

1726 p.

2000

3686-Ա
Ա
2009-ԿՀ

ԳԻՐՔ
ԸՆԾԹԻՑ ԱՐԲՈՅՆ
ԳՐԻԳՈՐԻՈՍԵՄՐՆ

կացուց Հոգեհէր
Հանգստոյն։

Տպեցեալ ի Հայրապետութեն
Արբոյն Լուսաւորչին Տեառն
Ներսիսի Աշտարակեցւոյ։
Ես՝ Պատրիարգութեան Աբեղն
Նահ՝ Տն Գրիգորի Անք
բազան ու եհան ի ձայն
Նորոգութեամբ Պօղոսեան
Դպրոց՝ Տեառն Յովհաննիսի
Մեծի Ներսիսեան ու դպրի

Ի տպարանի գրիգոր դպրի

Ա. Ղ. Գրմանեան
Ազգ. Երկրորդ.

ՅԵՐԿՈՒՅՑ ՏԸՐԻ

կայ էութենէ ևայժմ անչնչանէ՝ գեղեցկագու նեղ իմն կազմեցեալ բանա կանս մարդ, զիմ իսկ ստեղծ ածող՝ յինքն զտիպն կարո ղանայ առ բերել· զի կեայ ըստ անշնչից, ածէ ըստ կենդանեաց, զգայ ըստ զգայնոց, և խոնարհ ըստ հրեշտակաց· և յածանալոյն վիճակ ըստ կարեացն բերման բաղձայ հասանիլ։ Եւ ասէ ասէ արիստոտէլ՝ ի գիրս հո գեաց լժէ՝ մարդն է ամէ՝ ի՛ր՝ յածանալն վիճակ առ ձըկ տիլ՝ ոչ այլ ինչ իբրեք լինի, եթէ ոչ հաճատով միայն։ Ի՛ատ յօհաննու թէ՝ (ետ նոյ իշխանութիւն որդիս ոյ լինիլ (Ով ևզորդիս յուսալիր ածա պաշտին ենովայ՝ | որդիս ոյ անճանեաց սրբազանն գիր, սակս հաճատոյ հօրն։ Ի՛ր սորդ՝ թէպէտ յածն մերձե նալ հաճատովէ և ոչ այլ ինչ իբրեք, բայց և հաճատոյն սր նուէնդ՝ գործն է և գործոցն գերագոյն՝ աղօթք։ Ո՛չ ոպ տունկ իմն անկեցեալ ի հո ղջ՝ եթէ ոչ ուռգանիցի ըս տէպ ստէպ՝ և ոչ ներքնագու նիցէ զարեգականն ջերմուի, ոչ աճէ բնաւին· այլ խամրի և չորանայ։ Այսոյ և հաճատն առանց աղօթից ջերմութե և արտաքսացն ոռոգման՝ խամ րանայ օրըստօրէ, և անպտուղ լեալ մեռանի։ Եւ ասէ որով հետև ը վկայութե բաղմաց սրբազանից գրոց հաճատիէ ասացեալ կայ՝ եղև մէղ հաստ և թանձրատան ծառիցս Տ՚ն, և սրբոց տնօրինականաց տեղեաց նորա՝ և Ի՛մըրդ ոյ կարապետին իւրոյ ըզ՝ յետ նել սպասաւորացս, այսինքն՝ Պրիգորի Կապիկոպոսի, և Արբոյն Աղիմա Ի երադիտո ղն· և Յօհաննու Ի արգա պետի, և Ի՛ուտղի Կոստան դնուպօլսոյ։ Տպել և ի լոյս ածել զգեղեցկայարմար շարս աղօթից և արտասաբեր բա նից առն այ՝ սրբոյն Գրիգորի Սարեկացւոյ, երիցս երանել սրբազան և ածաբան վարդա պետի, ևՀնձնասէր կրօնաւորի։ Գոյր թէպէտ ոչ մատեանս այս աղօթից՝ տպեալ ի միջի մերում, սակայն վասն յոյժ պատճառականութեն, ոչ էր մեզ ցեալ թէ զգաստիցեր զնա։

5425-56

երկնից և տայ խօսակցիլ ընդ
այ։ Հանէ զսիրտ քարեղէն,
և տայ զսիրտ մարմնեղէն։
Ընկալեալ ուրեմն և Ձեր՝ ըզ
փութոյն մերոյ խղճ՝ փառս
այնմ առաքեսջիք՝ որ ընդ
զայմ յայմի՝ ամենառատ
պարգեւօք իւրովք։

Ողջ լերուք։

Ուղերս առ Ուսուց Հոգին Աստուած։

Ո՛ն անփութոխ ածուխիւն
հոգեւոյդ սըրբոյ հրոյ լի.
աղերս արկեալ աղաղակելիք
և անկանիմք առա ջի։
ցօղեա՛ ի քոյ ընտրհաց ցողոյդ
ի մեր հոգիս մեղաս լի.
տալով մեզ յայս ներըսկղբան
այսմ երջանիկ մատեն նի։
Օ՛ի կարասցուք առ հասանիլ
յաւարտ սորին բերկրա լի։
յօգուտ հանուրց մերազնէից
մանկանց սըրբոյ սիօ նի.
ոչ մատեան հառաչանաց
նարեկացւոյն գրիգո րի.
Աստուածաբան վարդապետի
և ճգնասէր հրսկո ղի։

( )գնեա Ձեր Հոգի Աստ՝ և
ուսիլ արա զգործս ձեռաց
մերոց. և հասո
յաւարտ։

Ա

ՐՅՆ ՀՐԱՇԱԶՆՈՒՅՑ
ՀԱՅՈՑ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ

Ի խորոց սրտից խոսք ընդ Աստուծոյ։

Ի գինոյ ամենից անձանց. ասացեալ Սողոմոն Դրիգորի
կամաւորական • և ցուցմունք ծածկութիւնց • հառաչանք և հեծութիւնք։

առիս։ Օ՜ղոր ընտրեալն յառա-
քելակնացն գասուց պօղոս՝
օրինակ առեալ զմովսէս, զքե-
րկուքին յաղթօղ ցուցանէ։
Ա՚ն զի թէ ժերձ օրն ան։ Ոպ
գեր ասէ, ի հովհան անձուկ՝
ասպարիսին յովսափաթու։
և հեղեղատին կեդրօնի։ փո-
քու հանդիսարանացն՝ իրա-
հանց ժամադրութեց։ որք
կենդանականաւ այսու յաչխ
տենիւք՝ զհանդերձելոցն ինձ
կերպարանեն։ Ա՚սպա ևս յա-
հէտ մերձեցաւ՝ ի վր իմ ար-
քայու թին այս։ մարմին եղե
լոյ՝ մեծապէս գտեալ զիս։ ա
ոխթ ընասուց՝ բազմաց տոկո
սեաց։ զանազան մանանց յան
դիմանողաց՝ ճշմարտապատ
ից։ քան զձեռնի նորին վե
րացուամն։ Ա՚նդ ուրեմն եր
բեմն՝ ի հարճածս եգիպտա
ցւոց և փիլիստացւոց, և այլոց
բարբարոսաց ազգաց։ քանզի
այնք ընտրութիւք ամօք չ. փե
ցան։ իսկ պատուհաս իմոյս
պարտեց՝ առանց աճարտանաց
ունի զամհման։ Ա՚յ՝ գուբ և
որոգայթ անձողոպրելի, ըստ
մարգարէին։ և առակողին, տագ
նապաւ մեծաւ առ գուրս ինձ
հասեալ՝ զամօթն մշանջենա-

րատուքին։ Ա՚յժ՝ի գնելս իմ
ըստ քեզ գաս՝ խաւնեալ աղեր
սիւք հզօր, մի իբրև։ զհամ
բարձուամն ձեռաց ամբարշ
տելոյն յակօբու՝ ըստ բողոքե
լոյն եսայեայ, և իբրև զանիրա
ժուքին բաբիլոնի՝ տապալ կա
լի քեզ երևեսցի։ զոր առակ
եօթանասներորդն երկրորդի
ապաշխարին ազդէ։ Ա՚յլ իբրև
զբուրեալ խունկն հաճոյա
կան՝ ի խորանին սելովայ, զոր
գաւիթ կանգնեալ նորոգեց
տապանակին հանգստեան՝ ի
գերութէն գարձելոյ։ որ վե
րստին՝ ի գիւտ կորուսեալ
հոգւոյ առակի՝ ըստուերի կա
մաց քոց լեցի։ Ա՚յլ քանզի՝
ձայնդ ահաւոր դառնստանիդ
հասուցան ուժգինս։ հիչե
ցել՝ ի ձորն վիճաբանդրութեն
կերկինս ինձ երինէ մարտից
յարձակմունս։ այժմէն գու
շակել շարժմունս յուզմանց
ներհակականաց, որ յիմուս
անձին ցուցանի խռովութիւն
ամբոխից, հարեալ ընդ մի
մեանս։ զէն առ սուսեր խոր
հրդոյն։ հիւլք չարեացն՝ ի
ի բարիսն։ և գերեալ զիս՝ ի
մահ։ ըստ հին դիւաբաժոյն, որ
նախ քան զնորհին ժամանել

կապդուրեցէլ։ 9 Ծեգեալ կա
Հումն ողբական հեզուքեն։
9 Նձայ ակ գտեալ յելս հիա
րից, քակտեալ վերստին ձե
ռամբ շինողին։ 10 Քաջաքս
ընկեցեալ իրաւացի՛ հատուց
մանբ՝ հրամանաւ հզօրին՝ ի
տէրն անուն։ Ընդրեալ տարա
գըրեալ՝ խորոցաւ ճեծաւ,
ամէն առանց խնայելոյ։
11 Ծածկեցեալ գրամն յեր
կրի չարեօք, ըստ աճանդակո
րոյս ժխտողին որ յաճետարա
նին ցուցանի։ 12 Ձի գոռ ձեծ
ձեծդ հզօրց՝ եամենից մարմ
նոց, ըստ դաճանելոյ ձեծաչնոր
հին երկայնամիտ եբաղեամ
ողորմ ըստ սբին յովհաննու ձայ
նին։ 13 Ընդհեան կատարել ի
քոյդ հաճուն օրհնեալդ կին,
զսկզբնաճարել մատեան մար
Թանաց այսր ողբերգուքե։
14 Եւ ըստ լալով սերմանեալ
բանիս, ինձանձեցայ չուս առ
տիճանաց՝ օքեանացս պատ
րաստուքե, ի կատարածն
ժամանելոյ հաճարման հըն
ձոյն, գարձայց բերկրեցեալ՝
լրուքե քաճու քե, պտղոյն ե
բանուճ, որպիսին բտրուճ։ 15
Ի տացես ինձ արգանդ սըր
տի անորդի՝ իբր ինչ, և ստինս

աչաց չամաքեցեալս, ձվ սամ
նագուքե։ 16 Ուր բանից մաղ
թողիս՝ հզօր և ողորմած։ նախ
քան երկինք, և երկին երկրի.
և նոքա ցօրենոյ և գիշերոյ և ձի
թոյ, և նոքք լինի։ 17 Եւ երկնա
հորացն ազերս՝ որ առքեզ հո
գեաց ազդիցէ՝ քան թէ տարե
րաց ապականացեաց։ 18 Ու
ստեղծիչ՝ և ես կաճ։ Նաց
տարակուսելոյս՝ ի մուռաս
մաղթանաց՝ այսր հեծուքե,
կամս քաղցրուճ զօրանալ աս
տէն։ 19 Օ՛ն մի՛ ի բանալ վեր
նայիմն երկնի, անընտիր գտել
կրթուքե վայելման լուսոյ,
իբր զնիւթ մամոյ ապառուճ
ցայց ջընջեալ ի միջոյ։ 20 Ոչի
զրկելոյս՝ ըստ մաղթանաց գոչ
մանս ասոլին. և այժ թալկա
ցելոյս. և կեանք մաշեցելոյս
մոացս խղճուճ. այլ ձչ տաճն
մամբ կրից աչխատուքե ըզ
քեզ խնդրելոյ։ 21 Ըզաճանդ
մաղթանաց, և ստուր զողոր
մուքե քոց ընդհատդ։ Ի՛ն
կալ զսիրտս ի տակաւիս, և շը
նորհեա զձեծդ առ ի հզօրեդ։
22 Օ՛ղջոյն զքանս զղջմանն,
ամէնել առամզ զհոգիդ՝ իբար
ձանց ձեծաչուճնչ պատճմամբս
ի սմին եղելոցս։ Ամէն։

բարի՛ չարիս։ Ա՛ՀՒՐ ասահանա-
մանեցուացես զանակնկալն
լոց։ Կարեաց ինձ կցորդ ժա-
սեալ յարդարոցն կատարե
կիր։ Ընկալ անոխակալ։ Ըստ
բեան ի պարտուց օրհնեալ։
Ի՛ԹԷ յառեցեալ զաչս իմ, նայե
ցեալ ի հայեցուածս երկուց
վտանգից յաՀուր թշնաւու-
թե՛, զքոյդ տեսից փրկու-
յոյս ևխնամակալ։ Ի՛ԹԷ նը
կատեալ դիտեցից ի վե՛ր յա
մենագրաւ ուղեն սոսկալի, հը
րեշտակ բո խաղաղուե՛ քաղց
րութե՛ ինձ պատահեսցի։
Ոյց ինձ ու՛ր երթալցն աՀուր
ընչից արձակման, գմբրուե
ոդի լուսով ամբարձեալ՝ երկ
նաՀարացն երջանկաց։ Պար
գևօք սիրոյ քոյ եկեալ հա
սեալ յարդարոցն կատարե
լոց։ Կարեաց ինձ կցորդ ժա
մանեցուացես զանակնկալն

բարերար՝ զառակն եսայեայ՝
լուսաՀարել առ Ձ՛ՆմարտուԹ
Թեն։ Մատուցանելով մա՛Հու
արժանոյս։ Ընդ պղնձիս
գոյն՝ անարգս Ձ՛անի, ինձ ոս
կի ընդհի։ Ընդ անզարդու
Թե երկաԹոյս՝ սևուԹե գու
նոյս, պղինձ պՁնալից, ցոյց
առաքինուԹե՛, հրաշեկ լեբա
նանու։ Ընդէր կարծրացու
ցանես զսիրտ եղկելոյս չեր
կընչել՝ ի՛քեն անՁամ ևահա
Հար։ Ա՛՝ի եղէց անպտուղ՝ի
վասն՛ակոյս, իբր ապրհան սեր
մանող անբեր երկրի։ Ա՛՝ի
եղիցի ինձ երկնել՝ ևմչ ծնա
նել։ Ողբալ ևմչ արտասՀել։
Խորհիլ՝ ևմչ Հառաչել։
Ի՛մպել՝ ևմչ անձրևել։
ԸնԹանալ՝ ևմչ Հասանիլ։
Ընձ Ձայնել՝ ևքեզ մչ լսել։
Աղաղակ՝ ևանտես ՄՁալ։
Ողկողիլ՝ ևմչ ողորմիլ։
Ըղձալ՝ ևմչինչ օգտ՛ել։
Օ՛ՀՀել՝ ևմչ Ձ՛ենՁ ըել։
Օ՛քեզ տեսանել՝ և դատարկ
ելանել։ Ծուր ինձ քան ըզ
կարդալս իմաւմ առ քեզ՝
միայն Հզօր։ Ա՛՝ի զանվՁեմար
տանջանացն տոյժս՝ ըՀԹըՀոլ
աՀուրց մեղաց կեցելոյս՝ չա
րագործ՝իս ինձ Հաւանեաներ։

գեսցես զլոյս՝ի խաւարէ՝ յոյ-
սացեալսն՝ի քո զօրութիւդ ։
ապաւէնդ կենաց, պարգեւդ
տեզերաց։ Որ միայնդ ասնիս
փառս ինքնութեաւ խոկութեաւ,
՚ի յարակայ մշտնջենաւորու-
թեաւ ։ վկայեալ՝ի բնաւիւց, գո-
վեալ՝ի բազմորից ։ ( )րհնեալ
և փառաւորեալ յերից յաբ
տեանս ։ և անդր քան զպայ
ման սահմանի իմանալեացն ։
յաբիւտեանս յաբի՚՚ ։ Ա՚մէն ։

Վերսին յաւելուած կրկին հեծութեաւ ։
Նորին հակառ ։ առ նոյն ազերս մաղթա
նաց ։ Ման իմորոց սրտից խոսք ընդ
Աստուծոյ ։ Կ։

ՏԷՐ ՏՐ

ՀԻՒ պարգեւաց ։ ինքնա
բուն բարի ։ Ա՚մենից
արդոզ հաւասարապէս ։
Ա՚նյոն արարիչ զբնաւո՚յոյ
էից ։ Յառաւորեալ անքննին ։
անեղ ։ ահարկու ։ սոսկալի ։
հզօր ։ ասստիկ ։ անոտնկի ։ ան
մերձենալի ։ անբմբռնելի ։ ան
իմանալի ։ անձառելի ։ անտեսա
նելի ։ անշնչելի ։ անշօշափելի ։
անորոնելի ։ Ա՚նսկիզբն ։ ան
ժամանակ ։ Ա՚նշամանդաղ գի
տութեաւ ։ աներկեւան տեսու
թեաւ ։ Ճշմարիտ էականու-
թեաւ ։ բարձր և խոնարհ ։ օրհնա

թե՝ աւետարան ընդհեսցես ։
Ա՚հա լեցի քեզ բարեբանել՝
որ փրկութեդ ես ամի՝ եթէ
ախտացելոյ քոյ ոչխարիս՝ գա
զան գիշընդակ տացես ուղե
կից ։ Ա՚եղօք մեռելոյս՝ ան
ախտ կեանք ։ Լործանեցես
լոյս պարտուք՝ փրկութեաւ
Ա՚րդեօք մոռասցիս զբարե
րարելդ՝ ակնկալուն ։ Ա՚նտե
սեսցես զգթասիրելդ՝ խնա
մող՝ Ա՚յլասեսցես զմարդա
սիրելդ անփոփոխ ։ Ա՚կահան
ջեսցես զկենագործելդ՝ ան
վախճան ։ Ա՚ողոցիս զողոր
մութեդ՝ երջանիկ պտուղ ։
Ա՚ղաւաղեսցես զքաղցրու
թեդ՝ բարեշնորհ ծաղիկ ։
Ա՚նպատեսցես զինքեան պան
ծանաց քումդ ճախութեաւ ։
Յեղանակեսցես զփառս կե
նաց քումդ բարձրութեամբ ։
Ա՚յ պահեսցես զվայելչական
զարդ պայծառութեդ քումդ
պսակի ։ Ա՚թէ ողորմածացն է
երանութի՝ այլ դու քնաւ խոկ
արքայութի լցել փափագմամբ ։
Ա՚յ զբոլորն պարգեւեսցես
փրկութեաւ ։ Ա՚յ մատուցանի
ցես դեղ վիրաց ։ Ա՚յ սպե
զանիս խոցածոցս ։ Ա՚յ դար
ման ակարութեաս ։ Ա՚յ ծա

(Նաա)
9՝2

(Ղուկ)
10՝34

(Յնա)
5՝7

փառատրիս երգով՝ այլ զի ըզ
իմովս ինչ անուխապատճառաստ
խորժ տեղեաց ընդ՝ ի՞նչ
իբր՝ ի պարարտութենէ իմէ՝
ի փրկութենէ իմ՝ երանութեն։
Ողովք | զբարթ ցուցանիս
լուսաբաներն կերպաւորութիւք։
զորս հանդերձելոցն ձառից
ի՛ բերն հոսմանք քաղցրութենէ,
Եւ որ ինչ առմեզ բերին առ
խափանելի կամաց աղաչեալ։
կեալ՝ հիշեցեալ պատմեալ։ ան
զեալ։ Հետարանեալ։ հոգ
գովեալ։ բարեբանեալ։ քար
թենէ ներբիրելիք։ ( ) ըրինեալ։
մունք վայելչականք՝ ա՛ծ ու
Եւ ևս քան զայսոսիկ ազդ
ծանելի։ Համբոյր փրկական։
թէ բազմազեղ։ Ասնարհուր
զուգական գութ։ Ողորմա
ման։ Ննմանական տիպ։ Ն
պատկեր։ Ողբանուէի անասհ
բևոյթ շաւիղ։ Նշաւագիր
կան հնարք։ Ձակական պայ
կամք։ | Ննենգելի խրատ։ | Ննա
թան ընթացք։ Ենդանարար
դանի՝ Ախախանամօղ մատն։
Նգայթակղելի ելք։ Նխար
լեալ։ Նտարակոյս վստահութիւն։
Նտարտամ հանգիստ։ Ն
յեղի կնիք։ Նսահմանելի
տեսիլ։ | կայեալ անուն։
Ա՛շակ քաղցրութիւն։ Ա
ժակ բերկրութիւն։ Հաստիչ
հոգւոց հայ։ Հաճատարմու
թեանց սէր։ Ներկեալ խոս
տումն։ Ծածկոյթ ցանկալի։
գեստ անկապուտ։ Դոց
բազմալի։ Ձեռնկալու մեծ։
արդ փառաց։ Պահէն գո
վեալ։ Ննքնաձեղի շնորհ։
պական անձրև։ Ըրիւացըն
Նպատասելի գանձ։ | Ննա
ցուղ ցօղ։ Ննատեղաց գեղ
մըն։ Ձրի բժշկուի։ Կրկնա
Ձիր առողջուի։ | Նհագոյն խը
բահոյս։ Նպատիր կոչումն։
Համօրէն աճեսիս։ Տրկամ
պան։ | Շատհարուստ տրճիչ։
Ծր թիր։ Ղքատասեր պաշտ
Նախանձ գիմեցումն։ Ն
նահանջելի հրամանն։ Ննա
մառօտ յոյս։ Երկար տեսո
ղութիւն։ Նզոյական տուրք։
Ննաբաշխ ալ։ Ըդարակը
ակն։ | Խնիթարութենէ ձայն։ | Նայտառատես
շիւռ Հեռն։ | Ննայտառատես

ժից՝ և սոսկականաց։ Վասն քահանայից՝ և գեղջկաց։ Ընդ քայից գոռոզութեց, իսանձս ահաճորին ըմբռնելոց։ Վնասնացելոց, վերնականացն խոսակցաց։ Վաբրահանաց՝ տիրանըձեր զգաստութեց։ Վասն հանապականաց երջանկակրօնից ընտրութեց։ Վցեղութեց՝ բարեզգաստից գիտողութեց։ Վնոցա ոմանց աղերս ընդ Տէր։ Վրբանըձեր տեսողութեց։ Վրոց ոմանց աղերս ընդ աստուածն, և ոմանց խրատ բարեաց, առ դէմս աղօթից՝ այսու մատենիւ մատակարարեցի։

Վնեձնարհել հոգեւոր զօրութեք, կարգել ինձ մանրաման բազմադիմի։ Վնմ ամենեցուն սոցին խնդրեցից՝ զթութեամբ ծիւղ յանդիման լինել սովաճ հանապազ։ Եւ արասցես զսոցին ընթերցողաց՝ ի սիրտս լրատակս, բժշկուիլ հոգւոց՝ և մարդութեի յանցանաց։ Վոզորութեի պարտուց՝ և արձակումն մեղաց կապանաց։ Վղեցի բը խուամն արտասուաց՝ սովաճ վարժեցելոյն։ Վնմ պարգեւել տացի ի ձեռն տուրն ապաշաւ ըղձից։ Շնորհեալդ ինձ ընդ նոսին առ Ի քէն զղջումն մեր

պատճառ ինն առցես զփոքրս՝ մեծիդ վրկանաց աղերս։ Վնմ քանզի՝ առ ամ հասակ տնկես ցեղ յերկրի՝ ազգ բանակա նաց, այս պատճէր նկարագրա կան նորոգ մատենի ողբոց՝ նը հագի։ Վր զամենեցունց ու նի զկրից պատահմանց, նշա ձակեալ յիւրմէ պատկերի։ Վէր կցորդ մեծականն կա րեաց համայնից։ Վու բոլոր գումարս, քառասնհոլով տիե զերակոյտ բրիստոնէից։ Վու նախնի ժամն ժամանողաց, և առ երկիրդ կոչեցեալ չափու արբուանն։ Վու որ ի կատարած աւուրն ընկալեալ սակաւա ձեռն ծերութիւ։ Վպարտա ւորս և արիշրս։ Վու ինքնագոյ բարձրայօնն, և առ սնալեալ անձնագատ գտեալն Վրբա րիս, և եղեռնագործս։ Վնը կունս, և առ արիս։ Վու ըստ րուկս, և ներքոյ անկեալս։ Վս սեպուհս, և գերաշխար հիկս։ Վնիակեանց, և պայա զատաց։ Շ ինականաց, և տոհ մականաց։ Վրաց՝ և ինդաց։ Հրամայողաց՝ և հնազանդե լոց։ Վներելոց՝ և նրբաստից։ Վհիմ՝ և վիրաւնց։ Վատաճա կանաց՝ և առաքելոց։ Վհամալ

զաց. Եւ ոգոյա իմովք ձայնիւք՝ շնչեալ բարեհամբոյրս՝ լըճի բեսցին վերիմայսու մատենիւք՝ պալատանք նոցին. և բանիւս այսու՝ հեծուծիլք նոյ ըլ իմ լինկեսցին։ Ընդ հայբոյր ձա շակման այսր ողբերգութե, ընդ Հ լուսոյ քոյ մտեալ բնա կեսցի։ Ա՛Թէ ելցեն ինձ բա բեպարիշտք ընծայիլ սովաւ, ընկալ սովաւ կենդանեօքս վը քո գթած՝ և զնս ըլ նոս։ Ա՛Թէ ախտս ինչ արբանըճէրս կաթ հածոց աչաց սովիմբ բերցի, եղիցի՝ ի քէն լինամակալ՝ ևյիս անձրևել։ Ա՛Թէ դրեսցի ՚ի վրկու ի. կարգեսցի ՚ի հազոր դելոցն՝ յայս գիրս կենաց։ ը բասցես կամօք քոյ օրհնեալ՝ և ինձ համարիլ։ Ա՛Թէ հեծու թիւնս ա՛ծահաճոյս ՚ի ձեռն այսր բանի ՚ի գաղտնեաց ա րուք յառաջ եկեսցէ, օգտե ցայց բարձրել և ես ըլ նոսին։ Ա՛Թէ ձեռն մաքուր՝ խնկով հանդերձեալ առ քեզ համ բարձցի, հասցէ միացեալ ըլ լմն ձայնի. և աղաչողացն ը ղերս յանձ մատուցեալ։ Ա՛Թէ պաղատանս բազմապիսիս ըլ լմն երկնեսցի, լուցե և ինձ քեզ՝ և ամ նորին կրկին նըշէ

րել։ Ա՛Թէ յարգեսցի այս ար ձան բանի՝ պատարագ քեզ՚ի հաճութի, նախ այլոցն ըլիս քեզ ընծայեսցի։ Ա՛Թէ ՚ի տալս րանաց ինչ ձանձրութե ոք նըբազեսցի, կանգնեսցի վերըս տին՝ հաստատանաւ այսու հա ոաչանաց՝ ՚ի քեզ յուսացեալ։ Ա՛Թէ համբարտակն վստա հութե՝ մեղօք յատակեսցի, այ սու արձանաւ պատկանեցե լով՝ աղով քով պաշտպանեալ դարձել կառուսցի։ Ա՛Թէ յու սոյն ձգարան սուսերըք յան ցանաց հատեալ կարեսցի. կցեսցի դարձել միւսանգամ կամք ամենակալիդ բարեհք պատճաստեալ։ Ա՛Թէ վտանգ մահու անձնական ցաւոց զոք պաշարիցէ, գոցե փրկութե սովաւ ատ՚ի յոյս կենաց՝ յաղո թեն առքեզ կեցուցիչ։ Ա՛Թէ տագնապաւ ոք տարակուսի ՚ի սիրտ խոցիցի, քաղցրութե քով սովաւ առրել ողջասցի։ Ա՛Թէ անբաւելի պարտեաց կորստեամբ՝ յանդունդս խո րոց իցէ ոք ընկղմեալ. եկես ցէ՚ի լոյս՝ կարթիւ այսու ձնա րից քո պատսպարեալ։ Ա՛Թէ Թմրութե հաղթից՝ խաբարային դարձից՝ ի՛նչ ոք մինասեալ, զօ

Աղերսն յաւէրժած կրկին հեծութեամբ. նո-
րին հոգով առ նոյն աղերս մաղթանաց:

Լաւն խնդրոց սրտից խօսք ընդ ոչ:

Ա. ՈՒՆՈՂԻ

Սկիզբն կալայ խօսիլ
ընդ քեզ որ՝ի ձեռին ու-
նիս զշուրջ կենդանու-
թեամբ ոգւոյս բազմամեղ, յիրա-
ւի սարսեալ դողացեալ տագ-
նապաւ մեծաւ՝ յահէ երկրի
չիմ։ Ընդ ահաւոր եանտա-
նելն, և՛ի սահմանէ բանի
փախչելի, յիշատակ անձն
ղոպրելի անաչառդ քոյ առե-
նի։ Ի կշռամբուխն իմ պարտա-
ճարի, աղերսիւ երկնի և երկրի։
Լա՛ռ զի՝ և չիք խակ բժշկու-
թիւ բազմավտանգ սաստկու-
թեամբ վիրացս անողջունալեաց։
Խայթմանց խածճածոց մա-
հաբերին բերանոյ ժանեց որ
սողոյն՝ զանձնիմ՝ի կորուստ.
Ո՛անաճանդ զի ոչ գոյ պատա-
խանի ի առակողն՝ յաճուր
պատերազմի։ և ոչ բանիւ բը-
նաւ իրաւանալի Ա՛ն վերարկ
ճաւ պատասպարելի։ Ա՛ն դի-

թիս։ Օ՛ի դու տաս զօրութիւ
վհատեալ սրտիկ։ և ընդունիս
փառս յամենեցունց։ Ա՛ն քեզ
փառք յաւիտեանս։ ամէն։

թրասցի անդրէն վա՛ր միայն
ապաւէն՝ի քեզ ապաստան ե
ղեալ։ Ա՛յնժամ պահպանակն վրս
տահութիւն զանձն ուրուք լքա
ցէ, ընկալցի այսու միջնոր
դիւ ձեռն քո զնա՝ ամփոփել
՝ինոյն հաստատութիւն։ Ա՛յնժ
ամայի՝ի զգուշութիւն պահպա
նողացն որ դեգերեալ լիցէ, ըս
պասեսցէ սովիւքն առ՝ինոյն
դարձն նորոգիւղ։ Ա՛յնժ սար
սուռ դողութիւն դիւականց ջեր
ման ինչ զոր խռովեցուսցէ,
սթափեսցի՝ի սոյն չայս նշան
խոստովանեալ՝ և երկրպագել
խաչիդ խորհրդոյ։ Ա՛յնժ անօ
րէնութիւն մըրիկ խորտակիչ
հողմոյ՝ յանկարծ բախեսցէ
զհաստաբաւծս մարմնոյ՝ չինեա
ծոյ տրիդ՝ յերկրային ծովուս,
հանդրտեսցի անդրէն ղեկաւ
այսց Թևոց՝ի քեզ պատկանել։
Ա՛յժ արասցես լինիլ դեղ կե
նաց առհնարս ցաւոց հոգւոց
և մարմնոց՝ զոց ստեղծեաց ող
ջոյ մատենի սկզբնեցելոյ յա
նուն քո քարձրեալ։ Օ՛այսօր
իմ դու կատարեա։ Ա՛ղեկոյս հո
գի քո խաղաղեալ՝ի սա։ Ե՛ղիցի հո
գի քո խաղաղեալ՝ի սա։ Ե՛ղիցի հո
գի քո խաղաղեալ՝ի սա։ Ե՛ղիցի հո
գի քո խաղաղեալ՝ի սա։ Ե՛ղիցի հո
գի քո խաղաղեալ՝ի սա։ Ե՛ղիցի հո
գի քո խաղաղեալ՝ի սա։ Ե՛ղիցի հո
գի քո խաղաղեալ՝ի սա։ Ե՛ղիցի հո
գի քո խաղաղեալ՝ի սա։ Ե՛ղիցի հո
գի քո խաղաղեալ՝ի սա։ Ե՛ղիցի հո
գի քո խաղաղեալ՝ի սա։ Ե՛ղիցի հո
գի քո խաղաղեալ՝ի սա։ Ե՛ղիցի հո
գի քո խաղաղեալ՝ի սա։ Ե՛ղիցի հո
գի քո խաղաղեալ՝ի սա։ Ե՛ղիցի հո

ՀԷր յանուն փրկութեն Հե
սելով, | թէ՝ տուք զայդ նը
նոյնիսկ զայդ | զոր ինձ
բանիւդ սահմանեցեր մեզ
սիկ դու ինքնին քեզնէն քոյով
ինձ զողորմութիւն. ||Ր զայս
նու թէ՝ աղաչեմ զքեզ տուր
թող թէ մարմնոյ լուծակա
և ոչ վհմաց կարծրուն բերէ։
լեաց ըմբռնիլ պարտեաց։ զոր
սաստկագունից և սարսափե
ձաւորիլ։ քան ըզ այսպիսեաց
դարիլ։ և ոչ բանիւ հանդերձ
նիլ։ ||Ը պատկեր գեղոյ զար
և ոչ ի հասակ աճմանն ամբառ
և ոչ ի թիւս մարդկան գրիլ։ ||Ը
և ոչ ի լոյս կենաց հասանիլ։
նէ։ ||Ը ի ծնունդ յիջագայիլ։
գանգի։ և ոչ նկարիչն յորովայ
ոչ ստեղծանիչն երբեք յար
կանխութեն նախաձայնելոյն՝ (Յոբ 3. 11)
ապաքէն ըզձալն եր | ը գրոյն (Յոբ 3. 11)
տիս ժամանեալ։ ||Ը ահաւասիկ ի
կեալ, և գոռոզին ժանիկ՝ ժան
ցեալ։ ||Ենացն աղբիւր փա
ցեալ, և բեւեռաւ զբաւարթա
|երախտիք փրկչին | հենգնե (Ղեւտ 10,29)
րուսչին հաղթ պահեցեալ։
տողին ձիր մոռացեալ, և կո
ցողին պարգև մատնել։ ||Ա
րին կողմն կանգնեալ, և ստա
ղին գանձ կապտեցեալ։ ||Ա

մօք կեղծաւորելն։ ||Ը առ ը
րեաս բանիւք խաբելի։ ||Ը
կերպարանօք երբեք մատչե
լի։ ||Ը յօդուածով բանից սը
տելի։ ||Ը արագմամբ ոտից
փախչելի։ ||Ը թիկանց դար
ձուցանելի։ ||Ը ըզ երկիր մա
ծուցանելի։ ||Ը բերանով ըզ
հող հատանելի։ ||Ը ի խորս երկ
րի ղղելի։ |Ուանզի մերկքեն
քեզ ծածկեալքն, և հրապա
րակեալքեն աներեւոյթքն։
|Ը դարուածքի իմ նըշազեալ՝
և հապառ ունայնացեալ։ ||Ե
ղանքն յայտնեցեալ՝ և յաճէտ
առաքելեալ։ |Ոարիքն իմ մնա
ցականք, և ես կորստական։
|Ը րաճանցն կշռու պակասեալ,
և անիրաւութեն խոկոյն զօրա
ցեալ։ |Ոարեացն բեր հալել,
և սխալմանէնքն արձանացեալ։
|Ը հանդն կորուսեալ, և դատա
կնիքն այժմէն գտեալ։ ||Ա
հուն մուրհակ գծել, և աճե
տեացն կատակ եղծել։ |Ոարե
րարն սխրեցեալ, և բանաար
կուն ուրախացեալ։ Ուրեշտա
կացն գունդ թախծել, և սընդ
հանճոյիւք պարեալ։ ||Ը երկնա
կան զօրքն ողբացեալ, և ստոր
նայինքն բերկրեցեալ։ ||Պա
նողին մրթեր լցեալ, և ոտն

քեցեր։ ||Ի կիզեր զբերանս
անարժանիս իմոյ անձին կըն
օրհնեալ՝ մարգասիրապէս և
իբր զնշոյլ լուսոյ յարգեցեր։
Ո՛չ կայր քո հզօր՝ ահաւոր՝
ծալի՝ լիձեան վէհիւ տպաւո
րութեն՝ զկարս օժանդակե
լով։ Ո՛րդարեցեր բանիւ։
փայլեցուցեր փչմամբ։ ||Նօք
ձ խօցուցեր՝ խաստիւք ը
ձեռուցեր՝ հանձարով հաս
տատեցեր՝ իշնչականացն ը
րոշեցեր։ Հոգւով իմանալիճ
խառնեցեր՝ իշխանականին
գոյիճ պձնեցեր։ Ո՛նար հայ
րաբար անուցեր զայեկապես։
տածեցեր ստացողապէս։
Տնկեցեր զամբարիշտս՝ ի
քումդ գաւթի։ Ո՛ղումն կե
նաց ոռոգեցեր։ աճազանին
ցօղով մաքրեցեր՝ կենաց վը
տակաճն արմատացուցեր։
հացիւգ երկնայնով ջամբե
ցեր։ ||Ծածկին աւետարգ ար
բուցեր։ Ո՛նպիսին և ահա
սանելեացն ընտանեցուցեր։
Ո՛աչս երկրեղէն՝ իքեզ հա
մարձակեցեր։ ուսումդ փա
ռաց վերածածկեցեր։ Ո՛հ
զանիւթ մատունս՝ անմաքուր
ձեռացս՝ իքեզ մատուցեր։
Ո՛ղիսիրս անարգ մահացու՝
իբր զնշոյլ լուսոյ յարգեցեր։
օրհնեալ՝ մարգասիրապէս և
անարժանիս իմոյ անձին կըն
Ո՛չ կայր քո հզօր՝ ահաւոր՝
ծալի՝ լիձեան վէհիւ տպաւո
րութեն՝ զկարս օժանդակե
լով։ Ո՛րդարեցեր բանիւ։
փայլեցուցեր փչմամբ։ ||Նօք
ձ խօցուցեր՝ խաստիւք ը
ձեռուցեր՝ հանձարով հաս
տատեցեր՝ իշնչականացն ը
րոշեցեր։ Հոգւով իմանալիճ
խառնեցեր՝ իշխանականին
գոյիճ պձնեցեր։ Ո՛նար հայ
րաբար անուցեր դայեկապես։
տածեցեր ստացողապէս։
Տնկեցեր զամբարիշտս՝ ի
քումդ գաւթի։ Ո՛ղումն կե
նաց ոռոգեցեր։ աճազանին
ցօղով մաքրեցեր՝ կենաց վը
տակաճն արմատացուցեր։
հացիւգ երկնայնով ջամբե
ցեր։ ||Ծածկին աւետարգ ար
բուցեր։ Ո՛նպիսին և ահա
սանելեացն ընտանեցուցեր։
Ո՛աչս երկրեղէն՝ իքեզ հա
մարձակեցեր։ ուսումդ փա
ռաց վերածածկեցեր։ Ո՛հ
զանիւթ մատունս՝ անմաքուր
ձեռացս՝ իքեզ մատուցեր։
Ո՛ղիսիրս անարգ մահացու՝

Ժ. ՈՐԴԻ ԱՍԱՑԵՐԿ

Ո՛ր ոչ ոք ի մարդկանէ կարէ
զանձն ինքեան ազատել ի մա
հուանէ՝ ոչ ոք կարէ զանձն
ինքեան ազատել ի մեղացն
ապականութենէ։ Ո՛չ ոք կա
րէ զանձն ինքեան ազատել ի
դատաստանէ։ Ո՛չ ոք կարէ
զանձն ինքեան ազատել ի
դժոխոց տանջանաց։ Ո՛չ ոք
կարէ զանձն ինքեան ազատել
ի ձեռաց սատանայի։ Ո՛չ ոք
կարէ զանձն ինքեան ազատել
ի ձեռաց մահուան։ Ո՛չ ոք
կարէ զանձն ինքեան ազատել
ի ձեռաց մեղացն։ Ո՛չ ոք կա
րէ զանձն ինքեան ազատել ի
ձեռաց անօրինութեան։ Ո՛չ
ոք կարէ զանձն ինքեան ազա
տել ի ձեռաց անիրաւութեան։
Ո՛չ ոք կարէ զանձն ինքեան
ազատել ի ձեռաց ամենայն
չարեաց։ Ո՛չ ոք կարէ զանձն
ինքեան ազատել ի ձեռաց ան
ցից։ Ո՛չ ոք կարէ զանձն ին
քեան ազատել ի ձեռաց ան
ցից։ Ո՛չ ոք կարէ զանձն ին
քեան ազատել ի ձեռաց ան

5425-56

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ
Гос. Библиотека
ЗССП-Арм.ССР
им. А. Мясникяна
Ц. ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ ԱՆՎԱՆ

ԺԸ

Ա Ո Ր Ի Ո Ց Ի Ս Ո Ւ Ն Ք

Ա Ո Ր Ի Ո Ց Ի Ս Ո Ւ Ն Ք

Վէրտին յաւէրնած կրկին հեծուելէ նորին հոգւոյն ազգրա մոզնանաց։

Ա Ո Ր Ի Ո Ց Ի Ս Ո Ւ Ն Ք

մունք իւր։ ||ԱՇ|| և զզուելիք
մատուռք իւր։ ||ԱՇ|| և խլրտ
ուք իւր։ ||ԱՇ|| և ձկիւրանք իւր։ ||ԱՇ|| և
իւր։ ||ԱՇ|| և արմկունք իւր։ ||ԱՇ|| և ասք
և ձխլուք իւր։ ||ԱՇ|| և ոստ
իւր։ ||ԱՇ|| և ընչխարք իւր։ ||ԱՇ||
Հաճք իւր։ ||ԱՇ|| և պտուղք
արմատք իւր։ ||ԱՇ|| և հատ
իւր։ ||ԱՇ|| և փուշք իւր։ ||ԱՇ|| և
իւր։ ||ԱՇ|| և արկածք իւր։
շառաւիղք իւր։ ||ԱՇ|| և բիծք
անշնար է առնուլ ի միտ։
յանցանաց անթիւք։ | զորս
ակ մեղանք իմոյ
և առանձնականք ի ծննդոց
մահաբեր ալ, այլ ուրոյնք
մասունք յափշտակեալ Ջրոյն հա
ին թէպէտ և յոյժ բազմք են
համբարս իմոյ անօրէնութեանց։
սեցան անբաւիւն չեղիք առ
առխմ գործոց և աւազդին
կոյտ սահմանեցաւ։ Պակա
սաստկութիւնդ հրամանի՝
որ քո աչիք ծովուն յեղերացն։
Ինդ թիւս չափուց կշռուե
սարսեցայ և պատկառեցայ ի
ծովու՝ ծփեցայ։ || Ո՛չ այնքան
րինակի խռովութեան մերկաց
սրտիս խաստացութեան։ | Ա՛ստ ո
քեն զփարաւոն՝ զստեղծուած
ապա խարողաց։ || Ո պակաս

(Ղեւ) 7:3

(Ղեւմ) 5, 22

(Ղեւ) 39:13

(Ղեւ) 11:11

(Ղեւ) 13,7

(Ղեւ) 11:11

(Ղեւ) 33:2

(Ղեւ) 18, 11

(Ղեւ) 15,13

(Ղեւ) 3:4

(Ղեւ) 6:20

(Ղեւ) 23,12

(Ղեւ) 7:17

(Ղեւ) 70:8

ղական հնարաւորութիւն մատ
Թոյս՝ իբր առաղկացուցանող
թերել ցաւոյս հոգեկան խո
կամ զծանրութիւն սրտիս մը
նիս արտաքս հերքել։ Այ
հայոց վիրիս՝ խարանաւ քա
Թականք իցեն։ իբր ապաշ
Ջեալն քան զանապաշխարն։
մոյ պարտուցս առաքելուն
Պատուեցաւ և փարիսեցին՝
առ դժնեխս ամբարշտութեն։
Ծովեցաւ անառակ որդին՝
առ անդարձիս ուխտազանցու
թեն։ | Ջիշատակեցաւ կեղծա
Հորութիւն որդւոյն ամասեայ՝
առ անկնորհնութիւն ապախտա
Հորիս։ | Ըրշնաբանեալ եղև
աւազակն՝ որ դատախազէն է
ան հաւատից։ Պատուեցաւ և
կինն պոռնիկ։ սկզբնամոյրն

պարծելոյ ի փառս ըլ սրբոցն
ծաղուս և շրթունք խրեանց
ցինծութիւ ըս առակողին և սաղ
մոսին, ի կարգն երկրորդ դի
մեցոյց։ նմանիանիմ յիշատակել
համայն ասատանօր։ Ա՛նպէտ
առ իմանալ թերութեան բա
րութեան անբարեաց՝ և՛նք յաղ

(Ղեւ) 13:11

որ՝ իմաստ բնութեան պատուական
նաև իսկութեան տահմանեցին.
նաև ինչ գրեցին. և կամ զբաղ
վերադրեցելոց. թէ ոչ ըստ
նաև իսկութեան տահմանեցին.
կացեալ՝ սմասին ծանիցէ՝ զնա
երկրածին զանձն դիտեցին,
և՝ ի ջահուս իւրում կանանչի
մարդ զինքն ծանիցէ, և հասա
բակաց բնութիւն վարեսցի, և
բաւար ոչ հաճատասցէ, և
կերպարանեսցի, և կեղծաւո
խաբեսցէ, և առ երեսս ոչ
ի՛մէնչ չէութեին՝ գրեալ իբր
պէսութեի գործոց տեսանէ։
քանչիւրոք՝ ի սոցանէ՝ բիւրք
բիւրուց և հազարք հա
ւոկ զհամայնից թիւ՝ նա
սիայն զորե իմանալ։ որ զաս

զաս
138.

զաս
10,

7,

հնազանդեալքն իւր։ Ոռնա
ձորն՝ և ելուզակք իւր։ Ոռո
ռոդն՝ և սպառազինք իւր։ Ժա
զակապետն՝ և գումարտակք
իւր։ Ոսազանն՝ և կորիւնք
իւր։ Սպածանուոցն՝ և ծախոտ
ձաձք իւր։ Պականագործն՝
և նմանինք իւր։ Ըդ՝ այսպիսի
պետքն գլխաւորութեց ա
պականողաց՝ հոգւոց համայ
նից։ դասեալք ըստ միմեանց
նրբաճաշութիք մասանց։ Ուրա
խ զհամայնից թիւ՝ նա
միայն զորե իմանալ։ որ զաս

իւր։ Ամբ՝ և աղքմունք իւր։
Ամ՝ և անչմարանք իւր։ Ամ՝
և տիպք իւր։ Ամ՝ և մեայ
ձածք իւր։ Ամ՝ և բրտաբերք
իւր։ Ամ՝ և մրթութիք իւր։
Ամ՝ և յարձակմունք իւր։
Ամ՝ և հնարք իւր։ Ամ՝ և պա
տիրք իւր։ Ամ՝ և դիտմունք
իւր։ Ամ՝ և դիմեցմունք իւր։
Ամ՝ և ջափք իւր։ Ամ՝ և խորք
իւր։ Ամ՝ և դարչութիք իւր։
Ամ՝ և կիրք իւր։ Ամ՝ և կայ
ծակունք իւր։ Ամ՝ և մրթերք
իւր։ Ամ՝ և գանձք իւր։ Ամ՝
և աղ
բերք իւր։ Ամ՝ և գետք իւր։
Ամ՝ և չանթք իւր։ Ամ՝ և հեր
դեհմունք իւր։ Ամ՝ և պատ
հառանք իւր։ Ամ՝ և վիհք
իւր։ Ամ՝ և անդունդք իւր։
Ամ՝ և բորբոքմունք իւր։
Ամ՝ և աղջամղութիք իւր։
Ամ՝ և ամպրոպք իւր։ Ամ՝
և կայլակք իւր։ Ամ՝ և հոս
մունք իւր։ Ամ՝ և հեղեղք
իւր։ Ամ՝ և սառնամանիք իւր։
Ամ՝ և գրունք իւր։ Ամ՝ և շա
հիւղք իւր։ Ընոցն՝ և տոպ
իւր։ Հրոտն՝ և գոլորշիք իւր։
Հալոց հարսին՝ և ձնձեղ
մունք իւր։ ( )ընտր՝ և դառ
նութիւն իւր։ Որթանիւն՝ և

տեան գինին երկնեցի։ Ա-
նանու զաշակս, և ոչ յոյ-
ռակ վարուց ծաղկեցի։ Ա-
րուեստիս ապականաբեր և
մահ ողկուզեան, որ զկորըս-
տեան ոչ ոք ինչ կարէ ան-
տես, որ զգարշութիւն ան-
րուեստ։ Ծուռնկս գառնոս
չացն, ումանց զօրութիւն տամ
կենդանանալ՝ առ հոգեւոյս կո-
ղմանս սատակել յիմոց նեղ
հոր և անհամոզելի։ Ա՛ն զի
զիշատակար անիրականա
կասեցայց գատել զդատաստար
տեսլս՝ բանից կսկծմանէ։
դիւրամեռք։ Ա՛յլոց ոչ երբեք
նմանութեն հեշտածինքն, և
ը միւսոմդ դիմադրութեն
Թից ելանզի ը միւսոմդ
զսառնամանեացն սաստկու-
նոյ ջերմեռե խառնել արեւու՝
տակչական՝ ցամաքեցուցանէ։
անկեալ՝ի վերայ ծորուածն Ձի
Թոյ՝ կամ դոյզն դեղ ինչ սա
Թից երկրի տակաւ խլոտանց,
ռունս բազմատանիս՝ խրխոյ
ածոյ աչաց՝ իբր զՇրշիս զե
րաց՝ սակաւ մի արտօսր կաթ
դես չարուե բանսարկէին զո

ՈՐՔ ՄԻՐՁ

փրկութեն վստահու
Թէ իսպառ կորեցից,
և ապաշէն եղել մատ
նեցայց այսքանեաց աներեւու
Թից ընդդիմամարտաց։ որք
ոչ այլ ինչեն, քան Թէ Թշո
նամիք ընտանիք՝ ինքնածինք
բուսեալք։ զորս վերագրելոցդ
առնեմանեցեալն զորքանութիւնս
պատկերին Ձևոյ։ Այդեալ
ահարկուս ցուցից առ սմին՝
բազմահոյլ բունութեն մար
տակացդ, | զօրեղ ախոյ
եանս ընծայական։ ամենայաղ
Թօղս և անպարտելիս։ Ա՛ն և
կսկծելի կիրս՝ և գժհարա
կութ պտուղս ծառոյ՝ ան
հասանելեաց։ և անկոխս Ձա
նապարհայ երկիր և տաժան
մոնք։ Ա՛նգղի զոյն համգուն

Ա՛երատին յատեանն հեծութեն։ Ան
րիւն հսկողի առ նոյն աղբիւր մաղթանաց։
Ա՛ան խնդրոց սրտից խօսք ընդ ծոյ։

Ա՛ՀԱՒ ԴՈՅԶՆ ՄԻ ՀԱՌԱՋԵՑԱՒ
սրտի հեծութեն՝ ելեալ՝ի հո
գւոյ՝ իբր ընդ ամեն հարաճայ
նոյ ջերմեռե խառնել արեւու՝
զսառնամանեացն սաստկու
Թէ հալէ։ Ա՛ան զի ը միւսմդ
նմանութեն հեշտածինքն, և
ը միւսոմդ դիմադրութեն
դիւրամեռք։ Ա՛յլոց ոչ երբեք
կասեցայց գատել զդատաստար
տեսլս՝ բանից կսկծմանէ։
Պարսաւել զպարտաւորելս՝
իբր զընտասակար անիրականա
հոր և անհամոզելի։ Ա՛ն զի
զոմանս սատակել յիմոց նեղ
չացն, ումանց զօրութիւն տամ
կենդանանալ՝ առ հոգեւոյս կո
րուստ։ Ծուռնկս գառնոս
տեան, որ զգարշութիւն անու
մահ վարուց ծաղկեցի։ Ա՛ա
րուեստիս ապականաբեր և
մահ ողկուզեան, որ զկորըս
տեան ոչ ոք ինչ կարէ ան
տես, որ զգարշութիւն ան
րուեստ։ Ծուռնկս գառնոս
չացն, ումանց զօրութիւն տամ
կենդանանալ՝ առ հոգեւոյս կո
ղմանս սատակել յիմոց նեղ
հոր և անհամոզելի։ Ա՛ն զի
զիշատակար անիրականա
կասեցայց գատել զդատաստար
տեսլս՝ բանից կսկծմանէ։
դիւրամեռք։ Ա՛յլոց ոչ երբեք
նմանութեն հեշտածինքն, և
ը միւսոմդ դիմադրութեն
Թից ելանզի ը միւսմդ
զսառնամանեացն սաստկու
նոյ ջերմեռե խառնել արեւու՝
տակչական՝ ցամաքեցուցանէ։
անկեալ՝ի վերայ ծորուածն Ձի
Թոյ՝ կամ դոյզն դեղ ինչ սա
Թից երկրի տակաւ խլոտանց,
ռունս բազմատանիս՝ խրխոյ
ածոյ աչաց՝ իբր զՇրշիս զե
րաց՝ սակաւ մի արտօսր կաթ
դես չարուե բանսարկէին զո

Ա՛ՀԱՒ ԴՈՅԶՆ ՄԻ ՀԱՌԱՋԵՑԱՒ
սրտի հեծութեն՝ ելեալ՝ի հո
գւոյ՝ իբր ընդ ամեն հարաճայ
նոյ ջերմեռե խառնել արեւու՝
զսառնամանեացն սաստկու
Թէ հալէ։ Ա՛ան զի ը միւսմդ
նմանութեն հեշտածինքն, և
ը միւսոմդ դիմադրութեն
դիւրամեռք։ Ա՛յլոց ոչ երբեք
կասեցայց գատել զդատաստար
տեսլս՝ բանից կսկծմանէ։
Պարսաւել զպարտաւորելս՝
իբր զընտասակար անիրականա
հոր և անհամոզելի։ Ա՛ն զի
զոմանս սատակել յիմոց նեղ
չացն, ումանց զօրութիւն տամ
կենդանանալ՝ առ հոգեւոյս կո
րուստ։ Ծուռնկս գառնոս
տեան, որ զգարշութիւն անու
մահ վարուց ծաղկեցի։ Ա՛ա
րուեստիս ապականաբեր և
մահ ողկուզեան, որ զկորըս
տեան ոչ ոք ինչ կարէ ան

Ա՛երատին յատեանն հեծութեն։ Ան
րիւն հսկողի առ նոյն աղբիւր մաղթանաց։
Ա՛ան խնդրոց սրտից խօսք ընդ ծոյ։

Ա՛ՀԱՒ ԴՈՅԶՆ ՄԻ ՀԱՌԱՋԵՑԱՒ
սրտի հեծութեն՝ ելեալ՝ի հո
գւոյ՝ իբր ընդ ամեն հարաճայ
նոյ ջերմեռե խառնել արեւու՝
զսառնամանեացն սաստկու
Թէ հալէ։ Ա՛ան զի ը միւսմդ
նմանութեն հեշտածինքն, և
ը միւսոմդ դիմադրութեն
դիւրամեռք։ Ա՛յլոց ոչ երբեք
կասեցայց գատել զդատաստար
տեսլս՝ բանից կսկծմանէ։
Պարսաւել զպարտաւորելս՝
իբր զընտասակար անիրականա
հոր և անհամոզելի։ Ա՛ն զի
զոմանս սատակել յիմոց նեղ
չացն, ումանց զօրութիւն տամ
կենդանանալ՝ առ հոգեւոյս կո
րուստ։ Ծուռնկս գառնոս
տեան, որ զգարշութիւն անու
մահ վարուց ծաղկեցի։ Ա՛ա
րուեստիս ապականաբեր և
մահ ողկուզեան, որ զկորըս
տեան ոչ ոք ինչ կարէ ան

Ա՛երատին յատեանն հեծութեն։ Ան
րիւն հսկողի առ նոյն աղբիւր մաղթանաց։
Ա՛ան խնդրոց սրտից խօսք ընդ ծոյ։

Ա՛ՀԱՒ ԴՈՅԶՆ ՄԻ ՀԱՌԱՋԵՑԱՒ
սրտի հեծութեն՝ ելեալ՝ի հո
գւոյ՝ իբր ընդ ամեն հարաճայ
նոյ ջերմեռե խառնել արեւու՝
զսառնամանեացն սաստկու
Թէ հալէ։ Ա՛ան զի ը միւսմդ
նմանութեն հեշտածինքն, և
ը միւսոմդ դիմադրութեն
դիւրամեռք։ Ա՛յլոց ոչ երբեք
կասեցայց գատել զդատաստար
տեսլս՝ բանից կսկծմանէ։
Պարսաւել զպարտաւորելս՝
իբր զընտասակար անիրականա
հոր և անհամոզելի։ Ա՛ն զի
զոմանս սատակել յիմոց նեղ
չացն, ումանց զօրութիւն տամ
կենդանանալ՝ առ հոգեւոյս կո
րուստ։ Ծուռնկս գառնոս
տեան, որ զգարշութիւն անու
մահ վարուց ծաղկեցի։ Ա՛ա
րուեստիս ապականաբեր և
մահ ողկուզեան, որ զկորըս
տեան ոչ ոք ինչ կարէ ան

դին պահուցումն | յորժամ
ինձ առձեռ տաղնապի ա՛հա
ծարծելիւ աղօտանալն։ ||
եղեց։ || ով ինձ առնըճաղու-
թիւ իւղոյն լապերաց· զի անար
հոգւոյս յեղկելի մարմնոյս·
զյաւիտենական տուժեցայց ։
բուամն մահու բաժակին· ոչ
ունիմ դառնալ առ հանգըս
տարանն։ || ով մեսսակարիս
առ աւրուընեան սպառուցն, որ
չիք յանդիման լինիլ հզօրին։
զհանն նիւթոյ, որ տոչորե
լոց եմ՝ ի գեհենին։ || ով ինձ
առ այսր յիշատակի, | թէ նեաթ
բարկութեն այ՝ այրեցելովք
են գործեալ։ || ով յիմարու-
թիւս, որ ոչ մտաւեցի զծած-
կեցելոցն հանդէս։ || ով ամ
բարշտիս, որ միշտ զոստոյնս
չարեաց կրկեցի։ || ով զմար
մինս պարարողիս։ կերակուր
որդանցն անմահից, կերուղացն
Թունաւորաց զնորդ համբե
րեցից ։ || ով ինձ առ սր
բուամն մահու բաժակին· ոչ
զյաւիտենական տուժեցայց ։
|| ով ինձ առ եւս անարժան
հոգւոյս յեղկելի մարմնոյս·
երբ դատաւորին յանդիման
եղեց։ || ով ինձ առնըճաղու-
թիւ իւղոյն լապերաց· զի անար
ծարծելիւ աղօտանալն։ ||
ով ինձ առձեռ տաղնապի ա՛հա

պանիս անհամար բիւրուց
քանքարոց, որ ոչ գոյ հատու
ցանել։ || ով քեռնակրիս ծն
րուիթն մեղաց դժնդից, որ ոչ
ունիմ դառնալ առ հանգըս
տարանն։ || ով մեսսակարիս
առ աւրուընեան սպառուցն, որ
չիք յանդիման լինիլ հզօրին։
|| ով եղէգնախուիս կիզանոս
զհանն նիւթոյ, որ տոչորե
լոց եմ՝ ի գեհենին։ || ով ինձ
առ այսր յիշատակի, | թէ նեաթ
բարկութեն այ՝ այրեցելովք
են գործեալ։ || ով յիմարու-
թիւս, որ ոչ մտաւեցի զծած-
կեցելոցն հանդէս։ || ով ամ
բարշտիս, որ միշտ զոստոյնս
չարեաց կրկեցի։ || ով զմար
մինս պարարողիս։ կերակուր
որդանցն անմահից, կերուղացն
Թունաւորաց զնորդ համբե
րեցից ։ || ով ինձ առ սր
բուամն մահու բաժակին· ոչ
զյաւիտենական տուժեցայց ։
|| ով ինձ առ եւս անարժան
հոգւոյս յեղկելի մարմնոյս·
երբ դատաւորին յանդիման
եղեց։ || ով ինձ առնըճաղու-
թիւ իւղոյն լապերաց· զի անար
ծարծելիւ աղօտանալն։ ||
ով ինձ առձեռ տաղնապի ա՛հա

Ես. 25.26 (Նաա) 5.21

Աղիր մոռացայ։ || ով պարտա
կորստեն, որ զկենդանութեն
իմ բարկացուցի։ || ով որդոյս
լոս երախտամոռացս։ || ով
ինձ մեղաւորիս, զի զարարիչն
տէրադրուժ ։ || նշխարհակա
և օգտակարաց։ || աշխանեայս
առ դիտմունս խոստացելոցն։
|| նարիս առ կարիս պիտանեց
թեան ընտանութեն։ || անգաղ
Թուիչս ։ || ոյլս առ երանու
տացողին։ || ոյլս առ բարեցն
չարժս առ գիւտս սընկանս։
կացուցանել զնորն ։ || նոտա
զարեաց։ || ոյնա առ իբար
եսայեայ նախատացուցն ։
ժիրս առ ժանտագործութի
տունս զչարիս գործեալ ը
նեան յանդիմանութեն։ || մաս
Ա(ա)ռաջս չար և վատ ը նորու
քաղցրութեն բարերարիդ ։
|| ով ինձ մեղուցեալս առ եր
կայնամիտդ։ || առնացուցիչս
հրս առ բազմապարգեւդ ։
|| նիշտ մեղուցեալս առ եր
եսայեայ նախատացուցն ։
ժիրս առ ժանտագործութի
տունս զչարիս գործեալ ը
նեան յանդիմանութեն։ || մաս
Ա(ա)ռաջս չար և վատ ը նորու
քաղցրութեն բարերարիդ ։
|| ով ինձ մեղուցեալս առ եր
կայնամիտդ։ || առնացուցիչս
հրս առ բազմապարգեւդ ։

Ես. 25.26 (Նաա) 5.21

Աղիր մոռացայ։ || ով պարտա
կորստեն, որ զկենդանութեն
իմ բարկացուցի։ || ով որդոյս
լոս երախտամոռացս։ || ով
ինձ մեղաւորիս, զի զարարիչն
տէրադրուժ ։ || նշխարհակա
և օգտակարաց։ || աշխանեայս
առ դիտմունս խոստացելոցն։
|| նարիս առ կարիս պիտանեց
թեան ընտանութեն։ || անգաղ
Թուիչս ։ || ոյլս առ երանու
տացողին։ || ոյլս առ բարեցն
չարժս առ գիւտս սընկանս։
կացուցանել զնորն ։ || նոտա
զարեաց։ || ոյնա առ իբար
եսայեայ նախատացուցն ։
ժիրս առ ժանտագործութի
տունս զչարիս գործեալ ը
նեան յանդիմանութեն։ || մաս
Ա(ա)ռաջս չար և վատ ը նորու
քաղցրութեն բարերարիդ ։
|| ով ինձ մեղուցեալս առ եր
կայնամիտդ։ || առնացուցիչս
հրս առ բազմապարգեւդ ։

Ես. 25.26 (Նաա) 5.21

Աղիր մոռացայ։ || ով պարտա
կորստեն, որ զկենդանութեն
իմ բարկացուցի։ || ով որդոյս
լոս երախտամոռացս։ || ով
ինձ մեղաւորիս, զի զարարիչն
տէրադրուժ ։ || նշխարհակա
և օգտակարաց։ || աշխանեայս
առ դիտմունս խոստացելոցն։
|| նարիս առ կարիս պիտանեց
թեան ընտանութեն։ || անգաղ
Թուիչս ։ || ոյլս առ երանու
տացողին։ || ոյլս առ բարեցն
չարժս առ գիւտս սընկանս։
կացուցանել զնորն ։ || նոտա
զարեաց։ || ոյնա առ իբար
եսայեայ նախատացուցն ։
ժիրս առ ժանտագործութի
տունս զչարիս գործեալ ը
նեան յանդիմանութեն։ || մաս
Ա(ա)ռաջս չար և վատ ը նորու
քաղցրութեն բարերարիդ ։
|| ով ինձ մեղուցեալս առ եր
կայնամիտդ։ || առնացուցիչս
հրս առ բազմապարգեւդ ։

Ես. 25.26 (Նաա) 5.21

Աղիր մոռացայ։ || ով պարտա
կորստեն, որ զկենդանութեն
իմ բարկացուցի։ || ով որդոյս
լոս երախտամոռացս։ || ով
ինձ մեղաւորիս, զի զարարիչն
տէրադրուժ ։ || նշխարհակա
և օգտակարաց։ || աշխանեայս
առ դիտմունս խոստացելոցն։
|| նարիս առ կարիս պիտանեց
թեան ընտանութեն։ || անգաղ
Թուիչս ։ || ոյլս առ երանու
տացողին։ || ոյլս առ բարեցն
չարժս առ գիւտս սընկանս։
կացուցանել զնորն ։ || նոտա
զարեաց։ || ոյնա առ իբար
եսայեայ նախատացուցն ։
ժիրս առ ժանտագործութի
տունս զչարիս գործեալ ը
նեան յանդիմանութեն։ || մաս
Ա(ա)ռաջս չար և վատ ը նորու
քաղցրութեն բարերարիդ ։
|| ով ինձ մեղուցեալս առ եր
կայնամիտդ։ || առնացուցիչս
հրս առ բազմապարգեւդ ։

հիւանդներուն հաճոյ տագնապն։
Ա Ղեռնագրաւ տարտարոսն, և
անդերծ սառնամանիքն։ Ա Ր
գարև քիզեն գանձեալ գա
ւինքս այսօրիկ գժնդակիք և
տաժանելիք՝ օձեւանք անդամ
բերելեացդ պատուհասից։ Ա վ
մաբեթ՝ և սահման անդադա
տանի բնաւորին անմաքրութեն։
Ա՛հա զարդիւնս գործոց ձե
ռաց քոց ժառանգեացես։
Ա՛խրեալդ յօրղուքեց, և
զառածեալդ ի մաքրութեց։
Տարագրելդ յարդարութեց,
և ի կարգաց պարկեշտութեց։
Ա՛նայնդ՝ ի լիութեց՝ հոգեպղ
գև հարստութեց՝ ախանձ
արկու բարերարին՝ և ամենա
կալ Թշնամին։ Ա՛ւրքան զի կա
ռուցեր քեզ անել արգելան՝
և անիմախելի որոգայթ խոս
տովանեալ քեզէն զանբժշկա
կան գքո վէր, և զանօրինակդ
քո զհարճած։ Ա կայեալ ան
ձինդ քո պարտական մահու՝
զանբուժելիդ քեզկութեն։
Ա՛վ չարդ՝ ի բարեց։ Ա՛վ դա
նութեդ՝ ի քաղցրութեցդ։ Ա՛վ
խաւարդ՝ ի լուսազարմից։
Ա՛վ կողոպտեալդ՝ ի պճնելոյ

Ա՛ստուածոյ։ Ա

Ա՛ՐԴ՝ ՕՐԻՆ
գործեացես անձն իմ
կորուսեալ. կամ որ
Թաքչիցիս. կամ զնարդ
ապրեացիս։ կամ ոմն եղանի
ցես ի մեղանաց քոնոցն։
Ա՛նգղն բզեմ են պարտիքդ՝
և անթիւ հատուցմունքն։
Ա՛աստիկն կշտամբանքն, և
անվախճան՝ նախատինքն։
Ա՛նողորմն հրեշտակքն, և
անկաշառ՝ գաւառքն։ Հզօր է
ատեանն, և անաչառ բեւիրն։
Ա՛ստմնելիքն սպառնալիքն,
և անողորմ հատուցումն։
Ա՛հարկու հրամանն, և մերկա
պարանոց՝ յանդիմանութեին։
Ա՛հրեղինքն գեսբն, և անան
ցանելիքն վտակքն։ Ա՛նանձ
բամած խաւարն՝ և արտաքոյ
այցելութեն՝ մռնչիւնքն։
Ա՛պականութեն գոլքն, և

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՍՆԻՔ

արժանաւոր քոյ քեզ
բանբասանս շարադրե
ցից ի կտակ մաղթանաց մո
տեանի այսր ողբերգութեան՝ ով
ան ձեռիս թշուառական ամենա
պատկառ. և առ պատմականիս

Լան խնորոց սրտից՝ խօսք ընդ այ
Նորին հայողի առնայն աղերս մաղթանաց
Ի հրատին յաւելեալ հրկին հեծութեանց

ծեալք յօրհնեցելոց

հարստութեանց և հարբա
բարձրութեց . ու ի հոգևոր
փրկութեց ։ Ի վ տնանկդ ի
յընչեղաց ։ Ի վ աղքատդ ի
գոյնդ ի վեհից ։ Ի վ նրբատա
լոգութենէ ։ Ի վ գերդիդ ի ե
հիւրութեց ։ Ի վ նրբատդ յատա
ռաջորաց ։ Ի վ նրբազդ յատա
տանեաց ։ Ի վ անարդդ ի փա
գարոց ։ Ի վ անպիտանդ ի պի
տաց ։ Ի վ կեղծաւորդ յար
բոց ։ Ի վ արբշիռդ ի պարկեշ
նեաց ։ Ի վ խոհերակնդ ի սըր
լոց ։ Ի վ մահացուդ ի կենդա
նոց ։ Ի վ անմաքուրդ յընտրե
րաց ։ Ի վ անհանճարդ յիմաստ
կանաց ։ Ի վ անմիտդ ի մտաճո
տից ։ Ի վ ընչականդ ի բանա
ան ։ Ի վ աղբատիշդ ի բարեպաշ
։ Ի վ դարուեալդ ի գովելոց

րելին՝ գոյե զքեզ ունայն ի
ձեսցէ տնկոյն խուզել զնշդ
գոլ բաղձալի . Ուակ եթէ մեր
պաճուճեալ՝ բացականացն
կերպիկ՝ նոր պսակաւ լսիմ
ս արտաքին դիմօք բարեշուք
սաղարթիւք վարսից՝ այսինքն
զոր ուրն գօսացոյց : Ուանդն
հարաղատ այնր Թզնեաց
ի պտղոց . Նմանակից յաՀէտ
րատեղն տերևալից՝ ունայն
Ուատ ամբարձուղէշ ստէպ
հարթուէ հաւաղուգակցել
ցուցից , ուչ հաճասարի այնր
ի կէտ ամբարձմանն նժարի
միոյ արդարութե միջնորդ կա
կել՝ Ուաւթէ զմարս լինանա
րեցից ըզ գրով սահմանի վա
դեցելոցդ անօրէնութենց զօ
հատուածս գոյութենց գրչաց
տառաց՝ շամբից եղեգանց ի
միեցից, և զպարակս յոքունց ան
ծառանն լայնութե քարտենի ջա
բազմօք սահմանեալ՝ ի տարա
ցից , և զդաշտս ասպարիսօք
թենց : Ո՛ի թէ զլեզնան ծովուց
ի յորակութե դեղոյ յերեղե
տան այ և արբեցն մանուկքս
բանից անբարբառ : Ո՛նպի

քարկոծել։ ||Ր Թէպէտ և ոչ
պատահիմ անձանձիլ ա՛ղաչ,
սակայն յառաջնումն պատաս
խանուած՝ ի՛ր ընդ ոսոխի ու
մեմն՝ ըստ անձին յօժարամիտ
կամաք ոգորիմ ըստ իմաստու
թեն բանի։ Եւ զոյզս գաղտ
նեաց մտաց խորհրդոց՝ ի՛ր
զգլխաւորեալ յարկաւորու
թի՛ չարութեն գործոց՝ խոս
տովանեալ քեզ տարածելոյ
ածիմ ևս։ Օ՛ի որով չափով
չափեցիր զանձինս ստգտանք՝
ի՛ջոդ անընդազգթու թեն՝
այսրէն չափեցայց։ ընկալեալ
զընորհսդ յաճախագոյն ըստ մե
ծագունից պարտեաց։ Եւ (Հռոմ 5,20)
որքան վերացոյն հարճածք ան
բժշկականք ևանհնարաւորք
ճարակեացին, այնքանեօք չա
փուք կրկին առատին՝ և ի
մասաք արբեստից բարձրելոյ
բժշկիդ բարեհոչակեալ լու
սաւորեացին։ Եւ ի պարտուցն (ղուկ 7,43)
առաքելու թի՝ նոյնքան փո
խատիք առատապուրծ՝ բա
րեբանեալ միշտ պատկեցի ըս
ինկաւորդ բուռմ առակի։
Օ՛ի քէհ միրկուի ևի քէն ե
քառութի՛ և աչով քով նորո
գութի՛ և մատաւմբ քով զօրե
ղութի՛ ևի հրամանաց քոց սր

բարեաց, և գարշելի՛ ի գեղեց
կութեց։ Ոտաղ տեսողաց, և
նչաւակութի՛ նախատողաց։
Օ՛ի եթէ յապաժաման անդր
գոյշ ժամուն՝ հեթապանծ
տունկն պաղակորոյս անկեն
դանն՝ որ գոյզն պատկերէ
անպատրաստութի՛ն, եկն ըստ անե
ծիւք։ և կամ երկիր առագե
ցեալ ցօղով եթէ զբաղմապա
տիկ աճանդ արգասեաց երկ
րագործութե՛ան ածողացն ոչ
մատուցանէ՝ լքեալ մոռանի։
Նակ գու ով անձնիմ եղիկե
լի, սահման բանիցդ որ տունկ
կենդանի, և ոչ՝ ի ժամու իւ
րում պտղաւոր, երբ զնոյն ոչ
կրեացես պատիժս նախնեաց
առակիդ։ Ա՛յ զի զհամայնն
ընկալար՝ լքեալ անպակաս յա
ռաջելութե՛ան սկզբնաւորել
՝ի մարդն առաջին՝ և մինչև՝ ի
սպառումն ծննդոց նորին՝ զը
երս գործոց նանրութե՛ան,
և զգիւտս նորոգս առելիս և
անախորժելիս հաստողին զը
քեզ այր։ Եւ զի եդից զքեզ
նպատակ հնդէպ երեսաց տե
սուե մտաց՝ անձն իմ անպի
տան, վիմօք ձգելոց արձանաց
բանից՝ երբ զանընտել գազան
վայրենի անողորմաբար զքեզ

ծուԹԵ աստէն ժառանգեց։ շակաւն, զգրաբարականն անեղ ընկալեալ՝ ապաշաւանաց Թո րինն։ Օ ապաշխարուԹԵ դեղն կերակրով՝ արեամբ պարարի։ Այս արդ՝ Ի բր զգանալ բազ մահարճածեան հեծանաւէ և յաւին մահու ժամանել՝ դոյզն ինչ դարձուածն ձեռոյ ընկալել, և յոգի կենդանի եկեալ, կազ դուրեցայց՝ պատսպարեցայց՝ յարեայց յանկենդանական կո րստենէ։ օժանդակել քէն ձե ռամբն, որ գԹածնէ յայմ։ Ի բարերը երկնաւոր հօրէն փրկուԹԵ և բժշկուԹԵ պը տուղ ընձեռեալ լինէ մեզառո րիս ախտացելոյս և մեղուցե լոյս։ Այս սկզբնաւոր ողբեր գուէ այսց աղերսանաց՝ զհա ճատոյ չինուած կառուցից ։ Ա՛նաղի՝ և ասա՝ Ի՝նախնեցն սո քիմքը զինեալ՝ փոխեցաւ խս րինն։ Ո՛ապաշխարուԹԵ դեղն կերակրով՝ արեամբ պարարի։ Այս արդ՝ Ի բր զգանալ բազ մահարճածեան հեծանաւէ և յաւին մահու ժամանել՝ դոյզն ինչ դարձուածն ձեռոյ ընկալել, և յոգի կենդանի եկեալ, կազ դուրեցայց՝ պատսպարեցայց՝ յարեայց յանկենդանական կո րստենէ։ օժանդակել քէն ձե ռամբն, որ գԹածնէ յայմ։ Ի բարերը երկնաւոր հօրէն փրկուԹԵ և բժշկուԹԵ պը տուղ ընձեռեալ լինէ մեզառո րիս ախտացելոյս և մեղուցե լոյս։ Այս սկզբնաւոր ողբեր գուէ այսց աղերսանաց՝ զհա ճատոյ չինուած կառուցից ։ Ա՛նաղի՝ և ասա՝ Ի՝նախնեցն սո սան խզե ։ Ա՛ղօթս ըլ առաջ նուան միշտ փաղաքշել Ի՛նդայ հանապազ սՏՏ՝ խակ երկրոր դաՀն ընմանուԹԵ լափլիզող դժրող որովայն գազանի՝ Իբր կերակրով՝ արեամբ պարարի։ Այս արդ՝ Ի բր զգանալ բազ մահարճածեան հեծանաւէ և յաւին մահու ժամանել՝ դոյզն ինչ դարձուածն ձեռոյ ընկալել, և յոգի կենդանի եկեալ, կազ դուրեցայց՝ պատսպարեցայց՝ յարեայց յանկենդանական կո րստենէ։ օժանդակել քէն ձե ռամբն, որ գԹածնէ յայմ։ Ի բարերը երկնաւոր հօրէն փրկուԹԵ և բժշկուԹԵ պը տուղ ընձեռեալ լինէ մեզառո րիս ախտացելոյս և մեղուցե լոյս։ Այս սկզբնաւոր ողբեր գուէ այսց աղերսանաց՝ զհա ճատոյ չինուած կառուցից ։

Ո՛ ՔԱՀԱՆԱՅ ՎԱՆՆ

զի միանգամ մատանեն կո րըստեն՝ զողջուն ուժ գընապէս և մեղանչելն մոլեգ նաբար ։ Օ՛ի թէպէտ և օտա րացեալք լինեն՝ և միմեանց այլայլուԹԵք նմանուԹեան , սակայն զկերպարանս երկա քանչիւրոցն առ միմեանս ե գեալք՝ զմի ևզնոյն վկայուա ԹԵ ծնունդս արուադրեն ։ Օ՛ի միոն զհզօրին ձեռն իբր ապիկար Թերահաւատ։ իսկ

Ի սկզբանէ արար Աստուած զերկինս եւ զերկիր։ Եւ երկիրն էր անկերպարան եւ անշինուած, եւ խաւար էր ի վերայ անդնդոց, եւ հոգի Աստուծոյ սնոտեաց ի վերայ ջուրց։ Եւ ասաց Աստուած. Լիցի լոյս. եւ եղեւ լոյս։ Եւ ետես Աստուած զլոյսն, թէ բարի է. եւ բաժանեաց Աստուած զլոյս ի մէջ խաւարին։ Եւ կոչեաց Աստուած զլոյսն՝ ցերեկ, եւ զխաւարն կոչեաց գիշեր։ Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ առաւօտ, օր մի։ Եւ ասաց Աստուած. Լիցի հաստատութիւն ի մէջ ջրոյ, եւ լիցի բաժանել ջուր ի ջրոց։ Եւ արար Աստուած զհաստատութիւնն, եւ բաժանեաց զջուրսն որ էին ներքոյ հաստատութեանն, ի մէջ ջրոց որ էին վերայ հաստատութեանն։ Եւ եղեւ այնպէս։ Եւ կոչեաց Աստուած զհաստատութիւնն՝ երկինս։ Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ առաւօտ, օր երկրորդ։ Ասաց Աստուած. Ժողովեսցին ջուրքն որ ի ներքոյ երկնից ի հաւաքումն մի, եւ երեւեսցի ցամաքն։ Եւ եղեւ այնպէս։ Եւ կոչեաց Աստուած զցամաքն՝ երկիր, եւ զհաւաքումն ջրոցն կոչեաց ծով։ Եւ ետես Աստուած զի բարի է։ Եւ ասաց Աստուած. Բուսցէ երկիր խոտ կանաչ, որ սերմանի զսերմն ըստ տեսակի եւ ըստ նմանութեան, եւ ծառ պտղաբեր, որ արասցէ պտուղ, որոյ սերմն իցէ ի նմա ըստ տեսակի իւրեանց։ Եւ եղեւ այնպէս։ Եւ հանին երկիր խոտ կանաչ, որ սերմանի զսերմն ըստ տեսակի եւ ըստ նմանութեան, եւ ծառ պտղաբեր, որ արասցէ պտուղ, որոյ սերմն իցէ ի նմա ըստ տեսակի իւրեանց։ Եւ ետես Աստուած զի բարի է։ Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ առաւօտ, օր երրորդ։ Եւ ասաց Աստուած. Լիցին լուսաւորք ի հաստատութեան երկնից, եւ լուսաւորեսցեն զերկիր, եւ բաժանեսցեն զցերեկն ի մէջ գիշերին, եւ եղիցին նշանք եւ ժամք եւ աւուրք եւ ամք։ Եւ եղիցին լուսաւորք ի հաստատութեան երկնից, եւ լուսաւորեսցեն զերկիր։ Եւ եղեւ այնպէս։ Եւ արար Աստուած զերկուս լուսաւորսն մեծամեծս, զլուսաւորն մեծ՝ զիշխել ցերեկին, եւ զլուսաւորն փոքր՝ զիշխել գիշերին, եւ զաստեղսն։ Եւ եդ զնոսա Աստուած ի հաստատութեան երկնից, լուսաւորել զերկիր, եւ զիշխել ցերեկին եւ գիշերին, եւ բաժանել զլոյսն ի մէջ խաւարին։ Եւ ետես Աստուած զի բարի է։ Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ առաւօտ, օր չորրորդ։ Ասաց Աստուած. Հանիցեն ջուրքն սողունս հոգւոյ կենդանւոյ, եւ թռչունս որ թռչիցեն ի վերայ երկրի ընդ հաստատութեամբ երկնից։ Եւ արար Աստուած զկետս մեծամեծս, եւ զամենայն հոգի կենդանի սողունս որ հանին ջուրքն ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ զամենայն թռչուն թեւաւոր ըստ տեսակի իւրում։ Եւ ետես Աստուած զի բարի է։ Եւ օրհնեաց զնոսա Աստուած՝ եւ ասաց. Աճեցէք եւ բազմասջիք, եւ լնուք զջուրսն ի ծովս, եւ թռչունք բազմասջիք ի վերայ երկրի։ Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ առաւօտ, օր հինգերորդ։ Ասաց Աստուած. Հանիցէ երկիր հոգի կենդանի ըստ տեսակի, անասուն եւ սողունս եւ գազանս երկրի ըստ տեսակաց իւրեանց։ Եւ եղեւ այնպէս։ Եւ արար Աստուած զգազանս երկրի ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ զանասունս ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ զամենայն սողունս երկրի ըստ տեսակաց իւրեանց։ Եւ ետես Աստուած զի բարի է։ Եւ ասաց Աստուած. Արասցուք մարդ ի պատկեր մեր եւ ըստ նմանութեան մերում, եւ տիրեսցեն ձկանց ծովու, եւ թռչնոց երկնից, եւ անասնոց, եւ երկրի ամենայնի, եւ ամենայն սողունք որ սողան ի վերայ երկրի։ Եւ արար Աստուած զմարդ ի պատկեր իւր, ի պատկեր Աստուծոյ արար զնա, արու եւ էգ արար զնոսա։ Եւ օրհնեաց զնոսա Աստուած՝ եւ ասաց. Աճեցէք եւ բազմասջիք, եւ լնուք զերկիր, եւ հնազանդեցուցէք զնա, եւ տիրեսցէք ձկանց ծովու, եւ թռչնոց երկնից, եւ ամենայն անասնոց որ շարժին ի վերայ երկրի։ Եւ ասաց Աստուած. Ահա տուի ձեզ զամենայն խոտ կանաչ որ սերմանի զսերմն ըստ տեսակի, եւ զամենայն ծառ որ ունիցի ի նմա զսերմն ըստ տեսակի իւրեանց, եւ եղիցի ձեզ ի կերակուր։ Եւ ամենայն գազանաց երկրի, եւ ամենայն թռչնոց երկնից, եւ ամենայն սողոց որ սողան ի վերայ երկրի, որ ունիցի ի նոսա հոգի կենդանի, զամենայն խոտ կանաչ ի կերակուր։ Եւ եղեւ այնպէս։ Եւ ետես Աստուած զամենայն զոր արար, եւ ահա բարի էր յոյժ։ Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ առաւօտ, օր վեցերորդ։ Եւ կատարեցան երկինք եւ երկիր, եւ ամենայն զարդ նոցա։ Եւ կատարեաց Աստուած յաւուրն վեցերորդի զգործս իւր զոր արար, եւ հանգեաւ յաւուրն եօթներորդի յամենայն գործոց իւրոց զոր արար։ Եւ օրհնեաց Աստուած զաւուրն եօթներորդի, եւ սրբեաց զնա, զի նովաւ հանգեաւ յամենայն գործոց իւրոց զոր սկսաւ Աստուած արարանել։

Ա՛յս է գիրք ծննդեան մարդոյ։ Յորում աւուր արար Աստուած զմարդ, ի նմանութիւն Աստուծոյ արար զնա։ Արու եւ էգ արար զնոսա, եւ օրհնեաց զնոսա, եւ կոչեաց զանուն նոցա մարդ, յորում աւուր արարան զնոսա։ Եւ կեցեալ Ադամ երկոտասան եւ հարիւր ամ, ծնաւ զորդի նմանակերպ եւ ի պատկեր իւր, եւ կոչեաց զանուն նորա Սէթ։ Եւ եղեն աւուրք Ադամայ զոր կեցաւ զնոսա, ութ հարիւր ամ, եւ ծնաւ որդիս եւ դստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Ադամայ զոր կեցաւ, ինն հարիւր եւ երեսուն ամ, եւ մեռաւ։ Եւ կեցեալ Սէթ հարիւր եւ հինգ ամ, ծնաւ զԱնովս։ Եւ կեցեալ Սէթ զկնի ծնանելոյ զԱնովս, եւ ութ հարիւր ամ, ծնաւ որդիս եւ դստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Սէթայ զոր կեցաւ, ինն հարիւր եւ տասներկու ամ, եւ մեռաւ։ Եւ կեցեալ Անովս իննսուն ամ, ծնաւ զԿենան։ Եւ կեցեալ Անովս զկնի ծնանելոյ զԿենան, եւ ութ հարիւր եւ տասնհինգ ամ, ծնաւ որդիս եւ դստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Անովսայ զոր կեցաւ, ինն հարիւր եւ հինգ ամ, եւ մեռաւ։ Եւ կեցեալ Կենան եւթանասուն ամ, ծնաւ զՄաղաղիէլ։ Եւ կեցեալ Կենան զկնի ծնանելոյ զՄաղաղիէլ, եւ ութ հարիւր եւ քառասուն ամ, ծնաւ որդիս եւ դստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Կենանայ զոր կեցաւ, ինն հարիւր եւ տասն ամ, եւ մեռաւ։ Եւ կեցեալ Մաղաղիէլ վաթսուն եւ հինգ ամ, ծնաւ զՅարետ։ Եւ կեցեալ Մաղաղիէլ զկնի ծնանելոյ զՅարետ, եւ ութ հարիւր եւ երեսուն ամ, ծնաւ որդիս եւ դստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Մաղաղիէլի զոր կեցաւ, ութ հարիւր իննսուն եւ հինգ ամ, եւ մեռաւ։ Եւ կեցեալ Յարետ հարիւր վաթսուն եւ երկու ամ, ծնաւ զՀենովք։ Եւ կեցեալ Յարետ զկնի ծնանելոյ զՀենովք, ութ հարիւր ամ, ծնաւ որդիս եւ դստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Յարետայ զոր կեցաւ, ինն հարիւր վաթսուն եւ երկու ամ, եւ մեռաւ։ Եւ կեցեալ Հենովք վաթսուն եւ հինգ ամ, ծնաւ զՄաթուսաղա։ Եւ կեցեալ Հենովք զկնի ծնանելոյ զՄաթուսաղա, երեք հարիւր ամ, եւ հաճեցաւ Աստուծոյ։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Հենովքայ զոր կեցաւ, երեք հարիւր վաթսուն եւ հինգ ամ։ Եւ հաճեցաւ Աստուծոյ, եւ ոչ երեւեցաւ, զի առ Աստուծոյ տարաւ զնա։ Եւ կեցեալ Մաթուսաղա հարիւր ութսուն եւ եօթն ամ, ծնաւ զԼամէք։ Եւ կեցեալ Մաթուսաղա զկնի ծնանելոյ զԼամէք, եւ եօթ հարիւր ութսուն եւ երկու ամ, ծնաւ որդիս եւ դստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Մաթուսաղայ զոր կեցաւ, ինն հարիւր վաթսուն եւ ինն ամ, եւ մեռաւ։ Եւ կեցեալ Լամէք հարիւր ութսուն եւ երկու ամ, ծնաւ որդի։ Եւ կոչեաց զանուն նորա Նոյ, եւ ասէ. Սա մխիթարեսցէ զմեզ յարուեստից մերոց եւ յաշխատութենէ ձեռաց մերոց, յերկրէ զոր անիծ Տէր։ Եւ կեցեալ Լամէք զկնի ծնանելոյ զՆոյ, հինգ հարիւր իննսուն եւ հինգ ամ, ծնաւ որդիս եւ դստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Լամէքայ զոր կեցաւ, եօթ հարիւր եւ եօթանասուն եւ եօթն ամ, եւ մեռաւ։ Եւ կեցեալ Նոյ հինգ հարիւր ամ, ծնաւ զՍեմ, զՀամ եւ զՅաբեթ։ Եւ եղեն զկնի ծնանելոյ զնոսա զՍեմ, զՀամ եւ զՅաբեթ, եւ հարիւր ամ, ծնաւ որդիս եւ դստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Նոյի զոր կեցաւ, ինն հարիւր եւ հիսուն ամ, եւ մեռաւ։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Ադամայ զոր կեցաւ, ինն հարիւր եւ երեսուն ամ, եւ մեռաւ։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Սէթայ զոր կեցաւ, ինն հարիւր եւ տասներկու ամ, եւ մեռաւ։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Անովսայ զոր կեցաւ, ինն հարիւր եւ հինգ ամ, եւ մեռաւ։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Կենանայ զոր կեցաւ, ինն հարիւր եւ տասն ամ, եւ մեռաւ։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Մաղաղիէլի զոր կեցաւ, ութ հարիւր իննսուն եւ հինգ ամ, եւ մեռաւ։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Յարետայ զոր կեցաւ, ինն հարիւր վաթսուն եւ երկու ամ, եւ մեռաւ։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Մաթուսաղայ զոր կեցաւ, ինն հարիւր վաթսուն եւ ինն ամ, եւ մեռաւ։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Լամէքայ զոր կեցաւ, եօթ հարիւր եւ եօթանասուն եւ եօթն ամ, եւ մեռաւ։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Նոյի զոր կեցաւ, ինն հարիւր եւ հիսուն ամ, եւ մեռաւ։

Եւ եղեն յորժամ սկսան մարդիկ բազմանալ երեսաց երկրի, եւ դստերս ծնանէին նոցա, տեսին որդիք Աստուծոյ զդստերս մարդկան, եթէ գեղեցիկ են, եւ առին իւրեանց կանայս յամենայնէ զոր ընտրեցին։ Եւ ասաց Տէր. Ոչ դատեսցի հոգի իմ ի մարդկանէ յաւիտեան, վասն զի մարմին են։ Եւ եղիցին աւուրք նոցա հարիւր եւ քսան ամ։ Եւ հսկայք էին յերկրի յաւուրսն յայնոսիկ, եւ զկնի այնորիկ յորժամ մտանէին որդիք Աստուծոյ առ դստերս մարդկան, եւ ծնանէին նոցա, նոքա էին հզօրք յաշխարհէ, անուանիք յաւիտենից։ Եւ ետես Տէր զի բազում է չարութիւն մարդկան յերկրի, եւ զամենայն խորհուրդս սրտից նոցա զի չարք են ամենայն աւուրս։ Եւ ապաշխարեաց Տէր զի արարեալ զմարդ յերկրի, եւ խորհեցաւ ի սրտի իւրում։ Եւ ասաց Տէր. Սրբեցից զմարդ զոր արարի յերեսաց երկրի, ի մարդոյ մինչեւ ցանասուն, ի սողոյ մինչեւ ցթռչուն երկնից, զի ապաշխարեցի զի արարի զնոսա։ Նոյ ոչ գտաւ շնորհս առաջի Տեառն։

Ա՛յս է գիրք ծննդեան Նոյի։ Նոյ արդար էր կատարեալ յազգս իւր, ընդ Աստուծոյ հաճեցաւ Նոյ։ Եւ ծնաւ Նոյ զերիս որդիս, զՍեմ, զՀամ եւ զՅաբեթ։ Եւ երկրացաւ երկիր առաջի Աստուծոյ, եւ լցաւ երկիր անիրաւութեամբ։ Եւ ետես Աստուած զերկիր, եւ ահա երկրացեալ էր, զի երկրացուցին զամենայն մարմին զճանապարհս իւրեանց յերկրի։ Եւ ասաց Աստուած ցՆոյ. Զկատարած ամենայն մարմնոց եկեալ է առաջի իմ, զի լցաւ երկիր անիրաւութեամբ յերեսաց նոցա, եւ ահա ես կորուսանեմ զնոսա ընդ երկրի։ Արա քեզ տապան ի փայտից հարթաձիգ, եւ բնակեսցես ի տապանին, եւ ծեփեսցես զնա զուարթնոցով ի ներքուստ եւ ի դրսի։ Եւ այսպէս արասցես զնա. երեք հարիւր կանգուն երկայնութիւն տապանին, եւ յիսուն կանգուն լայնութիւն նորա, եւ երեսուն կանգուն բարձրութիւն նորա։ Եւ լուսանցս արասցես տապանին, եւ ի կանգուն կատարեսցես զնա ի վերուստ, եւ զդուռն տապանին արասցես ի կողմն նորա, ստորինս, երկրորդս եւ երրորդս արասցես զնա։ Զի ես ահա բերեմ զջրհեղեղ ջուրց ի վերայ երկրի, սրբել զամենայն մարմին յորում է հոգի կենդանի ի ներքոյ երկնից, զամենայն զոր ինչ իցէ յերկրի մեռանիցի։ Եւ հաստատեցից զուխտ իմ ընդ քեզ, եւ մտցես ի տապանն դու եւ որդիք քո, կինք քո եւ կանայք որդւոց քոց ընդ քեզ։ Եւ յամենայն անասնոց եւ յամենայն սողոց երկրի, յամենայն թռչնոց երկնից, յամենայն զոր ինչ իցէ յերկրի, յամենայն մարմնոց ի նոսա, երկուք երկուք մտցեն ընդ քեզ, զի կեցցեն։ Եւ դու առ քեզ ամենայն կերակրոյ զոր ուտիցի, եւ ժողովեսցես առ քեզ, եւ իցէ քեզ եւ նոցա ի կերակուր։ Եւ արար Նոյ ըստ ամենայնի զոր պատուիրեաց նմա Աստուած, այնպէս արար։

Եւ ասաց Տէր ցՆոյ. Մտցես դու եւ ամենայն տունդ քո ի տապանն, զի զքեզ տեսի արդար առաջի իմ յազգիդ յայսմիկ։ Յամենայն անասնոց սրբոց առ քեզ եօթն եօթն արու եւ էգ, եւ յանասնոց որ ոչ են սրբոց երկուք երկուք արու եւ էգ, եւ յամենայն թռչնոց երկնից եօթն եօթն արու եւ էգ, զի կեցուսցես զսերմն ի վերայ երկրի յաւուրս յայսոսիկ։ Զի ես ահա զեւս աւուրս եւ զքառասուն գիշերս, եւ սրբեցից զամենայն զոր արարի յերեսաց երկրի։ Եւ արար Նոյ ըստ ամենայնի զոր պատուիրեաց նմա Տէր։ Եւ Նոյ էր վեց հարիւր ամաց յորժամ ջրհեղեղ ջուրց եղեւ ի վերայ երկրի։ Եւ մտին Նոյ եւ որդիք նորա եւ կին նորա եւ կանայք որդւոց նորա ընդ նմա ի տապանն, ի ջուրց ջրհեղեղին։ Յանասնոց սրբոց եւ յանասնոց որ ոչ են սրբոց, եւ յամենայն թռչնոց, եւ յամենայն զոր ինչ սողայ ի վերայ երկրի, զոյգ զոյգ մտին առ Նոյ ի տապանն, արու եւ էգ, որպէս պատուիրեաց Աստուած Նոյի։ Եւ եղեւ յետ եւթն աւուրցն, եւ ջուրք ջրհեղեղին եղեն ի վերայ երկրի։ Յամի վեց հարիւրերորդի կենաց Նոյի, յերկրորդ ամսեանն, յաւուր եւթնտասներորդի ամսեանն, յաւուր այդորիկ պատառեցան ամենայն աղբերք անդնդոց մեծաց, եւ պատուհանք երկնից բացան։ Եւ եղեւ անձրեւ ի վերայ երկրի քառասուն աւուրս եւ քառասուն գիշերս։ Յաւուր այդորիկ մտին Նոյ եւ որդիք նորա, Սեմ, Համ եւ Յաբեթ, եւ կին Նոյի, եւ երեք կանայք որդւոցն նորա ընդ նոսա ի տապանն։ Նոքա եւ ամենայն գազանք ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ ամենայն անասունք ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ ամենայն սողունք որ սողան ի վերայ երկրի ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ ամենայն թռչունք ըստ տեսակաց իւրեանց, ամենայն հաւք թեւաւորք։ Եւ մտին առ Նոյ ի տապանն զոյգ զոյգ յամենայն մարմնոյ ի նոսա որ ունիցի ի նոսա հոգի կենդանի։ Եւ որ մտին արու եւ էգ յամենայն մարմնոյ մտին, որպէս պատուիրեաց նմա Աստուած։ Եւ փակեաց Տէր զնոսա ի ներքս։ Եւ եղեւ ջրհեղեղ քառասուն աւուրս ի վերայ երկրի, եւ յաճեցան ջուրքն, եւ վերացուցին զտապանն, եւ բարձրացաւ ի վեր յերկրէ։ Եւ զօրացան ջուրքն, եւ յաճեցան յոյժ ի վերայ երկրի, եւ երեւեցաւ տապանն ի վերայ ջուրցն։ Եւ զօրացան ջուրքն յոյժ յոյժ ի վերայ երկրի, եւ ծածկեցան ամենայն լերինք բարձունք որ էին ներքոյ ամենայն երկնից։ Հնգետասան կանգուն ի վեր զօրացան ջուրքն, եւ ծածկեցան լերինք։ Եւ մեռաւ ամենայն մարմին որ շարժէր ի վերայ երկրի, ի թռչնոց, ի գազանաց, ի սողոց, ի մարդկանէ, եւ ամենայն զոր ինչ իցէ յերկրի։ Եւ ամենայն զոր ինչ իցէ ի նոսա ի ցամաքի, ի քամակ ոտից իւրեանց, մեռաւ

զտեսակ՝ եւ ամէն օժանդակեալ
օգնեալ սիրտ մեզաճորի։ ԱՐ
ըն մարմնային ծիծաղին՝ առ
նմին հեծէծ հոգեպէս։ ԱՐ Թէ
պէտ յամբարձմանէ բարձ
րութենէ գերագունիցն կայից
ստորասուզել ծանրութեան
դընդային վհին խորխորատ
գբոյն կործանման նըշդիւտ
մեղօք անձրեւեօք։ ԱԼնի ևնըշ
խար նշուլից փրկուե կենաց
հպաճոր։ իբր կայծակն լու
սոյ պահեցեալ ի միտս ևյոգեաւ
ԱՅՁ զհուրն նշանաճոր եւ
զարմանաճոր Թանձրամած
հրաշիւք մակադրեալ վերին
հրամանիւ՝ իյատակս ներքինս
նիրհել ջհորոյն։ ԱԱստուծ եւ
մեղուցելոյն խոստ. Թաղեա
լոյ, եւ ակնկալութեամբ բարեաց
բարձելոյ, եւ համարձակու
հնարին լքելոյ, յոյսով վե
րըստին անդրէն սիւսանգիմ
նախապարգեւիցն փառաւոր
գութեց դարձել հասանիլ։
Վանզի ևյայծաստանուտաս
հանդերձի եւայս ներքինիս
առ սոյնս։ ԱՅ զի սա զարդ
ոլն զգրութեի ամենայնիւ
հետարանէ։ Յոր խաւնիկ հա
ճութեի մեծապէս հոտոտի
ած քան յամ բուրումն ա

տինս գաւանողաց, ու
նայնի բարեաց, նայե
ցեալ խորհրդով մտացս իս
կըզբնաճորն իմ եղելութեի
ի ձեռն ձեւոյն ստացողին ի
մոյ յանկից, յոլսով հաճոյ
նի քի՝ առնել զոր կամիս։
Վանզի ևհաճացի։ վերոյ
հասցեալ։ խրատել պօղոսիճ,
ուսել ի դաւթայ, Թե ևարդ
կենդանի մաղթանք ևղ այց
ինձ արասցեն։ ԱԱյ հաճովք
Ճանաչել զնա և զզօրութեի
յարուե նը ըս առաքելոյն, և
զհաղորդութեի չարչարից ներ
ևոր զկնի բերին ասացեալն
ԱՅցերդ ս սորին ևյոյժ նման
նատիպ՝ հաճատանն իսկանա
ևի՝ ինորոգս այս փոխադրու
թեի։ որ՝ ևմեղացն քաւութեի։
ևի չարագործութեէ յարդա
րութեի։ ևյանմաքրութէ ի սըր
բութեի։ ևյանքաւելեցս պար
տեաց մահացու յանցանաց
յանդատապարտն երանութի։
ևի ճանչայական կապանաց
յերկնաճորն ազատութեի։
Վանզի զնարդ ոչ արդեօք
չքնաղ քան զքան ևխմերմու
թեէ երկևանութեէ խաճարի

թագեալ ի կաատարեալ տիս (Եսա. 2.3)
հասակին չարու թիւն յերկա (Ղուկ. 7.13)
նաւ թիւն մահու՝ փոխեցաւ (Ղուկ. 5.24)
տակ ոմանք ի քառասուն տհաս (Ղուկ. 7.13)
թոյլ յաղթօղ զօրանայս բըր
կանաց քնու թիւն՝ կենաց կա
չարելեաւն մարմնով՝ բանա
ծածկեալ ի յերկրի, այլ չար
մանքն։ Ի քաւեցաւ միայն
թոյնն տուժից կրից տաժան
վարկուցեալ՝ զնորայն խո
զնախնոյն պարտիս ինքեան
նահօդն դաւանուքն։ որև
գոյն գոլ պատճիրանի սկզբ
կին տրիչուի զաւանդն պա
խակ որ նախ քան զօրինա
խակրօնից առաքելուքի՝
գերազանցուքի՝ քան զնա
կանգնեցան բիւրապատկեն
թի օրինին գլորելի՝ անդրէն
երբեմն նախնին էր անօգի
նաց։ Յորոց ոմանք ծանօթու
խաւորն ընտրելոց պօղոս՝ որ
հու արարչին։ առաքս Հգղ
զՀաղորդելն ապանման մա
զոր անքաւելին են պարտիք
հաստատէն պատկեցաւ Կա
յարձակուածն վերջին ընչոյն՝
և զաշաղակն երկնիկ որ
եբաւեգործն յիշեակեցաւ՝
դուկեցաւ։ և զմաքսաւորն որ

(Ղուկ. 18.13)
(Ղուկ. 23.43)
(Ա.Թես. 1.9)
(Ա.Տիմ. 1.13)

նաւ շէջ։ Ե՞բան ի խառնելն
երբեմն աղացմամբ խապաս
խորանին • որ կ՚երպարան
անձանց խոնարհաց զինքեալ
բեկուքեաւ՝ առ ի միուել նոյն
նմանուքեան։ սառուսմ հար
ցել վրկչին ամենից՝ զմանաս
աղտացնել տեսանելիօք, Կա
Հաստոյք ասելով առ այդ թէ
կարօղեմ առնել Հեզ զայդ։
Հ պարգեւեաց սուցն Ոգոյն,
եթէ ոչ նախ զհաստոցն չը
րաւ ընկալաւ։ Կանգն զինչ
քան | զՀեռելուն քառօրեայ
դիոյ առ կենդանուն մեզ ան
յուսադոյն։ առ որ կանանցն
ժամանեալ ի յատս արարչին՝
հաստոյն հանդերձանօք
անյապաղաբար զնիաեցն ոչ
տեսին զհանդս ի յեղբօրն
կենդանուն։ Ոսկ ասդստին
անկապուտ ընոր հին մնացե
լոյ՝ զինի մեզանացն հզօրա
գոյնն վկայ։ Ապա ենովք
զինի ահարձն։ յետնոցա գա
հին։ գարձեալ և պետրոս
Հնօրս եւիոքին եղիազար, որ ի
մեծագունին վկայեցաւ։
առաքի։ անառակ որդւոյն։

(Ա.Թես. 4.13)
(Ղուկ. 7.14)
(Յով. 11.17-39)
(Ա.Թես. 4.13)
(Ա.Պետ. 3.18)

կամ թարերարուե հոգին
զօր և ահաեւոր անուն՝ և՛ ի
քն յե և՛ հայր Նորին հը
՝ի բան լուտացօղ՝ ինեռուն։
դակ՝ ի հեզուհ։ Նդիմա
՝ի գեղն անմահացուցիչ։
կոչումն։ պատում դժըն
կողմանէ վարտակաւ՝ ի
Ա տաւիաակելս վայրագութե՝
՝ի սանձան հանդարտութե։
ժըշկական վիրօք վարանելս՝
գըստեղն խոստումն։ Նրը
Ա եղօք կապեցեալս՝ ի հան
՝ի վերստին վիրկութիւնն։
կինս։ Ա րկին գայթակղեալս՝
սեր անասնակենցաղս՝ ի յեր
դրաբեալս՝ ի լոյսն։ Ա տոյնա
ձիրս։ Ա ժողովին գործով
պականութե վաճառեալս՝ ի
նեցեալս՝ ի կեանսն։ Նդ ա
ձրիօ՝ ի յոյսն։ Ա հու մատ
կան։ Ա վնաթշճառ չարաբ
պետս՝ ի դարձն կենդանա
Հառացեալս՝ յաղթօղ։ Ա րի
կործանելս կանգուն։ Ա ըշ
հուրթե ապաստանեալ՝ կամ
յայս անատճերագիր վատա
կան բանին սահմանի։ Ա ժո
պարտ առնել ը առաքեալ
զմեզ ՚ւոյ՝ ո՛չ ոք զօրէ դատա
արդարե։ յարդարացանելը
Ա՝ան զի
նիմ փուշն ընդհի։

Հռ. 8՝33՝

ժընկին, ո՛չ՝ ի բարձրութե
կայից հոսեցան, քան թէ՝ ի
առաւնակնաց թշճառութե
դժնէից կենացս՝ ի կամարն
երկնից համբարձան։ Ա՛չ
թէ այն ժամանեաց կանխաւ
զօրացեալ՝ ի չարեացն դարձ,
որ մինչև յոսկեղէն նիւթ յե
ղանակեալ հողոյս գոյութե,
և պատկերն արքունի՝ ի պա
տիւ կերպիս մերոյ նկարել
արքունականն քանդաճածուն
անկորուստ և անփոխադիր
և յաղթօղ դաշանաւոր ըզ
մեռս ենթադրեալ բնութե։
Ա՛պա առաւել յուսալիէ
այժմ մերկապարանոց լուսա
Հորութե՝ անքօղ և անվերար
կու՝ ուրամբ քսիւ ուխտել
որով և միշտ հաստատեալ
պահի՝ ի մեզ բանն ուրունի ը
մարդերէին ձայնի, ուխտ խա
ղաղութ և կինիք հաստատու
թե առ հաշտարն միջնորդ
երկնային անմահ կենդանի
և միանջևնաւոր բարեխօս։
Ա՛պա ուրեմն ը այսու կանո
նի Ճշմարտագունի և անփո
խադրելի սահմանի և արար
չաճանդ պայմանի՝ համբու
րեմ հաւատոյ շրթունքք ըզ
պատկեր բանիս, և ակն ու

2 Կորն. 5·18·19

Ա՛ր արդ՝ բժիշկ պատկառա-
պետ եւ յոյժ եմ տարագրելի։
ա՛նել ողորմութիւն եւ գթութիւն
հասանել՝ այլ զնոյն ինքն տե-
ղեալ։ Ա՛ն քահանութիւն միայն
կարողին ձեռն ապաստան է
միտ յուսով հաւատոյ՝ ի՛
ընթացութիւն։ Օ՛ ի՛ ոչ այնքան
սիրոյն կ՚ընօք բերկրիմ։ Ա՛յ
ի՛ տուրն՝ այլ ի՛ տրճօղն յա
փագանօք՝ այլ կենարարին յի
ծեմ՝ այլ հանդերձողին տեն
կականիմ։ Ա՛յ զհանգիստն
նին խնձոյիւք՝ այլ փեսային
րեաս աղաչեմ։ Ա՛յ Հրնարա
անձկութիւն մաչիմ։ Ա՛ձեռն
որոյ զօրութիւն վտահապես
ակնկալութիւն՝ վերդրեցելովք
յանցանօք բեռանց՝ աներկ
միտ յուսով հաւատոյ՝ ի՛
կարողին ձեռն ապաստան է
զեալ։ Ա՛յ քահանութիւն միայն
հասանել՝ այլ զնոյն ինքն տե
սանել ողորմութիւն եւ գթութիւն
պէտ եմ տարագրելի։

րին։ Ա՛յ եթէ վն պարգեւաց
նէր մատուցեալ յողոք գեղե-
ցիկ մատուցեալ յողոք գեղե-
նախաձառութիւն թէ՝ որ կար
դայ զանուն տեն՝ կեցցէ։ Ա՛ոկ
կեն դանութիւն։ ըստ մարգարէին
րերարի՝ մահացելոյսկ կեն
թիւն եւ արքայութիւն մեծութիւն
եւ փառք յաւիտեանս ամէն։

Ա՛ստուած յաւէտ կրկին հեծութիւն։
Նորին հանդոյն՝ առ նոյն աղերս մաղթա
նաց։ Ա՛ան նիւթոյդ սրտից խոսք ընդ ու ։

Ո՛Ի

զն յաւէտ յանձնառու
ղջմանն յուսահատա
կան բանիւք լքայ ։ և
տարակուսանաց հեծ-ծութեան
ի՛ մահ ձաղեցայ ։ աստանօր
յուսոյն կերպարան փոխել՝
յարգահատել համարձակե
ցայց ։ Օ՛երրորդութեին ոբ
կարդալով յօգնականութիւն
լինձ մեղաւորիս ։ Ա՛ր ևանդըս
աին իսկ յօրհնաբանելն և՛ի
դաւանելն զկենդանարին բնա
էից ածն ՝ իսկոյն և կոչումն
ընտանի ձայնին ահաւորու
թիւ անձան ինորհաձիրն բա
րերարի՝ մահացելոյսկ կեն
դանութիւն։ ըստ մարգարէին
նախաձառութիւն թէ՝ որ կար
դայ զանուն տեն՝ կեցցէ։ Ա՛ոկ
կեն դանութիւն։ ըստ մարգարէին
րերարի՝ մահացելոյսկ կեն
թիւն եւ արքայութիւն մեծութիւն
եւ փառք յաւիտեանս ամէն։

Ա՛ստուած յաւէտ կրկին հեծութիւն։
Նորին հանդոյն՝ առ նոյն աղերս մաղթա
նաց։ Ա՛ան նիւթոյդ սրտից խոսք ընդ ու ։

զբռեա՛ քո արեամբդ՝ զմեռա-
սեմոց սեղեկիս։ Ներպաց՛
զքո նշանդ՛ ի հետս եղից մաղ-
թողիս։ Մրաց՛ քո աջովդ ըզ-
հանգստեանս խշոխս։ Աքրես
ցես՛ ի հաղթից՝ զծածկարան
անկողնոյս։ Ահեսցես քո կա-
մըդ՝ զտառապեալ անձն հո-
գւոյս։ Ընխարդախ սրասցես
զքո ընտրեալ շունչ մարմնոյս։
Ացուսացես շրջափակ զպարզո-
րուդ երկնայնոյ։ Արգեսցես՛ ի
դիմի՝ ընդէմ գիւշոյն դասուս։
Տնուր հանգիստ բերկրութեանդ
մահահանգոյնն նիրհման՛ իմո-
րութեանդ գիշերիս։ Արեւխօսու-
թեամբ և հայցուածովք սքանչե-
ացուածոյն և աւմ ընտրելոց։
Մխուխեալ պարուրեա զպա-
տուհան տեսութեանդ զգայարա-
նացս խմաստից։ Ընդարհուրե-
լի զեռեղմամբ, ի ծփական
խռովութեանց, կենցաղական ըզ-
բազմանդ, անրջական երազոյ,
խօլակինաց ցնորից։ Ցնշատա-
կաճ քո յուսոյդ անշնաստելի
պաշտպանեալ և սթափել վե-
րըստին՝ ինքնմանէ ծանրուե,
ամենազգաստ արթնութեամբ՝ ոգե-
նորոգ զբաւթեամբ՝ ի քեզ
արձանացել։ Օ՜ այս ձայն մաղ-
թանաց բուրմամբ հաճատոյ՝

նօթ ամաչեցեալ դիմօք կորա-
ցեալ՝ ցիկնորդ ազդման կա-
փուցմանց երկակի շրթանցս՝
արժանաւիակ առնիւ կարդե-
լոց՝ առ անհամարձակ լեզ-
ւիս շարժութեի, նորոգեցից
երդ հառաչման պաղատանաց
յերկանակութենէ՝ աղի ողորմ
հեծեծանաց՝ ի բարձունս
աղաղակելոյ։

Ն՛ԱՀԱՏ ՀՐԻՇ ՁՐՈՒ-
թեր սուր ածէ հզօր՝ զգաս-
նացողիս զաղաչանս։ Ա-
ահաւոր գթութեր առ պատկա-
ւելս դիմօք։ Արատեա՛ ամե-
նապարգև՝ զամօթական տըխ-
րութենէս։ Ահաւ յինէն ժողո-
մած՝ զանըմբերելի ծանրու-
թենէ։ Ընդլսեատեա հնազաւոր՝
զմահացու կրթութենէս։ Ճա-
րեա միշտ յաչքոց՝ զնաւթողին
հաճութենէս։ Հացատրեա վեր
նային՝ զմոլելոյն մառախուղ։
Ինքեա՛ կենցուցիչ՝ զկորուսչին
ընթացումնս։ Ձրեա՛ ծածկատես՝ զբռնաւորէն չար գթե-
մունս։ Ապրտակեա՛ անքնին՝
զմարտողին դիմակցմանս։
Տնազրեա՛ քո անհամբդ ըզ-
լուսանցոյց երդ յարկիս։
Պարփակեա՛ քո ձեռամբդ՝
զառաստաղ տաճարիս։ Ձծա-

ՀԱՅՐԴ ԲԱՐԻ ՈՂՈՐ

Հայրդ բարի ողոր
մութեդ ընդհին։ Որոյ անուն
իսկ մեծիդ՝ զգթութեի եւ զըն
տանութ աւետարանէ։ քաղցր
դժնդից եւ անգոհացողաց։
Ընդ քեզ եւ որդիդ քո երբեւ
զքեզ, զօրաւոր ձեռն իբրեւ
զջոյդ։ Ընժամ ուրուք ա
հեղ ըլ արարչութեդ քոյոմ
բարձրացեալ։ Ընդ հոգիդ նը
ճմարտութեդ թղխեալ առ՝ի
քէն անապատութ։ Աստարել
խոկուի գոյն։ Նութեի մշանջե
նաւոր՝ հաւատար քո ամիւս։
Ստուգիւ որդւոյ ուրուքը։
Երբեակ անձնաւորուի հա
մայն անքննին։ Զրօհեալ՝ զդի
մաց ուրոյն զատուցմամբ։ Իսկ
միաւորել համազգութեր։

Ա. ԹԱԳԱՒՈՐ ՓԱՌԱՑ

Նոցա երկնագումար խմբից երգակցել յերկինս առաքել։ Օ՛ի դու փառաւորեալ ես յամ արարածոց յաբիւեանս յաբիւեանից ամէն։

Ա Ե՛րամն յաւէրած կրկին հեծութե։ Նորին հոգոյն առնոյն աղերս մատեանաց։ Ո՛ւռն ի խորոց սրտից՝ խոսք ընդ ոյ։

Ա. ԲԱՐԵՐԱՐԱՑ

Հզօր ահաւոր։

Ա Ե՛ւ զգատասպրտելոյս անձն մեղաւք՝ բարեհրաման զո ակնար կուք ի վերայ դերելոյս՝ հրաշանորոգ արդարեցուցես։ Ո՛նդի թէպետ և քո իցեն պարգեւք և քո ողորմութիք, այլ ի պարգեւն եւս այնքան հուզակեալ՝ որքան յողորմութեն։ Օ՛ի երկիւղն զքոյդ յաճախէ զփառս։ Իսկ առաքինին զձգնա հորացն յայտնէ զգործս։ Օ՛ի պարգեւք՝ վաստակելոցն փո խատրութիք։ Իսկ ողորմութիք՝ մեղուցելոյս բարերարութիք։ Ո՛ւ ապրի՝ մի զօրասցին մարդ հայինս գործք առաքինութեանց։ Ո՛ւ ընդհայ ած զքութեդ ի վերայ ընդ ամենայն ազգս մարդկան։ Ո՛ւ ընդ ամենայն ազգս մարդկան՝

ՊԱՏԱՐԱԳՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ՀԱՒԱՏՈՅ

Ի ԱՍՈՒԱԾՈՅ, Ի ՄԱՐԴԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԵՒ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ

Ի ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՍ ՀԱՅՈՑ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ

Ի ՏԱՐԻ ՌՈՍԹՈՄԻ ՎԱՆԱՑ

Ի ՏԱՐԻ ՍԱՐԳԻՍԻ ՊԱՐՈՆԱՊԵՏԻ

պէս դարմանեցեր։ ։ Եւ ձայն
կեղեքականաց մարդասիրա
րարդաց տըրէշութեան կտակաց
ծեր։ Ձեռն երկաթահիւսող
միջնորդաց, նախնեաց եւ երկ
հանդարտութեամբ | գրաստուն
տածողութեամբ, անզգաշելի պահ
ընկալեալ զօրէնս ամբողջ պա
հեցին, զոր ընդ մուտացան։ Նո
ցին կցորդել մարմնոյդ վերար
կու մերկապարան խաչուն
զազատութիւն գծագրեցեր զա
հետս առ օտար ազգին։ Եւ ձայն
անապականաւ ձեռն կարկա
ուել յարուցեր զմարդն նախնի
մեղուցել, Իմաց իւրովքն ծնող
դովք։ Տրտմեցեալդն սիրտ
բերկրեցուցեր։ Եւ զվհատեալն
հաստատեցեր։ Եւ զթշնամա
ցեալն միանգամ կրկին զուար
թացուցեր։ Եւ զազանին կենդ
րան օծմամբն եւ բաժակաւն
լուսոյ լցեր։ Հացիւդ երկնայ
նով աւրէնականդ քոյին մարմ
նով աւրէնականդ քոյին մարմ
նով, նոր յեզանակեցեր։ Եւ
րակացուք երջնկացն ազանց
ընտրելոց, յանձանձեցեր
։ Լրեցեր եւ խնամարկեցեր
տածողութիւք, անզգաշելի պահ
ցեր, եւ միմեանս յարկն լուսոյ
միջնորդաց, նախնեաց եւ երկ
ծեր։ Ձեռն երկաթահիւսող
դովք։ Տրտմեցեալդն սիրտ
մեղուցել, Իմաց իւրովքն ծնող
ռել յարուցեր զմարդն նախնի
անապականաւ ձեռն կարկա
կու մերկապարան խաչուն
զազատութիւն գծագրեցեր զա
ցին կցորդել մարմնոյդ վերար
ընկալեալ զօրէնս ամբողջ պա
հեցին, զոր ընդ մուտացան։ Նո
օրեստանեալ ոգի, ի հրէից
Թանոսացն պահպան անուն ա

պէս դարմանեցեր։ ։ Եւ ձայն
կեղեքականաց մարդասիրա
րարդաց տըրէշութեան կտակաց
ծեր։ Ձեռն երկաթահիւսող
միջնորդաց, նախնեաց եւ երկ
հանդարտութեամբ | գրաստուն
տածողութեամբ, անզգաշելի պահ
ընկալեալ զօրէնս ամբողջ պա
հեցին, զոր ընդ մուտացան։ Նո
ցին կցորդել մարմնոյդ վերար
կու մերկապարան խաչուն
զազատութիւն գծագրեցեր զա
հետս առ օտար ազգին։ Եւ ձայն
անապականաւ ձեռն կարկա
ուել յարուցեր զմարդն նախնի
մեղուցել, Իմաց իւրովքն ծնող
դովք։ Տրտմեցեալդն սիրտ
բերկրեցուցեր։ Եւ զվհատեալն
հաստատեցեր։ Եւ զթշնամա
ցեալն միանգամ կրկին զուար
թացուցեր։ Եւ զազանին կենդ
րան օծմամբն եւ բաժակաւն
լուսոյ լցեր։ Հացիւդ երկնայ
նով աւրէնականդ քոյին մարմ
նով աւրէնականդ քոյին մարմ
նով, նոր յեզանակեցեր։ Եւ
րակացուք երջնկացն ազանց
ընտրելոց, յանձանձեցեր
։ Լրեցեր եւ խնամարկեցեր
տածողութիւք, անզգաշելի պահ
ցեր, եւ միմեանս յարկն լուսոյ
միջնորդաց, նախնեաց եւ երկ
ծեր։ Ձեռն երկաթահիւսող
դովք։ Տրտմեցեալդն սիրտ
մեղուցել, Իմաց իւրովքն ծնող
ռել յարուցեր զմարդն նախնի
անապականաւ ձեռն կարկա
կու մերկապարան խաչուն
զազատութիւն գծագրեցեր զա
ցին կցորդել մարմնոյդ վերար
ընկալեալ զօրէնս ամբողջ պա
հեցին, զոր ընդ մուտացան։ Նո
օրեստանեալ ոգի, ի հրէից
Թանոսացն պահպան անուն ա

հայեցան սատակեսցէ։ Եւ հե
տեալ յիշ քան զխորհ աւրէնք
տեալ յիշ քան զխորհ աւրէնք
զմահուն պաշտօն ի քեզ ակն
տաւրաբարն արմատակորոշ
Ո՞վ մի սատկիչն օրինակուք
Հորելոյն տեսեր զվտանգ ։
խաւսունն հանդիսացել | զվիրա
սկիզբն, ուսանայ ի հոգւոյ յիշէ
խորոց հնոյն լրումն ևնորոյս
ի յերկուցն միջն բաժանեալ
րապետային անկատար գործ
տեար։ Եւ ոչ զևտական կա
կումն խոցելոյն արագեալ մա
տիչն անհնձելք և բուռնալիր
քարանցն ձգմամբ ի խորտա
առ մահուն պաշտօն դատաւոր
րօնեն տկար օրինին | զօրաւոր
զինամն ։ Եւ քննպէս ը ահա
տուցել զծ այրագոյնն ցուցեր
կելոյն, այլ կարեկցաբար մա
մանեցեր։ Եւ ասն հարեր ան
շատակ, այլ ևոչ բանիւ յանդի
նակեցոյց։ Եւ միայն ոչ պահե
գիկ բարերար անոխակալ ամե
ցեր զչարագործին մեղայ յի
լեցն քոց։ Ակ դու բազմայոյր
Հորեցաւ։ միաբանեցաւ առե
յաւելաւ։ Ընդ նոսին դաշնա
բուքիր Թշնամեացն Թիւ
ցից, այլ ստահակել ապստամ
լացաւ ի հակառակն քո ընթա
լուսազարդել ոչ միայն ոչ վեր

Ի ԵՐԱՆԻՆ ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԿՐԻՆԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՆ.
ՆՈՐԻՆ ՀԱՅՈՑ՝ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱ
ՆԱԳՈՅ։ ՀԱՆ Ի ԽՈՐԻՆ ՍՐՈՒԿ ԽՈՍՔ
ԸՆԴ ՆՈՅ ՝ ՌՈՒ

ԱՍՏՈՒԱԾԱՏ ՎԵՐԱՍՏԻՆ ԱՌ
ՆՈՅՆ ՀԵՇՈՒԹԻՆ ՍՐՈՒԹԻՍ ՎՐ
ՏԱՆԳԻՒ ԻՆՁԻՆ ՀԱՏՈՒՑԵԼ՝
ՍՈՒՐԲՆ ՆՐՀԱՐԱՒԱՀ ԻՆՈՅՆ ՈՀ
ԲԱՆԻՆ՝ ԶԱՄԵՆԱՍՊԱՐԳԵՒ ԱՐԳԱ
ՀԱՏԵՑԻՑ. ՏԱՓՆԱՒԱՓԵԼ ՈՉԻ ՈՅՈ
ԲՐԹՈՒԹԻՆ ՍԵՐՈՑ՝ Ի ԿԵՆԴԱՆԱ
ՎՐԱՆԳԻՀ ԽԱՉԱՏ՝ ԼԻԼ ՄԵՌԵԼ
ԿԵՆՁՆԱԻՈՑ ԱՆՄԱՀԻԴ ՄԱՂԹԱՄ
ՈՅ. ԽՈՍՏՈՎԱՆԵԱԼ ԸՆ ՓԱՌԱՑ
ՔՈՑ՝ ԶԻՄ ԱՆԱՐԳՈՒԹԻՆ, ԼԱՌ
ՉԱՐԵՀԱՑ ԽՄՈՎՔ՝ ՁՔՈՅՂ ԲԱՐՈ
ԹԻՆ. ՈՐՈՎՔ՝ ՅԱՂԹԵԼ ԳՈՏԱՅ ՔԱՆ
ԶԹԷ ԲԺՇԿԵԼ. ԼԱՒԱՑԵՑԵԼ՝ ՔԱՆ
ԶԹԷ ՀԱՄԱՐՁԱԿԵԱԼ. ՈՒԽՏԱ
ԿՈՐՈՅՍ ԱՀԱՆԳԱՄՈՌԱՑ։ ՈՎ
ՀԻՐԿԻՆ ԱՌԱՒԻՆ ՈՐ ԱՌԻՍ՝ ՈՐ ՈՉ
ԽԱՐԻՆ ՏՐՈՒՍՆ ՍԱՐԱՑՈՒՑԻՉ.
ՈՐ ՅԱՏԻՆ ԱՆՂԳԱՅՈՒԵ ԵՐ ՄԱՏ
ՆԵԱԼ. ՄՈՂՈՐԵԱԼ ԷՐ Ի ԼԵՐԻՆՆ՝ ԼԱ
ՈՒՐ ՈՂՆԵ ՍՅՆԵԼՈՒԹԻՒ։ ՆԴ ԳԱ
ԶԱՆԱԿԱՆԱՑՆ ԴԻՀԱՑ ԼԿՈՒՑՆ
ՎԱՅՐԵՆՈՒԼՈՒԹԵ ԹԱՓԱՌԵԱԼ ։
Ի ՄԵՐՁԱՒՈՐԱԳՆԻ ԳՈՂՈՎ ԱՍ
ԿԱՒՄԻ ՀՕՏԻՆ։ Ի ԲԱՆՈՒՆԿԻ
ՈՐՈՎ ԼԱ ԶՅԱՒՈՅՆ ԱՂԵՏ ՊԱՏ
ՄԵԼ։ Ի ՁԵՌՆ ՁԳՈՂԱԿԱՆ՝ ՈՐ
ՀԱՄԵՐՑՆԷ ԱՂԴՈՂԱԿԱՆ։

ՈՎ ԴՈՒ ՄԻԱՅՆ ԳՈՂԵԱՂԴ Ի
ՍԿԶԲԱՆՑՆ ՅԱԿՈԲԵԱՆՑ, ԵՒ ՅԱՐ
ԴԻ ԾՆԵԼՈՅՍ ԳՏԵԱԼ ԸՍՄԱՂԹԱ
ՆԱԳ ԳՈՂՄԱՆ ԵՐԳՈՂԻՆ ԶԻՍ ԶՄԵ
ՂՈՑԵԼ ՅԱՆՆՉՅՆ ՄՈՂՈՐՈՒԹԵ՝
ԻՆԱՄՈՂՈՂԻՆ ՏԵՍՉՈՒԹ ԿԱՏԱՐ
ՀՈՂԻՒ ԿՈՉԵՑԱՐ։ Ի ՈՉ ՄԻԱՅՆ
ՀՈԳԱՑԱՐ, ԱՅԼ ԵՒ ԻՆԴՐԵԳԵՐ ։
Ի ՈՉ ԳՏԵՐ ՄԻԱՅՆ ՀՐԱՇԱ
ԳՈՐԾ, ԱՅԼԵ ԱՆՁԱՒԵԼԻՔ ԲԱՐԵ
ԲԱԽՏԻՆ ՍԵՐՈՑ՝ Ի ԿԵՆԴԱՆԱ

ՀԱՏԵՑԻՑ. ՏԱՓՆԱՒԱՓԵԼ ՈՉԻ ՈՅՈ
ԲՐԹՈՒԹԻՆ ՍԵՐՈՑ՝ Ի ԿԵՆԴԱՆԱ
ՎՐԱՆԳԻՀ ԽԱՉԱՏ՝ ԼԻԼ ՄԵՌԵԼ
ԿԵՆՁՆԱԻՈՑ ԱՆՄԱՀԻԴ ՄԱՂԹԱՄ
ՈՅ. ԽՈՍՏՈՎԱՆԵԱԼ ԸՆ ՓԱՌԱՑ
ՔՈՑ՝ ԶԻՄ ԱՆԱՐԳՈՒԹԻՆ, ԼԱՌ
ՉԱՐԵՀԱՑ ԽՄՈՎՔ՝ ՁՔՈՅՂ ԲԱՐՈ
ԹԻՆ. ՈՐՈՎՔ՝ ՅԱՂԹԵԼ ԳՈՏԱՅ ՔԱՆ
ԶԹԷ ԲԺՇԿԵԼ. ԼԱՒԱՑԵՑԵԼ՝ ՔԱՆ
ԶԹԷ ՀԱՄԱՐՁԱԿԵԱԼ. ՈՒԽՏԱ
ԿՈՐՈՅՍ ԱՀԱՆԳԱՄՈՌԱՑ։ ՈՎ
ՀԻՐԿԻՆ ԱՌԱՒԻՆ ՈՐ ԱՌԻՍ՝ ՈՐ ՈՉ
ԽԱՐԻՆ ՏՐՈՒՍՆ ՍԱՐԱՑՈՒՑԻՉ.
ՈՐ ՅԱՏԻՆ ԱՆՂԳԱՅՈՒԵ ԵՐ ՄԱՏ
ՆԵԱԼ. ՄՈՂՈՐԵԱԼ ԷՐ Ի ԼԵՐԻՆՆ՝ ԼԱ
ՈՒՐ ՈՂՆԵ ՍՅՆԵԼՈՒԹԻՒ։ ՆԴ ԳԱ
ԶԱՆԱԿԱՆԱՑՆ ԴԻՀԱՑ ԼԿՈՒՑՆ
ՎԱՅՐԵՆՈՒԼՈՒԹԵ ԹԱՓԱՌԵԱԼ ։
Ի ՄԵՐՁԱՒՈՐԱԳՆԻ ԳՈՂՈՎ ԱՍ
ԿԱՒՄԻ ՀՕՏԻՆ։ Ի ԲԱՆՈՒՆԿԻ
ՈՐՈՎ ԼԱ ԶՅԱՒՈՅՆ ԱՂԵՏ ՊԱՏ
ՄԵԼ։ Ի ՁԵՌՆ ՁԳՈՂԱԿԱՆ՝ ՈՐ
ՀԱՄԵՐՑՆԷ ԱՂԴՈՂԱԿԱՆ։

ՈՎ ԴՈՒ ՄԻԱՅՆ ԳՈՂԵԱՂԴ Ի
ՍԿԶԲԱՆՑՆ ՅԱԿՈԲԵԱՆՑ, ԵՒ ՅԱՐ
ԴԻ ԾՆԵԼՈՅՍ ԳՏԵԱԼ ԸՍՄԱՂԹԱ
ՆԱԳ ԳՈՂՄԱՆ ԵՐԳՈՂԻՆ ԶԻՍ ԶՄԵ
ՂՈՑԵԼ ՅԱՆՆՉՅՆ ՄՈՂՈՐՈՒԹԵ՝
ԻՆԱՄՈՂՈՂԻՆ ՏԵՍՉՈՒԹ ԿԱՏԱՐ
ՀՈՂԻՒ ԿՈՉԵՑԱՐ։ Ի ՈՉ ՄԻԱՅՆ
ՀՈԳԱՑԱՐ, ԱՅԼ ԵՒ ԻՆԴՐԵԳԵՐ ։
Ի ՈՉ ԳՏԵՐ ՄԻԱՅՆ ՀՐԱՇԱ
ԳՈՐԾ, ԱՅԼԵ ԱՆՁԱՒԵԼԻՔ ԲԱՐԵ
ԲԱԽՏԻՆ ՍԵՐՈՑ՝ Ի ԿԵՆԴԱՆԱ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՄԵՆ ։

ՕՐՆԵԱԼ ՄԻՇՏ ՅԱԵԻՏԵՆԻՑ

ՆԻՆ ։ Ի ՆԵՂԾ ։ Ի ՀԱԵՐ ։

ԱՐԵԳՒԱԹ ։ Ո ՕՐԻՑ ։ Ի ՆՔՐՆ

ԲԱՏՈՒՑ։ Ի ՆԴ ՈՐՈՑ ԱՒՆՁ ՍԱ
ՑԵՍ ՔԱՒՈՒԹԻՆ ԱՔԺԿՈՒԹԻՒ։
ՈՐ ՁԵՐ ՊԱՐԳԵՒԱՑ ԼԱՆԱՑԱՏ
ՄԱՐՔԵՔ Ի ՄԵՂԱՑ ՊԱՐՏԵՑ՝
ԶԱՆԱՒՈՐ ՔԵԶ ԴԱՐՁՈՒՑԵՐ, ԿԵՑԻ ԼԱ
ՍԱՒՔ ՀԱԿՆԵԼ՝ ՁՔՈ ՍՏԱՑՃԱԾՆ
ՅԱՌՔԵԶ ԴԱՐՁՈՒՑԵՐ, ԿԵՑԻ ԼԱ
ՑԵՍ ՔԱՒՈՒԹԻՆ ԱՔԺԿՈՒԹԻՒ։
ՈՐ ՁԵՐ ՊԱՐԳԵՒԱՑ ԼԱՆԱՑԱՏ
ՄԱՐՔԵՔ Ի ՄԵՂԱՑ ՊԱՐՏԵՑ՝
ԶԱՆԱՒՈՐ ՔԵԶ ԴԱՐՁՈՒՑԵՐ, ԿԵՑԻ ԼԱ
ՍԱՒՔ ՀԱԿՆԵԼ՝ ՁՔՈ ՍՏԱՑՃԱԾՆ
ՅԱՌՔԵԶ ԴԱՐՁՈՒՑԵՐ, ԿԵՑԻ ԼԱ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՄԵՆ ։

ՕՐՆԵԱԼ ՄԻՇՏ ՅԱԵԻՏԵՆԻՑ

ՆԻՆ ։ Ի ՆԵՂԾ ։ Ի ՀԱԵՐ ։

ԱՐԵԳՒԱԹ ։ Ո ՕՐԻՑ ։ Ի ՆՔՐՆ

ԲԱՏՈՒՑ։ Ի ՆԴ ՈՐՈՑ ԱՒՆՁ ՍԱ
ՑԵՍ ՔԱՒՈՒԹԻՆ ԱՔԺԿՈՒԹԻՒ։
ՈՐ ՁԵՐ ՊԱՐԳԵՒԱՑ ԼԱՆԱՑԱՏ
ՄԱՐՔԵՔ Ի ՄԵՂԱՑ ՊԱՐՏԵՑ՝
ԶԱՆԱՒՈՐ ՔԵԶ ԴԱՐՁՈՒՑԵՐ, ԿԵՑԻ ԼԱ
ՍԱՒՔ ՀԱԿՆԵԼ՝ ՁՔՈ ՍՏԱՑՃԱԾՆ
ՅԱՌՔԵԶ ԴԱՐՁՈՒՑԵՐ, ԿԵՑԻ ԼԱ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՄԵՆ ։

բազմակոհակս եւ երիվրակոր
բեցուցանել զշեղջս ջրակոյտ
լերինս հալէ զօրութիւն, ցամա- (Նհ 8.8
թէ իբրեւ առ|նոյնէն, եւ որ ըզ-
գլխոց լերանց վերադրէ։ Ա
Ա։ շինեաց օդ զո քաղցրու-
թէ։ եւ պատ ծովուն յորդութիւն։
տակ տիեզերասոյզ ամենայն
զանցէ քան զհեղեղին|ջրակու- (Նհ 7,18
առիս կրկին սխալմունք՝ զերա-
լոց յանցմունք մեղաց։ Ա։ որ
թեզ բեռանց դժուարակրե-
նութիւն չարեաց բարձրացեալ (Ղկ 5.26
ասէքան զղլուխ, եւ ծանրու-
թէ երկանկին դաժնի։ Ա (Ղկ
օ՞ն եթէ սրբոյն սրտի տեսու-
լոց՝ ևնորոգութիւնդ տիեզերաց։
կենդանարարդ համայն մեռե-
հել եւ բժշկել եւ հրաշիւրծել։
րել ընդ ևնձեռ։զօրքո միայն է քա-
անցելէ ըզ օրինակ, եւ հրաժա-
աստ՝ ես յուսայի։ Այդ քանզի
Հայթէի։ Ա։ Հայթէ՝ ինձերկայուս-
ազդէի։ Ա։ յանցեալն՝ հայ
ցանկի։ Ա։ օրինակ գոյր՝ ես
Ա։ զուգակագործ գոյր՝ յոս-
Ա։ հաճասար գոյր՝ ես գրէի։
գունակից գոյր՝ ես ձառէի։
գոյր իմ՝ պատմէի։ Ա։ հան

զուկ) 15,5

երկնային զօրսն դասեցեր՝ ի
Հայրենիդ քո ժառանգութիւն։
Ա։ ա՛րդ՝ դու հզօր՝ կենա
բար՝ օրհնել՝ այցելու՝ զթածդ
ողորմութ։ եթէ զնո ընկալար
զապաքանեալն աղերսանաց,
որ միւնո՛ւ միջոց մահու սահ (զուկ) 10,30
մանէր չարչարեցեալ։ Ա։ ակ (զուկ) 15'4
միւսանգամ անբանինցն անզգայու-
թեն՝ վտարանդի բացամերժու-
թեն՝ յանբնակ վայրն վտարանել,
ինքառաջ ձայնի բարբառոյ՝ որ
անկերդեր աննշանկան։ ձա-
կին բարեխնամութեանդ անտեսե
ցեր զտիեզերահրաչն խնամո
զութեն առ կորուսեալսն մեծ
թիշառութեն։ Այսոսկեաց վե
րըստին գթութեանդ խորհ և
բարերարութեանդ հոսանք՝ առ
անօրինեալ՝ առաքելութ՝ վե
րագրեցելոցդ օրինակութեն։
Ա։ բազմօրինակ մահու պար
տականս։ Ա։ որ՝ իբարութեն
խառնից քաղցրութեանդ յատուկ
համ չար։ Ա։ անդամս մարմ (Գաղ 5,29
նոյ՝ արժանաւորս հատման։
Ա։ համամբրակ ամենաբոլոր (Ղաս 1,6
ախտացեալ հոգիս վերաւոր։
Ա։ հաճասարելս անզգայու- (Ղաս 48'21
թեն անանձոյս։ Ա։ ստարացելս
յընտանութեն իմաստնոյս։ Ա։

Նեղդ յայմ յաւիտենից։ Լ՚ինն։
Ճաշակաց աղքեւր միայն օրհ
ձեալ ողորմութիւք՝ քաղցրութեն
նիւս ողորմութիւք՝ քաղցրութեն
ներաբուխ։ Ա՚ղորդ խնայեա
լմս մոլորութիւն։ ԵՒդժնդակ ա
քո՝ խնկեալ ևի գլուխս եղեալ։
անպակաս՝ի ստուգութիւն առ
ձեալ՝ զի ոչ ասիցէ ոք ցանկեալ ևի գլուխս եղեալ։
Ա՚յր արդ՝ կատարեալ է բան
ևան ։

մեղս մեք չունիմք՝ սուտ
առնեմք զնա ։

դարացեալ։ Ա՚ն ասելիք ասէ
քո առ իմաստութիւն յոյժ ար
սարակաց բնութիւնս լծակցել՝
հասատատեաց զձիմարտութիւն
բանի յօհաննէս՝ և զինքն ըստ հա
որ զկատարեալ մաքրութիւնն
ունէր աչեւերանիշն կենսադ
Ձանացեալ՝ի մանկութենէ։ Օ՚ի
մարդ կան՝ի ևնամս չարիս են ար
նաբոյս փշածին բնութիս՝ ըստ ան
սուտ քո վկայութ՚իդ։ Ա՚յլ
ևյանդաստան սահմանի ամե
նելոց։ ոյք օրինաւորին երևին
համար բիւրուց նորոգ յայտ
ողերձեալ զբիծս չարեց ան

Ա՚յլ ևս ևս մի՚ ևս ևս մի՚ ևս ևս մի՚

զմեղացն կարծես ցրուեցեր։
Ա՛ծար առաս, որ զընդամ զըն-
դհնաւ վըհիս տղմախիզ գբծյս՝
յերկաթս մեղաց, վերաւորել
խոցմունք սլաքաց բանսարկուին
նետից։ Ա՛ղ դու յաւմի ուրդ
բարերար։ Ի ցսոզ խմիչ խա (Յօհ
Հարի։ Ո՛րհնութեդ գանձ։ ւ,ւ
Աղօրմած։ գթած։ մարդասէր։
կարօղ։ զօրաւոր։ անպտուղ։
անքննին։ անճառ։ բաւական (Ա՛ն
ը սրբոյն յակոբայ։ Ա՛նհնարից ԻԱ ւ
ամենից՝ դիւրապատաստ հնա
րաւորութիւն։ Հուր ծախիչ (Ղուկ
զխոհեմ մեղաց։ Ա՛ճանչ կին ւ,24
զանօղ Ա՛հանութիւն թափան
ցութեն խորհրդոյս մեծի։
Յիշեա զիս յողորմութեդ քում
օրհնեալ՝ եւ մի՛ յիրաւունս դա
Ա՛ներողութեդ քում եւ մի՛ ի հա
տուցումն։ Յերկայնմտութեդ՝
քան ի հաւատոյ։ Ա՛յժմ
կշռեսցես զմեղանացս խոց
ծանրութեդ՝ Ա՛ քաղցրութեդ՝
եւ մի՛ արդարութեդ։ Ո՛վ տա
սակս նախնութիւն յոյժ է ն՛ըշա
զեալ։ եւ կ՛իներ հակ վերնոյս
յաւէտ ծանրակիր։
Ա՛ղդ մատիր առիս բարուե՛ (Ղուկ
ոպ յոյնկանն բժշկութե՛ հա ւ2,5ւ
կառակ քո համբարձելոյն։
Ա՛ծար ի՛ մեղուցելոյս զհողմ

բարձրեալ բարեգործ։ Ի՛հե
զօրութե՛։ Ի՛ո ներողութե՛։
Ի՛ո բժշկութե՛։ Ի՛ո առա
տութե՛։ Ի՛ծեն պարգեւք։
Ի՛ոյ միայնոյն Հիրք Հրի։
Ի՛ո քաւութիւն։ Ի՛ո պաշտ
պանութե՛։ Ի՛ո հնարք անխա
նելիք։ Ի՛ո արբեստք անգտա
նելիք։ Ի՛ո չափք անչափելիք։
Ի՛ոյ (Ա՛ոս ակնզէն եւ դու կատարած։
գ՛ 44,6 Ի՛ն՝ոյ ծչ երբեք ստեղծացու
Ի՛17 ցանէ զոյս ողորմութե՛ քոյ՝ խա
Հար սրտմտութե՛։ Ի՛ ընդ ծչ էս
գրաւել Ա՛ մասունք ախտից՝
ի՛ վերդ քան զբան։ Ի՛ատկեր
անպատգիր։ Ի՛նդր քոյն զորքա
նութե՛ կշռութե՛։ Ի՛նչափ լոյ
նութե՛ փառք։ Ի՛նտարրափակ
Ա՛արձակութե՛ հատու զօրութե՛։
Ի՛նամփոփելն առաքելութե՛
բացարձակութե՛։ Ի՛նտկարա
նալի բարերարութե՛ գթութե՛։
Ի՛ու (գարձուցանես ըմարգա
Մանս 5,8 րեին՝ յայգ զստեղս մահու։
Ի պետ) Ի՛ր ինչ կ՛ինաբ՝ խոտարտարոսն
ժ՛19 ներքին արգելակունքն բանտի։
յորում Ա՛մաղթնաց դուռներ
Ա՛ղաս) աղխեալ։ Ա՛և զերեզ անտի զմեր
67,19 Օ՛պա) թերիցն կապուտն վտարանդեա
9 ւ լոցն հոգւոց, սուսերդ հրոյն
յաղթական բանիդ՝ զկապ սա
տանայն մահուն խզեցեր, և

Ա՛ի գօշեր զմրմնջեալս ։
Ա՛ի կուրացուցաներ զխաչա
րեալս ։ Ա՛ի զարհուրեցուցա
ներ զապշեալս ։ Ա՛ի խորովեր
զխարշատեալս ։ Ա՛ի մահացու
ցաներ զհիւանդացեալս ։
Ա՛ի բեռանց ծանրուե մաս
ներ զտկարս ։ Ա՛ի անուր յա
ճելուր կարկամել թիկանցս ։
Ա՛ի կրկնակի ողջուն դառն
հեծուելես ։ Ա՛ի ուժգնակի
վարեսցիս առ հողս ։ Ա՛ի սաստ
կապէս առ մահկիս ։ Ա՛ի անա
չառատես առ ստեղծածս ։
Ա՛ի ահարկուելէ առ փուշիս ։
Ա՛ի էջ հպրկանիր խստուելէ
մեծդ էջ փորուս ։ Ոյդ էջ խա
հարիս ։ Ոնուելէ բարիդ էջ՝ի
բնէ չարիս ։ Զկոյզդ օրհնուե
էջ պտղոյս անիծից ։ Ոաղդրու
թիդ խակոտիս՝ էջ համայն գառ
նուելես ։ Ոառաջորեալդ ան
փոփոխ՝ էջ ամենևին անարգիս
կենացդ նշխար՝ ընդ կաճոյս
զանգճածոյ ։ Տրդ աերանց՝ էջ
տղմիս երկրայնոյ ։ Ոննըճաղ
լուելէդ՝ էջ չքաւոր մարկիս ։
Ոնկապուտ ճոխուելէդ՝ էջ
անպատսպար տառապելոյս ։
Ոնկարօտ բարուելէդ՝ էջ ամե
նաթշուառ աղքատիս ։ Ոանզի
զիմ օգ հատեալ յառաջօր՝ և՛ի

մահու խոռովուելես ։ զի հան
գիցէ յիս անձկալ հոգիդ խա
ղաղուե ։ Ոչ քեզ փոյթ յայմ
յաճախեալս յաճանիցս ։ Ամէն ։

Վէրսն յաւելեալ կրկին հեծուելէ ։
Նորին հոգոյն ։ առ նոյն աղերս մաղթա
նոյ ։ Ոան ի խորոց սրտից խօսք ընդ ինք ։

ԶԻՆԱՄԱԿԱՑ ՎՈՒՆԴԱ
ԸՍՐԱՑ ՝ ՈՒԺԱ
ՆԵԼԵԱՑ ԿՐԻՑ ԹԱՂՆԱԾՈՒԵԼԵՑ
ՀՈԳՈՅՈՑ ՎՇՈՒԱՑԵԼՈՑ ։

Ա՛ի յաճելուր հեծուես ցաւ։
Ա՛ի խոցեր զվիրաւորեալս ։
Ա՛ի դժպարտեր զպատժելս ։
Ա՛ի տանջեր զջարչարեալս ։
Ա՛ի գաներ զհարճածեալս ։
Ա՛ի գլորեր զանկեալս ։
Ա՛ի կոծիներ զգայթակղեալս ։
Ա՛ի մերժեր զհեռացեալս ։
Ա՛ի տարագրեր զհալածելս ։
Ա՛ի ամաչեցուցաներ զպատ
կառելս ։ Ա՛ի կշտամբեր զհար
Թուցեալս ։ Ա՛ի խորտակեր
զբեկեալս ։ Ա՛ի խառնիճուցա
ներ զամբոխեալս ։ Ա՛ի ալէկո
ծեր զթքացեալս ։ Ա՛ի սաստ
նեցուցաներ զդղրդեալս ։
Ա՛ի շփոթեր զմրրկեալս ։
Ա՛ի կեղեքեր զգիշատեալս ։
Ա՛ի ջախջախեր զբեկեալս ։

ծաւ՝ ակն ունիմ զօրել քո բա-
նիդ՝ առ իմն բժշկութիւն։ ||
թէ խարող ինչ կասկածանաց
միջոցի քանի՝ որ երկնաւոր թե
կարծի նշանակ՝ ի մէջ արկա
նեմ կամելոյն և ողորմութեան.
այլ կամիա ոչ բարեգութ. և
կարես ոչ զարարիչ։ || սա քա (Ածա 8.8 զուկ 7.1
նիւդ և բժշկեցայց։ || Ընդ ձա
պետին հաւատոց և ես լծակ
ցիմ։ || է միոյ անձուկ միայն
բացակայութիւն հեռի լինելով
խորան՝ ի խորանէ՝ հաւատամ
ազգել քոյ կարողութեդ առ
յարութիւն և բժշկութիւն, այլ ի
վերինն երկնի բազմելով՝ և ի
առաքինս երկրի բովանդակ
առ հրաշեղն սքանչելութիւն հ
ունիմ հաւատացանել։ Ընդ
հեծ ինձ ոչ դատինիք բանին
քոյ վճռեցաւ առ պատկին ըն (Ածա 26.7 զուկ 7.37 Ածոյն 41
նելու։ | Ինձէն հարուրոյ գե
նարաց պարտուց ընդհատաշ
խութիւն՝ ոչ բարութեդ և սէր
երանութեդ։ || Ար՝ ի յաճախ ըն
ձեռելն՝ բազմութեամ փրկչին
Ցե՛ երշան մաքուցանել՝ նոյնի
չափ սիրոյ։ Ցե յաւուրն
ողորմիլ կրկին բարգաճմամ
Ցե յայնքան բարիս՝ իրաւամբ
գովիս։ Ցե ոչ ոք
հաստարար ճանաչիս։ Ցե որ

ծագման չուսոյն՝ խիթայ մը
թանալ։ Ցե կամ ընթերակայ
կենաց՝ և մահանալ։ կամ ազա
տութեն՝ և պարտաւորիլ։ կամ
ընդհայց՝ և դատապարտիլ։
կամ փրկութեն՝ և մատնիլ։
կամ նորոգման՝ և եղծանիլ։
կամ օրհնութեն՝ և տարագրիլ։
կամ բժշկութեն՝ և վիրաւորիլ։
կամ լեւթեն՝ և նըշաւզիլ։
կամ յաճախութեն հացի և քաղց
նուռ։ կամ գեռոց հոսանաց՝
և պասքիլ։ կամ մայրենի գը
թոց՝ և նենգիլ։ կամ խնամոց
ածեան աչոյդ՝ և զըզիլ։
Ցե՛ արդ՝ ըլ ախտացելոյն սաստ
կապէս մարմնոյն բորոտութ՝
հոգւոյս վտանգաւ և ես պա (Ածա 8.2 Ա՛ արկ 1.40
զատիմ՝ որ եթէ կամիս՝ կա
րծոես զիս սրբել։ | Ընդ ազգ
հացն ներելոց մշտագիշերին
խարխափանաք՝ մեծակական (Ածա 2,30 արկ 10՝46
ձայնիւ հառաչեմ։ || է որդի
անհանեմ դաւթի, այլ ծնունդ
եիդ ոչ դաւանիմ։ || է միայն (աբբահ կոչեմ որ զոդ ոչ տացն է զուկ 10,51
պատիւ կարծողական զինչն
գիտելոց, այլ որ երկնի և երկրի
հաւատամ։ || է ձեռնդ միայն (Ածա 8՝3
Ձգմանէ հպաւորութ ոմ քա
րեգութ ոչ մերձաւոր։ այլ
ի բացեայ գոլով միջոցաւ մե

կայ անուղղելի հոգւոյս
ծանրամեծ եւ կնոջն տագնապ
կանդեալ գօսացեալ՝ի կոր կոր
զատուկն կենաց կթէ՛։ Այլ
մինչ ի դրախտին փափկութե
ցեր։ Ա՛ւ համբարձել ձեռն՝ և
նայեցար։ Ա՛ւ պաղատել՝ և ողոր
մեցար։ Ա՛ւ կերպացել ձայնիս՝
և լըսեար ։ Ա՛ւ հեծեծեալ՝ և
ունկնդրեցեր։ Ա՛ւ տեսեալ զար
դեան գիտաճաշոյս՝ և ոչ անտե
սեցեր։ Ա՛խ ահա հայեացդ աչօք
նկատել զպատժապարտիս չա
րագործութիւն ևյօրինեցեր։
Ե՛ւ արդ՝ զքո արարեալս՝ և
զքեզ փրկելս՝ և զայսքանեայ
խնամոց յանձանձեալս՝ մի իս
պառ կորուսցէ մեղացն հար
ւած՝ գիւտք բանսարկուին ։
Ա՛ի յազթեսցէ յամառութեա
մոյ մատաղսուղ՝ ներողութե
քոյ լուսոյ։ Ա՛ի սրտիս կարծ
րուի՝ երկայնամիտ բարեբեդ։
Ա՛ի մահացու մեղիս՝ ամենա
կատարդ լրութե։ Ա՛ի տկա
րութիս ներութ՝ անպարտե
լիդ բարձրութե։ Ա՛հա կարկա
ռեմ զկարկամեալ բազուկս
հոգւոյս յանուն քո հզօր ։
Ա՛րասցես ողջ երկիւղ զաՀինն
մինչ՝ի դրախտին փափկութե
զատուկն կենաց կթէ՛։ Այլ
կանդեալ գօսացեալ՝ի կոր կոր
ծանամբք եւ կնոջն տագնապ
լոյ՝ կայ անուղղելի հոգւոյս

(ղսա) 10՝11

(Նհմ) 2՝8

(ղսա) 13՝11

ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆ ԱՍՏՈՒԱԾՈՅ

Ա՛ղաչեմ զքեզ՝ Տէր Աստուած իմ, ողորմեա՛ ինձ, զի մեղա՛ց եմ։ Ես՝ որ ոչ ունիմ զօրութիւն ի քեզ դառնալ, ոչ ունիմ զգայութիւն ի քեզ նայել, ոչ ունիմ լսելիս ի քեզ ունկնդրել, ոչ ունիմ բանս ի քեզ խնդրել, ոչ ունիմ ոտս ի քեզ գալ, ոչ ունիմ ձեռս ի քեզ երկնցուցանել, ոչ ունիմ ծունկս ի քեզ կրկնել, ոչ ունիմ շրթունս ի քեզ համբուրել, ոչ ունիմ ակնարկութիւն ի քեզ նայել, ոչ ունիմ արտասուս ի քեզ հեղուլ, ոչ ունիմ սիրտ ի քեզ հաճել, ոչ ունիմ խոհս ի քեզ մտանել, ոչ ունիմ միտս ի քեզ ընդունել, ոչ ունիմ հոգի ի քեզ ապաստանել, ոչ ունիմ մարմին ի քեզ ննջել, ոչ ունիմ ոսկերս ի քեզ հանգչել, ոչ ունիմ ամենայն անդամս ի քեզ միանալ։ Ես՝ որ ոչ ունիմ ոչինչ ի քեզ, ոչ ունիմ ոչինչ առանց քեզ, ոչ ունիմ ոչինչ ընդ քեզ, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ մատուցանել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ տալ, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ ընծայել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ ընդունել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ ասել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ խոստանալ, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ պատուիրել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ հրամայել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ հարցանել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ պատասխանել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ ուսուցանել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ խրատել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ յանդիմանել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ պատուհասել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ դատել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ դատապարտել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ ազատել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ կապել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ արձակել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ ողորմել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ խնայել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ ներել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ պատուել, ոչ ունիմ ոչինչ քեզ փառաւորել, ոչ ամբար տաճանիս ։

Ա՛յս ևւինձ զնոյն գթութե. ու
նոլիս զգործս անհամար պար
տուց ։ Օ՛ի և՛ի ձառս երախ
տեաց քոյոմդ պարգևաց նորին
իսկ սակով սիրելն կարգեացեր։
Ա՛ւ քեզ փառք յաւիտեան. ամէն։

Վերոյիշեալ յաւելուածը կրկին հեծութեան. նորին հակոդն՝ առ նոյն աղբիւր մաղթա նաց։ Ան ի խորոց սրտից խօսք ընդ ՅՍ ։

(Մղմ) 50,8

ՅՈՒՆԱՅԻ ՄԱՐԳԱՐԷԻ

Մեղաց՝ որդիս մահա
ցաւ երկանց՝ արդրեւ

(Սնա) 18՝24

անսահման | բիւրուց քանքա
րաց տուժից գոմ հատուցա
նող՝ի միում ամենեցուն։ Ոչ ի՛ե
թէ առ փոքրկուն մարդկային
մտաց հայեցեմ ներողութի. այլ
առ անքննիչ լինութեդ վերկեդ
յի՛քէ պաղատիմ մեղսերութի։
Ա՛ւ չէի երբեմն՝ և առեղծեր։
չամաղթեցի՛ և դու արարեր ։

(Երեմ) 1՝5

Ա՛ւ ևս եկել՝ի լոյս՝ և տեսեր։

արեկցել իմում Թշնամուն
կենդանի և խօսուն մեռեալ
ընծայից ցանեմ։ Ի զանբիծ
հաճառս աւերարձմամբ բազ
կացս՝ ստոյգ դաճան մամբ հո
գւոյ ողջունիւ՝ չըթանց կա
փուցմամբ զերկիր հայբուս
րեմ։ խառնեալ հէծուքի աղ
բերցս արտասուաց՝ բժշկուի
հոգւոյս աղերսեմ։ Ի պանել
մեղանաք հոգւոյս գոյուն՝ լու
ծեալ մեղկութիւն, և յերկու
կայից միայնակ կողմամբ ան
հաստատ հետովք զնի թացից
գործին նահանջմամբ չարին։
Ո՞հեռևականն բարձողուի
չնաճած ոյ մարմնոյս առելս ծա
ուոյն՝ կենսատուիթ պտղոյն խա
փանեցելոյ՝ պատսպարեցես
անդրէն վերստին միայն հնա
րաւորդ առ՝ի փրկու թիւն։
Ո՞փառաբանարան հաստեա
ծոյ կերպիս՝ի բէն եղելոյ՝ամ
րափակ խցմամբ համարձոյց
արդել հոգւոյ բանսարկուին։
Ո՞գիդ քո ազդել մեծդ ողոր
մութիւն ըս աւետարանին բժշկե
ցելոյ հրաշափառապէս բարե
գործեացես բանդ կենդանի
լինել խօսողուի անսպառելի։
Ո՞նկել կամ չարեօք՝ի մահ հիձա
ղել կամ չարեօք՝ի մահ հիձա
ղել կամ չարեօք՝ի մահ հիձա

Թշնամուն ըս երկիր պէտ
ցեալ մեղայն կրքմամբ սպանեալ
կան բուռն կապանօք։ զի մի
զերինայնոյդ ընկալցի զողջոյն։
Ո՞նարհեց առիս միայն ողոր
մած։ զի բարձրացուսցես զոչ
փայտս խոնարհ բանաւոր ան
կեալ, և զչորացեալս ծաղկե
ցուսցես՝ի բարի կրօնս վայել
չութեն ըս ածաբանութեն տր
միջերկին։ Ո՞զ՝ի ծնէ կոյրն ան
լուսաւոր՝ չունիմ տեսարան,
որով զստեղծիդ նկատեալ
զկերպ՝ մաղթեցից։ Ո՞զօր բա
րեգութ միայն գու պաշտպան՝
ակնարկել խնամովք անձն քո
սիրոյ՝ի ընչաքին խօսուն քո ձ
նօթս՝ յանէից գոյաշորուի լու
սոյ հաստեացես։ Ո՞նդ երկինն
ամեայ չարեօք չարչարել վշտա
գին կնոջն առնչելոյ՝ գետովք
Ո՞ղանաց արեան հեղեղիմ։
Ո՞այեաց՝ի բարձանց անմա
տոյց լուսովդ պարածածկել։
ուր՝ի՞չէ քաղանց ձեռաստեղծա
կան վերարկուի ձորձոյ։ այլ
տարածուն հրաշից ամ ու
րեք զօրացել։ Ո՞չ օծուբ իւ
ղոյ պատժապարտս ըս մեղաւո
րին մատուցեալ առ կենդանա
Ձիր ոտից գարշապարդ՝ զկա
Թիվ այցս վարսիւք հերացս

արմատն շառաւիղօք հատատ
բըստեան թերութ՝ դժնդակ
ցաւոցանողաց՝ իւրականքն կո
ղանից ախտաժորութեց մահա
մտան ատրազս ցեղիցն՝ զանա
զանեալ ազգայատելոցն՝ դի
տանոյն կենդանացելոյ՝ի վշտա
ցելոյ ծնողին սփոփանս՝ զամ
նապարտ ոգիս ընկալայց՝ ևբկեն
նմին կրկին նորոգեալ։ Ընդ
այսակիր անզգայացելոցն՝ դի
ձալուկ և քարակոշկոճ հեղ
ձամղձուկ եղկելի անձանցն՝
քստմնելի գիսախուիճ հերացն՝
վայրեներես բնատգուշելոցն՝
ևբկեն ողորմելի փրկիչ քոյոյ
իբրև զնոսին առ քեզ դիմեցից
հերքել մերժ եսցես զգուշտս
ջարացն ապականողաց՝ ևբո խո
րանէս։ Օ՛ի ժամանել հոգիդ
քո բարի այսրէն հանդիպել
ցեալ զմարմինս մաքրութե
ընչոյս՝ զգեցմամբ անդամոց
զգաստ արասցես զևսելագա
րելս ամենաթշուառ։ Ընդ գե
րեզեալ դժոխաբնակաց վտա
րանդելոցն հոգւոց՝ արգելեալ
կամ՝ի վտանգի։ Ո՛չ ճառագայթ
ողորմութե փառաց քոյ ծա
գեալ լոյսդ իմ անձկութե՝ի
կապանաց օձոտըն զերծեալ
զնս ապրեցուսցես։ Վաղան
որոգայթ աներևութերակ վը
րիպակ՝ յարատհետ գարշու
մեղացս՝ Ջգողեցեալ ոգւոյս
կերպարան կայ՝ի տագնապի։
Օ՛ ծածկեցեալն՝ի տեսողու
թե զբարագործին Թուննցն
այտուցմունս՝ զո ինքնաճոռո
զօրեղութե որդի՛ այ՝ զթածա
բար առողջացուսցես։ Օ՛գաջ
մազան ատրազս ցեղիցն՝ զանա
զանից ախտաժորութե մահա
ցուցանողաց՝ իւրականքն կո
ղանից ախտաժորութեց մահա
մտան ատրազս ցեղիցն՝ զանա
զանեալ ազգայատելոցն՝ դի
տանոյն կենդանացելոյ՝ի վշտա
ցելոյ ծնողին սփոփանս՝ զամ
նապարտ ոգիս ընկալայց՝ ևբկեն
նմին կրկին նորոգեալ։ Ընդ
այսակիր անզգայացելոցն՝ դի
ձալուկ և քարակոշկոճ հեղ
ձամղձուկ եղկելի անձանցն՝
քստմնելի գիսախուիճ հերացն՝

Ոտոյգ դաւնացօղս՝ի գբի մե
ղաց կամ՝ տարակուսանս՝ Ձեռն
մատուցեալ արիւճ անսուճեր
որդւոյ քոյոյ՝ Տանցես զնս
մանն ձայնի՝այրուցն ինային՝ մեր
միամօր մեռելոյն՝ տատամնամբ
մատանցն՝ կոծմամբ կրծիցն՝
հոսմամբ արտասուացն՝ ուրեայ
տանօք տխրութե դիմացն և
ես պաղատիմ վերջին հեծու
թե։ Տնօր յուսահատելոյս
զքաջալերութե մխիթարութե
գթած քո բանիւդ՝ ասելով և
ինձ գովելդ բարի ստեղծիչդ
աշխարհի՝ Թէ՝ մի՛ լար գերի՝
բազմաց ողբալի՝ Որով ըզ պա
տանոյն կենդանացելոյ՝ի վշտա
ցելոյ ծնողին սփոփանս՝ զամ
նապարտ ոգիս ընկալայց՝ ևբկեն
նմին կրկին նորոգեալ։ Ընդ
այսակիր անզգայացելոցն՝ դի
ձալուկ և քարակոշկոճ հեղ
ձամղձուկ եղկելի անձանցն՝
քստմնելի գիսախուիճ հերացն՝

Ա՛ի հատուցաներ չարեացն
իմ գործոց զնոյն փոխատ
րութիւն։ Արբեալեմ ը մար
մաղթեմ բարերար ի բնակու
թիւն քեզ մաքրագործեա ։
մարմնոյս պահպանաբ հիւս՛
քում հանգստեան խորանի
ձուլեա՛ ։ խախտել չինեաձս
պաղատիմ առ քեզ վերսան
կերս մեղաց հնացել՝ լերդայս
հալոցաց կայծակամբ բանիդ՝
քում ։ ջրին պատ
հաստատեա ։ ։ քոյին պատ
թէ՝ աղաչեմ զքեզ՝ նորոգ
նօթա՝ ետ օրէն հրաշակերտու
զնորոգակեալ հոգևնութիւն ը
նային ։ ։ այժմ զլուծեալ և
աւմի յամի ողորմած ։ հզօր երկ
ցես զմեզ ։ ոյս
նացար վե մեր ը մեզ ։ զն արատ
վերահայնել ։ ։ ր միայն մարմ
գեղդ սրբոյ բարձրացեալ և
վեալ և երկրպագեալ ։ և ը հո
րեալ ։ ոյսոյ օրհնաբանելի
դաւանելի ։ ։ ոսկ
ը զղուան խնկելի ։ ոսկ
Բարւոյն խոստովանելի ։
ժելի ։ ։ պաշտելի ։
լուր ցանկալի ։ Ա՛շակ ասոր
Բարբառ կենդանի ։
հաւոր ։ ։ ը
Ընդ ինչս մեծութիւն ։ Ընդուն ը
նեալ անձինս հեծեծանաց ։

Նահատակաց տեսութիւն. կենաց՝ բարութեան յոտոյ՝ ի մեծաբար բառաղաղակ ցաւագ

Վերտին յաւելուած կրկին հեծութիւն. Նորին հայոյն. առ նոյն աղերս մաղթա նաց։ Ասէ խորոց սրտից խոսք ընդ ոյն։

տեղեալք՝ իյանդասանի անօ
րէն մարդոյս, տարակարգեա
ցես՝ ի ձեռն ձեռնդ ամենա
կալի. որ արօրադրեալ միշտ՝
մշակես զսահման հոգւոց առ
բանիդ կենաց արդիւնաւորել
Ո՛ր քանզի էանց ընդմանուել
օրինակութեանց՝ յանցաճաճոց
մեր՝ ը Ճարակօրն քաղցկեղի՝
առ քնաւ անդամս մասնաւո
րեալ զանութեան տարածմունս։
Ո՞վ սպեղանի իբր լինի առան
ջափութեի խարանացն մատու
ցանել՝ ։ խարխափեց բարձիցս
մինչև ցաւին կառուցման լրու
թեն անդամոցս չիք առողջուն
այլ ամենևին անբժշկութեի ։
ոկ գու ողորմած՝ բարերար՝
օրինեալ և երկայնամիտ թա
ցեալ անմահ. լուր պաղատա
նաց արդահատութեն սրտից
վտանգի, որ կարդամն առ
քեզ ասր՝ ինեզութեն ։

տագնապել սառնում։ Այս զի
յիրաւի՝ ինձանիւմ վտանգին
կալի երեսաց լուսոյդ քոյ հնձ-
ցես։ Ա.Կ՝ի համօրէն ՚ՀՀ աս-
տի հերքեսցես։ Ա.Կ | վայել
տակամարք հրոյ պակուսցես։
Ա.Կ անբժշկական ցաւօք դա
տեսցես։ Ա.Կ | դիւոց չարաց
մատնեսցիս։ Ա.Կ | գազանաց
ժանեօք մանրեսցես։ Ա.Կ | Հոգ
մոլ ցասման հոսեսցես։ Այր
Թէ այլ ինչ Նորոգ արիծ տան
Ջանրանաց կազմեսցես։ Ո՞ար
քան զառարտարոն։ | Աստուածային
քան զգեհենն։ Ա.Ունաւորա
գոյն՝ քան զորդունան։ | տարա
կուսելն քան զեաւաւարն։ Այր
կիւզագին քան զխորխորատն։
| ողորմելի քան զմերկութիւնն։
| | Կայեմ անձամբ անձին՝
յոյժ պարտապան գոլ սոցա։
Այս քանզի յաչէտ տալաւորա
գոյնն նմանութիւնք փոխատ
րութեանցն առազգակցութիւն մե
ղանացս, իբր պատկերակից՝
միատեսակ՝ զուգաշաւիղք՝
նշանակիչք այսր խորհրդոյ։
Ո՞րդ կարևոր է խոստովանիլ
Աւանդիմանել զերեսացն ծած-
կոյթս՝ առ ծանօթուն խնդրո
ղին։ | Ոչ զի ուչ ջերմ սիրով առ
ընկերին կարիս մատուցայ։
Ա.Կ՝ի համարձակ ''ի քեզ լինիլն
Ճաշակ՝ ''ի քեզ լինէն ամփոփես
ցես։ Ա.Կ | զհանդրակաց կերակ
րոյս դարմանս բարձցես։
Ա.Կ | զաշուրցս հաբատութիւն
համառօտեսցես։ Ա.Կ ընդ ինչ
ման քաղցրութիւն ցօղոյ՝ և հնար
տեղասցես։ | Ա.Կ ՚ի լիութիւն
բանի քոյ սովեցուսցես։
Ա.Կ | զակնկալաց դրունս հպցես։
Ա.Կ զշնորհիդ ձեր՝ կարեսցես
Ա.Կ | զգետին յատակն ոտիցս՝
սասանեցուսցես։ Ա.Կ | յանձ

(Ես. 22.13)
(Ղուկ. 19,24)
(Ես. 11.8)
(Բաս. 6 3)
(Ես. 3.1)
(Ես. 8'24 Ծն. 22)
(Գաղ. 6.7)
(Սղմ. 68'24)
(Ես. 22.13)

(Սղմ. 50'7)
(Դատ. 3.4)
(Սղմ. 25,41)

Հատուցմանն։

Ո՞րդ՝ արդարս յիրաւունս քո և
յաղթօղ՝ ի դատաստանի։
Այնէ մահու մատնես՝ ձգմա
րիտն գործք քո։ Այնէ դա
տապարտես աստուստ սկսել
զառանձնականն կշտամբուիլ՝
ստոյգ են հատուցմունք քո։
Ա.Կ յանդունդս խորոց սու
զեսցես։ Ա.Կ զկենդանութիւն
շարժմանն բարձցես։ Ա.Կ ըզ
բանիս զօրուն ուսնայնացուս
ցես։ Ա.Կ | զաչացս պաճուճանս
ատերացուսցես։ Ա.Կ | զկենդան
ճաշակ՝ ''ի քեզ լինէն ամփոփես
ցես։ Ա.Կ | զհանդրակաց կերակ
րոյս դարմանս բարձցես։
Ա.Կ | զաշուրցս հաբատութիւն
համառօտեսցես։ Ա.Կ ընդ ինչ
ման քաղցրութիւն ցօղոյ՝ և հնար
տեղասցես։ | Ա.Կ ՚ի լիութիւն
բանի քոյ սովեցուսցես։
Ա.Կ | զակնկալաց դրունս հպցես։
Ա.Կ զշնորհիդ ձեր՝ կարեսցես
Ա.Կ | զգետին յատակն ոտիցս՝
սասանեցուսցես։ Ա.Կ | յանձ

Վերտին յաւելեալ հրին հնծութիւն. Նորին հակող. առ նոյն աղերս մաղթա նաց. Լան ի խորոց սրտից խօսք ընդ նմ.

ՏԱՂՄՈՍԱՐԱՆ

Ա

Տէր ամենակալ ( ) հրշնեալ յաւիտեան տեառնս ամէն։

Ա ՝ Ա ածութիւք փառաց քոյոց բոլոր ամենապարգև քոյ ածութիւնդ ։ զոր ընկալար ի ձեռաց ղազարու (Ղուկ. ԺԹ. 8) տեառն նախնւոյ մաքրութիւնն ։ զոր ցեալ զղօրութիւն բազկի կարո նելի, ըստ եսայեան բանին (Եսա. ԽԲ. 1) զգե նեալ ի հոդոյ, և ի հաստատուն յոյսդ հիմնեցեալ անսասա լենք՝ նստայց վերստին կանգ տեց ձայնին ՚ի բաթի փեալ զվեղաց փոշիս ըստ աէե արքայ երկնաւոր ։ զի Թօթա ղեալ պոռնկի ։

Տ ատեա՛յիս զլոյս քաւութիւն ։ զի ոչ ցեալ ծերկացեալ խայտառակե տզեղս ցուցեալ զիս ամենևին թոյս ՚ի մարգարէին առակի (Ղուկ. ԺԶ. 19) ։ Ա՛յր ոմն էր հարուստ և երկայնամիտ ։ նե ղօր ՚ի բարեգործութիւն ՚ի ՚ի ՚ի

մաղթից մյուսը յանձնառուի,
ընել։ Իսկ եթէ անարատին
դուռնս կրկնակի բարդել ինձ
ուել ը-քեզ։ Դուռս զմոյս ա-
ուն առ սին պարսաւանս յո-
նց ինդրկայ պտղոյ վերա-
նայ՝ ահ ասի զքոյոդ ախորժակս
սահման զքոյոդ ախորժակս
բարևաց ընարութեանց անկչա-
նայ՝ Դուռ այդ ընկալար դու-
նաց։ Դուռ այդ ընկալար դու-
ամենայն ընդ ալեաց ծովու։
ինձ մերժուն տարագրուե։
օրհնութիւն երգոց խնկելի, և
ձայն ողբոց աղաղակի։ Ինձ
խեաղ՝ի կատարածի։ Ինձ բա
ինձ քաղցրուե յիշատակ, և
կանս, և ինձ նախատինս յար
տեցեր։ Ինձ փառս վայելչա
տն ինձ պատկառանս ոչորաս
Հանդերձեր բծրերար, և ինձ
նի նշանակ։ Ինձ արդարուի
գահատեցեր՝ և ոչ երբեք լը
նայսր՝ և ոչ զարհուրեցայ, ար
նողական բոցովն փորձեցան
և ոչ ընասեցան՝ ի բաբելովնէ,
զնոցայն թախծութեն ղերգան
հառաչեմ։ Եղայ անօրինե
ցայ յանցեայ, ապստամբեցայ,
ևպիճիրանաց քոց ոչ անսացի,
Դ քանզի մաքուր գոլով՝ ի
ընասուց նոքա, ևզայս խոստո
վանութեն գոչէին։ Ակ ես ըզ
նոսին նուիրն աղերսիւք ձայնակ
ցեալ՝ սիրն ողբոց երգութեն
և այլ յաճեցից ամենապարտս
մահու։ Ընդ գանիլն երանել
և նոքա մարգարէին որ՝ ի քումդ
հարատեւութեն ազգակիցս
թեն տանն յոտգայթ չտաւաճիլ
ընտրեալ՝ զնոցայն առեալ ըզ
նակաև և նրբիւրակաև բանից
պատրաստանս՝ յոմանս պատժ՝ կա
նութեն գոչմամբ հնծութեն
ևայլ կրկնեցից։ Ի՝ ձեռ գեղա
թեն անպատրաստակինս գնացի,
ցաթուղթն սխալեալ դժնդա
կապէս։ այսչ ասիւ ըմ իրօք
մեզանչելն։ Ստ սահման կրշ
ութեն կամաց. քոյ արտաքս
վաչեցի. որպ հաւատոյ կեր
պատան բասիր անօրէնութեն։
Ընդիմեցաւ չարիս չարութեն
ելեն ընտրութիւք քո՝ տեսօղդ
ծածկութեց։ Ընդ երից եր
Դանիէլ) 8։9։94
նողական բոցովն փորձեցան
և ոչ ընասեցան՝ ի բաբելովնէ,
Դանիէլ) 3՝29

կան կողմանս ահաւ արարն։ Հեկանացս կայից ուժգնու-
տալով յաղթեցեր։ Զքեզ ինչ
տեսի հոգացեալ վնիմ զոր չէ
սատ գրելի եւ ոչ պատկառելի։ (Ղեւտ. 9,11
Զգեա զհաճ վայրենի սրտից
ը յոմէնն բանին առ եփրեմ
ինանինին իմ սովորութիւն։ Յա
զօթարանն վայրի ը պատաղ
մանս այր կենցաղոյս շրջանա
կեցայ։ Ես կացցեմ յոտին զեր ի
վար մատոյս երեսանօք բանին։
Ընդ հին չարութեանն նորոգ (Յոբ.
լինքնաստեղծութիւնս գոյ։ 10,21
Նուրս ը յոբայ ծանուցանս ե
անասանելիս հնձէն լինէ տեսո (Բրմ.
կացուցի։ Զիգած անկարկա 13,7
տելն ը երեմիայի զանձն իմ
արարն։ Եբր զվիժած անդրելի
կոչման ը առկարկէին, Լմարդ (Ղեւտ.
կան համարոյ եղծայ։ Եբր ըզ 64,6
հանդերձս ինչ տապահարից ը (Ղեւտ.
եսայեան բանին զաղտայայ։ 30,14
Ապ զվերծել սման խեցեղէն, (Ամմա.
փշրեցայ անարծարծելի։ Տատ 1,11
բանբասանացն եղօծայ, եմար
գարէին զջորդոյ չափն անօրէ
նութեն տատականն լինէ պատ
բաստեցի։ Եւ զինչ տուութեն
առայս, եզայս յաբելու ը ասյս։
Կանգն զվրանն իմ դիմանդր
էէր մողբայ առի լինէ այսրէն

խսկ լինէ զվրս հիւսեցից շաբս և
տողս բանից դարսվակատաց, որք
զամգժնեայս յաբէտ վրիպեցայ։
Ոլորեցայ անաձկ ընթացիք՝ ի
միտս վայրենիս։ Յանդրդնեցայ
շրթամբք խօսից՝ ի բանս երկրա
ծորս։ Օակատեցայ անկասելի
՝ իպատկառելեցն գործոց։ Ըս
ցայ վերացայ, որ յեռ սակաւմն
ժամկի՝ և հոգ մահաւեմ լինանե
լոց։ Ասուզացայ բարձրացայ,
որ և ձգտաբանն հոգւոյս՝
տուրն ասուրքի ընչացս ուռնիմ
՝ ի ձեռն։ Մբարտաճանեցայ
փոշիս ընչաճոր։ Մբարհաճա
ձեցայ կաճս ձայնաճոր։ Հպար
տացայ հողս անարգութեան։
Վերս ամբարձայ մոխիրս մեր
ժելի։ Բազուկ կառուցի բա
ժակս մանրելու։ Տարածեցայ ա
ռաջել ետր վեհ, և դրձել ետրև
զհերբեալ առիս ինքն ամփոփե
ցայ։ Խարկուե բոցով ցոլացայ
տիզմն բանաճոր։ Ետր զանձո
ր մեծամտեցի, որ ը քառատա
նեաց մահու եմ վախել։ Իրիկ
արկի կենցաղոյս սիրոյ, և՛ իքեզ
թիկունս փոխանակ դիմաց դար
ձուցի։ Թռիչս մեաց ը խաճր
խորհրդոյս ալացայ։ Անարատ
հոգիս՝ մարմնոյս վիսկութ յա
ձէտ վատեցի։ Զարութեն աղա

յարմարեալ առ սոյն զկերպս
ընթերցածոյս։ Զորս ածեալ
ցուցից՝ ի սահման կարգի այսր
հետոյն խաբարայնոց զդէմն
ցայ, ընդ որ ոչ զխոտորնական
թէ երեսաց։ Ո՛կամն խորհըր
դոց և զյօժարութէն խորու
սրտից։ Որ վրկութիւնք ես ան
ճանց | և տեսօղ ոչ գործեցեր
լոց։ Ստեղծիչ քոյորից և բը
ժիշկ վերաց աներևութից։
Պաշտպան յուսացելոց և բա
րեխնամօղ ամենեցուն։
Ո՛վքեզ փառք յաւիտեանս.
ֆաաաաաֆ ամէն։ ֆաաաաաֆ

Վերսորին յաւելուած կրկին հեծութէ. նորին հակոզ. առ նոյն աղերս մաղթա նոյ։ Կան ի խորոց սրտից խոսք ընդ այն։

ՈՒ Ո՛Ր Ն Ո՛Ր Ա Ն Ա Ե Ս
ինձէն անձամբ խնամ
ինքնագրաբ՝ի մանկ | ուց
կացի երբեք՝ի գթոյս մոր
գոյ, ևուչ սիրտ բանականիս տա
ցայ ըզ գրոյն։ Ո՛վքանզի ուչ փո
խեցայ՝ի նախակարգելոցդ՝ և
ուչ ընդ բարձոք ուշին ընթա
ցայ, ըստ որ ոչ զխոտորնական
հետոյն խաբարայնոց զդէմն
ցուցից՝ի սահման կարգի այսր
ընթերցածոյս։ Ո՛ւորս ածեալ

առ ժոխոյն ժառանգուել։
քել զերկնայինն եղանակաբ
նին օրինակի՝ նմանագիր ձե
հակերպութէն. որ ոչ պատ
կերի աստեղն ուեմիանայ բա
բելականի՝ որ յիւէ պատուեցել
ցուցաբ՝ի սինայ։ Ոսկ արդ՝ զի
ի նախնի ընտրհին համարձա
կութէ դարձեալ փոխեցայ.
զկեցայ. ելայ. հեռացայ. բա
ժանեցայ, և անպատճառաստելի
կարեցայ։ Ո՛ղդ՝ ընկալ զիս որ՝
վերստին կերպարանել՝ի պատ
կեր հոգւոյ, զնարժանս կե
նաց՝ իբր զմահապարտս։ Ո՛վբր
զբարեգործս։ Ո՛վբր զպատկառել։
Ո՛վբր զկոխան եղեալ բանսարկ
հին։ Ո՛վ զանբժշկելի մանրե
ցեալ։ Ո՛վ զհատեալ յատակս
մահու։ Ո՛վ զգարշեցեալ։ Ո՛վ
զխաւան գտեալ քո կոչմանդ.
Ո՛վ միանգամայն՝ի կորուստ
վարեալ։ Ո՛վ դեգերեալ։ Ո՛վ
վանեցեալ։ Ո՛վ տարակուսեալ։
Ո՛վ Թշնամացեալ։ Ո՛վ վհա
տեալ։ Ո՛վ կործանեալ։ Ո՛վ խոր
տակեալ։ Ո՛վ բեկեալ։ Ո՛վ Թախ
ծեալ։ Ո՛վ յոգի տրտմեցեալ։
Ո՛վ Թշնամանեալ։ Ոսկ դար
ձեալ ակնարկելով քո գԹագ՝
րիդսեր՝ Հզօր՝ իաղերս բանիս՝
ոգ զընծացեալ։ Ո՛վ խոստով

ասացից անձին իմում մարդ՝
անբաստանութեն։ Եւ զի արդ
ը մարդկեին որ առքինի էին
ցանկալի՝ յանապատ անկոխ.
Հարի։ Եւ զբաժինն քո
պարհ կորստեան հետոյ խա
Եւ՝ ես գնացի ընդ այն ճանա
պատկերի՝ եւ մեղայ ախտի։
զպաշտօնատար մեհենի։ Եւ
զի նմին սպաս տանել ձուլել
տեղեալ գունով զաղտուն՝ իբր
վարանումն։ Եւ մրճոտել աղ
ծուխն՝ ի վերջինն վարեալ
ամենևին ներքևելս՝ ցաւօք հե
տեսանել տգեղս և նրբաղս և
Վանզի թէ զհոգիսեր զիմ
հանքերելի բողոքս ազաղակի։
հեցայց։ Եւ ենծ ձայնս գուժի
նիս յանդիմանուի համարձա
կառանայս։ Օ՜ի արդ և առ քա
լսատր ամօթոյս։ Ութ պատ
աղէտիս։ Ի՞ւր վըտանգիս։
յաճախ հաւատարիմս։ Ձայն
նենիձ օրոց և առ քանսարկուն
ձաշակացն։ Ո՛ւ տացջէն միշտ
մասունս՝ ընդ քաղցրաբեներաց
կուբելիս։ Պատուիս ինձ առի
զօրացուցի ապառումս և ան
պատկառելիս։ Սերհակս ինձ
լինձ գոյացուցի անիրաւս և ան
զի նմին սպաս տանել ձուլել
զպաշտօնատար մեհենի։ Եւ

կսկծեցուցանողականս բանիւ
զայս յանդիմութեան գատաւկիսիք
ըհաս գրեցէք ինձ ամենագէտն
կերաբ՝ ինոյն պայմանիւ։ (ո)ե
կրկին կացուցեալ նովին պատ
անձինս։ Ծեալ մատուցեալ
բանայս եղանակ գործելոյ
Ա Ր Ձ Ա Կ Ա Գ Ի Ր
լաբանեցեալ՝ ինոյն շարու
նակ քարոզեալ՝ զկիտամ

Ա Ր Ձ Ա Կ Ա Գ Ի Ր

Ա Երանելի յաւելեալ կրկին հնծութեան.
Նորին հմտութ՝ առ նոյն աղերս մաղթա
նաց։ Ան իմաստ սրտիկ խօսք ընդ ոյ։

Թուրքի մեծութեան և վատթ
գործով զօրութեան յոյ
ընծայս թշնամւոյ՝ առնոյ զկռիւդ
կեանք ևատպաճէն. և՝ ի տուր
ընկեր ինձ յոյս քաջութեան
ըեալ՝ քո ջարչարողացն։ (ղ)
զորմութեան առ հայր. քո բարձ
ի խաչին մաղթեցեր մեծիդ ո
բաժին՝ և՝ ի թևաւորելոյն ժամու
քեզ ուրիմ ոգիսեր, որ ընկղմել
անյուսագրելի վհատիմ։ այլ՝ ի
եթէ անիծեալ՝ ի տեսանողին
լրկութեն ձայնի սպառեցայ։
Ա յլ ինչ՝ ի մարդ ոք ունիմ զոյս,
և զցօղ վաղորդեան ըմարգա
գրեալս ըն անմարդիս։ Ա՛ երբ
անհանգստացեալ բանական՝ անբա
նին չիմարութեն կցորդեալս։
Ա՛ ոչ ոք կուշեցայց տեսանողա
կան՝ մերթացուցեալ զոյսա որ
չիս։ Ա՛ ի կամ ըերբ համբաւեն
ցայց զգայական՝ զնմանութիւ դը
րուն կափուցեալ։ ա՛ մ որովք
ցուցայց ապաշխարութիւ նկարա
գրութեն անեղծին ընդդէմ՝ ան
ձամբ ինձին յոգի մահացեալս։
Սահեալ շարժողական ևկամ
ընդակառն ունիմ անհանիլ, թող
թէ հոգեկան կամ մտաց ըլու
նական։ Ա՛ նպետանա՛ ի թիւս ա
նօթոց։ Ա՛ նարգա՛ ի քարինս որ
մոց։ Ա՛ ոհամարհեալ՝ ի կարգս
կուշեցելոց։ Ա՛ տելութա՛ ի յայ
գըս հրաւիրելոց։ Ա՛ ոհարհոր
մահաւ պակուցեալս։ անխոտա
խուսաւել՝ ի քաղցրեցուածս։ Յա
ձոր ևառանձնանքն եէ միւս երե
միայն բանին խրատեցեալս։
ակատել աւուրցս՝ ի հեծու
թէ, ևընթացք տանցս՝ ի հատչ
մանէ, ըստ ընդհատանայ երգո
ղին։ Ա՛ ուր աւուր՝ ի ցերեկ՝ ևսխոյտ
ի յորդանէ ըս իմաստնոյն բանի
ի խոխմանէ սրտիս հալեցայ։
ցայ ըս ատելմսողին ևխոտան
գատայ։ Ա՛ ուր զամպ առաւօտնն
ցրեալս ըն անմարդիս։ Ա՛ երբ

Երեմ 6.7

Սաղմ 50.11

Սաղմ 52.20

Սաղմ 38.12

Սիրաք 13,3

տասպատ։ Ա՛յրատատես և ե՛ղ
ղեռնաբեր։ Այս ասատուստ և
անտուստ բնաբ բանիւք բոր
բոքմանեք մահաբեր երկամեք
ելնասեալ։ Ա՛յ միով իւիք տե
սուԹե՛ւ գործ ընտրուե՛ք զեզ
պիտանացու ձորդ քաղցրոյց։
Ողբամ զորովային որ երկնեցին (Յոբ
զիս։ Ա՛ղետարեմ զստինն՝ որք (Յոբ
դիեցուցին զիս։ Ա՛նդէր ոչ
մոռնչ մանկարդեալ ըլ կաթինն
ձգեցին։ Այս զիարդ ոչ դառնու
Ժի լինիմ ըլ քաղցրուե՛ զարեզ
մատուցաբ։ Օ՛ի եԹէ ես լին
ձէն անձին իմում դժնեայ դա
տախազ համբարձ այսքանեօք
բանիւք, և ուսիմ տակաւին
զսուր բարկուԹես անխնայ
հելն, ոմանք ի յերկրածնաց առ
ուս զիս ողբեսցէ։ Օ՛ այն խայ
տառկեցից։ Օ՛զնաբ էուԹիս
գառեալ տուժեցից։ Օ՛չամո
րէն ձնաստակարաց գուռնդն՝
գանեցից։ Օ՛խոցողացն զինաո
րուԹեց՝ գառախազեցից։
Օ՛ղգայականացն գլնաբորու
Ժիս՝ կշտամբեցից։ Ա՛՝ եղոյ
ամիս՝ յայմ ողորմաբ գԹած։
Ա՛ԷԹ նոր ինչ գտեր չիս զյան
ցանացս պարտեց մատախուզ
այլ նեղն եմ յաբէտ նուիրն պա
տահմամբ պարտաւորուԹե

Ի՛ձգմարիտ խոստովանուԹե
համայնից գործոց գաղտ
նուԹեց չարեաց։
Ա՛յլ ինձ ձիս խօսնական՝ կարծ
րերակս սանձկուտոր արձակե
բասան։ Յաւանիկս անհաւբոյր
վայրենական և անիրԹական։
Աղբինդ աբուղային անուղղա
կան և անվարժական։ Ա՛արդս
մելեգնական՝ տարագրական և
կորստական։ Ա՛նուկս մեզան
չական՝ անխրատական և վարա
տական։ Տնուեսս մահասպարա
կան՝ տարտամական և անգոր
ծական։ Ա՛նանկանս անասնա
կան՝ գազանական և անմաքրա
կան։ ՁիԹենիս ամայական՝
անպտղական և կործանական։
Ա՛արմինս՝ հոգեբոյս լմոյ Թախ
ծոզական՝ գառողական և տան
ջողական։ Աչացեալս անբժշկա
կան՝ անինամական և անկանգ
նական։ Ասկի շարս կայսերա
կան՝ արդ վատնական և անգոա
կան՝ Ա՛ոտիս՝ սխալական՝ վա
խրստական և Թշնառական։
Ա՛հա ես ինքն ինձէն կամաւո
րատպես անձնամատն եմարձա
կործան։ Հոգիկդ այս և միշտ
մնախաբ։ Ամակդ իսկ և սոր
տաբեկ։ Ա՛ջամոռաց և հանձա
րաշրաբ։ Օ՛գայազիրկ և իմա

բարեացն՝ բնաւին բարձեալ
խեթիւք խօսուել։ Անկալուն
գոյութիւն սրտին խմաստից՝
մշհու կրիւք շաղախեալ։
Օ անգիաձն հանդերձանաց՝
րութիւք կարեացն կապեալ։
Օ գործոյ ոչ մեկուսացեալ։
Գործնականացն գործի՝ տուո
ղօք գրաբեալ. եանձն՝ի չարեաց
Ընդարեւ մեծէ վտանգ տարա
նէ, յորժամ իցէ մարմինն մե
կուսանայց ցաւոց այսր վարան
գատաւորաբար։
Ցորդակից լեր բժշկութեան. և
մի՛ ի խոյզ ընտրութեան կոչեր
հանդէպ. քո տարածանեմ։
Հայեաց ևր ողորմութի՛ն պատ
կեր վշտաց գառնութեան բազ
մավտանգ կրեցս կարեաց, զոր
ղորմութեն։ Ընդ մխիթարու։
տակաց թախծութեան։ Ա՛ն
բուժ հնար անձարութեան։
Հայր գթութեն։ Ո՛ազօղ ը
զեան։ Ա՛ն մխիթարու։
Ա՛ն մխիթարու

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՈՐՈՄՈՑ

Խնդրոց արժանիքն վար

Նոյն իսկ որոց սրտից խօսք ընդ ոչ ի՝ Նայն իսկ որոց սրտից խօսք ընդ ոչ ի՝ Նորին հակառակ առնչին աղբեր մեղմանաց՝ Ի էրատին յաւելեալ կրկին հնձումբ։

ստացեալ քեզ փառս ։

Համայնդ յամենայնումս ամէն

դունայն երկրագործութեան՝

ողորմելի վաստակեալքդ՝ իսկ

դուք՝ այսքան ամենաթշնաո

քննիմ, համրանամ։

Ա՛րդ՝ այսքան ամենաթշնաո

չիմ, կարկիմ։ Ա՛թէ իրաւամբք

դիման լինիմ, սարսափիմ։

Ա՛թէ ի՛ հարցուածն բանի կո

րիմ, դողամ։ Ա՛թէ ահ՝ի՛ւր յան

Թընդիւն՝ շնաստուածս։ Ա՛թէ ի՛

հիմ՝ սարսիմ։ Ա՛թէ սակաւ մի

րանամ։ Ա՛թէ փոքր ինչ խորտ

ձիմ, խորտակիմ։ Ա՛թէ դեղ

ինչ գաւման ձգեմ, սատակիմ։

Ա՛թէ բերս նկատեմ բարուե՝

Ա՛թէ ձեռն համբարձեալ կո

Ա՛թէ ջրոյն ընդարուեն փոր

Ա՛թէ ապառնւոյ կսկիծմանն։

Ա՛թէ բարեկրօն՝ յանդիմանուիմ։

Ա՛թէ առեւտրականի՝ փո

Ա՛թէ օրինաւոր՝ անխիղճ։

Ա՛թէ մատոն նագիտ՝ մուրհակի կորնչեան։

Ա՛թէ մահու՝ մարդասիրի։ Ա՛թէ պատգա

հաւ ակն ունիմ։ Ա՛թէ զինւոր տեսանեմ՝ մա

ղաւ 9՝5
Պնա 10՝14

Ա՛թէ ձիով, խորտակիմ։ Ա՛թէ դեղ

Ա՛թէ ջրոյն ընդարուեն փոր

Ա՛թէ ապառնւոյ կսկիծմանն։

Ա՛թէ բարեկրօն՝ յանդիմանուիմ։

Ա՛թէ առեւտրականի՝ փո

Ա՛թէ օրինաւոր՝ անխիղճ։

Ա՛թէ մատոն նագիտ՝ մուրհակի կորնչեան։

Ա՛թէ մահու՝ մարդասիրի։ Ա՛թէ պատգա

հաւ ակն ունիմ։ Ա՛թէ զինւոր տեսանեմ՝ մա

Ա՛թէ ձիով, խորտակիմ։ Ա՛թէ դեղ

ինչ գաւման ձգեմ, սատակիմ։

Ա՛թէ բերս նկատեմ բարուե՝

Ա՛թէ ձեռն համբարձեալ կո

սահմանն հաստատդրականն յոր
մէ սահեցայ։ Զթէ յանշարժ
վիմին այնմանէ՝ յորմէ սասա
նեցայ։ Զթէ՝ ի շարս գոռմար
տակին՝ յորմէ հոսեցայ։ Զթէ (Երեմ. 12.22)
՝ի քաղաքն անդրանկաց չհնիմ, (Եբր. 11.6)
յորմէ գերեցայ։ Զթէ հանա
պազորդեան հայհոյ աղօթեմ,
զոր ոչ վաստակեցայ։ Զթէ
զիմոհաստրուել երկանցն խընդ
րեմ, յոր ոչ քրտնեցայ։ Զթէ
պարզաձայն պատկեցայց՝ յոր ոչ
հանդիսացայ։ Զթէ արձան
լինել կենաց զրեցից՝ յորմէ չըն
չեցայ։ Զթէ զերախտեցդ ձիր
յիշեցից՝ զոր միշտ մոռացայ։
Ո՞հ հատաւ ևկամ խղեցաւ
լար կենաց յուսոյն։ Տիրեցայ
ի բարուրեալ թերթս գարշուրեաց
հաճոյն ախտացել։ Վէնայնիհ
սպառեալ զմարմինս՝ ապակա (Ղևտ. 13.24)
նուէն շրջապատել մեռոյց ոչ։
Ոյզն պալար ժայռուն ակ տը (Ղևտ. 13.5)
դեղ լնայեալ մնացաք ինչ
պահեալ նախատնակ երիդիմի
կերպին։ | որ զկրկին անմաք
րութենն նշան կէ։ Պարծանացն
նշոյլ ամենևին չինչ շնչաւ
։ Երկութիւնն մահեցաւ
։ Նարին սաւերացաւ։ Զթէ կե
նացն քնաւին փակեցաւ
։ Խեթարութենն բարձաւ
։ Ա

թեն և՛ ի մի ածութեն՝ փառք
նաւորութեիդ՝ ի միում բնու-
գեովդ սրբով՝ երրեակ անձ
ի քեզ միանալ անբաժանելի՝
նիւ. և կապեալ ըն շնորհիդ քոյ
վիմբ միշտ՝ ի քեզ շնչոյս ողջու-
թեն ունայ՝ անդէն առնմին նո-
ծայեալ՝ անդէն առնմին նո-
րեն ինքնութիւ զես հօր ըն-
կամք մաքուր նըմիրեալ՝ զո
դարձիր և՛ի ձեռն քո իւրումն
մենապարտս՝ բանդ կենդանի՝
առ հաւերապատիւ քո հոգի։
Ո՛վ քեզ վերատին հաշտել կիս
սիրող հոգին այ՝ տրտմեցաւ։
Ո՛ւքանզի զվերջինն համբու-
րեցի դառնութեն՝ տանջանս՝
խեթս՝ տխրութեն։ Ի՞նչս հո
գեկան։ Յաւէս անխնամարկե
լիս։ Տարակոյս անյուսադրե
լիս։ Ո՛մոխանս անպարուրելիս։
Այցելութեան անվերարկելիս։
Պատկառանս անհամարձակե
լիս։ Ո՛խտութեան անդառնալիս։
Հալածանս անմարդասիրելիս։
Երկայն ուղևորութեն ապա

թեն և՛ ի մի ածութեն՝ փառք
նաւորութեիդ՝ ի միում բնու-
գեովդ սրբով՝ երրեակ անձ
ի քեզ միանալ անբաժանելի՝
նիւ. և կապեալ ըն շնորհիդ քոյ
վիմբ միշտ՝ ի քեզ շնչոյս ողջու-
թեն ունայ՝ անդէն առնմին նո-
ծայեալ՝ անդէն առնմին նո-
րեն ինքնութիւ զես հօր ըն-
կամք մաքուր նըմիրեալ՝ զո
դարձիր և՛ի ձեռն քո իւրումն
մենապարտս՝ բանդ կենդանի՝
առ հաւերապատիւ քո հոգի։
Ո՛վ քեզ վերատին հաշտել կիս
սիրող հոգին այ՝ տրտմեցաւ։
Ո՛ւքանզի զվերջինն համբու-
րեցի դառնութեն՝ տանջանս՝
խեթս՝ տխրութեն։ Ի՞նչս հո
գեկան։ Յաւէս անխնամարկե
լիս։ Տարակոյս անյուսադրե
լիս։ Ո՛մոխանս անպարուրելիս։
Այցելութեան անվերարկելիս։
Պատկառանս անհամարձակե
լիս։ Ո՛խտութեան անդառնալիս։
Հալածանս անմարդասիրելիս։
Երկայն ուղևորութեն ապա

կասկած արկած ից՝ ի միտ բե
րելով առ խորոց փոքր ի ջրցին
որ՝ ի մէջ հանգստեանն ևաչխա
տութենն, իբր այն թէ հասել
իցեմ, ձմեռն յամարայնի բքա
բեր հողմով ժամանեալ երէք
աւեանն դիմակցութեբ ամբո
խեաց զհանդարտութենն։
Աստի նաեն՝ ի բախմանէ վայ
րենի ալեացն խորտակեցաւ։
Ոեճոյն ձեռնարկութի քայ
քայեցաւ։ Այսմն հատբարձման
՝ի կայից իւրոց խլեցաւ։ Ուռա
գասուին թռչնարան՝ յանկարկա
տելի ծրբէնն պատուհեցաւ։
Շինճածոյն շուք՝ անզարդե
ցաւ։ Ըասանք ձգողականացն՝
խզեցան։ Տեսարան գլխոյն դի
տակի՝ խոնարհեցաւ։ Պաճան
դահկին պարան՝ կտրեցաւ։
Պաճինութի խարխին՝ լու
ծաւ։ Ղուծք ստէպք ամրնցին
կցորդութե՝ բաժանեցան։
Ամիք ուղղացան հետոց՝ գա
լարեցան։ Ասո հիմանն հաս
տարանի՝ ընկղմեցաւ։ Ցեկացն
կառուցմունք՝ անդրէն սու
զան։ Ըրճոյն յարմարութիք
պակասեցան։ Ոշնափայտին պա
տրպարանն խակոյն բեկաւ։
Լապարանք զըստին հաստա
ծոյ՝ յօշատեցան։ Վոգբ ամ

Ա՛ի ստեղծականէ եկեալ գոհա
բանութի յաճախանէից։

ՓԱՌԱՔ ամէն։ ՓԱՌԱՔ

Վերատին յաւելեալ կրկին հեծութե։
Նորին հակող։ առ նոյն աղերս մաղթա
նաց։ Ասն ի խորոց սրտից խօսք ընդ ոյս։

ԻԹ։

ՅՅՅ ՔՈՆՕՔ

Ի՛մ այսքանեաց գերու
թեց ամենաթշնաւ վտան
գաւորիս մի զմիով եղ և
եկա առնելոյ։ Ոչորոց ըզ
կերպարանս անցիցն ՚ի մանէ
վերաձաւեալդ նախագրեցին։
Ասատ և փոխել իմ զեղանակ
բանիս, այլ ոչ զեղկութի աղե
տիս։ Ոչ՚ն զի ծանչէ ինձ ծփա
կանաց կենցաղոյս բերմունք
յոյժ նմանգոյն։ Որում կոհա
կօք բռնկեալք անթիւ դիմեցանց՝
տատանել հոգիս ՚ի յոյսմ ՚ի՛
մարմնոյս չինաճածով իբր ՚ի նա
ւահակէ։ Ոչ՚ն եսայիաս մարգա
րէն զյանկարծադէպ պատու
հասն և զկոտորածն որ ՚ի սպարս
կականն հինից՝ եղեմ և սամա
րիոյ կործանմանն՝ նմանութե
այսր օրինակի կերպիւ ծրեցոյց։
Ոչ՚ր և աւ իմս հոգևորական
խորտակումն զուգաձայնել
ոչէ սխալական։ Ասնզի մինչ
դեռ չըճէի ես յանհոգութե ան
տարակոյս վստահութ, դոյնք
ծով՝ յօշատեցան։ Վոգբ ամ

կուգն կորեաւ վասահուն։ յօրի
նակ նմանուն աղաւտեն նաւն։
Ասկ միւսն հասել յատակս ան
դընդոց՝ զառաւսան յուսոյն ձե
ռամբ ուսողին՝ յանքոյթն տար
բերեաց խաղաղութիւն։

Արդ՝ ինչ թէ յաւելից հոյիլ
զբազմախոտակելի տապանիկ
մարմնոյս իմոյ նորոգեալ։ Ինչ
արդեօք տեսանել զփրկեալս
նաւ ողբալի ոգւոյս ողջացեալ։
Ինչ արդեօք տեսանել զբա
ժանեցեալս միջոցաւ մեծաւ՝
վերստին կցեալ։ Ինչ արդեօք
տեսանել զաքն։ Թախիծ սիրտ
վշտացելոյս՝ բերկրեցեալ։
Արդ ելիցէ ակնունել նայիլ զա
ՀԷտ խաթարեալ կերպարան
բնութեանս կրկին հնդերձել։
Ինչ արդեօք թէ տեսից ըզ
քակտել տաղաւար թշուառա
ցեալոյս՝ միւսանգամ կանգնե
ցեալ։ Ինչ արդեօք յուսալի
նայիլ զտարաւերժեալ գերիս
ազատել։ Ա պաքէն գուցէ ակն
ունիլ զանկելս՝ ի ընդհէդ լռե
ալ՝ դարձեալ կազդուրեալ։
Արդեօք տեսից զիւրեանցս
ընտանիդ քո պայծառութիւն յո
ղորմութիւն ինձ երևեցուցել։
Ա՛հ տեսից երբէք զամենա
տիսուր կերպարան հոգւոյս

վիճակեան ծովակին կազմածոյ՝
անարգեցան։ Ասելք ըստ անցն
եզերաց՝ խախտեալ ոստեան։
Պաղպաջունք բազմականացն՝
անկեալ բարձան։ Անդակա
պատին վայելչութիւն յատակիս
ցած։ Ահաւորակին հանգըս
տարանն՝ շնորհեցաւ։ Ածմունք տախտակաշարք՝ ի միա
բանութեան միմեանց անջատե
ցան։ Հեղոյսք պնդման բևե
ռացան՝ քարշեցան։ Ըզգաստք
իրին յիշատակարան ողբոց ինձ
նմանեցաւ։ Սաւ ուղիղն հան
դիպ նաւին դեգերել ողբոյ։
Զեան՝ ի ծնօտի եդել արտաս
ուց գետս ինձուցանէ։ Սկիզ
բանք սակաւ մնացեալ ծովին՝ ի
ծայրից ծփմանց ազդելոյ ծո
վուն՝ իբր խորհրդով բանաւոր
ողբոմագին թախծանօք հնծէ
ի զի թէ զբարին նաւասեան
երինաւորքն զօրօք յինէս ծո
վու՝ առ՝ ի զխորտակելսիմ տա
պան ինձնէ զոյութեան առցէ աշ
խարել բանիս յարմարուն՝ ինչ
ինչ վրիպեցէ ի ստուգութենէ։
Հանդիպ արդարև ելից քարե
գուբեն աւր յաւուկ մարդկունս
զթաղեալ ազգակիցն։ Ինչ
առնմին և զնէմ մոլել և զյու
դաս մոլեգնեալ։ Յորոց եր

կա

Հուժէ հանդերձ ընծայեալ
Հրով կեանք ևերանութի՛ւն.
ատրեալ ի լոյս անմահից։
քո սէր՝ որ ըլ հօր քում պաշտ
Ձայնիւ քաղցրու՛ն, ըլ քեզ փա
տաւոյ ապաւինեալ՝ի հոգիդ
Հաւատ ընկալեալ յուսոյ հա
վին սահմանաւ երանելոյն
Ձեռացեալդ խաղաղուի՛ մեր
հանդիպեցի։ Հատաճ՛ծեալն
Ձայն աղջունն քոյ տո՛ր լըսելի։
օրհնեալ մարմնոյդ՝ բաշխեցի։
Համառօտեալն ակնկալուի՛,
քոյ՝ երևեցի։ Պարգևիդ քո
ծառ՝ ծաղկեցի։ Սատունք
կողից՝ հոսեցի։ Որոմն
անապակ սիրոյ քոյ հեզի։
աղբիւրացի։ Ստակ արդիւդ
տիդ ըղձալի տեսիլ մերկացի։
Հատուցի՛ քաղցրութե՛ քոյ
նաց օր տարածեցի։ Հաւօ
յայտնեցի։ Երեգականդ կե
հալեցի։ Խնամի՛ ձեռին քոյ
Հաստատեալ միաւոյ քոյ ծա
Կենդանութի՛ւն քոյ դուռն բացի։
րերար կամաց քոյ ցուցի։
Ոսկ եթէ լոյս ողորմութե՛ քա
ը որ ծչ կարացիս անցանել։
պատեալեն չարեացն հնարք՝
Ընդ ել ըբանին յոբայ՝ չուրչ (յօբ)
19՝ 8

Ա

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Բ

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Գ

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Դ

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Ե

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Զ

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Է

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Ը

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Թ

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Ժ

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Ժա

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Ժբ

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Ժգ

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Ժդ

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Ժե

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Ժզ

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Ժէ

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Ը

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Թ

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Ժ

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Ժա

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Ժբ

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Ժգ

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Ժդ

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Ժե

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Ժզ

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Ժէ

Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ
Ոչ ինչ ծանեայ ես զքեզ ինձ

Հեծութեան եւ վաստակ ցաւոյ՝ ի պահեստ դառն արգելանիւ՝ նուկին։ Ընդ արեւոտ կապել՝ նոյն խնդիր՝ ես չունիմ կշռումի՝ րոյ ամենայն հարց ընդ ինձ։ Ես ընտրեցի զանձրաժարելի։ Խուր քանքան խանատուս մեծին՝ ըմբռնեալ դատ եւ անթափելի։ Պատասխանի արքունի գանձուց՝ կրկնաժան գործովք յիրաւի։ Ա ատ ամենայն մատնեալ անարժան գործովք յիրաւի։ Ա ատ ապիկար մատնեալ անարգացան՝ ձեռամբ մեծաւ՝ խուժի։ Պարտուցն ժխտեալ տաղանդացն՝ ձեռամբ մեծաւ՝ խուժի։ Պարտուցն ժխտեալ տաղան պիսի կցորդութիւք շաղկապել։ Թշնամութեցն օրինակ։ Այս սահմանեալ կացուցանեն զգ այսու երեւեցել, որք ի մի գիծ ոչ համանեալ կացուցանեն զգ դըրութիւք։ Արկին ողորմելի նեալ թախծականացն կերպա չութեն եւ ամենատես արար հեծութեան՝ երրեակ ցաւոց՝ ի պահեստ դառն արգելանիւ՝ ընդ ինձ։ Ես ընտրեցի զանձրաժարելի։ Խուր քանքան խանատուս մեծին՝ ըմբռնեալ դատ եւ անթափելի։ Պատասխանի արքունի գանձուց՝ կրկնաժան գործովք յիրաւի։ Ա ատ ապիկար մատնեալ անարգացան՝ ձեռամբ մեծաւ՝ խուժի։ Պարտուցն ժխտեալ տաղանդացն՝ ձեռամբ մեծաւ՝ խուժի։ Պարտուցն ժխտեալ տաղան պիսի կցորդութիւք շաղկապել։ Թշնամութեցն օրինակ։ Այս սահմանեալ կացուցանեն զգ այսու երեւեցել, որք ի մի գիծ

Ի երևոյթ կրակարան տապոյ՝
ողորմելի ձայնիւ յերգ արկի։
Ի հայժմ զանցիցն յաճախուի՝
երբ ճաշակումն մահու արբի։
տամուրթի տարակուսանացս՝
ի ձեռն իմ տաւ։ Օ տար
կուե՛ ի ձեռն իմ տաւ։ Օ տար
յանվթարելեցն՝ բաժակ բար
հչ հասի։ Օ ուշին պարտութի
երագել զթևս՝ յերևոյթ յիրին
դէս նորին չանացի։ Օ մտացս
Անանաւորօք բանիւք՝ ի հան
մանաւանդ ի գիւղս՝ ուր ոչ գոյ։
տուցի։ Օ կորստեան խորս չա
ցեալ ողբոցս հիւսէաճ՝ այլ
հաց՝ արտասուաց պտուղ մա
մանաւանդ։ Արերարին ընդ
կըղի։ Ո՛ւ անուշից իւղոց մա
երկնի։ Ռեզ օրհնութիք ձայ
նից եբուրմունք խնկոց՝ իյեր
հոր փրկանակ կենաց՝ իսկուհի
թի ինձ մեղաւորի։ Ո՛ւռ զօրա
մատանց տատանմամբ յոյս ա
նըբերելի։ Ի զ բեկեալ սրտիւ
պղտոր և ձեռն անմաքուր՝ ան
ի գանձ տրուն։ Հայցուած
գի։ Ես ընդ և կամ ամբարի
ղից վհի։ Ո՛հա զոր ունիմ ար

Ճաշակեալ յանկղղ բանտի։
Ի նապաստէն տանջեալ՝ անթո
շակ կամողորմելի։ Ի զ եղանակ
ինձ ողբականաց աստուստ կըն
քեցի։ Ո՛խատրեցի սովն բար
բառով՝ կոծ կսկծելի։ Ո՛ար
գադրեցի շրջաբերութ՝ ինձին
պայմանի։ Ի նհատական թիւ
խորհրդական՝ երրեակ տաս
նեկի։ Ի զքատութեն հնոց՝ յա
ժենուստ մասանց մրրկի։ Ի ն
պատապար թշուառ՝ վտանգել
սրտիւ՝ ի գրաւի։ Տարակուսել
հոգւով ապաշնորհ այր՝ ի վրի
պակի։ Ի նինամելի հայցմամբ՝
դառնստանն լինէն պահանջի։
Ո՝եղէց ևմահու զինուք՝ զգայա
րան գաղտնեցս խոցի։ Ի նփըր
կելի մատնեալ՝ բռնութեն չա
րեցս գերի։ Ո՛ւր սուսերաւ
ասասից՝ գոյուն բնութես յօ
շատ։ Յիշատակաւ բեմին՝
անդատին՝ ի դատաստանի։ Ի ն
ծագելի մեայլ՝ չարատես ա
չացս երևի։ Ի նձեռնկալ կա
պեալ՝ եղկելիս՝ ի տարակուսի։
Ի հարկուն դեմաց պատկերի
վերնոյն՝ տեսանի։ Յոյժ անա
րև ևանվերարկու՝ ի տարտա
րոսի։ Ի նապաստէն մոլար մոր
մոքել՝ ի հուր գեհենի։ Ի կայտ
նելի կորուստ՝ կործանել՝ ի մե

մուրթեդ անպատմելին հազար
դեսցի։ Ա Ընդհանման ոչ բանիւ՝
բարեգործել քան կենդանցի։
Որհնութեամբ գովեալ քո շընո-
ղին՝ ի գլուխ բաշխողն այսր
մատենիս։ Հայաստեսցի ընձա-
կանուն, սողոմոնեան բանիցս
առակին։ Ակարագրեա հիւս-
քո բարձրել՝ ինորոգութեան ան
եղծանելիս։ Օ՜ դու միայնոս
երկայնամիտ ներող, քեզ
փառք յաւիտեան։ Ամէն։

Երբոյն յաւելուած կրկին հեղութեամբ, նորին հոգւոյն աւետեան աղերս մաղթանաց, Լան ի խորոց սրտից՝ խոսք ընդ ոչ։

ԻՆ ՎԱՆՍՕՒՆ

ողբաձայնիցն քանարս տեղծութեց վերընծայելոյ՝ զդրութեն թեզոյս յարմարեցի, կական ևհեծութեն. Հառաչանք կողկոզագինք. դառնութեն լսումն ևարտասուց երգք. Ուրիշ սկսայց զձաու պաղատանաց՝ խոստովանութեն զղջական նաբար. զգաղտնաճաճանկն յայտնաբարբառ. Օ՜ անդրդարձութեն ակզբանցն ևվերջին հաւորքն բառիւք՝ զնոյն հաճելով մաձևուն՝ ի մի թախանձանաց մաղթանաց հոգեկեցոյցն խոնարհութեն աստանօր եդից։

բորբոքմամբ մեծաւ անդուլա
նալն։ Ա Նուեագական լեռն քրոյս
հալոցոյց՝ սաստիկ եռայմամբ
անշինանելն։ Ա լաքս նեռից պատ
կանեալ դեղովք՝ իշտեմարան
խորուեր սրտին։ Ա Սիրեք ցաւոց
խոցոտմանն մահու՝ նգնացս է
րակաց գոյութեն լերդին։ Ա Երբ
երկանց անձարակ ձեպոյ՝ ի
պատուճաճ աղեացս անելանելին։
Ա Ընդօրեալ դեղոյ ջերմուեն՝ ի
յերկամանց մասունս երկրի։
Ա Նշնարաւոր դառնալ մաղ
ձի՝ ինախադուռն խմոյս կո
կորդի։ Ա Ճաղս ձայնից լքացու
ցանողաց՝ ի փողս ընդոյս խո
շոր հնչի։ Ա Ազմահատուճաճ
էուն բնութեն ներհակք մի
մեանց՝ ի պատերազմի։ Արկեր
տութեն կարծեաց վարանեալ՝
ասիրե կայ՝ իվտանգի։ Հարուած
տոց դաճաճանութեն անհաշ
տելի՝ ի կոտորճաճի։ Ա Ճառել
ևհոգ կենդանի թաղել՝ ի մեղաց
գարշութեն տղմի։ Ա սկածա
ճոր պատճառաբանութեն վեր
ակնարկելով քեզ բարերարի։
Յանակնկալս կենաց վհի՝ ար
տաբերեա՝ ի լոյս անձկալի։
Այն ինքն որ զայս բան տալ
ճորեաց՝ ընդ երջանկացն պատ
կեսցի։ Ա կնարկելով քո ողոր

նեալ զայս պայման բանի։ Օ՜հ
վկայեմ ՔրաՀամիք՝ խոստովա
սոյն ոչ արդարացան։ Ա՜յս ես
յուդա սիմՕնեան՝ ասելով ըղ
մեան՝ և առաՀուղ կիսեան՝ և
գառաՀ։ Ասի ենէ աքար զար
պարծեալ՝ի պատաՀոց անարատ
մէն կալաՀ զեղջերաց սեղանոյ
այսր արբուն՝ և ոչ առ ժամայն
ինքն ածուԹիւն պահել բար
փառացն մեծուԹեն, որով նոյն
հիտնական քակտեսցէ։ Օ՜ արդ
ապագործ եղիլ զսահմանն յա
սելոյ մեՀուն՝ յորմէ ընտրուին
ազօտ զվիժակն ՔրաՀամայ Հա
գուցէ առնմին խոշեալ Համա
դատաւինք դասուն լքելոյ.
բարեպատեհ ՀրաշաՀարտակն,
որ ոչ յիշատակեցաւ՝ի վերջին
արագման զսա ծանիցէ։ Ձայն
նել ենէ ոչ անըմբռնելի մտաց
քումք՝ ենդորձ չիք ուժիք անցա
հինքեր։ Ընդօր չիք ուժիք անցա
Հիացման տեսիլ։ Ստորուդրդ
բարձրուն։ Ստուգի անչափ։
Ստորոգ աՀաւոր։ Ընբեհատ
յաղԹօղ։ Ընդպատ Հզօր։
Ընդ ոտից Հարազատ։ Ընդարձուն
Ընդ ոտից սահման։ ԸնԹնոց գիրք։
Ընդ աղնիւց կանոն։ Ընդիսուս
Ընդ ոտից Ճարակ։
իարծրուն վանիչ։ Ընդ ապաշ
Ընդ ոտից Ճարակ։
Ընդ ոտից սահման։ ԸնԹնոց գիրք։
Ընդ աղնիւց կանոն։ Ընդիսուս
Ընդ ոտից Հարազատ։ Ընդարձուն
յաղԹօղ։ Ընդպատ Հզօր։
Ընդ ոտից աՀաւոր։ Ընբեհատ

Ընծայ բոլորից՝ Ինձ թագաւոր։
Քո ողորմութեց՝ հոգ բժշկել։ Ի
հոգ քո կարծրես զայս ամ զպար
ասթողուլ և զնայթաձած մա
քրութիւն։ Ո՛չ հանդերձ ոսկի
ոչ արծաթ։ Ո՛չ քարինս պատ
ուական։ Ո՛չ ոսկի և ոչ մարգա
րիտ։ Ո՛չ գերանակիր
ակնս թշնառացեալ։ Ո՛չ քահա
նայապետ չկշռեալ։ Ո՛չ ամիճ յամի
ամ իրօք պնասակարս։ Ո՛ւռնո
րինականն ամրունականս։
Ո՛ւ յայտնութենն ամծայինս։
Ո՛ւ երևմուտն արարչագիրս։
Ո՛ւ խոնարհութենն սարսափե
լիս։ Ո՛ւ զոր տեսի իսկ աչօք
իմովք։ Ո՛ւ որ մեծ է պատա
խանատրութենն՝ քան առ հա
մօրէն աւետրանն։ Ո՛ արմանս
հիացմունս։ Հոգս հալողա
կանս։ Ո՛նդ աճմունս անհնա
րաւորս։ Ո՛ւրհականութենս մը
տաց՝ անթարդելիս։ Ո՛լմունս
անկատարս։ Ո՛լմունս անհաս
տատս։ Ո՛ւսահատութենս յար
մարակիս։ Ո՛անդիմանութենս
ամենաճակիս։ Ո՛յաղագս պատե
հագոյնս։ Ո՛զով իրաւացիս։
Ո՛նէծս արժանահատոյցս։
Ո՛րդ՝ այսոքիկ են մեղրիւսիմ
կշռամբութենք և ինքնահար
հաճ տանջանաւորութենք։ Ո՛չ
քզի

կութի՛ անմահիդ կենացն ան
ու ստեղծեալ կրկին ի փրկ
տին պնդեցայց գտեալ քաջել
ի՛քեզ ևնկարեալ յոյժ վերա
քոյդ կերպարան լուսոյ լցեալ
բոյ պատճառեալ ի՛քեզ ըն
րուվ ամենառատ քաղցրու
րեցուցանէ զմեզ մեծամեծ
ի՛սկ եթէ առաջս խեղդ մա
հու հեծութե՛ ցաւոց մարգա
սիրել առիս՝ ժամանեցուսցես
որ յո՛ւքս զազդելն գիր ընդել
ցես՝ մեռանիմ։ Նա եթէ ա
թէ զոգեպարծ ոչ ընծայես
առնիցես՝ կործանիմ։ Ոսկ ե
թէ առատն հարկանիցես՝ լսի
հարկու դէմս ցուցանիցես՝
սատակիմ։ Ոսկ եթէ սաստես
ցես՝ դողամ։ Նթէ խեթիւ տե
սանս՝ սոսկամ։ Նպա թէ սաստ
կանաս՝ սարսափիմ։ Նթէ հա
լածես՝ հեծեմ։ Ոսկ եթէ ըն
վերս հարկանիցես՝ հերքիմ։

(մաղ)
10·4

Նթէ զողոց ճհատուցիս ոչ
Նարձրեալ հօր որդի։ Ասես
ծիչ։ Նթաց։ Նարերար։
Ոյրհնեալ։ Նռատ։ Նարուստ
Նհաւոր։ Նզօր։ Ասղամաց։
Նհատուց։ Նեռանիկ։ Նստիչ։
Նպրեցուցիչ։ Նարմանիչ։
Ասեցուցիչ։ Նրկայնամիտ։
Նխոհակալ։ Նպահէն։ Նժիշդ։
Նուելեալ։ Նրկնաւոր։ Նշնա
ի՛ց։ Ասեանք։ Նարուեստն։
Նորդուբեղ։ Նհաւուն։
Նթէ հայեսցիս մի՛ շարու
ընդում քոյդ են սովորութի՛ք
Նայեցել ի՛քեզ կողկողիմ ևես
Նթէ լըճիցես՝ հաւաչեմ։
Նթէ ունկն մատուցանիցես
պատարիմ։ Նթէ անսայցես
աղերսեմ։ Նթէ ներեսցես՝ ա
զաչեմ։ Նթէ առիս գառնայ
ցես՝ գոչեմ։ Նպա եթէ անտես
առնիցես՝ կործանիմ։ Ոսկ ե
թէ առատն հարկանիցես՝ լսի
թէ զոգեպարծ ոչ ընծայես
ցես՝ մեռանիմ։ Նպա եթէ ա
հարկու դէմս ցուցանիցես՝
սատակիմ։ Ոսկ եթէ սաստես
ցես՝ դողամ։ Նթէ խեթիւ տե
սանս՝ սոսկամ։ Նպա թէ սաստ
կանաս՝ սարսափիմ։ Նթէ հա
լածես՝ հեծեմ։ Ոսկ եթէ ըն
վերս հարկանիցես՝ հերքիմ։

ոանեալ։ Ո՛ պատճոյն պատ
կեր պլպլեալ։
Ո՛անձառութի՛ ընդրին ընդ
տահութի՛ կորուսեալ։ Ո՛ստեղ
ծիչդ էից բարկացուցեալ։
Ո՛աճառն կենաց մոռա
ցեալ։ Ո՛համարձակութե՛ն վա
հան ցեալ։ Ո՛ուխտն ցըր
չիչ լքեալ։ Ո՛շնորհն
նեալ։ Ո՛երանութի՛ն Թողել
բարեացն պարգեւ՝ մատ
եթէ ձայն ատցես՝ երկնչիմ։
եթէ աչս յառեսցես՝ ամաչեմ։
նթէ կոչեսցես՝ խնթամ։ Ոսկ
նթէ ոչ անխայեսցես՝ ծիծ
ուժգին ակնարկես՝ սուզանիմ։
քննես՝ քարկոծ իմ։ Նպա եթէ
սպառնաս՝ ընկճիմ։ Ոսկ եթէ
առանս՝ փախիմ։ Նպա եթէ
առցես՝ տագնապիմ։ Նթէ խըս

խաճմուռնս, թէ զերկրաշարժն
նետաձգութեան: Օ խորութենն
զանչափուն, թէ զամենաճախն
յայտնատեսիլ: Օ յոքնապլուխն
պատնկուն, թէ զառաջնութենն
անբաժնկուն: Օ պարարիւնն քա
րին մարմնով, թէ զսովինն բա
րբոյն հոգւով: Օ խնամով
հնդիսանալն յոչախորժելիսն
այ, թէ զբռնադատութենն տո
ւամբ ձգելն՝ ինոյն մեղսնուէր
Օ ա՛ի մահն մեզաց, թէ զըն
դունայնութենն կարծեաց:
Օ դարձ առ կամաբ խելա
գար զերծեալ՝ի ձորձոյ՝ զառա
կանացս տեսիլ յանդիմանեցին:
Օ ընդդէմն գործել լսաստ
նոյն, թէ՝ հանձարեղքն վերար
կեսցեն զամօթս լուրեանց:
Օ տարացեալ՝ի կրօնից՝ հեռա
ցեալս՝ի կարգաց՝ սրբութե
անձնէ: Օ կուսուհե անմաքուր
Յարդարութեն ամբարիշտ:
Օ բնութեան վնասակարտ:
Պատանով մերձ առ ատելգ օրն,
և հեռի երիկամտիքս: Ը զր
Թամբքս պատճամատոյց ըստ
մերձելին, այլ ոչ եթէ սրտիւս:
Կ՚ե եթէ ուրուք զքաստմնելիսն
ասել աստանօր՝ չար քան զառա
ջանան յանդգնուլ: Ի զբր զեւր
լինն պաշտօնատարս ոչ: Ի միտ

ախտահանաց: Կ՚ե քեզ ընդ
հօր հոգւովք սրբով փառք
յաւիտեանս: Ի մէն:

Ի երգոյն յաւելեալ կրկին հնծութեք.
Նորին հակողի առնոյն աղերս մատենից.
Ման խնդրոց սրտիկ՝ խոսք ընդ ոչ:

Ի Ե.

ՅԱՅՏՆԵՑԻՑ Օ ԱՐԱՍ

Յայտնեցից, և յաղագս
սրբ նշանակեցից, և մա
պահաչ ձառեցից, և զոր քան
ծածկեալս մերկացուցից, և
կամ ոչ որոց խոստովանեցայք:
Օ ներկայեցս զոր արդեն ու
նիմ՝ եթէ զանցելոցն զոր մըթե
րեցի: Օ անդգայնն յորոց կաս
կածիմ՝ եթէ զբաղմահաս շար
ժուածեցն յորոց զլորեցայ:
Օ ճշմարն ինձ համարեալ՝ որ
ոչ ոճ զրեցել, թէ զանկերպա
զրելին չգիշատիցեմ: Օ նշանն
որ առաւել, թէ զթենեւա
զոյնսն որոց են ծանուցք: Օ հա
զեկանացն կրից կորուսչաց,
թէ զմարմնակիցն ախտից սա
նոզաց: Օ առաքրունս հեշտա
կանացն, թէ զծայրակոտոր վը
նասակարութեցն: Օ աներ
ժուելիցն, թէ զտեսականացն:
Օ առ ձեռն հպաճորուել, թէ
զառ նոյն ինքն շունչ հեռաձո
րութեն: Օ չայնականն գիւրին

ամենից բառնութեց յաղթէ։
բաւէս։ յամ ուրեք հասանես։
նել հոգիս։ Ձամի իչխես։ ամի
ես զօրացիս կրկին բարձրա
ցել՝ առ ամենաթշնաւո կործա
ձերդին։ Արծուես յամի թողուլ
զհղանս բազմաթեղուն։ Ո՛ւ
քեզ ապաստանեալ։ Ո՛ւրէք ըն
ձեզ բանս ասէ յովհէէ, եւ դար
ձարուք առ ինձ ամէնքեան
ասացէք ցնա՝ կարօղես թողուլ
զմեղս, զի ընդունիցէք զբարիս, և
վայելեսցեն՝ իբարուե անձինք
ձեր։ Ո՛չ ամ խօսեցաւ, եւմէ
որ ոչ լըճիցէ։ Նոյն ինքն վկայեց,
եւմէ որ ոչ հաճաւոցէ։ Ո՛րդ՝
այսոքիկ վճռիւս պաշտելի։
Ո՛ըբերեալ պայման։ Ամհան
նոյնագոյ։ Ելենայ աճեռս։
Ակտ առելն։ Ո՛ուռն բարուե։
Ամիսնաց հրաւէր։ Ո՛ղջոյն
պատկեր։ Ո՛ընծայիւս գանձ։
Ո՛նմոռաց յիշատակ։ Ո՛յսու առ
սոյն և ես հաճատ ընկալեալ
աստուստ վկայեմ սմին ըս մար
դկեղն։ Ամրօղես յամի թողուլ
զհղանս բազմաթեղուն։ Ո՛ւ
ես զօրացիս կրկին բարձրա
ցել՝ առ ամենաթշնաւո կործա
նել հոգիս։ Ձամի իչխես։ ամի
բաւէս։ յամ ուրեք հասանես։
ամենից բառնութեց յաղթէ։

նէն ամ մասանց զկենցն հնար։
Օ՛ի ամրկութեի մեղաց կապե
լոյն՝ կրկին մեծասչխս գործել։
Ո՛ւ քանզի՝ ամրձրէն բարեաց
խրատեալ փրկձ գտցուք մաղ
թել ընդին հոգեւոր քով եր
գեալ յուսով հաստատնով՝ ի
քեզ ապաստանեալ։ Ո՛ւրէք ըն
ձեզ բանս ասէ յովհէէ, եւդար
ձարուք առ ինձ ձեր ևա
սացէք ցնա՝ կարօղես թողուլ
զմեղս, զի ընդունիցէք զբարիս, և
վայելեսցեն՝ իբարուե անձինք
ձեր։ Ո՛չ ամ խօսեցաւ, եւմէ
որ ոչ լըճիցէ։ Նոյն ինքն վկայեց,
եւմէ որ ոչ հաճաւոցէ։ Ո՛րդ՝
այսոքիկ վճռիւս պաշտելի։
Ո՛ըբերեալ պայման։ Ամհան
նոյնագոյ։ Ելենայ աճեռս։
Ակտ առելն։ Ո՛ւռն բարուե։
Ամիսնաց հրաւէր։ Ո՛ղջոյն
պատկեր։ Ո՛ընծայիւս գանձ։
Ո՛նմոռաց յիշատակ։ Ո՛յսու առ
սոյն և ես հաճատ ընկալեալ
աստուստ վկայեմ սմին ըս մար
դկեղն։ Ամրօղես յամի թողուլ

անկայուն երկեակ ձանաձր
հաճ մահու վարանեալս։ Ջա
նամ և ես ինչ օգտիմ։ Ո՛նդիմ
և ես հասանեմ։ Ո՛ւթամ և ես
ժամանեմ։ Ո՛նձկամ և ես տե
սանեմ։ Ո՛ւսուցանիմ՝ և ես հան
դիպիմ։ Ո՛արօտիմ և ես պատա
հիմ։ Ո՛անիմ զամ երկիր և եմ
պատգամաբեր աղօթանըձեր
ամ ձեր։ Ո՛յլ թէ զբնէն զայս
սիկ բարերար՝ և մի ունիցիս
Ո՛ւերինքն ձեզ զսոսին եղ
ծանել, քան ինձ տաժանաձո
րիս ալեվ նկարել։ Ո՛ըայսոքիկ
զրեցի առանց խնայելոյ, զի դու
առատասիս ջընջեսցես օրհնել
Ո՛ր վն մեր մեղաւորացս երկայ
նամիտ անձանեցար ըս մաղթա
նաց բանի հեծուն սրտի եզրի
երջանկիս։ Ո՛ձոյժ նեղեալ անձն
և ձանձրացեալ ոգի՝ բանիս յե
շատակաձ որ զսոյն պատմէ,
յամ կրից մահացուցանողաց
վտանգեալ՝ անկեալ՝ ի մեծ գար
շելի մեզաց անդնդականաց
ապականութենէ։ Ո՛ձանդի չէա
ստամ ձեզ լսես ինձ, ըս
յոյժ ձայնին։
Ո՛՛ւրդ՝ ես ինձէն ինքնագրով
անձնագատ գերիս՝ կամաձո
րաձիս մնան եղեալ բնութեես,
արգելի փակեցի ինքեցի ստի

Աստ 18 2 ղուկ 7 47

զամ կարծրուն փշրես · զամ ընդիմահար վանես · զամ խրտուռքի վանես · զամ սրացել ընոտնես · զամ գառինս անուշ չես · զամ դժբարամոքելիս · քաղցրացուցանես · զամ պարտս ընորհես · զամ յանցանս թողուս · արծուես զօրաւոր · հզօր · հնարէր · ամենարբեաս · Օ՜ամենեցուն մեզ ընկղմեա · և չքացուցեալ բառնաս ի մի ջոյ · իբր զձմանձ փորու կայծական · սահմանեալ իշափ ոչ էից անկեալ ընկլուզեալ կորուսեալ ի տիեզերատարած բանն ծովու ։

Ա՛րդ՝ բանիւ մաղթանաց վերծանողաց այսմ մատենի՝ ողորմած վե՛ր խոյս և ջարդարանց մահու որդւոյ քոյ հայր գթուն՝ սկզբնառաքողի ողբերդութեանս ձայնի այսմ արտօսրածին նեաղի · որ զայս դեղ վիրուե կեանց մեզ յարմարեցոյց , եղեցի բժշկեալ յանուն քո հզօր ։ Ար հետս ելից խոստովանուե մեզ նկատեցոյց , այսու պայմանաւ պատշաճականաւ լինի ա նարատ յիւրմէն պարտեաց ։ Ար զհպարտութե թեւս հարթել մեզ վարդպետեաց , ի սոյն կանոնի կենաց պատգամի՝ եղի զերծեալ ի չար կապանաց մահու արկածից սկզբնակա նաց վերջնոց եւ միջնոց · Ա՛րդար դութե բարեգործեալ ինո րոգութե լուսաճարութե ։ Ընդորում եւ մեք գրեսցուք երջանիկք գտեալ ընդ նմին ։

Ընդդիմամարտ գիւղի այս նշմարեցի Ար թիկ եւ դիւահարութե Ջերմեռատարնապ ախտաճարութե · Ա՛ստուծով փարաիչ ։

Ա՛րդ՝ այսքանից անբաւից հրաշից հանդրձիչ հայր աստեղծ · Ընուռնդ ահաւոր · Այն սար սափելի · Ոչուման ընտանի · Ան համբուրելի · Ազդումն աքանչելի · Հրաման սոսկալի · Ութե անքննելի · Ոյուե ան ձառելի · Ասկուե անբաւելի · Օրութե անզննելի · Այմք ա մենաբարի · Տրուե անսահմանելի · Ա՛եծութե անչափելի · Արձրուե անբովանդակելի · Ողքանութե անկշռելի · Ա՛ստուածելութե անհասանելի · Ա՛ստ ձառ որդւոյ հայրութե , այլ ոչ նախադրութե ։

Ա՛ւ և ի՛ձեռն քոյդ անպարագիր զօրութե՝ սատեա տագնապող և դիւահան տեն դիս ջերմեռութե , որ սպրդեալ մուծաւ ընդ մեզս · զի փախիցէ

կեցաւ անմահն խակութի՛ յոր-
վայրի՛ երկրի, այսու՝ աւելար
ձեալն հպարտութի՛ կրծել
գոռոզին՝ իւյատակս մահու դը-
ժոխոց մըթին տաճերին յաձել
դիտեցէք։ Ա՛ն յիշեցէք զառա-
ջին հարճածն աւրժիկական.
որով մահաշէտ դիմամարտուէ
Թուենից վիշապին՝ կենարարն
կրիւք ամենազօրին։ Ա՛ն զի՛ի
փառս քո հայր ողորմութե՛
իբր՛ի գովեստ որդւոյ քոյ հո
գեւոյ սրբով՝ զայս խոստովա
նիմք։ Ա՛ն զի ոչ պիտակ ինչ
սոակ զօրուէ ունի զմիւսմէն՝
առ մի խորհրդական խորուէ։
Ա՛յլ զանակիզն բանդ անձնա
հոր՝ ըստ անժինկդ հօր փառա
հորեալք։ Ա՛ն քեզ միայնոյ սը
երրորդութեդ, հաւասարպա
տիւ սրութեդ, համաբուն ան
բաժին ինքնութեդ, օրհնաբա
նութի՛ գոհութի՛ զօրեղուէ՝
և անձառ վայելչութի՛ մեծու
թե՛ բարեվիճակ հարթութե՛
զուգակշիռ հաւասարութե՛։

յաւիտեանս Ա՛մէն։

---

1 Երասին յաւելեալ կրկին հեծութե՛։ Նորին հակառ։ առ Նոյն ողբս մարթա նայ։ Ա՛ստ ի խորոց սրտից խօսք ընդ տէր։ Ի ա-

Միայն սկիզբն բարեաց՝

արեւուն՝ անդուստ առնմին յա
ՀԷտ կարկառմանբ իսկ եւ իսկ
ի սոյն անարգել սրտիւ՝ ի վեր
է քան զաղերսանաց ակնկալու
թիւն՝ մարդկան բարեգործել
միմեանց ընդհատուել ։ Իսկ
առ իմս թշառութեան եւ անար
գութեան՝ զքոյդ եդեալ վառա
ւանենակարօղ զօրութիւն ահեղ
բոլորից աճ օրհնեալ ներ յաբա
։ Ըրովք սահմանեսցի կշռութիւ
չափոյ հաստոցիդ՝ ընդ հողոյս
հաճասարութիւն կցորդեալ ։
։ Ինդի մնաս յայսոսիկ անբաժ
եւ անհետացօտելի ։ Ի մէնեւին
բարի, անմահն բարկութիւն խա
հարի ։ Ասաի յոյժ նրբաձեն
քում մեծութեդ՝ աստեղացն
թիւբ ։ զորս գոյացուցեալ յոչ
կից՝ Սորջորջմամբ անճանչ կըն
քեցեր ։ Դու կամ՝ հիւթ սկրի
հատնել՝ տարածումն յատակի
կառուցեր ։ Ինն ինձ նախա
գրեալ համարդ սահմանութե
որովք քեզ նմանել վարդապե
տեցեր ։ Ցայծածկեցաջ եւ ըն
կրկնեցաջ՝ ի քոյդ լոյս կամաց
երկայնմտութեն հանդերձ չա
րութի, ի քեր դիպչն մեռա՝ ի տապ

իսկ կիրք բնութենց զն

գթութի անձն որդի բարձրել
միջդ ։ Ար զղջայն զօրն թո
ղութ ցուցեր իրկարան, եւ ոչ
կորստեն դատապարտարան ։ Ոչ ե
ղանկել զաճուրն չար՝ առ մեծ
աճեսիս ակնկալութե ։ Ի միջի
ախտացելոյս ։ Հովիւ մեղրել
ոչխարիս ։ Ցբ ապաճինեալ ծա
ռայիս ։ Ինի անապակ՝ մեծ
տրտմեցելոյս ։ Պետրանց դիմ՝
վիրաւորեցելոյս ։ Զատութի
մեղաց գրաւելոյս ։ Որինութի
բարեց՝ մերժելոյս ։ Ինք ընդ
հաց՝ խոտելոյս ։ Ծուռն կոչ
ման՝ կապտելոյս ։ Անգնութե
վերստին կործանեցելոյս ։
Պատսպարն հզօր՝ գլորեցելոյս ։
Ժանդակ վեհ՝ գայթակղե
ցելոյս ։ Ուռն բարձրութե՝ տա
րակուսելոյս ։ Անդուխք երա
նութե՝ եղկելոյս ։ Անպիտ շաճ
ղաց՝ մոլորելոյս ։ Ինդր ներօղ՝
պարտելոյս ։ Կաղդր յուսադ
րութի՝ լքելոյս ։ Զեռնկալ կե
նաց՝ հերքելոյս ։ Եծդ միայն
համինատաւ ։ Ար զինութի բա
րեաց սահմանեալ՝ հեղուս ան
չափ յաճախութե ։ Ք զոր խընդ
րեմք եւ իմանք ըս պօղոսի գոհա
բանութեն ։ Կան զի յինննուց
իսնից եւ ջրեր ոտասանց ի վա
ղորդեանէ տեղնչենն առմուտս

զինքն իսկ նզովեաց։ Որք ախ
տացաւ՝ և՛ զանձն դատովեց։
Որք յամօթ ալեցան գործեց՝
և՛ զիւրն մարմին ձաղեաց։
Ով՛նպատակաւելման հպեցաւ՝
և՛ զօրն իւր անիծեց։ Որք
զգործեցեալսն յիշեաց՝ և՛ չ
տապացաւ։ Որք զգալտնին
մտաբերեց՝ և՛ խորովեցաւ։
Որք զծածուկսն նկատեց։
և՛ մահ կորստեան խնդրեց։
Որք զանհրեւոյթսն կերպաւո
րեաց՝ և՛ հրկին յերկիր կորա
ցաւ։ Որք ըմպեզան հեշտու
թեն՝ բոց անչէջ հնոցի ոչ խաո
նեց։ Որք զպնեասակարան բը
նութեն՝ և՛ պապակեցաւ։
Որք զկատաճ ներգործելն՝
և՛ սատակման ինքեան աղօ
թեց։ Որք զանճառելին՝ և
՛ խաւովեցաւ։ Որք զանկրե
լին էութեն՝ և՛ թաղծեցաւ։
Որք զմեծամեծան՝ և՛ մա
շեցաւ։ Որք զանբծութեն ա
պականերսն՝ և՛ տոչորեցաւ։
Որք զտարագրութեն պատ
ճառ յանցուռնա՝ և՛ ոռգնա
պեցաւ։ Որք զերեսացն աղ
տեղն տեսիլ՝ և՛ բարկութեն
վերնոյն զանձն պրտ վարկաւ։
Որք զմի՛ի կարևորսյն մեղ
յայլ կերպացոյց՝ և՛ զինուք

Ա՛նգի՛ն ոմն ի՛մարդկանէ
մեղաւ՝ և՛ զղջացաւ։ Որք
զազրացաւ՝ և՛ ամաչեաց։
Որք գարշացաւ՝ և՛ պատ
կառեաց։ Որք սխալեաց՝ և
՛ ապաշաւեաց։ Որք կործա
նեցաւ՝ և՛ հեծեծեց։ Որք
գայթակղեցաւ՝ և՛ սարսաւեց։
Որք պարտեցաւ՝ և՛ լինքեմբ
ընթերանեցաւ։ Որք պարտե
ցաւ՝ և՛ յոգոց եհան։ Որք
ձաչակեաց լեղի՝ և՛ դառնա
ցաւ։ Որք անկաւ ի բարձ
րութէ՝ և՛ ընաոտեաւ։ Որք
կորոյս մեծութի՝ և՛ աչխա
րեաց։ Որք զրկեցաւ յերան
նութէ՝ և՛ եղաց։ Որք կապ
տեցաւ՝ ինչուհէ փառաց՝ և՛
ողբաց։ Որք գտաւ ինքեան վը
նասա՛ր՝ և՛ ըստգտաւ։
Որք սերժեցաւ յերեսացն այ՝
և՛ հառաչեաց։ Որք լըճաւ
զայլ սպառնալիսն՝ և՛ սոսկա
ցաւ։ Որք ընմի չարեացն ոը ըս
չահաղեաց։ Որք մերկացաւ
յաւուրս ձմերայնոյ՝ և՛ զո
փացաւ։ Որք անօրինեցաւ և
՛ բարանքը զմիտան կոծեց։
Որք եա՛ս զտրուկն յիւ
րումն՝ և՛ վկծեցաւ։
Որք կատարեաց չարիս՝ և՛ չ
րակաց բարուց ցուցանէ։

Ի ՔԵԶ ՓԱՌՔ ՅԱՀԻԱՆԿՑ
ՅԱՀԻՏԵԱՆԱՆ ։
ՄԱՅՆԻՑ ԱՀԱՀՈՒԱՊԱՆ ։

Ի ՔԵԶ ՓԱՌՔ ՅԱՀԻԱՆԿՑ ՅԱՀԻՏԵԱՆԱՆ ։ ՄԱՅՆԻՑ ԱՀԱՀՈՒԱՊԱՆ ։

ԲԱՒԷՈ ԱՒ ՍՈՒՆ ՏԻՐԵԼ ՀԱ
ՅՍՏԻԿ ։ ԻՒ ՀԱՍ ՔԱՆ ԶՍՈՒՆ
ՔՈՒԵՔ ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ ԿԱՐԳԱՒ
ՍԻ ։ ԻՒՐԻՆՔ Ե.ՀՅԱՐԱՒՈՂՔԵՆՔԵԶ
ԿԱՂՍԻՈ ։ ԵԿԻՔ ՉԱԻԾ ԱՍԱՏԿՈՒՆ
ՎՀՏԱՅ ՝ Ի ՊԱՐԱ ԴԱՍԱՒ ԲԻՒՐ
ՈՒԹԵՔ ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ ԿԱՐԳԱՒ
ՍԻ ։ ԻՒՐԻՆՔ Ե.ՀՅԱՐԱՒՈՂՔԵՆՔԵԶ
ԿԱՂՍԻՈ ։ ԵԿԻՔ ՉԱԻԾ ԱՍԱՏԿՈՒՆ
ՎՀՏԱՅ ՝ Ի ՊԱՐԱ ԴԱՍԱՒ ԲԻՒՐ
ՈՒԹԵՔ ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ ԿԱՐԳԱՒ
ՍԻ ։ ԻՒՐԻՆՔ Ե.ՀՅԱՐԱՒՈՂՔԵՆՔԵԶ
ԿԱՂՍԻՈ ։ ԵԿԻՔ ՉԱԻԾ ԱՍԱՏԿՈՒՆ
ՎՀՏԱՅ ՝ Ի ՊԱՐԱ ԴԱՍԱՒ ԲԻՒՐ

ՈՒԹԵՔ ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ ԿԱՐԳԱՒ
ՍԻ ։ ԻՒՐԻՆՔ Ե.ՀՅԱՐԱՒՈՂՔԵՆՔԵԶ
ԿԱՂՍԻՈ ։ ԵԿԻՔ ՉԱԻԾ ԱՍԱՏԿՈՒՆ
ՎՀՏԱՅ ՝ Ի ՊԱՐԱ ԴԱՍԱՒ ԲԻՒՐ
ՈՒԹԵՔ ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ ԿԱՐԳԱՒ
ՍԻ ։ ԻՒՐԻՆՔ Ե.ՀՅԱՐԱՒՈՂՔԵՆՔԵԶ
ԿԱՂՍԻՈ ։ ԵԿԻՔ ՉԱԻԾ ԱՍԱՏԿՈՒՆ
ՎՀՏԱՅ ՝ Ի ՊԱՐԱ ԴԱՍԱՒ ԲԻՒՐ

առաւել քան զայն այսու ոչ
բաւէ. Ընդէ՞ր երբ էք համար
ձակ խնդրել իւր զարբայու-
թիւն, այլ զտանջանս ընթեռնու-
թիւն։ ԻԶ ԸՆ կենդանեացն՝ իւրա-
քանչիւր գերեզմանականացն
դիւականն ընդունի՝ ի խաւար։
ԻԶ ԸՆ ամբարձեալն, այլ ԸՆ բե-
կեալն և ԸՆ խորտակեալն։
Ի հանգստեան իւրում վա-
տակեալ՝ Ի խրախուճ ինքեան
որոմեցեալ՝ Ի մէջ ժպտեալ
և մաղձ խոցեալ՝ կերպ ի ծաղր
և աչք ի յոռեռումն։ Երեսք զըս-
փոփանս ձեւացուցանեն և ար-
տասուքն զդառնութիւն սրտին
ճշմարտեն։ Մպանակք ըՆ յեր-
կոսին ձեռին. միւնն արեւիք՝ և
միւսն կաթամբ։ Երկոս բու-
րանոցք կայծակնաձոյք. միւնն
խնկով՝ և միւսն ճենճերով։
ԻԿաւառակք կրկին կրաւորա-
կանք համոց. միւնն քաղցու՝ և
միւսն դառնութիւն։ Ժակք
զոգք առ երկուս բերմանն.
միւնն արտօսր՝ և միւսն ծծուկք։
Հաշտք ըՆ կրեցեալք ի ծայրս
մատանց. միւնն գինի՝ և միւսն
լեղի։ Երուանք տեսանելեաց
ներհակաց. միւնն ի լաց՝ և միւսն
ի փսիաթս։ Ցանութիւք հալա-
ցակնոց հակառակութեանց. միւնն ար-

Ա Եւ ասաց Յովհաննէս կրկին հետեւեալ.
Նայեցայ՝ եւ ահա դուռն մատուցեալ,
Զոր ինչ ոչ ոք կարէ փակել։

Ա

ՏԵՍԻ բան զի ոգորմած
բոլորից աճ՝ Ներսէս և
օրհնել՝ Ի բազմագթելին դար
ձաւորութեան աւուրն պատկերի
զգլման մեզաւորին. Թէ և առ
յեսին իսկ չունէնիցէ ընտրու
թիւն. և կամ՝ Ի մէջ չարութեանցն
փոխարկուել։ Ա՝ անաւանգ զի
զգենեայ կցորդս այս անձն իշ
խանական՝ միշտ մարտիկ խաբօղ
ջողքորթ Յարեալ՝ Ի ստուէ լս
առակողին՝ արածօղ հողոյ դր
ժուար ունելի. հասողին փախ
ջօղ. գերեզօրսողին՝ մղեկան
մարմնոյս, Ներհակ տնկակից.
յոքնապատճառեան ամենավա
րան. զոր քոյ գիտել զքանեցն
յաճախուել. և զկնի մեզանացն՝
ողորմագինս իմն ողբարկուել
վըհատականս տաժանակօծս
բաղմաձայնելիս. քո առաջի որ
գթարկուել ինձ գրեալս արտաս
ւոք թաւանջս ի շնաւորութենէ՝
կարգելոց յանբաւ չար վտան
գից մեղսաւագնապ ընկալուել
ցեղին։ Եւ զնմին կրկնաբանու
թիւն՝ Ի շատ խօսուել կրթեսցի՝

Ա Եւ ասաց Յովհաննէս կրկին հետեւեալ.
Նայեցայ՝ եւ ահա դուռն մատուցեալ,
Զոր ինչ ոչ ոք կարէ փակել։

Ա

ՏԵՍԻ բան զի ոգորմած
բոլորից աճ՝ Ներսէս և
օրհնել՝ Ի բազմագթելին դար
ձաւորութեան աւուրն պատկերի
զգլման մեզաւորին. Թէ և առ
յեսին իսկ չունէնիցէ ընտրու
թիւն. և կամ՝ Ի մէջ չարութեանցն
փոխարկուել։ Ա՝ անաւանգ զի
զգենեայ կցորդս այս անձն իշ
խանական՝ միշտ մարտիկ խաբօղ
ջողքորթ Յարեալ՝ Ի ստուէ լս
առակողին՝ արածօղ հողոյ դր
ժուար ունելի. հասողին փախ
ջօղ. գերեզօրսողին՝ մղեկան
մարմնոյս, Ներհակ տնկակից.
յոքնապատճառեան ամենավա
րան. զոր քոյ գիտել զքանեցն
յաճախուել. և զկնի մեզանացն՝
ողորմագինս իմն ողբարկուել
վըհատականս տաժանակօծս
բաղմաձայնելիս. քո առաջի որ
գթարկուել ինձ գրեալս արտաս
ւոք թաւանջս ի շնաւորութենէ՝
կարգելոց յանբաւ չար վտան
գից մեղսաւագնապ ընկալուել
ցեղին։ Եւ զնմին կրկնաբանու
թիւն՝ Ի շատ խօսուել կրթեսցի՝

Ա՝ Ես. 22 · 22
Ղա. 3 · 17
Ես. 9 · 12
Ճար. 3 · 21

ձեռն պրգևաձիր, ուչ իւր ան-
ուն։ Ի պարծանս ուրա՛ք կո-
րանայ։ Յամբարձումն գլխոյ
ընկճի։ Ի չարեացն յիշատակ
հեծծէ։ Ի ճառս մաքրոյ պատ-
կառէ։ Ի պատմութիւս հան-
դերձելոյն երերի։ Երթէ օրհի
յուսաքէ յայտնի, ի ծածուկ
զանձն անիծանէ։ Երթէ գո-
վեստ յուսաքէ լսէ, պարսաւա-
նօք զինքն կշտամբէ։ Երթէ դէս
րովեսցի սաստկապէս, ինքնա-
ինքեան վկայէ։ Երթէ ձաղեսցի
ուժգին, սակաւ հատուցումն
առաւել պարտուցն գրեսցէ։
Երթէ ըղձումն մահու ինքն-
լսիցէ, այծ ասէ, և դրձիլ կրկնէ։
Երթէ յորոգայթ մահու ձայ
թեսցէ յերկնէ, ահիւ զդէմն
համբառնայցէ։ Օ իւրոց երա-
ձանցն մաուեան խիղել։ Օ պա-
տասխանութենէն յոյս լքուցեալ։
Օ չամարձակութենէն ընթացս
պակեալ։ Երբ եթէ ուչեր ան
փրկանաւոր կորուստ գերե
լոյն, զևւրովին երթալ ուչինչ
դանդաղէր։ Ի դարև վայ մե
ղաւորին, որ տրկուսել կայցէ
ի վէր երկուց ճանապարհաց,
ըստ հոգելից բանի խնամտոյն։
Երբ արդ զնարդ ուչ ողորմե
ցիս բարեգութ, այսքան եաց
ծարծէ։ Եւ միւնդ չիջուցանէ։
Հայեցաճք դիմաց երկուց։
մինն գոյն ողբանաք և միւսն
անանխայելի բարկութիւն։ Համ
բարձումն երկակի բազկաց։
ոմն ի հարճածս, և ոմն ի մեր
ժուամն։ Ի Լեմք կրկնակի կեր
պից։ մինն տխրեալ, և միւսն
ցասուցեալ։ Ի շտամբանաք ընդ միոյ
ըն։ մինն աստեացս, և միւսն ա
պառնեացն։ Ի պաճինութենիք
կարծողականաք ըն։ մինն գնէ,
և միւսն թերևս։ Ի մի բերա
նոյ երկակի բարբառ։ մինն եղ
կութի, և միւսն խռովութի։
Երկուս ազդմունս ի միում
սրտի։ մինն կեղակարծ յուսոյ,
և միւսն ճշգրիտ կորստեան։
Ի մով լծիգոյն ահագնատեսիլ
կրկին տեղացեալ։ մինն նետս,
և միւսն քարինս։ Ի րոտումն
ահեղ երկոցունց բերմանց։
մինն կարկուտ, և միւսն հրա
ցան։ Յայգ ցաճագինք երկուց
վտանգից։ մինն լուծ, և միւսն
մահու։ Ի ղաճօտ սգոյ երկուց
բողբոջանց։ մինն սաստից, և
միւսն սպառնալեաց։ Ի ըեգա
կունք ըն ի յերկուց ծայրից։
մինն խնդրի, և միւսն կիզմանն։
Երթէ հարճածոց ալ կառուց
ցանի, ինքեան վարկանի։ Երթէ

Հայրդ խստանալ անյայտ
Ով դու ողորմած սկզբնչնա
անսփոփելի իմոյս վտանգի ։
Ով դու ծուռ ձայնիս մեծ հեչանաց
բանիս՝ զաղէտ տագնապի հե
բանիս՝ զաղէտ տագնապի հե

Ի ԱՄՊՈՒՄՆ ՈՎ ԴՈՒ

Ով դու ողորմած սկզբնչնա
Հայրդ խստանալ անյայտ

փառք յաբիւտեանս ։ Ամէն։
առանց քո ։ Ո՛վ քեզ վայելէ
խաչարի։ Ո՛ւ ուշ բարութեի
թութեի։ Ա՛ջիք՝ի՛քեզ մանն ի՛ջ
Ով դու տիրես ամի զը
լորելոյս դարձաւորուե՝ ձայն
տարացելոյս՝ ողջոյն քո։ Ո՛ւ մո
ղորմութեի քո։ Ո՛ւ վարագուրեի ո
Նշոյլ կենաց քոց։ Ո՛ւ խոտվեցե
լոյս իմ հանդարտութեի խոտղա
խաչարաչ մահու ծածկելոյս՝
կտրելոյս՝ կցորդութեի քո։ Ո՛
խանել քո։ Ո՛ւ պատճաստուեն
տելոյս անդրէն ընտրութեի՝ իշ
ակնարկութի քո։ Ո՛ւ յոտստա
ո՛ւ անհերևելի մըթերս ցաճոց
րելոյս՝ կաթճած արեան քոյ ։
բան քո։ Ո՛ւ հոգեւոյ վերաճո
Ո՛ւ հաստուեն սաստանեցելոյս
տեցելոյս կոչուեն՝ սեր քո ։
արձակութեի կամք քո։ Ո՛ւ ա՛,

Ով դու ողորմած սկզբնչնա
Հայրդ խստանալ անյայտ

Ի ԱՄՊՈՒՄՆ ՈՎ ԴՈՒ

բանիս՝ զաղէտ տագնապի հե
ծուռ ձայնիս մեծ հեչանաց
անսփոփելի իմոյս վտանգի ։
Ով դու ողորմած սկզբնչնա
Հայրդ խստանալ անյայտ

Ի ԱՄՊՈՒՄՆ ՈՎ ԴՈՒ

Ա՛րդ առաքելոցն՝ Ասաք մար-
ը մարդոյ ծնօղդ քո խնկելի՝
ըս՝ արեան քոյ ահաւորի՝ և
Ա՝ Նդ այնան քոյ թեր-
ծեց Թերուե մտաց սլացեալ՝
հզօրանայ քաւարանք՝ և կար-
մուն խառնուե հաշտարնք՝
ռուեցե բանի գերագոյնք ։
և փուժորք՝ և քան զջաւի կրշ
հանդ զի կրկին բարձունք են
ծոց՝ զքիմդ ընորհաց ։ Ա՛նա
Հաեռն հարել քան զիմոց գոր
քօք՝ բերկրեալ ընդ նոսին ։
խաղրելոցն երկանկաց եգեալ
և դասեալ զայս դաշանուեքի
փոքր հաեռոց խոյս խնդրեա
ծոց ։ Օ՛ի կեցից և ես առ նո
անդ ։ Ա՛ն ասէ ցնոսա ։ Ա՛ռ
Ա՛ն ասէ ցնոսա ։ Ա՛ռ
Ա՛ն ասէ ցնոսա ։ Ա՛ռ

որ կարդայ զքեզ գովեսից՝
Հորաձգո՛ւ։ Յանդգնեմ եւ ասել՝ թէ
բնաւից վկայեալ սորին յաղա-
Հորականաց քո աստղոցդ լե-
լո՛ւյս պատերազմի ազգաց։
լո՛ւնկր եւ զարթնուլ
լո՛ւ գործեաց յաղողուածս։
լո՛ւ առաքինութեանց ջերմութիւն։
Որ իտրբնկնեան եւ թիշերի ըն
թացմունս օգտակարաց հոգե
լո՛ւ բանս ընտանեաց։
լո՛ւ խօսս հասարակաց։
լո՛ւ ձայնս բնաւորականս։
լո՛ւ գործեաց յաղողուածս։
լո՛ւ առաքինութեանց ջերմութիւն։
Որ իտրբնկնեան եւ թիշերի ըն
թացմունս օգտակարաց հոգե
Հորականաց քո աստղոցդ լե-
լո՛ւյս պատերազմի ազգաց։
լո՛ւնկր եւ զարթնուլ

մարտիկն ։ Յոգիք քանկանայ
ընտրելոց ։ Հողմովք քաշ եկիր
նից Հովք հոգեղենաց ։ Երկ
րէ երինաւարաց ։ Օրինաւոր
թիւք վերնականաց ։ Մեզ կցոր
դելոց ։ Հանդէս երանելոց ։
Ատուցմունք գովարանաց ։
Ուրմունք ղատպարտաց ։ Ուր
մունք ինկնից, իւրոց հանդ եր
ձանաք ։ Յաղթանակք փրկա
կան նշանաց ։ Ատուցմունք խո
րանաց, ածաբնակաց ։ Ձեռք
քոյիցդ ընդհիւ կատարելոց։
լո՛ւ շարժեալն անձին յետեւ այր։
լո՛ւ փոփոխմանն գարշապարի։
լո՛ւ կարկառմանն աջոյ և համ
բարձմանն բազկի ։ լո՛ւ բարիս
գոհութիւն և առ գթելն աղա
չանաց ։ լո՛ւ բանս ընտանեաց ։
լո՛ւ խօսս հասարակաց ։
լո՛ւ ձայնս բնաւորականս ։
լո՛ւ գործեաց յաղողուածս ։
լո՛ւ առաքինութեանց ջերմութիւն։
Որ իտրբնկնեան եւ թիշերի ըն
թացմունս օգտակարաց հոգե
Հորականաց քո աստղոցդ լե-
լո՛ւյս պատերազմի ազգաց ։
լո՛ւնկր եւ զարթնուլ

ոտակութիւս հերձուածողաց ։
լո՛ւ փոքունս ։ լո՛ւ մեծամեծս ։
լո՛ւ ձգմունս ըմպելեաց, եւ սա
ձաչակումն կերակրոց ։ Յոր
ինչ միանգամ ի կիրս մեր կեր
պանան ։ Յթէ հեշտականս ։ Ե
թէ տատամելիս ։ Ա՛ ոմանց
աղթեա մի՝ ալ ինոսին ։ Յոր ա
զգս ոմանց զի զերծ արասցես
աբանելեացս հնարիւք անճառե
լեօք ։ Հաւճացեալ յամենեցուն,
թէ բաճականես ամի ։ Ա՛ թ
նաբոյծ հասակաց, տիոց պա
տանեկաց մտաց վայրենեաց ։
Ատուբակաց գոռոզաց ։ Ինչ
զի առ թատերս տեսարանաց,
և առ կիսոս խառնի ճաղանճ
բազմութեանց, և կիաւ կոչաճա
կայթից անախորժակնաց կա
մաց հզօրիդ ուշս մոռացեալ։
Ա՛ րդ գնե ստացար զանձսին,
և քոյն ամենեքեան աղօրմա
յիս ամենեցուն միաբն բարե
գութ ։ Ոչ թէ և մեղիցեն՝ քո
են ։ Ա՛ զի՝ քեզ համարիեն
Ա՛նանձ գիտեն զքօրութիւդ,
ըստ առակողին մարգարեից ։
Ա՛ րուամ և ես կցորդիմ թշուառս
քնաբուից վկայեալ սորին յաղա

հե

հեծութեն։ Ընաբեն ողորմութ։
Ողորմելին քաղցրութեդ։ Օ ընձ
լուսոյս արտասուք ցեալ պա
զատանս յուսոյ առաջի մեծիդ
վերընծայեցից։ Ուր ամենաճա
անընբաժանելիակնամուքեդ քոդա
նացուցչիս։ Նայն գուս ասի
ասհմանն փրկութեն։
Ընծա բոլորից։ Ընձաա մեծութ։
Ընթռանդակելի քնութեիւն։
Ընքննելի խոկի։ Հզօր զօրաւ
արծող բարերարութե։
Ընդակաս լրութե։ Ընճաա ժա
ռանգաւ։ Ալելչաքին վիճակ։
Ըստ պատրաստութե։ Ընդ
հեր խնասուն։ Ընչաքեւ տուրք։
Ընձկալի ձիր։ Ընաղաչալի բերդ
րուն։ Ընախնար Հանգիստ։ Ն
տարակոյս գիւտ։ Ընհատուա
կեանք։ Ընծախնելի ստացուած։
Ընխոհանորդելի բարձրութ։
Մնարաբեսա բժիշկ։ Նասա
նելի հաստատութե։ Պարձու
ցիչ մոլորելոց։ Պատճէ կորուս
լոց։ Ցոյս ապաշխնելոց։ Ցոյս
խորհելոց։ Հաւիշ մեղուցեալից։
Ծածկարանդ միախուցելոց։
Ընդծրրիչ խաւարելոց։ Կրկու
թե մահացելոց։ Ըմանկիդ կա
պելոց։ Զարիդ մատնելոց։
Աստպարանդ ահեղելից։
Ընշտակիդ դայթակղելոց։

տեսութ՝ իքեզ՝ մերձդ՝ իտեսուե՝ի
իբարձունս յաւել ողորմածին
՝ի վայր կորացեալ դիմիր։ Ջ
Թե, ընձիւղել մարմնով անձաւ
շաղկապմամբ յանեղ ածութիդ,
կանգնեցայց անդրէն կիսայար,
պատկառել՝ իքոյդ երախտեաց,
քարշութե՝ սոցնոյ սահեցմամբ՝
կամք բևեռեցայ։ Ձ՝ իքեզ
որ յեցեալ իբր՝ի հաստատան կե
նաց գաճաճանի յարմատոյն դաճ
զանձն իմ առաջի ,զ՝ իմոհ գլոր
մանս ցուցից կելպարան։ Ո՛ր՝ի
հող խոնարհեալ մածեալ ըեր
կիր և ըզ անցաւորս այս կենցաղ
կորսեան՝ անասնական գեանա
զանձն իմ առաջի ,զ՝ իմոհ գլոր
բերարիգ քաղցրութե տարածել
Ձե այդ կրկնելով ծուներ բա
սրբեցայց օրհնեալ հրամբ կիդ։
խոստովանուե՝ ոչ կարօտացել
կրկնակին,միանգամայն իսպառ
առական յայսմ հասնցնապաեալ
նիժ լսասղմոսդին։ Ով զի յանձն
յարելով՝ ըս մրձրէին, յանդխմա
նեցից զնս ինքն ինձէն իմովս ձայ
իւնայս ժամանեցից յայտնուե։
Ոանզն աճող ըս ազեւտս մահու
կօգուս զանօրէնութիս ներ։ այլ
զուրդն նախկին։ ևկամ տանն յա
րամանաուութեն որ առ ժողո
ըս ոչ զմեզն եէմի,՝ ըս մրձրէին ՝ի
Ես պատմեմ աստանօր գձէ

Հոր՝ զառքեզ դարձն և զդա
Հանուքեն։ Եւ համբուրիւ ըղ
Թանցս՝ առձաշակ միւկուեն կե
նացդ հաղորդութեն համանչա
ւս զանբակ միութեն։ Եւ զնոյն
գթութեն նորին ողորմութեն ընկա
լեալ՝ իքէն բարերար, գրաճակա
նեսցես զՀոգդ պարգև՝ ընդ փո
քոս հաճատոյս։ Եւ՝ ի ձեռն գը
թութեն սիրոյ առքո անձկալի
անուանդ խոստովանեալ ծիլիս,
դարձցին ձմերունք հոլմոյն խըս
տութեն՝ ի յօդ հանդարտութեն։
Եւ մրրկին սաստկութեն՝ ի սիգ
ախորժութեն։ Եւ կարծիք եր
կիւղին՝ ի մեծ վստահուի։ Եւ
պիւհաս պատմոյն՝ յերանուե
պատահումն։ Եւ վտանգ թաղ
ծանացն՝ ի հոգևոր խրախճանու
թեն։ Եւ ալեկոծուի ծփանացն՝
՝ի խոր խաղաղութի։ Եւ ղեկացն
թևարկմունք՝ յանբոյժ նաւա
հանգիստն։ Եւ բերք բեռանցս
մեզաց՝ փոխարկեսցին՝ ի թոշակ
ընդհատ։ Եւ յայսքանեաց բիւ
րուց բարութեց՝ իքէն եղելոց՝
մեծասցի անուն հզօրիդ խնկել
և խոստովանել։ Ամէնասցի բան
սարկուն չարեաց, հերքեալ և
հալածեցեալ։ Անայնասցին մուր
հակքն ժողովք։ Ապեսցին հաղքն
որոգայթքն։

(Ասա) 57, 15

Արկայնմուէ տարակուսելոց։
Ընտ տեսակ։ Ցնծութեան
ցոյցք։ Որնութեն անձրև։

(Ղբ) 4, 20 (Մեծ) 4, 12

Հոգիերեսաց։ Օդրուէ գիմաց։
Հովանի գլխոց։ Ցաւժարան ըղ
թանց։ Ըզգուշն բանի։ Կատա
վար անձին։ Խարձումն բազկի։
Զգուշն ձեռին։ Երասանկաւդ
սրտի։ Ընտանի անուն։ Երձա
Հոր ձայն։ Ցորդորել հարազատ։
Ինամածուէ հայրենի։ Խոստո
վանեալ անուն։ Պաշտեցեալ պատ
կեր։ Ընդարագիր տիպ։ Երկր
պագեալ սիրուէ։ Խարեբանել
յիշատակ։ Ինդութեն մեռտ։

(Ցօհ) 10, 9

Ընդրկ շաւիղ։ Յառաջ դուռն։

(Ցօհ) 14, 6 (Գծն) 28, 12

Ճշմարտութեն ճանապարհ։
Երկնաճեմ սանդուխք։ Եւ
այլ բազմուէ բանից գովեստից
ան համար կարգաց և տանց ան
բաւից՝ զորս ըզ բերէ բերան երկ
րածին, և ածէ տանի գործի մրմնե
ղէն, և ածէ կշռեն իղձք հոգեղենք։

(Ղուկ) 7, 38

Ու քեզ Հայր ամենայն տեսողի
ածդ ասի։ Յայեաւ՝ ի սպասատանս
հառաչանն ձայնի քոյոց ծնողից,
և թէ յաղախնեաց ոգաղաչեցեք։
Եւ ընկալ զցօղ ողբերգութեն
լալոյ արտասուաց աչացս ցան
կասիրի՝ յանարատ ոտս մարդե
ղութեն քոյ քո։ Եւ օրինակաւ
Հոր հերաց կնոջն յանցա

Նոցիդ, զպատճառ միոյ, երբեակ
անձնաճարութեդ, ևմիոյ ածու-
թեդ վայելէ փառք յերկինաճո-
րացան վեհից, և՛ի բերդ դասուց,
յաբիտեանս յաբեղնից։ Ամէն։

1 Երասին յաւելած կրկին հիմնութեան.
Նորին հանդէս առնոյն ազգիս մեղմանալ։
Լան իմորդ սրտից, խօսք քեզ ոչ։

ԿԴ. Ջ. ՅԱՐՄԱՐ.

Յոյն պաշտաման բանիս
Հայերեաց հնձոյս
քեզ ներհիւսեալ օրհ-
նեալ բարեգութ՝ կցորդելով
ընդ խնկազգեստին զուգամանա-
պէս՝ խառնեսցես՝ ի յանուշդուն (3 օհ)
կազմութեն իւղին մարխաճոյ։ (12, 1
Կնոջ բարեպաշտի։ Որ հաճա-
սարեալ նոյնութեր ընդ երջանիկ
պտուղսացն՝ ի քէն ընկալելոց յա-
հեւտահրաշ յարգանաց պարբեռ-
ցիս մեծապէս խոնարհ բանիւ նը-
Հաստիւ։ ընկալեալ յանհաս և
՛ի բարեբանեալդ գլուխ բարձ
րելոյդ, անկշտամբելի՛ ի բանեա-
նաց սաղմոսին՝ մի օծիցէ զգ (Ղգմ)
տերև ոստից գագաթան՝ իւղ 140՝5
մեղաւորին։ Այլ արասցես զօրա
նալ կրկին յաճս խոնարհութեր բուր
ման խոստովանութեն այսր ոմ
տնկի՛ ի բնչիս տղոյ եալ Համան
փիւռ ամենատարած և Նոյելոր (Յօհ
ոտանն տեսակաւ։ ըս օրինակի։ 12, 3

տեսցին կապանքն ։ Անդ տեսցի
վիհն։ Երասցին վնասքն։ Պար
տեսցին պատրանքն։ Ջնեսցին
մեզքն։ Աստեսցին պարտիքն։
Խորտկեսցի լուծն։ Ականես
ցին քեզինքն։ Եւ ըստ մասն մը
Թուեթե չարեաց յանցանաց և
դիւացն բանակաց պաշարողաց՝
սրև փառաց քոց ժամանեսցէ
կեցուցանել փրկել և լուսաւո
րել։ Ցաջմէ ևայահեկէ։ Ի դմաց
և՛ի թիկանց։ Եւ եղիցի ՚ի նշոյլ ա
ռաւօտու հոգւոյ գարնանոյ՝ ըստ
ակնկալութե սպասողացն քումդ
երևման։ Օ՛ի գնես բարերար
առ ամենեսին, և՝ շնարաւորըն (Տիտ
քեզ ասէ։ Եւ ամեցն զկեանն 2՝ 4
կամիս, և զփրկութին բաղձաս
Եվ ամենապարգև ձեռն յիքո
և առիս ՚ի ձգձիս կարկառմանէ
ընդհուպ ալիդ քո որբոյ։ բնակել
միաբեալ և՛ի հեռացեալ յանձ
կութե սրտե սիրոյ սէնեկիս։
Եւ անեղծական քո նկարագիր
նշխար պանծալի լուսոյ քրիս
տոնէական փրկաբէս կուսանաց՝
ընդիս պահեցէ։ Ամէնորեակ
ընդ քեզ ՚ի մտեան յաբիտե
նական, կուսակաւեդ կենաց հո
գւոյդ աբեաց՝ երկնից յօրինո
ղիդ։ Եւ քեզ մեայոյ պատճա
ռիդ, և միոյդ ՚ի միոյ պատճառէ, և ու

(Ա/մե)
1.243.1

ծիլ և ուշ վերատին պատկառել ի
ոյն։ Ա՛ր յայլ օրինակ փոխեալ
զատեան մաղթանաց այսր ոդ
բերդ ուխե՛, որ ինչ ինձէ յարմա
րաւոր, ասիւ հատուցից զպա
տիժ պարտուց խոցա մեղանաց։
Ա՛րդեօք ասաւից թերեալ հա
մառօտ՝ իսոյն յարկ մուծից սահ
ման դատախազ։ Ընդ ողբոց նո
ցին լծակցել, քան թէ ընդ թերի
բուն նոյ պարել։ Ոդոս հատա
նիս, ձայնս հնծուխե՛ բողոքս
բարկուե՛ նախատինս խորտակ
ման, լալեաւն կարևոր։ Ա՛յլ մե
ծիդ ոյ կթուխե՛ ամենաժաման
կանուխ աղդեցաւ յիմ յօտադ
բուն։ Ո՛ղորս զղջմունս, խոստո
վանուխե՛ս, աւետիս, պարգևս,
լուսոյ երևմունս, խրախոյս
ուծային, վերջ ժամանգուխե՛ս,
հրաշից յայտնուխե՛ս, սքանչելից
տեսուխե՛ս։ Ոդորց ամենք յոյս
ընձեռեն, և ամենք վկայուխե՛ս
բջեամ մատուցանեն։ Ոդոս ես
կամաւ կործանեալ՝ կորսեան
վճակեցայ։ Օհ եթէ զգեստ
ոյ զվարագուրն պատրեակ ա
սայ եզեկիէլ յորում թաք ժո
ղովուրդն կուռս կարկատեն
որով պոռնկիլ ասէ՛ ինն։ Ակ որ
բան պատիժ անմարուխե՛ն և
ղիցի, զնոյն զգեցուցիս ներքոյ և

Համեմատուխե՛ն նոցայն յիշեալն։
Ուան զի գուռնոյն որ զգաստա
ցուցիչ նախնի չարախօրհիչ կա
նանց մեզաբորաց։ Ոդոց առա
կեալ զմարգարէին կերպարան՝
քուռմդ ճշմարտութիւ պատկերի
յեղանակեցեր։ Ընտուսա առաս
սին անձաւս ներգործուխե՛ իւիս
վերաբերեալ զնոյագոյն շնոր
հին կատարուխե՛։ Ոդ անանձա
կան գարուոյն կերակրոյ, զբազ
մահամբար պատուղ ցորենոյդ կե
նագդ հացի։ Ընդ ապականացու
արծաթոյն, զայրուենկանդ պատ
կեր։ Ընդ յիմարատար թմրուե՛
գինեոյն, զբաժակ արենն արար
չիդ։ Ընդ խաղոյն առելոյ ի յայ
րատ կինոջէն հնոց ժողովրդենն,
զօծուածն ընդհին առ խ դարձե
լոյ։ Ընդ զերծանան գլխաշուք
կոտաճոյն, զանապականուխե՛ վե
րարկուն։ Ա՛պ բանիանին պըճ
նուխե՛ զՔուիչս բարեմասնուե՛
օրինիճն և աճեճատարանաճն։ Հան
դերձ գործնական առաքինուբե՛ն
։ Ընդ ուսկանն գնոմ վայելչա
կանն զարդուս, զանսաճեր յիշող
ուսնականդ ձայնի։ Ընդ քա
ռ ապերճուխե՛ լանջոյն, զյօդնա
հաճաք աճանս ողջուխե՛ բոյն
նարոն լծոյդ քաղցուխե՛։
Ա՛ռ զնե յայսոսիկ ինձ պար

Թանգ գոչմամբ հնձաւէ, յան-
Հոյակեմք բազկ սասրած մաղ
Հոգւոյ եւ հաստատօղ։ Ինամօղ եւ
խաղաղարար, Հօր հզօր հոգի։
Հոգւոյ եւ աներեւոյթից փրկ-
լորից։ Հօրինօղ եւ ո

Ա՛ենակալ ամ բարերար,
մարդասէր, ամ բո-

(Ղողթը որնախ քան զպատարագն մատուցանի)

տարագին։ յորում գառնդ երկ
նաւոր զենանի, զայս աղօթեցից։
իմ։ Ա՛խընծայ ակնքան պա
արարչութեան։ Ա՛նզի և՛ դու էս
հոգւոյն սրբոյ այս են աղաչանք
մափառ ուղիմ զերեսեն, և՛ նոյն
գոյ, զորդի նախապատճառ Հա
ռաջորեմ։ Ա՛ն երբեմն հո
խաճ արդիօք կորուսեալ էի իսկ
և իսկ՝ ը բանի երգողին։ Ա՛յ
եթէ ոչ զայսոսիկ ունէի, կան
բակոյս աշխարհին։ Ա՛նգի
նաւթեալ սահու կեանս անուս
Ա՛յսորիկեն ոչ ինձ՝ ի մէջ դաս
Ի հարկէ։ Ա՛ձանգ իւրոյ։ Ա՛չ
խանականք, և ոչ ի խեղճալք,
բալիքըն բարդեցեք։ Ա՛զատք
Ա՛ի հարկէ։ Ա՛ձանգ իւրոյ։ Ա՛չ
խանականք, և ոչ ի խեղճալք,
Ա՛յսորիկեն ոչ ինձ՝ ի մէջ դաս
նաւթեալ սահու կեանս անուս
բակոյս աշխարհին։ Ա՛նգի
եթէ ոչ զայսոսիկ ունէի, կան
խաճ արդիօք կորուսեալ էի իսկ
և իսկ՝ ը բանի երգողին։ Ա՛յ
փոքրիկութիւն ոգւոյ՝ զհայր փա
ռաջորեմ։ Ա՛ն երբեմն հո
գւոյ, զորդի նախապատճառ Հա
մափառ ուղիմ զերեսեն, և՛ նոյն
արարչութեան։ Ա՛նզի և՛ դու էս
հոգւոյն սրբոյ այս են աղաչանք
իմ։ Ա՛խընծայ ակնքան պա
տարագին։ յորում գառնդ երկ
նաւոր զենանի, զայս աղօթեցից։

Ա՛ենակալ ամ բարերար,
մարդասէր, ամ բո-
լորից։ Հօրինօղ եւ ո
Հոգւոյ եւ աներեւոյթից փրկ-
խաղաղարար, Հօր հզօր հոգի։
Հոգւոյ եւ հաստատօղ։ Ինամօղ եւ
Հոյակեմք բազկ սասրած մաղ
Թանգ գոչմամբ հնձաւէ, յան-

(Ղողթը որնախ քան զպատարագն մատուցանի)

Ա՛ենակալ ամ բարերար,
մարդասէր, ամ բո-
լորից։ Հօրինօղ եւ ո
Հոգւոյ եւ աներեւոյթից փրկ-
խաղաղարար, Հօր հզօր հոգի։
Հոգւոյ եւ հաստատօղ։ Ինամօղ եւ
Հոյակեմք բազկ սասրած մաղ
Թանգ գոչմամբ հնձաւէ, յան-

(Ղողթը որնախ քան զպատարագն մատուցանի)

Ա՛ենակալ ամ բարերար,
մարդասէր, ամ բո-
լորից։ Հօրինօղ եւ ո
Հոգւոյ եւ աներեւոյթից փրկ-
խաղաղարար, Հօր հզօր հոգի։
Հոգւոյ եւ հաստատօղ։ Ինամօղ եւ
Հոյակեմք բազկ սասրած մաղ
Թանգ գոչմամբ հնձաւէ, յան-

զբովանդակ բնութիւնս ամենից
բնաւից բաղդից գոյից ամ[ա]ից
յանէից։ Եւ ստեղծանի՛նս
րոգութիւն յարութեն ամ եղելք
առ՝ իքն։ Յայնմ ժամուկն որ օր
վերջին այսմ կենցաղի, և օր առա
ջին՝ երկրին կենդանեաց։ Եւ զ
հնազանդեցաւ միութ կամացն՝
ոպ և հօրն իւրում, ազգակիցն քո
էակիցն հոգ՝ անդրանիկն որգի։
Երանելս կերպիւ, զքեզ աւե
տարանեաց | Ճշմարիտ աւծ հա
հասար և համագոյ հօր իւրոյ
հզօրի։ Եւ զառ՝ իքեզ հայհոյու
թիւն՝ անքաւելի քարոզեաց։ Ո՛չ
իբր զայծամարտից զքէն հեստե
լոցն զչարաբաստական բերանն
կարկեց։ Ո՛չ զիւրն ընդհեց պար
դարն և անբիծն, գոհչն աստ։
Ար
վն մեզաց մերոց մատնեցաւ։ և յա
րեաւ վն զմեզ արդարացանելոյ։
Ա՛յս փա՛ռք ի՛ձեռն քո։ և քեզ
բարեբանութի՛ն լե հօր ամենիւալի
յաւիտեանս յաւիտենից։ Ա՛մէն։

Վարձեալ կրկնեալն ինչն կարդ բանի, մինչև
վտահութիւն վերհայեցողութե լուսոյ՝ հրա
շագործ յայտնեցոյն։ Ի գործեալ աւետարանեալ
վերատին կրկին զնաղղութի։

Պաչեմք և աղերսեմք սր
տասբաւիղ հառաչմամբ
յԱմէն՝ ձեզ զփառաւորել արար
չութի՝ ան[ե]ղծ ևանաւեղծ ա՛

դիման եղեալ քեզ ահաւորիդ։
Ա՛ռաջիմք մեծաւ գողութ՝ սաս
տիկ երկիւղիւ՝ մատուցանել
նախ զբանականս զայս պաշտօ
քում անզնին արութեդ։ Որ
աթոռակցի միակցի և ամրջակցի
հայրենի անկապուտ պատուոյդ։
Ա՛ւ քննողի ծածկութե խորոց
խորհրդոց ամենատար կամաց
հնարդ էմմանուէլի։ զքեզ առաք
չի փրկչի և կենդանատուի և ա
րարչի ամի։ Ա՛ձեռն քո ծանու
ցաւ մեզ երրեկ անձնաւորուի
միանական աստուածեդ յորոց մի
և դու ճանաչես անհաս։ Ո՛և և
ի՛ձեռն քո առաջինքն նահապե
տական տոհմին շնորհիլք՝ տե
սանողք անճանաչողեալք, զան
ցեալն և զգալոցն՝ զեղեալն և
զոչ գոյացեալն անստուերաբար
բարբառով բանի վերպատմեցին։
Հոգի ու՝ քարոզեալ զքեզ մով
սէսի։ Ա՛ր՝ ի գնալն քո՝ ի մէ՛ջ ջրոյն
անպարագիր զօրուէ, ահեղ շըր
ջարկութե տածողականաւ՝ թևա
պարփակ պաշտպանօրէն գը
թասիրեալ՝ ի ծնունդս նորոգ,
գաւազանին խորհրդ ծանուցեր։
Յոր կերպարան օրինակութե՝
նախ քան զկատարեալն զայծ
մածուած վերջնում վարագու
րիդ՝ յօրինեցեր կարօղ տիրապե

ԵՐԵՄԻԱՅԻ ՄԱՐԳԱՐԷԻ

Ի սկզբանէ ստեղծման աշխարհի, Նորին հանդերձ առնոյն աղբերս մարգարէական, Զան խօսեցաւ սրտից խօսք ընդ այլ։ Ի.Ի.

քիկ՝ թշուառացեալ
ընչոյս խմոյ իղձք, և
առաքեզ դաշա
նուքիք յար
մարականք՝ որ բռնիդակեա բա
նիւ զամ՝ա՛ծ։ Օ՜ր՝ ինանհուամն
Ճառել և յերկրդումն յուցից
Նակ ի յանդիմանութիւնս գըրա
բանականս՝ ի սկոյտս բազմութեան
ազգաց և թարգմանութիւնս ժո

հօրն քաղդրուէ։ Ալր զանազ
որդին մերձեցոյց ի հայրեն ի ժա
ռանգութիւն։ և զպոռնիկն յա
ջէցոյց յերկնային արքայու՛ն
արդարոցն երանութե։ Ի՛յ՛ սր
այո՛ և ես մի եմ՝ ի՛ննչէ։ և զիս ըն
կալ ընդ նոսին իբր մարդ ի՛ր
կարօտել մեծի։ Օ՜ ընդ հօք քո
ապրելս։ զարեմբ չէ ստացեալ
Օ՜ յայսմ ամի յաւուրս մեծանիցէ
քո մարդասիրութիւդ ընդ հօր փա
ռաւորել համապատճաբար։ ի
սի կամս ունի ի իշխանութիւն գո
վութե։ Օ՜ ի քոյ գթութիւն և
կարողութիւն, ևմարդասիրութիւն,
զօրութիւն և փառք յաւիտեանս
յաւիտենից։ Ի՛մեն։

ղ.ա)
15. 20

ղ.ա)
7. 4

(Ա պետ)
1. 19

Ա երասն յաւելցած կրկին հեծութեան։

ղ.ա)
3. 35

ղ.ա)
16

ղ.ա)
19

ղ.ա)
6. 6

ժամանակ հոգւոյդ զթած ի։
Ալր բարեխօսող ես վե՛ մեր յանմ
ուանէ հեծութիս ա՛ռ ողորմածդ
հայր։ Ալր զնա՛ն պահես և զմե
ղուցեալն մաքրե՛ս և առաձգար
կաշխա կենդանի և կեցուցիչ
կաւաց բարձրեալդ հօր։ Ի՛րդ՝
ազատեա զմեզ չար՛ անմաքուր
գործոց՝ որ ա՛յլ հաճոյ քո՛մդ
բնակութե՛ն Ա՛ր մի՛ չիցէն առ՛ի
մէնջ լուսոյդ ընդ հօրդ փայլմունք
՝ի տեառնականացս աչաց խնամոց։
Ա՛ ընդ զքեզ ուսաք միանալ՝ի
մեզ՝ի ձեռն աղօթից և բնդ
րուց ընկերոց։ Ա՛ւքան զի մինդ
յերկրդութեդ պարգե՛ւ և միւսդ
ընդունի։ Հաճեալ ընդ մեզ հաշտա
րար արեամբ անգրանկի՛ խրոյ։
Ասկ դու ընկալցի՛ զմեր պաղա
տանս և յարդարեացես զմեզ Օ
թևանս պատուականս ա՛մ պատ
րաստութի՛ն վայելուչս ճաշակ
մանն երկնաւոր գառնդ։ Ի՛ւանց
պատուոյդ դատապարտուե ընդու
նել զայս անմահացուցիչ մանա
նայս կենաց նորին վերկուե։
Ա՛ւ հալեսցի՛ ի հրոյս յայսմանէ՝
գայթակղութիւնս մեր։ ոսկ մար
ձրին կենդանախարսխ կայծա
կաձեն ՝ի ձեռն ունելոյն մա
տուցանեն Օ՜ի յամ՝ քոյդ բարո
զեսցի զթութի՛ն ոսկ որդւոյն ա՛յ

Ա՛յժմ և անվախճան
յաւիտեանս.
Ա՛մէն։

Ընծայեա՛ և մեզ մեղաւորիս
խօսիլ համարձակութե՛ամբ զկենդա-
ներ խորհրդ աւետեաց աւետա-
րանիդ։ Հետևիլ արագաթռիչ
ընթացիւք մեզ՝ ընդ անհուն ա-
պարէն զքոյինացուն կոտակարա-
նաց։ Որ՝ի մատչել իմ՝ի գլուխ
հանդիսի մեկնութե՛ան բանի, նախ
ժամեսցէ առիս գթութի՛ւդ։ խօսել
լուսոյս զարժանն և զայիտանիսն
և զհաճոյսն քո՝ի ժամանակի։
Այսու և՝ի գովեստ պատուի՛դ
քո, և՝ի լուսաւոր շինուե՛ն կաթո-
ղիկէ եկեղեցւոյ։ Որ կարկառեա՛
՝ի վե՛րս զամենամերձ աչ՛քո։ և
ղօրացո՛ զիս ընդհանօք գթութե՛դ
քոյ։ Արարածեա՛ի մտաց իմոց ըզ
մեզ մեքենաւոր մոռացուե՛։ ապա-
քինել ընդ նմին զխաւար մեղաց
՝ի՛ճառանալ ուղիւ իմաստից՝ի
կենցաղոյս երկրի՝ի բարձունս
ուսաւորեա՛ յիս վերստին զծա-
գումն անըմբռեր հրաշից գիտու-
թե՛ան պատուի՛դ քոյ հզօր։ արժանի
լինիլ առնել և ուսուցանել յո-
րինակ բարեաց պատասխ ընտրեալ-
ից։ Որ քեզ պատ փառք յաւիտ, ընդ
հօրդ ամենակալի և ընդ որդւոյդ
միածնի և բարեբարի։

Ընծայեցէ՛ք զայս արգահատութե՛ամբ
մաղթողականս ընդ իրեարս,
զոր ներքնաշարժեալքդ
առհմանադրեն գոհա
բանութե՛ամբ։

Հանդիսարանս խօսիդ առե՛ի՝ բաղ մաղ
թանաց։ Որով հոգին ոչ հաշտեալ
հասանէ յօդնականութե՛ն։

Ա՛ստէմ զանփոփոխելիս որ
ութե՛ն ամենազօր հո
գեւոյդ հզօրի։ Ո՛ր
քեա՛ զցօղ բաղցրութե՛ն քոյ, և
բարեգործեա՛ի յանձին ևւիչ
խանական ազգման զգայութե՛ն
զամենալից շնորհս բազմապրգև
քո ողորմութե՛դ։ Որ՝ի հերկեա՛
զբանական անդաստան մարմնե
ղէն կարծրացեալ սրտիս, կիզու
նակութե՛ն արգասեաց հոգևոր
սերմանդ։ Ո՛ռամ ամենևին մաստ
էութե՛դ խաւամանիւք զնա՛մ պար
գևս՝ի մեզ ծաղկեալ և աճեցեալ։
Որ ձեռնադրես առաքեալս։
ցուցանես մի՛գիրս։ ուսուցա
նես վարդապետս։ Հարբառեցու
ցանես համբոյս։ Որ բանաս ըզ
մեզ՝ի ակնջս ականջս խլից։ Որ ազգա
կիցն քո՝ եակիցն հօր՝ անդրնիկին
որդի, քոյին գործակցութե՛դ
ներգործելով զայս ամ՛ քարո
զեաց զքեզ ած հաճատարա
կից խնդութե՛դ հօր։

(Կարն) 12·7

(Նա) 12·28

երկինի՝ եւ որ յերկրի՝ բաց՛ի բա-
նէն միայնոյ որով զայժ ինչ ասէ-
ա եղծիչ եւ որբ ի ընչից ամենից
բաց՛ի հոգւոյն խակակից որով
զհամայնն կազմեաց։

Ա՛ինն յերջանկափառ հաւա-
զոյ ահաւորութենէ երիցն անձ
նաւորութեց՝ խոնարհեալ՛իվե
րուստ աստ՛ի ստորինս որերն՛ի
կղբանէ անբաժ՛ինիերքնոցա։
Նկատուստ ճնալով փառացն ա
Թոռոյ, եւ անկարօտ դիմաց ծնո
ղին սիրոյ։ Ա՛տեալ՛ի սենեակ (Յով
կուսին արգանդի պարզաբար, 1.23
եւ ելեալ անտի յօդաւորաբար։
մարմին հագիս անորոշելի։ Ն՛ը
Թերի մրդ կուԹէն, եւ անպակաս
ածուԹէն։ Ա՛ւ որդի հօրն միայ
նոյ, եւ միածին անդրանիկ՝ ածա
մայր տիրածին կուսին։ Յ՛որիչն
յեզակնուԹեն մարդելով Ճչմա
րիտ սիզբնածին։ Ն՛ա ծչ զկնի
եղելոց երկրաստեղծից նաՒու
Թեան, այլ նոր եւ չքնաղ Թիւրաց վե
հաւուր։ Ա՛ր ծչ ցուցաւ՛ի դարս, (Գործ
եւ ծչ գոլաւ՛ի ժամս։ Ն՛ոքա 28.28
նիկ լս սղմնաղին բան զայժ Թիւրս
երկրիս։ Ն՛ախ ակն խառնուԹ
կերպացեալ զմերս՛ի մարմնի։ ս
օրինակի հոգւոյ բնդ մարմնոյ,
եւ ոսկւոյ բնդ հրոյ եւ հայ յայ
նապէս ասել լուսոյ բնդ օդոյ։

Ա՛սանելիք եւ դաւանելիք
պաշտեմք եւ երկրպագեմք
զզուգափառ միուԹիւն ամենասբ
երրորդուԹենն։ Ա՛ստուծոյ անձն։
Ա՛ստ բարւոյ։ Ա՛ոյնագոյ։ Հաւա
սարապատիւ։ Ա՛ՀԱյս իմաստից
Թեւոց սլացմանն։ Ա՛ւելի քան զո
րինակ։ Ա՛ւ անդր քան զնմանուԹիւն
Ա՛ոչընչից գոլով սահմանք, անպա
րագիր բացարձակուԹիւն։ Ա՛ՀՀ
զհինն յաւիտեանս անտարբաժանակ
ուԹիւն։ Ա՛ստեղծականացս կար
գաց օրինաւորութեամբ անԹարգմա
նելիւաւ ամենահարուստ մեծու
Թեամբ յաւէտ պսակեալ։ Հաստիչ
ժամկաց, եւ որք ի ժամկէն են կեր
պաւորեալք։ Ա՛նքն պտճառ, հան
դերձիչ եւ յարմարապէս յօրինիչ
տեսականաց եւ անտեսանելեաց։
Ա՛չ անհամբ չափեալ, եւ չ յոր (Սաղմ.
ջորդմամբ նշանակելի։ Ա՛չ օրակա 103.13
ԹեամբՆ ման լինել, եւ չ քանակուԹ կշռ
ուեցեալ։ Ա՛չ օրինակաւ ձեւացեալ
եւ չ օրպիսուԹեամբ ծանուցեալ։
Ա՛չ ի ԹերուԹ տարածեալ, եւ չ ի
լրանալ ամփոփեալ։ Ա՛չ ուրՒնք
երբէք գրաւեալ, եւ չ ի տեղւոջ
վայրի երեւելի։ Ա՛որ գԹուԹեց
ուՆօղ ասի, եւ ածՀանուրց որ

Հետեւան երկրպագեալ։

Ա՛ռաքեալներ միշտ ևաօրհնեալ
ը որդւոյ ևհօր՝ ևզհոգի Էու
նոցին՝ ամենազօր Աշխարհիս կա
տարեալ ևաեր։ որ յանեիից գոյ
ցոյց զբոլոր եղեալքս ամ։ Ինք
նագործ հաստիչեան երկուցն ևս
ընդ նմին անեղծ ևանսահման
Թագաւորեն։ Ար ինչ պատճառս առա
ջին՝ ևբանն ահաւոր նորին ինք
նուԹե՝ նոյն ինքն ևհոգին բարձ
րացեալ։ Ա՛ստ ինքնակալ՝ ամե
նից բաշխիչ զհօրն պարգեւս՝ ի
դամբեստ անձան միոց միածնին
Ար ազդեց յօրէնսն։ Ե՛ն ընդեսց՝ ի
միջոցեսն։ Զիշամբ ազգակիցն
տպաւորեցաք յառաքեալսն։

Կերպիւ ազաչեաց ցուցաք՝ ի
յորդանան՝ ի մեծուԹիւն փառացն
եկեղցին։ Զայլեսց՝ ի պիտոյս աշան
դականացս։ Ա՛տար հանճարեալս
Օ՛ձրացոյց իմաստունս։ Ի գոյ
վարդապետս։ ՃշմարտուԹիւն
Ժանդակեաց Թիւրս։ Ա՛տ վի
րակացուս։ Ի լիութեսորեաց փըր
կուԹիւն։ Ե՛ նորհեաց Հիրս։
Հանդերձեաց քահանայուԹիւն։
Ա՛մրտեալս՝ ի մահիս քոյ՝ ևբնու
կուԹիւ իւր մաքրագործեաց։
Ո՛ր հայր ևորդի՝ ընդ ևհո
գին ներգործեց։ Զի ինքն է ած
խնկեալ տիրապես ամ յամի։

Նոյն՝ ի միոյն փառակցուԹիւն յա
ր ապրեալ միանգ միայն՝ ի միոյ
ժողովել ևաչ անձամբ։
Ա՛յն ինքն եկեալ կամաւորու
Թիւ՝ ի խաչն մահու։ Իբր զգառն
անարատ՝ ի սպանդ վարեցաւ։ ևս
հանդերձեաց զծրեղ ինքն իշխա
նուԹիւն զարարածոց իւրոց փըր
կուԹիւ։ Ա՛ռչարեալ իսկուԹիւ
կենդանեօք եղաւ՝ ի շիրմի անո
րոշելի յաճուԹենէն։ Ա՛ռաջեալ
Թաղմանէն՝ ի ժոխս՝ անգարա
ձառականացն վըճտեալոցն բան
տարգելոց քարոզել ցուցաւ նո
րոգութիւն ևլոյս։ Ա՛ն աւարտել
զանօրինակինցն զփրկանաւորն
զանառասուի՝ ածապաս վերակեն
ցաղեց։ Ա՛ն կառավարել՝ ի Թևս
հոգմոց ելեալ՝ ի քրովբէս ամպով
անքննուԹե ծածկեցաւ։ Համ
բարձել գերիվերոյ ամ երկնի,
նստաւ ձախուԹէ յաԹոռն իւ
րական սկզբնաժառանգ հօրն
հաւասարութե՝ յորմէ ևբնաւ
իսկ ճշմարիտ։ Ի նկարուածս
առեցելոյն ևանընբաղ սեպհա
կանօքն։ Ի որով ևեկեսցէ՝ ի դա
տաստան հատուցման, քննել զծած
կեալսն կշռուԹե չափոյ՝ արդար
իրաւանց՝ որում մպատեմք ևյոր
աղօԹեմբ, հաւատացեալ յանմի
ամիւր ամենակալ տէրուԹե նր։
Ա՛ր ապրեալ միանգ միայն՝ ի միոյ
ժողովել ևաչ անձամբ։

(Մատ. 27. 7 Եբրայ. 13, 19 Յովհ. 3, 19 Ղուկ. 24, 51 Գործ 17, 31 Մարկ. 16, 19 Ա՛ռակ. 1, 9 Ա՛մոս 16, 27 Գործ 2, 16 Գործ 5, 10 Յուդա 1, 15)

զմիմեանս հերքեալ՝ ի միջի
լեալոյ հալածեմք։ Զի՞նչ
զնոյնս ընդնոսին, միակեսք ընդեմ
նոցին զկենացն մուտս եկեղե
ցականս գաւթի։ Ասասթ զնո
երրորդութեանն փառաւորելով
՝ինոյն ուրուեթի միակցոդ հա
ւասարութեանդ, զուգաձայն օրհնա
բանութեանդ, հանդուգնասիպ հար
թութեանդ, օրհնեալ և փառաւորեալ
յերկինի և յերկրի՝ ի ժողովս անդ
բանկացն, կայազգս երկրածնացս
բանականաց, յաւիտեանս
յաւիտենից։ Ամէն։

Ա՛րդ՝ զայս գոչուածս ծածուկ
խորհրդոց կերպաւորելոց յայտ
մատենի՝ ամենալուր ականջաց մե
ծիդ. ձայ ընծայեցուցի։ Ոմանք
ազատասլինել, ևասպա մտի՛ ի հան
դէսս։ Այլ ահ եթէ կարօտեալ
լսոցս ինչ ձայնի այսու մեծանս.
Որ միանչև սեռեցեալքս զայս,
նախ քան զլինիլ երկինի փիւռան
չքն անմահից ևերկրաստեղծ
բանաւորաց դուքեզէն՝ իքեումդ
լուեթ փառաւորեալ խոկ էիր։
Այլ զի զմերժեալս զնս յարգես
ցես անձաւ քաղցրութեի ճաշա
կել զքեզ բանիս հաղորդաբե,

Ոսկ զինչ պարտիցէ ըս արքու
նական հրամանի կենաց կանո

թել, ողորմեա՛ եմ ի՛մ։ Որ չը լու-
ծանես զիս ի վշտաց իմոց, եւ ի
մեղաց դիմաց կենդանացո՛ զիս,
զի իմ լքեալդ հաշտութեամբ մաղ-
թել, ողորմեա՛ եմ ի՛մ։ Որ չը լու-
ծանես զիս ի վշտաց իմոց, եւ ի
մեղաց դիմաց կենդանացո՛ զիս,
զի իմ լքեալդ հաշտութեամբ մաղ-
թել, ողորմեա՛ եմ ի՛մ։ Որ չը լու-

տաքար, անեղծական յարակայու-
թեաբ միշտ ընկենուած պաղատանաս
օրհնաբանելոյ քո գթութեան՝ ի
մեռուց դիմաց կենդացուփանաց,
ես իմ լքեալդ հաշտութեամբ մաղ-
թել, ողորմեա՛ եմ ի՛մ։ Որ չը լու-

փրկական քրիստոս եւ քաջապե-
բան եմն ընծայեցեր մարդկօրէն
փրկութեամբ, մինչ զի զբաղթեցոյն
երկնից անմահից օրհնաբանեալ
պաքին անհատոյ ածի՝ իմում
մեռ ինձ։ Որ այնքան ծարաւիս
երեմիայ։ Ծարաւ առիս եւ ողոր-
ձեան ախտացելոց դեղ առողջու-
թեան։ Ազբիւր ջրոյ կենդանւոյ ես
համայնից անդորրութեամբ։ Համ-
փրկութեամբ։ Ձեզնիւբ հանգիստ։
ձէ ունիս չարանալ խոկութեամբ
րեմ։ Ձամի օրհնեալդ։ Ինձնիւն
ակայն երկրածինքդ ևնորա՝
ընտրելք՝ի մարդկանէ։ Ոսկ դու
կել յայլ նմանութեամբ վերնային։
թաեղբօր առաքինութեամբ եղանա
ես զի թէ ևհաճոյք գոան մի
դու միայն ես ը գրեցելոցն։ Ի
մեղմութեամբ օդոյն քաղցրութեամբ։
Ոհան զի ի կամաց ողորմութեամբ
Նողական։ Ոսկբոյդ հեզութեամբ
ի հողոյն ուժգին, ի հեզն կիզա
բիս օրինակ։ Ի չարժուածն մեծ,
ղէութեամբ լերինն նշանակեցաք յե

Նոյ, առել ադնայի որ, ևզհոգ
մայեալ պատճէրն ոչ առնել։ Որ
նէն իսկ զիս զոսկեղէն տախ
տակս խօսուն նըշխրել քուսմ
պատգամի՝ զգրեալս մատամբդ
այ՝ եղբ՛ի, որով ևխօրտակելն ես
իրաճայիս։ Ես ոխսրատեսակ
մրոյ զերկրորդն նմանութեամբ
առեալ հայթայթեմ։

Ա՛յլ արդ՝ քանզի բազմաբ պա
ղատեցայ դրճատոբ խանդաղա
տականօք, որ ծչէ զրեալ՝ի յայս
կարգ ձայնիս։ Ո՛ւր բարեգութ՝
ըս սիրն քանի ևայնմ՝ամի։ Ո՛ղ
ցի ևայս աղերս բարբառոյ հայց
մեան ազգիդ՝ յօդեալ ըն նոսին։
Ո՛ւերևս՝ի մարդոց ևի կատարա
րացն՝ այս նըշէր հացն քանիցդ՝
բազարջաց իւղով զմոգելոյդ՝ ի
օձեան փուռացդ քոց մատիցն։
Ո՛չ դու բարերար ևյեսի մար
դասեր։ քնդ մի՝ այ միոյ։ Հզօր
ևաճիկաբ։ Որ յաղթեա գթութ
ևանաւոց քաղցրութեդ։ քոյ, ոչ հա
սարակականաց միայն մարդկու
թեաս ևմոց գոյակցոյ, առ որս յա
ճէտ ամբոխուի ևբիւրամա
նեայ հակառակութեաբ, այլև հրեշ
տակացն անախտափանութեաբ։
Սակ ևս քան զայս՝ սրբեանե
լոցն անարատութեամբ յորոց միւսոր
հեղեալս։ Որոց ցոյց խոստութեանն

(ղեղ)
29.2
(ղեղ)
9.2

փառք յաւիտեան ի մէն։

Աքրաոն յաւելած երկն հնծութեան.
Նորին հայոց. առ ղնդն աղերս մաղթանաց։
Լան ի խորոց սրտից խօսք ընդ տէր։

ՈՂԲ

Ողորմեա՛ ինձ ո՛վ Աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քոյ։ Եւ ըստ բազմութեան գթից քոց ջնջեա՛ զանօրէնութիւնս իմ։ Ամենայն ժամ ես զանօրէնութիւնս իմ գիտեմ։ եւ զմեղս իմ առաջի իմ է միշտ։ Քեզ միայնոյ մեղայ եւ զչար առաջի քո արարի։ Զի արդարասցիս ի բանի քում։ եւ յաղթեսցես յատենի քում։ Զի ահա յանօրէնութեանց ծնայ։ եւ յմեղս ետ զիս մայր իմ։ Զի ահա զճշմարտութիւն սիրեցեր։ զանյայտսն եւ զգաղտնիսն իմաստութեան քում յայտնեցեր ինձ։ Սրբեսցես զիս ի մեղաց իմոց եւ մաքրեցայց։ Լուացես զիս եւ սպիտակասցայց քան զձիւն։ Լսելեաց իմոց տացես ուրախութիւն եւ զուարճութիւն։ Եւ ցնծասցեն ոսկերք խոնարհեալք։ Դարձո՛ զերեսս քո յանօրէնութեանց իմոց։ եւ զամենայն յանցանս իմ ջնջեա՛։ Սիրտ սուրբ արա յիս ո՛վ Աստուած։ եւ հոգի ուղիղ նորոգեա՛ յինէն։ Մի՛ մերժեր զիս յերեսաց քոց։ եւ զհոգի քո սուրբ մի՛ խլեր յինէն։ Դարձո՛ ինձ զուրախութիւն փրկութեան քոյ։ եւ հոգւով գերագոյնով հաստատեսցես զիս։ Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո։ եւ ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։ Փրկեա՛ զիս յարեանց արեանց ո՛վ Աստուած Տէր փրկութեան իմոյ։ Եւ արդարութիւն քո բարձրասցի։ Տէր զբերանս իմ բացես։ եւ բերան իմ պատմեսցէ զգովութիւն քո։ Զի եթէ կամեցար պատարագի՝ տայի։ ողջակէզք քո ոչ հաճեսցին։ Պատարագ Աստուծոյ հոգի համակեալ։ զսիրտ համակեալ եւ խոնարհեալ Աստուած ոչ արհամարհեսցէ։ Բարի արա Տէր զհաճութեան քում զՍիովն։ եւ շինեսցին պարիսպք Երուսաղէմի։ Յայնժամ կամեսցիս պատարագս արդարութեան։ զընծայս եւ զողջակէզս։ Յայնժամ մատուսցեն յարս քո զեղջերս։

Ա՛յս օրինակական եմք։

Արդարև լըճաւ բարեգութ։ Ընծայեր թէր։ Հնկնդրեցեր կեանք ևայոյս։ Միտ առեր երկնաբոր։ Յարգեցեր հօր։ Կատեցեր ծածկագետ։ Տեսեր իր նամակալ։ Արեհցեցեր անպատում։ Խոնարհեցար միշտ քրձ։ Լըճաստացար ահաւոր։ Յայտնեցար անձառ։ Մխիթարեցար անսահման։ Ռանակի ցար անքննին։ Ածար ձառաւայթ։ Արդացար անմարմին։ Շնչ ջըրհեցար անքանակ։ Կերպաճարեցար անորակ։ Լոյս խակապես զաղաչողացն զբաղձանս։ Լուսխակ եղեր թշուառացելոյս ինձ ձայնիւ զըճարթնոցն բարի բարեխօս։ Ընդունո՛ կենդանի։ Պարզ անմահ։ Պանդ անմահ ձան։ Լըճեր մաքրութեան։ Ղնա կենդանծախ։ Ռաժակ անսպառ։ Հա ողորմած մարդասէր օրհնեալ միշտ կատարեցեալս առաքեալ զոյսդ ի ներկայութիւն։ Ընդունել վայելէ

յեգիպտացւոցն երկրի ընդ խա-
ւար հեթանոսից ընտանւոյնն։
Տ։ Ես որ օրէնսգէտ առնեմ
զնիշխանն՝ ի ձանձրոյթի, ըստ-
երգողին գաւթայ։ Տ։ Ես որ
փոխատրեմ զքարեղէն սրտից
կարծրութիւն՝ իւյծ կակղութիւն
մարմնոյ դոյութիւն՝ զանի ըստ-
լութիւն։ Տ։ Ես որ քաջեաս ըն-
ձեռել սիրտ այլ՝ ձանձրոյ-
երկնչիլ՝ ի բէն զբաւանդակ կենդա-
սահման։ Տ։ Ես որ տաս զեր
կիւղ քո՝ ի միտս խոստութեան՝ առ
քեզ ուշ ունել հաւատոյք ը
մարգարէիցն Ձայնի։

Օ Որչափ քո ընթանդ՝ զնա-
ւեղծ բերանդ՝ զձեռն անձ
րեւացդ՝ զկենդանաբոյս
մատ լսելեաց դրանց բացարան
րով զձին խորամանկութեան
բանաւարկիչն Թունից՝ բարձցես
եւ թշնկեացես։ Տ։ Վնասակար ձե
ռօք զհաստակեացս շրջտօզակին
գործի ըմբռնել՝ ազդեաս զօրու
ձայնի, որ տաս բնաւից ընտրու
բանիս։ Օ՜ի դաստիարակեալդ
պատրաստ կան՝ մի յանդգնաբար
խաւելով իբր զնախանձ լթայց ի
յոյժ վանեալ՝ իյորսողէն։ Ես
Հոգւոյս աչս՝ կենդանաբոյս
Հոգեղէն աչս՝ կենդանաբոյս
Հոգեղէն աչս՝ կենդանաբոյս
Հոգեղէն

օրհնեալ գադաթանդ, որ զԵրեմ
ռաց կուսիդ Հրեայիցդ
գեթ ածաւթաբար։ Ա Եւ գօսանալ Ա՛ռաջ
Թշնամեցեղդ գրաւականեացես 26·67
Օ՛ն զչիսախուցդ վայրագութ
ժարանի փայտին մածուցեր։
Օ՛ն զչիսախուցդ վայրագութ
յանարգելութեն ոտիդ, ի սատա
կորկոցանց ոտիդ կեցուցողաց
Օ՛ն ընթացողականդ լծակցուի
մութեն կամաց քոց՝ լցցես։
Օ՛ն զՀեռնարկութեն իմ ընդե
Հուն նշանի խաչին Հեղուսեր։
Օ՛ն զմիսոփիչ ամենից Հիւ
գոյից պերիչ՝ ի գործարանի մա
նացդ Հանդէս եւյանձնառուիւ։
Օ՛ն թիւեն յաճախեցեալքն եւ
գերազանցութեք միշտ ա
ահելեալ ի վերկանաւորդ ար
գասիք շնորհաց պարտուցդ
խոց առաքելոյն, չարչարա
նացդ Հանդէս եւյանձնառուիւ։
Ան խորոց սրտից խոք ընդ ու։ Օ՛
Երասին յաւելած կրկին Հնծութեան։
Նորին Հոգոյն՝ առ նոյն աղերս մաղթանաց։

Ի· ԿՈՒՆ Օ՛Ի ՈՒՆ

Թիւեն յաճախեցեալքն եւ
գերազանցութեք միշտ ա
ահելեալ ի վերկանաւորդ ար
գասիք շնորհաց պարտուցդ
խոց առաքելոյն, չարչարա
նացդ Հանդէս եւյանձնառուիւ։
Օ՛ասիդ ամփոփիչ ամենից Հիւ
գոյից պերիչ՝ ի գործարանի մա
Հուն նշանի խաչին Հեղուսեր։
Օ՛ն զՀեռնարկութեն իմ ընդե
մութեն կամաց քոց՝ լցցես։
Օ՛ն ընթացողականդ լծակցուի
երկոցունց ոտիդ կեցուցողաց
յանարգելութեն ոտիդ, ի սատա
ժարանի փայտին մածուցեր։
Օ՛ն զչիսախուցդ վայրագութ
թշնամեցեղդ գրաւականեացես
գեթ ածաւթաբար։ Ա Եւ գօսանալ Ա՛ռաջ
ռաց կուսիդ Հրեայիցդ 26·67
օրհնեալ գադաթանդ, որ զԵրեմ

աջդ կարկառմամբ։ Օ՛ն մի
համարձակութեն չկշեալ լսե
տեր՝ ընչմամբ վիշապին՝ ինեղբոյ
գրեանին առորածածկեցոյց։
Ի՛ւրձ զանօրէնութեն իմ՝ ար,
եւ ընկեա՛ ի խորս ծովու։ Ա Ի՛ւ
փոքր առակ մեծութեդ քում
անբաւութեն։ ըս միջերկին զիմ
ընկղմել չարուն։ Ա Անգնեա կոր
ծանեալս անձին նշան վատահու
թեն։ Օ՛ն մի յաւսահատութեն
կոխոզկառուցեալ զծածկեցե
լոցն բողբոջեցէ։ Ա Ա՛ց հլոր և
գեծած՝ զժկարանիդ կենաց
վիդամարան։ զի զառ՛ ինեղբոյն
միակութեն կորուսչին սերմանց՝
մանգազած կառացդ հուպ առ
արմատ խուզեալ չծձեսցես։
Ա՛ Ե՛մ եդեալ հեռեւիլ առքեզ
բոլորիցդ ած՝ պետրոսեան օրէ
նակութեն՝ ի կենացողոյս ծովու
ժեղանացս ալեց ընկղուզայ։ Ա մա
տո՛ ժամեակ զալջ կեցուցիչ օգ
նական՝ ինձ առաքեցելոյս։
Ա՛ Նդ քանանուհւոյն ձայնի՝ ի
խորոց սրտից պազատիմ։ սուվե
ցելոյ ստպականատպատ կաղկան
Ձողական ամենաթշնաւոր վնան
գաւառիս յապրուստս կերակրոյ,
փշրանաց հոգի՝ ի բազմազեղդ
քո սեղանոյ մանանաւորեսցես։
Ա՛ յրա փրկութեն նիւթոյ խորա

արժանացուսցես։ ||Յ՚ի կնքելն
զչերմին փականս կենդանակիր
քո գերեզմանին՝ անդրէն յոր
սայեալ զնոսին յանդունդս սո-
պեցեր։ Օ՚ի՛ իսաւրնակի անձինս
զնշխար լուսոյդ Հանգուցեալ։
||Յ՚ի Հարեաւեն զքեզ կորու-
սեալ և ելիր զերկրաւոր մարմին
գողացեալ Համայնակենդ և ամենա-
սպառ՝ զսերմ ծննդոցն կրճա-
տեցեր։ Օ՚ի զնս զանարժանս
յիշատակի ընտրութեն բարեաց՝
անկորուստ և անշնասելի ընդ
փրկելոցն Հաղորդեսցես։ ||Յ
յարծաթոյն կրկնակապէն կա-
շառաձգուի որ՝ ի գանձարանէ
Հօր քոյ՝ Ընդհրաց՝ քեզ գրաւ
մատնութեն և անարգութեն Մա-
նաւորեցին զուրացողացն մոլեգ-
նելոց՝ ըստ Հին դիպուածոյ Հնգոյն
մատաքուռ՝ ի յարձան քարի յեղա-
նակեցեր։ Օ՚ի զնս զվերսկելս՝ ի
Հաստատութեն՝ և ընդ իշխանութ-
մահու վաճառեալս՝ արեամբ քո
փրկեալ՝ ի Հաստատութեն վերիդ
կատարացես։ (Որ՚ինեալ կրկին՝
օրհնեալ վերստին՝ յաւժ միշտ
օրհնաբանեալ՝ յաճախեսցես
յաճախեսնից։ Ա՚մէն ։

¶ Երգսն յաւելեալ կրկին հնծութեան,
Նորին Հայոյն առնայն աղերս մաղթանաց,
Լան խնդրոյ սրտից՝ խոսք ընդ ոչ։

ՂՂ

քանի պահել կենաց յարուց
մարմնոյ ոսկերս՝ երբ ի գանձա-
մանեցեր։ Օ՚ի զտառապեալս
ողորմութեն Հանդարտեցուսցես։
||Յ՚ի զպահապանն սուրբ ընկե
րաց իւրեանց մատուցեր, որ զո
րովայն օձին սահեցման Հողոյ
ցես։ ||Յ՚ի նախատողացն մոլեգ
նեցեր։ Օ՚ի զանհամարձակ լե
զուս՝ ի գովեստ քեզ զօրացուս
պատկեր երանգաւ արեան գու
Նոյն կապեցեր, որ զլուսնին
հայհոյեցան հնարաւոր չարաբա
անձին բարութի Հանգուցեալ
մրթաշխ ցեր։ Օ՚ի զմահացելոյս
սպառնացար, որ զարուսեակն
րատուութե զնոստովանելդ ան-
բանեսցես։ ||Յ՚ զանողոքն ապի
ղոյդ օրինակ կանխաւ աւետա
ցեալս գլուխ՝ գթութեդ օծ
մամբ խնդեսցես։ ||Յ՚ի մոլորե
ցուցիչն կարդալ զքեզ ասելս
պանիցն զօդաւած ծնօտիցն բա
ժանեցեր քակտեալ՝ ի միմեանց,
որ զկարծրութի վհատն Հեր
ձեր։ Օ՚ի զանուսնակս բարեաց
Հոգիս՝ ի բերմանէ ընծայնուե՝
ողորմութե Հանդարտեցուսցես։

Յօհ 19,1

ղուկ 23 44

Մատ 27.39

Գործ 2 • 20

ղուկ 23•35

Մատ 27,51

Մատ 27, 63

Մատ 27,51

Մատ 27, 66 Նահ 3 • 14

ՅՈՎԱՅՈՒ ԳԼՈՒԽ Ա.

Մարտակ վերապահ սեցեալք բարեշնորհ Տուէքն քոյդ պարգեւաց առ իմս երախտիս՝ ով ամենագութ բարերար գովեալ և ամենազօր Թէև սակաւք շարագրեցան առ տանօր եդեալ, այլ արքայազունք են և իշխանականք ինքնակալութեանդ։ Արդիւք զօրութեանդ՝ ՅՕՐ նունդք վեհից մեծափառք։ Ողջանորոգք և հրաշափառիւք, յաղթողական վերամբարձութեամբ, Յորջորջիք հռչակեալք ըստ գլխոց գլխոց պսակապաճոյճ գեղազարդելոց։ Ներեալ ընդ ինքեանս անթիւ պետութիւնս օրհնաբանողաց։ Համբոյրս հեզս երկնչիկս և խաղաղականս ամենայնի հարազատութեանդ այնոցիկ նահանգաց, զորոց մի՛ջոցն մաղթեցք ասելով՝ զարթիր ար զզօրութի՛ւդ, և եկ ի կեցուցանել զմեզ։ Արք յոյժ զօրեղն Հալածել զմեզ, և զանկուսուքեանն կարկուտ հալել և փախուցանել։ քան թէ նախամարտիկն զինւորուն երկնային պարուն՝ զդիւերավարն խաւարային սկզբնաներհակ բարուցն ասէ ։ Ահա զի և զբնաւն այսքանեաց ձրից որ՝ի բարձրելոյն լիոյ անձ րևեցաք, տկարիս թշնամեցս և ապախտաւոր ծառայիս, անձամբ ասել։ Ահա եթէ համարձակեսցէ ոք զօրել խօսիլ զսակաւս՝ի բազմացն քան թէ զիսկութի՛ւն համանգամայնիցն առ այսոսիկ զառաջինն նուաճեալ յերկիր (ՅՆՆ) ՀԱՍՏԵՑԱՒ, իբր զտկար ոք ՀԱ 2·7 նկուն՝ի զօրաւորն մեծ է հեր քեալ պարտեցի։

Ա. Ով թէպետ և այսպէս գրեցի, և գարձել զնոյն վկայեմ առ թե րիխակութի՛ւն հողոյս, և կատարելութի՛ւն հաստողիդ, և առ բարիսն իմ՝ չարժանութի՛ւն։ Ահակն առ աւելոյս աննախանձ և բազմազեղջն գովեալ արդիւք զօրեղութի՛ւնդ՝ վանել են կարծրութի՛ւնք արտաբերութի՛ւն սրտի բանսարկիչն։ Ար քարին առ ակաճ յուսահատն վհատութի՛ւն սպառմանէ՝ խոպանման աղբերացս երկուց՝ որ՝ի զգայականս եդեմայ բղխել պատրաստեաց անկօղծ։ զի ոռոգեալ ծաղկեսցի նովաճ որ՝ի յիս բարեգործութի՛ւն կեն սատուկն դրախտ՝ Հա՛ մի՛ յամաքութ՛ արտասւեցաս՝ աղանդ ա հնարն պատրանօք չարաչար խոթամանկեսցէ վերստին հանել զնա՛ի փս փկութի՛ն նախնուա՛ մի

ԳԻՇԵՐ ԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ

երբեմն յայլ ընթերցուածի
որ ի սկզբնաւորականացն

Ի ԵՐԱՆԵԼԻՍ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ

Երբեմն, և հրաշք իւր։
Հոգին և անեղծութիւն իւր։
Բանն, և կատարած իւր։
Հեթտարութիւն, և երգումն իւր
Օրհութիւն, և հրամանք իւր։
Ընծայարանն, և աթանչելիք իւր։
Անանց՝ն, և անձկանութիւ իւր
Աւետն կենդանի, և վաստակ իւր։
Միւնն հրոյ և ձառագայթ իւր։
Որոտումն, և աղդմունք իւր։
Ցայտն վերին, և փրկութիւն իւր։
Ծառն օրհնեա, և պտուղք իւր
Բարութեանն, և գթարութիւնք իւր։
Ես զի մի զբնաւն ասելով՝
յանձն վրիպեցայց իբր յորեղ
Ես այլայլեալ աչաց տկարութե, ի
շատն ասել լռեցից, և խոսկաւն
ժամանեցից բաւականացեալ
ամենապիկար կարիբ։
Ոյց աճաղ յաճէտ աստանօր
Թշնաառացելոյ եղկելի անձինս։
Հանգի կարգ բանիս բերել ինձ
խառնել ընդ ձայնի աւետեացս՝
և բոզոզք գուժից։ Ա ես զի ընդ այս
սիկ առնթեր սոլին գոյ՝ Ի
դրութեն, և կշիռքն։ Ա ձիւն, և հո
ւոցմունքն։ Հնոութեն, և լոյսն
Յանդիմանութեն, և զամպարքն։
Ա երկութեն, և պատկառանքն։
Յայտնութիւնն, և ամպն։
Ընթիցն, և վաստակքն։
Ի՛ւրեան, և պատիժն։

կարգի զմեզանաց զնաւաբայլին
ծնունդս զլնաւաորացն օրինաց
մարմնականցն անդամոց գրեցի,
յորոց սիրեցայ ժեռնգս մահու։
Սոյնպէս և յայսմ սահման ընտ
րութե բանի՝ զլուսածնելոցն զա
զատարար օրէնսն հոգւոցն կե
նաց որ՝ի մեր յաքս՝ յիշատակեցից
նրբազոյ՝ի յոքունց։ իբր յանբաւ
բազմութեց ծովու կաթիլ մի
առնել։ Հանգիեն արդարն կայ
սերակայք ոմանք՝ իբարձրութեն
դահի բազմելոք։ Թոշակաւն չը
նորհաց լցելք և հարստացելք
Հատչոյն, և սիրեցեալք իւր։
Ըրքայն, և պատճառորդ իւր։
Սասակեանն, և իշխանականք իւր։
Բարեհոչակեցն, և հռչմունք իւր։
Յաքիոզականն, և փոդք իւր։
Օրհաճոյն, և մաքսիկք իւր։
Ոսկեգեալն, և փառք իւր։
Գեղասն, և պարուճորդ իւր։
Ոչխարն, և օրիորդք իւր։
Գեղասէրն, և հնդերձանք իւր։
Ըզատութիւնն և հնորհք իւր։
Ըզցելութիւնն, և ձեռն իւր։
Ստոստութե, և քաճառութիւ իւր։
Պահպանութիւնն, և ազ իւր։
Պարգեւն, և զարդ իւր։
Ըզանն կենաց, և ամրութի իւր։
Կընիքն, և նկարագիր իւր։
Ըմեն, եճ հովանի իւր։

ՍԱՂՄՈՍ Ա.

Ա Ղ Ա Ղ Ա Կ Ն Ե Ր Ո Ւ Ն Ց Ա Ռ Ա Ջ Ի Ն Ս Ա Ղ Մ Ո Ս

պատասպարան վախճանեան ։

Աստուած ըզ զօրն որ յերկոցա առ

ՈՒ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐ ՅՈՎՍԷՓ ԱՐԻՄԱԹԵԱՑԻ

բարերար առեղծիչ բո
լորից ։ Ուր հա
ռաչանաց Հայնիս
վտանգի, Հայերկիրէդ տագնապի
ապագային կարծեաց փրկեա
կարօղ զօրու Թէ, զերծուցել ի
պարտեաց ։ Անզի բաճկանես
յաջմի առ ամ հնարս զօրանալ,
անբաւ մեծուԹէն Հիմաստուէն
անսահմանելիէ ։ Այս քանզի ու
ղիղ մտացս տեսանելի հեռուստ
զհանդերձելոյն հանդէս ահա
ճորաքաղ, նկատեմ ինձէն աս
տանօր կանխաւ զտիւն լուսոյ
սրբոցն յուսոյ։ Եզերն խաւարի
պատժապարտիս պատուհասիս

Ի երրորդ յաւելեալ կրկին հեծութեան.
Նորին հոգւոյ առնոյն աղերս մաղթանաց.
Յան ի խորոց սրտից՝ խոսք ընդ Աս ։

Ես ամենայն ինչ ի
մանալ և անկէտ լուսոյն աչաց
եղկելոյս ։ Հայրական ցասումն
անբուժելի՝ գառնուԹե որդւոյս
ՊակասուԹի անմորոգելի՝ մե
ղուցել մարմնոյս՝ Սոր կշտամ
բուի գտողիս չարեաց՝ ախտա
ցեալ հոգւոյս ։ Յարտամ տագ
նապի տարակուսանաց ելից գե
րելոյս ։ Ով երկնային զօրքն
մատուցանեն Թշնամացելոյս ։
Ի խրձուն որոմանց վկայելով
վտանգեցելոյս ։ Ի Հայն ահար
կու զանբժշկուԹիւն ազդել լքե
լոյս ։ Ահա արդարև երգս կա
տակերգուԹե Ընարհար գոռ
նըշի ։ յածել և կոծել բաղ հինե
ցուցել ողբս ողորմելիս և զկսկը
ծեցուցիչս, ըստ առաքաւոր բանին
եսայեայ որ՝ իպատգամին տուր
սն ։ Ով Թէ նա զդիպուածն փորր
անցին ապաւնեաց՝ ի մօտոյ իմն
տպաւորեալ բաղդըեր գիմակս
գիմակս կերպիւ կերպիւ աճա
ղականաց ըստ կոծողացն կաքաւե
լոյ ։ Ասկ առիս, որչափս և որպի
սիս Հայնս մինչեցեցից վհատեցու
ցիչս ։ որ գալստեանն ահն սպա
սեալ առանց վրիպանաց, ինացի
անպատրաստ և անհանդերձելի ։
Արդ՝ Եթէ զգիտատանացն ահա
սորուն կրկնեցից, բնմացուցից
ինձ աչխար ։ Այդ Եթէ զիորձն

տոչորումն՝ մղձկեալ սրտիս։
Ո՜երժեա զդիւային չարաչար
րութեանս չշուկ՛քս պարտաւորիս։
Հալածեա զաւուրս հատանձկու
թեան հոգւոյս մըթաբեմ չարի կե
նակից։ Յրժեա զձ խաւար
թանձրութեան բանտէն մեղաց
երևոյթ մտելոյս՝ի կեանս։ Որպ ըզ
զաղեր թխատիպ կրնցս ապակա
նաբեաց կարիս՝։ Սորոգեա ըզ
պատկեր լուսոյ պաշտեցեալ փոյ
մեծաւոր անձան հզօրիդ յոգիս։
Օ՜րացոյց զշնորհիդ փայլուածի
գեղ դիմացս, և՛ի կերպարան
տեսութեան մտաց հողեղինիս։
Յարմար յերիւրմանէ կացի յոր
գարեալ որ զքոյդ բերէ նկա
տումն նշուլազարդ մաքրութեա
զտեալ զմաչ մեզաշարիս։
Ո՜ծային կենդանի անեղծ երկ
նաւոր լուսով քո ծածկել յօրի
նակս յերիս։ Օ՜ն դու միայնես
օրհնեալ ըստ հօր՝ի գովեստ հիւյդ
սրբ՝ յաբիւնոս յաբեանից։ Ա՜մն։

Ա Երգարկն յաւելեալ կրկին հեծութեան. Ո՜րոյն հոգոյ. առ նոյն աղերս մաղթանաց։

Ա Ան ի խարոյ սրտից խոսք ընդ ոյ։

ԽՈՒ

ԲԴՈՒ ԱՀ ՊԱՏՍ

դանաց օրհնելդ յայտի
հօրդ ահաւորի անքն
նեին ծնունդ։ Որ տիս

Ա՛րդ՝ հայեց՝ի յանգիծ վտան
գեցս ընդարմացեալ միայնոյ քաղցր
առ ամենեսեան։ Լուեա առաք
րաբ յաղթական կենարարին խա
չիդ զյանցս վարձիս։ Որ յեմ
կատից պատարեն՝ի մահ զգերիս։
Եւ հան՝ի յանդորը զառաք
անեալս թիւր ընթացողիս։
Ո՜ժգնեա զհրատապ ջերմեռակն
ծարաւոյ զիս անդունդք խորոց։ Ա՛չ
դհոգ վհիս։ Ա՛չ բարձրունք
լերանց։ Ա՛չ անձաւք քարանց։
Ա՛չ կարծրութիւնք արձանաց։
Ա՛չ ծերպք ծակաց։ Ա՛չ վա
պարք փոսից։ Ա՛չ սորք հեղեղաց
Ա՛չ բաւիղք խորից։ Ա՛չ ըզ
տեմարանք յարկաց։ Ա՛չ ծած
կութիւնք սենեկաց։ Ա՛չ եամիք
հովտաց։ Ա՛չ ծործորք դըժբա
րաց։ Ա՛չ վերադրութիւնք բլրոց։
Ա՛չ արձակմունք ընդց։ Ա՛չ ան
բաւութիւնք ծովուց։ Ա՛չ սահանք
յորձանաց։ Ա՛չ հեռաւորութիւնք
եղերաց։ Ա՛չ ողջմունք ձայնից։
Ա՛չ հեղեղք արտասուաց։ Ա՛չ տա
տանմունք մատանց։ Ա՛չ հմբարձ
մունք ձեռաց։ Ա՛չ պարտատանք
ընթանց։ Ա՛յսոցիկ սաստկութեց
ժամանց անձաղպրելոյ՝ դուռս
որ՝ ըս հնարք և զադարք դիւ
րութեն ամենամեղս հոգւոյս։

Ա՛ղ) 144,9

ՅԻՇ Ց.Ա.Ո.Ո.Ա.Ե,
փրկութեե, առողջմանե,
քաջութեե անմրոգութե,
բժշկութեե և առողջութեե, լու-
սաւորութեե և կենդանութե, յա-
րութեե և անմահութեե: Յիշեա զիս յորժամ գայցես արքայու-
թեամբ քով: Հաւատ, հոգի, բարիք, և
ամենասաստեղծ: Կենդանի, դուիշ
Ամենակալտար: մարձ ի հեծու-
թիւ համայն եղելոց:

Ընդ խաչեցելոյն ընդ քեզ՝ և ես
պաղատիմ: Որ ծչ ըմբռնեալ վէ-
քոյ, և ծչ կապեցեալ: Ի կախել,
և ծչ քաշեալ: Ի խոփեալ յա-
նուն մեծիդ, և ծչ անարգեալ:
Ի լսկեալ, և ծչ նշկահեալ:
Ի խորտակել, և ծչ մահացեալ:
Ընդ արքայութեն արդարոյ մա-
սին անձկալեց լուսոյ՝ արժանի
ցուցեալ: Որ բաժանք ուխտի
երդմնականաւ, և ամենիւ ազդել
զանիսկիսելութիւն բարեացն որ
ետուր, փառաւորեցեր առ յոյս
մրկութեե խոստաս լքելոյս:
Որհնեալ, Որհնեալ, և գարձեալ
օրհնեալ: Ընդ դիս ընկալեալ նո-
ւին հաւատով: Կանդնեա՛ի կոր
ծանմանէն բժիշկ՝ Քրիստոս,
հիւանդութեանս ախտից՝ ծղոր
մած: Յեղերեաց սմանօ գարձ

զուկ) 23՝12

զուկ) 23՝42

զուկ) 23՝43

զուկ) 8՝43

բանայ առ՝ի քէն և ոչ ինչ: Որ՝ի
ծագել անաւուեր նշուլից ողոր
մութեե քոյ փոց, հալին մեղք:
Հալածին գևք: Ջընջին յան
ցանք: Խզին կապանք: Խորտա
կին շղթայք: Կենդանանային
մահացեալ: Ի՛ժշկին հարւածք:
Ոչնչանան վէրք: Ի՛ատնին ապա
կանութիւք: Չեզնեան տխրու
թիւք: Սահանջին հեծութիւք:
Դադարեսցեն ողբք: Եկնի մեզն
Երջիկ մաղ առաւուտն: Ծարա
ւիլ մեռեալն: Ապաւէն աղջամղին:
Ի ձանապարհ մութին: Ջնայ գիշերն:
Տարագրի տագնապն: Ջանան
չարիքն: Հալածին յուսահատու
թիւք: Ոչ թիշորիւ ձեռն քո:
Ամենակալ քաջիդ ասի, որ ոչ
եկեր կորուսանել զմարդկան հո
գիս, այլ կեցուցանել, Թող ինձ
զանթիւ չարիսն իմ, բղխումդ ողոր
մութեե քոյ: Օի դու միայն ես
յերկինս անճառ, ևյերկրի անղնե
նին: Ի տարր գոյիդ՝ ևյեզր ծա
գաց աշխարհի: Կիզբն ասի՝ և
յաւի, ասի՛ ըստմանէ օրհնեալդ
Ի բարձունս: Ընդ քեզ ընդ հօր
և հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառ՝
յաւիտեանս Ամէն:

Աչքսն յաւելած կրկին հեծութեան,
Նորին հանդի առնուի առեալ մանկանց.
Լան խոտոր արտից՝ խոտ ընդ ոչ:

քեզ միութե՛ն՝ լուսաւորեցայց
կրկին ողջացեալ շնչով ևմարմ
նով, յամի կարօղ ևանվանելի։
Որ ոչ կարօտանաս սպեղանեց
առ պատրաստուե՛ն պատանաց
հոգեկան վիրաց։ Ի՛ ժանիկի։
Ի՛ միջնորդի։ Ի՛ աւուրց եր
կարաձգութե՛ն։ Ի՛ փոփոխա մա
տուցանելոյ։ Ի՛ հատման։ Ի՛
խարման։ Ի՛ սրագործութե՛ն ը
երկրաւորս դեղատրըուե՛ն ։
առ որս միշտ վրիպութե՛ն ևամե
նասխալ տարակուսութե՛ն։ Ի՛
քեզ արարչիդ հոգւոց ևմարմ
նոց, Ո՛ր ինչ լուսաւորեալ է։
Ո՛ր ինչ առնի՛ է։ Ո՛ր ինչ գրելի։
Ո՛ր ինչ դիւրին է։ Համային հնա
րաւոր է։ Ոմանան գլխաւորել է։
Խոստումն լցեալ է։ Ամիրլ կա
տարեալ է։ Որ կտակն աւետա
րան է։ Որ վճռիւն ազատուի է։
Որ մատեանն ընթրէ։ Ի՛ հ
փակեալես ը օրինօք։ Ի՛ պա
րուն ակեալես ը կանոնիւ։ Ի՛
արգելեալ ը նրբազգութե՛ն։ Ի՛
խոնարհեալ ը հնազանդութե՛ն։
Ի՛ պարագրեալ ը փոքրկութե՛ն։
Ի՛ չափեալես ը սահմանաւ։
Ի՛ վրիպեալ ի բարկութե՛ն։
Ի՛ սխալեալ ընդ ի՛ խոստութե՛ն։ Ի՛ ամ
բոխել ի խոտովութե՛ն։ Ի՛ դղրդել

զիս ի կեանս՝ կենդանութե՛ն։
Ո՛ւմեմ և ես, կեցո ը նմին ա
պաշխնուե՛ն։ Ընձամբ մեռելոյս՝
կենդանական շունչ ընձեռեա։
Յարութե՛ն կեանք։ Ընմահութե՛ն։
Ընպակաս բարութե՛ն։ Ընսպառ
նորհս։ Ընփոփոխ ներողութե՛ն։
Ի՛ ամենազօր։ Զեռն ամենի
խան։ Ոնան ամենաձեռն ։ Կա
մեաց ընդ և միրկեցայց ։ Ինար
կեա միայն գթութե՛ն, և արդա
րացայց։ Սա բանիւ, և վաղվա
զակի անարատ գտայց ։ Ոռա
ցիր զթիւ ջարեացս, և անդբա
տին համարձակեցայց ։ Ուա
տաձեռնեա, և արդեն ի քեզ
իսկ պատուաստեցայց ։ Վառա
ծորեալդ յամի յաւիտեան։ Ի՛մէն։

Ներսէսն յաւելած կրկին հածութեան.
Նորին հոգւոյն առ նոյն աղերս մաղթանաց։
Ոնան ի խորոց սրտից խոսք ընդ այ.

Ի Ն Ս Ո Ն

կրթականութե՛ն ամենա
փորձ հնարաւորութե՛ն,
պատճառ կենաց անախ
տականաց։ Ոդիր զօրաւոր երկ
նաւոր ուր յաբքն, ջոջ ամենայն իմա
նալեաց և տեսականաց։ Ի՛հ
դու ի յիս ը միջերկին։ որ ը ասե
լոյն նոր կցորդութե՛ն։ Ո՛ր բա

(ղևտա 26։12 2կորն 6։16)

ԸՆԹԱՑՄԱՆՑ

ծնունդ ոյ հարազատ անթարգմանելի։ Որպէս բնա
Հին եղելոց, քո Թէր ։ Ոյս ի
խաճարի՝ արտից մրթացելոց։
Ոնդ մեզ լսմամբ, և ըստ առաքչիոյ
իսկուբ։ Երայնուս զքոյինսդ
ծանուցանող հրաշատես ։ Հայր
քո օրհնեալ երինաւոր անճառ,
որ առաքեաց զքեզ ի վերուստ,
ոմ փառակից ես արարչութ,
այնքան հոգացաւ փ կուե իմոյ
տարագրեալ գերուոյս , միայն
զքեզ իսկ ունանեաց մարդկան։
Իսկ դու կարող զոյժ ի վեր քան
զիշաս զանտեսութիւնն աճար
տել խորհուրդ , հաճեցար ըստ
պարտեցելոյնս զմահուն ձաչա
կել բաժակ ի Ընթերի մարդ կու
թէ , և անյապաս ածուիթէ ։

Ոչ ոգեղէն նոր կենդանագործ ,
հնարաւորութենէ , այլ ի բուռն
իմ կործանեալ ոչ յածուած
ոգւոյ և հոգւոյ իսկակից և հա
մապատիւ էութ ծնողիդ և ծնո
ղելոյդ ։ Ա՛ի երրորդ աւթէ կա
տարել ի դիմաց երից անորոշելի
հատուած ոց ։ Ընկիզքն և ան
ժամանակ ։ Ընաբէն բարերար ։
Համայն կենդանարար ։ Ուղղիչ
հաղագաբար ։ Ստեղծիչ գոյից
և յօրինիչ ամենից ։ Ընդհակառակ
և միով բնութէ փառաւորել ։
Ասկ եթէ Հայրն գԹագ երկնա
ւոր հնչոր՝ մին յերկութէն , ըմ ամ
զմիմեանսկ ծընունդ անքննին
ծոցոյն՝ ոչ անհայեալ յորդիդ ի
համապատիւդ և ի սիրելիդ ։ այլ
կատած ներքինաց մահու , չար
չարողացն զինու , ըստ մրթութեան
զարարիայ ։ Ա՛ ըզի կարթնաւ
սրտին ի վեր հովիւն , և հարկանիլ
նոյն ինքն հօտապետին , և ցրուիլ
ոչխարացն հօտին ։ Ոչ օրինակն
նուրբ նախազրին , և ուխտադր
րութէ խորանին , և նրբիւրուած
արեան սպանդին , և առաւակ խոր
հրդոյ աբրահամեան պատարա
գին , զմիութէ Թշնամացելոյս
ի կամաց կեցուցչիդ յառաջա
գոյն նմ արարածոց ։

Ա՛ւ արդ՝ հիմ արտմիս անձն
իմ կործանեալ ոչ յածուած

Ա. Ե. Գ. Ա. Ն. Ի. Ա. Ն.

Երգարան յաւելուած կրկին հեծութեան.
Նորին հակոյն առնոյն աղերս մաղթանաց.
Ըստ Խորոց տրտից՝ խօսք ընդ Ցոյ.

Ի

Բարեաց տնկեալ՝ Խոսրո՛վ անձն իմ կործանեալ, և գօտեաւն հաճատոյ պնտեալ զերիկամանդ երկակի մասունս, զկրկնապղտոր խորհրդոյդ ըզցանկականիդ գործարան, խոտովան լեր բարերարին ոյ. Մտացդ՝ իբր զգործոց. Խորհրդոց՝ իբր զլսուածից. Անտեսիցն՝ իբր զայանեցեալոց. Սրտիդ ծածկուածից՝ իբր զբարբառումն ձայնից. Ակնարկուածեցն՝ իբր զարդիւնականաց մեղանաց. Ազդել շրթանցդ՝ իբր՝ ի գլուխ ելեալոց չարեաց. Ոտիդ հետոց, իբր գպատուհասանսն ոյ վազողաց. Ձեռացդ ձգումն առցասումն, իբր՝ ի հեղումն արեան գործոցդ. Ծիծաղիլն բնահին, իբր զկհաճոյական լքումն հնոյ հն. Երդումնականն, որ թէ

Ա. Ե. Գ. Ա. Ն. Ի. Ա. Ն.

Երգարան յաւելուած կրկին հեծութեան.
Նորին հակոյն առնոյն աղերս մաղթանաց.
Ըստ Խորոց տրտից՝ խօսք ընդ Ցոյ.

Ի

Բարեաց տնկեալ՝ Խոսրո՛վ անձն իմ կործանեալ, և գօտեաւն հաճատոյ պնտեալ զերիկամանդ երկակի մասունս, զկրկնապղտոր խորհրդոյդ ըզցանկականիդ գործարան, խոտովան լեր բարերարին ոյ. Մտացդ՝ իբր զգործոց. Խորհրդոց՝ իբր զլսուածից. Անտեսիցն՝ իբր զայանեցեալոց. Սրտիդ ծածկուածից՝ իբր զբարբառումն ձայնից. Ակնարկուածեցն՝ իբր զարդիւնականաց մեղանաց. Ազդել շրթանցդ՝ իբր՝ ի գլուխ ելեալոց չարեաց. Ոտիդ հետոց, իբր գպատուհասանսն ոյ վազողաց. Ձեռացդ ձգումն առցասումն, իբր՝ ի հեղումն արեան գործոցդ. Ծիծաղիլն բնահին, իբր զկհաճոյական լքումն հնոյ հն. Երդումնականն, որ թէ

Ղ(ուկ) 1·24

Հռոմ 8·26

ինքնագործ խակամտութեց. Ամ ընդ ղեր ղիս խառնես՝ յուսացս հատուածք ստոյգականաւք զմիտս հարեալ: Յուսաց յոյժ, խոստովան լերնամ, ևնա հոգայ վերջոյ ը դաւթեան սաղմոսին, և այլ մրճղրեի կենսախրախոյն բանից: Ակ եղանկ հնամարկելոյ հատոտողն՝ ի վերէ քան զսհման կըշռուե մտաց հրեշտակաց և երկրակնաց: Ու եթէ բիւրս կըրկնասցի՝ ոչ լինի չափեալ: Ամնզի անբովանդակելոյն՝ և բարերարելոյն անձառելի: Այս զի ոմն օրհնեալ զոմն օրհնաբանել յերրորդական համագոյութեն աղաչեաց: Ակ նա՛ ի հաճութի կամաց առաքչին մեռաւ: Ու միւսան ա հաւոր՝ ի յերկուից հանութի՝ մեծացեան բազմանոք մաղթի: Ակ համաբարոյ միակամութե ցուցակ՝ առ՝ ի զնոյն բարի ներգործել: Ոյ հոգին կենդանուցն, և բանն բանակնին, պայծառութի, փառացն, և կերպարան էութ: Ու կեանն փոյթ: Ու ողորմուին շթափ: Ու ձեռնկալութին պատրաստ: Ու փրկութին կնճղ: Ու առատութին յորդ: Ու յաճախուին զեզուն: Ու անբաւութին լի: Ու աննըճազութին փարթամ:

Ղ(ուկ) 1·24

Հռոմ 8·26

ինքնագործ խակամտութեց. Ամ ընդ ղեր ղիս խառնես՝ յուսացս հատուածք ստոյգականաւք զմիտս հարեալ: Յուսաց յոյժ, խոստովան լերնամ, ևնա հոգայ վերջոյ ը դաւթեան սաղմոսին, և այլ մրճղրեի կենսախրախոյն բանից: Ակ եղանկ հնամարկելոյ հատոտողն՝ ի վերէ քան զսհման կըշռուե մտաց հրեշտակաց և երկրակնաց: Ու եթէ բիւրս կըրկնասցի՝ ոչ լինի չափեալ: Ամնզի անբովանդակելոյն՝ և բարերարելոյն անձառելի: Այս զի ոմն օրհնեալ զոմն օրհնաբանել յերրորդական համագոյութեն աղաչեաց: Ակ նա՛ ի հաճութի կամաց առաքչին մեռաւ: Ու միւսան ա հաւոր՝ ի յերկուից հանութի՝ մեծացեան բազմանոք մաղթի: Ակ համաբարոյ միակամութե ցուցակ՝ առ՝ ի զնոյն բարի ներգործել: Ոյ հոգին կենդանուցն, և բանն բանակնին, պայծառութի, փառացն, և կերպարան էութ: Ու կեանն փոյթ: Ու ողորմուին շթափ: Ու ձեռնկալութին պատրաստ: Ու փրկութին կնճղ: Ու առատութին յորդ: Ու յաճախուին զեզուն: Ու անբաւութին լի: Ու աննըճազութին փարթամ:

դրամեան կշռութիւն։ Օ անդ
դականացն գործոց, իբր ի յա
կանջ ա արագ ժամանելոց։
Օ այսոսիկ յաճախեա կու
տեա կրկին յանձնառութիւ վե
րըստին պատմել աստանօր մե
ծաւ հեծութիւ զչէիցն՝ իբր զե
ղելոց՝ ընծայեալ այ զպարտուի
վանեցեալ անձինդ։ Օ ի ընկալ
ցիս ի փոխատրէն զընորհօք
Քողուի պարտուց մեղաւորին,
զոր այն արդարացոյց, և հրաշա
փառանգս հոչակեաց ամենապա
տիկ ներքոյիւ կրկնել զգուշեաց
զողմանն՝ քան զպարսաւանս մե
ղացն։ Խարդեա և դիզեա ան
ձինդ մեղապարտի բամբասանս
յոգունս զքոյն խոհերս բազ
մամանեայս անձն իմ կշռամ
բեալ յոգնախրթանդ բանիւ։
Օ չարութիւն։ Օ անօրէնութիւն։
Օ՝ վհատութիւն։ Օ՝ աւ՝ իմար
տն հանդիսե փախուստն։
Օ պարտութիւն։ Օ մոլեգնու
թիւն։ Օ անբարշտութիւն։ Օ ապ
շութիւն։ Օ թմրութիւն։ Օ քունն
արթնական։ Օ աւ՝ լքեալ թացան
զնիրհումն։ Օ խրխռդն օտա
րոտի։ Օ քանիցն նանրութիւ։
Օ զազրութիւն հաճոյութի։
Օ յամենայն՝ ինմին։ Օ փափա
գիլն այ աւելեցն։ Օ աներկիւ

ղուկ.
7.47

՝ի հանդէպ՝ թէ՝ ի տարադէպս,
իբր զգործակցաւն՝ խաբողին։
Օ ամբարտաւանութիւն, իբր ըզ
հին կործանիչ նախատեզծին
բարձրութե։ Օ սրտին նեղու
թի, իբրև զթերուի հաճատոյ։
Օ մեղկութիւն, իբր զպարտուի
զօրաճորին պնտութե։ Օ տըր
տունջն առ վտանգս կրիցն, իբր
զուրացութի ուխտին որ առ
այն։ Օ ապարատանութիւն, իբր
զթոռն լեն անգթութե։ Օ ամ
բարհաճաճութիւն իբր ոչ էիւք
առ վհհան գոռոզուի։ Օ հպար
տութիւն, իբր զկամակոր հարիճ
գտողին չարեաց։ Օ ակամայիցն,
ըստ կիճաւորացն։ Օ քռնացելոցն,
ըստ հաճանականացն։ Օ եկամը
տից, ընդ բնաճորականացն։
Օ անօրէնութիւն, ըստ անաճոյ
թե։ Օ փոքունն, ըստ սատկա
գանիցն։ Օ նրճազունն, ըստ յո
լովիցն։ Օ անձառիցն իմոց, իբր
զձառելեց գիտողին։ Օ անգրե
լոցն ինասուց, իբր զնըկարելոց
տեսողին՝ի յարձան մագնեսիա
վիմի։ Օ թեթևագունիցն առ
իսիր մտայ, իբր զսուբար ծան
րութի բեռանց։ Օ խնդիր չա
փու ծաճկելոցն, իբր զշղթով.
պահանջումն սաւեարն սակի՝ի
բերանոյ կիսոյն կորնթի չարեաք

Եւ արդ՝ զնաւդ բժշկեսցիս
անձն իմ՝ եղկելի՝ ի յայս քանիդ
տխգաց խոցոտեալ՝ բարձեալ
Թողեալ այրմի տարագիր անող
Ջանալի՝ լս մի՛ դիպրեին՝ Ոչան զի
մի՝ կիրթրոգրելոյդ՝ բաւականա
պես զօրէ ատտակման, Թողել
այսքան դասք ապակինողաց դրժ
Նէից գահճաց շաբլ պաշտօ
զաց։ Անաւանդ զի ոչ այսու
ևեթ նմանագրութեն կշռի տա

ղութեին։ Ո անասատութեին։ Ո ան
հնարթութեին։ Ո թերութեին։
Ո թիւրութեին։ Ո լռութեին։
Ո ձգդութեին։ Ո անկապ արձա
կութեան։ Ո ծիծաղականան։ Ո մը
րընջողականան։ Ո կատակերգա
կանան։ Ո գայթակղականան։
Ո պատրողականան։ Ո անդէպ
քաջութեան։ Ո անյարմար մարտ
սան։ Ո առանց օրինի պարծանին։
Ո խեղդմունս հոգւոյն։ Ո տա
տանողականան զերկչոտութեան։
Ո քաջմաստեղն ձիւզն զրա
հեւականան։ Ո անպատկառ փա
րաբանութեան։ Ո գժտութեին։
Ո գժդմնութեին։ Ո անդատ
ատելութեին։ Ո մարմնվնան
դիւրբեռնողականն։ Ո փոքուն
ցըն զանկրտութեին։ Ո խոստ
մանցն գրժրողութեին։ Ո ուխ
տիցն մոռացութեին։ Ո ներմա
նեացն պղակերպութեին։ Ո կեղ
ծեացն քօղարկութեին։ Ո փա
ռամոլութեին մորոսութեին։
Ո չծնիցն յաճախնութեանն։
Ո ապիրատութեին։ Ո ինքնա
պրութեին։ Ո նախագահիցն
տենչութեի։ Ո հաստացանելն
եղեռնականացն։ Ո նոցին զան
շահ աշխատանն։ Ո վայրապար
բերմունն։ Ո ընթացակցութեի
արն խորամանկութեին բանսարկ

հին։ Ո քանին սերմանակալ
Ո վաճառութեն կենացն ըստ գնոցն
սատակման։ Ո կորուստ աշան
դինն։ Ո հայրենեացն ծախս։
Ո կապարանն ձգողական։
Ո փոկովչծոյ երինջոց անխղելի
ըմբռնմամբ զանօրէնութեին։
Ո յարաթաթաւ տղմաբնակու
թիւնն։ Ո չքոսմն լաճացն։
Ո ընթադրութեիս անկարծիցն։
Ո կնի դարձին առնոյն դարձն
դաժանակին։ Ո նորոգ մտացն։
Ո օտար խորհրդոցն։ Ո անկայ
ուն կամացն։ Ո հաչման հոգա
գին։ Ո էութեի չնչոյն։ Ո ևան
քան զասհման կանոնացն դրու
թե։ Ո իշխանականին զամենա
ըսփիւռ բացարձակութիւն։
Եւ զոր չէ ձառելի, և կամ գրե
լի, և կամ պատմելի, և կամ
յերեսս դիմաց բերելի։

գականաց՝ ըստ ձեռն հրշտակի կա-
ղաց երկուց միաբերդ խորհրդ-
ա՛ի յոտս սանուցականաս կրո-
պատկեր և մի այր գոյացայ ։
երբեք գիտել թէ երկ և այրք
ռակի ։ Ար ոչ իսկ ծանեայ զնա
հաշն, [լը երգոյն երգոց առեալ
ամայաբնակացն ի վտանս հով
տածոզական զհօգիանս ուրուցն
նախատ վարձկանութեց։ Հովիւ-
առօտականաց գարշուե մեղայ
զաւերս վայրագասունս խոզից
կշտամբիչ։ Ընծայս զերամակս
պետս ես յաՀէտ,
ամենապատիւ, միշտ
գերհնեայ
վայրենոյ
բարոյ, անձամբ անձին մահու
կշտամբիչ։ Ընծայս զերամակս
զաւերս վայրագասունս խոզից
արօտականաց գարշուե մեղայ
նախատ վարձկանութեց։ Հովիւ-
տածոզական զհօգիանս ուրուցն
ամայաբնակացն ի վտանս հով
հաշն, [լը երգոյն երգոց առեալ
ռակի ։ Ար ոչ իսկ ծանեայ զնա
երբեք գիտել թէ երկ և այրք
պատկեր և մի այր գոյացայ ։
ա՛ի յոտս սանուցականաս կրո-
ղաց երկուց միաբերդ խորհրդ-
գականաց՝ ըստ ձեռն հրշտակի կա-

Վերոյն յուշիկ հրկին հեծութեան.
Ծորին հեղուղ առ նոյն աղերս մնջմանաց։
Ոչ խորոց պոռոց խոսք ընդ այ ։

ՈՄՈՒ

Ի Գ՝ ՎՐՒ

պետս ես յաՀէտ,
ամենապատիւ, միշտ
գերհնեայ
վայրենոյ

յաՀիտեանս ։ Ամէն ։

Թրկիչ ։ Յե ՎՒ ։ Ո ր ջ ե ա լ
Կամարար ։ Արօտ ։ Հնարաճոռ
Ար եգուխտ ։ Ենդանի ։ Հզօր ։
Ար արեր ար ։
չես ողորմութէ ։ Ար ար եր ար ։
գատապարտուխէ ։ Ոչ խնայեա
Որստեան ։ սատակման ՝ ի մահ

տանիք։ Հաց կարծրակերտ և
ազդուրական։ Որն և գոլորա
կանք և պատճառականագոյնք։
Արձեալ՝ կարևորք և պատկա
ռելիք։ Ակ թարգմանութիւնք
սոցին տեսութե՛ն՝ իբրեզեն նկա
րագրել իբր յարձանի անկընկա
կանի անձնիմ եղկելի։ Ոչ զնև
տարր ժ՚ամակաց և աշարունակ հե
տևման աճուրդն առ պակաս ա
մին իբր կանոնաւ իմիք սահմա
նեալ, մասամբքդ անսխալ և ան
այլայլելի պահեցի։ Արձեալ
այլ օրինակ հոգևորական։ Որ
զսկզբան յօդուած շաղկապէ՛ի մի
առ եկեզեցի՝ քև խորհրդածի
Իբր զի առանց բնաւէից զուգա
մասնութե՛ն կապակցեալ լծով
հաւանականաւ զվերնի ընդ փո
քուն, ինչ սահմանէ հաստուածոյն
անարատութե՛ն յանուն՝ քի ժողո
վելոյն։ Ոչ՝ ի հաւատումն և՛ի ը
նազութե՛ միով անդամոյս անար
գաց պատճաստելոցս՝ ի մարմնի
կրճատել խնդ յօրինուած կազ
մութե՛ն մարդոյդ քումմ սենեկի
զգայականի։ Ոչ ընդհանուր ընտա
նութե՛ պատկերին յանկարգ փո
փոխութ։ Ոչ արդ՝ այսպիսեօք
և և բազմօք անզուգական հր
շակերտութե՛ն եղեկան պատ
կեր ոչ կշտամբեալ խոպատ ոգի

փիլ. 3.19

(Ծն.) 2.7
Հռոմ 17.5

ռուցար իբր՝ ի թռչէջ թևոց
նորնաբարձ բազկաց վերատա
նողաց՝ շՀայրենական հայիլ։
վ յիմար, զնարդ քեզեն կորա
ցար յերկնէ։ զաստեացս միշտ
հոգացեալ դիպուածս, ըզ ցեռա
անապատականս համարեցար։
Իբր զճշագ բազմաբերանեան
՚ի յաշտանիկն մարմնոյդ հաստա
տեցաւ գլխոյդ բոլորութե՛ն զի
և այսուհ՚ի յօրինակին ընդհէ մի
օտարասցիս զնճ տեսանել՝ և
զնացականացն խնայտասիրել։
Ա՚ականուն յարգանօք կըր
կին ձեռնացար։ Ոչ զյաղթա
նակ բարեմասնուե որ առքեզ
եզեն՝ անարգել լեզուաւ խօսես
ցիս։ Ջնեռնեդ հաստատութ յարմա
րուտեն մատանդդ շառաւիղօք՝
զգործնականայն տնօրինել րզ
տնտեսութե՛, իբր կցորդ հատա
ցեղու թե՛ ամենաբաշխ ա՚ոյն ոչ՝
ոճ կոչեցար։ Իրից հարիւրոց
և առաջից վերից յօդիւք շաղկա
պեցար։ յարել՝ ի քեզ ըզ նոսին՝ ի
նոյն և պատշաճական մասունս
չափուց ազդուականաց ե զգայ
ուեցդ։ զի մի և երևեցդ նի
թականութե՛ բուռդ տեսութե՛ն
մոտացդ գիտման անդատ եղիցիս։
Ոչ ունիք ստեարքեն և զբա
Հոյր։ Հայլք փոքունիք են ապի

Եւ այդ՝ ողբակից մեծ մեղա
ւորին անօրինեցելոյ կամաւ առ
ի մահ, զնորին ոտն ու երկրոր

Նպաստեցեր։ Ի նդէր զինեցար
ընդէմ քո ներհակ ոմն ընդունա
յան խելագարութեան։ Ի նդէր
որսացար՝ ծուղակ մահու, քո
զեալ զարահեան վստահութեան։
Ի նդէր կարծիր պատրանաց
ածար՝ հաղորդ մարմնոյ կենա
րարին։ Իյմ վերատին յուսայել
՝ինա՝ կարդանամ, ապաւինելոյս
բաժիչ նորոգիչ փրկիչ կեցու
ցիչ և կենդանարար։ Ողբամած,
հնամոզ, մարդասէր, անհասկալ
բազմագութ, օրհնեալ յաւիտեան։

Ամէն։

Ի երաւին յաւելուած կրկին հնչմանէան։
Նորին հնչողն, առ Նոյն աղերս մատուցանց։

Ան ի խորոց սրտից խոսք ընդ Ցն։

Ո՛վ Յիսուս Օրհնեալ, գոյ ասել ամաչեցեալոյս յե
րեսաց մեծիդ ահաւորու
թե։ Այլ եթէ համարձակ, և
հոգւիբերան եղեալ լսել ի սրտի
ս մարգարէութեանն խրատու։
Ի հա՛ բարեաւն կարկառեալ ի
յոյս։ Ինակ եթէ զփականս շար
ժողութե՛ն շրթանցս բացից բեր
նադատեցից խօսիլ կամեցեալ,
դարձեալ զնոյն ձայն ի բնական
կան եղերերգութե՛ն լալեաց բաղ
մութե՛ն՝ եթէ մեռացս աչքիցդ ի։

Եւ այդ՝ ընդ ոչ ոք ի ներկայ
ի մահ, զնորին ոտն ու երկրոր

Ի նդէր զանողացդ ոտից սըր
բութե՛ն՝ ձանձրացաւն ժանտից
աղտեղեցեր։ Ի նդէր կրկնեցեր
իրաւադատին զուխտազանց
թե՛ հին պատճիրանին։ Ի նդէր
մերժեցար՝ ի սրտէդն ընդհաց
իբր ոտամ՝ ի ծառոյն կենաց։
Ի նդէր նենգեցեր քեզն քո կա
մաւ զանստուեր լուսոյն յարա
կայ։ Ի նդէր պատկառանս
անհամարձակելիս՝ քոյին դիմացդ

Ի նդէր փակեցեր քեզն քեզ
զերկին։ և զվերելից դուռն աղ
խեցեր։ Ի նդէր խառնեցեր ըմ
ջոյն մաքրութե՛ն՝ զախտ արատա
ճադ տաժանաւորութե՛ն։
Ի նդէր զլքեցեալ զձորձ վեր
արկելին՝ գարշելի գործովք զազ
րացուցեր։ Հիմ զեղեալ հան
դերձին մեղաց պատուճան՝
անառակ վարուք քեզ արկեր։
Ի նդէր զանողացդ ոտից սըր
բութե՛ն՝ ձանձրացաւն ժանտից
աղտեղեցեր։ Ի նդէր կրկնեցեր
իրաւադատին զուխտազանց
թե՛ հին պատճիրանին։ Ի նդէր
մերժեցար՝ ի սրտէդն ընդհաց
իբր ոտամ՝ ի ծառոյն կենաց։
Ի նդէր նենգեցեր քեզն քո կա
մաւ զանստուեր լուսոյն յարա
կայ։ Ի նդէր պատկառանս
անհամարձակելիս՝ քոյին դիմացդ

Եւ այդ՝ ընդ ոչ ոք ի ներկայ
ի մահ, զնորին ոտն ու երկրոր

Ի նդէր զինեցար
ընդէմ քո ներհակ ոմն ընդունա
յան խելագարութե՛ն։ Ի նդէր
որսացար՝ ծուղակ մահու, քո
զեալ զարահեան վստահութե՛ն։
Ի նդէր կարծիր պատրանաց
ածար՝ հաղորդ մարմնոյ կենա
րարին։ Իյմ վերատին յուսայել
՝ինա՝ կարդանամ, ապաւինելոյս
բաժիչ նորոգիչ փրկիչ կեցու
ցիչ և կենդանարար։ Ողբամած,
հնամոզ, մարդասէր, անհասկալ
բազմագութ, օրհնեալ յաւիտեան։

Ամէն։

Ի երաւին յաւելուած կրկին հնչմանէան։
Նորին հնչողն, առ Նոյն աղերս մատուցանց։

Ան ի խորոց սրտից խոսք ընդ Ցն։

Ո՛վ Յիսուս Օրհնեալ, գոյ ասել ամաչեցեալոյս յե
րեսաց մեծիդ ահաւորու
թե՛։ Այլ եթէ համարձակ, և
հոգւիբերան եղեալ լսել ի սրտի
ս մարգարէութեանն խրատու։
Ի հա՛ բարեաւն կարկառեալ ի
յոյս։ Ինակ եթէ զփականս շար
ժողութե՛ն շրթանցս բացից բեր
նադատեցից խօսիլ կամեցեալ,
դարձեալ զնոյն ձայն ի բնական
կան եղերերգութե՛ն լալեաց բաղ
մութե՛ն՝ եթէ մեռացս աչքիցդ ի։

Եւ այդ՝ ողբակից մեծ մեղա
ւորին անօրինեցելոյ կամաւ առ
ի մահ, զնորին ոտն ու երկրոր

Ի նդէր զանողացդ ոտից սըր
բութե՛ն՝ ձանձրացաւն ժանտից
աղտեղեցեր։ Ի նդէր կրկնեցեր
իրաւադատին զուխտազանց
թե՛ հին պատճիրանին։ Ի նդէր
մերժեցար՝ ի սրտէդն ընդհաց
իբր ոտամ՝ ի ծառոյն կենաց։
Ի նդէր նենգեցեր քեզն քո կա
մաւ զանստուեր լուսոյն յարա
կայ։ Ի նդէր պատկառանս
անհամարձակելիս՝ քոյին դիմացդ

Ի նդէր փակեցեր քեզն քեզ
զերկին։ և զվերելից դուռն աղ
խեցեր։ Ի նդէր խառնեցեր ըմ
ջոյն մաքրութե՛ն՝ զախտ արատա
ճադ տաժանաւորութե՛ն։
Ի նդէր զլքեցեալ զձորձ վեր
արկելին՝ գարշելի գործովք զազ
րացուցեր։ Հիմ զեղեալ հան
դերձին մեղաց պատուճան՝
անառակ վարուք քեզ արկեր։

ՀԱՐՑԱՐԱՆ.

Հզօր, անակնկղէն, անեղ,
անբռնազանգակե՛ւ, անն՝ որ հին
լե՛ւ անկնդ նկատող. ծնօղ ան
քննին փուռաց միածնիդ:

Ի՛ր մատուցանել միշտ ևանպակաս
ՀՃայ՝ ելլուԹե՛ւ յարտակայ. զենել
՛ի սպանպարանի անԹիւ սեղա
նոց անապատուԹե՛ւ: Ի՛ոլոր յա
ՀՃենեսին ևբնաւ յաՀՃենայնուսմ
ԼուԹե՛ւ յերկինս ևիսկուԹե՛ւ ի՛
ստորինս: ԸնդՀատ մարդկուԹ
ևանԹերի ՀՃուԹե՛ւ: Ի՛շխուել
բաշխել ի՛ մասունս անՀատս.
զի զՀատմունն Հաճախեսցէ առ՛ի
նոյն մարմին խորհուրդ գլխոյ:
Ի՛ևէ փառք ընդ նմին Հայր
ազդմունԹե՛ւ. Ի՛մէն:

Ա՛ երբորդն յատկանշեալ կրկին ՀնչուԹեամբ.
նախին Հակառակ առնչին ազգս մարդանաց.
Ի՛ան Ի՛ոհրոց տրտից՝ խոսք ընդ Ձէ.

Ի՛ր մատուցանել միշտ ևանպակաս
ՀՃայ՝ ելլուԹե՛ւ յարտակայ. զենել
՛ի սպանպարանի անԹիւ սեղա
նոց անապատուԹե՛ւ: Ի՛ոլոր յա
ՀՃենեսին ևբնաւ յաՀՃենայնուսմ
ԼուԹե՛ւ յերկինս ևիսկուԹե՛ւ ի՛
ստորինս: ԸնդՀատ մարդկուԹ
ևանԹերի ՀՃուԹե՛ւ: Ի՛շխուել
բաշխել ի՛ մասունս անՀատս.
զի զՀատմունն Հաճախեսցէ առ՛ի
նոյն մարմին խորհուրդ գլխոյ:
Ի՛ևէ փառք ընդ նմին Հայր
ազդմունԹե՛ւ. Ի՛մէն:

Ա՛ երբորդն յատկանշեալ կրկին ՀնչուԹեամբ.
նախին Հակառակ առնչին ազգս մարդանաց.
Ի՛ան Ի՛ոհրոց տրտից՝ խոսք ընդ Ձէ.

Հզօր, անակնկղէն, անեղ,
անբռնազանգակե՛ւ, անն՝ որ հին
լե՛ւ անկնդ նկատող. ծնօղ ան
քննին փուռաց միածնիդ:

ՀԱՐՑԱՐԱՆ.

տելն։ Երբեմն միջնորդ լսա
հիւղ։ Երբեմն որդի ազա ա-
ձեզ որքան նա ինձ զուգաշա-
ման զի ոչ այլ ոք բազմա-
քան, իմոյս առեալ տիպ։
Ես դու սողոմոնի յուսոյ աղեր
ժամ ևկամիս կարօղ գտանիլ
Երթ դարձեալ մօտ քեզ յոր-
խնայել տայ քեզ յամենեքին,
դարձել տիրելդ քո աստուն,
իսկ գրեաց իմաստունն։ Երթ
գիտել զզօրութիւն քո՝ արմատ
անմահու թեւ։ Ոչ և կանխաճ
բովանդակ արդարութիւնէ և
Էհնեաւ։ Ի ձանաչելն զքեզ՝
ի չնորհ պարգեաց քոց ապա
տրբիչ կենաց իմոց բարերար՝
ոչ գրեցայց հանդէն մեղուցել
նրբագ բիւրս մեղուցեմ։ Այդ
քեմ՝ որ ոգեսէր, թէ և առաքի
մանս բարւոյ այցելութիւն։ Ո՛ի
սպեղանիս։ Արևւոր կործան
Հնարաւորեաւ գրութիւնդ
հայր՝ ամբ խոցաւծոյս զօրեղ
ռողջութիւն պատրաստեցայց։
տեալ՝ի հիւծմանց ախտից, ա-
թիւն ապականարար։ Ոչ ղի զա
ժամանակ քոյ ողորմութեդ զժ
ցուսցես։ Այլ բարձ բանիւք
հոգս ինձ անկիւնից մահու մա
ինձ զիտութիւն նախութիւն ցա
լից մի րնդիս ծաղկեսցես։

Ա՛ի զիտութիւն նախութիւն ցա
ցուսցես զիմս ողորմու-
թիւն հիւրընկալոյս ընդունելու-
առ երկնայինս և առ երկրա
Հորս։ Յօժեա զկեալ կորու-
սելոյս, վերնականացն պարե-
գութիւն։ Հետարանեա բա
նիդ օրհնութիւն՝ զկենդանու
թիւն իմ մահացելոյս։ Ո՛ բարե
բաստութիւն կամացդ յայտնեա
գովեալ բոլորից գոյից ներելոյ
Ասացիր անուն քեզ անձառ,
և ինձ թշնաւիս նորոգ փրկու
թիւն։ Որուսցես զգիրս մեր
հանկի մեղուցելոյս ամբաստա
նութիւն։ Ո՛ վըճիռ հոգւոյս մա
հու՝ ջնեսցես կալակոք արեն
որգւոյդ սիրելւոյ։ Ասահու
թիւ փրկուն բարեաց՝ արեամբ
քեի քոյ նկարեսցես։ Յոյժ
զաքնչելիս քո բարեգթութեդ
ի ձաշ հարսնեսցես քոմ հա
րազատիս։ Ա՛ի փակեսցես դի
մելոյս առ քեզ զառագաստ սը
րատի կենացդ յարկի։ Ա՛ի
տրահեցես ի բռազմականացդ
ԵՒի բարեացդ քոց զրկեսցես։
Ա՛ի պահեսցես ի գանձարա
նի գիտութեալ իմ պարտուցս
Ա՛ի հինքեսցես ի
բռակ բարեացդ զզարդութիւնց
իմոց գարշութիւն։ Ա՛ի երկարս
ինձ զվէրս մեղացս ի լսական

Ա իսակտուր պրծեալ ։
Ա սմաՃոր անՃնաւանան ։
Ծ ըմարդի յըղփացեալ ։
Բ ազմաժողով հանՃարել ։
Ի յրենՃացս բանից երկեակ ը
յուշանց յայմ ուրեք բանսար
կեալ ։ Ի ղձոց և Ճաղանաց մՃ
պարսաՃ, և փոքր գովեստ ։
Ի բր ի վեր ինքնագրաՃ կորըս
տականի երդիՃանուԹէ խառ
նեալ ընՃ աշխար ։ Ա ան ևր Թե
լադիր բարդաՃաՃուԹէ ամ
հասակի։ և խոտորուՃմն նորին
Ի յղՃԹուն բնաՃից Թառանչ
ԹախՃուն ողորմելիս իմն ազ
դեալ ։ Օ աւրհնանամ վհատիմ
տարակուսեալ ափշուԹէ ։
Օ ի ԹԷ նա այնքան գԹեաց,
ինՃ զի նչ պատահեցէ ։
Օ իւրդ անկաՃ ամբարՃնէն։
Օ իւրդ սասանեցաՃ հաստա
տէն։ Օ իւրդ կործանեցաՃ
կառուցեալն ։ Ի բր օտարա
ցաՃ ծանուցեալն ։ Օ իւրդ
զատակեցաՃ զաՃակն ընտրու
Թէ ։ Օ իւրդ սրացաՃ մերՃա
ւորն ։ Օ իւրդ աղօտացաՃ
փայլեցեալն ։ Օ իւրդ պատան
դեցաՃ ազատեալն ։ Օ իւրդ
անօրինեցաՃ ուսուցիչն ։ Օ ի
աւրդ նրՃաւեցաՃ հռչակեալն ։
Օ իւրդ անարգեցաՃ փառա

ղաղուԹէ ով ժողովրդեանն,
և յետոյ խօտոյ որոշման բՃիմ
խռովուԹէ ։ Ա յրեւմն օրէնք
կենաց կացեալ, և յետոյ մուր
հակ մահու հաստատեալ ։
Օ երինաՃորին պաշտօն ընդ 4 (Ա.ա)
ունեալ և զօսարին անուն 8·13
ծանուցեալ ։
Ա նպատՃառ օգտոյ Ա նկա
րօտ զրկոյ Ա նսովելի գող։
Ո րդեալ տղտմնջող ։
Ո տիկացեալ փախստական ։
Ա եղանանենգ սարտուցեալ ։
Ա նպատեհանի Ճևսասպարտ ։
Վ աղգրաննոյց հայհոյէչ ։
Օ ՃաՃակ հայրատեաց ։
Ա տակարանացն մաՃնիչ ։
Ո Ճսկեսի չարախօս ։
Ո ռացօղ երախտեացն ։
Ա մաստուն սխալական ։
Ա ՃենագէՏ յանցաՃոր ։
Ա ՃԹապարտ զըՃցեալ ։
Տ արակուսեալ աչխատօղ ։
Ա ղաչաՃոր, կուապաշտեալ ։
Յ աւիտեան դարՃաՃոր ։
Ա եղակարծ ընկալեալ ։
Ա սկաՃաՃոր հաշտուԹեան ։
Յ ապայս յիշատակ ։
Յ երկեսից փրկուԹիւն ։
Ը րհաՃատալի գիւտ ։
Վ ամանէ ՃեռացՃած ։
Ի սարդաՃանեալ գերի ։

տեսակին. որով ամենեցուն մրգա-
րէքն զանազանութիւն դիմացուն
անխտրաբար յանուն Քրիստոսի
անժուժկալ դիւրին անծա-
բար ձօնեալ մոլեին: Տարաշ
զեալ բարեբաստութենն, որ
զնախանձն որոց ի կորուստ:
Յաղթեաց մեծութեանն՝ լման
տիպն առաքելոցն: Գերեաց
գոռոզութեանն: Յիմարեցոյց
փափկութեանն: Ի անեաց ար
ծաթն ծաղկեցուցիչ: Յոգի
գատեաց զայրն տօնելի՝ հին
զէնն կործանողին՝ Գրկացն
այ հանեալ՝ յոտս ստամբակին
գթեցոյց: Ի հեռոյ մեղկութեն,
Ամրեցոյց ծուլութեն: Ի բրե
ցոյց շնչաւորութեն: Վերադիւրա
պատիր մարմին երկրածին ը
րով Քրիստոսէ զքեզ աշա
ղեցիկ: Զնզի ոչ տիրապետ առ
նա հանդիպել ընդիմաբանութիւ
այլ ամենից սխալողաց կամաւ
վերիպելոց: Ի ընդ նովաւէ իմա
նալ՝ թէ անիրաւէ պարծիլ յի
մաստութեն մարմնոյ, եթէ ոչ
ասվ գատել ընտրեսցի: Ար զի
թէ առաւել պայման բանի յի
մար ոք ինչ, ևի հաստչին կամ
յուսասցի, ոչ և այ ինորայնոց
անտի ինչ կրեսցէ: Ա՛ղբանդ
սատիկս ևքստամնելիս ունի սո

(Մատ. 15:23)
(Ղուկ. 9:5)
(Օրէ. 13:12)
(Մատ. 25:3)
(Եսայի. 22:17)
(Պատգ. 11:3)

ՀՈՐՆ: Օ՛հարդ մոքրկացաւ մե
ծատունն: Օ՛հարդ անբարոյ
տեցաւ բարեպաշտն: Օ՛հարդ
ամբարհաւաճեցաւ ընտրեալն:
Օ՛հարդ ուռնայնայնացաւ պա
տարունն: Օ՛հարդ կորեաց
զուխտն որ ըստ բարձրելոյն:
Վայտկահամ ասել թէ և ընդ
սանդարամետականին կապե
ցաւ: Օ՛ի կայր նոր և հոտոց
աստի սէրն ըստ պատկերացն:
Ա՛ն նէր կաւքն ըստ խառնայ
Օ՛հարդ ոչ յիշեցաւ յանդ ին
թին սամհելի առ սաւուղ ել
հայք ասէ մեղքեն և ցաւս և
աչխատութիւս ածէ թերաբ՛ի
վեր: Օ՛հարդ ուր հայրենի յան
դիմանութեն: կուռք ասէ հե
թանոցդ դուք և անդուենչքեն.
և նման նոյ լինիցն պաշտօնեայք
նոյ: Տէր միայն ածեր զնոս, մով
սէս նախագրեալ յամենաձայն
Հաղանօք սաստիկս իմն ամ
բաստանէ: Ա՛յլոց ըստ նոր ասէ
ածս օտարոտիս զոր ոչ ճանա
չէին հարք նոյ: Ա՛րդ մեհա
մատոյց այլազնեայ արձանըն
սեղծոյս: Ա՛ր տգեղն և ան
պանծալին սիրտ օնացուոյ՝ իգա
կան ամենանզով ձուլածոյն:
Ա՛ր կանացի կերպին անգրե
լին խայտառակութեն զազիր

Ծուխ։ Ե ողի ցնդել։ Աշխատ
մերձ ի յատ։ Տալաբար քակ
տեալ։ Ի նդ վայր աղալակ։
Ընպատճառաւորո ծագր։
Ըրհամարհելն ասպարէզ։
Ընձնավաճառ գերի։ Աստակ
չական ելք։ Ընտծ մոտծ անձն
Տայօդ ճառ։ Օպրացուցա
նող զբոյգ։ Պերանաց խոծ
բիծք։ Սեղագարան խնդիրք
Ըմծիանաց ցոյգք։ Տայտա
ռականաց յայտնութիւք։ Ըսակ
ապատնեացն։ Ոյալաբանաց
գործ։ Ի մպահականաց պատ
մութիւն։ Ընդդատելոց օրինակ։
Տորխորատ ծագումն։ Ռրա
խատարային։ Անհագուշակ
միտ։ Ընյատակելի անգունդ։
Ուղեկցութիւն սպանողաց։
Խմորութիւն բարբանջմունք։
Ոարանոցական վայր։ Տար
խուլ յարկ։ Ե ննաճ սաթա
նեալ։ Ամուրջ խախտեցեալ։
Ընթեղեի փախչելի։ Տաքօդ
շողոքորթի։ Ընոպայ համառնիչ։
Ընդդէմ բարձրելոյն Հակա
ռակութիւն։

Օայս ամ մասունս բանից
խոնարհականացուցանեն զհպարտ
րութիւն ի սիրտս քննաճից նա
խաբեմանանաց ժողովոյս կա
նանդեր դարձելոց զքրիստոս։

(Ղուկ. 1. 21 2 Մակ. 9. 29.

Հօրն կրկնագերազանցեաց ը-
ծաստակսկիծն ապաշաւանօք
թրանիցն իւր խրախճանութեա՛,
տասեաց եղիւք զմէկ յատու-
կին յարկին հեղեղեալ յապա-
նացո։ Որ յոքնահասան ար-
գութե՛ երանուե վերս արժա-
րոյս բաւիղասանաց քարաձը
Որով զկոչկոճեալն՝ի բձիմ դա-
գեթութե՛ քո ողջունեսցես։
անձառելի բարեմասնութե՛ք
Ո՛րդ՝ի յոյշ քերել զոր՝ի բեզ
գըղմանն փոքր ինչ կասեաց
կաթճաճ չէր անկել՝ի յեռան
դըն սրտին ըղձէ՝ որ զձէպ
խմանալն։ Թէ ան յուսու թէն
ղորմութէ առ այս ցոյց բանի է
քեզ հայր։ Կան զի ոչ հեռի յո
տեան լուսազարդ կտակի եկե
զեցոյ ընծայեց հետս բարու
թե՛ խոստովանութէ մատչիլ առ
ծութէն անբաժանելեաճ՝
ժամ հոգեւոյն էվ յայցելուե
Որ ժառելքն տէ
կենագործել զանգ խոստովա
նեալն։ Ըղր մեռելքն տէ
կենդանեցս անտարակոյս բե
րեն աճեսիս։ Ընդորում մաղ
թեալ իմ պարտաճորի՝ իսաս
տուածն տէ ժամանելոյ՝ ի մե
զանաց մեռն կարդեալ՝ բարե
բանեալ մեծիդ պաղատիմ։
Ես զնըճաստախմբանագրուէ
՝իմերձանկին հանճարեղութե
՝կիւ-թեսցին ներկայիս հայց
մունք՝ ի բարգաճաձեն յար
գաճորութէ՝ ի գեր Տեառն ար
քային աղերս։ Յղելուէ խընդ
րոցս դիցէ զո ընտրեցեալ վեհ
արքայ արդացոյն զոր մեծածնիդ
օրինակեցեր։ Յորոյ արեանն

ղորմելի ոգւոյն հեծուածէ։ Օ՜ որ յաչաց բանիդ քո արտօսր՝ առատ մերովս յիւրն ախտակրեաց, երկայնամիտդ նեղրողութէ միայոցեալ խառնեցես գթած։ Իսկ զան յարմարն առնա կարծեցեալ զսաղմոսին բարեբանուի՝ լիխտառակացի որդւոյդ կնքելով նովաւ կեցուսցես զնա քաղցրութէ եւ աղքատս ժողովրդոց։ Օ՜այս պըրէտիկոս ոմն բարեշնորհ արգահատիր եւ սողոմոնի ամիւ վարձս վարկուցեալ համակցորդ զուգաձայնութէ, իբր կենդանեօք՝ նովաւ ընդնին ի նորին աղերսել առքեզ զոր յաճելոյ կարգիտանեսցէ։ Հանդէս ձօստացոյն ինմանէ ստեղծեալն բազմահրաշալիր մարգարէական պատմագրուի ածուածէն արդարացուցիչ զսողոմոն ողորմէ կարգէ որ զի անպարտաճառ աղօթելն՝ քան չարաբանելն վնորին։ Օ՜որ ևես մաղթեմ ածվսատհուածէ՝ նմանակից այսր հեծուածէ ևգիմն եւ նորին ընծայել գոչումն։ Օ՜ի թէ կորուսցես զմեզ դատելոյ գործոց՝ ոչ սակասին փառք քոզի իրաւամբք քո ճանաչեսցեն։

Ասկ եթէ գտցես այնքան բարձրանաս որ՝ ածուածեդ քում վայելէ։ Հանդէս յաճէտ օրհնաբանելիս դու երկրորդիւս ողորմածուածէ, քան նախասիրման սաստկուբէն։ Արձիր՝ դարձիր քաղցրութէ՝ լիսնամն գթութէ ձրի եւ ամէն առատ պարգեւօք սիրոյ, միսիթարել յաճէտ զլորտաձալքս համաշաճիղ տագնապաճ տապոյ տօջորմանն անբաժշկելիսնի։ Զեռն եդեալ փրկուածէ՝ նորոգեսցես վերստին քաճել եւ պատուպարել՝ լիմեղսակործանն խորհրդմանէ։ Իւ քեզ միայնոյ սկզբանդ եւ անսկզբանդ՝ ըստկզբանդ եւ սկզբնաճորիդ ըստկզբանց՝ ըբ երրորդութէդ եւ միւմ ածուեդ՝ փառք եւ իշխանութիւն յաճիտեանս։ Ամէն։

Ասկ

տիրեսցեն անօրէնութիք քում պատկերիս կայսերական արքայութէդ վերնում ածքոլորից լուսոյ։

Ո՞ի կապտեսցէ գոռոզն աղաստամբ զզարդ փչմանդ ընդ

ծանուցեալ. ողորմութեն լու-
ծանուցեալ. ողորմութեն լու-
ծանուցեալ. ողորմութեն լու-

անդրէն վերստին յանապատու-
թիւն մաքուր սրբութեն նախնի
լինելութեն։ Օ՛ի բազմասցի
առաւել ածեցուն եղեալ յա-
ձախ տղբչուի անսահմանելի
քոյոյդ սքանչելեց նորոգներ
կայիս, քան զանցելոց հնոյն
առեւերակնանաց։ Եւ ըստ ձառե-
լոյս զթիւս մեզայս որքան մը
տացս Թէս ընթանայ զանբե-
րելիսն յիշատակել՝ արդարա-
ցեալք յանուն քո հզօր։ Եւ՛ի
պատմելս իմ լինձէն զանձին և
մոյ բիծ, և դու Քողցես զամ
բարշտութիւ բնիւմ մեզանաց
խոստովանելոյս, հզօր ծած
կատես ամենափրկիչ։ Օ՛ի մի
ծայրագոյն լրութ աւետեաց
դարձեալ նախնուն կարօտա
ցայց՝ | երանելով սաղմոսիւն
զշնորհօք փրկեալսն մկրտու
թիւն։ Եւ փշոյիք մեզայ յոգի
խոցոտեալ՝ ձեռն քո մխեցի
յիս առաւեալսէս այժմէն վե
րստին։ Ո՛վանր ուռնելով բզ
եռն պարտեացս քան զքաղ
րութիւ պարգեացդ։ Եւ՛ զաղ
տեա զիս օրհնաբանել Հիւմ
յաւիտեան։ Եւ՛ զի ամէն։

Ի ԱՂՕԹՔ ԱՐՏԱՍՈՒՆԵՑ։

Ո՛վ ամենակալ Տէր Աստուած
մեր, որ ոչ կամիս զմահ մեղաւորի
այլ զի դարձցի և կեցցէ, ընկալ
զաղաչանս մեր զոր մատուցա-
նեմք առաջի քո վասն հոգւոյ
ծառայիդ քո զոր հանգուցեր
յաւիտենից հանգիստ, և ամա-
ռաւորեալ զնա ի տեղի ուր ոչ
տեսանի զվիշտ և զտրտմու-
թիւն և զհառաչանս, այլ կեաց
նոյա տաղաւարաւք յարդարեա
լոյս զթիւս մեզայս որքան մը
տացս Թէս ընթանայ զանբե-
րելիսն յիշատակել՝ արդարա-
ցեալք յանուն քո հզօր։ Եւ՛ի
պատմելս իմ լինձէն զանձին և
մոյ բիծ, և դու Քողցես զամ
բարշտութիւ բնիւմ մեզանաց
խոստովանելոյս, հզօր ծած
կատես ամենափրկիչ։ Օ՛ի մի
ծայրագոյն լրութ աւետեաց
դարձեալ նախնուն կարօտա
ցայց՝ | երանելով սաղմոսիւն
զշնորհօք փրկեալսն մկրտու
թիւն։ Եւ փշոյիք մեզայ յոգի
խոցոտեալ՝ ձեռն քո մխեցի
յիս առաւեալսէս այժմէն վե
րստին։ Ո՛վանր ուռնելով բզ
եռն պարտեացս քան զքաղ
րութիւ պարգեացդ։ Եւ՛ զաղ
տեա զիս օրհնաբանել Հիւմ
յաւիտեան։ Եւ՛ զի ամէն։

Ա՛րդ՝ ըղձալի՛ եղե՛ւ ինձ յաւէտ
(Սղ·21·7) ամէ՛ն ըղձ ա՛ղէտ որ տեսանեցի՛ւ
եթէ ոչ յո՛ւրախ եղեալ քո՛վ յաւետ
եւ ոչ ցնծալ ընդ նոսա՝ որ ցնծային՝
ընդ որս ոչ գնացի՛ եւ ոչ ընկերացայ
ընդ նոսա՝ որ երգէին զերգս տեառն
եւ ոչ ուրախ եղեալ ընդ նոսա՝ որ
(Ա·Մնաց·15·22) ուրախանային ի տանն Աստուծոյ
(Ա·Մնաց·15·27) զգեցեալ սպիտակ եւ մեծ
զանձինն եղկուի՝ եւ կամ
(Ա·Մնաց·15·29) մրճրուն յօվել երիցս կրկնելով
(Ա·Մնաց·15·24) եւ կամ ընդ արդեօք անմա-
քուր իմասցի շրթամբքն եւայլ
հեռին ի գործոց տանն ելոհի՝
եւ զի՞նդ ոչ պարտաւորի
պաշտել ադամեան մարմնովն՝
իմոյս կարեկցեալ յանցաւոր
(Ա·Մնաց·15·33) թապէս առ հայր աղօթելով՝
եւ կամ յորս թարգմանի՝ ա-
(Ա·Մնաց·22·42) ւաճ առակին՝ թէ սիրտ ի-
(Յովս·7·5) մաստնոյն ի տան ագոյ՝ եւ սիրտ
անմտին ի տան ուրախութեան՝
Օ՛ր որ զանալեն ադամայ՝ ան-
ձին իւրում ոչ գրեսցէ՝ եւզ
մեղս ամենից ինքեան ոչ համա-
րեսցէ եթէ երջանկին արքայից
(Ա·Մնաց·10·6) զհարցն՝ կորոյս զնա՝ եւ արդ
(Ա·Մնաց·15·18) րուեցեալ անախտակիր գոլ
քնաւեսն՝ եւ ոչ բերկրիլ սիրտ
առ ընծաւորն հոգեսց աշէ-
տեօք յուսոյն՝ զոր ասացելոյն՝
եթէ ոչ յաքելոյն քո՛ւ յուսալ
(Գ·Թագ·21·7) ամէ՛ն ըղձալի՛ւ լինէ յաւէտ
ի զինէ օգուտ քեզ մնաց
(Ա·Մնաց·1·18) օրինակ՝ Ահա՛ զի ո՛ւր քաւու-
(Ա·Մնաց·16·17) թիւն թիզ ծագումն իբրեւ զգրոյն
(Ա·Մնաց·15·22) մեղաց՝ Եւ՛ի խրախոյս կենդա-
նի բանիդ՝ ոչէ յուսահատուիս
եւ ամբարձեալ քոյոդ ընդ
հայ՝ հալածեալեն պարտէիք՝
եւ մերձ գոլով ձեռինդ այ՝
ոչ գոյ անհնարաւորութեի՛ն մեղ
աւետեւին լուսաւորութիւն՝
Հոմանդակապէս զօրութի՛ւն՝
Ընդարտեալ կարողութի՛ւն՝
Հոգի մրկութի՛ւն կենդանու-
թի՛ւն՝ Հոգեղութի՛ւն՝ Հանգամանի՛ւ
արքայութի՛ւն՝ անեղծութի՛ւն՝ եւ
փառք յաւիտեանս՝ Ամէն՝

Եւ էրասին յաւելեաց կրկին հեծութեան.
Նորին հակառակ առնոյն աղբիւր մեղաձանաց.
Ո՛ւռ խորոց սրտից՝ խօսք ընդ այ՝

ՅԱՂԹՈՒԹԻՒՆ

զի՝ ոչ ոչէ առանց քո՛ւ
այ՝ ողորմ փրկո-
ւթի՛ւ՝ եւ ոչ առանց տեսանե-
ւոյց՝ առ լոյս ըղձարձութի՛ւ՝
Եւ կամ առանց արտասեկին
ընդուելոյ արեւու երկնէ քաղց
րութի՛ւ՝ Յայտ է եւ ոչ առանց
խոստովանութեան ծածկութիւն
եւ ըզգաստանալ անձին՝ քաւու-

նել։ մինչև մատուցես զոհ
հաստուած առքեզ տարածա
նել։ մինչև մատուցես զոհ
զայրոյց ոմանց ընտրելոց ի յա
տամբութեի մեզապարտութեի
անձանցն անարատից։ Ընդորա
ևզեզուի մեծի քրիստի զասելն ես
ինձէն առեալ բարբառիմ թէ
ևս չերեսս բաւական իցեմ
ամբառնալ ի վեր առքեզ ձեռ։
Ա՛րդ՝ ես ձեզդրիտ պատկեր
ձի՞ երկրի՝ զիմս խառնել ընդ
ցն պարտիս՝ և ի նոցայոցն զա
ևիս դառնալ կրկին առաջե
լել նոքօք հեծեծեցից։ Ա՛ստ
և չէ ինչ պիտոյ գարշուե գու
նոյ դարձեալ տգեղուել։ Ո՞յ
արդ մեզմ զի անմոռութիւն գոր
ծեցի զոչ հաճոյսն քո՝ բազմօք
սխալեալ յանցաւորութիւնք։
Ա՛յսեա յիս գթած՝ ևոյ եր
թեանն ի յուրացութիւնն ըմբռն
նեալ պետրոս։ Ո՞վ յոյժ ու
նայնացայ։ ու՞սաւորեա ինձ
զողորմութեդ քո ձառագայթ՝
ամենևին բարերարութիւն։
Ո՞վ ընկալեալ զօրհնութիւն քո
ար՝ արդարացայց կեցից և մա
քուր եղեց յանստեղծ իցն քո
խոց լկողաց։ Ո՞ւնիմ համար
ձակուի զմեղապարտ ձեռնո
հաստուած առքեզ տարածա

ընդգատիս անբժշկութիւն։ Ո՞վ
սորեստանի զկամաճարն կրճ
անձանցն անարատից։ Ընդորա
ևզեզուի մեծի քրիստի զասելն ես
ինձէն առեալ բարբառիմ թէ
ևս չերեսս բաւական իցեմ
ամբառնալ ի վեր առքեզ ձեռ։
Ա՛րդ՝ ես ձեզդրիտ պատկեր
ձի՞ երկրի՝ զիմս խառնել ընդ
ցն պարտիս՝ և ի նոցայոցն զա
ևիս դառնալ կրկին առաջե
լել նոքօք հեծեծեցից։ Ա՛ստ
և չէ ինչ պիտոյ գարշուե գու
նոյ դարձեալ տգեղուել։ Ո՞յ
արդ մեզմ զի անմոռութիւն գոր
ծեցի զոչ հաճոյսն քո՝ բազմօք
սխալեալ յանցաւորութիւնք։
Ա՛յսեա յիս գթած՝ ևոյ եր
թեանն ի յուրացութիւնն ըմբռն
նեալ պետրոս։ Ո՞վ յոյժ ու
նայնացայ։ ու՞սաւորեա ինձ
զողորմութեդ քո ձառագայթ՝
ամենևին բարերարութիւն։
Ո՞վ ընկալեալ զօրհնութիւն քո
ար՝ արդարացայց կեցից և մա
քուր եղեց յանստեղծ իցն քո
խոց լկողաց։ Ո՞ւնիմ համար
ձակուի զմեղապարտ ձեռնո

աստանօր՝ իսրայէլ հին նորոդ
ընկալեալ՝ հոգևոր հանճարե
ղին՝ զոր ետն իսկ երկրորդեց,
երթալ նստիլ ուր յիշին բար
ձին հպարտից։ Ա՛ստ ամբարձ
տացն նանրախորհուրդ ժողո
վելոց։ Ա՛ստ դաւիթ և երե
միա ուխտիւ և կանոնիւ սահ
մանն հաստատեալ հրաժարե
ցուցին։ Ա՛յլ ըզպիացեալն
պրտիւ՝ պատկառեալն դիմօք՝
և՝ իդատաստանաց մեծին պա
կուցիլս ահիւ հատուցանեն՝
յեռնոյն հաճատարել աստէն
՝ի յերկրին կամաւ խոնարհուե
Ա՛ստ բարձրելն ած պարա
բեալ բերկրի։ Ա՛րոյ ըստ նա
խադաեալն՝ի բազմականն և
բանութեն համարձակեցայց։
Ա՛ն ես և թէ նա հետևել սո
վիմբ։ Ա՛ր զեր ծեալ՝ի բան
բաւանաց բանի մրիկէն որ՝ի
վեսս ոմանս ակնարկի։ Ա՛ի յիս
ասէ մերձենար՝ մաքուր եմ։ և
ի՛լ զիս տեսանիցէ։ Ա՛յլ զանկը
չիան խոնարհութեի երկանկին
դաւթի ինձ նպաստ առեալ
ասել ըստ նմին՝ ես իբր զանա
սուն համարեցայ հերքեալ՝ի
զգայութեէ։ Ա՛ւ հասին ջարիք
ինձ չուրքանակի։ Ա՛ւ նեխե
ցան և փտեցան վէրք իմ՝ի յա

աղաղակեն ։ Ո՛ւ մահկանա-
ամենապատիր, եթէ ընդհանի-
տեցայց այրս մահացու-
երկրածին ոք պաղա-

Ի երրորդ յաւելուած հրին հնծութեան
Նորին հոգոյն առնոյն աղերս մատուցանեցաւ
Ուստ խորհրդ սրտից խօսք ընդ նմ ։

ՓԱՌԱՔ Ո՛Վհն, ՓԱՌԱՔ
Նեալդ յամի յաբիսեանս
սրտի և հոգւոյ ։ Ո՛ արեքս
թեն, օգնութեն և պահպանութե
թեն, ողորմութեն և բժշկու
լոյս՝ իքէն խնամակալ, քաՀու
վութեն։ Ո՛ դու ինձ պատկառեցե
և փառս և միանձնաւոր գո
սափելի ։ Ո՛հեզ արդարութե
եւ ելեւեջս սիրովդ, զոր գրեն
իսկ մեծէ, ևնշանակեն սար
և ձգել լըճայ խոստովանեալ ևեր
կրըպագել գովեալ քո բանիդ ։
Ո՛ր դու իսկ երևեցար անձա
ելեալ քո սիրովդ, զոր գրեն
իսկ մեծէ, ևնշանակեն սար
սափելի ։ Ո՛հեզ արդարութե
և փառս և միանձնաւոր գո
վութեն։ Ո՛ դու ինձ պատկառեցե
լոյս՝ իքէն խնամակալ, քաՀու
թեն և ողորմութեն և բժշկու
թեն, օգնութեն և պահպանութե
սրտի և հոգւոյ ։ Ո՛ արեքս
Նեալդ յամի յաբիսեանս

ՓԱՌԱՔ Ո՛Վհն, ՓԱՌԱՔ

Ի երրորդ յաւելուած հրին հնծութեան
Նորին հոգոյն առնոյն աղերս մատուցանեցաւ
Ուստ խորհրդ սրտից խօսք ընդ նմ ։

ՈՒՐ ՔՐԳՈՒՆ Ի

աղաղակեն ։ Ո՛ մահկանա-
ամենապատիր, եթէ ընդհանի-
տեցայց այրս մահացու-
երկրածին ոք պաղա-

ՃԻԳ

նութեան բնչիսարար։ Ո՛ր ունի
ընդեմ անբարի բարուց բըր-
ժական ամիճ յաճախեանական
ախտեն անվանական և անշար
վերնոյն զօրութիւ՝ կանգնեալ
լսիտաւ՝ անխոնարհելի բարձ
բարեբախտ պանծալի՛ աբանդ
և տարակոյս բանսարկիչն։
դես։ Ո՛ր յաղթակինն դիւաց՝
տարանէ առ փրկութիւն հան
վիտիճ և ամէն յոյս կենաց աշե
սաղմոն օրհնաբան հրաշաւո
րական՝ զվհատելոյս սիրտ ըս
տուէր մարդասիրութեան։ Ո՛վ հարիւրտրիդ երկրորդ
յիշատակ անբաւ բարեաց բըր-
տաղիս ընծորհեալ ընձեռեաս։
Եթէ լքանիմք՝ որտմիս։
Եթէ արիանամք՝ խնդամս։
Եթէ մեք ժխտեմք՝ դու առա
յամրանամք՝ երկայնամտեա։
Եթէ տամք՝ ընդունիս։ Եթէ
Եթէ մերձենամք՝ տանես։
Եթէ օտարանամք՝ սրգաս։
Եթէ արդարանամք՝ ժպտիս։
Եթէ մեղանչեմք՝ ողբաս։
նես։ Եթէ մեզանչեմք՝ դու դարձուցա
ին դառնամք՝ դու դարձուցա
զեալ գլորիկիմք՝ յերկինս ցու
ցանես։ Եթէ ի կամաց մերոց
յանդգնեցաք՝ ներքինս սու
տութիւդ արդարացուցանես։
Եթէ ստեմք՝ քո ճշմար
րես։ Եթէ ստեմք՝ քո ճշմար

Եթէ ըստ տկարութեան բանին՝ ներես և զօրութիւն։ Ո՛ր ի
հանս երկրաւոր գտնիցեմք
անցաւորէ ընդ ինքեանս և ի
րեանցն բարուէն։ Ո՛ եղբայր
ոք հարազատ, եթէ կարծեմ
կամելոյն առ անձինն անդոր
րութիւն։ Ո՛ հայրն իմ երկրա
հոր, եթէ պակասեալ են խնա
մականքն ըստ աճուրդ նըշաղու
թեն։ Ո՛ մայրն իմ որ երկնից,
եթէ կասեցան գթութիւնքն ըստ
նահանջիլ կենդանութեն։ Ո՛
թիդրութիւնս ես արդեօք, որք
զմահացեալսն մինչ արեւս
տաւարս են, քան զկենդանիդրձեալն։
Ո՛ աւ քեզ բարերար ձօ
օրհնեմ՝ իբարձունս։ Ո՛ր կեն
գանես՝ և զկենդանութիւն տաս
այր։ Ո՛րպէս կարող վարձանին զօ
րես անեղծապէս նորոգել։
Ո՛ր եթէ փախանեմք՝ ինքն դու
զինն ընթանաս։ Եթէ տկարա
նամք՝ զօրացուցանես։ Եթէ
վրիպիմք՝ շտիպ դիւրութիւ
ուղղես։ Եթէ պատկառիմք՝
քաջալերես։ Եթէ ախտանամք
յանձն և՛ մարմին՝ բժշկես։
Եթէ գայլանամք մեղօք՝ մաք

հայրենի ըստ մ[illegible]րիադիր ան
սուտ պատմութեն։ Արևելց
մեծն իսկ առաքեղոց քաջն
բախտիս ձեռնկալութե, [illegible]նա
մօղովքեն պաշտպանութե, նախ
նակերտ յարկին տեսչութե,
մանկավարժ լինքեան ևնախնի,
մեքենայիւ մահու սղոցեաց, ի
յերկուս մասունս խզեալ՝ զը
ժընդակ տանջանօք մաշեաց։
Ի բր խորհրդով ապստամբու
թե՝ զյուսոյն փրկանակ կըտ
րեալ։ Ընդ որով զչար յաճել
հածն մոլեգնական զքրէական
վերնամարտուին՝ի բարձրնէն
յանդգնուլ։ Ընդև՞ պատկա
ռեաց երբեք զաստեղծողին պա
տիճ և զանուն յիւրաքանչ խո
րանէն մերժել։ Հալածել զայ
հոգին՝ բեզևարայ զանձն դաւա
նեցս։ Ոչ[illegible] զի զնոյն տիր[illegible]
կան՝ խնկարկուե հաստոցին
սահմնի հոչակեորին երկրի տե
սարան՝ զսարսափելին ազանց
սրբարան, ուր տեսիլք հրշեղ
կանք և ահ[illegible]ային հրմիք յաղթո
ղակինք լուսաւորիչս յայտնե
ազդեալ երևէին։ Օ՞ այն վայր
երկնանման ահ[illegible]եղ սքանչելա
տես՝ լքևանայ ուժգնի քաղդի
մակի նախանձարկու պատկե
րի աւերածոյն անհետ պղշո

Սաղմ. ե

2 Մնաց. ՅՅ, 9

4 Կաս. 21, 5 Երեմ. 32, 34

[illegible]ինքեան գանձս հոգևոր օգ
տից գիտողաց մտաց, ընծայել
զպարտուն մահու և զլու
ծումն ճգաց։ Այսպես կրկինս
յերկուս յաճիտենս, և զնորո
գումն խոստման անեղծութե
արդարոցն։ Ասոնս բարեհրա
ճէրս և կենդանասուս գրելս
հոգւոյն ոչ։ Ա՞մ իսկ երգ
սաղմոսացն մաքուր սրտից է
տեսանելի։ կտակ կենաց ճիդ
կան նկարեալ։ Օ՞ի թէ՝ նախ
նուամն տկար կերպարանն զայս
աճետիս և վստահութե ըն գո
գեալ ունէր կործանման մա
հու նախաժաման մեծ աճե
տագիր, և կեանս երկրակրօնս
վերնակենցաղս՝ միշտ անձա
ռելիս։ Այն ընդկան գիրն՝
և յեղանակաճոր օրինակն՝ և
պաշտօնն գատապարտիչ վճռ
տութե յանցաճորացն՝ և խա
փանելի կտակն երկրային՝ և
տկար հաշտարարութե միջնոր
գացն՝ և թերութե բնաճից մոլ
թողացն։ Որ զի թէ մանասէի
փրկութեն խոստովանելով՝
անտուաո վկայեալ յետ այն
քանեաց մեղանաց անբժշկա
կանաց։ Որ արեամբն արդա
րոց եղից գնըճիւղն մեծի թա
գաճորին հրաշանաւն քաղաք

ղօթկերացն բազմութի՝ սու-
սերաւ մահու խօսխօղեալ։
Նաեանի դաւաճան ։ Եր
ձաճիր վատնիչ՝ Սիրգամ սա
տակիչ։ Յորդակից սպանօղ։
Ո՛ւռ ած ուչ գոյր դառնալ զի
ուրացեալեր զնա ։ Օ՛ աբրա
համ ուչեր յիշել զի խորթացել
եր՝ ինանէ։ Ասհակաճ ուչեր
աղօթել զի նզովեալեր՝ ինանէ։
Ընձե ուչեր պարծիլ ։ զի տա
րագիր եր անուն կոչման մեծա
խօսհուրդն ընդհին։ Օ՛ դաւ
թեն երգ ուչեր նըշաձել ։ զի
կշտամբիչեր նորին՝ ։ Քաճա
րանն ուչեր վերձենալ զի պղծ
ծեալեր գնա։ ։ տապանակին
ճաճագին ուչեր ապաճինիլ զի
ըզ գարշուեթե ճուլածուիներ
փոխանակել։ Ո՛ւ մովսէս ուչեր
կարդալ զի անքաւելիւնին ցու
ցին որ առնա։ Ո՛ւ ահարօն ուչ
գոյր աղաչել զի գնասպարտեր
առնա։ Ո՛ւ ժերձէար մրգրէին
գունդ ուչեր գիմել զի սպանօղ
եր նոյ։ Ո՛ւ նոր քաճուի մեղաց
ևարքայուի թագրութե վերը
ոլին պարգևեալ տըճաճ։ Օ՛ի
քեզ բարերար՝ քաղմայուս
ցես կսրգեսցես գովեստս ան
ճառս և անըռելիս ։ Ի յաղթ
տոհմից և՛ի դարս ժամկաց։

(Նահ.
8·20

4 (Նահ.
20·21
4 (Նահ.
18·3
2 Նիա.
29·2

Նատեղ գարշելի և դիւահաճեն
ձեր զհարան պատրաստել
կազմեցէք։ Օ՛ ըրկել զայրքայն երկ
նաճոր՝ի յայրքայսկսեն կայնից։
Օ՛ամենահարուստ՝ ուննայն
՝ի ստացճածոց իւրոց։ Օ՛ տա
նուտէրն՝ անհանգիստ և թա
փառական տառապանել։ Ո՛ւեղ
զերբուղոյ ձեղուն նկարեալ
և զանուանն ահեղ վտարանդի
արարեալ։ Ո՛ւերի տարեալ զա
Հանդ գովելոյն։ Ո՛ղբալի զողոր
մածին մասն ընշաձեցուցեալ
Ո՛ղեհասուն փոքրու ապարանք
զարահն լուսոյ կարգել։ և բնա
ճիւ ուննոլին և ուչ գլխոյն՝ տա
զաճար յիւրայնոցն եպեալ։
Հատեալ զցանկ հզօրին յբահ
տից հմայից զսեղանն մեծա
խորհուրդ արեանն սրսկման
երևեցուցել։ այնեալ հետս
բազմն ընթացելոյ՝ի գայթակ
ղուեթե։ Հոգիւ կորստեան հօ
տին սատակման։ Ո՛ղորուեթե
բուռն վարդապետ։ Ո՛ւ այն գի
տուքն կրօնիցն օրինաց։ Հայր
ունելով զնեծն եզնիկա։ զնա
նակիցն դաւեթի։ Ո՛ յնքան ատա
ցեալ գտանուն չարեաց՝ որև
զայ պատիճն՝ որ զպղծայուեն
փառս ընծայեաց նմա՝ հայհոյ
եալ և թշնամանեալ ։ Ո՛ւ զա

Ա

ՈՒ՝ ի սրտին խոստովանեալ, յոյս
լեալ՝ կրկին պաշտպանութեան
Աստուծոյ ասպետաց
Քրիստոսի գնալ՝ ի տեղի իւր զայրաց
մամբ՝ և դառնալ ողորմութեամբ։
Ոստ ներողութեան զերան ։
Ա՛ու՝ ի մէջ աստուցոյ ասպետաց
դարձեալ զօրանալ ձեռամբ։ և
և ի մարդկան և անդրէն հետևիլ։
մարդկան և անդրէն հետևիլ։
Նայր հայն ամայի լինիլ՝ ի չգոյէ
նայր հայն ամայի լինիլ՝ ի չգոյէ
և դարձեալ բնակիլ ։ և ձա
յանաշխատանալ քաղաքացն լինի
ձել զոյզ զողորմուի։ Ա՛ան զին
Ա՛ու՝ ի մէջ բարկութեան դար
ման, ըս եսայեայ և զաքարիայ։
յեղանակել՝ ի պատհումն գե
զարանցն արեամբ ներկելոց՝
ի ձեան պայծառութեամբ։ Ա՛ու
սեռութեան գունոյն՝ փոխարկել
կեցցես։ Ա՛ա զի և զաղջամղջին
ցիս և հաւ ջեսցես՝ յայնժամ
առ ձեզ։ Ա՛ու յորժամ դարձ
Ա՛ու ձարքն առիւ՝ և ես դառնամ
օրինակաբ նկարագրեր՝ զդար
Ա՛ու հնութեան զայսր տպաւորութեան
աւետաւորս յիշատակաց՝ և՝ ի
Ա՛ու՝ ի մէջ լինի մանուածոյ
Ա՛ու՝ ի մէջ լինի մանուածոյ
ձրի պարգևացն ուծ ականաց։
Ջպատարան եղիցի ողորմութեամբ
ոսկերաց զառագաստն ան
բացեր ընդարձակեցեր թշնա
իւր իսկ նմին՝ և ինձ ընդ նորին՝

ազգուան յուսոյն մեռեալ անփա
կելի պահեցես՝ ի փառս քոյդ
բարձրութեան և՝ ի փրկութեան
դատապարտելոյս։ Նմանութեամբ
պարգևաց տրհիչ քո, գովեալ
յաբիտեանս ։ Ամէն ։

Ա երրորդ յաւելուած կրկին հնձուելեաւն.
Նորին հանդերձ առնոյն արեգս մարգարեացս։
Ասա ինչորց արժանի խոսք քոյդ ես ։

ՆՈՒ

ՊՏՂԱՐԱՆ

տիրեցար՝ ի քոյ մտ
ելութեան ։ անսահ
մանելի ևանփոխադրելի իսկա
պատրաստ տեսուչ։ Ոչ ոք պահես ախս
ողորմած ։ Ալր ոչ պահես ախս
բազմութեան ամաց ապաշխարելոյ։
երկրի։ Երկայն յուսոյ ամենա
ողորմած ։ Ալր ոչ պահես ախս
բազմութեան ամաց ապաշխարելոյ։
քթթել մի ական։ Ալր հրաշա
Հորս և զարմանալիս գեր քան
զամ ազինս նախնեցն՝ անսահ
ման առաքելութեամբ կրկին ըս
միոյ հաճեցար հեղուլ զողոր
մութեն վերնահոս վտակս ամե
նախընկաւորս՝ ի ընտրեալ
խութեաս նորումն ։ Ա՛ու զան
տուատ զմուտս լուսարանի
պատուհանին անձկութեն նը
շուլեցն աղօտականաց՝ չափով
գիտութեանն ըս ասղմնին։ Ա՛ու

Ի սկզբանէ ընտրութիւնդ ընդ
հին, եւ ընդ հաստոցիդ միանալ
ուրուն մարմնոյդ ձայնակիսիք,
եւ լուսոյդ կենաց խառնուիլ,
Որ կատարումն երջանիկ
խոստմանն ընպղասի բանին ուս
ուսեր օրէնին: Ձգդուս փրկուի
եկիր հայրենիդ քո հարստու
թիւն, արարեր եւ կատարեցեր
զուսոյն երկարաձգութիւնդ որ
առքեզ սահեալ անհամուօ
տելի քաւիչ ասի: Ու քեզ
փառք ընդ հօրդ եւ հոգւովեստ
բարեբանութիւն հոգւոյդ սքան
չաժելոնս յաւիտենից: Ամէն:

Վերտին յաւելուած կրկին հնծութեան
Նորին հակող՝ առնոյն աղերս մաղթանաց:
Լան նխոտոց որդիդ խոսր ընդ սատուծոյ:

ՏԻՐՈՒՆ ՀՕՐՈՒ ՄԵՐ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ՅԱՂԹԱՀԱՐ ԵՒ ՈՂՈՐՄԱԾ ՀՈԳՒՈՅ ՍՐԲՈՅ ԱՄԵՆԵՑՈՒՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ ՄԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Ի սկզբանէ էր Բանն, եւ Բանն էր առ Աստուած, եւ Աստուած էր Բանն: Նա էր ի սկզբանէ առ Աստուած: Ամենայն ինչ նովաւ եղեւ, եւ առանց նորա ոչ ինչ եղեւ զոր եղեւ: Ի նմա կեանք էր, եւ կեանքն էր լոյս մարդկան: Եւ լոյսն ի խաւարի լուսաւորէ, եւ խաւարն զնա ոչ ընկալաւ: Եղեւ մարդ առաքեալ յԱստուծոյ, որում անուն էր Յովհաննէս: Նա եկն ի վկայութիւն, զի վկայեսցէ վասն լուսոյն, զի ամենեքեան հաւատասցեն նովաւ: Ոչ էր նա լոյսն, այլ զի վկայեսցէ վասն լուսոյն: Էր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւորէ զամենայն մարդ եկեալ յաշխարհս: Յաշխարհի էր, եւ աշխարհ նովաւ եղեւ, եւ աշխարհ զնա ոչ ծանեաւ: Յիւրսն եկն, եւ իւրքն զնա ոչ ընկալան: Որ ընկալան զնա, ետ նոցա իշխանութիւն որդիք Աստուծոյ լինել, հաւատացելոց յանուն նորա: Որ ոչ յարեանց, եւ ոչ յակամայ կամաց, եւ ոչ յայրոյ կամաց, այլ յԱստուծոյ ծնան: Եւ Բանն մարմին եղեւ, եւ բնակեաց ի մեզ, եւ տեսաք զփառս նորա, փառս իբրեւ միածնի յհաւր, լի շնորհօք եւ ճշմարտութեամբ: Յովհաննէս վկայէ վասն նորա, եւ աղաղակէ ասելով. Սա էր զոր ասացի. Որ յետ իմոյ գալստեան առաջի եղեւ, զի նախ քան զիս էր: Եւ յլնութենէ նորա մեք ամենեքեան առաքն զշնորհս ընդ շնորհս: Զի օրէնքն յՄովսէսէ տուաւ, շնորհն եւ ճշմարտութիւնն յՅիսուսէ Քրիստոսէ եղեւ: ԶԱստուած ոչ ոք երբէք ետես, միայն միածին Որդին որ յանդիման է Հաւր, նա պատմեաց: Եւ ես զայս վկայութիւն տուի, յորժամ առաքեցին հրեայքն յԵրուսաղէմէ զքահանայս եւ զղեւտացիս հարցանել զնա, թէ դու ո՞վ ես: Եւ խոստովանեցաւ, եւ ոչ ուրացաւ, եւ խոստովանեցաւ թէ ես ոչ եմ Քրիստոս: Եւ հարցին զնա, թէ ապա դու Եղիա՞ ես: Եւ ասէ, թէ ոչ եմ: Դարձեալ ասեն, թէ դու մարգարէն ես: Եւ պատասխանի ետ, թէ ոչ: Ասեն ցնա, թէ ապա ո՞վ ես, զի պատասխանի տացուք առաքելոցն որ առաքեցին զմեզ: Զի՞նչ ասես զքեզ անձին քում: Ասէ, թէ ես ձայն մի եմ որ աղաղակեմ յանապատի, ուղղեցէք զճանապարհ Տեառն, որպէս ասաց Եսայի մարգարէ: Եւ առաքեալքն էին յաստուածասիրացն: Եւ հարցին զնա, եւ ասեն ցնա, թէ ընդէ՞ր մկրտես եթէ դու ոչ ես Քրիստոս, ոչ Եղիա, ոչ մարգարէն: Պատասխանի ետ նոցա Յովհաննէս, եւ ասէ, թէ ես ջրով մկրտեմ զձեզ ապաշխարութեան համար, բայց որ յետ իմոյ գալստեան զօրագոյն քան զիս է, որում ես արժան չեմ լուծանել զկօշիկ ոտից նորա: Նա է որ ձեզ մկրտէ հոգւով սրբով եւ հրով: Որ հողի մաղ ունի ի ձեռին իւրում, եւ սրբէ զհատոցն իւր, եւ զցորենն ժողովէ ի շտեմարանս իւր, եւ զհոտն հրով մաքրէ: Զայս ամենայն ասաց Յովհաննէս ի Բեթանիա յայնկոյս Յորդանանայ, ուր էր Յովհաննէս մկրտէր: Ընդ վաղիւնն կրկին Յովհաննէս կայր, եւ երկուք ի աշակերտացն իւրոց: Եւ հայեցեալ ի Յիսուս որ երթեւեկէր, ասէ, թէ ահա Գառն Աստուծոյ: Եւ լուան երկու աշակերտքն նորա զբանն զոր ասաց, եւ գնացին զհետ Յիսուսի: Դարձեալ Յիսուս հայեցեալ ետես զնոսա որ գային զհետ նորա, եւ ասէ ցնոսա, թէ զի՞նչ խնդրէք: Նոքա ասեն ցնա, թէ Րաբբի, որ թարգմանի վարդապետ, ուր բնակեսցես: Ասէ ցնոսա, թէ եկայք եւ տեսէք: Եկին եւ տեսին զտեղի ուր բնակէր, եւ մնացին առ նմա զաւուրն յայնմիկ: Եւ ժամ էր իբրեւ զտասներորդ: Էր Անդրէաս եղբայր Սիմոն Պետրոսի, մի ի երկուց աշակերտացն որ լուան ի Յովհաննու, եւ գնացին զհետ նորա: Նա գտանէ զեղբայր իւր զՍիմոն, եւ ասէ ցնա, թէ գտաք զՄեսիա, որ թարգմանի Քրիստոս: Եւ տարեալ ետ զնա առ Յիսուս: Եւ հայեցեալ Յիսուս ասէ ցնա, թէ դու Սիմոն որդի Յովնանու, դու կոչեսցիս Կեփաս, որ թարգմանի Պետրոս: Յաւուրն յայնմիկ կամեցաւ Յիսուս երթալ ի Գալիլեա, եւ գտանէ զՓիլիպպոս, եւ ասէ ցնա, թէ հետեւեա ինձ: Էր Փիլիպպոս ի Բեթսայիդա, ի քաղաքէ Անդրէասի եւ Պետրոսի: Փիլիպպոս գտանէ զՆաթանայէլ, եւ ասէ ցնա, թէ զոր գրեաց Մովսէս յօրէնսն եւ մարգարէքն, գտաք զնա զՅիսուս որդի Յովսեփայ ի Նազարեթէ: Ասէ ցնա Նաթանայէլ, թէ ի Նազարեթէ կարող է ինչ բարի լինել: Ասէ ցնա Փիլիպպոս, թէ եկ եւ տես: Տեսանէ Յիսուս զՆաթանայէլ եկեալ առ ինքն, եւ ասէ ցնա, թէ ահա իսրայէլացի ճշմարիտ, յորում նենգութիւն ոչ է: Ասէ ցնա Նաթանայէլ, թէ ուստի գիտես զիս: Պատասխանի ետ Յիսուս, եւ ասէ ցնա, թէ յորժամ էիր ի տակ թզենւոյն, տեսի զքեզ յառաջ քան զկոչել զքեզ Փիլիպպոս: Պատասխանի ետ Նաթանայէլ, եւ ասէ ցնա, թէ Րաբբի, դու ես Որդի Աստուծոյ, դու ես Թագաւոր Իսրայէլի: Պատասխանի ետ Յիսուս, եւ ասէ ցնա, թէ զի՞ ասացի քեզ, թէ տեսի զքեզ ի տակ թզենւոյն, հաւատայ դարձեալ: Մեծագոյնս քան զայս տեսցես: Եւ ասէ ցնա, թէ ամէն ամէն ասեմ ձեզ, տեսանիցէք զերկինս բացեալս, եւ զհրեշտակս Աստուծոյ ելանել եւ իջանել ի վերայ Որդւոյ մարդոյ:

(Բրա 12. 24)

ասել ակնկալութիւն առնու կն
եամէնին միայն, այլև որոց հա
քաւութիւն շնորհեաց։ Եւ սակա (Ես. ԽԳ)
տուցանիս։ Եւ անընդհատաբար 2·2
մամբ՝ անմահապէս միշտ մա
բարեբանեալ մարմնոյդ Տիրո
ջն զենման մահու անասնոյն՝ (Ղեւտ.
պատարագել զնա ընծայ։ 8·30
կերակրից մեր եղեալ, եւ ջնջեա
պետապէս անօրինակդ՝ զորի
գոչելոյ։ Ի մարմնակից ևպատ
քեզ եւ մեծուն Հայրն երկար
արտիս սուրբ յօ. որ ջնջումեն ա
ուսոյ վկայեմ։ Ի ծեր լրումն (Մտթ.
թիդ։ Հաւատամ հզօրիդ բանի, 14·15
նոյս մահուն՝ զնմանէ Տորոգու
ատարար օրհնութիւդ։ Ի մարմ (Ես. ԽԲ)
3·17
Ի պատիժ օրինին՝ զնորհն (Ես. ԽԲ)
4·10
Ի պարտս անիծիցն՝ զաղա
Ի խնամս դառնութեն՝ ըզ
քաղցրութիւն կենարարիդ։
տխրութիւնս զփոխանակ։
տակ անուն հաստոցիդ։ Ի
Ի յուսահատութեն՝ զիշա
Ի վհատութեն՝ զխրախոյս
հաճութիւն ըզ ցաւոցն զդեղն։
ծութիւնք և հեծեծանօք։ Ի (Ես. ԽԲ)
առեալ խառնեցից՝ ի տրտմոլիդ 1·61
գութ այսր մատնի՝ լոյից Թախ
Թեցից։ Յարմարել դարձեալ
թիւ քոյին աղերսիւ առնեզ մաղ (Ես. ԽԲ)
11·61

ղական։ Ո՞ քարն բաւէս ցու (Մատ.
ցանել կերպարան ազգման, 9·9
և զբանականն դնես անխօս և
անշունչ արձան։ Ո՞պարտա (Ես. ԽԴ)
ճուն ոզորն՝ պատճական առ 18·13
նես, և զկարծեցեալն մոքօք՝ (Ես. ԽԴ)
լրաքանչիւր քննեալ գատես։ 18·11
Ո՞մատուցեալն՝ իմա՛ կերկ (Դանիէլ
րուն զքեզ բարեաց արձակես, 1·41
և զամաչեցեալն՝ զբարթ տես (Մարկ.
ուն զօծել գարձուցանես։ 5·33
Ցանդնես զմանանեղն հաղիւ (Ես. ԽԲ)
գլորման։ և զտատանեալն՝ ի վեր 10·12
տահուլ վիմիգ հաստատես։
Ո՞ախտացեալն բազմահաւաչ (Մատ.
երջանիկ կարգես, և զյաղ 11·22
ցեալն գարձել անգրկեն յետս (Մատ.
նահանջես։ Ո՞ւ յորժամ սպա 21·31
ոնն առ իմն՝ բարիքն զառա
ձել զարհեալսն յայնժամ ներ (Ղեւտ.
գործեաս։ Ինձն ով քո գիտես 43·25
Թողուլ զձեզ և ջննել զանօրէ (Երեմ.
նութիւն, և քաւիլ լինել անի 31·34
րաւութեց, և զձեզ մեր ևչ
չնել ըս եսայեայ և երեմիայ,
Ի զ առ ինորհ Տորոգ փրկու
թես բազմօք գոհաբանութիւք
հետևեալ՝ ի յաճախուն անբա
հինն՝ լուեալ առ սմին իսկոյն
կարկեցոյց։ Հանզի կրկնեալ
զլուսոյդ անսպառ բարիսդ որ՝ ի
քեն առիմ յամառս Թշնաւու

լինչ և անկշռելի առ սմին դա-
ռեր անյարմարդիր անձին յու-
սադիր։ Հաճատամ զքհառս և
զերջանկութեի, քան թէ մար-
տիրոսութիւն խակ։ Թող թէ ուղ-
ղութիւն իմ թշճառութեն յան-
դաճոր մարմնիս վախճան ըն-
նել։ Ասէ զանձառութեի խոր-
հրդոյս այսոսկ գիտեցէք։ Ա-
ճաներ իսկոյն, որ զի և մաք-
րոցն անձինք առանց նեխրման
այսր յիշատակի չէեն իսկայն
կատարեալ իսպառ՝ եթէ ոչ ըն-
այս հրաշակերտութի մեծու-
թեն հոգւով խառնեսցին։

Ապա եթէ մեղաճորիս մասին
կրկին մատուցար բաժին ա-
սելով, յուսայր իբրև այն թէ
ես ինքն եղեր ձիմարտիւ, գրա-
ճել զիմն գաճանաւորի ըզքումդ
հաժեղութիւն, պիրգեալ քո՛ի
նիւթ գանգճածոյ նիխարաճդ
կենաց լուսոյ։ Յսու ամիճ՛ի
վերնատանն նախանձէր բա-
նեշնորհութեի՝ անհնարաճոր
ախտից ճարակ զնարին ազա-
րիւն իւր քաշխեաց՝ ի քաճու-
թեի։ Վեր կարծեցուցանէր
քան զնահանկի վկայեցելոյ ա-
րեամբ կնքմամբ։ Յուսոյս օրի-
նակ յարգաճորութիւ գրել զնս
՚ի միւս՝ այսմ փրկանօք հաճա-

սէր ոմն ողբաճոր չաճա-
տալեացն պաշտօնատար, մեծ-
նաց։ Օ՚ի որքան զօրէ մարմ
նոյ անդամոց առ միմս կենդա-
նութեի, թէև բիւր ամաց ու-
նիցի երկարաձգութի յորժամ
ածգ բաղդեցութենց վն սորին
կամաճ և յօժարութիւ զենուամ
ընկալեալ մահու համբերես
բանխեալ՚ի քաճութե։ Օ՚ի ոչ
եթէ մաքրութիւդ աղբիւր՝ պար-
տական գոյ մահու յօրըստրէն
կատարիլն, այլ կամօքդ քոովք հո
գւոյդ գործակցութե՚ի հաճու
թե հօր և՚ի միոր հաշտուի ցանգ
մատուցանիս։ Իսկ եթէ ամե
նիդ ածանքնին՝ իմովս վնիմ
առնիս փրկութե՚ի դէմս իմ
իբր թէ ըզքոյդ եղեն ես իցեմ
մարմնով պարտնաւորդ կը
ցոյդ միացնե՚ և գու բարերար
յաղագաիմ՚ի յհմս կերպի մի
խանակել ըզ իմոմ պարտեց՝
մահ ընկալել անպարտդ՝ զմա
հասարտիս ինասուց պատու
հաս։ Ո՚ւ՚ի յիմ անուն յանդգն
էորանդս ոսկ թէ կամաճ ըզքեզ
ես կրկեցեմ, բշնամս մեռեալ և
ճնաս կենդանի։ Ո՚չ ուրացո
ղացն ձեռօք, այլ դաճանողացն
հաճեալք ածանցս նըճիւրել և
՚ի մատունս անհատս բանխել
զնս ամ ողբաճոր չաճա-
տալեացն պաշտօնատար, մեծ-

յոչէին՝ յարգեա յաբէտ իսկա
պէս համայն՝ և զդաւանին զգ
քեզ բաւական առ կենդանու
թիւ։ Եւ ոչ ես ըլ սահմանաւ
փակեալ օրինի. այլ յաղթեա՝
մանաւանդ թէ խզես զկապ
կանանն։ Եւ զու միայն մնաս
պայման աւետեաց համօրէն
յանցաւորաց տարակուսելոց
Եւ քեզ ընդ հօր հոգւովդ
սրբով փառք և իշխանութիւն
յաբիտեանս։ Ամէն։

Վերստին յաւելուած հրկին հեծութեան
Նորին հակառակ առնոյն աղեբս մարթանացս։
Լան խնդրոց արտից խոսք ընդ ոչ։

Ի ՄԱՐՏՈՎՍԱՆ

Նայնի առ ամ ակնկա
լութիւ քեզ ողորմուի.
ընկզճանալոցդ աչաց տեսանե
լեաց և արտի խնամոց իւր։
Վհուկ բարերարութիւն, կեանք,
և անմահութիւն։ Ողորմ առիս (Ղեւ.
գթութիւն. և հանդերձեացես 89։4
գառնալ ինձ առ քեզ կրկին
բերկրութիւն. Օ՛ի առանց քո
կամաց ոչ ունիմ լինիլ ընդրոյգ
փոփոխեալ։ Եւ եթէ ոչ կամիր
զս գթասցին, ոչ զօրեմ փրկիլ
մահու պատահականաւ։ Եւ ե
թէ ոչ կառավարդ յարդարե
ցես պատրաստել ինձ հետ

տալի երևեցուցանէր, քան թէ
բաւելոյ և ողորմելոյ և ընդհե
լոյ։ Արջափ ձեռականիդ առ
մարդ զօրութիւն. և տիրական (Առակ
ձեռախառն մարմնոյն կամաւո 31։14
րական ներհիւրութեամն՝ առ անաս
նական սպանդին մատուցմն.
և անմահին առ մահկանացուս
ոչ պան ահաւոր՝ առ ստերեայ
ինս։ Յաբիտենական՝ քան զանցա
ւոր։ Հարձրելն՝ քան զերկրա
ւոր։ Ընդն՝ քան զեղականաս
ւարին իսկութիւն՝ քան զթիւ
րեալս բնութիւն։ Անաւանդ՝
զի ի՛ւրդ կամին և իւր կենա
գործելն։ Որմնաւեն առաքի՛
քան զանիծելոցն պատճառս։
Ա՛րդ՝ տեսր խոցելոյս՝ ի սիրտ
և յոգի ազատեմ գթած՝ զսո՛ի
յերկնաւոր ընծայեալ զդեղդ
կենաց։ Ատոր քաղցրութիւն
առ ախտացեալս մեզս։ Վա
հեա՛ի պարտեաց ամենատուր
բաւականութիւն։ Ոչ առ յինէն
այլ ճշմարիտ և անխաբելի
կերպարան բանին։ որ զի հա
տիչդ ամենից՝ ի ճաս բնակիս
և ըստ տարազս սերմանն և
հնձելոյն իրաւացի ընծայեցն՝
բանին պտղոսի։ Եւ աչացաւցն՝
տալ արեւս ոչ զօրութիւն։
Ա՛յլ դու բարերար հաստիչ

զայր գետոյ՝ արտա՛ձգեալ յա-
սանաց բռնութեանց գարշանա-
անդր տարաբերեալ, իբր՛ի հո-
տան վայրենական ոդոցէ։ Եւ
ա՛ւր զնաւուընս Հեբեցս այսր
ծոլին փոխեալ ընկեցեալ՝ ի վե-
նօք խափա՛ տագնապմամբ՝ ի
կանգն զգազեալ աւ՛ժգին լինկա
տանգս ալէտանի Հոգւոյն սատա
կարկտահար կշտամբուեն։
Եւ բնդն զի՛ ի ծուփս բազմալը
կրկնանախանձն կշտամբուեն։
ողոյ Հոգողեցոյ ըստ եղելոյն
ակուռ պորտոյն խակուռն
բակս անյագաց Հանդելի խա
րընկն՝ Հեւ կամ գոմորայ՝ Համ
ւաւս առաջի՛։ Ողբայրս շամ
ներկին սառայի ըստ տեսանողին
վերաժելն եթովպացի, և՛ս սե
նացաւոյ, ըստ մրգրկին որ առաս
յանկաճոր ձայնի։ առանգս
և մօր քեռացւոյ՝ կամ քանա
գարշուրեն Հօր ամօրՀացւոյ՝
գելս՛ի գործոց նորին։ Լոիս
ցայց՝ Եւ կամ զիմիրդ յայր
նեն, եթէ կրկնակի զազրացայց
Եւ կամ որ օգուտ՛ի ձաշակ
մանէն, եթէ գեհենին մատնե
նէ, եթէ կրկնակի զազրացայց
ակ զինչ օգուտ՛ ընդհացման
ա՛լատեալ՛ և ևս մաքրեցից
զձեզ՛ի պարտեաց։
եկաք՛ի Հանգիստ իմ ընաբին
զէ՛ պարտեաց։
զի՛ ոչ ոք ի մեզ ապրի ինքն
իւրոյ նախատեալս։ Եւ պանծամ
դարձեալս։ Եւ խրոխտանամ
լքեալս։ Եւ մեծաբանեմ պա
պանձեալս։ Եւ ըմբռնամանամ
ձաղեալս։ Եւ երջանկանամ
եղկելիս։ Եւ արդարանամ ան
բարիքս։ Օ՛ի՛ երբեք Հարթ
ընթանայ երկար առանց սան
ձակալս։ Եւ ո՛չ նաե Համբառ
նայ Հանդիպ առանց ուղղչի։
Եւ ո՛չ արօր կշիռ ինչ գործէ
առանց մանձակալի։ Եւ ո՛չ երկ
Հարեակ լծոյն՝ ի ձահ ձեռս
ցին առանց եզողի։ Եւ ամպ
վերաչրէ առանց Հողմոյ։
Եւ աստեղք ցընդին և կամ
գուամարին առանց ժամանակի։
Եւ արեգակն փոխաբերեալ
ջրհանակի առանց տարրական
օդոյ։ Եւ ո՛չ ես նորօք Ճգերձ՝
առանց բարեգործիդ Հրամա
նաց ակնարկութեան։ Օ՛ի գու
ւիրայնես տրէիչ կենաց բանա
կանաց, ևխնամիչ կարգաց Հո
լումն արարածոց։ Եւ՛ իբէնէ
ինէ փրկուիլ ըս սաղմոսդին։
Եւ գու ամայնես բարբառ
խնդալից աւետեաց Հնչման յա

(ղուկ ԺԶ։Ի)

(Ա ՊԵՏ Ե։Զ)

ԱՂՕԹՔ

Վերջին յաւելուած կրկին հեծութեան
Նորին Հանդէպ առնդն աղերս մաղթանաց
Լան խնդրոյ տրակ խօսք ընդ առաւծոյ։

ՈՎ ԱՆՄԱՀ ՕՐԻՆ

ալացեալ ոգւոյս թևաւօր՝ի
Թիւս անքաւիցդ ծննդոց
մարդկան՝ եդի՝ի կշիռ խմանա
լեացս մտաց, ըզ գործ զոր հա
մեմատ ինձ պարտաւոր։ Այս
առ այս զդաւթեան սաղմոսին
զբան՝ի յերգ ինձ առից դառն
կշտամբութիւն գաւազանաւոր
գործ ավար, ով յարեցեալ ընդ ի (Աղտ.
չարիս հաւասարիլ յանօրէնու 91։16
թիւս։ Այս քանզի այս ըստ սմին
մասին ինքեցաւ և ձշմարտե
ցաւ առ այսս մհտու. և ես
վկ յեմ կրկին հաստատեալ
առ այսր իրաւունս։ Զրեմ
ինձ միայնոյ զերծ անկ իսպառ
քան իմովս բանիւք ընդմեզ տա
րագրիլ։ Այլ երևս ստիպեալ առ
այսու արդեօք և ինձ չնորհես
ցես չնորհողիս զպարտիս և
մոցն։ Այս արդ՝ զինչ քեզ ըս
ղերս հաճոյականի՝ի յայսմ և՝ի
սոյն և՝ի ծուխս անուշիցդ ըն
նելն խնկոց մատուցից գոլիկ
ընկալել աղերս՝ի յիմոյս ձայնէ
Յարեգուէթ, մարդ ասեր, օր հ
նեալ յաբիտեանս։ Ի մէն։

Թագաւոր երկնաւոր քո։
Եթէ ոչ զառ իւրինէն անի
ծեալն օրհնել մարթեմ։
Օ կապեալն արձակել։
Հատել զդատապարտելն։
Արեգործել զնոլեալն։
Պահել զթշնամանեալն։
Փուել զտրտմեցեալն։
Յարմանել զհորտակեալն։
Կնաամել զսարտուցեալն։
Պատսպարել զնեղգեալն։
Օ քրաւորեալն ի մարմին և
յոգի բժշկել։ Եթէ օրհնեմ
բանիւ առ ոք մատուցայ լըսի
ցես։ Ասկ եթէ անիծիւք մի
հայեացիս ընդունիլ գիծաճ։
Այս տառապեալս ամենաթըշ
ճառ։ ի վերջին սպասաւորուե
մաղթանաց այսր մատեան։ ի
բովանդակ մտաց ընդ հեցի ի
ռեցն։ փակեալ առ ի քէն զանի
ծիլն գիշընդակ ըղձիցն չարա
շուք ձայն։ և գիշնէից նենգո
զայն իմոց ընդ բարին ի բուղր
սրտէ հաշուութեն արգահա
տեցի։ Երդ և ծուռնր պաղա
տանաց կրկնեցի, որչափ գու
ինձ ահա յայց ելեալ առաւել
ողորմեացիս ըս քոյդ մեծուե
գովեալ իննամակալ։ Եամբդ
մարհայեալիս։ Ըղօրդ տկարիս։
Ի մենակարդ վարանելոյս։

Համատուքեդ ազգիւր յիմա
բիս և թմրեցելոյս։ Կանգ
յաչէտ սխալեալ անկայ իբրև
ղողակ մրթային ոչ ընելական
ի յաղբս մահու անզգայացս։
Իմացայ զկորուստն։ Գի
տացի զորոգայթն։ Տեսի
զըմբռնող որսոյն ծածուկ
մեքենայս։ Կարծեցի զնա
բուսն կերսլարանաց կեղծա
Հոր վարմին։ Նկատեցի զը
գայթակղուին շուրջանակի։
Ոչ չօշափեցի զպատանդիչ
ցանցարկ կարթին։ Ասանե
ցին ինձ չարիք, և ես ոչ կարա
ցի ճանաչել զ սաղմոսողն։
Կանգ և ոչ համատակի ու
ռեն արտաքնոյ բարձոք թվե
ցաբ։ չար ասել զմահ առ չիմա
նալոյն պտճառի, և ես վկայեմ ի
մովս բանիւբ։ Կնդ զի իբրև զան
զգայ պաճարս անասնոց մեռա
նիմք և ոչ զարհուրիմք։ Որըն
չիմք և ոչ հիանամք։ Ասղե
ցել լինիմք և ոչ խոնարհիմք։
Տարգրիմք և ոչ տագնապիմք։
Ընճանիմք և ոչ զըղջանամք։
Աշխիմք և ոչ մտաւեմք։
Պակասիմք և ոչ պատրաստիմք։
Վնասմք և ոչ զգուշանամք։
Վերիմք և ոչ ես զգամք։
Ասկ հանգիստ ասել երջան

կին՝ անպատրաստ գտեալ զնո-
քունքն փախուցեալ՝ մեծամե-
կորիւ՝ կորուսիչս գտի։ Այս
դըժբեզի։ Ո՞ւ սուղորութենն
Հոգն՝ իկարևորացին զըկեցայ։
նեին կորուսի։ Խնդիր սակա
յանդիմանելք յարդարուեցին։
և ես մահացայ կենացն և ակն
դանացայ կորստեանն։ Ողո
ցան օտարք՝ չարին գուժարք՝
զըստացեալ սրտիս խնամոյ՝
ըստ գրոյն կանխաբանութե։
Որով ելին էհաս իսկոյն աստա
նօր խնամոյթե ինձ նըշաձա
նալ ըս առակողին՝ և առաջե
ըսել ոչ բարւոյ ցանկութի։
Ես յառեցի զակն ոգւոյս՝ ի
գլուխն իմ կենաց քո՝ որով ըզ
ուղին հետևեցայց։ Կան զի
կամելով ուժգինս ընթանալ՝
ընկլայ սաստկացաւ։ Յանշարժ
ձգտիլ՝ իմոյն ծչ հասի։ Ո՛վ
ծագոյնն ամբս ունալ՝ աստուստ
գլորեցայ։ Յերկնային ուղոյն՝
անդնդոց մատնեցայ։ Զգուշ
շանալն առաջել՝ յաջիւտ վնա
սեցայ։ Յանարատն պահիլ՝
մանր խորտակեցայ։ Կարծ եղով
ըն ահնին մըցիլ՝ յամլն գթեցի։
Ո՛ զերկրորդն խուզել՝ զնախ
Հուն՝ իկարևորացին զըկեցայ։
Ո՛ յուսոյն պահել՝ զաշխոյն
դըժբեզի։ Ո՞ւ սուղորութենն
կորիլ՝ կորուսիչս գտի։ Ո՛վ
քունքն փախուցեալ՝ մեծամե

(Յոբ) 17.2

(Յոել) 2.14

կին յոթայ զվախճան մարդոյ՝
և ես խոստովանիմ զոյն ընդ
արբոյն, եթէ ոչ ունէի զբեռն
աշխատութե մահացու գոր
ծոց ըսանձնեալ։ Անաճանգ
զի որոգայթն գաղտնի, և հնա
բադիրն աներևակի։ Չարը ժ
մանակիս յանէից։ Ընդեաւն ան
յայտ, և ապառնին կարծողա
կան։ Ես անհամբեր՝ և բնու
թերահաւատ։ Ոք անհաս
տատ՝ և միտք ցնդելք։ Ո՛վք
հարկաւորք՝ և բարք անժուժ
կալք։ Որմին մեղսամակարդ՝
և յօժարութե երկրասէր։ Ո՛վ
մամարտուն՝ ընկակից՝ և խոտո
նուն ներհակական։ Ընակու
թե կաւեղէն՝ և անձրևք ուժ
գընակիք։ Արիք անթըճելիք՝
և պատահարք ամենագրաւք։
Ո՞ւր՝ ինք չարախնամք՝ և տենչ
մունք բարեաւտեղք։ Ո՞վ անք
առօրեայք՝ և զըմբաղք տակա
Հաւորք։ Ստաբմունք յիմարու
թե՝ և խաղալիք տղայականք։
Ո՞ւ հնաւտութիք ըստնայնք՝ և
վայելմունք երազականք։
Հաւքարք ոչընչից՝ և ոչհետք
հողմոց։ Ո՞մանութիք ստե
ղայ՝ և կերպարանք ծիծաղե
լիք։ Ո՞ընդ երբև եկն էհաս
պատճրանն ըս պօղոսեան բա

(Յոբ) 7.9

խաբարային։ Պոյուն լերդիս վիմական։ Իսրհուրդս ծորել Կամքս անկայուն։ Ջարտանի փոփոխ։ Նարեմանութիւնս անեալ։ Ընձեն տարափիր։ Ընձանդ վաճառեալ։ Պազան փրաճոր։ Ոչխարն նեռատարափ։ Ախտատական քարաշէմ։ Ընթռնեցեալ ընտասպարտ։ Ընազակ ծովակուր։ Օրհուր նենգաբեր։ Անարտիկ անպատրաստ։ Սպառազէն անժուժկալ։ Աշակ հեղգացեալ։ Ղեթականն անխրախոյս։ Նեմխան առարնաբարշ։ Ահանայ անկնդրուկ։ Օրինական անընդերս։ Պալիր կշտամբեալ։ Մաստակ խելագար։ Ոխր տատան անձոռնի։ Կերպ անպատկառ։ Պեմք անաւրէն։ Երեսք լպրշել։ Պոյն անհամբոյր։ Տխուր տարտղին։ Պեղ ծանրակիր։ Խորտիկ խանգարել։ Ախաշակ գարշեցեալ։ Յգիւ գաղձաբեր։ Ալթի որդնահար։ Պարտեզ փշաբեր։ Հասկ ուռճահասակ։ Եղը ի մկանց ճարակեալ։ Ընպատասպար անկեալ։ Նապարճ յուսահատ։ Ընհամազելի նզովք։ Ընհայհոյական բաժանել։ Անայնաբան շաղակրատ։ Պաճարամիտ գործ։

ծայն մանանեցոյց։ Օրպս ես ինքն ինձէն ստեղծեալ, չարաչար դաժանախտազ անձին կարգեցի։ Յորոց փրկել զմանել գերիս դու միայն զօրեղագոյն, կենաց մատուցեալ զընծայելս մահու՝ Հոգիս։ Օ՜ի դու այր միայն ճանաչիս բարերար՝ անսահման փառաց։ Ընդ հօր և Հոգւոյդ սրբոյ օրհնեալ յաւիտեանս յաւիտենից։ Ամէն։

Ի երդան յաւիտեան կրկին հնծութեան, Նորին հսկողք առնայն աղերս մաղթանաց, Ան խորագոյ սրտիկ՝ խօսք ընդ ես։

ՈՒՂՂԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

մահու դիպեալ՝ զը ժոխարմատ ծառոյս դառնութեան պտուղք։ ընտանիք Թշնամիք, հալածողք հակառակք և որդիք դաւանանօղք, սատրագրեցելովք մատաւբդ նշանակեցից գրեալ յանձանէ որք են այսոքիկ։

Ահրոս Նանրախոհ հուրդ։ Ներանս չարախօս։ Ընկն ա րատատես։ Ընկանջ վրիպալուր։ Ընբիծ մահաճիկ։ Ընրիխատունքս անիծորձ։ Ատբս մոլորչաբիծ։ Ընթացքս աներկիւղ։ Ընեռբս խնտրնակ Ընձնչս ծխախտան։ Ընանգքս

նեօտ երկայնմտութիւնք հանդե
գէպ կացուցից։ Եւ կամ որպ
ամենաձգդ քո մեծութեն հան
ապականութիւնք պարագրեալ
քեզ ընծայեցից։ Որպիսիս
կորուսչաց՝ իսպառ պաշտաս
մասանց՝ քեզ տալոյց եւ իմ
Արդ զորս ի վերագրելոցդ
նեալ զիս ինքն մահու։

Ճշմարիտ մատնիչ։ Նենգակից
չարախօս։ Սուրհանդակ ան
ժաման։ Ողջախոհ պարտա
հոր։ Ընչաքեաղ խռովարար։
Ինքնորդ անիմաստ։ Ջրոյ
արտաքած։ Ոչ իբր մարմատար
Կայտր ոգեկործան։ Հնոյն
տիրադաւճ։ Օրաւմար զրկօղ
Նատաճօր ակնառու։ Ա
ծին ինքնագործ։ Նախատուղի
ծաղր։ Իրելոյ աչխար։ Ա
նագրի գտրող։ Չանգ խանչի
գատախաչութիւն։ Ան զի և
ի վեհագունիդ կոչմանց՝ էր
ուրեք արդեաք զի էի։ խոկ
վատթարականայդ մասանց
եկն երբեմն եհաս զի եղէ։
Արդ՝ այսք են ընտասակարուն
խարդախութեց յաճախագու
նից։ յորոց յոմանց խոսքեցայ
իբրև զնմար, և յոմանց տիրե
ցայ իբրև զտկար։ համաճ մատ

ռոզ։ Նաոնօրէն ապիրատ։
Ընժոխային ագահ։ Ներա
նան յանդուգն։ Ողեգնութիւն
անձն։ Ձեռնաձգութիւն սպա
նող։ Ցատասկացան երկրա
գործ։ Յրկանկութիւն եղկելի։
Ծածկութիւն վատթարեալ։
Այլեայութիւնն անչքեալ։
Արծրոտութիւն տկարացեալ։
Արձրութիւն խոնարհեալ։
Վատաճօրութիւն ընտանեալ։
Պատճիրանազանցութիւն յարա
կայ։ Խաբանք ինքնակամ։
Ստակարար կամակոր։
Ստորհրդակից նենգաճօր։
Արեկամ հատճածեալ։
Հազարապետ գողապետ։
Երձաճօր կծծի։ Աչխօղ
ժլատ։ Ըստեսուչ կարկամ
Դի անտակիր։ Ղէմ անսէր։
Արդ ատեցօղք։ Ղինք անգը
Թականք։ Նաղք անխոհեմք
Ներհոգիք՝ մեսասեալք։
Ծածկուկք՝ անլծեալք։
Խրճածք՝ թշնամանեալք։
Ամառական վատնիչ։
Ճահարար չըճայտեալ։
Աչխօղնեայ արբեցօղ։
Ձանձուց ոստիկան երկմիտ։
Պատգամաճօր բանսարկու։
Ըրեանպան քնեճ։ Ղքատ
հայտուտ։ Ճծատուն ժխտօղ

Ո՛վ Տէր, Աստուած մեր, որ ամենայն ինչ ստեղծեր ի գոյ, եւ ամենայն ինչ ի քէն ունի գոյացութիւն, եւ ոչ ինչ է որ ոչ քեզ ունի պատճառ գոյութեան. ամենայն ինչ ի քէն ունի գոյ

զմեզ ՆԻ. Ո՛րդ՝ ողորմած ինձ
(ես. 59.21) եւ եասյի՛ յորժամ բարձից
(ես. 27.9) զեղծումն սորին։ Ո՛չ
(ես. 26.11) տես զվիմին գերեզ-
(ես. 9.17) ման։ Ո՛չ գրեցեր, հզաւորացոյս փորձս

սատանի՛ մի համարեսցես։ Եւ
2 Կոր. 12.13 Նա իբր զդաւթին ըստ մեղացն
ասել՝ իսկոյն անցուցեր զպա-
տիժ պարտուցն, և առ իմ ձայ-
նիս հեծումեաց զմեզն զործես
ցես երկայնամտուեն։ Ո՛ր տա-
ամենեցուն առատապէս անա-
չառութեամբ տոյ յաղթօղ բարի
բազմիմաստ. և ոչ նախատես
զչեռնալ սորուկս։ Այլ ողոր-
մած և ամենաստեղծ՝ ստացիր
վերստին եւմի՛ կորուսաներ ըզ-
բուժեալս արեամբ քով և բզ-
բուծ ելս առեամբ քով գթած։
Օ՛ի քեզ վայելէ
փառք յաւմի յաւետեան։ Ա՛մէն։

Ա Երամին յաւելուած կրկին հեծութեան նորին հակոզի առնայն ոգերս մեղուն անաց։ Ման իմաստից սրտից խօսք ընդ ինչ։

Ծ.

ԱՐՏԱՒԱՐՈՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

Ա՛ր յա՛ս ընդ հօր՛ի
կամս հաճութեան
հոգւոյդ քոյ պրկեայ։ Եւ օրհ
նեալ ե՛ս՝ առ՛ի յօրինելոյդ
օրհնեցան։ Ո՛րչափ միայն
որդի օրհնելոյ՝ ընդ իւր իմ Թէր
իշխեցօղ ընչեցոյս՝ բաց՛իւքէն քո։
Այսօր օրհնութեանդ յակոբեայ
եասյի՛ յորժամ բարձից
զեղծումն սորին։ Ո՛չ գրեցեր, հզաւորացոյս փորձս
փոքր մեծումն հօր քոյ օրհնելոյս
Ա՛ ընկամաց գթութեանդ հոգւոյդ
քոյ օրէ։ Ես՝ իսաժանաւորս
հրեից յանդիմանական յայտնա-
թեան։ Ա՛ի խորոց սրտից ինքնա
մատոյց դատախազութեան։
Սայեա՛ իրմութեանս ամենապա
տաղ խակութեան։ Այսպարգևեա
բժշկութեանդ վերացս՝ և հնարա
Հօրութեանդ կորստեանս։ Օ՛ի
ծումն բազմամանեայ մահս,
եշաւիղ կենաց անձկանելոյս։
Յորոգութեանդ եղիցիս՝ եմոսաք
յուսոյ ամբարջանելոյս։ Այնէ
ես զանմանն ինձ կամ ցու
ցի, որչափ առեալ դու զբնա
հորականդ քո զբնանալի բա
րերարութենդ։ Այնէ՛ի փոյթ
պատուդ ընծայեցաք քաղցրու
թե՛ն, որչափ եասուաքել՝ ի ծա
ւոյդ կենաց՝ ձաշակ անմահու
թե՛ն։ Այնէ ես իմոյ ատելեաց ը
զորմանդ մաղթեցի, դու քոյոց
զնարդ ոչ կրկին մատուացես
հզօր յանդգնաձ առաւուանէդ։
Ա՛րդ՝ տես ի՛քոյդ մեծութեանդ
բարձրեալ՝ նայեցեալ՝ ի յիմն
փոքրկութե՛ն։ Ո՛նկալ զսակաւ
խոստովանութե՛ս անհամար
մեզաց՝ որ զբնաւն համայն տես
սանես։ Ա՛ւեալ զվիմին գերել

Վերտառն յաւելուած կրկին հեծութեան
Նորին հակոտն՝ ապաշխն աղերս մաղթանաց։
Ման խոստց սրտից խօսք ընդ աստուածոյ։

ԾԻՆ ԵՒ ԱՂԱՂԱԿ ՅԱՂԹԱԿԱՆ ԱՍՏՈՒԱԾՈՅ։

Վկայեմ մեսց գիտու-
թիւնէքդէն ազդեցեալ,
ոգւոյս խմաստիւ՝ ու-
ղիղս տեսանել. զի ըղձալիւն
քեզ բարերար՝ աղաչանք մե-
ղաւորաց չ.քան զինդրեալս
արդարոց։ | Օ՛ի միոն զպար (ղուկ)
տուիր անձինն յայտնել՝ ընդ 18։13
հիւ.քոյ սպասել։ | Ը.որ ծանու-
ցեալ ղբնութեանս չար, և մեծ
կշտամբիչ աստէն հաւքարձիլ
ինքնագոր մարտակից նմին խակ
ինքեան՝ և գառն դարուիչ և
ծածկաւոտս դատախազ։ | Ոակ (ղուկ)
միւսն յարդիւնս բարեացն իւ- 18։14
րոց նայելով, չանձին հարել
ձեռն վստահուն, մոռանալ ըզ
սահման բնութեն, և ընդգեալ՝
քան ողորմութ դիտեալ ան-
ունի։ | Որոյ առ միոն անթիւ
են ստեղծուածք ձառից, որք
զողորմութիդ քոյ՝ փողով
բարբառոյ աղաղեն։ | Ոակ առ
միւսն լռեալքն քոյդ՝ անբնին
ահաւոր՝ և աճենախնամ։ | Ա՛մ
չէմ ասել թէ և երկրաւորիս
գործոց պատմութի զքոյդ յա-

Ա՛մէն։

սերաւ բանիդ հրաւիրեի զերիս
զասնդեան մահազդեսա պար
փակութի դժոխասնեայ կա
պանացս։ | Ա՛ւ լոյծ ինձ զհան
գոյցս խեղդողականս ոգեպա
հանչ սաստկութեես. ազատե
լով զարժանաւորս մահու՝ յա
զատուին վերին անանց բերկ
րութե, կենսաբեր և ածային
քո բանիդ։ | Ա՛ի տակաւ ազ
դեսցես՝ և մի օր՝ իյօր յերկա
բաձգեսցես։ | Օ՛ի մի՛ ստւար
ծանրութի բեռանցս մեղաց՝
տիրեսցէ թիկանցս ազդերայ.
և կործանեալ զնս կորացուս
ցէ հայիլ՝ ի դժոխս։ | Ա՛ւ ուժ
գընակի գոռոզ բռնութե՛ան
պարանոյ հոգեւորական զինուն
արարել՝ մահու ծիլեցուսցէ
Ա՛յլ օգնեա ինձ բարի վշտա
կից հեծութե՛ն՝ կարեացս մա
հու երկանց. ստեալ ինձն ըղ (Սաղ.
փայտ սաւոկման՝ | որ երբեմն 27։12
յուսոյ պատհակին։ | Որով կա (Ածող.
ռուսցես զվայելչակեանն յաղ 15։21
թանկի՝ արի զբրութե՛ն պնդա
պես հաւատով յուսոյն կարծ
րութե՛ ընդ քեզ բեւեռիլ ան
սայթաքելի։ | Ա՛ւ քեզ ըն հօր
հոգեւոյդ սրբով փառք և իշ
խանութի յաւիտեանս։

Ա՛մէն։

ի ոչ վայելէ օրհնաբա-
նութիւն ի բերանն մեղա-

Ա ԵՐԵՄԻԱՍ ԱՌԱՔԵԼԻ

Երեմիա յաւելեալ կրկին հեծութեան
նորին. հանդէպ առնչի ապերա մազթանաց
Բան իմաստից սրտից՝ խօսք ընդ ոչ

զնկիա, պարծի՛ն զբարբառն և
զերաբացին՝ թէ գնացի առ՚ի
քո սրդարութիւն։ (ե)Ո՛ւ էի իբրև
զպօղոս՝ ասէի զնս բնակարան
ազդարան և ընդունարան ոչ
բանին։ (ը)Ո՛չ ես անօրինս՝ իմէջ
գիտութեան օրինացն, ոչ միայն
չունիմ զանձնիմ՝ քեզ ընծայ
ել յարգանաց բերից իբրև զնս,
և զբնաւրէն չարս ոչ զբարիսն
զանսոսիկ առաջի քո յիշեակել
պիտի ոչ զյամենուստ գոյից ըզ
բարեհաչակել անունդ հզօր՝
անպարշտելս լեզուաւ գովել։
Ասէ դու առաւմ հնար զորս
ըօր, մատո՛ ինձ ոգի փրկուե։
Ո՛չ պաշտպանութեան ։ Ո՛չ ևան
այցելութեան։ Հրամ բարութեան
Ոչ ոգորմութեան։ Ուան նորո
գութեան Պատճառ քո ուե։
Պատճառան կենաց օգնութեան
Ո՛չ դու ես յոյս ապաւինու
թեան որ յոյ քու օրհնեալ ըլ հօր
հոգւովդ սրբով յաւիտեանս
յաւիտենից։ Ա՛մէն։

ի ոչ վայելէ օրհնաբա-
նութիւն ի բերանն մեղա-

ա՛ղջեակ։ (ա)Ո՛ւր ոգի եղր և մի
զօրասցի քան զքոյդ՝ ա՛ջ հողե
ղինիւ։ (ա)Ո՛ւ կրեացին ողորմու
թիւք քո ըլ ջանից մարդկան։
Ա՛ւ արդ՝ առողջ անդամք
անկարօտք են բժշկութե։
Ա՛ւ սեսանողականքն աչօք
չունին պէտս առաջնորդու։ և
փարթամքն ընչիւք՝ ոչ դեգե
րին առ դուրս լուծան։ Ա՛ւ ամիճ
յողփացեալք՝ ոչ սպասեն փոշ
րանաց սեղանոյ հացի։ Ա՛ւ
սքանչ վարուք՝ ապեհիազեն ս
ղորմութե։ Ա՛ւ արդ՝ ինձ զը
նացիս ողորմիլ բարձրեալ,
երկնաւոր, հզօր, ամենակալ
վարանեցելոյս։ (ի)Ւանզի թէ
էի իբրև զոք՝ ասէի զանձն
իմ՝ իբրև զնս արդար և անա
րատ։ (ե)Ւ էի իբրև զիմիջոց,
ասէի վտասհուէ զնորայն, ծա
նեցէ ինձ զանսոսիկ որ իւրքնեն
(ե)Ւ էի իբրև զդաւիթ՝ ասէի
արարի զիյաջողնա և զարդա
րութիւն։ դարձեալ զմեծն քան
զբնութիւն մարմնոյ՝ զմեզ
տեսանէի՝ ի սրտի իմում՝ մի
թէ լքեիցէ ինձ տէր։ (ե)Ւ էի
իբրև զերիս ասէի զանձն իմ
սրտ ոչ ։ (ե)Ւ էի իբրև զե
ղիա՝ զբոյդ ջնջեցեալ յանձն
օրինակիէ։ (ե)Ւ էի իբրև զե

սաղմոսարանին ընտանի Հայ
պաղծրդեան յանդիմանութիւն
փեաղ՝ բաժականայողի Հանա
լոյն արտասուաց՝ գոյն մի չա
դառնութիւնք՝ կայծի՝ իշխողներ
նան ինձ ցաւք, եւ յաճախեցին
տինս բանիցն առաջնոյսն աս
տանօր եղից, կրկին ծանրա
ձակեցայց։ Ոչ անգի թէ զյե
նց. եւ ի կարգ բանիցն Համար
ցից Թէ՝ տուր ինձ որդի զգործս
ես ինքն գողով՝ զայլս անիծե
բարիւտս զանձն իմ։ Ոչ անդր
ցից, Թէ՝ մի Համարիր ըստ ամ
տոլին գազանից այգահատե
յանցաւորութեն իմոյ գնացի։ Ոչ
Թէ՝ դատ արա ինձ տէր զի ես
ացելութեամ կերպաւորեցից,
զերջանկին պարծանս՝ Թշնա
աշխատ բանբասեցից։ Ոչ անդր
սրբութիւն զձեռս իմ, Ոչ անդր ի
ասել ըստ սլբոյն Թէ՝ լուացից
ձեռաց իմոց։ Ոչ անդր անձամբ
լինէին զատուիմ ծայ ակեցից
դարուն իմոմ ու ըստ սրբուն
Թէ՝ Հատուսցէ ինձ տէր ըստ ար
քիծ ըստ նմա։ Ոչ անդր զմիւսն
ցից Թէ՝ և ես եկից ան
Հանդ ըստ նման։ Ոչ անդր Թէ՝ և
ցիս Թէ՝ մի Համարիր ըստ ամ
բարիւտս զանձն իմ։ Ոչ անդր
ես ինքն գողով՝ զայլս անիծե
ցից Թէ՝ տուր ինձ որդի զգործս
նոյ. եւ ի կարգ բանիցն Համար
ձակեցայց։ Ոչ անդր Թէ զյե
տինս բանիցն առաջնոյսն աս
տանօր եղից, կրկին ծանրա
նան ինձ ցաւք, եւ յաճախեցին
դառնութիւնք՝ կայծի՝ իշխողներ
լոյն արտասուաց՝ գոյն մի չա
փեաղ՝ բաժականայողի Հանա
պաղծրդեան յանդիմանութիւն
սաղմոսարանին ընտանի Հայ

16,11 17,2 ժ՛ խ 18,6 25,2 27,1 27,5

որ նախ ինքն սրտի մտ-
նայ կատարել՝ ընդհին և օրի-
նին՝ բարբառեսցայց զերկանկին
յարդարեսցէ զերկանկին
տարանի բազմակիս ։
զգոյիւ գաղթական իմա
ոչորման, հոսել՝ իյերկինս աստ
ան ձին նուիրեցի միշտ զեղ
ձանձն կիզանոզականաս հրոյ
ռիս ակնարկ զդիպածոյն
ջար պատահմունս։ Ր ինձէն
ղերջին կշտամբողական. և ա-
ժիր՝ քան զիս իմէ առակս
Ա՝ ամրդ՝ քան զիս իմէ առակս
նաձիր բանից՝ Թմրուբ մտաց
լարող ծաղկածին վայրից կե-
նաստուն կենդանեց՝ ի մէջ գա-
ժիչ աղեացն արկածից։ այլ
ձոյ անբանական բարոյիցէ ա
ժրկեալ դիմելով՝ ի յանդ լու-
զաժրօրայ՝ նկուճնա պնտանեց՝
ասել ըստ նըշն՝ Թէ իրաց կացիք
յինէն անդգեան ոյք գործէք
զանօրէնութիւն։ Ո՞ ե՞արդ ձեռ
նեղով՝ ի բազմացն պատճիրա
գործեցէք՝ ընդ հին և օրի-
նին՝ բարբառեսցայց զերկանկին
տարանի բազմակիս ։
զգոյիւ գաղթական իմա
ոչորման, հոսել՝ իյերկինս աստ
ան ձին նուիրեցի միշտ զեղ
ձանձն կիզանոզականաս հրոյ
ռիս ակնարկ զդիպածոյն
ջար պատահմունս։ Ր ինձէն
ղերջին կշտամբողական. և ա-
ժիր՝ քան զիս իմէ առակս
Ա՝ ամրդ՝ քան զիս իմէ առակս
նաձիր բանից՝ Թմրուբ մտաց
լարող ծաղկածին վայրից կե-
նաստուն կենդանեց՝ ի մէջ գա-
ժիչ աղեացն արկածից։ այլ
ձոյ անբանական բարոյիցէ ա
ժրկեալ դիմելով՝ ի յանդ լու-
զաժրօրայ՝ նկուճնա պնտանեց՝
ասել ըստ նըշն՝ Թէ իրաց կացիք
յինէն անդգեան ոյք գործէք
զանօրէնութիւն։ Ո՞ ե՞արդ ձեռ
նեղով՝ ի բազմացն պատճիրա
գործեցէք՝ ընդ հին և օրի-

Ա Ե Ք

տուԹի և սիրտս զհանճար։
Թէ՝ բերանս պատմեսցէ զիմաս
վատԹարս առնել Ժպրտիմ
առաջի նորա՝ և յիմարս յարս՝ և
հանապազ և ոչ իկարեմ տարին
միշտ՝ Թէ մեռանիմք զօր
գրաՀուԹի առ բարին ունէր
նահատակին՝ որ զայս դիմա
պատկառեցից առնել ըստ
կուծանակուԹիւնէ։ Եւ ոչ
միջն պատկառանք անվերար
րուեսցին կանացեաց իշանդա
հատայ Թարմատարի, ըստ զա
մայ արուս արձանի, և Թարա
տարտայ և քամովսայ և մեղբո
պատկերացն կերպարան՝ առ
տարծարծին պռունկապատիր
ի պաշտօն յուսականաց աչ
գարշուե խոնարհեսցի՝ առնել
կայ նորին կառուցեալ առել
տար ընծոյս՝ Քան զի որ ի մեզ
ձգեալ զՀուս ի մաղԹանս ը
իջե մեր զանուն այ մերոյ կամ
սել ըստ աՀաբի, մի Թէ մոռացե
ճացայց ուրայն պարծանօք ա
տեալ անպատկառապէս պեր
ած։ Ի՞մարդ երբ ոչ կռապաշ
Հարց նենգաւորէ փրկեա զին
նոցունց՝ Թէ ի՛ մարդոյ մեզա
հատակին՝ որ զայս դիմա
պատկառեցից սովիմբ առել
կուծանակուԹիւնէ։ Եւ ոչ
միջն պատկառանք անվերար
րուեսցին կանացեաց իշանդա
հատայ Թարմատարի, ըստ զա
մայ արուս արձանի, և Թարա
տարտայ և քամովսայ և մեղբո
պատկերացն կերպարան՝ առ
տարծարծին պռունկապատիր
ի պաշտօն յուսականաց աչ
գարշուե խոնարհեսցի՝ առնել
կայ նորին կառուցեալ առել
տար ընծոյս՝ Քան զի որ ի մեզ
ձգեալ զՀուս ի մաղԹանս ը
իջե մեր զանուն այ մերոյ կամ
սել ըստ աՀաբի, մի Թէ մոռացե
ճացայց ուրայն պարծանօք ա
տեալ անպատկառապէս պեր
ած։ Ի՞մարդ երբ ոչ կռապաշ
Հարց նենգաւորէ փրկեա զին
նոցունց՝ Թէ ի՛ մարդոյ մեզա

48 Թէ՝ բերանս պատմեսցէ զիմաս
տուԹի և սիրտս զհանճար։
վատԹարս առնել Ժպրտիմ
առաջի նորա՝ և յիմարս յարս՝ և
հանապազ և ոչ իկարեմ տարին
22 միշտ՝ Թէ մեռանիմք զօր
գրաՀուԹի առ բարին ունէր
նահատակին՝ որ զայս դիմա
պատկառեցից առնել ըստ
կուծանակուԹիւնէ։ Եւ ոչ
միջն պատկառանք անվերար
րուեսցին կանացեաց իշանդա
հատայ Թարմատարի, ըստ զա
մայ արուս արձանի, և Թարա
տարտայ և քամովսայ և մեղբո
պատկերացն կերպարան՝ առ
տարծարծին պռունկապատիր
ի պաշտօն յուսականաց աչ
գարշուե խոնարհեսցի՝ առնել
կայ նորին կառուցեալ առել
տար ընծոյս՝ Քան զի որ ի մեզ
ձգեալ զՀուս ի մաղԹանս ը
իջե մեր զանուն այ մերոյ կամ
49:21 սել ըստ աՀաբի, մի Թէ մոռացե
ճացայց ուրայն պարծանօք ա
տեալ անպատկառապէս պեր
ած։ Ի՞մարդ երբ ոչ կռապաշ
Հարց նենգաւորէ փրկեա զին
նոցունց՝ Թէ ի՛ մարդոյ մեզա

Ի՞մարդ ես մեղաւոր և կըր
կին պատժապարտ՝ զՀանգոյ
նակիցան դարմանեցից ապրել՝ ի

կանոնէց, Թէ՝ քանզի ծառայս
18:18 քո պահեցի զայս։ Եւ որ զհետն
գան ասացեալքն։ Ի՞մարդ
Թափուրս՝ իլսուԹէ իմաստից
18:23 կենաց՝ ըստ երկիւղածս ամն օրս
Ընդդէմ՝ Ի՞մարդ ըստ մեծին մաղ
26:9 Թանց զին յօդեցից՝ Թէ զմին
խնդրեցի՝ ի՞մէ զտեսիլ վայել
ջուԹենէն՝ և զհրամայուԹի
առաքարի նէ։ Ի՞մարդ՝ ի հրա
ժարելին ինձ ձեռնամխեցից՝
32:1 յորմէ լսեմ Թէ ուղղոց վայելէ
օրհնուԹիւն։ Ի՞մարդ շրԹամբք
իմովք զանձն իմ անիծեցից՝ ա
սելով զկնի յողովից առէնն Թէ
33:17 երեսք ամն՝ ի վեր չարագործ ա
տատակել զիշխիկս ընդ յերկրէ։
36:9 չարք վազվազակի սոկեսցին։
Ի՞մարդ զկերպարանացն իմ
36:17 նամանուԹի Թէ բազումք ան
Ի՞մարդ
36:20 ցեն։ Ի՞մարդ զբազմայածն
ցայց Թէ ահա մեղաւորք կորի
38:2 ցեց՝ Թէ ասացի պահել զճանա
պարհս իմ զի մի՛ մեղայց լեզ
Հաճ իմով։ Ի՞մարդ փշրվք մե
զաց հեղձեալս՝ զանարատին
40:11 պարծեցայց՝ Թէ այլ զիս չան
բըծուԹեն իմում ընկալար։

յակոբայ՝ի Հառ առեալ հինգ
նեցից՝ որ ըստ սահմանին զհմար
տուածին ընկալեալ մոռացայ՝
ըստ նոսին՝ նոցին Թերութիւն զե
րախտիս քոյ ահաւասիկ ար
հեստիւք խաչին փրկնօք՝ քան
նք զղօրավարութիւնն մովսէսի
ցպոյն սքանչելեօքն՝ որ զերի
նակն նկարագրեր երեսնական
անառեսութեն։ Օ՜իարդ զա
րուցելոցն՝ ի վէր դիւահաց զաղէ
տս ցուցից, եթէ նք զօտարա
ցեղից խուժադուժ ազգացն
ասեվ՝ Թէ՝ արկին զդիակունս
բարեացն որ՝ի մէջ կերակուր
ընասակարացն Թուխնոց, այս
այսոցն օդայնոց։ ահա զանկեալ
զսերմն բանին՝ի ձանձրհին։ և
զկամ ըստ չարին՝ նր անհանե
ցից։ Եթէ զնմանէ կիցն առ՝ի
նոյն շահիլ չարին պատրազի՝
գուսպար գաղտնամարտ մռացս
օցտելոց, զորս ես զօրացուցի
գործակցել հնարից բանասարկ
ուին։ Այս ո՜չ ոտնիմ աղերսել
Թէ՝ մի լուեր՝ և մի դադարիր
ձեռ։ Այ՝ խորհեցան՝ի վէր սէգ
քոց և ասացին, զոր՝ի կարգէ
սաղմոսիս աղօթել։ Հանդի
հոյժ պատեհագոյն է առնուլ
զայսոսիկ՝ի վէր բառնալ Թշնա
կան դիւահաց միշտ ձակատելոց

(մղմ)
32:6
33:13
18:5
18:6
[67:1
84:13
14:19
74:9
14:11
8:1

ԿԱ

ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆ

Վերտին յաւելուած կրկին հնծութեան.
Նորին հսիոցի՝ առնայն աղերս մաղթանաց.
Լան խնդրոց սրտից խօսք ընդ ած.

Ի՛ւ ինձ ձեռն առաքելոցն քոց՝ (Ղկս. ԻԴ. 49)
ողջոյնս հաստարակաց անհամ
բուրիցն հեռաւորաց քաղց
րաձաշակս հրամայեցեր։
Լ՚Հա և իս ցօղեա կենդանի՛
զհայրենի՛ գթութեանդ զսէր։
Օ՛ի և ես փրկեցայց քաւեալ
ամենառատ քո այցելութիւնդ։
Լ՚և քեզ ընդ հօր հոգւովդ
սրբով փառք և իշխանութի՛ւն
յաւիտեանս։ Լ՚Ամէն։

Ա՛ւ ինձ զքնաւէն որ՛ի սաղմո-
սին այնպիսեց բանիւն
ի՛կ՚երարկանել. որ՛ ինս խոհս-
մանգամայն և՛ինզուա ինձ յա-
րակային՝ հանապազ երգել և
մուքս տաղիւք։ Լ՚Ունդ զիմարդ
արդեօք զշուք երկանկին ինձ
դաւապարտելոյս նմանեցուցից՝
ասելով ընդ նմին՝ Թէ՝ ո՛չ մեռա՛ք (Ղկս. ԻԳ. 43)
ցաւ առիս թիւրեալն սրտիւ։
Օ՛իարդ զկարգադրեա տան
ցըն յայտնէ զկնի Թըշ՚էոյն
զարհուրեցուցչաց՝ ընտանեկից
կայից կանոնաց օրինաւորին
զինուորին և Թիւրին և մարմնա-
կան հրամարտին՝ որք և երկնայ

առ՚ներկայիս խոտորեալ ընդ
նոսին նոցին մշակաց։ Որոց
դաս սար քեզ որդի բարձրեալ
մեծիդ այ՝ պահեսցես և ամրա
ցեսցես երկնային զօրուդ շըր
ջափակութե՛ յամ ընթացից խա
բողին հողմոց՝ խաչիւդ լուսոյ
զմեզ պաշտպանել։ Որ զի Թէ և
գտցին յիս անօրէնութի՛ւք բազ
մօրինակ՚գալ՚ն հայհոյութի՛ւք
Որ ո՛չ հանգեար՛ի կորուստ
նմանեցան իմոց անբարշտելոց։
Լ՚Ուլ ամենագորով Թախանձ
մամբ ընդեղծ ջոզծին զազգա
գործած՝ կրկին վերշացար։
տաղտկալի՛ զմահու Նոյ զդիպ
Հաճ՚ն քեզ գրեցեր ասելով ըզ
զարմանալիսն լսողաց բանս՝ ա
ծեալ զմտաւ՚ո՛չ ևս յաւելից ա
նիծանել զերկիր վս գործոց
մարդ՛ան։ Լ՚և մխիթարիս մեծ
լինն պարարել ըզ կեանս անմաք
րից և պարտաւորաց սատակ
մանն։ Որ երբեմն աւեկաւ ղըղ
մեանցն զանխայեալն՛ի կործա
նելիսն ցուցեր ողորմած։ Լ՚ա
առ՚ այլ ուժմն նեղեցար սաս
տիկ վտանգեալ ընդ յամրանաղ
անձրևին առաքացողացն գար
մանս։ Լ՚Ընձ՚առելիս ցուցեր բա
րեաՅ տեսակս յիշատակաց՝
ծանելիս՛ի վերինաՀուրս։

(Ղկս. Ը. 25)
(Ղկս. Ը. 24)
(Ղկս. Ը. 23)
(Ղկս. Ը. 22)
(Ղկս. Ը. 21)
(Ղկս. Ը. 20)
(Ղկս. Ը. 19)
(Ղկս. Ը. 18)
(Ղկս. Ը. 17)
(Ղկս. Ը. 16)
(Ղկս. Ը. 15)
(Ղկս. Ը. 14)
(Ղկս. Ը. 13)
(Ղկս. Ը. 12)
(Ղկս. Ը. 11)
(Ղկս. Ը. 10)
(Ղկս. Ը. 9)
(Ղկս. Ը. 8)
(Ղկս. Ը. 7)
(Ղկս. Ը. 6)
(Ղկս. Ը. 5)
(Ղկս. Ը. 4)
(Ղկս. Ը. 3)
(Ղկս. Ը. 2)
(Ղկս. Ը. 1)

ռւխտեալ ըստ հաւատարմին,
երդմնահարութիւն կրգեցից՝
իմոյմ ստուեր միանձնական
ի մի մեղայց քեզ։ Ող ղունայ
նութեցս իբր զլուծեց ձա
ուեցից ըստ պարս մաքրոց, Թէ՛ի
պատերազմաց քոց իմացել ա
տեցի զամ ձանձրոյս չարաց,
Ո՛իարդ զհեզն ճշմարտուի

ռեցոյց։ յօրէմ զնամարհամար
նմանի, որ զփորձիչն պատկա
Ա արեբեանելէ և այս խմաստ
հոգեւոր, և արուեստի գործոյն
պատասխանեն արդարք քո միշտ
աղերս՝ աղաթեցից, Թէ ինձ ըս
զառաջելեսն քան զօրինակ
Թագաւորին մատուցանելով
րին զմրցանակն յաղթանակի՝
իբր հանդիսացել ըզ Ճգնաւո
յերկրին կենդանեց։ Օ Ի՛մարդ
Թէ դուս յոյս և բաժին իմ
ըսրէ։ Օ Ի՛մարդ համբարձայց
ըզ փառաւորեալն մաղթել այ
ձեռաց մեղաւորի ևիմիդ
նակցեալ, Թէ պահեա զիս այր
այրիկ՝ յուսացեալոց յանձ ձայ
ամրիս գոլով յայլոց աղօթեմ
Ճածն որ զՀետ սորին։ Օ
Թիք՝ իլրնթացս իմ։ և յաւել
այր և տես Թէ իցեն անօրէնու
ըզ պսակելոյն, Թէ փորձեա զիս
յիշ ընծայել մեծացուցանես
ոծնելի վեհին՝ անձնիմ եդու
աչխար Ծի զանդատ քո հոգի
Ի՛մարդ մեծաւն վստահու
ահա զատելիս քո այր ասեցի։
և զմնացեածն սորին կարգի։
բարբառիմ զբարեշնոր, ինչ
մահու և որդիս սատակմանն՝
ղէից մարդոց հաւատաւն այրս
Թէ երդեայ և հաստատեցի պա
հել զդաւոտանս արդարութե
քոյ։ Օ Ի՛մարդ լինէ հրեշտակ
մահագոյժ անհրաժեշտ վըճ
ուի զբանին պատգամ կրկնե
ցից. Թէ հեռի՛ ի մեզաւորաց
փրկութիւն։ Օ Ի՛մարդ չարս իս
կանգնս զբարեաց գրեցից որք
ի՛ւնէ առնուն զնոյն հատու
ցումն զայս տուն յեղեղել,
Թէ բարի առնէ այր ուղղոց
սրտից։ Օ Ի՛մարդ զհամառօտն
փոխատրելի անաչառութե վրի
պեցելոյս ինձ սահմանեցից,
Թէ զԹիւրելն յափշտակութե
տանի ըլ այնոսիկ՝ որք գործեն
զանօրէնութի։ Օ Ի՛մարդ զնծա
զգեցին ընծանս ամաչեցելոյս
լինէ պատճառեցից՝ ասել զնո
րոյն Թէ այր ո՛չ բարձրացաւ
սիրտիմ, և ո՛չ զբօսան աչքիմ։
և որ յետ սորին պատմին ասա
ցել։ Օ Ի՛մարդ զանձառն քան
զմարմին բան՝ ի ցոյցս առից քա
ջալերութե վհատելոց՝ ես գանձ
զեհենին, ասել ըլ օձելոյն այլ
հոգւոյն, Թէ յերկնից տեսեր
զիս ո՛չ գոյ նենգութի ի լեզուի
իմում։ ի սկզբնաւորն նախա
ձայնեալ ասպմոխս միշտ ի
լրութեն աճարտանն բանիս։ Օ
Ի՛մարդ զասակցութեց զըժ

ԲԱՆ ԱՐԴԱ
ԲԱԶՄԱԳՈՒԹԻՒՆ Ա

Հասուցեցայց։ | Ասէ եթէ՝ օրհ | 132
նելիւ ես ած՛ի սէր տիրապետ,
ապա օտարս ես՛ի մաքրուենէ՝
ընդրս գասեցայք։ | Ասէ եթէ՝ի
կանխեարգելոյն մերձ այսր եղիցի
յիշատակարան ինձ կշտամբուե՛
թէ սիրեցէք զնոր սէրք նո՛ր զի 10
ատուգուածի խնդրել տո՛ւ, ակը
կին հաճութեանէ աւետարանաբա
նէին։ ապա յորմէ գնդի ես գը
տայց՝ գերեալս՛ի գաղտնեաց
գտողին չարեաց։ | Կանգնի զոր
օրինակ տատանին տագնապ
տերևք տնկոց եղևին ծառոյ
շարժեալք՛ի հովմոյ ուժգին
բախելոց հոսելք՛ի խոնարհ,
այնպէ չանացաւ չարդել զընթա
յից իմոց վերարձակութե՛ քա
չաբեր ուղիղս զյարմարեալս
ձեռամբ անեղ միակիդ։ Օ՛ որ
հաստատեցեալ արմատացու
ցանել վերստին դարձել՝ նոր
պատաճորուքե անապականաճ
յանդաստան կենաց խնամոց
քոց կաւանցդ՝ ամենապարգև
թիդր քո օրհնել յաճախ։ | Մին։

Վերտին յաւելեալ հրկին հնծութեան
Նորին հակոտ՝ առնոյն աղէտս մաղմ անագ։
Լան էխոտոց սրտից խոսք ընդ սաստիկ։

ղելոց միայն ընտրիցէ, ասելով 143,15
Թէ | երանի ժողովրդեան որոյ
այր ած է նոց։ | Եթէ և այս
բարձրուել ընդրհի, և զգուշա
կան համարձակութի՛ լցեալ
երանութե՛, Թէ | Ջբդ.բո օրհնեա 144,10
ցեն զքեզ։ | Զձայնէ և այս ըն
տանութի՛ մերձաւորական հո
գևոր հաղորդութե՛ յաճ յոյ
սալ և՛ինոյն արձանանալ բա
նիւ սաղմոսին բերկրեալ, Թէ
զկամս երկիւղածաց իւրոց առ 144,19
նէ այր։ և զկարգ բանին կա
տարէ։ միևնոյն զղջալին և զղջ
Հարձակելին ազդեսցէ, Թէ | պա 144,20
հէ այր զաւետեան որք սիրեն
զնա, և զայմ մեղաւորս սատակէ
այր։ | Գլուխս լսման նրբագա
րանց սաղմոսիս, էրբ Թէ զօրի
նակն խակ եղոյց վերջին հնուց
ման արդարոց և մեղաւորաց։
Օ ուգակցորդքեն միմեանց
"և ըզկնի երգեցեալքս։ Օ՛ի
Թէ ընդնի զհեզս այր՝ և խոնարհ 16,6
առնէ զամբարտաւանս մինչև
յերկիր, ապա ինձ դժնէիս ար
քան եղկութի՛ր կան առաջի։ 149,4
| Ակ եթէ հաճի այր ըստ ժողո
վուրդ իւր այր, և բարձր առնէ
զհեզս՛ի փրկութե՛, ապա հեր
քելոս՛իթարեանութեց՝ ուր

յերկիրե գալարի, զմեռելն յան- (ղուկ 2՝ 15 38)
մենագութ։ Ու բուսուցանեա (ղուկ 5, 12)
նաց գուշակեցեր օրհնեալ ա
նուն Տեառն։ Ու զվերակա (ղուկ 15,23)
նուն՝ իբր զմտաց անհաւա
տութեան՝ կենդանի փայտիւ՝ ի քեզ
յարմարել պիտանի արարեր։
Ու զառնէն՝ ի գետոյն՝ ի գծա (ա՛ծ 4՛9)
գրութեի անսահմանդ քո հրա
մանի՝ անորակիւդ գունակուն՝
ի՛ննոր երանգ բուսարային՝ մա
ծեր արիւն՝ ի ցամաքի։ Ու զնո (ա՛ծ 4,6)
կենդան ցուպ գաւազանին՝ ի
կերպարութեի տա՛ ի զքոյդ մե
րովս նկարագրել, այլև յօտար
ազնիցն ընտրութեի՝ ի տիպն ա
պաթոյն՝ կերպիւ վիշապի նմա
նեալ ցուցեր։ Ու զերկանիկ (ա՛ծ 4,6)
ձեռն աջոյն մովսեսի՝ ի ցծյցս
տեսուն ապագայիցս հրաշից
մարգեղութեդ քոյ բարձրեալ՝
և քո ահաւոր մարմնոյս մա
քուր լինելոյ՝ անփոփոխ վա
խճառութեի կրկին գունակե
ցեր։ Ու յայսքանեացս շրջագ
րութեի քարեխնամապէս ար
ձեստիւ սիրոյ՝ զանակնկալն
գիւտ մեզաւորաց կորստական (ղուկ
Նաց գուշակեցեր օրհնեալ ա (ղուկ
մենագութ։ Ու բուսուցանեա (ղուկ

սեր և երկայնամիտ։ Ու՝ իսկ
թիր ըստ հօր քում պատճեալ և
օրհնաբանեալ։ Տէր ամի որդի
ոյ կենդանութ։ Նպատճառդ
միշտ յոմանս կորստեան։ Ու ր
ամենևին անփորձես՝ իջարեց։
Ու ծչ կամիս զմահ մեղերի։
Ու փրկութիեն՝ իքոյ կամաց
ընծայեցուցեալ։ Ու դարձու
ցանես զմրրիկ մեղաց՝ ի յօդ
քաջութեն։ Ու զհուր բար
կութեե յանձրև փոխարկես։
Ու զնետանեալ կինն՝ իբարե՛ց՝
կրկնակի գոյիւ նահնջեցեր եր
կեակ բնութե՝ ինոյն արձանի։
ծչ իսկայն ըստ անպարտն, և ծչ
համայն ըստ պատժապարտն։
Ու զլուծուն ծովուն սահա
նաց՝ իբր զկարկաւս քարանց
կառուցեալ յեղանակեցեր։
Ու զկարծրանիւթ վէմն ա
նաշտին՝ ի վիժակս վտակաց
հասել բղխեցեր։ Ու զյորդա
նան ջրոյն սրաշարժ վայրե
կուին՝ հրաշաւոր անդրադար
ձութե՛ իյետնադրդս հեթանոց
լըճացումն աւազանին՝ ի թէ
կուսս ահբեցեր։ Ու զպատ
հաստեալ պարիսպն երիքովի՝
յօրինակ կործանման բռնու
թեն սատնի՝ իբր զթեթևութի
յարդի ցնդեցեր։ Ու զընտասա

տալ զնոսա առ աւետիս
տեղաց, թէ՝ ինքեաքն բա
րեաց զպարտաւորս մարմին՝
դեռ աճեաս՝ իլրուի առաջնոյ
տեղի հարստուեն։ Ար ղպատ
հերս անխօս ասացաց իբր զա
սակս դոյզն հօտից՝ տրտհես և
ժիղվես, յոյս իմն կենաց առնչս
խորհրդեբերել քաղցրաս հայեց
տեսուքի՝ թէ եւանաղաղոյց
լեզուաց կարողապէս բաւես
ողորմիլ։ Ար՝ ի մէջ մահու և
կենաց շաւիղ վստահուեն ուղ
ղեա՝ ինծովս։ վկայուի եդեալ
հաւաստի՝ թէ եւ յանկասկած
ծաւալն վայրի՝ քեւ պաշտպա
նիմք անպատակղելիս։ Ար իբր
զջուր կաթսայից՝ ի հրոյ եռա
ցեալ՝ ոչ զմեզաց մրրիկ պղտո
րեալ՝ բանիւ կամաց քոց խա
փուցանեաս։ Ար հայիս յերկիր
և տատանեաս զսա. զի անբա
նիւն զմտաւորս զգաստացու
ցանեաս։ Ար իբրև զկատմի ան
ձուկ նաւի՝ ի վէր շարժուքեց
ալեաց՝ զան քաւ Թանձրութի
գեհենեայ դղրդեաս. որով ծանու
ցեալ լինիս ամենից հաստա
ծոց թէ երեաս աներկբայելի։
Ար՝ ի բան քո զօրեղ հիմնացեալ
ունիս զամ։ Ար սերմանես զար
տասչնչացեալ մարմինս յերկրի.

ջընջականէն։ Ար զանշարժն՝
իբր զընթացօղ կառավարեաս։
Ար յանարդ արգանդէ կոչե.
քեզ պատկերակից։ Ար տա
պատանեկաց աղօր ս ըմբռնես
նելես։ Ար յայտս մաքուրս՝
հերս ընծայես։ Ար զսաղարթ
սեւութէն վարսից՝ ի ձեան կեր
պարան զարմանագործես ցու
ցեալ թէ առ ամ սահման հե
ռաւորական յաղթօղես հզօր։
Ար փոփոխես զընթացս բնա
ւորականս ը բանին յոբայ՝ ի
կամս հաւատարիմս։ Ար սա
ահաս զերկիր և զսիւնսորին
՝ի հիմանց։ նշանակեալ հաստ
հաճն գոյիւ թէ դու միայն
մեաս անկործելիս։ Ար հոլովես
զտարերս իբրև զանցաւորս՝
և դարձեալ՝ ի նոյն կապես իբր
զյարակայս։ յայտ արարեալ թէ
և առ մեզ բազմուքի դիւրա
պէս ունիլ կամ թողուլ՝ դոյն
պէս զօրեղես։ Ար զարուսեա
կին անզգայ էութիւնն իբր ե
րասանեւ լեալ դաստիարակես։
երևեցուցեալ այնր իրն կեր
պիւ՝ թէ զընութեաս չար դիմա
ցուն յորժամ և կամիս հան
գարտ առնիցես։ Ար զանբար
բառ բոլորիկ լուսնին կարգես
ունայնս և պատարուես։ լու

(Ղեւ.) ՃՃ, 4

(Ղեւ.) ՃՃ, 20

(Յոբ) 9, 6

Ա Կո. ԺԲ, 27

(Յոբ) 26, 7

ԿԱՐԳ ՅԱՂԹՈՒԹԵԱՆ

ոչ ի մեզ գրեցեն սաղմոս

Աստուած Հոգւոյ սրբոյ, որ ի ամենայն տեղիս ներկայ ես եւ զամենայն գործս տեսանես, եւ ոչ ոք կարէ ծածկել զինքն յերեսաց քոց, զի դու ես որ զերկինս եւ զերկիր լնուս, ընկալ զաղաչանս մեր եւ զխնդրուածս զոր մատուցանեմք առաջի քո, եւ ի ծոց արդարոց քոց ընդունիս զանձինս մեր, եւ ի ձեռն Միածնին քո Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ ի քէն ոչ բաժանի, եւ ի Հոգւոյդ սրբոյ, որ ի քեզ հանգչի, զի ի քեզ է փառք եւ զօրութիւն եւ պատիւ յաւիտեանս յաւիտենից։ Ամէն։

Ա Հրամայեն յաւէտ ճաշ կրկին հեծութեան ներքին հոգւոյն առնդին աղերս մատուցանել Աստուծոյ Հոգւոյն սրբոյ ընդ նմա։

Ա Ո՛վ Տէր Յիսուս Քրիստոս, որ ասացեր առ աշակերտս քո սուրբ առաքեալս, թէ Ոչ եթող զձեզ որբս, այլ գամ առ ձեզ, եւ ուրախ լիցի սիրտ ձեր, եւ զուարճութիւն ձեր ոչ ոք առնուցու ի ձէնջ, զի ես գամ առ Հայր իմ, եւ Հայր իմ սիրէ զձեզ, եւ ես գամ առ ձեզ, եւ ոչ ոք կարէ ի ձեռաց իմոց եւ ի ձեռաց Հօրն իմոյ խլել զձեզ, զի ես եւ Հայր իմ մի եմք, եւ ես ի Հօրն եմ, եւ Հայր ի մէնջ է, եւ ես ի Հօրն իմոյ եմ, եւ Հայր իմ ի ձեզ է, եւ ես ի ձեզ եմ

տից Եամբարձանից։ Եմ
Թէ՝ օտար եղեն մեղաւորք ի
մօրէ. Եւ որ ինչ կարգ սորին
ցուցանէ։ Յարեմ առ սմին՝
Թէ կործանեացին անօրէնք
երկրէ, Եւ անիրաւին բարձ
ցի յերկրէ Եւ անիրաւքն
մերժեսցին ինմանէ։

Ա ղա ինձ կարդացէք առ
Ձայնն՝ Թէ ղոյ օրինակ վաւի
եղէգն ի կայծակ անց հրոյ, այն
պս արեացին մեղաւորք ի բոր
բոքել բոցոյն։ Այդ առ սաղ
մոն՝ Թէ արկցես ի վէմ նոյ կայ
ծակունս հրոյ։ Հնարս պատ
մեցէք ի բանս ածեան վճռին
մի գրէիբն ազդեցեալ՝ եթէ ոչ
կամիցէք լսել ինձ՝ սուր կե
րիցէ զձեզ։ Ոճեցարուք առ
սաղմոն՝ Թէ մահ հալածեսցէ
զնոսա։ Ղոյ արտասուս ողորմ
հառաչմամբ ընդ հեծութիւնս իմ
յարմարեցէք յորժամ բարձ
րեալն ընդ իւրն Եւնձ ասասցէ բա
նիւ սաղմոսին՝ Թէ ժողովուրդ
իմ ոչ լըսեաւ ձայնի իմում։
Ընդ կարգացէք Թշնաւացեալ
լոյս յորժամ այլ մերձ զնոսա
դիցէ՝ վայ նոցա զի վազեցին զնեա։
Արբառս փոխեցէք ի սիրտ
միձկեալ նոր աղաղակն, յոր
ժամ տեսանիցուք ամ ամենեցուս

Ա ղա) 2. 12

Ա ղա) 1'18.31

Ա ղա) 9.17

Ա ղա) 90. 24

Ա ղա) 100. 1

Ա Երբոյն յաւէրնած կրկին հեծութեանն. նորին հսկողի առնոյն ազերամող թեանդ. Լան իմորոց սրտից՝ խոսր ընդ ու. Կ'ո

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

ամ բան յաճմի ու ղիղես ամ։ Որա համբ գատես։ Դրդարութեբ կ'ըռես։ Ա'ղնարտութբ չափես։ Ըրնութբ հետևիս։ Ուար Հոր ընթանաս։ Տուգութեբ սիրես։ Հատակութեբ կամիս։ ՈւսաՀորուբ հաբեսրես։ Որձիբ յանդիմնես։ Կրկայն վերութբ քննես։ Ա'ղ ունիս ղեալ զիս կշտամբեսցէ ընդ ա պարասանս սանձն յակոբայ, տեսէք արհամարհոտք՝ զար մացարուք և եղծարուք։ Ա'յլ դրձուցես և ամխոփիես զիս զբարձրացեալ սուր բար կուբե ահաՀորիդ ըսպառնա ընդ՝ի սարսուռելոյս յերեսաց մեծիդ։ Ա'ր խնամիւք ալոյդ բարեբախտութբե առիս ժամա նեալ օծուանն կենաց պարգե Հատրեսցես քո ա լաչողիս։ Ա'ւքեզ փառք յանմահից յեր կինո՝ի բարձունս, և՝ի մահաց Հաց յերկիր՝ի խոնարհ։ Ի սահ մանս բոլոր ազանց ալյամ յաՀետեանս՝ Ա'մէն։

նենգութբի, և ոչ գուռոզութբի Ա'յլ ամենևին հեզութբի, Հան դարտութբի, և ողորմութբի։ Ա'րձրացար վերին խնաստուե անալլալական Հօդ Հանձրոյ, կրկին վկայել անզեղջ գովես տիբ յորդեգրելոյն ընդՀօք, ը բանին սրբութբե որ աՀռարա նաւն կենաց՝ի բնէն ընկալաք։ որ ոչ՝ի լուծեն ողբացի և ոչ՝ի փողեն կաթաՀելի։ Ա'սացեր ա նորինիս թէ մի անօրինիր։ Հաս ինոյն չարիան պնդեցայ։ Ա'ե ղիբ Հօրիս՝ թէ մի տխրառնար եղ ջերբ՝ի բարձունս։ Հաս զընդ դեմսըն քեզ գործեցին։ Ա'ւ ոչ զգացի երբէք զառածելս՝ թէ ՛ի՛ձեռն քոնեն եղջերբ արբայ ութբե Հզօրարհել ազբառնալոց խոնարհեցուցանել և բարձրա ցուցանել ըստ ամբակումայ, դաբէթ, և զաքարիայ։ Ա'րձնու թբի ինձ կամեցար ողորմած։ և Հաս անիծելս մեծ տարագրութբ խոտորեցայ չարժանին ինձ մանս։ Ա'խրեցի զբարկութբի, և ոչ զբարուբի։ Ա'ղ օշափեցի ըս գրոյն՝ զվաճառ՝ և ոչ զլոյս։ Ա'ենգանի ձայնիդ քո գիշած՝ ապառաժս պատասխանեցի։ Ա'րդն անմահ ասացեր բա Ահա եսայեայ, ևզհուրն անշէջ

ՀՈԳԵՒՈՐ

Ա Երասին յաւելեաց կրկին հնձուելիան.
Նորին հակոյն պատկեր տեսլեան մանկանց։
Ման ի խորոց սրտից խօսք ընդ ոչ։

Ա

ՀՈԳԵՒՈՐ

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀՆՁՈՒԵԼԻԱՆ։

Նորին հակոյն պատկեր տեսլեան մանկանց։

Ա Երասին յաւելեաց կրկին հնձուելիան.

Ման ի խորոց սրտից խօսք ընդ ոչ։

Ա

ՀՈԳԵՒՈՐ

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀՆՁՈՒԵԼԻԱՆ։

Նորին հակոյն պատկեր տեսլեան մանկանց։

Ա Երասին յաւելեաց կրկին հնձուելիան.

Ման ի խորոց սրտից խօսք ընդ ոչ։

Ա

ՀՈԳԵՒՈՐ

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀՆՁՈՒԵԼԻԱՆ։

Նորին հակոյն պատկեր տեսլեան մանկանց։

Ա Երասին յաւելեաց կրկին հնձուելիան.

Ման ի խորոց սրտից խօսք ընդ ոչ։

անարգանօք ամօթոյ զդէմըն
ընծայարանօք այսր մատենիս
ձեռանօք յոգի դատեցի, լից
նշանաւորութեամբ խոնարհու-
թեամբ՝ որ ինձէն զանձն մեծաւ
անձամբ՝ բարերար՝ Թէոդր ան-
մահ, առ այս կերոյ պատկառա-
նաց ինքնայիշատակ խոնարհու-
թեամբ՝ որ ինձէն զանձն մեծաւ
աշխարհ՝ անքննին՝
ձեռն արտաքս հանի։ Օ մրթե
կրկնակի դատել՝ ի մեծի
քանդեցի։ Ընդ կամացս որոյ
կապ խզէցին Օ ղղեակ սրտիս՝
կոչեցայ։ Օ պահեստ անյայ
իբր ըստ դարանակալի մահու
քանեաց գանից, մի կշտամբեսս
զոր ոչ գործեցի։ Օ ոչ ոք ըստ
զաստէն դարձելս յայսպիսեցս
բանից՝ եւ զհարբածեալս յայս
ձեռն կրկնակի դատել՝ ի մեծի
աշխարհ՝ անքննին՝
անձամբ՝ բարերար՝ Թէոդր ան-
մահ, առ այս կերոյ պատկառա-
նաց ինքնայիշատակ խոնարհու-
թեամբ՝ որ ինձէն զանձն մեծաւ

Ի ՍԿԶԲՆ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՆ

Նախնիս անբարշտաց՝
Վրէժխոս մեղաւորաց՝
Պետս անիրաւաց՝ Դաւիթն
պարտաւորաց՝ Պատուհասս յան
ցաւորաց՝ Տուիչ եղիս ըստ
վաստիարութեան, այլ ոչ ըստ բա
րեբաստութեան՝ Ինչ զանձա
ռիցն խոց ձառեցի՝ Օ պատ
կառելին խայտառակեցի՝
Օ ցաղ նիւթս հրապարակեցի՝
Օ ծածուկն յայտնեցի՝
Օ թաքուցիսլան ցուցի՝
Օ ամփոփելն տարածեցի՝
Օ Ընտրեալս մաղձ ժայթքեցի
Օ գործակցուլ չարին՝ մնունեցի
Օ ամբարեալ թարախ վիրիս
քամեցի՝ Օ խորս պարտեացս
խոց՝ ծանուցի՝ Օ պատճառն
կեղծեցայ՝ առի՝ Օ քօղ տգե
ղութեան՝ վերացուցի՝ Օ ամօթ
ալեաց զգեստն՝ մերկացուցի՝
Օ գարշելիսն յանդիմանեցի՝
Օ հրուրն մահու՝ փախեցի՝
Օ պալատս հոգւոյս խածճա
ծոց՝ քննդեսիդ քոյ բացի՝
Ընձինս վտանգ ոչ անխայեցի՝
Արհնոյս միտոյ ոչ աշտեցի՝
Օ արհամարհ ընդութեան՝ տեսիլ ա
րարի՝ քննութեանս կարեաց՝ ոչ
զղջմեցայ՝ Օ միաբանութեանն

ջնչոյց։ Ա՝ի եղծցի նկարուածն
այեան զօրութե՝ իսիրատիպ
խորանէս։ Ա՝նդիս բնակեսցի
իմոմ գերեզմանիս։ Ա՝ծորիլ
մարմնոյս Քրիստոս՝ օծուածն ըզ
նորհիդ առիս պահեսցի։
Ա՝նորոգուեն աչուր՝ սովաւ
հանդիպեցայց փոշոց փեսայիդ։
Ա՝քոյոց այսի ծանուցայց։
Ի՝ոյովզ վաստակօք պճ նեցայց
Ի՝րիստեօք մեծիդ՝ յարգեցո
Ա՝՝հազանիւն զեստիւ՝ սի ըզնա
ցայց, քաւեալ աղօրմուածք։
Ա՝տե բարեգուութ զվերար
կուդ անապականուե՝ տաժա
նեցեալս մեղօք մարմնոյս։
Ա՝ի յարիւղ ըլ քոյս՝ բանսար
կուս։ Ա՝նացուցիչն հոգւոյս՝
վատնեսցի։ Ա՝պաշարաբնակացն
պատիրք՝ մի՝ ըլիս վերերևեա
ցին։ Ա՝րհնեսցի անհաւք քո
գթած՝ վիշիմ հանգստեան։
Ա՝ղօրմուածք քո լցցի՝ գուբնիս
գերուածք։ Ա՝նդ արձակեսցի
քեւ ինձ՝ տեղին Քրիստուծոյ։
Ա՝նդ սրբ եղիցի խնամօղ՝ ինձ
բանսն բարկուածք։ Ա՝նօսցէ
զիս առաձնուն՝ տագանդն մը
թուածք։ Ա՝նուսով քո շտեմա
րանեսցէ զիս՝ յարկն այն անձ
կուածք։ Ա՝ղեաւոք քո պահի
ցայց՝ ի խաշտին տարտամուածն։
ամենայն։ Ա՝ի զերեսս կերպի
պատկառեցելոյս՝ նշանաւ խա
չիդ զօրացո։ Ա՝իասցէ կնիքդ
լուսոյ՝ ի գեղտեսակիս։ Ա՝մրու
թեդ նշան՝ հաստատեսցի՝ ի տիպ
դիտակիս։ Ա՝րևակ կենացդ
փայտի՝ ձևասցի՝ ի պատկեր այ
տիս։ Ա՝ըձեռադ հրաշից՝ ի ձա
կատիս շուք նշանակեսցի։
Ա՝՝ի ալեայեսցի յինէն դրոշմդ
լուսապծկոյձ։ Ա՝՝ի բարձցի՝ ի
տեսանելեցս մոաց ձաճանչդ
օրհնուածք։ Ա՝՝ի մերժեսցի՝ ի
գլխոյս՝ առ հաճատչեսդ վըս
տահութե։ Ա՝՝ի սատանեսցի՝ ի
բերանոյս ամրութե սեամբ՝
փառք ընծագրուեդ։ Ա՝նհպա
նակդ երկրպագելի՝ ի զքոյս
բան պտիպ միասցի։ Ա՝՝որիսս
նիւթոյ իմոյ գոյուե քոթեւիդ
նշոյլ ազդեսցէ։ Ա՝՝ևեւնա կար
կառման՝ փրկչիդ իշխանուե
ժամանակեսցէ։ Ա՝՝ատուցման
հաստատուծոյ մատնինա՝ խորհրդ
գարանդ հաճիձակուե բարե
գործեսցէ։ Ա՝՝մենկնիլս իմոմ՝
ի հեռասցի սրբուածիդ։ Ա՝՝ի
լջցի պատուէն՝ ի պատիճն այր
տաւորիս։ Ա՝՝ի ժերժեսցի յո
գւոյս՝ անդաձանալիդ փըր
կութե։ Ա՝՝ի ջընջեսցին գիծք
կենդանատուիդ՝ իբր գրեցեալ

կուԹին, և ես ինձէն վհատիմ
քեամբ, ինձ միայնոյ գրել զեղ
Թէ երջանկացի՛ այնպիսին ին
նմին ողորմեալ Նովաւ։ Այս
չեալն՝ գոյացը և ես սովիլը ըլ
վարկանիմ կորուսեալ՝ մի ան
երկեան Նորոգմանն։ Արև փա
կեալ համարիմ ինձ զելս կե
նացդ՝ մի անբաժելեացն պար
տեաց։ Յարձեալ բացել ինձ
զդրախտն, մի փրկուԹենն ա
հեռեաց։ Ինանձ ոչ այնքան
վհատուԹեն դոյժ տագնապէ,
որչափ փրկուեդ՝ քաջալերել
ձեռն կարկաւէ։ Լ՛րդ տուր
որ՝ տուր ողորմուԹիւն։
Լ՛ա ամ Ձայն գոհաբանեալ։
Ո՛րհնեալ յաւիտեանս Լ՛ամէն։

Վերոյիշեալ յաւելուած կրկին հեծուԹեան Նորին Հայոյն առնելն ազգիս մերձաւոց։ Ուան խոստից սրտից խօսք ընդ աստուծոյ։

ԿՕ

ԲՐ՛ՕՐ ՈՒՐԱԽ ԵԼ

առցե զայս դեղ մաղ
Թանաց այսր մա
տենի պարկեշտական՝ պատա
սիլ սովաւ։ ԱյԹէ՛ իմ ձերոյց
ինչ մատուցեալն՝ եղէց և ես
իմովս բանիւ կցորդեալ նմա։
Ոակ եԹէ յարդարոյցեալ յառա
ջեալն՝ գոյացը և ես սովիլը ըլ
նային՝ զոյացը և ես սովիլը ըլ
Թէ երջանկացի՛ այնպիսին ին
նմին ողորմեալ Նովաւ։ Այս
քեամբ, ինձ միայնոյ գրել զեղ
կուԹին, և ես ինձէն վհատիմ

աեան շիրիմ վերարկուին ան
մըռունչ ձայնիւ զայս խօսո
վանիլ։ Հասցէ և մարմնոյ՝ի
հող լուծելոյ՝ բարբառովին
անապդելեաւ ծածկատեսիլ
զսոյն պաղատիլ։ Ցի՝ գթուեց։
Ղբիւր ողորմութեց։ Պար
գեւք բարութեց։ Որդի բարձ
րելոյ տէր յիսքն։ Ողորմեա։
Խնայեա։ Արդ ասպրեա։
Կեանս՝ի վտանգս։ Հնար
կեա՝ի բեհեղութիւն։ Յոնար հեայ
՝ի թշուառութիւն։ Տես զտարա
կոյս անձեռնհաս տագնապիս։
Հասիր հաղորդել կորսնեկանս
կարեաց։ Շ օշափեա բժշկա
պէս զամենաթշուառ ախտաճա
րութիւնս։ Անկն մատուցես
քաղցրութիւնդ ողորմագին հե
ծութեաս։ Ուր՝ի խորոյն ան
դրնդոց մահուն գերեզմանի՝
անմրընչելի հառաչմանս։
Ոտք յականջս ամենալուր լը
սելեացդ՝ ձայն պաղատանաց
վտանել անդամոյս։ Իւ վե զի
գրաճախան կենդանութեաս ա
նապականէ, անփոփոխս լոյսի
եւսիրոյդ գթութեաւ։ Ցմրդ
լեր հեղութեաւ տաժանաւորս
տկարութեաւ։ Եռեալ պատ
կերիս մի՛ ոչս պահեսցես։
Ընդ անշունչ կերպարանիս

այսմիկ։ Ասայց յիշեսցէ նա զոր
ղոմանն և զբանս նորին հոգէ
շունչս։ Թէ ոմն ոք վտահասցի
սիրտ ածր ունել։ և կամ ոմն պար
ծեսցի մաքուր լինել՝ի մեղաց։
Իւ զի ոչ յարեաւ մարդ երկ
րածինն՝ ազատել՝ի պատասխա
նեաց։ և ոչ ընտիր ինքնարշաւ
վազիընն։ Իւ ոչ թէ և Թուիչս
ամբարձման Թևոց բերիցէ։
Ըստ որ զդմրչ լինիցի կրկին եր
կուցեալ՝ի վիմին խոկ հատա
ռութեն, ուսեալ՝ի պօղոսէ։
գուցէ անկեալ՝ի յերկիր՝ սահ
մանողն այսմ կանոնի իրաւա
դատ կշռեալ նմանեսցի։
Ըզ առցէ զայս կշտամբուն
մաքուրն նիւթ պահակաց, առ
չիմանել անընտրաղաբար յան
ձեռնհասն բարձրութեն։ Իւ
պատժապարտն՝ առնիւթ ազա
տութեն։ որով ամբարձեալ՝ի
կոյծանաձեռ հոգևորական մա
հուն՝ ապրեսցի յաւսով։ Ոսկ
ինձ եղ՝ցի պատգամն այս բանի
արձան փորագրեալ ամենևին
անեղծանելի։ Ար փոխանակ
իմոյ եղկելոյս անձին մահա
ցուս՝ անգադար տիւթամբ հե
ծութեն լալոյ առանց լռելոյ
մի՛ շտ ադադակէ։ Ինձ և ոսկե
րացս քակտեալոյ՝ի հողապա

կանացն գործի ապաշխարութեան. զի
ունայն ի զղջաց, և զազգաղա-
իմպիրզիլ՝ տեսեալ զքաղքն
նեացի։ Օ՝ ի թէ յարիցէ ի մէ-
րինք պարսից հոգեւոր հնարից՝
զչարին հալածել զգունդ։
որան որ առիս՝ քեզ տէր վա-
հասիդ։ Ող՝ի կորուստ մահ-
սատակման ամենազօրիդ հրա-
մանի՝ անեղծեմ հաւատով։
Ող՝ աղաչեմ զքեզ տէր յոյսն
հայեաց յիս ողորմութիւն և մի
թողացուսցես լինիլ անակից
ինձ բեւհարայ։ Ու զմահազե-
կոյզ տապանին ազգումն ան-
կենդանաւորն Քրիստոսն՝ Քրշ
Հառն Թաղման՝ աղաղակ ձայ
նի հաւիտեան լսելոց քեզ հաշ
տեցուցչաց՝ յարգեսցես լսել
միայն բարեգութ, հոգեսէր,
հզօր, մարդասէր։ Ու հոգիդ
քո բարի բնակեսցի ընդ լոյս
առնելով ինձ ի խաւարին։
Ընտացեն ընդ կենարար քո
կրից պաշտեցեալ մասունք-զի
իբր զաճանդ գանձու զիս պա
հեալ՝ի քեզ կենաց նորոգման
ընծայեցուսցեն։ ( )ճառք ան
վատնելի զինուց ինձ պատկա
նեսցին։ ընդ յարակայեալ քա
րինք պարսից հոգեւոր հնարից՝
զչարին հալածել զգունդ։
Ընտան որ առիս՝ քեզ տէր վա
հասիդ։ Ող՝ի կորուստ մահ-
սատակման ամենազօրիդ հրա
մանի՝ անեղծեմ հաւատով։
Ող՝ աղաչեմ զքեզ տէր յոյսն
հայեաց յիս ողորմութիւն և մի
թողացուսցես լինիլ անակից
ինձ բեւհարայ։ Ու զմահազե-
կոյզ տապանին ազգումն ան
կենդանաւորն Քրիստոսն՝ Քրշ
Հառն Թաղման՝ աղաղակ ձայ
նի հաւիտեան լսելոց քեզ հաշ
տեցուցչաց՝ յարգեսցես լսել
միայն բարեգութ, հոգեսէր,
հզօր, մարդասէր։ Ու հոգիդ
քո բարի բնակեսցի ընդ լոյս
առնելով ինձ ի խաւարին։
Ընտացեն ընդ կենարար քո
կրից պաշտեցեալ մասունք-զի
իբր զաճանդ գանձու զիս պա
հեալ՝ի քեզ կենաց նորոգման
ընծայեցուսցեն։ ( )ճառք ան
վատնելի զինուց ինձ պատկա
նեսցին։ ընդ յարակայեալ քա
րինք պարսից հոգեւոր հնարից՝
զչարին հալածել զգունդ։
Ընտան որ առիս՝ քեզ տէր վա

զնա տանջեսցէ։ Եթէ մեղեսցի
դվտահաւն ձեռինս կապել
եղէգն մատուցեալ ի յաջոյ
ցուցչէիդ՝ զնա չարչարել ըմբն
րանեսցէ։ Եթէ ձաղանօք այ
պանման զնա կատակեսցէ, տա
նիչն ծաղոս ամենազօրիդ այ՝
զնա հեգնեսցէ։ Եթէ բժշա
նօք ինչ յուսոյն կախարդել
խորամանկեսցէ, ապտակն դի
մաց հզօրիդ այ՝ զնա սաստկա
պէս ամաչեցուսցէ։ Եթէ ի
մուտս գիշերային մըթոյնն՝
խաւարաւ խաւխտու ե լինեալ
մարտիցէ, ի ձառ գայթից լու
սոյ երևման քո սուրբ խայտառա
կեսցի։ Եթէ ի միջօրէական
տապոյ փորձութենէն՝ արեգակ
նակէզ վատնիչ խորշակին՝ զնա
ի յարմատոց խախտել կարծի
ցէ՝ ի զօրութենէ նշանիդ լուսոյ
խլել զօսասցի։ Եթէ ի իւիմանն
ընորհէ ունայն զնա առնել հնա
րաւորեսցի, Թուքն ղոր ըն
կալար սուրդ քրովբէից ել մեզա
ւորիս՝ զնա պատկառեցուսցէ
Եթէ ժանիք ծախօղք ինձ
ցուցանիցէ, լուռ երինաւո
րիդ բերանոյ՝ զնա պապանձե
ցուսցէ Եթէ խածմանս ա
ղուականս հոգւոյս ազդեսցէ,
բևեռացն հարմունք հաստա

քեզ ուր ունիմ միանչենաւոր
և անհնարհելի պահապան։
Ո Ի եթէ այժմ իսկ կանխաւ
արագել յառաջ քան զօրն կա
տարածի՝ և անշահիլ արգելան
լինձ պատրաստեսցէ, աղքեմ
ղաղօթեան ուրեւնականս՝ նմին
գան մնհու։ Եթէ ի վայր զիս
հնարիւ կործանել զծնրադրելի
աշրչիդ։ Եթէ ի մխիթար երկրի
թաւալիլ ձեռն բերիցէ, երե
սացդ այ՝ ինոյն մածուցումն՝
զնա հերքեսցէ։ Եթէ վատնիս
ինձ ցաւոց նիւթեսցէ, քըր
տունքն յուսոյն արեմբն զան
գել փրկչիդ Տեր՝ զնա խըճեսցէ
Եթէ յընթացից բարեաց ըզ
շունչն իմ պատանդեսցէ։ կա
պանք ամենատեղծիդ զնա ար
ձակեսցէ։ Եթէ յուրացուն
պարգևաց լուսոյդ բռնադա
տեսցէ, հայհոյութենն համբե
րութիւնդ յածամարտից՝ զնոսին
ընկարկեսցէ։ Եթէ հարճածո
նեռից գաղտնաձիդ զինուց
լինձ արձակեսցէ, կարթն հնա
րից տղեղան վիառաց հօրն կա
պարձից՝ նմին պատահեսցէ։
Եթէ քօղով լուսոյ խոճարա
կանի մտանել ըստ աչս անամօ
թեսցի, կումումն դլխոյդ ձեր
ձով պատեցել լուման ամենից՝

ազդմանբ կիպանիմ։ Յ Ուստա
ձեռս այրիմ, և երիկամանցս
ցօտիմ, և բոցով շընչոյս ձեն
ձերիմ։ Ի ցօղով արտաս
կեմ Ի շտաւիւանաց քարամբք
կոծիմ, և հաւաչանօք սրտիս
տապանամ։ Ի խել խղճիս խո
տովանիմ, և զմեղանս հրաշտրա
թուրիմ։ Ո պարտութենէս խոս
գալստեանդ քոյ ակնուանիմ, և
ողորմութե փրկչիդ սպասեալ
յուսամ։ Ի ծոս.բո անկանիմ,
և զգարշապարիդ հետս համ
գալստեանդ քոյ ակնուանիմ, և
ողորմութե փրկչիդ սպասեալ
յուսամ։ Ի ծոս.բո անկանիմ,
և զգարշապարիդ հետս համ
ուր յս միայն Թիր խնդակալ՝
զօրեղ՝ արդիչ երկնի և երկրի՝
և ամ զարդուն որ՝ ինձ ա Ի
ասկ ինձ ապաշխնելոյս՝ խբէ զ
ասկաց՝ նմա պատմեսցէ, որ յա
ճուրն մեծի՝ մեծին աստեղի ։
րատեալն ի նր ևնորին հրեշ
մանն անչէջ գեհենին՝ որ պատ Ա՛սա)
ղըստեան յեռնուամ սատակ 25։41
ճածն դժոխարեսցէ, գոյժ կո
նարանին։ Ի Թէ ընէջին հար
կաբունի յանվախճան տանջա
տագնապին ըմբըռնման սատա
կոդալ՝ կարկեղ վերստին խո
պանացն ևամէից բերկրեսցէ,
տովանիմ, և զմեղանս հրաշտրա
կեմ Ի շտաւիւանաց քարամբք
կոծիմ, և հաւաչանօք սրտիս
տապանամ։ Ի խել խղճիս խո
ցոտիմ, և բոցով շընչոյս ձեն
ձերիմ։ Ի ցօղով արտաս
Հնաց այրիմ, և երիկամանցս
ազդմանբ կիպանիմ։ Յ Ուստա

ղիդ բնաւէից զնա կսկծեցուս
ցե Ի Թէ չընթացա անիրաւու
Թեց խոհրդոց զնս մոլորեցուս
ցե, սևեռաք ոտից անհասանե
լոյդ զնա կապեսցե ։ Ի Թէ
հրապոյրս ինձ դժնեայս ար
թուսցե, Ի քացախն ընէ լեղւոյն Ա՛սա)
խառնել յարբուցանն բարերա 13։48
րիդ՝ զնա դառնացուսցե ։
Ի Թէ առաջին ձաշակմամբ
փայտին զնս գտցե, սոսկալի
խոր հրդով խաչին ըմբռնեալ
խոպան պարտաւորեսցի Ի Թէ
ընէ վզիվ ընդեմ հնազանդութե
ան հրամանի զանձն իմ ու
սուսցե, բերուանն պարանոցի
անսահմանելոյդ զնա կործա
նեսցե։ Ի Թէ՝ իմա՛հ սաստկման Յ՛ով)
զնս վանեալ վիրաւորեսցե, ըս 19։39
ծպտ տէգ զինուս մխելոյն՝ի կող
ստեղծչիդ ազատայ՝ զնա հեր
ձեսցե։ Ի Թէ երկամբք վշտաց
դժոխականց՝ զնս պարփակես Յ՛ով)
ցե, Ի պատանացն կտաւ էից ա 19։40
նողիդ՝ զնա ըմբռնեսցե։ Ի Թէ
յատակս մահու հոյիլ զնս
խարխխեսցե, քն ակիլ կենդա Ա՛ծրկ,
նարար՝ի վէմն մահու՝ զնա մե 15։46
ռուսցե ։ Ի Թէ խնդասցե ընէ
մարդկօրէնս իմ գայթակղուե՛,
կրկին կորացն կարկամեալ
կամաւ՝ յորժամ անմահն ա՛ծ Ա՛սա)
8։6

կտուր օդով ցամաքիմ, և դա
նշանն Հողմով չինանիմ։
Ա. Ախան ձանաց բանիւս երե
րիմ, և կողկողագին հեծութիւ
դողամ։ Յաժանելի կրիւք սր
Քայտիմ, և ոգնասաւ հոգւոյս
տատանիմ։ Կոծ մրրկաց ծը
փիմ և՛ իբ ախանէ ալեաց սա
սանիմ։ Լուր համբաւոյն
սարսիմ, և իշատակաւ ահին
կորնչիմ։ Երպարանօք ատե
նին հալիմ, և սպառնալեօք մե
ծիդ մեռանիմ։ Ուր բազմա
գութ, քաւիչ, մարդասէր, և
երկայնամիտ։ Հաղորդուի ան
ճառ, օր բարի, և տիւ տենչալի
Ի ներողութիւն անսահման։
Հանդի կարծես յամի և առա
ել ընչեաց իմոյ փրկուիս մեծի
Ի քեզ ի հօր հոգւոյդ սքվ
փառք յաւիտեան։ Ամէն։

Երասին յաւելած կրկին հեծութեան.
Որին հանդէպ առնոյն աղէքս մաղթանաց։
Ման ինորոց սրտիկ խօսք ընդ ինչ։

Ա.

ՈՒՅՑ ԻՒՐՈՑ Ո՛Վ
յոյժ արդարե բան ի
րաւանցն քոնի ոյդ ա
ռիս, քան առ սկզբնա
հարն չարեաց սկսյ։
Ո՛վ ինձ Ներ յայն սակս յայտնե
ցար՝ զի լուծցես զգործս նո

(Յով
3·8

րին. և ինձիմ՝ զի զնացեալ ըզ
պատկերս նորոգեսցես։ Ընդ
զկերպարանիս բոլոր էութի
կերպիւ իսկութեն մեծիդ ոյ
միացուցեր ընդ քեզ անշուշտ
խառնութիւ։ Սորա ոչ են ընդ
հեալ ի բազմացն, և ինձ զբո
վանդակն հեղեր առատուբ
ի ներ ոչ երբեք չարչարեալ
և ինձ հանապազ պարգեւս։
Այս անհաղորդ կենացն, և
ես միշտ վայելեմ ի փրկութենն
Այս վանեալ խաչիւն, և ես
զօրացեալ նշանաւն։ Այս հեր
քեալ ի լուսոյն, և ես միացել
ընդ փառացն։ Ներ ոչ խոստացար
հանգիստ յերկրի, և ինձ զեր
կինս սեփհականեցեր։ Ո՛նո
րայն կարեցեր զառ հաւատ
չեայ, և զինձն առանց խզելոյ յա
րակայեցեր։ Ո՛նա յերամակս
խոզիցն արգելեր և յիս դու
ինքն զօրացար։ Ո՛նա կարճաց
օրինակեցեր, և զիս ձեզ այ
նշանակեցեր։ Ո՛նա սոյնոց
նմանեցուցեր, և զիս քոյովք ան
ճամբ կնքեցեր։ Ուր ես զե
լանտիան ոյդ լքի՝ զայսքանեց
բարեաց արարողն, և չարին ըզ
կնի միտեցայ՝ Հայիլ ընդ նմին
յատակս դժոխոց։

Ա.

Հա անարժանս բարեաց։

(Յով
3·8

ՀԱՅՐ ՄԵՐ

շատակ ահարկուն վի-
րագրեցելոցդ՝ որք յաճախուստ
են սպառնալիք ինձ ժամանե-

ալ՝ և անդանօր լքեալ։
Ի՛ստ հեծումն՝ և անդ հառա-
ջանք։ Ի՛ստ կարծիս՝ և անդ
կատարած։ Ի՛ստ խէթ՝ և անդ
հատուցումն։ Ի՛ստ արկածք՝
և անդ հանդէսք դառնստանին։
Ո՛ւր ոչ բան իրաւանց, և ոչ
ձայն պաղատանաց։ Ո՛չ թիւք
աւուրց, և ոչ ելք ժամուկաց։
Ո՛չ ուղիք յուսոյ, և ոչ դրունք
ողորմութեց։ Ո՛չ ալ պաշտպա
նութիւն, և ոչ ձեռն այցելուե։
Ո՛վ դու ապաւինութիւն.
Ո՛ւր դու ինքն փրկութիւն։
Ո՛ւր այցելութիւն։ Ո՛ւր և քա
ւութիւն։ Ո՛ւր երանութիւն.
Ո՛ւր և բժշկութիւն։ Ո՛ւ ողոր
մութիւն։ Ա՛յլ հզօր կենդա
նի։ Ո՛չ ճառ։ Տէր յա՛ք բարե
րար ած։ ( ) ր՛ննեալ, օրհնեալ.
և դարձեալ օրհնեալ։ Ո՛նդ հո
գւոյդ սրբոյ յաճէտ բարձ
րացեալ՝ ի փառս հայրենի իս
կութեն մեծիդ յաճառնս Ա՛մէն։

Աղբսին յաւելուած կրկին հեծութեան
նորին հանգէպ առնոյն աղբս մարդանացս։
Լան Խորոց սրոյ խօսք ընդ նմ։

ՆԿ

Ո՛Ր ՏԱՐԱ ՏՅՈՒ

ձայնից անձն իմ ողբալի՝ և
ուչինչ խրատեցեալ։
Զր առաւն անգունեալ եմ՝ և
անդ էն խայտառակեալ։
Ո՛ստ դարուկեալ՝ և անդ կշտամ
բեալ։ Ո՛ստ ձաղեալ՝ և անդ նա
խատեալ։ Ո՛ստ թշնամանեալ՝
և անդ յանդիմանեալ։ Ո՛ստուստ

ղոչ արժանիս լուսոյ, և կա՛ր
ուրեմն զիս նկատեալ եղեալ
ժէ Ցաւ և՛ տարագրելի։ Այս
նոցին. զորոց ո՛ր ինձէ՛ ար
ղեղք սրատաճաց։ Ո՛վ ի Թէ
զջորեք վտակեան առաջի գե
տոյդ յորդահոսան ծաՀաղ
մանց որք զԴեմ և զերկիր առ
հասարակ ոռոգանեն լիապէս
բաՀականութիւն բաշխել ամի,
և զբղխումն ելից իւրեանց առ
աջս իմ եղեալ՝ զանձինս մեղաց
զսաստկութիւն զբոց զովացու
ցանել ՀՀ բաՀականացին։
ՀՀ Դ՚Ո կամ մրիգրէին «Էյ ըղձա
կանութիւն կրկին ինձ լցցի գը
լուխս ջուրց բազմուխ և ՀՀրա
գարան տեսութեանց կերպիս
աղբերց կայլակմունք՝ զբեկ
ման ոգւոցս չափել զվտանգ
ՀՀ ձեռնարկեսցեն ՀՀ Դ՚Ո ՀՀ ե
ղերականք ջայլից համարձակ բա
նահիւսից կանանց լալականաց,
՚ի սիրտ ևյոգւէ վերաՀորելոյ՝
զաղէտ վտանգիս՝ի յերգ արկա
նել և կամ՚ի ինքնաբաղձ ձայնից
բերել։ ՀՀ մէ օրն լինելութե
նզովեալ. ևՀՀ յորայ, կամ ե
րեմիայ ՀՀանգի տօնելիէ օրն
նոցին. զորոց ո՛ր՝ ինձէ՛ ՀՀ ար
ժէ Ցաւ և՛ տարագրելի։ Այս
ուրեմն զիս նկատեալ եղեալ
զոչ արժանիս լուսոյ, և կա՛ր

մին, որով օրհնս դրին մանա
աւն օրհնեալ մատեայ յանդի
խակ պրծայց։ ՀՀ լուԹէ ձե
ռին ՀՀ դաւաՀորին ձեռանէ աստէն
ձանապարհ իմոյ մատնչին, զի
րուԹէ հաշիւն ի կենցաղոյս
րաշխաՀորէ։ ՀՀ ետու զընտ
րուԹէ, որ զնորոգուի ինձ և
Թոշակ փրկուե վարուց մեր
հաՀիձակեցայց։ ՀՀ կազմեցի
ղօԹից, որով առաջի քո կալ
դերձաՀարեցի քեզ աղերս ա
վոյն իմոյ բժշկեցից։ ՀՀ հան
ձան իմոյ մաՀուընչին, զի
նաՀիւսից կանանց լալականաց,
՚ի սիրտ ևյոգւէ վերաՀորելոյ՝
զաղէտ վտանգիս՝ի յերգ արկա
նել և կամ՚ի ինքնաբաղձ ձայնից
բերել։ ՀՀ մէ օրն լինելութե
նզովեալ. ևՀՀ յորայ, կամ ե
րեմիայ ՀՀանգի տօնելիէ օրն
նոցին. զորոց ո՛ր՝ ինձէ՛ ՀՀ ար
ժէ Ցաւ և՛ տարագրելի։ Այս
ուրեմն զիս նկատեալ եղեալ
զոչ արժանիս լուսոյ, և կա՛ր

զինև մաղեսցին։ Եթէ յեղջ
իւր ցընցուղս հրոյ եւ առացման
ցիմ, մըժղուներք անարգագոյնք
րաբիք՝ ինձ պատահեսցին։
Եթէ յանհոգս ուրիք նստի
րեցայց, մըժ եկեալն արեան ծա
երկրի, սա եւս զկոկորդն ըմ
Եւ կամ եթէ՝ ի յատակս խորուն
խեցից, վատնիմ՝ խլիծակացն։
Եթէ յարկոյն պատուղաց ապ
Եւ զի տիտղ են ինձ առաքածունք
կանցն։ Եթէ՝ ի տկարան խիզա
բարձանց, նք են կոչեցեալք՝ ի
ըսպանդ զոհին բռնորայ դիա
Եւ արդ՝ զի արդ առից միսի
մոին հրոանեց աճասիկ փակի
կրկին մերկացայ, և զձէթ վե
տիպէ։ Զարդ հարթանեացն
Եւ կամ ըղ ոդքանեաց տարա
Թարուի այսքանեց վշտաց։
կուսանաց խաճարի՝ լուսաճո
Եւ կամ ոչ արդեօք զգար
րուի յուսոյ կենաց խաւանեցից
շապարս ոսին կառուցից։
Եւ կամ յոր վտահուի զաչք
Եւ զինչ անդորրութի՝ ի ծփանաց անկատեցից։
իմ յառեցից։

Եւ կամ յոր ըղձական դեռ
րութի՝ ձեռն հասցարձից։
Օ՛ եթէ՝ ի ձեղուն բարձրու
թեն երկնի, անտի անձրևեաց
հուրն սոդոմայ, ոչ ասացել է։
Խակ եթէ՝ ի յատակս խորուն
երկրի, սա եւս զկոկորդն ըմ
բըռնողակին և եկուլ զդատ
բանականն աբխրօնի։ Եթէ
յանդգնեցայց՝ փախչիլ յոնո
ղէդ, դուցէ կալցի զիս վիշապն
ահագին։ Եթէ ըղ գազանս ինչ
թափառեցայց, արագութիք են
խնդրել զվրէժ ստացողին ա
ռաքել առիս՝ քան երբեմն զե
ղիսէին առ մատաղ մանկունս
բեթելացիս քրմոյդիս։ Եթէ
յամենատարած օդոյն պարզուի,
այն եղև եգիպտացոցն խաճար
շօշափելի։ Եթէ՝ ի թռչունս
ըսպանդ զոհին բռնորայ դիա
կանցն։ Եթէ՝ ի տկարան խիզա
խեցից, վատնիմ՝ խլիծակացն։
Եւ զի տիտղ են ինձ առաքածունք
կանցն։ Եթէ՝ ի տկարան խիզա
բարձանց, նք են կոչեցեալք՝ ի
ըսպանդ զոհին բռնորայ դիա
Եւ արդ՝ զի արդ առից միսի
մոին հրոանեց աճասիկ փակի
կրկին մերկացայ, և զձէթ վե
տիպէ։ Զարդ հարթանեացն
Եւ կամ ըղ ոդքանեաց տարա
Թարուի այսքանեց վշտաց։
կուսանաց խաճարի՝ լուսաճո
Եւ կամ ոչ արդեօք զգար
րուի յուսոյ կենաց խաւանեցից
շապարս ոսին կառուցից։
Եւ կամ յոր վտահուի զաչք
Եւ զինչ անդորրութի՝ ի ծփանաց անկատեցից։
իմ յառեցից։

ալսու լինձ կազմել։ Եւ զի մի՛
ցանել՝ քան հաշտութե՛ն ընտրս
խօսիմ՝ զնոսա պարտիս տձեռու
ողորմելի՝ յանդգնել անկարգ
երբ զիսելոգար գիւ՝ աբան լեզ
Օղո ինձէն մոլորել էարաչար՝
տակել առիս աշխատիս ըս մար
գարէին յայտնի՛ առակին, և ա
րութիւս իմ ուչ հալեցաւ։
ծաթագործ երկնաւոր՝ իմ
Ճարտարապետ՝ի անուտնն վա
և միանամ։ Ի՞նչ զուր ար
ես՝ ինչ խառնիմ զուզիլ՝ և ուչ

Ի ՍԿԻԶԲԱՆ ՈՒ
ՓԻ՛Ի ՁԵՌՆ ՄԵԾԻՒ
ԵՒ ԱՄԵՆԱՀՆԱՐ ԱՐ
ՀԵՍՏԱՒՈՐԻՒ ԻՒՆ ԵՂԱՆՈՒԹԵ
ՇՈՒՆԴ ԼԱՅ ԼՔԱ՛ԼՐԱՅԱ ԸՆՏՐՈՒ
ԹԵՆ ՓՈՒԹՅՈՒՆ ՍԻՐՈՅ ՀԱՆՊԶ
ԵՌԱՄ ԼԱՒ ԵՐԲԵՔ պարզիմ։

Ա՞ինչ խառնիմ զուզիլ՝ և ուչ
ես միանամ։ Ա՞Հա զուր ար
ծաթագործդ երկնաւոր՝ իմ
Ճարտարապետ՝ի անուտնն վա
տակել առիս աշխատիս ըս մար
գարէին յայտնի՛ առակին, և ա
րութիւս իմ ուչ հալեցաւ։
Օղո ինձէն մոլորել էարաչար՝
ըբր զիսելոգար գիւ՝ աբան լեզ
ողորմելի՝ յանդգնել անկարգ
խօսիմ՝ զնոսա պարտիս տձեռու
ցանել՝ քան հաշտութե՛ն ընտրս
ալսու լինձ կազմել։ Եւ զի մի՛

Ա՛ Ի ՍԿԻԶԲԱՆ ՈՒ
ՓԻ՛Ի ՁԵՌՆ ՄԵԾԻՒ
ԵՒ ԱՄԵՆԱՀՆԱՐ ԱՐ
ՀԵՍՏԱՒՈՐԻՒ ԻՒՆ ԵՂԱՆՈՒԹԵ
ՇՈՒՆԴ ԼԱՅ ԼՔԱ՛ԼՐԱՅԱ ԸՆՏՐՈՒ
ԹԵՆ ՓՈՒԹՅՈՒՆ ՍԻՐՈՅ ՀԱՆՊԶ
ԵՌԱՄ ԼԱՒ ԵՐԲԵՔ պարզիմ։

Ա՞ինչ խառնիմ զուզիլ՝ և ուչ
ես միանամ։ Ա՞Հա զուր ար
ծաթագործդ երկնաւոր՝ իմ
Ճարտարապետ՝ի անուտնն վա
տակել առիս աշխատիս ըս մար
գարէին յայտնի՛ առակին, և ա
րութիւս իմ ուչ հալեցաւ։
Օղո ինձէն մոլորել էարաչար՝
ըբր զիսելոգար գիւ՝ աբան լեզ
ողորմելի՝ յանդգնել անկարգ
խօսիմ՝ զնոսա պարտիս տձեռու
ցանել՝ քան հաշտութե՛ն ընտրս
ալսու լինձ կազմել։ Եւ զի մի՛

ՀԱՏՈՒԱԾՈՑ ՀՐԵՇՏԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ ՀԱՅՈՑ

Ա՛ Ի ՍԿԻԶԲԱՆ ՈՒ
ՓԻ՛Ի ՁԵՌՆ ՄԵԾԻՒ
ԵՒ ԱՄԵՆԱՀՆԱՐ ԱՐ
ՀԵՍՏԱՒՈՐԻՒ ԻՒՆ ԵՂԱՆՈՒԹԵ
ՇՈՒՆԴ ԼԱՅ ԼՔԱ՛ԼՐԱՅԱ ԸՆՏՐՈՒ
ԹԵՆ ՓՈՒԹՅՈՒՆ ՍԻՐՈՅ ՀԱՆՊԶ
ԵՌԱՄ ԼԱՒ ԵՐԲԵՔ պարզիմ։

Ա՞ինչ խառնիմ զուզիլ՝ և ուչ
ես միանամ։ Ա՞Հա զուր ար
ծաթագործդ երկնաւոր՝ իմ
Ճարտարապետ՝ի անուտնն վա
տակել առիս աշխատիս ըս մար
գարէին յայտնի՛ առակին, և ա
րութիւս իմ ուչ հալեցաւ։
Օղո ինձէն մոլորել էարաչար՝
ըբր զիսելոգար գիւ՝ աբան լեզ
ողորմելի՝ յանդգնել անկարգ
խօսիմ՝ զնոսա պարտիս տձեռու
ցանել՝ քան հաշտութե՛ն ընտրս
ալսու լինձ կազմել։ Եւ զի մի՛

վասն այնորիկ խոյս տրէաղ
Հարկանել ի հիւծ բանութեն,
Թէ քանզի ոչ կարացաք՝ ի իմ
Ձեռն հատուցանել զհատո
ցումն նոցին, վաղվաղակի
զգան զինեաս վտանգին զոր ազ
դեն մարմնոյն։ Եւ անգէն իս
կոյն լերկամարմին փղոր հա
սակաւն երթեւ թեւօք իւն Թը
ռիչս արձակեն։ Եւ մարախի
ձեայ ոստոստեալ այսր անդր
տարաբերին։ Եւ ըստ ամենայ
տիր նենգուն բարւոյ գաճօղ
աղբեսուց՝ խորամանկել խու
սափին՝ ի պատուհածս բազմաց
եղից զի յերկիւղէ մահուն ան
թեսցին։ Եւ այնքան չքոտի և
անքան անձամբքն՝ ոչ միոյն
զուամիկս և զխառնիճաղանճա
յլ և զԹիճերս հզօրս և ահա
գինս փախուցանեն հանեն
տարագրեն՝ ի գաւիկոն յարկի
ապարանիցն բարձրուն։ Ակն
՝ի բացեայ, քնակեցուցանեն։
Հաղք արանց արեսց՝ որք ի
խեցին ամբախից՝ և տիւրեցին
ժողովրդոց՝ և առին զքրիքս ազ
գաց՝ զպարտուէ իւրեանց զօրա
հոր։ Ձեռնին ինքեանք վկայեն
Թէ քանզի ոչ կարացաք՝ ի իմ

կողինս մահճաց հանգստանն՝
վաստակս կրից ցուցանեն։
Եւ կարկառեալ ուրուք ըզ
ձեռն հատուցանել զհատու
ցումն նոցին, վաղվաղակի
զգան զինեաս վտանգին զոր ազ
դեն մարմնոյն։ Եւ անգէն իս
կոյն լերկամարմին փղոր հա
սակաւն երթեւ թեւօք իւն Թը
ռիչս արձակեն։ Եւ մարախի
ձեայ ոստոստեալ այսր անդր
տարաբերին։ Եւ ըստ ամենայ
տիր նենգուն բարւոյ գաճօղ
աղբեսուց՝ խորամանկել խու
սափին՝ ի պատուհածս բազմաց
եղից զի յերկիւղէ մահուն ան
թեսցին։ Եւ այնքան չքոտի և
անքան անձամբքն՝ ոչ միոյն
զուամիկս և զխառնիճաղանճա
յլ և զԹիճերս հզօրս և ահա
գինս փախուցանեն հանեն
տարագրեն՝ ի գաւիկոն յարկի
ապարանիցն բարձրուն։ Ակն
՝ի բացեայ, քնակեցուցանեն։
Հաղք արանց արեսց՝ որք ի
խեցին ամբախից՝ և տիւրեցին
ժողովրդոց՝ և առին զքրիքս ազ
գաց՝ զպարտուէ իւրեանց զօրա
հոր։ Ձեռնին ինքեանք վկայեն
Թէ քանզի ոչ կարացաք՝ ի իմ

անընտել դիպուածս՝ և անկիրթ
պատահումն՝ և անհաւատար
հանդիպումն՝ պատրաստուիք
հնդերձելոց տանջանացն
ինձ երևեցին, ամենևին ան
մոռաց պահես աստուծոյ՝ ի յի
մոմմարմնի զնշխար մնացե
ծոց նախնուամն անիծից. զոր
՝ի փրքուէ աստրէ անարգէ

զՄեծն ուսանիլ։

Ղանգի խաղալն ինքնաբերա
կին գիւղոյ յորովայնի բուռնոյ
ճապուկք շարժողականք և
ազգի ազգիք։ Որդունք աղեց
գաղտնակուրք։ Ցաղաճարտ
հրակայծակք։ Եւ բիծք բո
ցակիծք։ Եւ անիծք՝ անկեր
պաճուճք։ Եւ երամակք ոմանց
քըրտնածինք զազրահոտիկք
կակծեցուցիչք և մարմնոզա
կանք։ Եւ ասպատակք այլոց
վայրենեաց։ ըս նմանութեն դի
հաց գիշերամարտից՝ և մինիա
զեն բարբարոս գնդից խաճա
րասիրաց։ և զազանութեք քանտ
սար գալոց արաբացւոց՝ կոտա
կոր գնացիւքն արշմահոյր գու
նոմն կրկնապարոյր կռածոտ
կտցաւն, որ զորէն ունի խայ
Թողից կարճաց։ Լրբ դժնդակի
փշովք խոցոտել՝ ծծեն ձգեն
զայ եանն խոնաՀուածէ։ և յան

Ի ՎԱՂՆ Օ

Հաւքարձել զընթացս
բանիս ՚ի փոքունց աս-
տի երկրայնոց չհամարելոց ըն-
գոյս եղելոց ՚ի մեծագունից
տեսակս, ասացից զոճնելն հն-
դեա իրաւանց ահաւորիդ ա-
նաչառութեն։ Ար զի թէ մեր
ձաւորագոյնք լեցեն այդ ՚իբրև
զնախանձանօթ նտիպտուհեան,
և կամ մաքրագոյնք նոպ զմար-
գարէն. կամ անբծագոյնք
իբրև զառաքեալն. կամ ընտ-
րելագոյնք նոպ զմարտիրոսն,
թէ դուս ոչ մարդ սիրեցեա
անընբաղ բարիդ եանփոփոխ
խնամակալութեդ և անդադար
աղօթմանութեդ, ընունայնէ ինձ
փրկութեն առ ինոցանէ

Օ՛ թէ առնոյն ինքն աբրա- (ղա-
համ ձայն այնմակնեմ իբր ը- 16։21
ղորմագին, զաեւկ ընչեղեն ինձ
վարդապետ. ՚ի տասպէ անտի պա-
պակեալ, կաթիլմի ջրոյ ոչ բա-
նականանայ. քանզի և նա վա-
կնէլ ըստ կարեաց հասարակ ոց
անհարութեն։ Ապա եթէ առ-
մովսէս, և նա զգածնէլ տկա-
րութեն. որ ոչ զօրեաց առնն
փրկուել, ոտ զհայթայթանաց (Ելք.
կրկուան ՚ի պահպանութենէ 15։13

Հասաք յայս տեղի։

Այս զինչէ ինձ զփոքունցն
և զանկածից ծաղրականաց ը
մանց գոյուեց ՚ի կիրարկանել
որք զօրեղ և անհերքելի ջա
տագովքեն ածուեթեդ, յիշա
տակել ինձ զհանդերձեալն.
Որք մարմնոյս անօրինելոյ ըն
ծային պատուղք դառնութեն.
Ընդորս և եկամուտ սատակ
չանականացն ախտից գիւտք. և
կերչացն կոյտք անողոքելիք։
Որոց չէ զերծանիլ քան թէ
հարկաւոր մարմնոյն վտանգի
զապագայիցն սոքօք խնամտա
սիրել։ Այս ոչ տեղիէ գտանել
ապաստանի փախստեամբ ան
կանիլ առնն Ի՛ր առանց կա
մաց քումդ ակնարկառն մարդ
կային կսկիծք և հնարք վրիպե
ցան։ Ապա գու բարերար
զնմանս բաճականայս զկե
նացն հնար եթէ կամեսցիս.
Փրկել, նորոգել, քաւել, բը
ժըշկել, և կենագործել։
Այս քեզ փառք յաւիտ յաւի
տեանս յաւիտենից։

Ամէն։

Ի բերանն յաւելուած կրկին հնձուածեան
նորին հակոբայ առնոյն աղերս մաղթանաց,
Ուան ինորոց սրտից խաչ ընդ ձայ։

պանողիդ, և քաւեցեալք հնա-
րաւորիդ։ Ընդհակառակ ազատե-
ցուցչիդ, և բժշկեալք անախ-
տականիդ ։ Եւ ննագործեալք
անապականիդ, և լուսաւո-
րեալք նորոգողիդ։

Այսուհետև գիտացեալ ըզ-
սակն որքանութեանց հոգածին
բնութեան։ որք միսիթարեն օ-
րինակաւ նմանաբար հարա-
զատապէս վհատութեան յուսա-
հատելոց, ահա առքեզ գիմե-
ցից տրտիւ այ կենդանւոյ ըզ-
օրհնել յամի։ Անաճանդ զի
զառաքն ազգակից այսմ մաղ-
թանաց աստանօր յիշեալ, զվե-
րադրելոցդ քան վերատին ար-
դարացուցանէ։ Խարիւ ըս և
մատանոյ ուսումն երջանկի՝ ան-
կանիլ ի ձեռս նոն, և մի՛ ի ձեռս
մարդկան։ զի ոպ մեծութի նր-
ւողորմութեն նորին։ Եւ այս
բան՝ թէ և զդաւթեին իմն գըր-
ծագրեր, որ զերիք մասեան
հարճածն ոճեան առաջի և
դեալ ընտրեաց ինքն կամաւո-
րաբար զգատակնիք մահուն
ստկման, իբր զկենդանիէ հա-
հատոյն յաշխարհս։ քան զեր-
կուան ևս այլ փոքրկունս որք
տանջենն և ոչ ողորմին։ Իսկայն
և իմս օրինակութի բանիս պատ-
ճառ ոչ ինչ ողորմելի եղեալ
ամենակալիդ։ Այլ եցեալք պաշտ-
մեալք բարերարիդ, և զօրացեալք
մարդկան։ և ցուցան ընդ ողոր-
մեալք բարերարիդ։ Ի սակաւ
պեսցի։ Եւ քանզի չափել սահ-
մանեցաւ զօրութի փրկութե
դէմս իմն մեկնութե ձեռակեր
լոմից անթարգմանելի, թէ և՛ի
կօրէն գայթակղութե մեայ յ-
ռաքն սպասաւորութե մարդ
վասու ոմն մրձրէի՛ ի մէջ ած
երջանիկք իցեն։ Ընդորս և յո
թացեալ՝ և նա ըզ կրիւք իմն
բազմաշն գումարուն խոնար
հեալ առկարիս, թէև յաճէտ
Հաւ առկարիս, թէ և յաճէտ
Ճառ ընկալեալ ընդ ամենայն
Հաւ ընկալեալ ընդ ամենայն

Ճախագոյնս Հաստատեցան։ Որպէս ևս ծագոյն վառմամբ նշուլից հոգւոյն մաքրութիւք լուսաւորեցան։ Որոց միոյն զյանգիծ ծոյն յայտնէ զհասարակաց տեղջն տկարութիւ. իսկ միւսն զգերազանցն քան զբնութիւն օրէնս վարս՝ և առաքինութիւնս հրեշտակականս։ Այս արդ նոքա օրհնեալքն յաւիտենից բերանով ՃԾութիւն հօրն քոյ։ Ընտրելքն և ծնեալքն, խընկեալքն, և բարեբանեալքն։ Որք զանգամն քոյ պաշտեցեալք։ և իբրև զօթևանս հոգւոյն սրբոյ յարդարեալք։ Որս չիք ինչ նշմարանք՝ և կամ գիւտք խաւարի. այլ ամենևին անկեղծուխ և լուսաւորարդարութիւ։ Որոց քեզ մարթէ զմարդկան այ՝ այ նմանեցուցանել։ Որոնք պարզք և անպատկառելիք։ Որոնք բարձունք և անխոնարհելիք։ Որոնք զգաստ և անընգգտանելիք։ Որոնք աշտօն առնեն սպասաւորելոյ։ Որոնք անփոխարկելի։ Ընթացք արիականք և անկասելիք։ Շնչմարտութիւ միաւորք և անցնդելի։ Ի խնդրութիւ զօրեղ և անհերքելի։ Ցեսաբռնութիւ պայծառ և անասպելի։

Ջանիկքն և փիւռեղեալքն սրբոյն պարք, յորոց զ
մանք դիպչին ինչ զթեցին և այս

Ի երրորդն յաւելուած կրկին հնչմութեան. Նորին հնչողի առնոյն ալբիւր մաղմանաց։ Ան ինորոց արտից խոզք քնդ ձի։

ՏԻՆ

Ի ՈՐՈՅՆՈՑ ԱՐԻ

Ջանիկքն և փիւռեղեալքն սրբոյն պարք, յորոց զ
մանք դիպչին ինչ զթեցին և այս

կերի Ձարակեցելոյ Հնարս կենաց կորուսանել սնձին ոչ պալպել յարմարութիւ։ Ոչ ինչ ինձ զրկիլն փրկչեան նրբաստացուցանեմ։ Ամատենի այսր ողբերգուե։ առանց որոց ոչ ինչ մաղթել առնոյ։ այլ զփրկողին անուն պատկեմ՝՝ և զշնորհն նորին առամնեսին բարեհոչակեմ։ և զբնաւ ինն բարձունսն ի թռիչս վրուց՝ խոստովանիմ։ բանիս պայմանաւ յաւէտ կարօտիմ ողորմութենն դեղոյ։ Ո՛հ պատկեանք։ Ո՛հ փրկութի։ Ո՛հ բժշկութի։ Ո՛հ անմահութի։ Ո՛հ երանութի։ Ո՛հ լուսաւորութի։ Ո՛րպ ինձ անդորր ի մեզայս աշխատութենց։ զի և քեզ լեցի հանգիստ ի միտս գնասս հեծութեց ձանձրացու ցիչս թափանձանաց։ Մի՛ր ոչ այլ իմիք քան թէ փրկութիք մարգկան պարարիս։ Ո՛րինել յաւիտեանս Ա՛մէն։

(զակ) 13.10

դամ, և ոչ կատարեմ։ Եւ խաեմ, և ոչ վըճարեմ։ Արկածեմ, և անդրէն ամիոփիմ։ Ոչուցանեմ, և ոչ ընծայեմ։ Երձեցուցանեմ, և ոչ մատուցանեմ։ Ճարակիլ խոցճածոյս, անդրէն վիրաւորիմ։ Հաշտեցուցանեմ, վերստին խռովիմ։ Օ՜ուր հանդիսանամ, և իրաւամբք պարտաւորիմ Կրիմ, և իսկոյն եղծանիմ։ Աւեմ, և՛ գինւոյ թուլանամ։ Կսանիմ, և՛ հանդիստ ոչ ժամանեմ։ Կարգիմ, և գարձել սասանիմ։ Նանիմ, և կրկին հեղանիմ։ Շարունակիմ ասօ, և անդ՛ի ստորև հոսիմ։ Արդիմ, և անդէն տոչորիմ։ Հիմնարկեմ, և ոչ գլխաւորեմ։ Ակաւ վասակիմ, և բիւրս վատնեմ։ Ծոյզն գանձեմ, և անթիւս ըսպառեմ։ Օ՜այլս խրատեմ, և ես ինքն անփորձեմ։ Իշուսանիմ, և երբեք՛ի գիտուն Ճշմարտութեան ոչ հասանեմ։ Օ՜ղնջեալ չարիւն՝ նոյնչափ արծարծեմ։ Ուղ ինչ քաջ լերիմ, և առաւելայնս լքանիմ։ Արիմ, և իսկ և իսկ առնմին մեղկիմ։ Օ՜այս կարկատեմ, և զայն պատառեմ։ Ուզեմ զեղջ ձրն, և ստատանկ տնկեմ։ Ինդ

ղուկ 14

(Տիմ) 3.7

մատատիրուն վերնակն և անկոխելի։ Պատկեր մաքուր և անաղարտելի։ Օրորդ կեր պարանս և զխշտիկս անճանչ աղաչել՝ ես իսկ վզդուշտեաց։ Ես ընդօք հաշտութի՛ւն մէջ խռովութեն՝ արարչին քան լուսաճոխեաց։

Նանք պանծալի ի հաշտեցուցիչն Ցն։

Յես անպիտանս յամի, և արքեն բան զօրէ՝ պարսաճեալս։ Ար մինչ դեռ արթնանամ, ներհմիմ։ Ինչ դեռ զգաստ երևիմ, թմրիմ։ Բարեպաշտիս իմոյմ գայթակղիմ։ Ինչ դեռ աղօթեմս վերիպիմ։ Ընթանալս իմոյմ, կասիմ։ Արդարանալս իմ, մեղանչեմ։ Խաղաղանալս իմոյմ, ամբոխիմ։ Ինչ դեռ արշաւեմս՝ առ՛ի յետնյան համամիտեմ։ Չըճեղն իմոյմ, ըկրունկն դառնամ։ Ընդ լուսոյն մասին խաճար յարեմ։ Ընդ քաղցրութեն ձաշակ՝ ոչ ընդդէմ խառնեմ։ Ընդ կուռս բարեացն՝ չարիս հիւսեմ։ Ընդ կանգնիլն կրկին գլորիմ։ Ոչ աղկիմ, և ոչ պաղաբերիմ։ Ոչ սեմ, և ոչ առնեմ։ Ստատ

յաչից ելանեմ։ Օ՜ատեան դա
տաւորին Թողել՝ խառնակրօ
նիցն աղերսեմ։ Հերքեալ՝ի վե
հից՝ սոսկականացն սպրդիմ։
Պարմնովս արտաքուստ պըճ
նիմ, և անձամբս երկնիւբ ճայ
ին ճանաչիմ։ Հպաւորիմ դէն
հաստատել՝ և ուխտակորոյս
արտաքս մերժիմ։ Յաւօր մա
քուր հոգեկիր, վաղիւն մոլի
խելագար։ Օ՜հրուն պատ
հէրն լքեալ՝ թելադրութե՛ ո
ձին հետեւիմ։ Յ՝ինանամ զօ
րապէս և վատթարագոյնս ըն
կերկիմ։ Օ՜ծանրուե՛ աւուրն
բառնամ։ և՛ի ժամ վարձուն
անհասն ելանեմ։ Պ՝ատուստ
ճոռճմն խօսիմ, և՛ի պատա
խանուե՛ պահու պապանձեալ
կարկիմ։ Պ՝յեղս արևուն հա
րուստ երեւիմ և՛ը երեկան ու
նայն դեգերիմ։ Ցաթոռս ծե
րոց բազմեալ՝ խելայեղից կցոր
դիմ։ Պ՝ննջեմ խեթիւ՝ և ար
հաւիրօք զարհուրեալ զարթ
նումս Օ՜անդստանս կամաց՝

ջարաչարս հերկեմ։

Պ՝այլ խնամով՝ի չարիս։
Պ՝եշտ անառակ որդիս։ Պ՝ն
դարձ տարագրեալս։ Պ՝ղջլա
կան զառածելս։ Պ՝նմխիթար
արտմեալս։ Պ՝նքնագրաւ գե

ամբառնալն, և այսրէն բերիմ։
Պ՝տանեմ՝իբրոյն ազաւնի, և
անտուստ ագռաւ ելանեմ։
Պ՝ամ սակաւ մի սպիտակ, և
սրանամ գառնամ քնաւին ան
հացել։ Պ՝սեմ զիս քեզ գաճա
նիլ, և սպանողին նըմխիրիմ։
Պ՝նդ յանդիման լինիլն և թի
կունս գարձուցանեմ։ Պ՝աք
րիմ, և այլ մրճռտիմ։ Ըշանիմ,
և նովին զազրանամ։ Պ՝երպա
րանիմ զդաւթին, և գործք ըզ
սաւուղայն կատարեմ։ Շ՝ըր
թամբք ճշմարտեմ, և ստեմ և
րիկամամբք։ Պ՝ջովս մատակա
րարեմ, և հակառակ կողմամբս աշ
խերեմ։ Պ՝նդ երկրագործուե
ցորենոյն՝ որմն սերմանեմ։
Պ՝բարձրդոյն իմաստիցն վայր
իջնել՝ ես ինքն գտանիմ։ Հրեշ
տականամ յերեսս, և՛ի խորհրդա
դիւանամ։ Հաստատիմ յոտս, և
՛ի միտս տատանիմ։ Պ՝ուտ ձե
ռանամ, և իրօք խոտորիմ։ Պ՝եղ
ծաւորիմ արդար, և արդեւիքք
ռնբաղշտեմ։ Պ՝ասիմ՝իպարա
հեզոց, և ըզ այս կաքաւեմ։
Պ՝մարդկանէ գովիմ, և՛իտես
ղէդ պարսաւիմ։ Պ՝հոգածնեն
լոցս երանիմ, և յորդւոցն լու
սոյ աւազիմ։ Հաճոյանամ յե
տին ատելին, և թշնիդ մեծե

(յա)
29·13

(ին)
13·25

իմարմնիս ծովս, վկայեցէ և
երամոց եւսն զեռանն, սլանան
մարդ թինդս առեալ ա՛րբաշ
ռանց թըշոյ և քանակուս հա
ս՛ մեծամեծացն գասեալ, որ
նութեն, զմանուսնս փոքունս ըլ
ղակացն բազմատեսիլ զանգա
ընքնին առեալ խուզեցէ զրու
կիզբն՝ հեծանոցին ընտրու բեն
աքերին լըռումն և նորոյս ըս
սափիրայի՛ ի կենաց զրաՀէ։
հոսէ։ Ալետն առաքելոց՝ ընդ
գ՛ն | բուրուժմն մահու լինձ
ըլ կենացն քարոզ խաունէ։
՛րդ՝ անաչառք լինձ և կա
ճառք երկանկացն։ և ուժ գնու
թե հրամանի վերնոյն արի ըս
պառազինք։ Նդ հրշտիկացն՝
և մ՛ղիկ։ Նդ՝ ոմեզերաց երկ
րի՝ և տարերք։ Նդ անզգայի
ցըն՝ և շարժողականք։ Ըովք
գատել միշտ լինիմ տուժիւք
լկանաց յօրինակ և յոյ տակ
սոսկալեացն ապագայից։ Ըր
հոլմով փոթորկի ալեց յաՀէտ
մրրկեալ՝ կենացս վտահուն
մնայ անկայուն՝ի հաստատու
թենց։ Ո՞ր եթէ ոք իմաստու
ինքնին առեալ խուզեցէ զրու
ղակացն բազմատեսիլ զանգա
նութեն, զմանուսնս փոքունս ըլ
մեծամեծացն գասեալ, որ
ռանց թըշոյ և քանակուս հա
մարոյ թինդս առեալ ա՛րբաշ
երամոց եւսն զեռանն, սլանան
իմարմնիս ծովս, վկայեցէ և

մաղէկացւոցն առաջի ենն սպա
նանէ։ Յախանձաւորն այ՝ երկ
նատեղաց բոցոյն վատնէ։

կիզբն՝ հեծանոցին ընտրու բեն
աքերին լըռումն և նորոյս ըս
կաթիլ՝ ի կենաց զրաՀէ։
հոսէ։ Ալետն առաքելոց՝ ընդ
սափիրայի՛ ի կենաց զրաՀէ։
գ՛ն | բուրուժմն մահու լինձ
ըլ կենացն քարոզ խաունէ։
՛րդ՝ անաչառք լինձ և կա
ճառք երկանկացն։ և ուժ գնու
թե հրամանի վերնոյն արի ըս
պառազինք։ Նդ հրշտիկացն՝
և մ՛ղիկ։ Նդ՝ ոմեզերաց երկ
րի՝ և տարերք։ Նդ անզգայի
ցըն՝ և շարժողականք։ Ըովք
գատել միշտ լինիմ տուժիւք
լկանաց յօրինակ և յոյ տակ
սոսկալեացն ապագայից։ Ըր
հոլմով փոթորկի ալեց յաՀէտ
մրրկեալ՝ կենացս վտահուն
մնայ անկայուն՝ի հաստատու
թենց։ Ո՞ր եթէ ոք իմաստու
ինքնին առեալ խուզեցէ զրու
ղակացն բազմատեսիլ զանգա
նութեն, զմանուսնս փոքունս ըլ
մեծամեծացն գասեալ, որ
ռանց թըշոյ և քանակուս հա
մարոյ թինդս առեալ ա՛րբաշ
երամոց եւսն զեռանն, սլանան
իմարմնիս ծովս, վկայեցէ և

ծառայեալս։ Ընողբելի տան
ջեալս։ Ընիրկելի մատնեցեալս։
Ընպատհաստելի հատածելս։
Ընարծարծելի չիջուցեալս։
Ընկազդուրելի խորտակելս։
Ընհանդերձելի կործանելս։
և՛ եթէ պարտ է զսաստիկն
աստանօր ասել՝ անօրինելս ան
ձին նախատինս՝ ահա գրեմ,
գրեմ և ոչ անխայեմ՝ ի՛նիւ
թել խոհիւս գեհենին։ Տաց
ճածս նախանձու՝ նորոյս ա
գամայ երկնայնոյ, ոգի և կայէն
առաջին՝ ինոյն և հողեղինին։
ր ունիմ զընաշէն աստուա
յ՛ իւանձին զնշանակ ամբաստա
նութեն։ Ըզ զշնչոյս տուր և
առուքեր, այլ զբանիցս

կշտամբու թիւն ։

Ա՛ւդ՝ որ ըզեն վիրաւորքն
ուր սկզբնահայրն հաճատոց
ի յուսահատուն վայրի զան
գթութենն իմ չափս կրկնէ։
Ես՝ մարդկէից քարսրբ
բանից կոչոձէ։ Ըրին բարե
փիւ՝ պաշտելին նիզակաւ՝ իմանի
սատկէ։ Ատկեր ձչ ընտրին՝
ընդ աքարու համայնիւ ջընջէ։
Ճարեալն վհհից գաՀիճ՝
արագողայն վրիժուց մատնէ։
Ձրհաճին տեսանող՝ ըլ ա

Հոգեւոր սրբուհի պատիճ և իշխանուհին Յահիտեանոս Ա.մեն։

Աերտին յաւէտ ի երկին հեծութեան
Նորին հանդուն առնոյն ազգս մաղթանաց։
Զան խոտոց սրտից խօսք ընդ աստուծոյ։

ՅԻՍՈՒՍԻՆ

ասեմ ահ եկեղեցիք միանձանց, և աշ
շակերտուհիք կրօնաստանաց։
Որք մերկամարմին մատանդ
Հեռօք՝ առ ակնկալութիւն յու
սոյն պարգեւաց բարեաց անբա
ժին ոչնչութեան։ Որոյ զայս
սեղան հանգերձանաց խորհր
կոյց բանից ընծայեցուցի։ Ին
կալարուք զայս աշանդութիւն
խոստովանութեան ի շինուած փրկ
կութեան հոգւոց Քրիստոսիք
սուիմբ զմարմնոյս պարտուն
Ընչեցեք զմարդիկեականն ըս
առաքելականին առեալ մեզ ի
խրատ՝ զի մի՝ պարծեցայ ամ
մարմին առանձն այլ։ Եւ զնչոր
արդարն Լեւիի՝ Որուհետ
կանն մի մոռանայք ի կնոջն
նակ պատճառանին՝ գոգնիք ըս
Հեզ ծառայ անոլիտանս։ Ի
եղեցի լինիլ Հեզ տրաք խաբո
ղին։ Ողջուցայարուիք և գրոյն
Թէ կերակուրք Որ ընտրեցին

Հաստատեսցէ Ձեմարիտ լինիլ
զաւացելոցս բանագրութեան։
Այլ գու ինքն օրհնաբանել ան
մահ Թէր։ Ասրի։ Երկնաւոր
Արդասեր։ Ռե Ամենա
նուագ միածին որդի։ Հոգի
Ասարհել։ Ընծին։ Ընձառ
Ռաքիչ։ Հաւոր։ Աստեա
ի Հեռն ամբոխել ազեաց հո
գւոյս ծփանաց։ Ըրհանացած
զծաւալս մոլեգին շարժման
սրտիս խաւսուեն։ Ընդոստնեա
Հսանձս կապոյ երասանաց ըմ
բռնման՝ զընդել մոացս վայ
րագութեան։ Ընդիլ խաղազուն
հրամանաւ մեծիդ՝ ամենավա
րան բերոյս սասանման։ Ատա
կեա խափանեա զբազմագ ը
խեան անդամս ուրբականս
գաղտնեաց աւանդոյս երկրա
կենցաղս հինից։ Երեսցես ը
զօծս միտամասոյդ զայս նոր
ընծայ տաս ողորմաղերս Թախ
ծագին Հոյնի ողբերգակրուն
այսր մատենի։ Հան ի խորոյ
մահուս անդնդոց չքնաղ ապ
րեցել ըս մարդերէն փրկելոյ։
Ընկալ զխոստովանուն անձ
նապատ բանիս ի Հոգւոյ ան
Ը նորհեա միտ ձար գաւանու
թեն վշոտաց ուժգին հեծուե
յուսահատ ոեւոյս։ Ար քեզ ըս

վկայեցայ ի մարգկանէ, որպէս
կուռքն ժառանգութիւն։ Եղե
եղծի։ Արի ասացայ առ եղ
(առակ 6·26)
(Եսա 23·7)
աղջկանէ անբարի անհանեցայ,
ձեցայ, յանձինս դատուիազ
ձաղանձէր, քանզի յիմն ըրէին
իմաստին։ Ահա վարժից կո
րացան։ Չտգէտը և խաւնի
տէին։ Հրեայ ք. քանզի կու
յուն։ Չհնթանոսք, զի ոչ գի
ուղղութիւն։ Ա՛ս ամէն և այլ
պարտեալ։ Այս միայն եմ և այլ
մեղք։ Չոտ մոլեգնեալ։ Չոք
դալեալ։ Չոք շաղախեալ։
Չոք մոլեգնեալ։ Չոք խար
Չոք վհատեալ։ Չոք սխալել,
Չոք անիրաւ։ Չոք չիգործ։
Չոք անօրէն։ Չոք անքրիստ
ղոյ։ Չոք մեզաւոր իբրև զիս։
պայծառութիւն։ Չպայճառանս
յարմարեցից տգէղութիւն պե
ցից։ Չխեղեալ ի զարդ
ղարկեցից։ Չինչոկեր ընտա
նի, զապիկարս երբէք յարգե
սիլ քարուղ ցուիուն, զչար ը
նկատողն։ Չխաբէութիւն ը
միտինչ մոխ մեծին։ Չի տես
ղանաց, իսկզբնահպին սկսել,
մինչև ի սպառումն ծննդոց նր,
կամայականն յանձնառութիւն
հաստատեցի եղի զիս յանի
պարտական չարեաց։ Ի ըմպ
յանձինէ ոչ պարտաւորէ, և
ոչ հաճեցայ, յասելն նր անյար
մարապես առ այն՝ որոյ առաջի
ոչէ արդարանալ մարմնոյ երկ
րածնի՝ թէ ոչ երբէք ընացայ,
ոչ պռունկեցայ, և ոչ զինս ինչ,
հանդուրժի զձաշակս մահս
Ա՛յլ ոչ ըն հատ ինչ յանօրէնու
թէ։ Ա՛ողջ նման ինր ամէն զայ
սոսիկ։ Ա՛ն և ձշմարտիւ իսկ
գրեցաւ, ոչ ընթացաւ՝ քան
թէ, գթեաց։ Չասելն զանյար
մարան՝ ի դիմաց որ ժողովքեր
դեանն իրի բանիւ զաքարիայ,
օրհնեալ ինր և մեծացաւ որ է
փարիսեցւոյն ձայնի կերպա
րան։ Ա՛այց ես՝ քանզի գիտա
զին ոչ մասնեալ եմ դնոցանէն,
որ զկիրս աներեւութիւնն մը
տաց՝ ի կշիռս եդեալ հանարի
դատել զիս նդօր ամենիրաւ
Հատուցանել ըն։

զԹագեալս ուժգին՝ մեղացս
բեռամբք։ Արդեւթ ինձ սահ
մանս հետոց բարուքեն՝ առ ելս
կենացդ։ Պահեա յիշատակին ձ
ողորմութեդ. և զկնի մահու՝
կեանք ամենեւին։ (Որչնեալ
յերկինս, և գովեալ յերկրի։
Արեբեանեալ միշտ յաճի յա
Հիսուսիս յաբիսենից Ամէն։

---

1 Երեսին յաւելուած կրկին հեծութեան նորին հոգւոյ՝ առ նոյն ազգիս մաղթանաց։ Ման խորոց սրտից խօսք ընդ ոյ։

ՀԻ.

ՔԱՐՁՐԵԼ Հզօր, ահաւոր,
օրհնեալդ միայնոր յաքս
Վահէ փոխարկել յանա
կնկալս կենաց յուսահատուս
զսատակիչ անէծս՝ ի կեցուցա
նօղ օրհնութիս։ Պարտա
ւանս վըհատութեան՝ առ զըմար
թացուցիչ գովուիդ։ Ընդ ամ
Թոյն՝ համարձակուիդ։ Ընդ
պատկառանացն՝ պատիւ։
Ընդ տարագրութեդ՝ յոյս բա
րութեդ։ Ընդ բաժանմանն՝
ակնկալուիդ միութեդ։ Ընդ ըղ
պատնականացն բանից՝ ողջա
կան սիրոմանս։ Ընդ միան
գամ դատապարտութենն՝
կրկին աղատութիւ։

ՂՈՐՄԵԱ տեր մահու մեղա
ւորիս, զի ոչ ունիմ ինձ ապաւէն
ոչ յերկինս և ոչ յերկրի, բայց զքեզ
Տէր ողորմած։ Ոչ ունիմ ինձ յոյս
փրկութեան, բայց զքեզ Տէր ողոր
մած։ Ոչ ունիմ ինձ հանգիստ, բայց
զքեզ Տէր ողորմած։ Ոչ ունիմ ինձ
ապաստան, բայց զքեզ Տէր ողոր
մած։ Ոչ ունիմ ինձ դատաստան,
բայց զքեզ Տէր ողորմած։ Ոչ ունիմ
ինձ յանդիմանութիւ, բայց զքեզ
Տէր ողորմած։ Ոչ ունիմ ինձ
Նոր կշռաբեռնք՝ և հին դատա
պարտութիւ։ Ոչ ունիմ փոթո
ւառնակ հեւից։ Ոչ ունիմ խնդիր
փոքունց՝ և կշտութիւ մեծամեծաց
Ոչ ունիմ միայնոր ինձ մարդա
ւէր՝ անոխակալ և երկայնամիտ,
համարեա մեզապարտս անձին
իմ վերջին պարտաճոռուքեդ յաճ
ուր ահաճոյի՝ զայս կսկծեցու
ցանօղ ինքնաբանական նախ
տինս։ Ա՛ի լըճայ՝ ի բէն զայս
սիկ գԹած, փոխանակ զի ես
ինձէն անձինս գրեցի։ Ո՛րդ
բարձցես և վերացուցես ըզ
պահ պարտաճորութեն կանո
նիս՝ ըստ քեզ կապելոյս տնչա
նօք հոգւոյս։ Ոչ զնախատինս
պատկառանաց խայտառակութե
զգեղ տեսակ մարմնոյս մեր
կութեն։ Ա՛ստ հանգստեան

գել՝ աղերս հառաչանն ցօղով
տոց Թշնառիս Ձայնիւ նրբա
այլոց մաղթանաց։ Որք զհաշ
առ ժան կոխեալ։ կարօտեալ
կմախք։ Այս երբ զանալիտան
Խարձեալ խէթ։ Ընարգեալ
Թաւրեալ պահեստ։ Ծաղել
Ծուացել պահեստ։ Ծաղել
բոյս։ Ծաղացել բարեկամ
Ձեալ արտ։ Խորտակուածեալ
ցեալ մարմին։ Ծողխեալ ո
րովային։ Խակտել տաղաչար
Ստորեալ ոսոխ։ Խաժանել
յօդք։ Հատել ծառ։ Աղոցել
արմատ։ Ծողեալ տուն։ Հրն
Թաւրել լեզին քեզ ժեղանք քո։
Ամբե երթ ի խաղաղութի
սրբել ի մեղաց։ Հզօր յաղթ
ժամու ու ժամանեցից պատա
տել այսօրընկալեայս մարդասի
րասիս ու երկայնամիտ բազ
մաշնորհ ամենակեցոյց։

Յրաժ՝ որ այժմ բանտա
ձեռն խրոխտաձայն սիգացօղ
բարձրապարանոց՝ անկել դը

պարախս յաբուր սրձակման
ընչից կենդանութե։ Ո՞ւնչ
աչացս օղորմգին հայեցուածս
ի բարձունս կողկողիցի զբազ
մայածեան ուղղոյն զանզերծ
ընթացից զանփախչելին ձա
նալր յաչս բերելով՝ մնացս
տեսմամբ ահիւ վտանգեալ։
Ո՞ւր է երդ բնակութե յարկիս
նկատեալ զելից շաբիւ թըշ
ճառագեալ կնաման ու դէմ
մօք այլայլութե՝ տատանման
մտացս՝ կարկամ հառաչմամբ
նրբաղ հեծուքե նրբական ձայ
նիւ յոգւի թախծութե՝ յոքնա
մանանց տարակուսանաց՝ ի
խորհուրդս աներևութից զգոյ
ծեցելոցս ողբալով հառչեմ։
Ստրծոես բարեգութ և անդ
հրաշագործել յաչիս զօրեղու
թե ասելով՝ թե ի ձեզ եղկերյո
գուդ խորտակիմե։ Ո՞ւր կամ
թողել լինին քեզ ժեղանք քո։
Ամթե երթ ի խաղաղութի
սրբել ի մեղաց։ Ո՞ւզոր յոյնմ
ժամու ու ժամանեցից պատա
տել այսօրընկալեայս մարդասի
րասիս ու երկայնամիտ բազ

Ա՛ԲԱՀԱՄ ԵՒ ԻՍՀԱԿ

Նահապետ՝ որ բազում ցաւոց ի Աստ ամ բան յանմիտ միշտ երկայ նամիտ. որ կենդանւոյ անբընն նին որդի ի Յիս անդ ողոր միին խոհակեաց, յորում համաճ այնկատուն վաստակոյն. Ընդ է բարեգործելն, յորում տա ուն իմաստին խաւսանեցաւ.

Ա՛ԲԵՐԱՀԱՄ ԵՒ ԻՍՀԱԿ

Նահապետ՝ որ բազում ցաւոց ի Աստ ամբան յանմիտ միշտ երկայնամիտ. որ կենդանւոյ անբընն նին որդի ի Յիսուս. Ո՛հ անդ ողորմին խոհակեաց, յորում համաճայնեցաւ

բանեալդ զբաղմունքեն ։
Ո՛վ նշոյլ լուսոյ, աչքնաբա
խուժութեն ճաշակող բարե
ւիւդ, ձառագայթից։ Ո՛վ
խոտովանելդ զո տեսչական
հայեցուցանիցէ ։ Ո՛վ ինչ ծայ
րաստութեն մատանեալ սպասէ,
նա մատանի հաւատաձակութեն
մատուցանիցէ ։ Ո՛վ ինչ հայի
հարճածոց գանից, նա զը
Թոց գիրկս արկանիցէ։ Ո՛վ ինչ
պատրաստել յաւսոց կորսանեն
նա երեւելի տեսողաց բազմաց
առնիցէ ։ Ո՛վ ինչ ակն ունիցի
ատակման մահու, նա չէ կե
նացն ևւիւռս ընծայեցուսցէ
։ Ո՛վ ինչ հատման գլխոյն նայեա
ցի, նա զնոյն պատկառ պայ
ծառացուսցէ ։
Ո՛վ մինչ իրաւամբք ճնասցէ
բանի, նա յարքայական ապա
րանս զնա հանգուսցէ։ Ո՛վ ինչ
հրաւիրեալէ իգուբ տղմոյն
իբազմականս ամենապատիկ
գահոյից զրգեցուցանիցէ ։ Ո՛վ ինչբրելոյ զաչեն դիտեսցէ,
նա իբարձրութեն բերկրութեն
հայեցուցանիցէ ։ Ո՛վ ինչ ծայ
րաստութեն մատանեալ սպասէ,
նա մատանի հաւատաձակութեն
մատուցանիցէ ։ Ո՛վ ինչ հայի
հարճածոց գանից, նա զը
Թոց գիրկս արկանիցէ։ Ո՛վ ինչ
պատրաստել յաւսոց կորսանեն
նա երեւելի տեսողաց բազմաց
առնիցէ ։ Ո՛վ ինչ ակն ունիցի
ատակման մահու, նա չէ կե
նացն ևւիւռս ընծայեցուսցէ
։ Ո՛վ ինչ հատման գլխոյն նայեա
ցի, նա զնոյն պատկառ պայ
ծառացուսցէ ։
Ո՛վ մինչ իրաւամբք ճնասցէ
բանի, նա յարքայական ապա
րանս զնա հանգուսցէ։ Ո՛վ ինչ
հրաւիրեալէ իգուբ տղմոյն
իբազմականս ամենապատիկ
գահոյից զրգեցուցանիցէ ։ Ո՛վ ինչբրելոյ զաչեն դիտեսցէ,
նա իբարձրութեն բերկրութեն
հայեցուցանիցէ ։ Ո՛վ ինչ ծայ
րաստութեն մատանեալ սպասէ,
նա մատանի հաւատաձակութեն
մատուցանիցէ ։ Ո՛վ ինչ հայի
հարճածոց գանից, նա զը
Թոց գիրկս արկանիցէ։ Ո՛վ ինչ
պատրաստել յաւսոց կորսանեն
նա երեւելի տեսողաց բազմաց
առնիցէ ։ Ո՛վ ինչ ակն ունիցի
ատակման մահու, նա չէ կե
նացն ևւիւռս ընծայեցուսցէ
։ Ո՛վ ինչ հատման գլխոյն նայեա
ցի, նա զնոյն պատկառ պայ
ծառացուսցէ ։

Այս պատուղ օրհնութեն զը
Թածէ՝ սքանչելարմատ քոմ
շառաւիղդ։ Ո՛վ արդասիք
կենաց՝ արարչական քո հրա
մանաց։ Ո՛վ լուծք խորհրդոց
իբազմականս ամենապատիկ
գահոյից զրգեցուցանիցէ ։
Ո՛վ ինչբրելոյ զաչեն դիտեսցէ,
նա՝ իբարձրութեն բերկրութեն
հայեցուցանիցէ ։ Ո՛վ ինչ ծայ
րաստութեն մատանեալ սպասէ,
նա մատանի հաւատաձակութեն
մատուցանիցէ ։ Ո՛վ ինչ հայի
հարճածոց գանից, նա զը
Թոց գիրկս արկանիցէ։ Ո՛վ ինչ
պատրաստել յաւսոց կորսանեն
նա երեւելի տեսողաց բազմաց
առնիցէ ։ Ո՛վ ինչ ակն ունիցի
ատակման մահու, նա չէ կե
նացն ևւիւռս ընծայեցուսցէ
։ Ո՛վ ինչ հատման գլխոյն նայեա
ցի, նա զնոյն պատկառ պայ
ծառացուսցէ ։

Յայնմ ժամու է միդ ասիրեն՝
յորում տկարութեն վտանգ
պաշարեալ տիրեաց ներքոյ և
արտաքոյ։ Ընդանդրէ բժշկու
Թեն ածային քո ձեռինդ, յոր
ժամ՝ իբովանդակ անգամսն
տեղն եաս կենդանուԹին։ Ո՛յն
վայրկ պղեալութեն, յորում եղէ
հնարիցն խափանեցան։ Ո՛յն է
քո մեծութեն, յորժ զգուսա
հատութեն վերն օղնացուսցես։
Ո՛յնէ հարազատ քոմ ազգակ
ցութեդ, եթէ յանակնկալն
ժամու՝ արբեսաստերեսցես
փրկուԹի։ Ո՛յնէ հանդիսարան
քոմ յաղթանակն, եթէ զմա
կեալ մեռս կենաց խոպատու
մըն ընդոյս բացցես։ Ո՛յնեն քո
շնորհք վայելչականք, եթէ ըզ
չարեացս խոց մոռացեալ՝ ըզ
բարեդ քո յիշեսցես։ Յայսմ
ետանոխակոլ, եթէ ապահատա
Հորիս իբ երախտաւորացն խը
նամարկեսցես։ Ո՛ւսոխն ծա
նեալ գիւացից եթէ նայեցար
, ինդրէր բանիս նախնի գԹու
Թէդ , եթէ զօտվորութեն չա
րեցո բարձցես։ Յաղագս այ
սորիկ հիւսին բանք, և եղեսցա
կինն նրբազեղգութեք յորմէ
սրն բարի՝ չարն ծառայէ ըզ
բարեգործեցն պարգևեսցէ ։

թեղմի ական։ ԱՀ խոսն մի տե
ստութի ածանցական։ ԱՀ սա
Հածոց խմոց քաշուն։ ԱՀ ըրդի
ժիկաց առաջելուն առյանց
մեղանց ամ տիեզերաց։ Ո՛հ
կաշտամի հողոյ դիւրափխրելի՝
ի կարծրութե բախման վանե
ցեալ իբր զպղպջակ անձրևոյ,
բազմազեղ հոսմամբ քո կենդ,
չքացեալ պայթեալ անդատին։
Օ՛ինչ պիտոյ են քումդ զօրու
թե ամենատիպն կարողութե՝

Ի Ս Կ Ի Ր Ը Ն

կըղմեալ զմայրեալ և հս
պառ ծածկեալ՝ ի յան
ճառուէ առաքելոյն բազմա
մանեայ յաճախութեն մեծիդ
երախտեց. որ ամենառատ լըր
մամբ անընդհատելեաւ յաջմէ և
յահեկէ՝ իդիւմաց և ի թիկանց՝
հարբարել կան անթառուածիք:
Ա՝առուցանեմ ընծայեմ դար
ձեալ աստուածոր աւանդ գոլեա
տի դաւանման ճշմարտականի:
Օ՛ն ոպ երբեմն հերձուած ա
կանին չարափառուբ՝ ամենա
պատիրն խաթէուբ՝ նենգողին
կարթիւն հաւաճած եալ իրաց
հերքեցայ՝ ելեալ՝ի գրախտէն:
Ո՛րդ՝ միաբնականաբս այսու
ուղիզ անթծուբ՝ յաճանդ իս
կապես ընդհի՝ անդրէն միւս
անգամ հաստարձեալ սուիմբ
ի թռիչս թռուց լուսոյ՝ ահա
յերկինս ժողեցից հետևեալ:

բարեխնամող երկայնմտուբ:

( ) րհնեալ յաբիտեանս Ա՛մէն:

Ի սաքձեալ առ Նմին կրկնապատիկ երկիրս
դութի ածային հոգւովն սրբէքեալ:
Որոնչ յաճախելոյն սահման երաշխաւորութե
թէ առ ի՛ լրասաւորութի եկեղեցւոյ գա
ճանութե մեկնապետ եղեալ աստանօր:
Ւբր որ առ անշնչական Նիւթեղէն գոյա
նի երանաւոր կերպագրութի անձառեբ:

կաբմի նայեցեալ փայլական
Ա՛չ կիսատանեալ յատրութի
Ա՛չ փութացելոյ ուսից յեղյե
ղումն: Ա՛չ յիլից բարձրութէ՝
միոյ կանգնոյ կաթի անկանե
լոյ: Ա՛չ գիծ մի չափոյ մնաց
հետևեցելոյ: Ա՛չ ընդուլից արա
գութի: Ա՛չ ընդոյ տուրևառու
թի: Ա՛չ ընդ յայսմ յանգոյ կեան
տպաւորական նմնուէ անձև
օրինակաց յաբէտ անկայից՝
այնքան առաժամայնք կամ հա
րևանցիբ ուրբ եղծ մունք ըզնդ
մունք և հալմունք մեզացս սահ
նամանեաց պահեստի՝ քումգ
զօրութե ետծ ասի որ յո քն
որդի անքնին կենդանւոյդ ոյ
Ա՛ր տաս պրգևեբս արև քաղց
րութե՝ չարեաց ըբարիս և
անձրեբես երկաքանչիւրոցն
անաչառուն: Ւչռեբս սահմանես
իրաբամբք և զվտանգս կրիցն
հաւասարաբար: Ա՛րդ մեծ է
հանգիստն առ ակնկալութի
պարգևին, ուորր խթանաւ փոր
ձուն զսակաւուն պարտուցն
ասուն վճարես: Ո՛վ որբք զեր
կիր ընտրեցեր՝ ներեա ողորմա
թէ, տալով ինձ դարման ընդ
և միշտ առ քեզ դարձին ապա
սես: Ւ՛ր քեզ փութք ամենազօ
րիդ առ ասմ հրաշագործութի

Փառաւորեմք վերադայ
Նման նշանագրի, օրհնութ

Փառաւորեմք վերադայ նման նշանագրի, օրհնութեան

Համբոյր ողջոյնիս անկարգ ինչ
վարկցիս։ Ա՝ի զպաշտօնն՝ ա
պաշնորհ գրեացես. և մի՛ վեր
կրըպագուածին՝ անխորհուրդ
լքցես։ Ա՝ի անգուռուզ լինի տե
սականութեի պատկերին. և մի
աննշոյլ կերպարանին սքանչե
լութեի։ Ա՝ի անհուր ողջակի
զին սպանդ մեացի. և մի պարտ
ուխտ ակտ ճառի՝ արտաքոյ
գրճեացի։ Ա՝ի ճաշակիդ լուսոյ՝
ինձ մահու լեցի. և մի՛ բաժակ
քո կողիցդ արեան՝ ի դատա

պարտութեի եղիցի։

Ազգեմ զքեզ ուր չիս միդ կի
ութեդ՝ որով զգիտութեի հօր
քոյ և հոգւոյդ սրբոյ ճաշա
կեալ ծանեար։ Ո՛անգի՛ քէն
իսկ վարդապետեալ զամենասպար
գև կարգս եկեղեցւոյ՝ ի սմին
աղօթանըձէր լուսարան կենդ
վիրկուն քարեց՝ տարածել զգ
սիրտս՝ ձեռաց համբարձմամբ
զայս կընդրուկ բանի բնակո
զնդ՝ ի սմա՝ ակրոզնդ բնաւից
ձ սրբենիդ մատուցել յաւէժ
ընծայեցեցանեմք այսու բար
բառով բարեխնորհութե։

Ձ

Ի՛ զի յարգանդէն յորում
յղացայ հոգւոյ երկայնք ծնե
ցեալ՝ զինծ և զերջանիկ դիպոյ
անարատ ամենից կուսից ի
կուհի զպանծալի մայրնեմ գո
վելի, պարտ կանոնաւ սահմա
նի բանի արձանագրել յայսմ
մատենի։ Ո՛ի ծանիցի ցուցցի
և այլոց ևս ապագայիցն ազ
գաց պատճառացն զրքանուէ փոյթ
խնկեղէնն։ արժանաւորապես
պաշտամանբ պատուեալ լիցի մա
քուր մարմին ըստ գլխոյ մարդե
ղութե բանին այ՝ ի յիշատակ
ճառիս հաւատոյ երրորդու

թեն դաւանութե։

Ա՛ռ արդ՝ ի յայս օրինակ հո
գենքարի պատկերի բանի՝ որ
զիտորանէս լուսոյ յարմարի, ըն
կալ զիս գթած օրհնեալ. քա
հեալ և սրբեալ ի սմին։ Ո՛ան
սովաւ՝ ի հոգւոյս զնախատինս
մեղացս։ Ո՛նմանս և անբիծս ըն
հոլմանեաւ սորին՝ բազմեցո
Յաւել զակարս ի տունն դա
թի. և անտուաստ փոխեսցես՝ ի
տունդ այլ. ըստ երդմնին Ճայնի,
որ՝ ի քեզ յայ ակնարկի։ Ա՝ի
սուակ զմահից և մի՛ անօգուտ
զերկին հետևութե արասցես։
Ա՝ի զՀաւատոյս Ջերմութե
ցուրտ հալարեսցիս. և մի՛ ըզ

կենաց՝ ի ծայրս լուծեալ անմահ
ատելաբար ձաւղին պատղին
կոչ կամաւ ընծայեալ խաչին՝
կոթիսիմ հանդարտեցոյց
ձանցն կրթութեամբ՝ զըստահ
տութեան երասանաւ տան
ջոյս հրաշապէս ։ Լուսաւո
ոգի բաղկացոյց զգոյութիւն շնչ
կան խառնութեամբ յաճախութենն
պետ միականուն թափանցա
էութեամբ համասնեալ յանանջը
րատուութեամբ ։ Ընդ ամենակալն
սասահմանն անդաստանին անա
ցոյց զբոյն օրհնութեամբ՝ ի լու
գանդ մայրենի ածածին կու
սին մաքրութեամբ ։ յորում՝ աձե
ռացաւ ։ Աձեցաւ մանանեայ
խնարհեալ ի՛ջեալ ի՛ յերկինից
աննըմանդ գոլով ընտանի միա
ծակցութեամբ հոգւոյն սրբութեամբ՝
հայրն հանգուցանիպ ։ Որ
Հոգւոյն միաբանութեամբ ապա
Հորութեամբ պատճառակից առ
կանութեամբ, ինքն իշխան կամա
ցութեամբ, անյաղթելիացն լրա
նութեամբ, եռալուսեանն զուգակ
թեամբ, անպատումն ազգականու
նաւն համապատուեն կոյրդու
թեամբ, անքննին ներ
գոհաբանութեամբ | անքննին ներ

բողիւք գովեալ։

Ո՞վ ինն բարձրել ահաւոր ո՞ւ
րոնաստ բարութեամբ՝ ամենևին
ունայն՝ի չարե ։ ( )րշնաձայն

գերդոց՝ ի հաւատ պաշտամանն
բանի զբարե հրամանն պատձառն
եղելոց։ Ո՞երրորդութենն անբա
կիզբն անհամեմատ բարձրու
թեամբ. անհատական խորհրդոց
և անըմբռնելի լմաստից. ան
զընտելի զգայութեամբ և անբե
րելի եղելոց ։ Ո՞անակութեամբ
վերնականն երկնի. և անսահ
մանն ներքնայինն խորոց։ Ըս
թեամբ սպառմանց. և նախադրու
թեամբ սկզբանց։ Ո՞ի յերից ան
շփոթ կերպիւ. և երիս միոյ ան
հաւասարելի խտութեամբ՝ Ո՞վեր
քան զմտաց անարգելութեամբ յա
րաձգել ամ՛ուրեք բռնկանդիկ
Ո՞նփոփոխ բարի։ Ո՞նասասանե
լի ուղղութեամբ։ Ո՞նխառն կեր
պարան սիրոյ։ Ո՞եռ ծութեամբ ան
յաչորդ։ Ո՞արձրութեամբ անխո
նարհելի։ Ո՞նվասանելի տեսա
կանութեամբ։ Ո՞երերարութեամբ ան
ընդհատելի։ Ո՞ամբ կայուն։ Ո՞ը
րատան կենդանի։ Ո՞կնարկու
թեամբ փրկչական։ Ո՞րանութեամբ
ճշմարիտ։ Ո՞կնկալութեամբ հաւաս
տի։ Ո՞յսոստումն անաբոտելի։
Ո՞ձանդ արդասաւոր։ Ո՞տոհգ
աւետիս։ Ո՞երամբարձութեամբ
անձեռնարկելի։ Ո՞ի հայր՝
միայնոյ որդւոյ. միական հո
գւովն պատճեալ։ Ո՞ննա

յորդանանու։ Օրինակաւ
տեսութեամբ ամպոյ ցուցաւ ձայ
ծուխ զօրանայ։ Կայեաց
միածնին աւծուեն ի հոգւոյն
հանապազ նովիմբ բարեգոր
ղորմութեամբ հրամայեաց,
ինքեան միայն բաւականութեամբ։
մարմնոյ ըստ նմանութեամբ քո ը
Հաւքին քո յարդարեաց։ Ա
կըզգեաց և զեր քան զՀուր
պարփակ մրթութեամբ Հակառակ
անբաւութեամբ երկրատարածն
ծուխ, ի կատարումն արդեն
խորհրդոյս զայր զաւազանն
լուսոյ։ Ասէ արար, և այժմ
գործէ։ Ոյացոյց և միշտ կա
տարէ։ Քրեստոս։ Քանզեալ
զմեզ աւծօրէնս։ Օ
թիս զարմանաւորս։ Երկիր
ժօղս կրթուեր Հանճարոյ
ղորմութեամբ Հրամայեաց։ Ը
Հաւքին և մարդկան։ Ա
ծուխ բարեր, և աւր բաղորից, որ
նին պարզուեր սիրչականն փա
րուեալքն գահոյս նախնական
դակ։ Ազգեցաւ նստաւ ի գե
համայն և համբարձաւ բովան
վենեին անդրեզելին։ Ել եկն
Ձի։ Հերևեցեալ նոյնութեամբ ա
րականաց։ Հաւատարիմ եղև
նաց և Հովիւն Հօտից բանաւո
Հանջել զիմեցումն մահու։
պէս ելեալ ի յերկրէ Հայն կե
քնոյ զարթուցեալ, յինքն նա
տրին իւրաստեղծ ի կապանաց
ցեալ։ Ջեալ, Հայրս խաւա
Ինքն է սկիզբն և ինքն կատար։
Ոյս աւձին և նոյն առյապայ,
Ա։ Նպակաս բովանդակութեամբ
թեզորեալ ի լոյս անմատոյց։
Ո Րինաբանեմք ըզ Հօր և որ

որ արտաքոյ խոյանի այսր վե-
անիծուք հերձի այր ընդ օրինին,
կայցի ունիցի։ Եւ զի մահու-
զայս ձեղուն օրհնութեան ծա-
ղիկ առաքելականացն դա-
ւաճան հիմնեցաւ։ Յայսակեր
նիւք բաւականանայ այս նը
հեր ուրուն մարմնոյ։ եթէ ոչ
սորին պահիցի։ Այլ զի ոչ երկ
խորհրդոյ այսր ահաւորուն
ձեռնարկել եթէ ոչ ընդ թեւօր
արեգական՝ ի սպասաւորութիւն
ուրուք ընդ երկնաւոր յանդիման
լուծ։ Քանզի ոչ կար զօրու-
նու՝ անմահուն՝ ի սմա ազդե-
ռով ձայնի բերկրուն՝ կենդա-
գուժարկու։ մեծաւ բարբա-
ձէտ քան զհաբելին մահու-
այ բաշխեալ մատուցանի յա-
ռութիւն։ Աստ արիւն հզօրին
տրճաւ յուսանօրոգ բարեփա-
խամճար առաքելութեն։ յո-
յորինակ սրբուն կատարման
շնորհի այսր եկեղեցւոյ կան
Հուրն մեծի պենտակոստէին
՝Սակ՝ զտունն բարեսեսիլ՝
գուցեալ՝ ինձմ զօրութիւ յա
Օրը հոգին ու լցոյց՝ միալե
հն խորհրդակատարն վայրկ։
զանձու՝ ի վերնայարկն սրա
պատաճորաց բանին պաշտեցիր
Ակիզբն առեալ կենացս այս
սորին պահիցի։ Այլ զի ոչ երկ
Հէր ուրուն մարմնոյ։ եթէ ոչ
նիւք բաւականանայ այս նը
զայս ձեղուն օրհնութեն ծած
կայցի ունիցի։ Եւ զի մահու
անիծուք հերձի այր ընդ օրինին,
որ արտաքոյ խոյանի այսր վե

տաց վերնոյն իննկեցաւ։ Ու ըս
Հուրն մեծի պենտակոստէին
՝Սակ՝ զտունն բարեսեսիլ՝
գուցեալ՝ ինձմ զօրութիւ յա
Օրը հոգին ու լցոյց՝ միալե
հն խորհրդակատարն վայրկ։
զանձու՝ ի վերնայարկն սրա
պատաճորաց բանին պաշտեցիր
Ակիզբն առեալ կենացս այս
ռութիւ։ Աստ արիւն հզօրին
տրճաւ յուսանօրոգ բարեփա
խամճար առաքելութեն։ յո
յորինակ սրբուն կատարման
շնորհի այսր եկեղեցւոյ կան
Հուրն մեծի պենտակոստէին
՝Սակ՝ զտունն բարեսեսիլ՝
գուցեալ՝ ինձմ զօրութիւ յա
Օրը հոգին ու լցոյց՝ միալե
հն խորհրդակատարն վայրկ։
զանձու՝ ի վերնայարկն սրա
պատաճորաց բանին պաշտեցիր
Ակիզբն առեալ կենացս այս
սորին պահիցի։ Այլ զի ոչ երկ
Հէր ուրուն մարմնոյ։ եթէ ոչ
նիւք բաւականանայ այս նը
զայս ձեղուն օրհնութեն ծած
կայցի ունիցի։ Եւ զի մահու
անիծուք հերձի այր ընդ օրինին,
որ արտաքոյ խոյանի այսր վե

ձէտ քան զհաբելին մահու
այ բաշխեալ մատուցանի յա
ռութիւ։ Աստ արիւն հզօրին
տրճաւ յուսանօրոգ բարեփա
խամճար առաքելութեն։ յո
յորինակ սրբուն կատարման
շնորհի այսր եկեղեցւոյ կան
Հուրն մեծի պենտակոստէին
՝Սակ՝ զտունն բարեսեսիլ՝
գուցեալ՝ ինձմ զօրութիւ յա
Օրը հոգին ու լցոյց՝ միալե
հն խորհրդակատարն վայրկ։
զանձու՝ ի վերնայարկն սրա
պատաճորաց բանին պաշտեցիր
Ակիզբն առեալ կենացս այս
սորին պահիցի։ Այլ զի ոչ երկ
Հէր ուրուն մարմնոյ։ եթէ ոչ
նիւք բաւականանայ այս նը
զայս ձեղուն օրհնութեն ծած
կայցի ունիցի։ Եւ զի մահու
անիծուք հերձի այր ընդ օրինին,
որ արտաքոյ խոյանի այսր վե

տաց վերնոյն իննկեցաւ։ Ու ըս
պատաճորաց բանին պաշտեցիր
Ակիզբն առեալ կենացս այս
դանձու՝ ի վերնայարկն սրա
հն խորհրդակատարն վայրկ։
զօրութիւ յա
Օրը հոգին ու լցոյց՝ միալե
՝Սակ՝ զտունն բարեսեսիլ՝
Հուրն մեծի պենտակոստէին
յորինակ սրբուն կատարման
շնորհի այսր եկեղեցւոյ կան
խամճար առաքելութեն։ յո
ռութիւ։ Աստ արիւն հզօրին
տրճաւ յուսանօրոգ բարեփա
այ բաշխեալ մատուցանի յա
ձէտ քան զհաբելին մահու
գուժարկու։ մեծաւ բարբա
ռով ձայնի բերկրուն՝ կենդա
նուի անմահուն՝ ի սմա ազդե
լով։ Քանզի ոչ կար զօրու
ուրուք ընդ երկնաւոր յանդիման
արեգական՝ ի սպասաւորութիւն
խորհրդոյ այսր ահաւորուն
ձեռնարկել եթէ ոչ ընդ թեւօր
սորին պահիցի։ Այլ զի ոչ երկ
Հէր ուրուն մարմնոյ։ եթէ ոչ
նիւք բաւականանայ այս նը
զայս ձեղուն օրհնութեն ծած
կայցի ունիցի։ Եւ զի մահու
անիծուք հերձի այր ընդ օրինին,
որ արտաքոյ խոյանի այսր վե

տաց վերնոյն իննկեցաւ։ Ու ըս
պատաճորաց բանին պաշտեցիր
Ակիզբն առեալ կենացս այս
դանձու՝ ի վերնայարկն սրա
հն խորհրդակատարն վայրկ։
զօրութիւ յա
Օրը հոգին ու լցոյց՝ միալե
՝Սակ՝ զտունն բարեսեսիլ՝
Հուրն մեծի պենտակոստէին
յորինակ սրբուն կատարման
շնորհի այսր եկեղեցւոյ կան
խամճար առաքելութեն։ յո
ռութիւ։ Աստ արիւն հզօրին
տրճաւ յուսանօրոգ բարեփա
այ բաշխեալ մատուցանի յա
ձէտ քան զհաբելին մահու
գուժարկու։ մեծաւ բարբա
ռով ձայնի բերկրուն՝ կենդա
նուի անմահուն՝ ի սմա ազդե
լով։ Քանզի ոչ կար զօրու
ուրուք ընդ երկնաւոր յանդիման
արեգական՝ ի սպասաւորութիւն
խորհրդոյ այսր ահաւորուն
ձեռնարկել եթէ ոչ ընդ թեւօր
սորին պահիցի։ Այլ զի ոչ երկ
Հէր ուրուն մարմնոյ։ եթէ ոչ
նիւք բաւականանայ այս նը
զայս ձեղուն օրհնութեն ծած
կայցի ունիցի։ Եւ զի մահու
անիծուք հերձի այր ընդ օրինին,
որ արտաքոյ խոյանի այսր վե

տաց վերնոյն իննկեցաւ։ Ու ըս
պատաճորաց բանին պաշտեցիր
Ակիզբն առեալ կենացս այս
դանձու՝ ի վերնայարկն սրա
հն խորհրդակատարն վայրկ։
զօրութիւ յա
Օրը հոգին ու լցոյց՝ միալե
՝Սակ՝ զտունն բարեսեսիլ՝
Հուրն մեծի պենտակոստէին
յորինակ սրբուն կատարման
շնորհի այսր եկեղեցւոյ կան
խամճար առաքելութեն։ յո
ռութիւ։ Աստ արիւն հզօրին
տրճաւ յուսանօրոգ բարեփա
այ բաշխեալ մատուցանի յա
ձէտ քան զհաբելին մահու
գուժարկու։ մեծաւ բարբա
ռով ձայնի բերկրուն՝ կենդա
նուի անմահուն՝ ի սմա ազդե
լով։ Քանզի ոչ կար զօրու
ուրուք ընդ երկնաւոր յանդիման
արեգական՝ ի սպասաւորութիւն
խորհրդոյ այսր ահաւորուն
ձեռնարկել եթէ ոչ ընդ թեւօր
սորին պահիցի։ Այլ զի ոչ երկ
Հէր ուրուն մարմնոյ։ եթէ ոչ
նիւք բաւականանայ այս նը
զայս ձեղուն օրհնութեն ծած
կայցի ունիցի։ Եւ զի մահու
անիծուք հերձի այր ընդ օրինին,
որ արտաքոյ խոյանի այսր վե

Ա՝որին ասացեալ ի խորհուրդ Աւրբոյ Ա՛հե
ղեցւոյ Ա՛նդրէա պիղծ աղանդաւորացն
Թանգրիկեցւոց ։ Ա՛յսինքն նոր մանիք
ցւոց ։ որոն պօլիկեանք ։

Ա՛Հանիմք ի հաճատու
զնդ և անխոտորնակ ան
բծծութեն համբուրիմ
չրթանց ողջունեալ՝ զկատու
ցեալս խորան յանշէջական ար
Հանապ՝ աճապարին բնակուն ե
կեղեցւոյս շինուածոյ։ Ա՛ր գե
րազանց գտաւ և երկնի ամե
նազարդ բարձրութե։ Ա՛ր՝ինո
ցին իսկ առաքելականացն դա
սուց հիմնեցաւ։ Ա՛յսակեր

Ղևտա)
4,14

Ա՛Ես
12'24

Ա՛որ
2.2

Ա՛ես
14.27

Ա՛ես
13.14

Ա՛ես
14.1

Ա՛ես
1.1

նեն գաճաչանն խորհրդական (Ա.Ը) ղ.ա.
քան զքաջնէոր, որքան աճարօ
ցուան յաղթօղական։ Ընդել ղ.ա.
որքան ընտրեցելոյն մովսիսի
նրճաստի։ Ա՝ եծե քան զմարդ,
դարձել էր վեհագոյն յաճէտ
րէն կառուցեալ նմին օժան
սուԹեց։ Ընդանն ի քանաճո
ժոր յաղթօղնմասից մերս տե
կոխեցի։ Տնով իմն է զարմանա
չարաց և կամ յանհաճատից
զաղջանայ, եԹէ ոչ ի մարդոց
Ըհաւ ելոյ պաշտելի անչնչա
կան եկեղեցի՝ տայ կեանս և
մահաճ իշխէ։ Ըօրինակի տա
ճեան պաղտն յարմարացոյս ձա
շակելու։ Վերազանց ք զքանա
կանս՝ յանչնչուեն հրաշիքն է։
Ա՝ ինչ զի կարուժն ընձեռէ։
նորոգ հաստատէ։ վերստին նը
կարել ի մեզ զկերպարանն փոշ
լուսոյ։ Վրեալ Հաւ է տեսակ
մեծուԹեն վերնուժ կամարին,
սկզբնաճոր յիշակառոյց. քան
զբնակիչս հոգեղինացն ի նմա
զօրուԹեց։ Ար լոյն ընծայէ
Թռիչս մարմնոց ըստ Թեթևու
Թիս հոգւոց. պատճականին
հարստուԹէ զանարգն յարգա
ճորեալ։ Ա՝ ինքնակիր մեղք
զազրանայ, եԹէ ոչ ի մարդոց
չարաց և կամ յանհաճատից
կոխեցի։ Տնով իմն է զարմանա
ճոր յաղթօղնմասից մերս տե
սուԹեց։ Ընդանն ի քանաճո
րէն կառուցեալ նմին օժան
դակել էր վեհագոյն յաճէտ
նրճաստի։ Ա՝ եծե քան զմարդ,
որքան ընտրեցելոյն մովսիսի (Ա.Ը) ղ.ա.
ցուան յաղթօղական։ Ընդել ղ.ա.
քան զքաջնէոր, որքան աճարօ

ուանկնդրացն ծանուցեալ
հաճատասցի։

Ա՝ յս գլխոյ պաշտելի անչնչա
կան եկեղեցի՝ տայ կեանս և
մահաճ իշխէ։ ըօրինակի տա (Ա.Ը)
ճեան պաղտն յարմարացոյս ձա ղ.ա.
շակելու։ Վերազանց ք զքանա
կանս՝ յանչնչուեն հրաշիքն է։
Ա՝ ինչ զի կարուժն ընձեռէ։
նորոգ հաստատէ։ վերստին նը
կարել ի մեզ զկերպարանն փոշ
լուսոյ։ Վրեալ Հաւ է տեսակ
մեծուԹեն վերնուժ կամարին,
սկզբնաճոր յիշակառոյց. քան
զբնակիչս հոգեղինացն ի նմա
զօրուԹեց։ Ար լոյն ընծայէ
Թռիչս մարմնոց ըստ Թեթևու
Թիս հոգւոց. պատճականին
հարստուԹէ զանարգն յարգա
ճորեալ։ Ա՝ ինքնակիր մեղք
զազրանայ, եԹէ ոչ ի մարդոց
չարաց և կամ յանհաճատից
կոխեցի։ Տնով իմն է զարմանա
ճոր յաղթօղնմասից մերս տե
սուԹեց։ Ընդանն ի քանաճո
րէն կառուցեալ նմին օժան
դակել էր վեհագոյն յաճէտ
նրճաստի։ Ա՝ եծե քան զմարդ,
որքան ընտրեցելոյն մովսիսի
ցուան յաղթօղական։ Ընդել
քան զքաջնէոր, որքան աճարօ

նեն գաճաչանն խորհրդական
նուԹեն խոստացելոյն ի միտս
նեծուԹեն սէց. զի աներկեա
ճուԹեն վերնուժ Թիւրու
ԹեՆն յայտնանայս ձեմարտեսցի։
Ա՝ ի յոյս կենդանուԹեն առան
նուԹեն խոստացելոյն ի միտս
նեծուԹեն սէց. զի աներկեա
ճուԹեն վերնուժ Թիւրու
ԹեՆն յայտնանայս ձեմարտեսցի։
Ա՝ ի յոյս կենդանուԹեն առան
կայուԹեն՝ զնծային պարագն
մատուցանէ։ Ա՝ անաճանդ զի
պարտաճոր արեան կուեսցի.
որ ոչ զանձինն օրինակ արիւն՝
յայս ներքինն ընծայեցուսցէ։
Ա՝ ի՝ իսմա լըճացուա՝ ի՝ իսմանՇ
քան զի մի յանգետս անարգել
ճծուԹեն՝ իծանուցելուա՝ ըզ
նախնին կրեսցէ։ Ա՝ ի ձեռնադ
րուԹի՝ նպատիճ օծուԹեն լու
սոյն. զի մի՝ յանբծուԹենն խա
բէուԹի խառնեսցի։ Ա՝ ի ևչնոր
հօր՝ քան Թէ ապաչխարուԹե
քաճառ ի՝ զի մի՝ ձչմարտուԹին
կերպարանօք խորամանկսցի
Ա՝ ի յընտրուԹին ապառնի հա
ճատ. զի մի սպառնալիք հա
տուցմանն զոյցս ինչ օտար
համբաճոյ գրեսցի։ Ա՝ ի երկա
քանչիւրոց գոյուԹեց մերոց
իրաճամբք կշռամբուն. զի մի
կիսամանեայ առ մարդն ներ
քին և առ արտաքին չորի և
կամ բարւոյ փոխատուԹենն
կարծեցի յանմահ զօրուն ար
քայական որդեգրուԹենն։
Օ՝ի ընելոյԹե երկայնոյա՝ ա
ռաճելուԹի վերնուժ Թիւրու
ԹենՆ յայտնանայս ձչմարտեսցի։
Ա՝ ի յոյս կենդանուԹե առան

բերի։ այլ ի բարձրութիւնն երկ
ՀԱՆ ՀԱՆ ՀԱՆ
ՀԱՆ ՀԱՆ ՀԱՆ
ՀԱՆ ՀԱՆ ՀԱՆ

Ճաշակ իւղով առ՝ իյակոբայ
(Ծն. 28, 18) ՚ի անուրէիրական հանրակա-
կան գոյականութենէ, եւ արտագոյ-
ից ՚ի ռնական
ռեշտակաց խօսի։ ՚Ի ուն կան
լեզուաւ մարդոյ, այլ բանիւք հր
զին բարձեալ տանիցի։ ՚Ի
լուք իբր զանօթ ինչ ձեռնա
բասխրաբար գետնակոխ սա
անասնային լծակցութենէ երկ
վազվազակի առաքմանն, եթէ
բերիցի։ Պանանէ վատնեալ
տակէ, եթէ ոչ խաչապէս յոգի
տէ։ Ընդ ոզնէլի անտեսատա
լուսոյն կենաց տեղի պատրաս
ին կերպարան անբանակ էին
յՀէտեալ ՚ի հանդերձեանս
տողականաց մեզ առաջնորդէ։
տակաք առանց ղգայութենէ տե
ան խօս փայտեղէն մածել ասէ
ոոյց հիմարք անսասանելեաւ
զսա հաստատէ։

(Ելից 10, 3) Արձել իբր զտապանակն
ան խօս փայտեղէն մածել ասէ
տակաք առանց ղգայութենէ տե
ոոյց հիմարք անսասանելեաւ
զսա հաստատէ։

Հանապազափոխ։ այլ մշտակա
Հանդերձէ։ ՚Ի յարաշարժ
ծինն այ՝ հոգւոյնն սրբով զսա
մովսէս ըստ բեսեղէլի։ այլ միա
տողին հրամանաւ շինի։ ՚Ի
ձեռնարկեալ գործի։ այլ հաս
ընթեռնալ ածէ։ ՚Ի նոյնէ
Ճաշոց։ այլ՝ իկենացն աւետես
Ճաշոց։ այլ՝ իկենացն աւետես
Ճաշոց։ այլ՝ իկենացն աւետես

բաղձանօք, քան ի դրախտ
(ղա II ղա) նորաշագի։ Եւ օրհնէ կրկին
բանականացս դաստուց խմբել
ի հանդիսի մեծի գումեսու, ու՛ր
իշխերին ու՛ղղարտեցին, իսկ
զօրինակ սորին ծածկեցին,
(II:8 Եսա 3:1 Եսա 3:9) ասել միանգամ ի միտս երեսաց
լուսոյն, որ զդէմս մրկրէին։ Եւ
պարծի։ Ներաւուրէն աճեան
հիւթաճար բնակուի առաքել
իւրամարդ վիրկինն երկնի, յոյս
կենաց մատչ ագանիցի։ Ուրան
տեղի գլխոյն հանգատեան տուր
(Եսա II:34 տան տաղաւարեսցի։ Եւ ունի
բովանդակելն, եթէ ուր իսմին
(անգեա 8:1 գի կարեալ։ Նոտուն շրջի ան
առանց այսր մեր արգանդի, ը
պայծառ կերպիւ հոգւակի
երկեն երկնի, ի յերկրի լուսա
խարկել. այլ ինոյն շուք միշ
մեծատաս ընարձակի։ Այն ինքն
համբուրի։ Եւ սասանի երբեք
րութեն պարգեւարան, ի մէնջ
րութեն. այլ ուրուն բարերա
լծով օրինն տեղի պարտաւո
թեն կապաւ բագին, եւ կամ
նմին ձանաչի։ Եւ կուպշտու
սիօնի, քան թէ ձչմարտութեի
պարարի, այլ ահերին արեմ
տաւն երկրային նուիրոյ, քան
Թէ մարմին երկնային լուսոյ
այ զսորին որդիս կնքել ձեռ
նադրէ։ Եւ կենցաղոյս յերկրէ
յոյսացմանն, այլ ալքայութենն
երկնից ժառանգս կրթէ։
ի՞նծոց իւր զրգեալն, գո
գոյն աբրհմ ընծայեցաւնէ։
(իսոր 7:1 եսայ հարսնութեն սորա, որ
զին այ կենդանւոյ։ Իսորդ
ղա եա 3:2 ղեղ 3:2 ղեղ 3:3 ղեղ 3:4 ղեղ 3:5 ղեղ 3:6 ղեղ 3:7 ղեղ 3:8 ղեղ 3:9 ղեղ 3:10 ղեղ 3:11 ղեղ 3:12 ղեղ 3:13 ղեղ 3:14 ղեղ 3:15 ղեղ 3:16 ղեղ 3:17 ղեղ 3:18 ղեղ 3:19 ղեղ 3:20 ղեղ 3:21 ղեղ 3:22 ղեղ 3:23 ղեղ 3:24 ղեղ 3:25 ղեղ 3:26 ղեղ 3:27 ղեղ 3:28 ղեղ 3:29 ղեղ 3:30 ղեղ 3:31 ղեղ 3:32 ղեղ 3:33 ղեղ 3:34 ղեղ 3:35 ղեղ 3:36 ղեղ 3:37 ղեղ 3:38 ղեղ 3:39 ղեղ 3:40 ղեղ 3:41 ղեղ 3:42 ղեղ 3:43 ղեղ 3:44 ղեղ 3:45 ղեղ 3:46 ղեղ 3:47 ղեղ 3:48 ղեղ 3:49 ղեղ 3:50 ղեղ 3:51 ղեղ 3:52 ղեղ 3:53 ղեղ 3:54 ղեղ 3:55 ղեղ 3:56 ղեղ 3:57 ղեղ 3:58 ղեղ 3:59 ղեղ 3:60 ղեղ 3:61 ղեղ 3:62 ղեղ 3:63 ղեղ 3:64 ղեղ 3:65 ղեղ 3:66 ղեղ 3:67 ղեղ 3:68 ղեղ 3:69 ղեղ 3:70 ղեղ 3:71 ղեղ 3:72 ղեղ 3:73 ղեղ 3:74 ղեղ 3:75 ղեղ 3:76 ղեղ 3:77 ղեղ 3:78 ղեղ 3:79 ղեղ 3:80 ղեղ 3:81 ղեղ 3:82 ղեղ 3:83 ղեղ 3:84 ղեղ 3:85 ղեղ 3:86 ղեղ 3:87 ղեղ 3:88 ղեղ 3:89 ղեղ 3:90 ղեղ 3:91 ղեղ 3:92 ղեղ 3:93 ղեղ 3:94 ղեղ 3:95 ղեղ 3:96 ղեղ 3:97 ղեղ 3:98 ղեղ 3:99 ղեղ 3:100 ղեղ 3:101 ղեղ 3:102 ղեղ 3:103 ղեղ 3:104 ղեղ 3:105 ղեղ 3:106 ղեղ 3:107 ղեղ 3:108 ղեղ 3:109 ղեղ 3:110 ղեղ 3:111 ղեղ 3:112 ղեղ 3:113 ղեղ 3:114 ղեղ 3:115 ղեղ 3:116 ղեղ 3:117 ղեղ 3:118 ղեղ 3:119 ղեղ 3:120 ղեղ 3:121 ղեղ 3:122 ղեղ 3:123 ղեղ 3:124 ղեղ 3:125 ղեղ 3:126 ղեղ 3:127 ղեղ 3:128 ղեղ 3:129 ղեղ 3:130 ղեղ 3:131 ղեղ 3:132 ղեղ 3:133 ղեղ 3:134 ղեղ 3:135 ղեղ 3:136 ղեղ 3:137 ղեղ 3:138 ղեղ 3:139 ղեղ 3:140 ղեղ 3:141 ղեղ 3:142 ղեղ 3:143 ղեղ 3:144 ղեղ 3:145 ղեղ 3:146 ղեղ 3:147 ղեղ 3:148 ղեղ 3:149 ղեղ 3:150 ղեղ 3:151 ղեղ 3:152 ղեղ 3:153 ղեղ 3:154 ղեղ 3:155 ղեղ 3:156 ղեղ 3:157 ղեղ 3:158 ղեղ 3:159 ղեղ 3:160 ղեղ 3:161 ղեղ 3:162 ղեղ 3:163 ղեղ 3:164 ղեղ 3:165 ղեղ 3:166 ղեղ 3:167 ղեղ 3:168 ղեղ 3:169 ղեղ 3:170 ղեղ 3:171 ղեղ 3:172 ղեղ 3:173 ղեղ 3:174 ղեղ 3:175 ղեղ 3:176 ղեղ 3:177 ղեղ 3:178 ղեղ 3:179 ղեղ 3:180 ղեղ 3:181 ղեղ 3:182 ղեղ 3:183 ղեղ 3:184 ղեղ 3:185 ղեղ 3:186 ղեղ 3:187 ղեղ 3:188 ղեղ 3:189 ղեղ 3:190 ղեղ 3:191 ղեղ 3:192 ղեղ 3:193 ղեղ 3:194 ղեղ 3:195 ղեղ 3:196 ղեղ 3:197 ղեղ 3:198 ղեղ 3:199 ղեղ 3:200 ղեղ 3:201 ղեղ 3:202 ղեղ 3:203 ղեղ 3:204 ղեղ 3:205 ղեղ 3:206 ղեղ 3:207 ղեղ 3:208 ղեղ 3:209 ղեղ 3:210 ղեղ 3:211 ղեղ 3:212 ղեղ 3:213 ղեղ 3:214 ղեղ 3:215 ղեղ 3:216 ղեղ 3:217 ղեղ 3:218 ղեղ 3:219 ղեղ 3:220 ղեղ 3:221 ղեղ 3:222 ղեղ 3:223 ղեղ 3:224 ղեղ 3:225 ղեղ 3:226 ղեղ 3:227 ղեղ 3:228 ղեղ 3:229 ղեղ 3:230 ղեղ 3:231 ղեղ 3:232 ղեղ 3:233 ղեղ 3:234 ղեղ 3:235 ղեղ 3:236 ղեղ 3:237 ղեղ 3:238 ղեղ 3:239 ղեղ 3:240 ղեղ 3:241 ղեղ 3:242 ղեղ 3:243 ղեղ 3:244 ղեղ 3:245 ղեղ 3:246 ղեղ 3:247 ղեղ 3:248 ղեղ 3:249 ղեղ 3:250 ղեղ 3:251 ղեղ 3:252 ղեղ 3:253 ղեղ 3:254 ղեղ 3:255 ղեղ 3:256 ղեղ 3:257 ղեղ 3:258 ղեղ 3:259 ղեղ 3:260 ղեղ 3:261 ղեղ 3:262 ղեղ 3:263 ղեղ 3:264 ղեղ 3:265 ղեղ 3:266 ղեղ 3:267 ղեղ 3:268 ղեղ 3:269 ղեղ 3:270 ղեղ 3:271 ղեղ 3:272 ղեղ 3:273 ղեղ 3:274 ղեղ 3:275 ղեղ 3:276 ղեղ 3:277 ղեղ 3:278 ղեղ 3:279 ղեղ 3:280 ղեղ 3:281 ղեղ 3:282 ղեղ 3:283 ղեղ 3:284 ղեղ 3:285 ղեղ 3:286 ղեղ 3:287 ղեղ 3:288 ղեղ 3:289 ղեղ 3:290 ղեղ 3:291 ղեղ 3:292 ղեղ 3:293 ղեղ 3:294 ղեղ 3:295 ղեղ 3:296 ղեղ 3:297 ղեղ 3:298 ղեղ 3:299 ղեղ 3:300 ղեղ 3:301 ղեղ 3:302 ղեղ 3:303 ղեղ 3:304 ղեղ 3:305 ղեղ 3:306 ղեղ 3:307 ղեղ 3:308 ղեղ 3:309 ղեղ 3:310 ղեղ 3:311 ղեղ 3:312 ղեղ 3:313 ղեղ 3:314 ղեղ 3:315 ղեղ 3:316 ղեղ 3:317 ղեղ 3:318 ղեղ 3:319 ղեղ 3:320 ղեղ 3:321 ղեղ 3:322 ղեղ 3:323 ղեղ 3:324 ղեղ 3:325 ղեղ 3:326 ղեղ 3:327 ղեղ 3:328 ղեղ 3:329 ղեղ 3:330 ղեղ 3:331 ղեղ 3:332 ղեղ 3:333 ղեղ 3:334 ղեղ 3:335 ղեղ 3:336 ղեղ 3:337 ղեղ 3:338 ղեղ 3:339 ղեղ 3:340 ղեղ 3:341 ղեղ 3:342 ղեղ 3:343 ղեղ 3:344 ղեղ 3:345 ղեղ 3:346 ղեղ 3:347 ղեղ 3:348 ղեղ 3:349 ղեղ 3:350 ղեղ 3:351 ղեղ 3:352 ղեղ 3:353 ղեղ 3:354 ղեղ 3:355 ղեղ 3:356 ղեղ 3:357 ղեղ 3:358 ղեղ 3:359 ղեղ 3:360 ղեղ 3:361 ղեղ 3:362 ղեղ 3:363 ղեղ 3:364 ղեղ 3:365 ղեղ 3:366 ղեղ 3:367 ղեղ 3:368 ղեղ 3:369 ղեղ 3:370 ղեղ 3:371 ղեղ 3:372 ղեղ 3:373 ղեղ 3:374 ղեղ 3:375 ղեղ 3:376 ղեղ 3:377 ղեղ 3:378 ղեղ 3:379 ղեղ 3:380 ղեղ 3:381 ղեղ 3:382 ղեղ 3:383 ղեղ 3:384 ղեղ 3:385 ղեղ 3:386 ղեղ 3:387 ղեղ 3:388 ղեղ 3:389 ղեղ 3:390 ղեղ 3:391 ղեղ 3:392 ղեղ 3:393 ղեղ 3:394 ղեղ 3:395 ղեղ 3:396 ղեղ 3:397 ղեղ 3:398 ղեղ 3:399 ղեղ 3:400 ղեղ 3:401 ղեղ 3:402 ղեղ 3:403 ղեղ 3:404 ղեղ 3:405 ղեղ 3:406 ղեղ 3:407 ղեղ 3:408 ղեղ 3:409 ղեղ 3:410 ղեղ 3:411 ղեղ 3:412 ղեղ 3:413 ղեղ 3:414 ղեղ 3:415 ղեղ 3:416 ղեղ 3:417 ղեղ 3:418 ղեղ 3:419 ղեղ 3:420 ղեղ 3:421 ղեղ 3:422 ղեղ 3:423 ղեղ 3:424 ղեղ 3:425 ղեղ 3:426 ղեղ 3:427 ղեղ 3:428 ղեղ 3:429 ղեղ 3:430 ղեղ 3:431 ղեղ 3:432 ղեղ 3:433 ղեղ 3:434 ղեղ 3:435 ղեղ 3:436 ղեղ 3:437 ղեղ 3:438 ղեղ 3:439 ղեղ 3:440 ղեղ 3:441 ղեղ 3:442 ղեղ 3:443 ղեղ 3:444 ղեղ 3:445 ղեղ 3:446 ղեղ 3:447 ղեղ 3:448 ղեղ 3:449 ղեղ 3:450 ղեղ 3:451 ղեղ 3:452 ղեղ 3:453 ղեղ 3:454 ղեղ 3:455 ղեղ 3:456 ղեղ 3:457 ղեղ 3:458 ղեղ 3:459 ղեղ 3:460 ղեղ 3:461 ղեղ 3:462 ղեղ 3:463 ղեղ 3:464 ղեղ 3:465 ղեղ 3:466 ղեղ 3:467 ղեղ 3:468 ղեղ 3:469 ղեղ 3:470 ղեղ 3:471 ղեղ 3:472 ղեղ 3:473 ղեղ 3:474 ղեղ 3:475 ղեղ 3:476 ղեղ 3:477 ղեղ 3:478 ղեղ 3:479 ղեղ 3:480 ղեղ 3:481 ղեղ 3:482 ղեղ 3:483 ղեղ 3:484 ղեղ 3:485 ղեղ 3:486 ղեղ 3:487 ղեղ 3:488 ղեղ 3:489 ղեղ 3:490 ղեղ 3:491 ղեղ 3:492 ղեղ 3:493 ղեղ 3:494 ղեղ 3:495 ղեղ 3:496 ղեղ 3:497 ղեղ 3:498 ղեղ 3:499 ղեղ 3:500 ղեղ 3:501 ղեղ 3:502 ղեղ 3:503 ղեղ 3:504 ղեղ 3:505 ղեղ 3:506 ղեղ 3:507 ղեղ 3:508 ղեղ 3:509 ղեղ 3:510 ղեղ 3:511 ղեղ 3:512 ղեղ 3:513 ղեղ 3:514 ղեղ 3:515 ղեղ 3:516 ղեղ 3:517 ղեղ 3:518 ղեղ 3:519 ղեղ 3:520 ղեղ 3:521 ղեղ 3:522 ղեղ 3:523 ղեղ 3:524 ղեղ 3:525 ղեղ 3:526 ղեղ 3:527 ղեղ 3:528 ղեղ 3:529 ղեղ 3:530 ղեղ 3:531 ղեղ 3:532 ղեղ 3:533 ղեղ 3:534 ղեղ 3:535 ղեղ 3:536 ղեղ 3:537 ղեղ 3:538 ղեղ 3:539 ղեղ 3:540 ղեղ 3:541 ղեղ 3:542 ղեղ 3:543 ղեղ 3:544 ղեղ 3:545 ղեղ 3:546 ղեղ 3:547 ղեղ 3:548 ղեղ 3:549 ղեղ 3:550 ղեղ 3:551 ղեղ 3:552 ղեղ 3:553 ղեղ 3:554 ղեղ 3:555 ղեղ 3:556 ղեղ 3:557 ղեղ 3:558 ղեղ 3:559 ղեղ 3:560 ղեղ 3:561 ղեղ 3:562 ղեղ 3:563 ղեղ 3:564 ղեղ 3:565 ղեղ 3:566 ղեղ 3:567 ղեղ 3:568 ղեղ 3:569 ղեղ 3:570 ղեղ 3:571 ղեղ 3:572 ղեղ 3:573 ղեղ 3:574 ղեղ 3:575 ղեղ 3:576 ղեղ 3:577 ղեղ 3:578 ղեղ 3:579 ղեղ 3:580 ղեղ 3:581 ղեղ 3:582 ղեղ 3:583 ղեղ 3:584 ղեղ 3:585 ղեղ 3:586 ղեղ 3:587 ղեղ 3:588 ղեղ 3:589 ղեղ 3:590 ղեղ 3:591 ղեղ 3:592 ղեղ 3:593 ղեղ 3:594 ղեղ 3:595 ղեղ 3:596 ղեղ 3:597 ղեղ 3:598 ղեղ 3:599 ղեղ 3:600 ղեղ 3:601 ղեղ 3:602 ղեղ 3:603 ղեղ 3:604 ղեղ 3:605 ղեղ 3:606 ղեղ 3:607 ղեղ 3:608 ղեղ 3:609 ղեղ 3:610 ղեղ 3:611 ղեղ 3:612 ղեղ 3:613 ղեղ 3:614 ղեղ 3:615 ղեղ 3:616 ղեղ 3:617 ղեղ 3:618 ղեղ 3:619 ղեղ 3:620 ղեղ 3:621 ղեղ 3:622 ղեղ 3:623 ղեղ 3:624 ղեղ 3:625 ղեղ 3:626 ղեղ 3:627 ղեղ 3:628 ղեղ 3:629 ղեղ 3:630 ղեղ 3:631 ղեղ 3:632 ղեղ 3:633 ղեղ 3:634 ղեղ 3:635 ղեղ 3:636 ղեղ 3:637 ղեղ 3:638 ղեղ 3:639 ղեղ 3:640 ղեղ 3:641 ղեղ 3:642 ղեղ 3:643 ղեղ 3:644 ղեղ 3:645 ղեղ 3:646 ղեղ 3:647 ղեղ 3:648 ղեղ 3:649 ղեղ 3:650 ղեղ 3:651 ղեղ 3:652 ղեղ 3:653 ղեղ 3:654 ղեղ 3:655 ղեղ 3:656 ղեղ 3:657 ղեղ 3:658 ղեղ 3:659 ղեղ 3:660 ղեղ 3:661 ղեղ 3:662 ղեղ 3:663 ղեղ 3:664 ղեղ 3:665 ղեղ 3:666 ղեղ 3:667 ղեղ 3:668 ղեղ 3:669 ղեղ 3:670 ղեղ 3:671 ղեղ 3:672 ղեղ 3:673 ղեղ 3:674 ղեղ 3:675 ղեղ 3:676 ղեղ 3:677 ղեղ 3:678 ղեղ 3:679 ղեղ 3:680 ղեղ 3:681 ղեղ 3:682 ղեղ 3:683 ղեղ 3:684 ղեղ 3:685 ղեղ 3:686 ղեղ 3:687 ղեղ 3:688 ղեղ 3:689 ղեղ 3:690 ղեղ 3:691 ղեղ 3:692 ղեղ 3:693 ղեղ 3:694 ղեղ 3:695 ղեղ 3:696 ղեղ 3:697 ղեղ 3:698 ղեղ 3:699 ղեղ 3:700 ղեղ 3:701 ղեղ 3:702 ղեղ 3:703 ղեղ 3:704 ղեղ 3:705 ղեղ 3:706 ղեղ 3:707 ղեղ 3:708 ղեղ 3:709 ղեղ 3:710 ղեղ 3:711 ղեղ 3:712 ղեղ 3:713 ղեղ 3:714 ղեղ 3:715 ղեղ 3:716 ղեղ 3:717 ղեղ 3:718 ղեղ 3:719 ղեղ 3:720 ղեղ 3:721 ղեղ 3:722 ղեղ 3:723 ղեղ 3:724 ղեղ 3:725 ղեղ 3:726 ղեղ 3:727 ղեղ 3:728 ղեղ 3:729 ղեղ 3:730 ղեղ 3:731 ղեղ 3:732 ղեղ 3:733 ղեղ 3:734 ղեղ 3:735 ղեղ 3:736 ղեղ 3:737 ղեղ 3:738 ղեղ 3:739 ղեղ 3:740 ղեղ 3:741 ղեղ 3:742 ղեղ 3:743 ղեղ 3:744 ղեղ 3:745 ղեղ 3:746 ղեղ 3:747 ղեղ 3:748 ղեղ 3:749 ղեղ 3:750 ղեղ 3:751 ղեղ 3:752 ղեղ 3:753 ղեղ 3:754 ղեղ 3:755 ղեղ 3:756 ղեղ 3:757 ղեղ 3:758 ղեղ 3:759 ղեղ 3:760 ղեղ 3:761 ղեղ 3:762 ղեղ 3:763 ղեղ 3:764 ղեղ 3:765 ղեղ 3:766 ղեղ 3:767 ղեղ 3:768 ղեղ 3:769 ղեղ 3:770 ղեղ 3:771 ղեղ 3:772 ղեղ 3:773 ղեղ 3:774 ղեղ 3:775 ղեղ 3:776 ղեղ 3:777 ղեղ 3:778 ղեղ 3:779 ղեղ 3:780 ղեղ 3:781 ղեղ 3:782 ղեղ 3:783 ղեղ 3:784 ղեղ 3:785 ղեղ 3:786 ղեղ 3:787 ղեղ 3:788 ղեղ 3:789 ղեղ 3:790 ղեղ 3:791 ղեղ 3:792 ղեղ 3:793 ղեղ 3:794 ղեղ 3:795 ղեղ 3:796 ղեղ 3:797 ղեղ 3:798 ղեղ 3:799 ղեղ 3:800 ղեղ 3:801 ղեղ 3:802 ղեղ 3:803 ղեղ 3:804 ղեղ 3:805 ղեղ 3:806 ղեղ 3:807 ղեղ 3:808 ղեղ 3:809 ղեղ 3:810 ղեղ 3:811 ղեղ 3:812 ղեղ 3:813 ղեղ 3:814 ղեղ 3:815 ղեղ 3:816 ղեղ 3:817 ղեղ 3:818 ղեղ 3:819 ղեղ 3:820 ղեղ 3:821 ղեղ 3:822 ղեղ 3:823 ղեղ 3:824 ղեղ 3:825 ղեղ 3:826 ղեղ 3:827 ղեղ 3:828 ղեղ 3:829 ղեղ 3:830 ղեղ 3:831 ղեղ 3:832 ղեղ 3:833 ղեղ 3:834 ղեղ 3:835 ղեղ 3:836 ղեղ 3:837 ղեղ 3:838 ղեղ 3:839 ղեղ 3:840 ղեղ 3:841 ղեղ 3:842 ղեղ 3:843 ղեղ 3:844 ղեղ 3:845 ղեղ 3:846 ղեղ 3:847 ղեղ 3:848 ղեղ 3:849 ղեղ 3:850 ղեղ 3:851 ղեղ 3:852 ղեղ 3:853 ղեղ 3:854 ղեղ 3:855 ղեղ 3:856 ղեղ 3:857 ղեղ 3:858 ղեղ 3:859 ղեղ 3:860 ղեղ 3:861 ղեղ 3:862 ղեղ 3:863 ղեղ 3:864 ղեղ 3:865 ղեղ 3:866 ղեղ 3:867 ղեղ 3:868 ղեղ 3:869 ղեղ 3:870 ղեղ 3:871 ղեղ 3:872 ղեղ 3:873 ղեղ 3:874 ղեղ 3:875 ղեղ 3:876 ղեղ 3:877 ղեղ 3:878 ղեղ 3:879 ղեղ 3:880 ղեղ 3:881 ղեղ 3:882 ղեղ 3:883 ղեղ 3:884 ղեղ 3:885 ղեղ 3:886 ղեղ 3:887 ղեղ 3:888 ղեղ 3:889 ղեղ 3:890 ղեղ 3:891 ղեղ 3:892 ղեղ 3:893 ղեղ 3:894 ղեղ 3:895 ղեղ 3:896 ղեղ 3:897 ղեղ 3:898 ղեղ 3:899 ղեղ 3:900 ղեղ 3:901 ղեղ 3:902 ղեղ 3:903 ղեղ 3:904 ղեղ 3:905 ղեղ 3:906 ղեղ 3:907 ղեղ 3:908 ղեղ 3:909 ղեղ 3:910 ղեղ 3:911 ղեղ 3:912 ղեղ 3:913 ղեղ 3:914 ղեղ 3:915 ղեղ 3:916 ղեղ 3:917 ղեղ 3:918 ղեղ 3:919 ղեղ 3:920 ղեղ 3:921 ղեղ 3:922 ղեղ 3:923 ղեղ 3:924 ղեղ 3:925 ղեղ 3:926 ղեղ 3:927 ղեղ 3:928 ղեղ 3:929 ղեղ 3:930 ղեղ 3:931 ղեղ 3:932 ղեղ 3:933 ղեղ 3:934 ղեղ 3:935 ղեղ 3:936 ղեղ 3:937 ղեղ 3:938 ղեղ 3:939 ղեղ 3:940 ղեղ 3:941 ղեղ 3:942 ղեղ 3:943 ղեղ 3:944 ղեղ 3:945 ղեղ 3:946 ղեղ 3:947 ղեղ 3:948 ղեղ 3:949 ղեղ 3:950 ղեղ 3:951 ղեղ 3:952 ղեղ 3:953 ղեղ 3:954 ղեղ 3:955 ղեղ 3:956 ղեղ 3:957 ղեղ 3:958 ղեղ 3:959 ղեղ 3:960 ղեղ 3:961 ղեղ 3:962 ղեղ 3:963 ղեղ 3:964 ղեղ 3:965 ղեղ 3:966 ղեղ 3:967 ղեղ 3:968 ղեղ 3:969 ղեղ 3:970 ղեղ 3:971 ղեղ 3:972 ղեղ 3:973 ղեղ 3:974 ղեղ 3:975 ղեղ 3:976 ղեղ 3:977 ղեղ 3:978 ղեղ 3:979 ղեղ 3:980 ղեղ 3:981 ղեղ 3:982 ղեղ 3:983 ղեղ 3:984 ղեղ 3:985 ղեղ 3:986 ղեղ 3:987 ղեղ 3:988 ղեղ 3:989 ղեղ 3:990 ղեղ 3:991 ղեղ 3:992 ղեղ 3:993 ղեղ 3:994 ղեղ 3:995 ղեղ 3:996 ղեղ 3:997 ղեղ 3:998 ղեղ 3:999 ղեղ 3:1000

և կամաց արարողին խնկաւո-
ղին ամենատուր լրականու-
թիւն, և հոգւոյն սրբոց
յայտնել լուսաւորուց նախագ-
րութիւն, և երաշխաւորեաց բարձրե-
լոյն ամենատուր լրականու-
թիւն, և հոգւոյն սրբոց
գեւ առել կենաց, և անկարկու-
թիւն ճշմարտին, և հոգւոյն սրբոց
կեղեցի վարկանիցի, և ոչ պար-
րակենցաղ զսահմանել աւան
դութիւնս առ ձեռնակերտս և
մրդկային և կամ արբեստ երկ
նաբար համբաւոնայցէ, գիւտ
ինչ մարմնաւոր և կամ հնարք
ի վերինն ապքայութիւն յանդգն
տարակուսել պարտաւորեալ
նորոգութիւնն անպատում
'ի սմա փառերի օրհնեալ յաւի-
տակ եթէ ոք զձեռն չարուե-
լոյ մեղաւորից
նաձիղգիստ հանդարտութիւն,
սուց: Ժշկարան անսխալելի
սրաձանարան վերնոյն դա
մերձաւորաց միածնին Ձայնել
հնքեցաւ: Փիլեղոց մեղաւորից
Տերաւորն լուսոյ կոչմամբ, ի
համբ վայելչացեալ յորջորջեալ
բարգաւաճեալ երանութիւն,
միչ զի նոյն ինքն փրկչին ան
առքեցոյն: Ընդան Ճոխացաւ
պար հարսանեաց մեր գնաք
դուք աւազանն կենդանարար:
զօրէ: Արդանդ որովայնի սո
ժշկութիւնց բռնութեանց
Հաւս հալածէ: Խոտաժէտս

Ես

արքոց յերկրի Թարգման:
երևմանն 'ի վերջնում աւուրն'
Ծագման արեւմտեկին քնեան
վերծոյ Ո 'ի յելից անտի
դեմ բերեալ մեզ վարդապե-
լական առակ տիրական 'ի
զատանն ի չափիզ Ո վայ
զգալատեանն այ չարիզ
ռամբ իմն ցուցանէ յայտնապես
կութիւնն մերոյ առաջնոյ 'ձև
րևելս, 'ի տեղի խոստման բնա
այ քո: Ունի և զդիմն իւր ըն
կանն պատկերս մաքուրս միոյն
Ունի և ձեռս ոմանս եղա
նա հիւսանմաքուրս բացուա
'ի բաց տրտհեալ տարագրէ:
թաբարոյին հերձածողաց'
մոլեգնաձառ բերանք կարկին
և բանէորականս, որով զգազա
ւանի և քարինս իմն իմանալիս

Ես. 16:13

Մատ. 8:15

Ես. 24:27

ՈՂ ՔՐԻՍՏՈՍ

բաղմագութ. Հզօր
ահաւոր. մարդասէր. օրհնել.
կենդանի. անձառ. Արիւնեանդ
երբեք ըբան քոյին անձեռն
արկելն. որ ամաչէ անհնարա
էոր. Հնձէ հատուցանել պը
տուղ քաղցրութեն ընդ փշոց
խառնել, սկզբնահայրդ այամ
նորոգ և զարմանաւոր կանո
նաց կենայ։ Հանգիր բարի առ
նել առելոյն, հաղորդ իմն հա
լածչին, և փրկութեն հայցել
խոցոտին, ասպատղինն ներում
խընդրել, ի քէն ընծայեցաւ
պտուղս այս հրաշից. որոյ
բաղցրութեին անձառ քանզ
րինակ։ Այս բարեբանեալ
կամաց քոց ախորժելիք։ Այս
գովեալ շրթանց քոց ճաշակե
լիք։ Հոգի երեսաց և զօրու
գեղոյ մերոյ արբ օրհնեալ ի
բարձունս։ Յիշ մարդիք երկ
րածինք եւ անենաւիրեպ, եթ
րեմատոյ Ձեռաց՝ չարիս դար
ձուցին։ Ոսկ դու լոյս եւ արբ
լուսոյ։ Այ ես սեա անեծս։ Այ ես
խոշտանգեալ։ Այ կամիս կո
րուստ։ Այ ընձեանաս մահ։
Այ յոյզս ի խոտորութեէ։ Այ
տուրս ի յատամն։ Այ հարիւր
Ան ի հորոց սրտիս հոսեալ ընդ այլ։

Ա՛ն ի հորոց սրտիս հոսեալ ընդ այլ։
Այ տուրս ի յատամն։ Այ հարիւր
խոշտանգեալ։ Այ կամիս կո
րուստ։ Այ ընձեանաս մահ։
Հոր ես սեա անեծս։ Այ ես
լուսոյ։ Այ ես սեա անեծս։ Այ ես
ձուցին։ Ոսկ դու լոյս եւ արբ
րեմատոյ Ձեռաց՝ չարիս դար
րածինք եւ անենաւիրեպ, եթ
արկելն. որ ամաչէ անհնարա
կենդանի. անձառ. Արիւնեանդ
ահաւոր. մարդասէր. օրհնել.
բաղմագութ. Հզօր

թնամակալես։ Դ Թէ զասաս
նեալս հաստատես՝ վէմ ես։
Դ Թէ պասքելոյս արբուցանի
ցես՝ աղբիւր ես։ Դ Թէ զծածկելն երևեցուցանիցես՝ լոյս
ես։ Դ Թէ զօգտակարն իմ՛ծա
նուցանես՝ բարի ես։ Դ Թէ ըզ
բիծսն անտես առնիցես՝ եր
կայնամիտ ես։ Դ Թէ ըզ փոքուս
՛ի գործ չմանրնիցես՝ բազմեալ ես։
Դ Թէ ծառոյս ձեռն մատուա
ցես՝ ստացօղ ես։ Դ Թէ աջմիդ
քո պաշտպանեսցես՝ յանձան
ձիչ ես։ Դ Թէ վհատելոյս դար
ման մատուսցես՝ կերակրիչ ես
Դ Թէ զանգստպարարեսցես՝
վարդապետ ես։ Դ Թէ զդիմեալս
առքեզ ընկալցիս՝ անձէն ես։
Դ Ո՜ արդ՝ քո՛ն այսոքիկ ամե
նեքեան ողորմութենդ։ Ա՛ միայն գոլ
այլ կատարեալ և գլխաւորել։
Ախտի նահատակդ համբե
րութեանդ վկայից որ վեհ խմբի փերն
կութեանդ հանդիսացար զօրանալ
՛ի յաստղարիսի ճակատանդ զի
կակղեսցես զկարծր բռնութի
մարմնոյս գոռոզութենդ՝ վարժ
մամբ կրթեալ չարչարանացն
վանգիւ։ Ո՜ յանպարտակիրդ
մարմին չափեալ զբնութիս մե
րում զտաժանկանն տագնապ
տուժիւ զի զգթութենդ որ առ

ես։ Դ Թէ զվերջացելս կոչես՝
լայնես նեղութեանս՝ անդորրիչ
կառուսցես՝ անկրօնեաս։ Դ Թէ
քան՛զամենայն խնդրելն գոն կար
խմբ՛զհարճատես։ Դ Թէ նախ
կրկին գոյացուցանես՝ ստեղծես։
Դ Թէ հոգւոյս ըմբռնամարմնոյ
ես։ Դ Թէ կարգես՛ի մեզայ՝ այ
ցելուես։ Դ Թէ չարժանեացս
ընձեռես՝ օրհնեալ ես։ Դ Թէ
յորսոցէն գերծուսցես՝ փրկիչ
հիչ ես։ Դ Թէ զեղջես՛ի քոյոց,

ամենևին լուսաւորութիւն
ևնկատումն փրկութեան։
Դ Թէ քաւեսցես՝ կարօղ ես։
Դ Թէ բժշկես՝ զօրաւոր ես։
Դ Թէ կենդանացուցանես՝ բա
ւական ես։ Դ Թէ ընտրես՝ ա
ռատ ես։ Դ Թէ ողջացուցանես
հնարէր ես։ Դ Թէ պարգևես՝
ամենալից ես։ Դ Թէ արդարա
ցուցանես՝ ամենարքեստ ես։
Դ Թէ միսիթարես՝ ամենիշխան
ես։ Դ Թէ նորոգես՝ ամենկալես
Դ Թէ հրաշագործեսցես՝ ամե
նաձեռնոր ես։ Դ Թէ վերստին
հաստատես՝ արարիչ ես։ Դ Թէ
կրկին գոյացուցանես՝ ստեղծ ես։
Դ Թէ հոգւոյս ըմբռնամարմնոյ
ես։ Դ Թէ կարգես՛ի մեզայ՝ այ
ցելուես։ Դ Թէ չարժանեացս
ընձեռես՝ օրհնեալ ես։ Դ Թէ
յորսոցէն գերծուսցես՝ փրկիչ
հիչ ես։ Դ Թէ զեղջես՛ի քոյոց,

Ա Ի Ր Ե Ր Ո Ւ Մ Ս

Ա Ի Ր Ե Ր Ո Ւ Մ Ս

Ա Ի Ր Ե Ր Ո Ւ Մ Ս

պիւս՝ ի վայր խոտ արհեալ ծըն
ի հերեաս հողանիւթ կեր

Վերատին յաւելեալ կրկին հեծուխ ետ
Տէրն Հակոբ առ նոսի՝ որոց մաղմանագ
Ետ ինառոց որով հասք ընդ առաւծոյ։

ՀԻ.

ՅԱՐՈՒՅՑ ՍԿԻԶԲԱՆ

Ա. Ի սկզբանէ արար Աստուած զերկինս եւ զերկիր, եւ զամենայն որ ինչ է ի նոսա։ Բ. Եւ երկիրն էր անպատրաստ եւ անկազմ, եւ խաւար էր ի վերայ անդնդոց, եւ Հոգի Աստուծոյ սնոտեաց ի վերայ ջուրց։ Գ. Եւ ասաց Աստուած՝ եղիցի լոյս, եւ եղեւ լոյս։ Դ. Եւ ետես Աստուած զլոյսն թէ բարի է, եւ բաժանեաց Աստուած զլոյսն ի մէջ խաւարին։ Ե. Եւ կոչեաց Աստուած զլոյսն՝ ցերեկ, եւ զխաւարն կոչեաց գիշեր։ Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ առաւօտ՝ օր մի։ Զ. Եւ ասաց Աստուած՝ եղիցի հաստատութիւն ի մէջ ջրոյ, եւ եղիցի բաժանեալ ի մէջ ջրոյ եւ ջրոյ։ Է. Եւ արար Աստուած զհաստատութիւնն, եւ բաժանեաց զջուրսն որ էին ներքոյ հաստատութեանն, ի մէջ ջրոց որ էին վերայ հաստատութեանն։ Ը. Եւ կոչեաց Աստուած զհաստատութիւնն՝ երկինս։ Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ առաւօտ՝ օր երկրորդ։ Թ. Եւ ասաց Աստուած՝ ժողովեսցին ջուրքն որ ի ներքոյ երկնից ի հաւաքումն մի, եւ երեւեսցի ցամաք։ Եւ եղեւ այնպէս։ Ժ. Եւ կոչեաց Աստուած զցամաքն՝ երկիր, եւ զհաւաքումն ջրոցն կոչեաց ծով։ Եւ ետես Աստուած զի բարի է։ ԺԱ. Եւ ասաց Աստուած՝ բուսցէ երկիր խոտ կանաչ, որ սերմանիցէ սերմանիս ըստ տեսակի եւ ըստ նմանութեան, եւ ծառ պտղաբեր, որ արասցէ պտուղ, որոյ սերմանիս ի նմա ըստ տեսակի իւրում։ Եւ եղեւ այնպէս։ ԺԲ. Եւ հանեալ երկիր խոտ կանաչ, որ սերմանիցէ սերմանիս ըստ տեսակի իւրում, եւ ծառ պտղաբեր, որ արասցէ պտուղ, որոյ սերմանիս ի նմա ըստ տեսակի իւրում։ Եւ ետես Աստուած զի բարի է։ ԺԳ. Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ առաւօտ՝ օր երրորդ։ ԺԴ. Եւ ասաց Աստուած՝ եղիցին լուսաւորք ի հաստատութեան երկնից, եւ բաժանեսցեն զցերեկն ի մէջ գիշերոյ, եւ եղիցին ի նշանս եւ ի ժամս եւ ի տարիս։ ԺԵ. Եւ եղիցին ի լուսաւորս հաստատութեան երկնից, եւ լուսաւորեսցեն ի վերայ երկրի։ Եւ եղեւ այնպէս։ ԺԶ. Եւ արար Աստուած զերկուս լուսաւորսն մեծամեծս, զլուսաւորն մեծ՝ ի տիրել ցերեկոյ, եւ զլուսաւորն փոքր՝ ի տիրել գիշերոյ, եւ զաստեղսն։ ԺԷ. Եւ եդ զնոսա Աստուած ի հաստատութեան երկնից, լուսաւորել ի վերայ երկրի։ ԺԸ. Եւ տիրել ցերեկոյ եւ գիշերոյ, եւ բաժանել ի մէջ լուսոյ եւ խաւարի։ Եւ ետես Աստուած զի բարի է։ ԺԹ. Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ առաւօտ՝ օր չորրորդ։ Ի. Եւ ասաց Աստուած՝ հանիցեն ջուրքն սողունս հոգւոյ կենդանւոյ, եւ թռչունք թռչեսցեն ի վերայ երկրի ընդ հաստատութեան երկնից։ ԻԱ. Եւ արար Աստուած զկետս մեծամեծս, եւ զամենայն հոգի կենդանի սողունս, զոր հանին ջուրքն ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ զամենայն թռչուն թեւաւոր ըստ տեսակի իւրում։ Եւ ետես Աստուած զի բարի է։ ԻԲ. Եւ օրհնեաց զնոսա Աստուած՝ ասելով՝ աճեցէք եւ բազմասջիք, եւ լնուք զջուրսն ի ծովս, եւ թռչունք բազմասցին ի վերայ երկրի։ ԻԳ. Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ առաւօտ՝ օր հինգերորդ։ ԻԴ. Եւ ասաց Աստուած՝ հանիցէ երկիր հոգի կենդանի ըստ տեսակի իւրեանց, անասունս եւ սողունս եւ գազանս երկրի ըստ տեսակաց իւրեանց։ Եւ եղեւ այնպէս։ ԻԵ. Եւ արար Աստուած զգազանս երկրի ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ զանասունս ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ զամենայն սողունս երկրի ըստ տեսակաց իւրեանց։ Եւ ետես Աստուած զի բարի է։ ԻԶ. Եւ ասաց Աստուած՝ արասցուք մարդ ի պատկեր մեր եւ ըստ նմանութեան մերում, եւ տիրեսցեն ձկանց ծովու, եւ թռչնոց երկնից, եւ անասնոց, եւ ամենայն երկրի, եւ ամենայն սողունց որ սողան ի վերայ երկրի։ ԻԷ. Եւ արար Աստուած զմարդ ի պատկեր իւր, ի պատկեր Աստուծոյ արար զնա, արու եւ էգ արար զնոսա։ ԻԸ. Եւ օրհնեաց զնոսա Աստուած՝ եւ ասաց ցնոսա Աստուած՝ աճեցէք եւ բազմասջիք, եւ լնուք զերկիր, եւ հնազանդեցուք զնա, եւ տիրեսցեն ձկանց ծովու, եւ թռչնոց երկնից, եւ ամենայն անասնոց որ շարժին ի վերայ երկրի։ ԻԹ. Եւ ասաց Աստուած՝ ահա տուի ձեզ զամենայն խոտ կանաչ, որ սերմանիցէ սերմանիս ի վերայ ամենայն երկրի, եւ զամենայն ծառ որ ունիցի ի նմա պտուղ ծառոյ սերմանեաց սերմանեաց, ձեզ եղիցի ի կերակուր։ Լ. Եւ ամենայն գազանաց երկրի, եւ ամենայն թռչնոց երկնից, եւ ամենայն սողունց որ շարժին ի վերայ երկրի, որ ունիցի ի նոսա հոգի կենդանի, զամենայն խոտ կանաչ ի կերակուր։ Եւ եղեւ այնպէս։ ԼԱ. Եւ ետես Աստուած զամենայն զոր արար, եւ ահա բարի էր յոյժ։ Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ առաւօտ՝ օր վեցերորդ։

Ա. Եւ կատարեցաւ երկինք եւ երկիր, եւ ամենայն զարդ նոցա։ Բ. Եւ կատարեաց Աստուած յաւուրն վեցերորդի զամենայն գործս իւր զոր արար, եւ հանգեաւ յաւուրն եւթներորդի յամենայն գործոց իւրոց զոր արար։ Գ. Եւ օրհնեաց Աստուած զաւուրն եւթներորդի, եւ սրբեաց զնա, զի նովաւ հանգեաւ յամենայն գործոց իւրոց զոր սկսաւ Աստուած արարանել։

Դ. Ահա այս է ծնունդ երկնից եւ երկրի, յորժամ արարաւ զնոսա յաւուրն յորում արար Տէր Աստուած զերկինս եւ զերկիր, Ե. եւ զամենայն ծառ վայրի մինչեւ չէր ի երկրի, եւ զամենայն խոտ վայրի մինչեւ չէր բուսեալ, զի ոչ էր տեղացեալ Տէր Աստուած ի վերայ երկրի, եւ մարդ չէր որ գործեսցէ զերկիր։ Զ. Եւ աղբիւր ելանէր ի երկրէ, եւ ոռոգանէր զամենայն երեսս երկրի։ Է. Եւ կազմեաց Տէր Աստուած զմարդ հող ի գետնոյ, եւ փչեաց ի դէմս նորա շունչ կենդանի, եւ եղեւ մարդ ի հոգի կենդանի։ Ը. Եւ տնկեաց Տէր Աստուած դրախտ ի կողմանս արեւելից ի դրախտին Եդեմ, եւ եդ անդ զմարդն զոր կազմեաց։ Թ. Եւ ծլուցանէր Տէր Աստուած ի գետնոյ զամենայն ծառ գեղեցիկ ի տեսանել, եւ քաղցր ի կերակուր, եւ զծառ կենաց ի մէջ դրախտին, եւ զծառ գիտութեան բարւոյ եւ չարի։ Ժ. Եւ գետ ելանէր յԵդեմ ոռոգանել զդրախտն, եւ անտի բաժանէր ի չորս գլուխս։ ԺԱ. Անուն մի Փիսովն, նա է որ պատէ զամենայն երկիրն Եւեղաթայ, ուր է ոսկի։ ԺԲ. Եւ ոսկի երկրին այնորիկ բարի է, անդ է բդեղիոն եւ քար ակն սարդիոն։ ԺԳ. Եւ անուն գետոյ երկրորդի Գեհոն, նա է որ պատէ զամենայն երկիրն Եթովպացւոց։ ԺԴ. Եւ անուն գետոյ երրորդի Տիգրիս, նա է որ երթայ ընդ առաջ Ասորեստանեայց։ Եւ գետ չորրորդ նա է Եփրատ։ ԺԵ. Եւ առ Տէր Աստուած զմարդն զոր կազմեաց, եւ եդ զնա ի դրախտին Եդեմ, գործել զնա եւ պահել զնա։ ԺԶ. Եւ պատուիրեաց Տէր Աստուած ցմարդն՝ ասելով՝ ի բոլոր ծառոց դրախտին ուտելով կերիցես, ԺԷ. եւ ի ծառոյ գիտութեան բարւոյ եւ չարի մի՛ կերիցես ի նմանէ, զի յորում աւուր կերիցես ի նմանէ, մահու մեռանիցիս։ ԺԸ. Եւ ասաց Տէր Աստուած՝ ոչ բարի է զի միայնակ լիցի մարդ, արասցուք նմա օգնական նման իւր։ ԺԹ. Եւ կազմեաց Տէր Աստուած ամենայն գազանս երկրի, եւ զամենայն թռչունս երկնից, եւ ածոյց առ Ադամ տեսանել զի զինչ կոչեսցէ զնոսա, եւ զամենայն զոր կոչեսցէ Ադամ զհոգի կենդանի, նա է անուն նորա։ Ի. Եւ կոչեաց Ադամ անուամբ զամենայն անասունս եւ զթռչունս երկնից, եւ զամենայն գազանս երկրի։ Եւ Ադամայ ոչ գտաւ օգնական նման իւր։ ԻԱ. Եւ եհար Տէր Աստուած զքուն ի վերայ Ադամայ, եւ քնացաւ, եւ առ մի ի կողոցն նորա, եւ լցոյց զմարմին նորա փոխանակ նորա։ ԻԲ. Եւ շինեաց Տէր Աստուած զկողն զոր առ ի Ադամայ, ի կին, եւ ածոյց զնա առ Ադամ։ ԻԳ. Եւ ասաց Ադամ՝ ահա այս ոսկր յոսկերաց իմոց, եւ մարմին ի մարմնոյ իմմէ, սորա կոչեսցի կին, զի յայրէ իւրմէ առեալ է զսա։ ԻԴ. Վասն որոյ թողցէ այր զհայր իւր եւ զմայր, եւ կցեսցի կնոջ իւրում, եւ եղիցին երկոքին ի մարմին մի։ ԻԵ. Եւ էին երկոքին մերկ, Ադամ եւ կին նորա, եւ ոչ ամաչէին։

Գ. Եւ էր սատանայ իմաստնագոյն քան զամենայն գազանս երկրի զոր արար Տէր Աստուած։ Եւ ասաց սատանայ կնոջն՝ զի ասաց Աստուած՝ մի՛ կերիցէք ի ծառոյ դրախտին։ Բ. Եւ ասաց կինն ցսատանայ՝ ի պտղոյ ծառոց դրախտին կերիցուք, Գ. բայց ի պտղոյ ծառոյն որ է ի մէջ դրախտին, ասաց Աստուած՝ մի՛ կերիցէք ի նմանէ, եւ մի՛ դպիցէք նմա, զի մի՛ մեռանիցիք։ Դ. Եւ ասաց սատանայ կնոջն՝ ոչ մահու մեռանիցիք, Ե. այլ գիտէ Աստուած զի յորում աւուր կերիցէք ի նմանէ, բացցին աչք ձեր, եւ իցէք իբրեւ զաստուածս, գիտելով զբարի եւ զչար։ Զ. Եւ ետես կինն զի բարի է ծառն ի կերակուր, եւ զի հաճոյ է աչաց տեսանել, եւ գեղեցիկ է ծառն ի տեսանել, եւ առեալ կինն ի պտղոյ նորա կերաւ, եւ ետ եւ արանց իւրում ընդ իւր, եւ կերաւ։ Է. Եւ բացան աչք երկոցունց, եւ գիտացին զի մերկ էին, եւ կարացին տերեւս թզենեաց, եւ արարին իւրեանց գոտիս։ Ը. Եւ լուան զձայն Տեառն Աստուծոյ գալոյ ի դրախտին ընդ առաւօտ, եւ պահեցաւ Ադամ եւ կին նորա յերեսաց Տեառն Աստուծոյ ի մէջ ծառոց դրախտին։ Թ. Եւ կոչեաց Տէր Աստուած զԱդամ, եւ ասաց ցնա՝ Ադամ, ուր ես։ Ժ. Եւ ասաց Ադամ՝ զձայն քո լուայ ի դրախտին, եւ երկեայ, զի մերկ եմ, եւ պահեցայ։ ԺԱ. Եւ ասաց Տէր Աստուած՝ ո՞վ պատմեաց քեզ զի մերկ ես, եթէ ոչ յայրէ զոր պատուիրեցի քեզ մի՛ կերանել, ի նմանէ կերեր։ ԺԲ. Եւ ասաց Ադամ՝ կինն զոր ետուր ընդ իս, նա ետ ինձ ի պտղոյ ծառոյն, եւ կերայ։ ԺԳ. Եւ ասաց Տէր Աստուած ցկինն՝ զի՞նչ գործեցեր այդ։ Եւ ասաց կինն՝ սատանայ խաբեաց զիս, եւ կերայ։ ԺԴ. Եւ ասաց Տէր Աստուած ցսատանայ՝ զի արարեր զայդ, անիծեալ լիցիս դու յամենայն անասնոց եւ յամենայն գազանաց երկրի, ի վերայ փորոյ քո երթիցես, եւ հող կերիցես զամենայն աւուրս կենաց քոց։ ԺԵ. Եւ թշնամութիւն դիցեմ ընդ քեզ եւ ընդ կնոջ, եւ ընդ սերմանեաց քոց եւ սերմանեաց նորա, նա պահեսցէ զգլուխ քո, եւ դու պահեսցես զպատուական անդամ նորա։ ԺԶ. Եւ ցկին ասաց՝ բազմապատկեալ բազմապատկեցից զտրտմութիւն քո եւ զհեծութիւն քո, ի տրտմութեան ծնցես զորդիս, եւ ընդ առն քում դարձուածք քո, եւ նա տիրեսցէ քեզ։ ԺԷ. Եւ Ադամայ ասաց՝ զի լուար ձայնի կնոջ քո, եւ կերեր ի ծառոյ զոր պատուիրեցի քեզ՝ մի՛ կերանել ի նմանէ, անիծեալ է երկիր ի գործս քո, ի տրտմութեան կերիցես զնա զամենայն աւուրս կենաց քոց։ ԺԸ. Եւ փուշ եւ տատասկ ծլուցանիցէ քեզ, եւ կերիցես զխոտ երկրի։ ԺԹ. Ի քրտինս երեսաց քոց կերիցես զհաց քո, մինչեւ դարձցիս յերկիրն յորմէ առեալ էիր, զի հող ես, եւ ի հող դարձցիս։ Ի. Եւ կոչեաց Ադամ զանուն կնոջ իւրոյ Եւա, զի նա մայր է ամենայն կենդանեաց։ ԻԱ. Եւ արար Տէր Աստուած Ադամայ եւ կնոջ նորա զհանդերձս կաշեայս, եւ զգեցոյց զնոսա։ ԻԲ. Եւ ասաց Տէր Աստուած՝ ահա Ադամ եղեւ իբրեւ զմի ի մեզ, գիտել զբարի եւ զչար, եւ արդ մի՛ գուցէ տարածցէ զձեռն իւր, եւ առցէ եւ ի ծառոյ կենաց, եւ կերիցէ, եւ կեցցէ յաւիտեան։ ԻԳ. Եւ արձակեաց զնա Տէր Աստուած յԵդեմէ դրախտէ, գործել զերկիր յորմէ առեալ էր։ ԻԴ. Եւ հալածեաց զԱդամ, եւ բնակեցոյց զնա ընդդէմ դրախտին Եդեմ, եւ զքերովբէսն, եւ զսուր հրեղէն դարձուածս դարձուցանելով, պահել զճանապարհ ծառոյ կենաց։

Դ. Եւ Ադամ ծանեաւ զԵւա կին իւր, եւ յղացեալ ծնաւ զԿայէն, եւ ասաց՝ ստացայ զարու ի Տեառնէ։ Բ. Եւ յաւելեալ ծնաւ զեղբայր նորա զԱբէլ։ Եւ եղեւ Աբէլ հովիւ ոչխարաց, եւ Կայէն երկրագործ։ Գ. Եւ եղեւ յետ աւուրց, եւ մատոյց Կայէն ի պտղոց երկրի պատարագ Տեառն։ Դ. Եւ Աբէլ մատոյց եւ նա ի պտղոց ոչխարաց իւրոց, եւ ի ճարպոց նոցա։ Եւ ետես Տէր զԱբէլ եւ զպատարագ նորա։ Ե. Եւ զԿայէն եւ զպատարագ նորա ոչ ետես։ Եւ տրտմեցաւ Կայէն յոյժ, եւ անկաւ երեսք նորա։ Զ. Եւ ասաց Տէր ցԿայէն՝ ընդէ՞ր տրտմեցար, եւ ընդէ՞ր անկաւ երեսք քո։ Է. Ոչ եթէ ուղիղ մատուցեր, բայց ոչ ուղիղ բաժանեցեր, մեղայ՞ր։ Հանդարտեա՛, ցնա է դարձուածք քո, եւ դու տիրեսցես նմա։ Ը. Եւ ասաց Կայէն ցԱբէլ եղբայր իւր՝ երթիցուք արտաքս։ Եւ եղեւ մինչդեռ էին նոքա ի դաշտի, յարոյց Կայէն զձեռն իւր ի վերայ Աբելի եղբաւր իւրոյ, եւ սպան զնա։ Թ. Եւ ասաց Տէր ցԿայէն՝ ո՞ւր է Աբէլ եղբայր քո։ Եւ ասաց՝ ոչ գիտեմ, ոչ պահապան եղբաւր իմոյ եմ ես։ Ժ. Եւ ասաց Տէր՝ զի՞նչ գործեցեր այդ, ձայն արեան եղբաւր քո աղաղակէ առ իս ի երկրէ։ ԺԱ. Եւ արդ անիծեալ դու յերկրէ, որ բացաւ զբերան իւր առնուլ զարիւն եղբաւր քո ի ձեռն քո։ ԺԲ. Զի երկրագործեսցես զերկիր, եւ ոչ տացէ զուժ իւր քեզ, դողուն եւ դժուարաշարժ եղիցիս ի վերայ երկրի։ ԺԳ. Եւ ասաց Կայէն ցՏէր՝ մեծ է անօրէնութիւն իմ քան զքո թողութիւն։ ԺԴ. Ահա վտարեցեր զիս այսօր ի դէմ երեսաց երկրի, եւ ի դէմ երեսաց քոց պահեսցիմ, եւ դողուն եւ դժուարաշարժ եղիցիմ ի վերայ երկրի, եւ եղիցի ամենայն որ գտանիցէ զիս սպանցէ զիս։ ԺԵ. Եւ ասաց Տէր ցնա՝ ոչ այդպէս, այլ ամենայն որ սպանանիցէ զԿայէն, եւթնապատիկ վրէժ լուծցի նմա։ Եւ եդ Տէր նշան ի Կայէն, զի մի՛ սպանցէ զնա ամենայն որ գտանիցէ զնա։ ԺԶ. Եւ ել Կայէն յերեսաց Տեառն, եւ բնակեցաւ ընդդէմ դրախտին Եդեմ, ի կողմանս արեւելից։ ԺԷ. Եւ ծանեաւ Կայէն զկին իւր, եւ յղացեալ ծնաւ զԱնովք։ Եւ եղեւ շինող քաղաքի, եւ կոչեաց զանուն քաղաքին իբրեւ զանուն որդւոյ իւրոյ Անովք։ ԺԸ. Եւ ծնաւ Անովք զԻրադ, եւ Իրադ ծնաւ զՄաւիաել, եւ Մաւիաել ծնաւ զՄաթուսաել, եւ Մաթուսաել ծնաւ զԼամէք։ ԺԹ. Եւ առ Լամէք երկուս կանայս, անուն մի Ադա, եւ անուն երկրորդի Սելլա։ Ի. Եւ ծնաւ Ադա զՅաբէլ, նա է հայր նստելոց ի վրանի եւ անասնոց։ ԻԱ. Եւ անուն եղբաւր նորա Յուբաղ, նա է հայր ամենայն երգահարաց ի քնարի եւ ի շարակնի։ ԻԲ. Եւ Սելլա ծնաւ զԹուբաղկայէն, որ եղեւ վարպետ ամենայն գործոց պղնձի եւ երկաթի։ Եւ քոյր Թուբաղկայենի Նեեմա։ ԻԳ. Եւ ասաց Լամէք կանանցն իւրոց՝ Ադայ եւ Սելլայ՝ լուարուք ձայնի իմում, կանայք Լամէքայ, ականջս դիցէք բանից իմոց, զի արու սպանի ի վէրս իմ, եւ մանուկ ի հարուածս իմ։ ԻԴ. Զի եթէ եւթնապատիկ վրէժ լուծցի Կայենի, Լամէքայ եւ եւթանասնապատիկ։ ԻԵ. Եւ ծանեաւ Ադամ զկին իւր, եւ յղացեալ ծնաւ որդի, եւ կոչեաց զանուն նորա Սէթ, ասելով՝ յարոյց ինձ Աստուած զսերմն այլ փոխանակ Աբելի, զի սպան զնա Կայէն։ ԻԶ. Եւ Սէթայ ծնաւ որդի, եւ կոչեաց զանուն նորա Ենովս։ Յայնմ ժամանակի յուսացան կոչել զանուն Տեառն։

Ե. Ա. Սա է գիրք ծննդոց մարդկան, յորում աւուր ստեղծ Աստուած զմարդ, ի նմանութիւն Աստուծոյ արար զնա։ Բ. Արու եւ էգ արար զնոսա, եւ օրհնեաց զնոսա, եւ կոչեաց զանուն նոցա մարդ, յորում աւուր արարաւ զնոսա։ Գ. Եւ կեցեալ Ադամ երկոտասան ամ եւ հարիւր, ծնաւ որդի ի նմանութիւն իւր, եւ ըստ պատկերի իւրում, եւ կոչեաց զանուն նորա Սէթ։ Դ. Եւ եղեն աւուրք Ադամայ զոր կեցաւ, եւ ծնաւ զորդիս եւ զդստերս, ութ հարիւր ամ։ Ե. Եւ եղեն ամենայն աւուրք Ադամայ զոր կեցաւ, ինն հարիւր եւ երեսուն ամ, եւ մեռաւ։ Զ. Եւ կեցեալ Սէթ հարիւր եւ հինգ ամ, ծնաւ զԵնովս։ Է. Եւ եղեն աւուրք Սէթայ զոր կեցաւ, եւ ծնաւ զորդիս եւ զդստերս, ութ հարիւր եւ եւթն ամ։ Ը. Եւ եղեն ամենայն աւուրք Սէթայ զոր կեցաւ, ինն հարիւր եւ տասներկու ամ, եւ մեռաւ։ Թ. Եւ կեցեալ Ենովս իննսուն ամ, ծնաւ զՔենան։ Ժ. Եւ եղեն աւուրք Ենովսայ զոր կեցաւ, եւ ծնաւ զորդիս եւ զդստերս, ութ հարիւր եւ տասնհինգ ամ։ ԺԱ. Եւ եղեն ամենայն աւուրք Ենովսայ զոր կեցաւ, ինն հարիւր եւ հինգ ամ, եւ մեռաւ։ ԺԲ. Եւ կեցեալ Քենան եւթանասուն ամ, ծնաւ զՄաղաղիէլ։ ԺԳ. Եւ եղեն աւուրք Քենանայ զոր կեցաւ, եւ ծնաւ զորդիս եւ զդստերս, ութ հարիւր եւ քառասուն ամ։ ԺԴ. Եւ եղեն ամենայն աւուրք Քենանայ զոր կեցաւ, ինն հարիւր եւ տասն ամ, եւ մեռաւ։ ԺԵ. Եւ կեցեալ Մաղաղիէլ վաթսուն եւ հինգ ամ, ծնաւ զՅարէթ։ ԺԶ. Եւ եղեն աւուրք Մաղաղիէլայ զոր կեցաւ, եւ ծնաւ զորդիս եւ զդստերս, ութ հարիւր եւ երեսուն ամ։ ԺԷ. Եւ եղեն ամենայն աւուրք Մաղաղիէլայ զոր կեցաւ, ութ հարիւր իննսուն եւ հինգ ամ, եւ մեռաւ։ ԺԸ. Եւ կեցեալ Յարէթ հարիւր եւ վաթսուն ամ, ծնաւ զՀենովք։ ԺԹ. Եւ եղեն աւուրք Յարէթայ զոր կեցաւ, եւ ծնաւ զորդիս եւ զդստերս, ութ հարիւր ամ։ Ի. Եւ եղեն ամենայն աւուրք Յարէթայ զոր կեցաւ, ինն հարիւր վաթսուն եւ երկու ամ, եւ մեռաւ։ ԻԱ. Եւ կեցեալ Հենովք հարիւր վաթսուն եւ հինգ ամ, ծնաւ զՄաթուսաղա։ ԻԲ. Եւ եղեն աւուրք Հենովքայ զոր կեցաւ, եւ ծնաւ զորդիս եւ զդստերս, երեք հարիւր ամ։ ԻԳ. Եւ եղեն ամենայն աւուրք Հենովքայ զոր կեցաւ, երեք հարիւր վաթսուն եւ հինգ ամ։ ԻԴ. Եւ հաճեցաւ Հենովք Աստուծոյ, եւ ոչ երեւեցաւ, զի առ Աստուած տարաւ զնա։ ԻԵ. Եւ կեցեալ Մաթուսաղա հարիւր ութսուն եւ եւթն ամ, ծնաւ զԼամէք։ ԻԶ. Եւ եղեն աւուրք Մաթուսաղայ զոր կեցաւ, եւ ծնաւ զորդիս եւ զդստերս, եւթն հարիւր ութսուն եւ երկու ամ։ ԻԷ. Եւ եղեն ամենայն աւուրք Մաթուսաղայ զոր կեցաւ, ինն հարիւր վաթսուն եւ ինն ամ, եւ մեռաւ։ ԻԸ. Եւ կեցեալ Լամէք հարիւր ութսուն եւ երկու ամ, ծնաւ որդի։ ԻԹ. Եւ կոչեաց զանուն նորա Նոյ, ասելով՝ սա մխիթարեսցէ զմեզ յաշխատութենէ մերոյ եւ ի գործոց ձեռաց մերոց, յերկրէ զոր անիծ Տէր։ Ի. Եւ եղեն աւուրք Լամէքայ զոր կեցաւ, եւ ծնաւ զորդիս եւ զդստերս, հինգ հարիւր ամ։ ԻԱ. Եւ եղեն ամենայն աւուրք Լամէքայ զոր կեցաւ, եւթն հարիւր եւ եւթանասուն եւ եւթն ամ, եւ մեռաւ։ ԻԲ. Եւ կեցեալ Նոյ հինգ հարիւր ամ, ծնաւ զՍեմ, զՀամ եւ զՅաբեթ։ ԻԳ. Եւ եղեն աւուրք Նոյի զոր կեցաւ, եւ ծնաւ զորդիս եւ զդստերս, վեց հարիւր ամ։ ԻԴ. Եւ եղեն ամենայն աւուրք Նոյի զոր կեցաւ, ինն հարիւր եւ հիսուն ամ, եւ մեռաւ։

Զ. Ա. Եւ եղեւ յորժամ սկսան մարդիկ բազմանալ երեսաց երկրի, եւ դստերս ծնանել նոցա, Բ. տեսին որդիք Աստուծոյ զդուստերս մարդկան, եթէ գեղեցիկ են, եւ առին իւրեանց կանայս յամենայնէ զոր ընտրեցին։ Գ. Եւ ասաց Տէր՝ ոչ դատեսցի հոգի իմ ի մարդկանէ յաւիտեան, զի մարմին են, եւ եղիցին աւուրք նոցա հարիւր եւ քսան ամ։ Դ. Եւ հսկայք էին ի երկրի յաւուրսն յայնոսիկ, եւ յետ այնորիկ եթէ մտանէին որդիք Աստուծոյ առ դստերս մարդկան, եւ ծնանէին նոցա, նոքա էին հզօրք յաշխարհի յաւիտենից, արք անուանիք։ Ե. Եւ ետես Տէր զի բազում է չարութիւն մարդկան յերկրի, եւ զամենայն խորհուրդս մտաց սրտից նոցա զի չարք են ամենայն աւուրս։ Զ. Եւ ապաշխարեաց Տէր զի արարեալ զմարդ յերկրի, եւ խորհեցաւ ի սրտի իւրում։ Է. Եւ ասաց Տէր՝ սրբեցից զմարդ զոր արարի յերեսաց երկրի, ի մարդոյ մինչեւ ցանասուն, ի սողունս եւ ի թռչունս երկնից, զի ապաշխարեցի զի արարի զնոսա։ Ը. Եւ Նոյ գտաւ շնորհս առաջի Տեառն։ Թ. Եւ սա է ծնունդ Նոյի, Նոյ արդար կատարեալ էր յազգի իւրում, զԱստուած հաճոյացաւ Նոյ։ Ժ. Եւ ծնաւ Նոյ զՍեմ, զՀամ եւ զՅաբեթ։ ԺԱ. Եւ պղծեցաւ երկիր առաջի Աստուծոյ, եւ լցաւ երկիր անիրաւութեամբ։ ԺԲ. Եւ ետես Աստուած զերկիր, եւ ահա պղծեալ էր, զի ամենայն մարդ պղծեաց զճանապարհս իւր յերկրի։ ԺԳ. Եւ ասաց Աստուած ցՆոյ՝ զկատարած ամենայն մարդկան ետես առաջի իմ, զի լցաւ երկիր անիրաւութեամբ ի նոսա, եւ ահա ես կորուսանեմ զնոսա ընդ երկրի։ ԺԴ. Արա քեզ տապան ի փայտից հարթաբերանից, եւ բնակեսցես ի տապանին, եւ ծեփեսցես զնա զկիր եւ զհեղեղ ներքուստ եւ արտաքուստ։ ԺԵ. Եւ այսպէս արասցես զնա, երեք հարիւր կանգուն երկայնութիւն տապանին, եւ հիսուն կանգուն լայնութիւն նորա, եւ երեսուն կանգուն բարձրութիւն նորա։ ԺԶ. Եւ ճաղատեսցես զտապանն, եւ ի կանգուն կատարեսցես զնա ի վերուստ, եւ զդուռն տապանին արասցես ի կողմն նորա, եւ ի ներքոյ եւ ի միջոցս եւ ի վերայ արասցես զնա։ ԺԷ. Եւ ես ահա բերեմ զջրհեղեղ ջուրց ի վերայ երկրի, կորուսանել զամենայն մարմին յորում է հոգի կենդանի ընդ երկնից, եւ զամենայն զոր ինչ է ի երկրի մեռանիցի։ ԺԸ. Եւ հաստատեցից զուխտ իմ ընդ քեզ, եւ մտցես ի տապանն դու եւ որդիք քո, կին քո եւ կանայք որդւոց քոց ընդ քեզ։ ԺԹ. Եւ յամենայն անասնոց եւ յամենայն գազանաց եւ յամենայն սողունց որ շարժին ի վերայ երկրի, յերկուց երկուց մտցեն ընդ քեզ, արու եւ էգ, զի կեցցեն ընդ քեզ։ Ի. Եւ դու առ քեզ յամենայն կերակրոյ որ ուտելի է, եւ ժողովեսցես առ քեզ, եւ եղիցի քեզ եւ նոցա ի կերակուր։ ԻԱ. Եւ արար Նոյ զամենայն զոր պատուիրեաց նմա Աստուած, նոյնպէս արար։

Է. Ա. Եւ ասաց Տէր ցՆոյ՝ մտցես դու եւ ամենայն տունդ քո ի տապանն, զի զքեզ տեսի արդար առաջի իմ յազգիդ յայսմիկ։ Բ. Յամենայն անասնոց սրբոց առ քեզ եւթն եւթն, արու եւ էգ, եւ յանասնոց որ ոչ են սուրբ երկուս երկուս, արու եւ էգ։ Գ. Եւ յամենայն թռչնոց երկնից եւթն եւթն, արու եւ էգ, զի կեցուսցես զսերմն նոցա յերեսաց երկրի։ Դ. Զի ես ի վաղիւ աւուր եւթն աւուրս ածից անձրեւ ի վերայ երկրի քառասուն աւուր եւ քառասուն գիշերս, եւ ջնջեցից զամենայն զոր արարի յերեսաց երկրի։ Ե. Եւ արար Նոյ զամենայն զոր պատուիրեաց նմա Տէր։ Զ. Եւ Նոյ էր ամաց վեց հարիւր, եւ ջրհեղեղ ջուրց եղեւ ի վերայ երկրի։ Է. Եւ մտին Նոյ եւ որդիք նորա, կին նորա եւ կանայք որդւոց նորա ընդ նմա ի տապանն յերեսաց ջրհեղեղին։ Ը. Յանասնոց սրբոց եւ յանասնոց որ ոչ են սուրբ, եւ յամենայն թռչնոց եւ յամենայն սողունց որ շարժին ի վերայ երկրի, Թ. երկուս երկուս մտին ընդ Նոյ ի տապանն, արու եւ էգ, որպէս պատուիրեաց Աստուած Նոյի։ Ժ. Եւ եղեւ յետ եւթն աւուրցն, եւ ջրհեղեղ ջուրց եղեւ ի վերայ երկրի։ ԺԱ. Յամի վեց հարիւրերորդի կենաց Նոյի, յերկրորդ ամսեանն, յաւուր եւթնտասներորդի ամսեանն, յաւուր սորա բացան ամենայն աղբիւրք անդնդոց մեծաց, եւ պատուհանք երկնից բացան։ ԺԲ. Եւ եղեւ անձրեւ ի վերայ երկրի քառասուն աւուր եւ քառասուն գիշերս։ ԺԳ. Յաւուրս յայսոսիկ մտին Նոյ եւ որդիք նորա, Սեմ, Համ եւ Յաբեթ, կին Նոյի եւ երեք կանայք որդւոց նորա ընդ նմա ի տապանն։ ԺԴ. Նոքա եւ ամենայն գազանք ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ ամենայն անասունք ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ ամենայն սողունք որ շարժին ի վերայ երկրի ըստ տեսակաց իւրեանց, եւ ամենայն թռչունք ըստ տեսակաց իւրեանց, ամենայն հաւք թեւաւորք։ ԺԵ. Եւ մտին առ Նոյ ի տապանն երկուս երկուս յամենայն մարմնոյ յորում է հոգի կենդանի։ ԺԶ. Եւ որ մտին արու եւ էգ յամենայն մարմնոյ մտին, որպէս պատուիրեաց նմա Աստուած։ Եւ եդ Տէր զտապանն ի վերայ նոցա։ ԺԷ. Եւ եղեւ ջրհեղեղն քառասուն աւուր ի վերայ երկրի, եւ յաւելին ջուրքն, եւ վերացուցին զտապանն, եւ բարձրացաւ ի վեր յերկրէ։ ԺԸ. Եւ զօրացան ջուրքն, եւ յաւելին յոյժ ի վերայ երկրի, եւ երթայր տապանն ի վերայ երեսաց ջուրցն։ ԺԹ. Եւ զօրացան ջուրքն յոյժ յոյժ ի վերայ երկրի, եւ ծածկեցան ամենայն լերինք բարձունք որ էին ընդ ամենայն երկիր։ Ի. Հնգետասան կանգուն ի վեր զօրացան ջուրքն, եւ ծածկեցան լերինքն։ ԻԱ. Եւ մեռաւ ամենայն մարմին որ շարժէր ի վերայ երկրի, յանասնոց եւ յամենայն գազանաց եւ յամենայն սողունց որ սողան ի վերայ երկրի, եւ ամենայն մարդիկ։ ԻԲ. Եւ ամենայն որ ունէր հոգի կենդանի ի ռունգս իւր յամենայնի որ էին ի ցամաքի, մեռան։ ԻԳ. Եւ ջնջեցաւ ամենայն զոր արար յերեսաց երկրի, ի մարդոյ մինչեւ ցանասուն, ի սողունս եւ ի թռչունս երկնից, եւ

ղուն բարիքն հոսեալ յաւշից
եալ վերստին առ քեզ դարձու-
ցանէ։ Օ անճառն սիրեր քա-
րերարութեիդ յանակնկալ ժա-
մուն յուսահատութեն յոր ժա-
քնաբ իսկ կտրեալ և օտարա-
ցեալէր կենդանուեն շարժո-
ղուի, մեռար անմահդ և զմա-
հայեալս նորոգեցեր ։ Այթէ
զկանոն համաձևուն օրինին
փոխեցեր, արդ՝ ղդիւրինն և
զհեշտակինն ևղևս հնարէորն
մի արգելցես։ Ակզբնաձեր ը-
ղորմածուե, բարեգութ, օրհ
նեալ, և երկայնամիտ Թիզբ։
Ազդեա բանիւդ ամենազօրաբ,
որ զգոյուի լուսոյն ստեղծեր
՚ի նախնեմ աւուրն, և վաղվա
զակն փոխոխել ոտայց՚ի լաբ
անդր։ Դու փոխանակ զի ես ծչ
խնդրեցի հետևիլ լուսոյդ
դեւ ելցես ինձ յայց՝ ճառա
գայթ ծագման հայրենի կեր
պիդ։ Այս կոչեցայց առաջին քո
ծնեալ ընտասապարտ՝ ողորմեալ
առ՚ի քէն։ Էէ ժամանակ յեր
կարաձգութեն առ՚ի զպարտսն
հատուցանել։ Ա՛հա ընորհեա
ինձ տառապելոյս զերեսս քո
լուսդ՚ի խաւարի սրտիդ վհա
տելոց ։ Ա՛րդիւ և կնքեա զըն
թացմունս ելիցն՝ որ միշտ զե
ռուն բարիքն հոսեալ յաւշից
ցանէ։ Օանճառն սիրեր քա
րերարութեիդ յանակնկալ ժա
մուն յուսահատութեն յոր ժ
քնաբ իսկ կտրեալ և օտարա
ցեալէր կենդանուեն շարժո
ղուի, մեռար անմահդ և զմա
հայեալս նորոգեցեր ։ Այթէ
զկանոն համաձևուն օրինին
փոխեցեր, արդ՝ ղդիւրինն և
զհեշտակինն ևղևս հնարէորն
մի արգելցես։ Ակզբնաձեր ը-
ղորմածուե, բարեգութ, օրհ
նեալ, և երկայնամիտ Թիզբ։
Ազդեա բանիւդ ամենազօրաբ,
որ զգոյուի լուսոյն ստեղծեր
՚ի նախնեմ աւուրն, և վաղվա
զակն փոխոխել ոտայց՚ի լաբ
անդր։ Դու փոխանակ զի ես ծչ
խնդրեցի հետևիլ լուսոյդ
դեւ ելցես ինձ յայց՝ ճառա
գայթ ծագման հայրենի կեր
պիդ։ Այս կոչեցայց առաջին քո
ծնեալ ընտասապարտ՝ ողորմեալ
առ՚ի քէն։ Էէ ժամանակ յեր
կարաձգութեն առ՚ի զպարտսն
հատուցանել։ Ա՛հա ընորհեա
ինձ տառապելոյս զերեսս քո
լուսդ՚ի խաւարի սրտիդ վհա
տելոց ։ Ա՛րդիւ և կնքեա զըն
թացմունս ելիցն՝ որ միշտ զե
ռուն բարիքն հոսեալ յաւշից
ցանէ։ Օանճառն սիրեր քա-
րերարութեիդ յանակնկալ ժա-
մուն յուսահատութեն յոր ժ-
քնաբ իսկ կտրեալ և օտարա-
ցեալէր կենդանուեն շարժո-
ղուի, մեռար անմահդ՝ և զմա-
հայեալս նորոգեցեր ։ Այթէ
զկանոն համաձևուն օրինին
փոխեցեր, արդ՝ ղդիւրինն և
զհեշտակինն ևղևս հնարէորն
մի արգելցես։ Ակզբնաձեր ը-
ղորմածուե, բարեգութ, օրհ
նեալ, և երկայնամիտ Թիզբ։
Ազդեա բանիւդ ամենազօրաբ,
որ զգոյուի լուսոյն ստեղծեր
՚ի նախնեմ աւուրն, և վաղվա
զակն փոխոխել ոտայց՚ի լաբ
անդր։ Դու փոխանակ զի ես ծչ
խնդրեցի հետևիլ լուսոյդ
դեւ ելցես ինձ յայց՝ ճառա
գայթ ծագման հայրենի կեր
պիդ։ Այս կոչեցայց առաջին քո
ծնեալ ընտասապարտ՝ ողորմեալ
առ՚ի քէն։ Էէ ժամանակ յեր
կարաձգութեն առ՚ի զպարտսն
հատուցանել։ Ա՛հա ընորհեա
ինձ տառապելոյս զերեսս քո
լուսդ՚ի խաւարի սրտիդ վհա
տելոց ։ Ա՛րդիւ և կնքեա զըն
թացմունս ելիցն՝ որ միշտ զե
ռուն բարիքն հոսեալ յաւշից
ցանէ։ Օանճառն սիրեր քա
րերարութեիդ յանակնկալ ժա
մուն յուսահատութեն յոր ժ
քնաբ իսկ կտրեալ և օտարա
ցեալէր կենդանուեն շարժո
ղուի, մեռար անմահդ՝ և զմա
հայեալս նորոգեցեր ։ Այթէ
զկանոն համաձևուն օրինին
փոխեցեր, արդ՝ ղդիւրինն և
զհեշտակինն ևղևս հնարէորն
մի արգելցես։ Ակզբնաձեր ը-
ղորմածուե, բարեգութ, օրհ
նեալ, և երկայնամիտ Թիզբ։
Ազդեա բանիւդ ամենազօրաբ,
որ զգոյուի լուսոյն ստեղծեր
՚ի նախնեմ աւուրն, և վաղվա
զակն փոխոխել ոտայց՚ի լաբ
անդր։ Դու փոխանակ զի ես ծչ
խնդրեցի հետևիլ լուսոյդ
դեւ ելցես ինձ յայց՝ ճառա
գայթ ծագման հայրենի կեր
պիդ։ Այս կոչեցայց առաջին քո
ծնեալ ընտասապարտ՝ ողորմեալ
առ՚ի քէն։ Էէ ժամանակ յեր
կարաձգութեն առ՚ի զպարտսն
հատուցանել։ Ա՛հա ընորհեա
ինձ տառապելոյս զերեսս քո
լուսդ՚ի խաւարի սրտիդ վհա
տելոց ։ Ա՛րդիւ և կնքեա զըն
թացմունս ելիցն՝ որ միշտ զե
ռուն բարիքն հոսեալ յաւշից
ցանէ։ Օանճառն սիրեր քա-
րերարութեիդ յանակնկալ ժա-
մուն յուսահատութեն յոր ժ-
քնաբ իսկ կտրեալ և օտարա-
ցեալէր կենդանուեն շարժո-
ղուի, մեռար անմահդ՝ և զմա-

կանութիւն։ Ո՛վ Հովհաննէս Հան
ցես ինձ Հանգստեան բառա
զկատարած կենցաղոյս գրես
տուղն Հետս Հետևիլ։ Ո՛վ
սանակ մտացս լքցես՝ ըս ար
լոյս փոխանակեր։ Ո՛վ զերա
րի այսր մրթուռ զանձառելիդ
կեանսդ գրաբեր։ Ո՛վ ըս ըսկե
Հեծութեն զանախտական ըզ
փեր։ Ո՛վ ըս Հովհաս վշտաց
զանվախճանելի զփառան չա
ոակաբուսյայսմ ժամանակի՝
ման թարիսն առաքեր։ Ո՛վ
ցես զարեստ զօրութեն լեզ
սեցուցաներ զյաղթած ա
լոյս՝ առ՝ի զլուսոյդ մատնես
բաշխել։ Ո՛վ գրեր՝ի դպրուե
կենաց մատենիդ՝ զմհուն
պարտիս։ Ո՛վ պահեր։ Ո՛վ
ինձ համարիր։ Ո՛վ յիշեցուցա
ներ։ Ո՛վ աղաչեցուցաներ։
Ո՛վ ինձ սխատեր։ Ո՛վ ոտն Հար
կաներ։ Ո՛վ արձանացուցա
ներ զմեղուցեցն։ Ո՛վ ամբա
րեր զչկորստեանցն։ Ո՛վ խոր
ըզգտեալ իմն առքաստաներ։
Ո՛վ յարուսցես ընդ ընդ
անիծից։ Ո՛վ արձակեր յինս
զաղաղթ ընտրեցն։ Ո՛վ ըն
ձիւղեր զծաղիկ մեղացս։ Ո՛վ
բերցես ընտրաչ զնամակ պար
տուցս։ Ո՛վ արտաբերեր զէ
ուն պտղոյն։ Ո՛վ թըշեսցես՝ի
ձիւղս երկրաստեղծ մատան
ջըդ զգիւտս գործոցս։ Ո՛վ
մատուսցես բան ընդէմ Հեղ՝
զանօրէնութիւնս իմ յիշատակել։
Ո՛վ մատնեսցես իմոց կամ՝ի
զաճանդս Հոգւոյս վարել՝ի գե
րութիւն։ Ո՛վ առտէն զնս փա
ռաւորեր՝ զի անդանօր դատա
պարտեսցես։ Ո՛վ նրբագուբ
այսր անցաւորի՝ զյաւիտենա

ԳԹուԹԵ՝ սիրող ե
րաբանց՝ ած Ճշմրտ։
Այեան վերստին՝ ի
բնուԹԵս կերպարան միշտ ած
խալական։ Օ՛ննեա ինձ դրձ
զամենընԹաց տարած մուռնս ե
լից արեանս շարժողուԹե։
Ի՛ժկապէս մատիր տեսանել
Օ՛ի մարդեմ հատատեալ մը
տոք խակուԹե Թեկե խորհը
դաց։ Ա՛յն ինչ զոր գու վկայե (Հնն)
ցեր տեսօղդ ոչ է։ միայն գու 8.27
անմահն ատուԹե խաբարիս։
Ա՛պա իրաՃունս է գրել ինձ ըզ
մեղուցեալսն մարդկօրէն վրի
պանաց սխալմամբ, պարտեալ
կրկին իբր զերկրածին մահա
ցու միտին։ քան բանիդ քում
սՃատ երևիլ։ Ի՛նզի արդարև
գիտակ իսկ ես Թէ | չարե ա (Հնաս)
րարն՝ և ընդաբոյս չարուԹիւն 12.10
մեր։ Ա՛յլ ծչ փուփոխին խոր Նշանն
հուրդք մեր յաբիւտեան ըս հո
գեհանձր իմաստնոյն կանխա
զկոյց առակի։ Ա՛ետևացն
զաստկուԹիւն տանջանացն՝ որ
պատրաստել մնայ ինձ արկա
նել զորդիս գեհենին զարդ
մահուն յաբիւնկան։ Ի՛սարձ

ձարոյս ստեբական պահեր՝
ի՛ հանդերձեալն ինձ հրապա
րակել։ Ա՛Թէ աւաբաես զա
ռանց համարոյ գործոցս իմ
չարիս՝ մեռայց կենդանուցն։
Ա՛Թէ շտեմարանես՝ իսրտի՛ աս
տէն կիզեալ անբծց պրեցայց։ (Կրկն)
Ա՛Թէ քննես զանօրէնուԹիս՝ 139.1
առանց յանդիման լինելոյ քեզ
խոպառ հալեցայց։ Ա՛Թէ տքն
կակից ինձ Թողցես զվեղն՝ ի
նոսին վատնեալ մաշեցայց։
Ա՛կնարկեա միշտ զօրեղ ամե
նակարօղ՝ փրկանուլ չարուԹեց
որչիս։ զի բարիդ քո եկեալ փո
խանորդեսցէ։ Հրամայեա գը
Թած՝ հնամակալ գովեալ լոյս
անշէջանելի՝ զօրուԹ անսահմա
նելեաՃ, զի նոր հաստատեսցի
գոյուԹի բնուԹես մարմնեղէն
յարկի անդամոց։ ՅօրուՄ
հանգուցեալ անլքանելի բնա
կեսցիս բազմեալ ախոռի տեն
չանօք միուԹեաՃ հոգւոյս իմ ըզ
քեզ։ Օ՛ապականուԹի մեղուցս
մերժեալ հսպառ՝ յանարատու
Թիլ զիս պատրաստեսցես ամե
նակեցոյց Թիր անմահ ներկա
քոյ օրհնեալ յաբիւնս։ Ա՛մէն։

Երբոյն յաբեալած կրկին հեծութեան,
Նորին հակոյն առնոյն ազբար մեղաւորաց։
Ման ի խորոց սրտից խօսք ընդ նմ։

զանօթսն պատրաստ, որ պահել
յայտնել Քշմառակնիս յետին
առեն յանգիստ Թեն։ Սրատ
խոստուԹե առաքապարգև
ողորմուԹ քո ընծայեց զի մի
անտանելիքն ահաւորուԹե՛ի
ցոյցս եկեալ ինէ կերպարա
նեացն։ անյոյս ապշուի ըէ կե
նաց զրկման առաջի կարգել։
Առատասան ահաւոր։
Նկուղաւ և անխոնջելի դա
ահաւորն։ Մեծեն սոսկալի։
չոսմբանքն սարսափելի։
ՅանդիմանուԹին անվախչելի։
Տաղնապն անձողոպրելի։
Ակուցմանն անխրախուսելի
Ողձմանն անվճարելի։ Ա
լմանն անսփոփելի։ Ըրձռանն
առատանցն անբաժնելի։
ՊակասուԹիւն անողջանալի։
Նեծքն սարսափելի ձայնն
քո բանիդ։ Ակուցմն գԹոյն,
և արգելումն ողորմուԹե։
Որ ըէ գալարին երկինք և ըէ
երկրի դղրդիլն ըէ կործրուի
յատակիս, ըէ կուտակելոց կո
ղկոց խառնուին ծովու, իբր
փախստեան կերպ ցուցանելով
ի զմիով հետս խափանեն կա
սեալ յերկոցունց։ Եւ տատա
նեալ սասանել յայնտարած
գեանոյս ԹանձրուԹե՛ն հին անդ
անտի ըէ ուժգնակի բախման
Թընդելոյ ներքնային խորոց,
ՏարԹէ զերինս, և Հալել հըղ
գեհին բնուԹիք վիմաց, եւամ
տարերաց գոյից։ Յայլն եր
կինք յանեղէ փոփոխուի. և
յեղանակին արարածք տարե
րըք իւրեանց ինորդ նմանի։
Դադարումն գործոցս հրա
պարակին, և անհերևոյԹք կրից
մերոց յայտնին։ Այրք կրծկից
ներքնդրծեցելոց ընարհինս մեր
նկալին։ Ցերն երկնից յատե
նի նստի, վըճիռ հատուցանին
ի՛ձեռին իւրում։ Հա վայ ինձ
ահաբին անգամ կրկին եղ
կուԹէ ըս չափոյ կշռուե այսր
համարու, որ զանբաւուԹիս
Թըճոյ պարագրե։ Օ՜ինչ գոր
ծեցից ողբալիս հոգի յայնմ
աւուր մեծի վտանգի։ Հանգչ
սաստիկ յիշատակն իսկ յա
ւուրէ քան զհանդիսուն։
Օ՜ որ ունմարիքրե զօրինակին
նմանուԹի՛ի դէմս բերելով
զՔէպ տագնապի անզերծ փա
խստեանն նշանակէ ասելովն,
զորօրինակ եԹէ փախնուցու
ք՛ի ձեռաց առիւծու, և պա
տահեսցի նմա արջ։ և փախնու
ցու յերեսաց արջոյն՝ և մանի
ցէ՛ի տուն և եցուսցէ զձեռն

Օ ամենայն մարդ սկսեալ յոքրոյն
մինչեւ ցմեծն զանիրաւութիւն
նոցա, եւ ոչ ասեն ինչ ստեղծող
նոցա զանձինս իւրեանց։ Եւ
ես ոչ ասեմ ինչ ստեղծող նոցա
զանձինս իւրեանց։ Եւ ես ոչ
ասեմ ինչ ստեղծող նոցա զան-
ձինս իւրեանց։ Եւ ես ոչ ասեմ
ինչ ստեղծող նոցա զանձինս
իւրեանց։ Եւ ես ոչ ասեմ ինչ
ստեղծող նոցա զանձինս իւրե-
անց։ Եւ ես ոչ ասեմ ինչ ստեղ-
ծող նոցա զանձինս իւրեանց։
Եւ ես ոչ ասեմ

Ա ՂՕԹԻՈՒ Ը

Այսքանեաց յուսահատութեց՝ եւ հարկու սրտաբեկութեց, պակուցանողական սաստկութեց ահագին բարկութեց, տագնապել հոգով թախծութեբ խոպառ։ Ղազեմ զքեզ ծո՛ր ահագին։ Երեշտակ՝ ի մարդկանէ։ Արմնատեսիլ քերօքէ։ Երկնաւոր արբշռուհի։ Ընդառն իբր զծո՛ր։ Անքուն ես զլոյս։ Ընշաղախ ընծանութեբ պատկերի արուսեակին բարձրութեբ։ Զերա զանց քան զբնական անկոխելին սրբութեց։ Երանաւոր խոստմանն տեղի։ Դեմ չնչական։ Ոտ կենացն անմահից, բոցեղէն սրումն պարուսակեալ։ Բարձրեալն հօրէ զօրայեալ եւ հովանացեալ։ Հանգստեամբ հոգւոյն հանդերձեալ եւ մաքրագործեալ։

Ա ՂՕԹԻՈՒ Թ

Ոչ դու միայն բաւես կորզել՝ ի ժանեաց սատակման՝ ի կեանս և յերանութի։ Ընդ հից ապաւէն թեզեր լուսոյ ար յաքս։ Ըրջեալ յաբիտեանս։ Ֆռռռռռ Լ՚ՄԻՆ։ Ֆռռռռռ

Ա ԸՐՏԻՆ ՅԱՒԵՐՀԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱԿՈՂՔ ԱՒԱՆԱՅՆ ԱՂԵՐԱ ՄԱՂԹԱՆԱՅ։ ԼԱՆ ԻՆԹՐՈՑ ՍՐՍԿԵ ԽՈՍՔ ՔՆԴ ՈՅ։

Ա ՂՕԹԻՈՒ Ժ

Ոչ դու միայն բաւես կորզել՝ ի ժանեաց սատակման՝ ի կեանս և յերանութի։ Ընդ հից ապաւէն թեզեր լուսոյ ար յաքս։ Ըրջեալ յաբիտեանս։ Ֆռռռռռ Լ՚ՄԻՆ։ Ֆռռռռռ

Ա ԸՐՏԻՆ ՅԱՒԵՐՀԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱԿՈՂՔ ԱՒԱՆԱՅՆ ԱՂԵՐԱ ՄԱՂԹԱՆԱՅ։ ԼԱՆ ԻՆԹՐՈՑ ՍՐՍԿԵ ԽՈՍՔ ՔՆԴ ՈՅ։

Ա ՂՕԹԻՈՒ Ի

Այսքանեաց յուսահատութեց՝ եւ հարկու սրտաբեկութեց, պակուցանողական սաստկութեց ահագին բարկութեց, տագնապել հոգով թախծութեբ խոպառ։ Ղազեմ զքեզ ծո՛ր ահագին։ Երեշտակ՝ ի մարդկանէ։ Արմնատեսիլ քերօքէ։ Երկնաւոր արբշռուհի։ Ընդառն իբր զծո՛ր։ Անքուն ես զլոյս։ Ընշաղախ ընծանութեբ պատկերի արուսեակին բարձրութեբ։ Զերա զանց քան զբնական անկոխելին սրբութեց։ Երանաւոր խոստմանն տեղի։ Դեմ չնչական։ Ոտ կենացն անմահից, բոցեղէն սրումն պարուսակեալ։ Բարձրեալն հօրէ զօրայեալ եւ հովանացեալ։ Հանգստեամբ հոգւոյն հանդերձեալ եւ մաքրագործեալ

զնս խաղաղարար։ Եւ վերստե-
ւս տեսցես Հանդիստ։ Եւ ՚ի ևս ու-
ս ցես զգեցեալ ծիրանի ան-
ծից։ Եւ զծփեալս Հոստո-
ցես զմերձեալս ընտանեացուս
մեծարեալզ յայ Եւ յիս ցու-
դես միշտ նոր կոյս։ Եւ
յուսահատելոյս ինձ միջնոր
տուսցես բարեշնորհ։ Եւ
զամաչեցեալս յառաջ մա
յանձանձեսցես երջանիկ։
անարատ։ Եւ զհարթուցեալս
գործել քաւուն և ողորմուն՝
աղաչին այ և մայր։ (դուկ)
Արձրասցէ պատիճ քո ինձ, 1։38։43
և ցուցցի փրկութիւնն իմ քեւ
Թէ զնս գոցես տիրամայր։
Եւ ինձ ողորմեսցես սէրս հի-
Եւ զկորուսեալս շահեսցես
անարատ։ Եւ զհարթուցեալս
յանձանձեսցես երջանիկ։
Եւ զամաչեցեալս յառաջ մա
տուսցես բարեշնորհ։ Եւ
յուսահատելոյս ինձ միջնոր
դեսցես միշտ նոր կոյս։ Եւ
զմերձեալս ընտանեացուս
մեծարեալզ յայ Եւ յիս ցու-
ցես զգեցեալ ծիրանի ան
ծից։ Եւ զծփեալս Հոստո
տեսցես Հանդիստ։ Եւ ՚ի ևս ու-
ս ցես զգեցեալ ծիրանի ան-
ծից։ Եւ զծփեալս Հոստո-
տեսցես Հանդիստ։ Եւ ՚ի ևս ու-
ս ցես զգեցեալ ծիրանի ան-
ծից։ Եւ զծփեալս Հոստո

Ա երանի յաւէտ ընդ կրկին հնծումեան.
Նորին հոգոյն առնայն աղերս մատնանաց.
Եւ ան խոստով որով խօսք ընդ նմ.

ՃԻԶ

Ո՛Վ ԱՆՄԱՀ ՀՈԳԻ ՔՈՅ

մաղթանաց ահա ևըզ
վերնոցն անմահ հրեղ
ուկաւն լուսակերպից

զաղերս հայցածոց որ վնիմ Աղտ. 137.8
գոչեն առանց լռելոյ հանապա
զորպեան արդահատութեամ
քոյր բերանոց, ընկալ բարե
գութ։ Արքեն բարիք բարե
գործեալք՝ի բարերարէդ ան
կերթիք չարեաց։ Հաստեալք
յամենիչեան հրամանաց էիդ։
Օ՛ որութիւք հզօրք ակնար
կութեն բարձրելոյդ։ Աբք, մա
քուրք, անարատք, օրհնեալք,
վայելչականք, յաղթօղք, ևան
պարտելիք։ Ո՛ր ը ընթացից
տեսութեն մնաց երագուն։
Արբ և պղտկորդոյս տընկոց Աղտ.
Թզենւոյն եռամեանն դաւտար 13.6
կութ՝ որ զբնաւ յաճախեանս
պտրունակէ ժամանակս, զան
ցեալն ը ներկայիս և ը ապառ
նոյն՝ յամայր յամրութեն յեր Աղտ.
կարաձգելոյ՝ յայգի Էից արմա
տացելոյ՝ սէն սաղարթիւն պա
ճուճելոյ զրկել՝ի պատոյ, որ
Ճշդրիտ պատկեր թշնամի դի

Ա՛մա փառք յաճախենից յա
հիտեանս։ Ա՛մէն։

Ա՛յրդ բարձրելոյ՝ որն յի՛
արարչին երկնի՝ եւքնաւին եր
կրի։ Օ՛ր անճառապես ծնար
բոլմանդակ մարմնոյն՝ և հա
մայն ստծուքէն։ Ար փառաւո
րել ը հօր և հոգւոյն սրբոյ՝
էութէք և անքննութէք մերոյին
բնութէս միացեալով՝ յամ և
յամուամ։ Ի երրորդութէն։

հոգւոյս իմ պաշտպանութեան զոր
քո հետս լուսոյ։ Ո՛հ զաճանդ
ձուլանելով զիս՝ որ ի բարիս
չանօք իմոյն հոգեշահի։ դար
դասի եայես ողորմել յա՛ աղա
լինձ մեղաւոյս հոգելոյնի՝ մար
նոյն։ Ողորմեա՛ ինձ Տէր ըստ
սոյ՝ ցօղք նշուլից։ Արուք և
լոյսն ի մեզ՝ որ ի մահուան
պաշտօնեայք։ Կամպոյծ լոյ
երկնաւորիդ այդ ազատասլնա
երկնաւորիդ այդ ազատասլնա
րու խիք անբիծք ահաւորք՝
պետութիքն ժեծք և զինւո
անքաժանելի։ Որք երկնաւոր
աստիճանն ի՛ր ցեսլք
ամենատեղծ իդ՝ Կ՛ բէօրէն
երանականաց կեցուցիչ կաճի
դաղանս ցսպասել հրամանաց
նիս չառանց նիրհելոյ և դան
ալ բուժ սեղանիս որ ի խորա
րիչք անազատ իժեծ ախրհրդ
տիցս անթողբոր չիջուին այ
քեանց զմարս տառանսեր սրբ
պին ժեծարուեին ։ Ի տա ին
ածարուեին ։ Ի տա ին
թեն գերաւայլ չաձախ գիտու
թեն՝ անչափատ ջերմուեբն չե
ւորդանօրք ինքնաբուն տա
լոեբ ի բարձրն ընտրականու
լոք և ամենաձեցուն առաջե
գեղինայն և անվանելեայն։
անժելին՝ բոցանիւեին՝ հո
կեբպին՝ աչշափաչ մաբրոյն՝
տականայն հրաշատեսիլ հրա
ւ ե ր ա ն ե լ ո ւ ի ն ։ Ո ր դ ի ս ի մ ե ր ա ն ե լ ո ւ ի ն ։

Ո՛րդի՛ ըստ գոհաբանութեան ձայ
նին խնդրեցաք անմահական
նացն վերնից՝ և իմ՛ եր հեծութիս
հատուսեցիս բնաւիւց արիւն
Որ յաղթեաս գիտութեդ բո՛ վեր
նոյն և ստորնայնոց։ Ի՛նչ զի
քո բարերարեդ առ մեզ և առ

ուեղծեր մի՛ կորուսաներ։
Հաց ձայնի ողորմեա դու ըս
հառաչանաբ գնիտանըբէրնը
և անտանօր կարևկոեն ագնլ
կարարութեին որ առ մեզ Ո՛ր
յայնհիչք հրաշատեբք գնատա
լոյնոց ։ Ո՛հաեօրն ատենի
հատուցման ։ Ձնիբուրաբան դա
տախազք յանցաբորութե երկ
Ո՛րք և գալոցեն ըլ միածնիդ՝
վիայք սուկալի գատաստանին
Օ՛ի՛նչ բանիբեն ստեղծելք ,
և մեք ձեռօք ներգործեալք ։
ոյ վե մեր կարգեալ առնե ։
են այս աղաչանբ՝ իբարերբ՝ դ
առներ ։ Ո՛ւ՛ղի արդար և մեր
գործս ձեռաց բոց մի անտես
ղօրեն՝ զայս բան ասելով՝ զգ
տանութբ փրկութեն մեր աղ
ցելով բարեմատութեն մեր
սպասեն՝ և յաբեմականն կեն
կութե ։ Ո՛րք գեգերին հանապազ առ
մեզ ըլ մերում կրեցս կարեկ
Հոգեպարտ ընդունելի զոհ
Ո՛րդ՝ ըլ գոհաբանութե ձայ
նին խնդրեցաք անմահակա
նացն վերնից՝ և իմ՛ եր հեծութիս
հատուսեցիս բնաւիւց արիւն
Որ յաղթեաս գիտութեդ բո՛ վեր
նոյն և ստորնայնոց։ Ի՛նչ զի
քո բարերարեդ առ մեզ և առ

բով օծելոց, զորոց զդովեստան
արժանաւորութեամբ ըստ իմում
կարի առ՛իւիւս քո ոմի՝ յայ
լում բանի պաշտեցի. և ինձ ո
ղորմեացիս յիշատակաւ սիրոյ
նոցին ընտրուեր. Եւ աւելի ինձ
ելից նոքօք հորդեսցես յերա
նութիւն փափաքելի՝ Զայն բա
րի հովուութեանն նոցին յոգիոյն ինձ
կենաց քաղցր լըսիցի. Ամէն
կալայցեանեզ ուրեք փրկուե
ցեալ յուսոյն։ Նդ առ՚ի
նորդացն կենաց Ակզբնաչնոր
հիցն պատուոյ ։ Ոհոգեորեանն
դասուց։ Ոտառն բանակից։
Ճետարանջացն բարձանց։
Ղեսանաւոյն պանծալեաց։
Ոուսապատուաւ թագիւ պըճ
նելոցն։ Ի զարդ անկապուտ
զօրութիւն ընորհին պայծառա
ցելոց։ Ուղղիմ զըճարթութեամբ
տիրական լուսոյն կիւրեղելոց։
Ընդ աշակերտաց մեծիդ հրա
հանին բարձրեալդ այգբի, և մար
փիրոսացն ընտրելոց նահատա
կուբ։ Որ մահացու և վշտա
չարչարն մինուով վտանգաւոր
և ամենակիրն անդամոք, երկ
րաւորական և հոգեզանգուածն
բնութիւ, մարտուցեալ ըստ տէրն
գոյից տէր նիւթից, պատկեցան
բարձրացան և կենդանացան

Ի երասին յաւելեալ կրկին Հեծութեան.
Նարին Հանոյ առնոյն աղերս մաղթանաց.
ԵՒան Իսորոց սրտիկ խոսք ընդ այ ։

ԶՒ

ՏԵՐ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՑ,
բազմապարգեւ թեր-
ևենաց պատուիրան
ուսայ կերպիւն։ այնատուր
Հանգստարան։ Որ յաղագս մե
ղուցելոյս եկեալ մարմնացար։
Ոյծեցեր զանպատուսն.
և Հանդերձեցեր զհրաշալին.
Ինչպէս կատարեցեր զառա
ջինն ըստ ամենայնի ծածուծեդ։
Ի՛րդ՝ ևս առաքելոցն սրբոց
յերկնաստեղծ. բո Ձեռացդ
Ձեռնադրելոց՝ և Հիւ ովի սըր

նոյս թանձրուե՝ զԹեԹևու ի
հոգւոցն Թողուցեալ ինաձա
հանգիստն կենաց հասին։
Եւ իբր սիրոզք վերնաձի վի
ձակի առանց յետնոցն մոա
ծուԹե՝ զԹագն յաղԹուե հա
մարձակաձս պայծառ ձոխու
Թիւ պձնեալ իսկայա՝ իղյու խ
կապեցին։ Ա ինոցին արժանա
ւոր մաղԹանաց ևնրբիրտական
հայցուածոց՝ և զնս զմ ղաւորս
՝իսպառժականաց ընկու ը նո
սին։ Եւ ահա խառնեալ զան
մաքուրս բան ը նախագրեցեալ
երջանկացն փառատուրկան ա
ղերսարկուԹի որ մի իմ գոչեն
քեզ՝ի հաձուի, և ես ը նոսին
իբր դաւնուի եղել ը քաղցու,
կիսատատակ ը ողորկուե, տգե
ղուԹի ը վայելչուե, ևսիզմ
ը գեղեցկուե մալ ի՝ տի, կամ
հոզ ը յըստակուԹի ոսկւոյ,
և բամ քարինս անարգս ը պայ
ծառուԹե արժանոյ, բացա
սուԹի ը ճվարատուե և կամ
աՀազ ինչ ատանձուու՝ ընդ
կակղուե զանգաձոյ հացի։
Ա՛րդ՝ լՀար հզօր, չհարաՀոր,
գովի՛ն ընոցայն վերին. ևգիւս ը
նոսին՝ ի՛նոցին գովեսա՝ իփրր
կուԹիւմ և՛ փառս քո ամենա
գուԹ բարերար, օրհնեալ եր

Ես քեզ երիս՝ ի ներողութեց
Ես քանասարկիս՝ ի քարոզութեց
Ես անպատճիս՝ ի քաղցրութեց
Ես քամահիս՝ ի հեզութեց
Ես առաքին այսոցիկ տրտունջ
մունք, այլ անշուքելն գոհա
բանութիւնք։

Արձ զիս ըստ իմ հոգւոյ
ի քէն զանէծս իմ ծննեան
Քաւեան զպատիս իմ ծոցումն
Ընկեաց զանցանս իմ գթած
Ամեն ամեն այցելութեն եւան
գըստին իսկ կատարեցայր
Ո՞րչափ քեզ պիտ քան զսահին
դիւրագոյն։ եւ կամ զինչ ինձ (Ղուկ. 2։7)
պարտաւորիս կարեւորագոյն։
Ալ կենդանագրեա քարեխոս
նամ։ քոյինասեղծ պատկե
րիս վրձնեն կրկին, ի չունչ (Ղուկ. 21։19)
նորոգմեն շուսաշորուե մաք
րական ընտրեի զաւետեղ
ոգիս պաշտպանեալ։

Ո՞ի ածեր ծղրմած ինձ օր
տարաժամ ի համառօտս եր
բի անթոշակ ապաձեռնուհաք
ըն անկատար ուղին հետեւիլ։
Ո՞ի մատուցաներ քաժակ
դառնուե ի ժամ ծարաւոս։
Ո՞ի փակեր գթած իմ հան
դէպ զյանդգնած հոգեւոր օգ
տից. եւ մի իբր յանկարծադէպ
հինից սպատակ գիշեր մա

կայնամիտ, կարծոզ անքինեան
Ճառ, անեղծ, եւ անստեղծ։
Ո՞ւեն պէրգեր բոեն ընտրեր
Ո՞ւեւ սկիզբն եւ պատճառ բա
րեաց ամենայնի։

Ես գառապարանչ, այլ ա
զատիչ։ Ես կորուսիչ, այլ
գըտիչ։ Ես մահացուցիչ,
այլ կեցուցիչ։ Ես տարագ
րիչ, այլ ժողովիչ։ Ես մատ
նիչ, այլ ապրեցուցիչ։ Ես ըն
կերդիչ, այլ վերածիչ։ Ես գե
լորիչ, այլ կանգնիչ։ Ես անի
ծիչ, այլ օրհնիչ։ Ես վհուճա
ռաւ, այլ ընտրեալ։ Ես թշնա
ւացուցիչ, այլ մխիթարիչ։
Ես հզօրեաս, այլ գրեա։
Ես սաստեաս, այլ հաստատեա։
Ես ոտն հարկանեաս, այլ սփո
փեա։ Ես պատճառ յոգեաս մա
հու, այլ հնարս խնդրես կենաց։
Ես՝ի կամս շարժեալս սուկ
մա՛, այլ՝ի փրկուել ողորմեաւ։
Ես մոռանաս զայցելութեն։
Ես լքանես զբարի։ Ես արգե
լուս զգիծութեն։ Ես բերես վը
ճիռ կոստեան, այլ կտակ ա
զատութեն։ Ես թշնամանիս յա
ռաւոտեն։ Ես բանբասիս՝ի
ընտրեացդ։ Ես հայհոյիս՝ի պար
կեշտ գեւաց։ Ես նախատիս՝ի ձէր
րից։ Ես անգոնիս երկնմամբ

Ձ Ա Ր Ա Կ Ն Ա Ի

Ա Ղ Օ Թ Ք Ի

Ա Ղ Օ Թ Ք Ի

Ա Ղ Օ Թ Ք

կուԹէ բարւոյ գովելի, ևս չա-
մայնիւԷն չար ապիկար։ Վա՛ս
որ ստորինց երկնիցն, ևս ան-
իչխան շնչոյս ևոգւոյս։ Վա՛ս
բարձրեալ՝ի կարեաց զատել
ևս տաժանաւոր ևվտանգա-
Հոր։ Վա՛ս՝իվեր քան զկերս երկ-
րիս, ևս կաՀ անարգուԷ գար-
շուԹե։ Վա՛ս ըս մրՁրկին մնաս
յաւիտեան յանբաւ բարձրուԷ,
ևս միշտ կորնչիմ ըստ նորին
բանին։ Վա՛յ քեզ ծէծ մրԹուԹի
կամ նենգուԹի։ ևս բովան-
դակն խակ եմ՝որ զաՀանդնիմ
ծէծ պաՀելի։

Ճան զիս՝ի բանտէս Վրձա-
կեա՛ի կապանացս Օձրծ՛ի
շղԹայիցս։ Երկեա՛ի խեղդա-
նէս։ Զատեա՛ի տագնապէս։
Ի ձակտեա՛ի չերկաԹից։
Ձրծ՛ի պաշարմանցս։ Ծուռք
սեաւ յերկմտուԹեցս։ Սիրեա
զիս՝ի տխրուԹեցս։ Հանգծ՛ինե-
ղուԹեցս։ Յարատեա՛իմաստա-
Հանգարտեա՛իխուովուԹեցս։
ՊաՀեա՛ի լալոյս։ Ներ
ժեա՛ի հեծուԹեցս։ Հեռացի
՛ի չողոքոցս։ Ազդուրեա ՛ի
կականմանցս։

Ճ ողորմուԹեց ևպարգե
Հատու քաղցրուԹե, մի՛ զգրա
Հեալս արեմբ հզօրիդ՝ անտես

մի

Ա՛ա)
1.44

Ա՛ա)
Ա՛ա՛ա՛

ամփոփել զարձեալ՝ինոյն ըզ
գաստուն։ (Ա)Թէ մարմնաւոն (Ա)
կցորդութի՛ւն տեսանողին՝ ա
նարատ գործեաց զպատնիկն.
իսկ դու միրկութի՛ն հոգեպէս
միացեալ՝ի յիս կրկին մաքրես
ցեա։ (Ա)Թէ արեգակնս այս ան
կենդան ատեղծեալ առ՝ի քէն
երկրիս մատակարար, և զկա
րուն մօրից ցամաքէ, և զսոր
հաս պտուղս հասուցանէ. իսկ
ստացօղդ ամենից հոգիդ այ՝
որքան զօրեացես զտիրոջ՝ չա
րեաց աղտոյ՝ և զքարախն պղ
ծուե մեզաց մերթերից խակոյն
սրդուել։ (Ա)ո այսր կանխաւ խակ
ժամեցի հայցել առ՝ի քէն բա
րի՝ առեւեաց իմոց՝ եկարգ այսր
բանի, զի զհերքեա՛ղ մեսամ
կարս պարտուց մահու, յամե
նեսամ աչաց հզօրիդ մի՛ մեր
ժեսցես օրհնեա՛լ գԹուե՛ր։
(Ա)րդ՝ կենագործեա զիս զա
մենամեղս անդամոք մարմնոյս
և բնութի՛ն հոգեւոյս խորհել
միշտ զքոյդ։ (Ա)ոսկ բարեգոր

(Ա)ոսկ ի ս.գիր. 1.28 303
(Ա)ոսկ ի ս.գիր. 5.43
(Ա)ոսկ ի ս.գիր. 5.12
(Ղուկ) 8.10
(Ա)ոսկ ի ս.գիր. ժ.12
(Ա)ոսկ ի ս.գիր. 13.3.21
(Ա)ոսկ ի ս.գիր. 57.8

նիկ կարգան եղկելոյս, և զոս
հնարաւոր ամենապարգև օրհ
նեալ մարդասէր առ քնաւս ը
ղորմած՝ ի ամենաթշուառիս
հեծութեն հալոեաց ընդ նե ը
հաւատոց նոյ։ Ինձ այեալ նո
ցին՝ մատո պարգևեա, զանեղծ
մեծութիդ և զանթառամելի պը
ատկդ յահաւոր աւուրն յետ
նուամ հատուցմանն ամենիւրա
քնտրութենն։ Օ՜ի դուն գրաւ
իրկուռ մեծուռ անվանելի և
անծախ գանձուցն ստրկիս և
սովեցելոյս։ Ի վաղուց վերնային
շահու օգտութենէ բանիւդ որ
ի քէն յարգեալ Հոխանամբ։
Կառուս ինձ սահման ջրոյ հան
գըստեան։ Ի բձանացն անփո
փոխ պատրաստական վըստա
հութեն։ Տուր գեա օրհնաբանել
անկեղծակարծ յուսոյ ամրու
թեն։ Տուր ամենախնամ դու՝
անաչառ պաշտպանութեն։ Ա
սանեցելոյս՝ բարեաց անդոր
րութեն։ Տարակուսելոյս՝ լուսոյ
այցելութեն։ Ի չարեալոյս՝ մեծ
երջանկութեն։ Հատելոյս՝ կե
նաց օգնութեն։ Քելոյս՝ անգայ
թակղելի օժանդակութեն։
Ա՜հա նջելոյս՝ անսայթաք վեր
ընթացութեն։ Օ՜ի քեզ բնաւգ
և՝ ի քէնէ ամդ։ և՝ ի ձեռն քո

(Ա՜առ) 10·41

(Ղա) 22·2

գի առ Ինձ հնազանդ
պիլ՝ ոճականիդ Նմանութեն։
Յազագս այսր իրի նախանձ դա
սեցի զքնամեացն իմոց աղեր
սանս քոն զերախտիսդ բա
րիս։ Ա՜ւ արդ՝ ի՞նչեա զնա կըը
կէն ընդ միոյ ոք՝ ի քո անուն
բարձրացել զանարժանս զիս
ընկալան։ Ա՜ւ տուր նոյ ար ա
մենառատ բարերար և անհնա
կալ՝ վարձս արդ արոյ ևմրիդէի
ի՞նչ ևես յաՀիւս թափուր և
ցեմ յարժանեաց ըս Հաւատոց
նոյ ևառ յոյս նոցին ակնկալու
թեն։ որք առ պարտիս դերիս
ողջամիտ կամօք ակնարկեն։
ոչ թէ՝ իմասանդ քոց կեցուց
չայ՝ ի՞պա Հպանարան Հոգւոյս
ծածկութեի լինիմ՝ ոն
Ա՜ւ զպատժաւորս անամփո
փելի՝ ի քոց տեսութեց՝ և ան
խաբելի՝ ի յուղիդ կշռութեց՝
քաղցր գԹութեի անսահմանե
լիաւ մերձեցել առիս մաքուր
արտացես։ անխայտառակելի պա
հելով՝ ի տիեզերական յանդի
մանութենն։ Ա՜ւ ոչ շուք իմն
վայելչական գնել ախորժիւն
ինձ անարժանիս սիրելիքն քո
վ՛ որ նայեցեալ՝ ի կրօնս զչես
տուս բարեկերպուռ՝ չգիտե
լով զքիծս գազանեացն երկա

Ընդ արձակիլ կարծեաց ։
Համադրութեի ծփմանց ։
Ի հաղնութեի խարդախմանց ։
Հարճածիլ դիւաց ։
Ի ախտացիլ ախտից ։
Ընկղմիլ գոյթակղութենէ ։
Աշտանեայ երկնաստեղծ
Ձեռամբդ ։ Օ օրացոյ բարձ
րացեալ քո աջովդ ։ Ի մխիթեայ
ամենակալ թևօք ։ Ոչ ածկեայ
ածեան խնամոքդ ։ Ի մրցայ վե
րակացութէ վերնայնոցդ ։
Շ ուրջանակի պարսպեայ դու
մարտակօքդ անմահիդ ։ Ոչ այ
ժմ նուաստ պարփակեա կըցոր
դութէ հրեշտակացդ ։ Ի անեա
զնդ դիւամարտն իմ ։ զինուո
րութէ զբարձունացդ ։ Պատրս
պարեա զսասանեալս ։ ածածկիդ
նիզ մաղթանօք ։ Օ զանակա
նդրանկացդ բարեկարգեա
ինձ պահապան ։ Ոչ ընչացս
գիմաց՝ և զմուտս իմ տեսանել
լիս ։ Օ գաստ արա ընդ հիւս՝
և զծանրաբեռն կրիցս դան
դաղութէի ։ Ի երացս ահ՛իմ զդ
գայութեցս՝ զմածեալս յիւմ
րութէ ։ Ի արձ միայն բարե
գործ՝ զպատրուակիս ծանձ
րութէ ։ Ընդ սկզբանն բեր
մանս լուսոյ՝ զղղրմութէ քո
ծագեա ։ Ընդ ելիցն արեւուն՝

բաշխին հաստատութէ պն
տանացաց հանգչիցէ կենաց։
Ես քեզ վայելէ փառք յաւէ
տեանս յաւիտենից ։ Ամէն ։

Վերոյիշեալ յաւելուած կրկին հիմնութեան
նորին հոգոյն առնոյն աղերս մաղթանաց։
Ուան ի հոգոյս սրտից խոսք ընդ Աստ ։

ՁԻ

ՈՐԲԻՑ ԵՐԻՄԱՅ

Հոր ։ Ամէն բարձրեալը
Տէր թոլորից ։
Ընկենից անկալութէի ։ Ստեղ
ծող տեսականաց ։ Հաստիչ
իմանալեաց ։ Պատճառ եղանու
թեց ։ Կազմիչ հանգերձելոց ։
Տըւիչ լուսոյ ։ Ընդէր առաւօ
տու ։ Պատմատիչ վաղորդենիս ։
Երևեցուցիչ երեկոյի ։ Տար
րիչ խաւարի ։ Ընբնստաւեր
բարեհնար ։ Ամաստութէն գոր
ծունեայ ։ Խաւարան օրհնիչ
Հալիչ մեղանաց ։ Հալածիչ
ցաւոց ։ Բակտիչ գառնուեցս
Պահպանարան հանգստեան
Ընար նիրհման ։ Յարմարիչ
քնոյ ։ Պարգևիչ նրնջման ։
Շ ընչոյ յարակարգութէի ։
Օ գայութէ տևողութէի ։
Յերիչ ցնորից ։ Յեղանակիչ
անրջոց ։ Վախարկութէի զար
հուրմանց ։ Ցրկլոլուի ախորհ
թեց ։ Խափանիչ խեթմանց ։

միշտ կարօղ զՅիշատակդրել զեռ
նակերսս։ Իսւրաքանչիւր ընթա
ցք՝ ի յաճարտուանն լրման։
Ի վաղճան իրին բերկրութիւն
զիս հասի։ Յամանն կացուս
ցես ի հանդիպուանն յուսոյ։
Ացդրդ լեր ուղղոյն ճանապար
հիս ընթացից։ Ի թափուչս ամ
բարձման՝ փութաշարժես յօդ
տակարն։ Ընդալմէ իմ լինելիս՝ ի
վտանգի ծանրութենն։ Ձայն
քո լսեցո՝ ի յանձկութենն պա
հու։ Ձեռաւքդ քո կեցո՝ ի կո
րըստեանն ժամու։ Ասա՛մբ
քո ազդեա՝ ի սահմանին անձ
կութեն։ Հարթեա զիստրոց ա
ճենապարհս խափանմանն։ Հօգե
ղինն առաքմամբ ըս ամբակու
մայ ինձ հնարեաս։ Նայն ինձ շը
նորհեա՝ ի յաւուրն բազմութեն։
Ամաստութեն ինձ տնկեա՝ ի ճիշ
դ իսպանդ քննութեն։ Ոմպով կա
մաց քոց հովանացիր հրաշագին
Հանդարտեցո փայտփուդ կե
նաց զծովուս մրրիկ։ Ձանձեա
զասատեաց կենցաղոյս ալեկոծ
քոյին հրամանաւդ։

Ձան զի թէ ասաս ողորմութիւն
քո ինձ կամեցի՝ այս լուծուն
հոգեկան կարծրեր քան զվէմ
Եւ թէ ի ցամաքեալ անտառս առ
նիցես՝ իբր զանկայուն պնդու

Ի բառսն յաւելեալ կրկին հնծութեան.
Որքն հմտոյն առնոյն ազբս մաղթանաց.
Ման ինորդց արակ խոսք քնդ ձն։

ԶՍԿԻԶԲ ՄԱՏԱՆԻՆ

զի արքունականն մեր զը
հարթութիւն՝ քեզ ննջումն
լինել համարեալ։ Ասէ ի
խոր Թմրութիւն լռելն վա՛ուժդ
հաւատոյն՝ ի քեզ՝ անթարթախ
բացութիւն աչաց։ Ուղեաւ հո
գւոյդ քոյ լինաստուքն զյաղող
հաճ ձեռինս գործոյ ըս հեծու
թեն ձայնիս մաղթանաց։ Օ
րացո՛ւր ի հանդէս բարեշնորհ
նաւորական արւի վաստակոց։
Ացդրդ լեր կարեաց տկարու
թեն՝ ի ձեռինս կացո զաշխատու
թեցս այս սկիզբն։ Ի րագեաս

(Յովհ. ԺԱ. 14)
(Ղուկ. Ը. 3)

Երթալն յաւելուած կրկին հնծութեան. Որպէս հսկողն առնոյն աղերս մաղթանաց։ Զան ինքեան որով խոսք ընդ նմ...

ԶՉ.

ԱՆԴ Ի ՅԱՅՍՐ ՀՈ.

ռաջանաց Թախծուեր ողբոց ի բազմաց կեր պիւ շարակարգելոց, և ամենից հոգւոց ողորմեա, գո վեալ և երկայնամիտ Թէ՛ որ Սաւև այնոցիկ առաջել՝ որոց հատեալէ ակնկալուն միրկու Թե ի կենաց։ որք ներքինքն ան պատրաստաբար չինիլ լապտե րօք իւղոյն պակասութե։ Հայիչեա ինր իմ գթութե՛ և յայս ևս պատճառ՝ իրաւունս ինձ գրեա։ Զան զի Թէ և՛ փառս ահաւորութե աքանչե լեաց մեծիդ՝ հակառակօքն ինձ դերձեցեր զկազմած մէդոյս, զոմն ծաներ և զոմն Թեթև։ զոմն միոն զով և զմիւսն հրային։ զի գիմադրուիմ՝ ի հակառակացն հարթ պահեցեալ՝ արդար կո չեցուք հաւատիմ հաւատա րութե։ Եւ յայսմ դատաստան ա ռաքինութե վերաբերեալ ըստ ամբարձելոյն զխոնարհու թի՛ն առաքեա՛ն դիտման՝ անմոռաց պահել պատկ ընկալցուք ձեզ հաւատակից։ Իւր քանզի յայսմ

Թէ յատակիս ի՛ներքոյ ատի Հոսեալ սասանի։ Արդ ընկալ յիս զայրագնացս ձեռնարկու Թէ քեզ ի հաճուե։ և արա ինձ զամենակարծրն գայթակղուե մեծ վստահուԹե։ Ոչ ի՛ ինձա հեղձոյց ամենակործանն դարու օրք ի հարթ տարածման գետ նի առանց երկիւղի յանհնգս կային՝ յողորմուեդ ամայի մնա ցեալ կորուսանել։ Ակ ընդ հուպ նաեւոր մածհածուղ լաստին՝ յոգ նուտան հիմանն հայթայթա նօք յանուն գԹածիդ յեղեղք՝ ոչ հեցան։ Ընդորս և զազաղօղոս մրրկատատան՝ ի նաեհնգիսան խաղաղուԹե մարդասիրօպես պրծեալ ապրեցար։ Ոչ ձա՛ի քոյոդ ընիս բերելով հողևոր շահից, զստորաբերս այս ընտ րուԹե պարտուցս լքեալ։ քա նիդ առհաւատ՝ ի՛քեզ որ անկայց միացել խստաւ անբաժանելի՝ օրհնեալ յաւիտեան։ Եւ կցորդեալ այսմ մաղթանաց հոգեղէնքն ամենամաքուրք՝ ընդ հողեղի նացն մարտիրոսաց՝ ոչք ջուխլ և հրով փորձեցան՝ և յերից զերծ մանն ընդ մեր խնդրեցին և մեզ յիշեալ Թողին օգնուել։ Այս ցեն ընդ մեզ համաբանաբար զու զամանութե։ Ընդելո՛ Ընդելո՛

զի՝ իգլուխն կատարման
Հասեալ ատկաճամաս
Նեայ կատակի այսր ողբերգուե՝
սրա որ վախճան դադարման
առնուալ ըլ այսց բանից մաղթա
նաց՝ ինքնանախատս կշտամ
բութե՝ ևոր յիս կրին շար սո
վորութիւք ։ Որ քեզըն կարգե
ցեր սահման աւետեաց ակն
կալութե գատապարտելոյս ո
սեղով ։ հչեն կամք աՀի հօր
իմոյ եթե կորնչիցի մի ոք ի
փոքրկանցս ։ Եւ գարձեալ
այս են կամք հօր իմոյ զի ամե

ոն որ տեսանէ զորդի եւ հաւատայ
յինէ՝ ունիցի կեանս յաւիտենից
եւ ես յարուսցից զնա յաւուր յե
տնում ։ Ոչ ոք կարէ գալ առ ինձ
եթե ոչ հայրն որ առաքեաց զիս
հանդերձ՝ եւ ես յարուսցից զնա
յաւուր յետնում ։ Եւ ասեն ցնա
ցեալ ընդ միմեանս հրեայքն
ասելով ։ Ոչ այս է Յիսուս որդի
Յովսեփայ՝ որում մեք գիտեմք
զհայր եւ զմայր նորա ։ Ո՞ւստի
ասէ նա՝ եթէ յերկնից եկի ։ Ոչ
պատասխանի ետ Յիսուս եւ
ասէ ցնոսա ։ Մի՛ տրտնջէք ընդ
միմեանս ։ Ոչ ոք կարէ գալ առ
ինձ եթե ոչ հայրն որ առաքեաց
զիս հանդերձ՝ եւ ես յարուսցից
զնա յաւուր յետնում ։ Եւ ասեն
ցնա

հաշտարար բանի՛ զնախանձացն
պարտս և զանարեւոյթ զվերս
մի՛ չնոքա՛ն ևվերջնոքա՛ն մահա
ցուցանօղքն զանձն և զմար
մին՝ բժշկեա՛ ամենակարօղ։
Օ՜ներբինս և զարտաքինս· զչ
ախտն և զվիճակն ։ Եւ զիա
րանս հարճածոցն՝ բարձեալ
և մաքրեալ դեղովք ողորմու
թեդ զկտեալխածածս բազ
մագունիս· ոչ զդարշելիս ըն
ախորժելեացն քեզ ցուցանեն
զեւթի բնութեանս ։ Եւ եթէ (ղուկ)
հասից յաւր ծերու թե՛ քև ա 7ը·18
ռաջնորդել՝ արժանիս մահ։
Ա՝ի թողցես զտկարութիւնս։
Ա՝ի անարգեր զաչխոյն ։ Ա՝ի
կորացուացես զկործանեալն։
Ա՝ի զիջուացես զկրքիսն ։
Ա՝ի վայրաբերեր զխոնարհեն
Ա՝ի շնչման հողոյ մանուկ
զառկայծելն ։ Ա՝ի քո պահեա
ցես զդեղ և եաղն ։ Ա՝ի անվեր
արկու առներ զառուցեալն
Ա՝ի անդարման լեզի տագնա
պեալն ։ Ա՝ի առանց տածելոյ
յարկին խարխափեալ ։ Ա՝ի ան
պատիճ պատկերն հնացեալ ։
Ա՝ի անպարարտութեին անհա
մեալ ։ Ա՝ի շուք շնորհին ան
գել ։ Ա՝ի հնութեին քամահել ։
Ա՝ի նաեւ հոգւոյս ալէկոծել ։

ՀԻ

ընեսին ինձ յանձն արարեալն
ուշ կորուսից ։ Ո՜հ օրհնեալեա
ւ՝ կթողութե՛ ։ Դարձանել միշտ
ի՛ բաց ցրուե ։ Խոտոռանել
յերկայնմտութե՛ ։ Ոչ անուցել
ի՛ յայց լու ե ։ Դարոզեալ որ
ի փրկութե՛ ։ Ներբողեալ դո
յաւտուր թե ։ Պատեցեալ ի
պաշտպանութե ։ Խաւտարեալ
ևս ի փրկութե՛ ։ Երկրպագել
յանբաւ բարձրութե ։ Պաշտե
ցեալ ի յանքննութե ։ Խովեցել
միայն ի յաղթութե ։ Ի երաձայ
նել ի մեծ զօրութե՛ ։ Ընկաւո
րեալ յողորմածութե ։ Համբու
րեալ յանձառ հեզութե ։
Ո՜աշակեցեալ ի խոնարհութե ։
Ո՜նդ քեզ և ծնօղդ քո երկնա
ւոր ածդ բոլորից մխիթարու
թե՛ ։ ընտրում հոգիդ քո նը բա (նմա)
րութե ։ Որ զանկեալ զգրաստ 23·1
թե՛ աւանն՝ և զգայթակղեալ (նմա) 21·6
զիւն անբաւնու ը՝ կանանեցեր 22·4
ձի անտես առնել ։ Որոյ երախ
տիս հզօրիդ ի յիս և աւելինու
թե՛ մեծիդ ի բարձունս տօն
անդադար յանվախճան փառա
բանողաց ։ Որովք զայս ձայն
աղերսական յարգեալ ընկալ
ցիս մարտիրոսացն պաշտօ
նօք ի հոտ հաճոյ բուրմանն
անուշից ։ Եւ այսւ փրկանօք

ՀԱՅՈՑ ՂԱԶԱՐՈՍ

կամայ և կամ թ արտաս
Հաց՝ բեկուածք ոգւոյն՝
մտացս լքմամբ՝ խորհրդմամբ
սրտիս հեղեալ առաջի՝ զմար (Ա-ա)
գարէին յիշեցուցանեմ զարե 7.6
մանթացւոյն զսամուէլի. զոր
առեալ էհեղ՝ ի սակաւառակ
յանդիման քո ամենատես։
Ո՛ժողովրդեանն օրինակուի
զանձն սրկանելոյ՝ խոստովա
նութիւք և հնազանդութիւք կեն
դանարարդ գարշապարաց։ Ո՛
արդ ընկալ զայս հիւսուած բա
նի աղիողորմ հեծեծանաց։
Ո՛ հոտոտեսցիս յայս նըշեր
քանի անարիւն զոհի թիշէոր
երկնի։ Ո՛ օրհնեալ սրբեա՛ ըզ
տառ մատենի այսր ողբերգու
թիւն. և գրեալ դրոշմեացես ար
ձան յաւիտեան ըզ հաճոյակա
նացն սպասաւորութիւս։ Ասց
ցէ առաջի քո միանձնաւոր.
և յիշեակեսցի՛ ի լսելիսդ քո հա
նդ զ Ներքառեսցի շրթամբ
ընտրելոյդ քոց. և խօսեսցի բե
րանովք հրշտակաց քոց։ Տարա
ծեսցի հանդէպ աթոռոյ քոյ.
և ընծայեսցի՛ ի սրահս սբեաց քոյ։
Ընկեսցի՛ ի տաճար անեան քոյ.
և բուրեսցի՛ ի սեղան փառաց

Ո՛ երկարութիւն յուսոյն կրտ
րեալ։ Ո՛ լար շաբղին խզել։
Ո՛ ուշ իմաստին բարձեալ։
Ո՛ գոյին կազմած վեզծեալ։
Ո՛ նամբարձմանն թևք փետ
տեալ։ Ո՛ զբարթուքի գե
ղոյն տգեղեալ։ Ո՛ ճաճանչ
նշուլին քաղեալ։ Ո՛ պատու
հանք աչացս փակել։ Ո՛ լու
սաւորաբնորին խաւխանեալ։
Ո՛ պատկերն խօսուն անկել։
Ո՛ հա աղաչեմ զքեզ բարե
գութ, ամսրբովք պաղատիմ
ի՛ւր ասցին ինձ կանխաւ. զի
զանազանն մի մոռասցիս։
Ո՛ւր առաջնորդեցեր ինձ լը
սաղմոսողին և ասպրեցուցեր։
Ո՛ւր ընդ երգողին և՛ ի կար
ծեացն կասկածանաց յորմ
երկնչէմ։ Ոչ ես չեմ արժանի
ի՛քէն և՛ ի հասարակական կե
րակրոյն վարձու։ Ո՛ւրդու կա
րօղես սովորաբար և առ զըլա
ցօղս բարեգործել։ Ո՛ւր են
զարմանալիք անճառ ից բարեց
ւիայն հրաշագործ առ ամ եր
կայնմտութիւն։ Ո՛նդ հօր և հո
գւոյդ սէր օրհնեալ հանապազ
յաւիտեանս յաւիտենից։ Ա՛մէն։

Ո՛ւր ի խորոց սրտից խօսք ընդ ձեզ,
Նորին հակոյլ առնոյն աղերս մատչանաց.
Ո՛ երբոյն յաւելեալ կրկին հեծութեան.

(Ա-ա) Ա՛ղա) 60.3 70.9

և երկրպագուն յաՀիսեանս։ Ա՛մէն։
Հրդեհական գովեստիւ փառք
և անձառ երկրորդութեանդ խոր
կակղի միանականն արուեստիդ
ղնդ՝ և հոգեւոյդ բուսմ Հօր իս
բուեն։ Ա՛ւ զքեզ միայնոյ փրկո
քոյինաչունչ գրոյն յոտնատ
ցոյց և կրկին ծաղկեցայց ըս (լոո)
բարեաց՝ դարձեալ գալարա 26.19
շառաւիղս ձգեալ իմանալեցն
անցամաքելի վերամբարձուե
փրկութէ անմահականաւ և
ծուրն պայծառութե՛ քոյ մէմ
մոյ գարնանոյ նորոգման ա
դամանիչ։ Ընդ պատկառ յանդի
մանիչ։ Ընդ ատեան կրճ
ատմբիչ։ Ընդ ապատկառ ա
նդուլ դատիչ։ Ընդ աջառ կըռ
ժապարտիս համբարձել միտ
անեղծ ի կամս քո ուր լինձ ա
ձեր պահեստի ոսկերաց ցա
Հոց ողորմութե քոյ քո՛ ի գան
դանականս սկզբնաժոր լուսոյ
Ա՛ռ մեսցին չարեցն մեռացածք
Յանդիմանեսցին անձառք։
Թուցին գայթակղու թիքն։
Ը օշափեսցին սուրբ որքն։
ցէ զկերպրանս Թաքուցելոցն։
կացուսցէ զանտեսիցն։ Յուց
Պատմեսցէ զմեղացն։ Ո՛ եր
Խորոզեսցէ զխորոցն։
Հատրքաւեսցէ զբարուբանն։
Յայտնեսցէ զաներեւոյթսն։
Հրնչեսցէ զմոռացեալսն։
Պակասեսցէ զկատարածն։
ազգաց։ և քարոզեսցի՛ ի լեռ ր
ժողովրդոց։ Սկսբեսցի՛ ի դը
բունս խմաստից։ և տպաւորեա
ցի՛ խեաժամ զգայուԹեց։ Ի՛ր
կենդանեօք զնմա պատմեսցէ
խոստովանեալ զան օրէնուն։
Ա՛ւ Թէպետ վախճան ընկալայց
իբր զմահացու, այլ յարակայ
ուԹե բանի այսր սուիերի գրե
ցայց կենդանի։ Ա՛ղեսցէ սա
անեղծ ի կամս քո ուր լինձ ա
ժապարտիս համբարձել միտ
անգուլ դատիչ։ Ընդ աջառ կըռ
ատմբիչ։ Ընդ ապատկառ յանդի
մանիչ։ Ընդ անախայելի դարուիչ։
Ընդողբելի պարսաւիչ։
Ընհամբոյր ծանակիչ։
Ընմարգասերելի մատնիչ։
Ընսիրելի տանջիչ։ Ընկաշառ
հատաւիչ։ Ընհնամտի յայտ
նիչ։ Ընպատժամ հրապարակիչ։
Ընչարհալածուր բողբիչ։
Ողովմ մեծուԹե ազգման՝ ա
ռանց լռուԹե և կամ դադար
մանն զնմոցս պարտեաց խոստո
վանեսցի։ Այլն գիր իմովս Հայ
Նիե՛ երբ զնս ընդ մաղձիկեսցէ
Ցարածեսցէ զծածկեալսն։
Ցուշակեսցէ զգաղտնիսն։

ամպրոպք յանդըգնեցելոցն։ Պարատեսցին փորձողին անձ
րեւք։ Խալեսցի եւ ցամաքեսցի եղեամն աղանդաւորին։ Խոր
տակեսցի եղջեր գոռոզին։ Անրեսցին ամբառնալիք դրօ
շին կերպարանայ։ Իջեսցին ամբարհաւաճումնք հպարտա
ցելոցն։ Կահանջեսցին դիմեց
մունք ձակատողցն։ Հակտես
ցին միաբանութիւնք զօրացն բե
լիարայ, թէ անմարմինք եւ թէ
մարմնաւորք։ Յախիցեն ընդ
նոյն ձանապարհ՝ ի մի շաւղաց
հետոց չեօթն տարակոյս։
Ո՛ գուբն ինձ փորել՝ ինքեանք
ընկճեսցին։ Հեղանակեսցին
ձեռունք ձանձրացուցչին։
Հատցի կապն կցորդութեան մըշ
տալին աւազակին։ Սողկասցի
մտացս կայիւ՝ հաճոյր շողո
քորթին։ Ընդ միջեալ մեկնես
ցին նետաձգութիւնք նեղչին։
Ացցէ՛ հատատանան նաւք խար
դախողին։ Խլեսցին յարմատոց
անտի առատունք խածանողին։
Ո՛ն փայտիդ օրհնութեան կե
նաց, Յորում պղրկեցար ածգ
անընդհատն ելի։ Ինչ ակաւ բեւե
ռացդ, որով՝ ի գործի մահուն
մածուցար արարիչդ երկնի եւ
երկրի։ Քեամբդ ձրուանակա

նշան խաչիդ ապաքինելոյս ի
քեզ փրկութիւն։

Ո՛ Հայոյեմ անպիտան եւ անվանելի արբեստից սահ
մորիդ մեծութեան՝ լուծցին ո
րոգայթքն գազանածածուկ
սանկանք։ Կապուեսցին մեքե
նայքն։ Ո՛ տանեսցին գայթակ
ղութիւնքն։ Խայտառակեսցին
հաղթից դրութիւք։ Հայտնես
ցին երեւոյթք սրսոյն։ Կտցին
նենգողին ծուղակք։ Ո՛ երաս
ցին վարմին վերարկուք։
Տոչորեսցին որոմանցն բոյսք։
Սղոմեսցին քըննաւորին չա
րաբանութիւնք։ Կտրեսցի լար
խաբէութեան՝ ի մահ որսողին։
Կարսեսցին պատրողին բան
սարկաւիք։ Կակասեսցին զինք
զրպարտողին։ Ընկցին սուսերք
մահաբերին։ Սուզեսցին սադ
րողին պատրաստութիք։ Ո՛ր
ձակեսցին տոռունք տագնա
պողին։ Հյուղեսցին սուտ կեր
պարանք կեղծաւորին։ Ատա
կեսցին խրոխտականացն խիստ
յարձակմունք։ Հրբեսցին կը
ցորդութիք կերչացն։ Հաժա
նեսցին աղինք աճաղակացն։
Կայքայեսցին բոլք բարբա
րոսացն։ Հանդեսցին ամրոցք
ապըստամբողացն։ Ո՛րդելցին

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՎԱՐԴԱՆԻ
և ՅԱՇ ՈՂՈՐՄՈՒԹԵՑ։

Ընդուն մեծութեան։

Երրայն յաւելչած կրկին հնծութեան.
Նորին հակողն առնոյն աղերս մաղթանաց։
Նման իւրոյդ սրտիդ խօսք ընդ այ.

ԳԼՈՒԽ Ա.

Ի ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՏՈՀՄԷ ԱՐՇԱԿՈՒՆԻԱՑ։

Ի ժամանակս յորում Արշակ Արշակունի
թագաւորեաց ի վերայ Հայոց, եղեւ ի տանն
Արշակունեաց մեծ պատերազմ ընդ Պարսիկս
վասն Հայոց աշխարհին, զոր ի սկզբանէ
տիրեցուցին Արշակունիքն ի Պարսից թագաւորէն
Արշակայ, որ եղբայր էր Մեծին Տրդատայ։
Եւ ի ժամանակս յորում Արշակ Արշակունի
թագաւորեաց ի վերայ Հայոց, եղեւ ի տանն
Արշակունեաց մեծ պատերազմ ընդ Պարսիկս
վասն Հայոց աշխարհին, զոր ի սկզբանէ
տիրեցուցին Արշակունիքն ի Պարսից թագաւորէն
Արշակայ, որ եղբայր էր Մեծին Տրդատայ։

պաշտպանն լուսոյ։ Այլ ես առա
կիչն Տղուց։ Ոտք անխափան
գնել ի ճանապարհս արդարոց։
Ընդ ամենայն ժամ ի ձեռն ամե
նայն ստեղծուածոց Աստուծոյ
ի ծառայութեան նորա։ Ոչ ի
ձեռն զինագրութեան նշանիւ
կամ գիշերիւ։ որ ոչ լինի
նաս խաբարաբ անգիտութեան
ամենևին տեսականութենէ։ քան
զէ ի լոյս անմատոյց հանգու
ցեալ բնակիս։ Ընկալ զաղա
ջօղս վտանգաւոր գոհաբան
լ պահպանութեան թևոց հզո
րիդ։ Երկեա՛ ի ցնորից եկա
մուտ պղտորութեց։ Լ սրա
զգայարանս հայելոյ սրտիս
նկատմամբ։ Մրացի փայտիւդ
կենաց ի տխրակ ան անդրնդոց։
Լրեամբ զսրսկեա զշնչակայ
ութեն ձայնից։ Ո՜հետս եղոյ
մուխն՝ գաթճածով կենարար
կողիդ գծագրեա։ Ընդ ձայն
պահպանտրան՝ քառակերպիդ
ձեռակերպ ի եղեցի Հանդէպ
տեսանե աչացս ամբարձման՝
փրկականդ զրից խորհրդ
առ գնցէ։ Ընդ բարաձոր յար
կիս՝ չարշարանաց քոց գործի
հատուցի Ո՜ճառ այդ օրհնու
թեն՝ հաւատոյ ուսոյ իմոյ կախեա
ցի։ Լրգել սուր սուիաւ զատա
կիչն Տղուց։ Ոտք անխափան
անելանութեին ճողոպք։
Ընդոյծ շղթայիւք նեղին՝ ա
ազատելոյք դերաբրիատոսին։
Հա կարկառեմ մատաւքդ
ձեռնս զինագրութենէ նշանիդ
ի ժամ գիշերիս։ որ ոչ լինի
նաս խաբարաբ անգիտութեն
ամենևին տեսականութենէ։ քան
զէ ի լոյս անմատոյց հանգու
ցեալ բնակիս։ Ընկալ զաղա
ջօղս վտանգաւոր գոհաբան
լ պահպանութեն թևոց հզո
րիդ։ Երկեա՛ ի ցնորից եկա
մուտ պղտորութեց։ Լ սրա
զգայարանս հայելոյ սրտիս
նկատմամբ։ Մրացի փայտիւդ
կենաց ի տխրակ ան անդրնդոց։
Լրեամբ զսրսկեա զշնչակայ
ութեն ձայնից։ Ո՜հետս եղոյ
մուխն՝ գաթճածով կենարար
կողիդ գծագրեա։ Ընդ ձայն
պահպանտրան՝ քառակերպիդ
ձեռակերպ ի եղեցի Հանդէպ
տեսանե աչացս ամբարձման՝
փրկականդ զրից խորհրդ
առ գնցէ։ Ընդ բարաձոր յար

Ձայն ահաբարութեն։ Լուծումն
սաստկութեն։ Ոչ անհասու
թեն։ Արբառ դողութեն։
Հնչումն հիացման։ Յուսադ
րութեն բարեբարութեն, ամէն
ողորմ քաղցրութեն։ Յորմէ եր
կուցել սասանին ամ բնութք
եղելոց։ Լ զո սպառնալեցդ
ահիդ պակուցման։ Լաճառ
նին սերօբէք։ Լմփոփին քե
րօբէք։ Պարուրին պարք լու
սակերպին։ Երկինքին հիաց
մամբ բոլոր պետութենէք վեր
նոցն։ Սոյնք ջնծան դողու
ծեծաճ՝ լինի աճակատեսբերկ
րութեն։ Օարհուրին գնք։
Ընկրկին չարուեցան գունդք։
Պակասին խաճախրացն հո
գիք։ Ընդնդեց մասնին հրեշ
տակք օտարին։ Ապին նշանճ
խաչին՝ յարձակմանդ դիմա
մարտին։ Լակին՝ խաւորին քան
տի՝ քինաճար ամաղեկացիքն։
Ընդեզին հանգուցիք պաշա
րին խուռնիք հակառակորդին։
Երգելին անշերծ զընտանաճ
մահազնացն կաճառք։ Ալն
դին ի մետաղս ահեղ հրամիդ՝
այսականացն գումարք։ Ա
պանձին կարկեաճ լեգեմաբա
նից դասակցութենէք։ Պարա
ճանդին հնուճ մամբ կորսուե

մոց։ Ղարկմանէ բռնութեանց։ Հանդերձեա՛։ Հնչմանէ հոգ
մարմնով զապաճինելո՛ իքեզ։ Ընսխալ հոգւով և անշաղախ
Նուիրիս նշխարելիս։
անգունելիս։ Յաւելաբա
տիրս ձաղելիս։ Խրհրդո
Հեծութեանց։ Կորստականս խեղդման։
Արտաքսութեանդ երկրպագելի։
Ծառ զչարաչար հեծութեանդ
Ծանրութեանդ ցաւոցն՝ ևզը
բեռն պարտեւոցս թեթևացո։
Որ՛ի լուսաւորանէ մտացս ամ
պամման մահ ճաց՝ անկողի
ուշաբերեալ զյուսահատեալ
գառն պողոց. խոստովանիմ
ամենագիտիդ զանհամար մա
սունս գործոց չարաչար
անօրէնութեանց։
Անգիտ զվաստակելո՛ իբազ
մածուխս աչխատութե։ Ծարձ
զտաղնապ տարակուսանաց՝
ոգւոյս կործանման։ Դառ
նութեանն ըվշտացն։ Հեծու
թեանն ըկարեացն։ Անձկու
թեանն ըթշուառութեանցն։ Հա
ռաչմանն ըխորտակմանցն։
Բեկութեանն ըապշութեանց։
Թմրութեանն ըշլմանցն։
Աբբեցութեանն ըյիմարու
թեանցն։ Թերամտութեանն ը
խելագարութեանցն։ Սաստիկ
սիրոյն և զհրայնն ջերմութեան
աղէկան ախտին։
Ժանդակ լեր տկարութեան
բազմատխրութս տաւտամտի։
Արագործ ակնվիզ ընդ հի։
Հեռամիտ ընդ օգտի։ Ամա
բեղ կենաց աշխի։ Խոտոր
միտս ուղղութեանդ։ Հրեշտակայութեանդ
անեղծ։ Հրեշտագործ զբարեաց
կանխ։ Սկսուբ եւիզ պաշտելի։

Ի Ա(ա)

Ի Ա(ա)

Ի Ա(ա)

յօրինէ գիշերոյ։ Աեանք ի մա-
ահեսական։ Ա ոեղծի լուսոյ ա-
նեան. թարմէր և

ՅԱՐՈՒՏԱՆ.

Ա.

Ներսոյն յատկաց կրկին հեծուխեան
Ներսին հակոտ առ ոտն աղբեր մատղաշ ան աղ
Ռան խաղոյց պարզ խոսք ընդ առաւօտոյ։

հօր քոյմ բարձրելոյ։ Ա ի վե-
րի՛ խնդրէ եկիր ան ի՛ծ ից կիր
պարանեալ զիմ նմանուե՛ի, ամե
նևին կենաց օրհնուե՛ի։ Ա երնեա
և ներքնոյ բարեխառնէր տե
սուչ հոգւոյն։ Ո՛րթե՛ ի անձն
առեր մեռանիլ վասն իմ ա՛ծգ և
ար բարերեցուն, որչափ հա
ճեսցիս առեալ և այժմ վասն
գաւառս կրից կարեկցել ի՛ իմ
պարտաւորիս միշտ աղօթելով
ազգակցաբ մարդոյդ առեալ
ի՛ ինձ առ համապատուի՛դ
քո հայր։

Ա՛ւ ով արեանդ պահպանի
միշտ մատուցելոյ՝ ի հաճոյ ի
կամաց առաքչիդ։ Ա՛ձգին վը
տանգք մեղուցն ի՛ ի ամպատ
տելոյս։ Ի՛ոդոյն զարարիքն։
Ա՛պաքինեացի ամօթն։ Ա՛ոատ
ցին պատկառանքն։ Ի՛արեգոր
ծեսցին գառուկնիքն։ Ա՛ատա
կեսցին որդունքն։ Ա՛ երտասղ
լաշու Հանդարտեսցի կրճտումն
ատմանցն։ Ա՛պառեսցին ողբքն
Հատցին արտասուքն։ Ա՛ եր
ժեսցի սուգն։ Հալածեսցի
խաւարն։ Ա՛ անհսցի հուրն
տատակուն։ Հերքեսցին տան
ջանարանքն բազմերիակք։
Ա՛կեսցին գիծուիք կամողիդ
և այրգ առղիդ կենաց ամենից

ՈՒՂՂԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՐՈՂԱԿԱՆ ՈՒ ԱՂՕԹԱԿԱՆ

Աղօթք Ամենագթութեան Աստուծոյ ի վերայ Ամենայն Աշխարհի։ Ձկնորսաց։

Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, որ ստեղծեր զերկին եւ զերկիր, զծով եւ զամենայն որ ինչ է ի նոսա, եւ ամենայնի տնօրինես ըստ կամաց քոց. որ ի սկզբանէ ստեղծեր զմարդ ըստ պատկերի քում եւ նմանութեան, եւ ամենայն ինչ հնազանդեցուցեր նմա, զոր եւ ասացեր. Ոչ է բարի մարդոյ միայնակեցութիւն, արա նմա օգնական նման իւր. զոր եւ արարեր զկին նորա զՀաւա ի կողկողոյ նորա, եւ ետուր նմա զամենայն ինչ, զոր ստեղծեր ի ծովուն եւ ի ցամաքին, զոր եւ ետուր նմա ի ձեռն Միածնին քո Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ ասաց առ աշակերտսն իւր. Ոչ ինչ է ձեզ ի ձկնորսութեանդ, եթէ ոչ ի ձայնէ իմմէ միայն. ընկղմեցէք զուարձ ի խորս, եւ ընկղմեսջիք զուարձ ի խորս, եւ ընկղմեսջիք զուարձ ի խորս, եւ ընկղմեսջի

զինչն ծանեար զոր ստեղծեր,
ղորմութե՛ն քանզի յաւէտ քան
նեցաւ։ Ոսկ գուգթած ար ը
սոյ այսր խաւարին վայրի մատ
ման գլորման։ Հերքեա՛լ ի լու
յանկուածն անյարիր ամենակոր
կանուէ անզէրծ հանգուցիւք
ցաւ, կապեալ ըզ եղծման ապա
ղային գերմանաբ։ Ի մահ գրաւեց
տեղջ՝ և չնացեալ յաւէտ մե
ընտիր հայրն իմ սկզբնարա
թե ահաւորիւդ բարերարութե՛ն
մեծախրտիդ հրաշազործութե՛ն
Ո՛ղջոյն անհաս։ Ո՛ագութեն
անսահման։ Ըզեգակն անաչա
ռաստիւբ։ Ո՛ստղ սահմանիչ
երկակիշեա տարրուեց։ Ո՛րպէ
ոտից ելոյս հետեւմանց։ Որով
ի՛ց այդց խմաստից եկե՛ տեսու
թե՛ բանիս այսր յարմարուե՛,
տօնեմք պարերգուե՛ հրեշտա
կօրէն յստակամտաբար՝ փրկիչ
չավայելուչ կնդրկաբ խնկեալ
զպարգեւաբաշխ առատատուր
թիւն ամենևիմաստիդ՝ յիւղ զը
ճարթ անբիծ դաշնանման։

Ո՛անզի՛ սկզբան անդ կապ
տեցելոյ ողորմելի տխրականու
թե՛ ի փչմանէ բարձրագոյն
շնորհին հայրն իմ սկզբնարա
տեղջ՝ և չնացեալ յաւէտ մե
ղային գերմանաբ՝ ի մահ գրաւե
ցաւ, կապեալ ըզ եղծման ապա
կանուէ անզէրծ հանգուցիւբ
ի՛ ծառային պատճառաւորեալ
յանկուածն անյարիր ամենակոր
ծան գլորման։ Հերքեա՛լ ի լու
սոյ այսր խաւարին վայրի մատ
նեցաւ։ Ոսկ գուգթած ար ը
ղորմութե՛ն քանզի յաւէտ քան
զինչն ծանեար զոր ստեղծեր,
թե ահաւորիւդ բարերարութե՛ն
մեծախրտիդ հրաշազործութե՛ն
Ո՛ղջոյն անհաս։ Ո՛ագութեն
անսահման։ Ըզեգակն անաչա
ռաստիւբ։ Ո՛ստղ սահմանիչ
երկակիշեա տարրուեց։ Ո՛րպէ
ոտից ելոյս հետեւմանց։ Որով
ի՛ց այդց խմաստից եկե՛ տեսու
թե՛ բանիս այսր յարմարուե՛,
տօնեմք պարերգուե՛ հրեշտա
կօրէն յստակամտաբար՝ փրկիչ
չավայելուչ կնդրկաբ խնկեալ
զպարգեւաբաշխ առատատուր
թիւն ամենևիմաստիդ՝ յիւղ զը
ճարթ անբիծ դաշնանման։

Ո՛անզի՛ սկզբան անդ կապ
տեցելոյ ողորմելի տխրականու
թե՛ ի փչմանէ բարձրագոյն
շնորհին հայրն իմ սկզբնարա
տեղջ՝ և չնացեալ յաւէտ մե
ղային գերմանաբ՝ ի մահ գրաւե
ցաւ, կապեալ ըզ եղծման ապա
կանուէ անզէրծ հանգուցիւբ
ի՛ ծառային պատճառաւորեալ
յանկուածն անյարիր ամենակոր
ծան գլորման։ Հերքեա՛լ ի լու
սոյ այսր խաւարին վայրի մատ
նեցաւ։ Ոսկ գուգթած ար ը
ղորմութե՛ն քանզի յաւէտ քան
զինչն ծանեար զոր ստեղծեր,
թե ահաւորիւդ բարերարութե՛ն
մեծախրտիդ հրաշազործութե՛ն
Ո՛ղջոյն անհաս։ Ո՛ագութեն
անսահման։ Ըզեգակն անաչա
ռաստիւբ։ Ո՛ստղ սահմանիչ
երկակիշեա տարրուեց։ Ո՛րպէ
ոտից ելոյս հետեւմանց։ Որով
ի՛ց այդց խմաստից եկե՛ տեսու
թե՛ բանիս այսր յարմարուե՛,
տօնեմք պարերգուե՛ հրեշտա
կօրէն յստակամտաբար՝ փրկիչ
չավայելուչ կնդրկաբ խնկեալ
զպարգեւաբաշխ առատատուր
թիւն ամենևիմաստիդ՝ յիւղ զը
ճարթ անբիծ դաշնանման։

Ո՛անզի՛ սկզբան անդ կապ
տեցելոյ ողորմելի տխրականու
թե՛ ի փչմանէ բարձրագոյն
շնորհին հայրն իմ սկզբնարա
տեղջ՝ և չնացեալ յաւէտ մե
ղային գերմանաբ՝ ի մահ գրաւե
ցաւ, կապեալ ըզ եղծման ապա
կանուէ անզէրծ հանգուցիւբ
ի՛ ծառային պատճառաւորեալ
յանկուածն անյարիր ամենակոր
ծան գլորման։ Հերքեա՛լ ի լու
սոյ այսր խաւարին վայրի մատ
նեցաւ։ Ոսկ գուգթած ար ը
ղորմութե՛ն քանզի յաւէտ քան
զինչն ծանեար զոր ստեղծեր,
թե ահաւորիւդ բարերարութե՛ն
մեծախրտիդ հրաշազործութե՛ն
Ո՛ղջոյն անհաս։ Ո՛ագութեն
անսահման։ Ըզեգակն անաչա
ռաստիւբ։ Ո՛ստղ սահմանիչ
երկակիշեա տարրուեց։ Ո՛րպէ
ոտից ելոյս հետեւմանց։ Որով
ի՛ց այդց խմաստից եկե՛ տեսու
թե՛ բանիս այսր յարմարուե՛,
տօնեմք պարերգուե՛ հրեշտա
կօրէն յստակամտաբար՝ փրկիչ
չավայելուչ կնդրկաբ խնկեալ
զպարգեւաբաշխ առատատուր
թիւն ամենևիմաստիդ՝ յիւղ զը
ճարթ անբիծ դաշնանման։

Ո՛անզի՛ սկզբան անդ կապ
տեցելոյ ողորմելի տխրականու
թե՛ ի փչմանէ բարձրագոյն
շնորհին հայրն իմ սկզբնարա
տեղջ՝ և չնացեալ յաւէտ մե
ղային գերմանաբ՝ ի մահ գրաւե
ցաւ, կապեալ ըզ եղծման ապա
կանուէ անզէրծ հանգուցիւբ
ի՛ ծառային պատճառաւորեալ
յանկուածն անյարիր ամենակոր
ծան գլորման։ Հերքեա՛լ ի լու
սոյ այսր խաւարին վայրի մատ
նեցաւ։ Ոսկ գուգթած ար ը
ղորմութե՛ն քանզի յաւէտ քան
զինչն ծանեար զոր ստեղծեր,
թե ահաւորիւդ բարերարութե՛ն
մեծախրտիդ հրաշազործութե՛ն
Ո՛ղջոյն անհաս։ Ո՛ագութեն
անսահման։ Ըզեգակն անաչա
ռաստիւբ։ Ո՛ստղ սահմանիչ
երկակիշեա տարրուեց։ Ո՛րպէ
ոտից ելոյս հետեւմանց։ Որով
ի՛ց այդց խմաստից եկե՛ տեսու
թե՛ բանիս այսր յարմարուե՛,
տօնեմք պարերգուե՛ հրեշտա
կօրէն յստակամտաբար՝ փրկիչ
չավայելուչ կնդրկաբ խնկեալ
զպարգեւաբաշխ առատատուր
թիւն ամենևիմաստիդ՝ յիւղ զը
ճարթ անբիծ դաշնանման։

Ո՛անզի՛ սկզբան անդ կապ
տեցելոյ ողորմելի տխրականու
թե՛ ի փչմանէ բարձրագոյն
շնորհին հայրն իմ սկզբնարա
տեղջ՝ և չնացեալ յաւէտ մե
ղային գերմանաբ՝ ի մահ գրաւե
ցաւ, կապեալ ըզ եղծման ապա
կանուէ անզէրծ հանգուցիւբ
ի՛ ծառային պատճառաւորեալ
յանկուածն անյարիր ամենակոր
ծան գլորման։ Հերքեա՛լ ի լու
սոյ այսր խաւարին վայրի մատ
նեցաւ։ Ոսկ գուգթած ար ը
ղորմութե՛ն քանզի յաւէտ քան
զինչն ծանեար զոր ստեղծեր,
թե ահաւորիւդ բարերարութե՛ն
մեծախրտիդ հրաշազործութե՛ն
Ո՛ղջոյն անհաս։ Ո՛ագութեն
անսահման։ Ըզեգակն անաչա
ռաստիւբ։ Ո՛ստղ սահմանիչ
երկակիշեա տարրուեց։ Ո՛րպէ
ոտից ելոյս հետեւմանց։ Որով
ի՛ց այդց խմաստից եկե՛ տեսու
թե՛ բանիս այսր յարմարուե՛,
տօնեմք պարերգուե՛ հրեշտա
կօրէն յստակամտաբար՝ փրկիչ
չավայելուչ կնդրկաբ խնկեալ
զպարգեւաբաշխ առատատուր
թիւն ամենևիմաստիդ՝ յիւղ զը
ճարթ անբիծ դաշնանման։

ղոզորմած եմ ես տէր։ Հանդի (Ղ.Ա 3.12
քեզ զայս բան սահմանել թէ
ընծայուի։ Եւ զու՛ի գովեստ
զօգտուի՝ յողորմու թէն չհա (Ղ.Ա 25.7.8
ծառայ նիւթոյ արարչիւդ երկնի։
ատկեր պանծալի այս զանդ
կանգս մտել նոր կենդ անանձնէ
զներքին միդս աներևակ ծած
ծինէ զարտաքին խորանս։ Իսկ
լուսով կատարել՝ հեղել՝ի մեզ
այնպէս իւղս այս փրկութեն
մարմնոյն տեսակի հաւորիմ
ձիոյ անդրձիւն հատուտիկ։
նաբանելի՝ զքաւութէն մեզաց (Ա՛ա
ախտացելոցն նախ ազնուէր։ 9.2
լակ ոչ հաւատ ունողացն առ
այն քաժշկութեն հրաշալի յան
դիմակաց անտուստ առնին
տարին՝ զի հաւատով ամենայն
ողորմած եմ ես տէր։ Հանդի (Ղ.Ա 3.12

Ղուկ. 3.5

և զի չէին ակնկալութէ չե
կաց յոր ինչէրն, որով անկարո
ղանայր խոհապէս տեսանել՝ի
լոյն վերին անմատոյց գերա
կայութէն անաահմանելոյդ ։
Ալ մըշտափայլ յարակայ վառ
մամբ անաղօտելի տարածանե
ցեր, այլ գիշերայնոյն ոտնալը
պիրծ մըթին արհաւրաց ձե
ռընկալուն ձիթոյ շարամանոյ
թէ նիւթոյ պատրուգի ընդոյն
զանգելոյ՝ յօրինակ քո անախտ
միութէն ըստ մեզ խառնելոյ՝ մար
դասիրապէս հիւսել կազմեցեր
Օ՛ն որք՝ի ստէրեոս մահու. տա
րագրեալ գըտաք կանխակո
րուստ տնկոյն պարտեաց, ՝ի
պտճռ երին ազգակցաբ պըտ
ղոյն չհաւորեցել հաւատոյն
վառմամբ ՝ինձոյ դարձցուք
խնկաւորուն։ Ալ և փայտիւն
մահու՝ մածմամբ քո՝ինա՝ ա
ծեալ մածուցեր զմեզ առա
կաւ մեծի խորհրդոյն միաւո
րեալ՝ի փայտն կենաց ։

Ալ ձայդ՝ ոչ ոչէ օր լըսանք ա
ռանց գիշերոյ, և ոչ անօրինուն
յարկն առանց ձիթոյ պիտոյից
խնդրոյ։ Հանդի իրր օրինակն
հասարակայնոյ ոչ նըշխրաւոր՝
զմարմնաւոր աչաց տեսութէն
լուսաւոր առնէ, նոյնպես և մաք

զկերպարանն անպարագրելոյդ։
Ա Զի զնարդ զնխնին վեհից
մոռացայ զծառայն մեծիդ և
զկերպարանն անպարագրելոյդ։

պահաւ պերճուհ թագին՝ յա
ղեն քոքն գլուխ ամբառնայր։
իւղոյն օրհնուհ ձեռնադրել
ծագործիդ, եթէ ոչ եղիցիս
անդ անօր պատկերասէն ստեղ
ընդ մեզ խառնութեան։

Ա Ձերութեն ոչէր պանծալի
եզշնարհիդ կենաց արբուն
առակ՝ զանդրադարձութեն։
աղմուկին զփուշ նախնոյն
ի գլխոյ անտի՝ ի մորուսն զե
զել գերութիւն. իւղոյն զարմա
նալն կենդանագրութեն ըստ
Ա հարեան քրիստոսեն պայ
ծառութեն՝ հրաշէք մեծիդ այ
օծմանէն ձեռնասուր։ Լրով
նին. այլ արարչութեդ բղխող
վին պտուղ որոշիւր՝ այն նը
մանութեն ևս ևատանօր իբր
զոզորմութեն անմատչելի յայս
ևանդ հաճուե էիդ այ վարել
չանպս տրեալ ընբիւրի. հոգւոյս
հարազատ զուգաձանապարհ
արարողիդ պահել և ուխտել
Ա ան զի ոչ շունչ արեան ևոչ
ձեռնձեր ինչ զբաղութեան՝ օրի
նակ հոգւոյս իմոյ ևմարմնոյս
Ա յլ արքայութեդ վերնում
վճռակի՝ տրունական բազմա
կանին ձօնեցեալ ճաշակ այս
նիւթ յահաճորական միտս
բորբոք անաղօտելի։

Ա Էր մատչելի ի նախագա
հուշ արու անդրանիկ դա
տիչ քաղաց, եթէ ոչ օծմանէ
ինչ նշանակիւք։

Ա Հագոյն մեծութեն խորհր
դոյ յարմարեր դիմակերպու
թեն այս Ճարտ պարարտութեն՝
երկրի թանձրուե՝ հողանիւթ
գոյականութեն։ Ի՞նչ ոչ ասոյն
մանի՝ իկենդանուցն ոչ՝ իկերա
կուր հրամայիւր անդ ը օրի

Ա Ձեռնադրութեն՝ զարձանն իւղեղ
կաուոյց նպատակ՝ ի ցոյց ո՞
սութեն սանդղոյն յարմարուե
ջուրն անձն բարձրելոյդ տե
րեալ կերպացոյց։ Ա՛ռ որ զի
մին՝ ի խորհուրդ երկար խորին
ընտրութեն օծմանէն տպաւո
Յակոբ զքարն պատկեր վի
այսու կատարեալ լինէր։

Ա Ձերութեն ոչէր պանծալի
եզշնարհիդ կենաց արբուն
առակ՝ զանդրադարձութեն։
աղմուկին զփուշ նախնոյն
ի գլխոյ անտի՝ ի մորուսն զե
զել գերութիւն. իւղոյն զարմա
նալն կենդանագրութեն ըստ
Ա հարեան քրիստոսեն պայ
ծառութեն՝ հրաշէք մեծիդ այ
օծմանէն ձեռնասուր։ Լրով
նին. այլ արարչութեդ բղխող
վին պտուղ որոշիւր՝ այն նը
մանութեն ևս ևատանօր իբր
զոզորմութեն անմատչելի յայս
ևանդ հաճուե էիդ այ վարել
չանպս տրեալ ընբիւրի. հոգւոյս
հարազատ զուգաձանապարհ
արարողիդ պահել և ուխտել
Ա ան զի ոչ շունչ արեան ևոչ
ձեռնձեր ինչ զբաղութեան՝ օրի
նակ հոգւոյս իմոյ ևմարմնոյս
Ա յլ արքայութեդ վերնում
վճռակի՝ տրունական բազմա
կանին ձօնեցեալ ճաշակ այս
նիւթ յահաճորական միտս
բորբոք անաղօտելի։

Ա Էր մատչելի ի նախագա
հուշ արու անդրանիկ դա
տիչ քաղաց, եթէ ոչ օծմանէ
ինչ նշանակիւք։

ա և ազայէլ։ ¶ Եւ զաֆիեաղ՝ ի հոգելոյց բա-
անուն միեսայիդ՝ ի հոգելոյց բա- 1Մն
լոյն՝ ի քարեբ ազգեաց յեհու- 12
մանէ անտի բուհաղբ, զօճ ե
ղանակ լինն հանելոյ՝ ի պաշտա
ղանչէբ։ ¶ Ու հելիաս առաքե
զմրձիդուքեայ՝ զօճանալն անուն
նա խայտարմարելոյ՝ կանոնափակ
դեալ՝ մի մերձենայք և մի մե
գտցէ։ ¶ Մի գաբեթի հոգիքո
բարձրեալ՝ յայնմօրէ խաղաց,
յորմէ օճուքեն նրբիրեցաւ
աբուղ յայրայլ և՝ իմրձրես
ումանս անտուստ իսկ գրեցաւ,
յորժամ օճուքն ժամանեցաւ
գագաթան նորին։ ¶ Ռքայու
թեն աստրեատանեայց օճմամ
բըն գրաբեալ մատուցաբ՝ ի
կ ցորդուքեի տանն իեղիս։ ¶ Այ
սերս ոմանս նշանեօրս վեհս և
երևելիս՝ ի խուժականց բար
բարոս ազգայ՝ իւղս այս կեն
սաշնցաւղ ցօղով անձրևեալ՝
իբր կարթիւ որսացաբ լըմտա
նուքեի հպատակուքեն մեծ իդ
այ։ ¶ Ասան որ առիւրոս երկ
նաբորին պատճասիրուքեն՝ զօ
ծեն ձայն նմին մեծ վարկաբ։
Ձայն սաղմոսողին՝ գեր քան զ
զմրձրեուքեի՝ զօճանալն անուն
դեալ՝ մի մերձենայք և մի մե
ղանչէբ։ ¶ Ու հելիաս առաքե
լուն ասծայն հրամատրուքեն,
նանակ լինն հանելոյ՝ ի պաշտա
մանէ անտի բուհաղբ, զօճ ե
լուն՝ ի քարեբ ազգեաց յեհու
ա և ազայէլ։ ¶ Եւ զաֆիեաղ՝ ի հոգելոյց բա-
անուն միեսայիդ՝ ի հոգելոյց բա- 1Մն
լոյն՝ ի քարեբ ազգեաց յեհու- 12
մանէ անտի բուհաղբ, զօճ ե
ղանակ լինն հանելոյ՝ ի պաշտա
ղանչէբ։ ¶ Ու հելիաս առաքե
զմրձիդուքեայ՝ զօճանալն անուն
նա խայտարմարելոյ՝ կանոնափակ
դեալ՝ մի մերձենայք և մի մե
գտցէ։ ¶ Մի գաբեթի հոգիքո
բարձրեալ՝ յայնմօրէ խաղաց,
յորմէ օճուքեն նրբիրեցաւ
աբուղ յայրայլ և՝ իմրձրես
ումանս անտուստ իսկ գրեցաւ,
յորժամ օճուքն ժամանեցաւ
գագաթան նորին։ ¶ Ռքայու
թեն աստրեատանեայց օճմամ
բըն գրաբեալ մատուցաբ՝ ի
կ ցորդուքեի տանն իեղիս։ ¶ Այ
սերս ոմանս նշանեօրս վեհս և
երևելիս՝ ի խուժականց բար
բարոս ազգայ՝ իւղս այս կեն
սաշնցաւղ ցօղով անձրևեալ՝
իբր կարթիւ որսացաբ լըմտա
նուքեի հպատակուքեն մեծ իդ
այ։ ¶ Ասան որ առիւրոս երկ
նաբորին պատճասիրուքեն՝ զօ
ծեն ձայն նմին մեծ վարկաբ։
Ձայն սաղմոսողին՝ գեր քան զ
զմրձիդուքեայ՝ զօճանալն անուն
նա խայտարմարելոյ՝ կանոնափակ
դեալ՝ մի մերձենայք և մի մե
ղանչէբ։ ¶ Ու հելիաս առաքե
լուն ասծայն հրամատրուքեն,
նանակ լինն հանելոյ՝ ի պաշտա
մանէ անտի բուհաղբ, զօճ ե
ղանակ լինն հանելոյ՝ ի պաշտա
մանէ անտի բուհաղբ, զօճ ե
լոյն՝ ի քարեբ ազգեաց յեհու
մանէ անտի բուհաղբ, զօճ ե
ղանակ լինն հանելոյ՝ ի պաշտա
ղանչէբ։ ¶ Ու հելիաս առաքե
զմրձիդուքեայ՝ զօճանալն անուն
նա խայտարմարելոյ՝ կանոնափակ
դեալ՝ մի մերձենայք և մի մե
գտցէ։ ¶ Մի գաբեթի հոգիքո
բարձրեալ՝ յայնմօրէ խաղաց,
յորմէ օճուքեն նրբիրեցաւ
աբուղ յայրայլ և՝ իմրձրես
ումանս անտուստ իսկ գրեցաւ,
յորժամ օճուքն ժամանեցաւ
գագաթան նորին։ ¶ Ռքայու
թեն աստրեատանեայց օճմամ
բըն գրաբեալ մատուցաբ՝ ի
կ ցորդուքեի տանն իեղիս։ ¶ Այ
սերս ոմանս նշանեօրս վեհս և
երևելիս՝ ի խուժականց բար
բարոս ազգայ՝ իւղս այս կեն
սաշնցաւղ ցօղով անձրևեալ՝
իբր կարթիւ որսացաբ լըմտա
նուքեի հպատակուքեն մեծ իդ
այ։ ¶ Ասան որ առիւրոս երկ
նաբորին պատճասիրուքեն՝ զօ
ծեն ձայն նմին մեծ վարկաբ։
Ձայն սաղմոսողին՝ գեր քան զ
զմրձիդուքեայ՝ զօճանալն անուն
նա խայտարմարելոյ՝ կանոնափակ
դեալ՝ մի մերձենայք և մի մե
ղանչէբ։ ¶ Ու հելիաս առաքե
լուն ասծայն հրամատրուքեն,
նանակ լինն հանելոյ՝ ի պաշտա
մանէ անտի բուհաղբ, զօճ ե

Գ Թա
19։15

1Թա
10։6

1Թա
16

(Նա
11։18

(Ա
• 34

(Նա
45։4

Ա
9։1

մոց։ ¶ Ի յիշուկարանս Թադե
վայելչական լինն յարմարուքեն
մանօրէն բանիս մաղթանաց՝
ատ մեղքիսեդեկ յօրինկ
Ձշմարտուքեն ահաճորուքեն՝ ի
Ձիթաստանեայց լերինն՝ ուր
յետոյ ոտք մարմնացելոյդ այ
զետեղել կային՝ ի վերնոց ան
տի հրշտակաց՝ ի պատրոց տեղւոյն
խուղեցաբ։ ¶ Աստի շրմի ըս
կըզբնահօրն պաշտպան եպիս
կոպական արքայապատիւ ձո
խուքեի՝ ի քէն հանդերձեալ
նստաբ։ միոյ յայտնեցար երե
հեալ լըմանքն հոմայն իսկուն
ադամային կենագործուքեդ։
Ե արդ՝ ըն զի բնեն ընդ հ
եբեզ վայել են գոհաբանուքե
օրհնաբանեալ որդի այ։ ¶ Ու
ինքն յարմարեա բարենշմար
տպաճորուքեի զաղաչանս ի
զաճորականս խընկապատարս
զըմրուսալեբս պատճառ քեզ վա
ուաց՝ և ինձ մեղապարտիս ա
ուի բժշկուքեն։ ¶ Ատու տր
յե վիրացս աներևուքեից զայս
ձեի լուսանիւքեն։ ¶ Ե արկ ի
սին խարանս խոցոյ մահացուի
զկաճառ օրինուքեն իւղոյդ
փրկուքեն անապակ գինեաբ
ուրոյդ՝ միաւբ արարչականաբ
պատապարեալ պատանօքն ինա
մոց։ ¶ Ի յիշուկարանս Թադե
վայելչական լինն յարմարուքեի
մանօրէն բանիս մաղթանաց՝
ատ մեղքիսեդեկ յօրինկ
Ձշմարտուքեն ահաճորուքեն՝ ի
Ձիթաստանեայց լերինն՝ ուր
յետոյ ոտք մարմնացելոյդ այ
զետեղել կային՝ ի վերնոց ան
տի հրշտակաց՝ ի պատրոց տեղւոյն
խուղեցաբ։ ¶ Աստի շրմի ըս
կըզբնահօրն պաշտպան եպիս
կոպական արքայապատիւ ձո
խուքեի՝ ի քէն հանդերձեալ
նստաբ։ միոյ յայտնեցար երե
հեալ լըմանքն հոմայն իսկուն
ադամային կենագործուքեդ։
Ե արդ՝ ըն զի բնեն ընդ հ
եբեզ վայել են գոհաբանուքե
օրհնաբանեալ որդի այ։ ¶ Ու
ինքն յարմարեա բարենշմար
տպաճորուքեի զաղաչանս ի
զաճորականս խընկապատարս
զըմրուսալեբս պատճառ քեզ վա
ուաց՝ և ինձ մեղապարտիս ա
ուի բժշկուքեն։ ¶ Ատու տր
յե վիրացս աներևուքեից զայս
ձեի լուսանիւքեն։ ¶ Ե արկ ի
սին խարանս խոցոյ մահացուի
զկաճառ օրինուքեն իւղոյդ
փրկուքեն անապակ գինեաբ
ուրոյդ՝ միաւբ արարչականաբ
պատապարեալ պատանօքն ինա
մոց։ ¶ Ի յիշուկարանս Թադե

(Ա
• 34

(Նա
11։18

մեր լոյս բարերարութեդ. զի
զփչուսն կենդանութ՛ի մէ
ծել անուանդ խակ՛ի սօյն. որով
երեսաց մերոց աւր. ըն. օրե ՟
քի իւղով ուրախու՛ե. Հոգի
նագրելոյ, էօծ զքեզ աւծ՛ աւծ
պատիւ առ՛ի զառեալդ Հեռ
պատուի, Հզօրիդ փառաց զայս
մեր ՟ օր սաղմոսին ձայն կանխաւ
հաւորութ՛ի, թէ՛ որ պատմէ
գ՛ի մէջ մարդկան զօծեալ իւ
բօրական Հայրենի Հայնիդ
դանան ևլրնտրէլն լեառն Թա
կանխաւ գուշակեաց զ՛ի յոր
ըի ծանուցար ՟ օր մի ոքն
փառաւորեաց աւրաւծոց երկ
օծեցն կոչմամբ՛ ի Հրշտակաց
Թեն՝ պանծալի ինն գովեստ՛ը
նախ ածանօթ մերակերպու
հաւասարութ Թարգմանել՛
կուԹէ լը Հօր և լը Հոգ. ոյդ
ընտհազարդեալ. և գ.ոյդ ՛ ոյ
ցեր ՟ Մերս՝ կաԹՀածով լինչ
հեռաՀարութ մեծաւ կինչե
խոտրացաւ սահմանի լը ար.Հակ
կաքանչիւրոցն չայտ արարել
ծելութ՛ե. զորբանութ՛ե եր
փակեցեր ՛ի Հանգիստ փառն
լմ, որով և էօծ խակ զնս. ապա
անդ բանին Թէ՝ Հոգի տէն ՛ի վր
պատիւ առ՛ ի զառեալդ Հեռ
պատուի, Հզօրիդ փառաց զայս
ուայիդ քոց տէր ՟ և իբրև ծա

ղ.ա
4·8
(տաս)
1·19

ղ.ա
2·11

(ղ.ա)
4·8

(ղ.ա)
4·8

(ղ.ա)
4·8

հաւատարիմ առնել զբան ծա
ուԹիդ մարգացել՛ ընԹերցող
ցես ՟ Հայել զառածս միջոց
ուԹեն եսայեայ՝ դու ինչն ած
ընդ քեզ միասցուք առմամբ
քո ընորհիդ ՟

Եւ զի՛ևս երկարս պատճած
օրէնս բացականադոյնս գծա
գրականս և առաւակաւորս չա
րադրեցից առաջի վերնոյդ և
ահաւորիդ մաղԹողական բա
նատեղծուԹի՛ւն ՟ Տէր և կեն
դանարարդ՝ արարիչդ երկնի
և երկրի, յօծմանէ անտի ըսկը
սար քարոզել զաւետարանն ար
քայուԹ՛ ՟ Կայեալ անտուստ
՛ի յօհաննէ՝ օծեալ և գառն ած
բարձօղ մեղաց Հի՛ն ՟ Օ՛ի ԹԷ
պէտ լը օծմանն օրհնուԹ՛ե Հո
գին էր՝ ի քեզ իսկաբար լըմանք
և աւծուԹ՛ե՛ն խառնուի բովան
դակապէս, այլ անուանն պաշտ
խոր Հրեշտակք ընորհի՛ն Հրաշա
փառապէս ազդելոյ ՛ի մեզան ՟
զի զաւրկուԹ՛ի ագամեան մարմ
նոյն մեծանալ յաւէտ այսու
յորմէ՛ի նմանք պատրաստ ա՛ե
ցես ՟ Ասացեալ զառածս միջոց
ուԹեն եսայեայ՝ դու ինչն ած
ուԹիդ մարգացել՛ ընԹերցող
հաւատարիմ առնել զբան ծա
կանխաւ իսկ գրեցաւ ՟ ապ զի
նոյ խնամատոյն վերակացեալ

(ղ.ա)
4·8

(ղ.ա)
4·8

(ղ.ա)
4·8

ագդեցեր։ Նմաստուհի ումեմն
երջանկի մարդասիրութեի խոս
տովանելի ասելով առ
ոմն, թէ
եդ վկայուհի առ
ջի նոյն օծելոյն՝
զնոր աւետեաց վկայելով՝
թէ կօշկիկ անգամ ոչ առի
յաւմ մեղեաց։

Արգոյն երգ՝ իւղ եփեցակն
գինի զայլ ծանուցեալ խոր
հուրդն՝ իգովեստ հարսին նո
եկեզեցոյս՝ զմուռս առաքի
նութե հանդերձ ամառաջին
իւղովն։ Այս ևս՝ զմուռս և
կնդրուկ մպրութե վարուց
ամ փոշեաց անուշիկ իւղովն
զանգեալ անդստին և այսր
յառաջաբերեաց։

Ադամիկ զկենատու մահ
ը քո ըն թեր երկնի՝ ի վեր քան
զօրինակ կոչումն Ձայնի զայս
անբանագրել վկայեաց յայտնի,
թէ զկնի. կ. և թ է, երորդացն
սպանցի օծելն. և օծեալ առ
նորդ զքեզ յորջորջեաց։

Արագակիր՝ աշտանակն զա
քարիա ադդովայ որդե բարե
քեայ՝ իւղովն բարեբաշխ բա
ցատրութե՝ ի մատունս եօթանց
առաջադրութե գնդիցն վա
ռելոյ՝ ի լճահէ անտի զօրութե ա
նեկամտաբար վիճակաւորել,
զ՝ի քոյդ լրութե՝ ի մեզ փրկուհի

և օծելու թի գերբնապէս
նախաձեռուցեր։

Որ ըստ օրինին անտուստ
գուշակման՝ ի խորանին որ՝ ի
տաճարին՝ ամենընտել ի մն կըր
թութե սոլոմոնաբար մատու
ցեալ լինելին՝ պանք բաղարջ ըն
ծայք, և նաշխինք իւղովք խառ
նեցեալք, և զըմարակք եզանց
իւղարկեալք, և տիրական ան
համք ձայնեցեալք։ և հաւուց
ոմից թաթաւմամբ յաղագակից
ձարպին արիւն, այսր խորհըր
դոյ առ ձեռն տեսակք և նշա
նակիչք յարմարականք, քեզ
միածին ծնունդ օրհնաբանել
մեծիդ ոյ։ Ի՝ ինչն դու օծել
նորոգ և զարմանալի՝ ինքնութ
համայն էուն թէ իսկապէս՝ լըր
մար ես միշ անպակասելի։

Զուր և ասիցէ բազմապատիկս
նշանակել առ այս մեծ խորհրդ
ան հասանելի, և ոչ ձգտակել ըզ
քեզ քաղցրութի։ Սակայ զա
զայս թէ զինչ ինչ իւղն։ եթէ
ոչ զտխրութենի՝ ի միայն պար
տեաց սովիմբ թաշխեալ՝ ըստ
սաղմոսողին՝ զըմարթ գործես
ցես։ Զուր զինչ պարարտուհին.
եթէ ոչ զկերակուրն մահու
սովամբ մոռասցուք լցեալ՝ ի սը
մանէ։ Զուր զինչ օծութենին։ կ

ծուկ գաղտնեացդ անտեսից
ած զղջմունքի քո։ և զձա
ղեցս առնէր դաժնի, ընկալ
դոյս գերգութեի խառնեալ ընդ
զնդբութեի ծածուկ խորհրդ
դիպելոյս։ | այնել քեզ բարի
լուսոյ արժանաւոր ինչ հան
քել ի մասին միոյ մատուցման
վրիպելոյս։ Ցծեր յոյս քաղցրու
ռաճել բարերարուի խոպատ
երգաձայնութիւն։ Ընձեռեա ա
հանապազ յաւէժ անդադար
մամբ միշտ համբուրեցեալ ոտ
նբ և միայն միշտ ոտ։ ( ) ըստնել
ընծայեմ, հզօր, աճէծր, բարձ
գևաք՝ գոհաբանուի քեզ վեր
Ընդհաճոյեալ այսու պար
ծանոց առքեզ կարդալոյս։
ղեցս ոտ պաղատանացս խնդր
թեր ոտ։ | ուր ողորմու
ձայնարկուի։ | ուր ողորմու
հեծութեի ընդձիս և չրթանցս
մանցս գործակցութեի սրտիս
րածմամբ բազկացս՝ երիկա
կալ սատակեալ բարի բնաւձիչ և
ղելոյ՝ ձեռն համբառնամ տա
բարձրութեի գովեալ։

ւ ուարդ քեզ միայն խնամա
տեսցուք զանիմանալիդ իմէզ
հոգւովդ քո լցեալ իսոյն լոյս
սու ահա ընտրական նիւթիւ
տածեալ զրգեցէք եթէ ոչ այ

ՄՂ) 4՝.10 50՝.8

ՄՂ) 6՝.11 22։

ՄՂ) 9՝.6

ՄՂ) 6՝.5

11՝.29

եթէ ոչ զմխրճոյն թշնաւ տես
թէ՝ի ձեռն սորին փոխարկես
ցուք՝ի պայծառութեի յաւէժ
ուրախութե, անճառք քո փրկել
յոգի զօրութե հօր անճանի
ցուք ւ զինչ արդեօք մար
գարէին հոգևոր ըղձականու
թէ ամենատենչ բաղձանացն
իցէ խնամալ որոյ ծերութեին
առակի՝ի ձէթ պարարտու։
գլխոյն վերամբարձուի։ եթէ
ոչ զհին խարդախուի սգոյն
սաստկութե՝ի մահ կործան
մանն կենագործել զեղումս այս
կենաց պատապարել օժանդա
կեսցես ։ ւ զինչ շրագին
լուսաճոռոգել ընդհակալուի։
եթէ ոչ՝ի ՎՀ իմն անուսուե
մեզացն միգի ևկռապաշտուեն
խաճարի՝ կերպակցութա միու
թե՝ի յիս էմմանուէլ։ ւ կաճ
զինչ մրիչն ածաբանեալ իրս
միտքան զըճարթարս օրհ
նութե նշանակ յայտնի վայել
չապէս ոմանց աճեսոյ օծչին
իւղով՝ իմրոյ պարզելոյս։ ւ
կամ համատանն՝ իդիմաց հար
սինն ասէ օրիորդացն, հաստա
տեցէք զիս իւղով և զեղեցկա
զարդ խնծորով յարկել ծած
կեցէք ։ և պարտէզ իւղենաց

ոսկի պատահումն գոնոյ յհուն
ողողել արտաքս ելանէ։ Եւ զի
կունք կենաց։ Որոյ կերակրան
յերջանկելոյն՝ եւ ոչ հեթանոսու
թեէ փոխարկութեի։ Այլ ոչ
անագրուե խաչական փայտի
ինչ երկրորդութեի՝ նաեւլոցս
յերկրին խաւարի ընդմանուե
քոյ ոտ ծագեցեր։ Ինձէյայս
կերպրան ընդորմի զանպակաս
լրութեի անհասիդ յայտնեալ
Ես՝ լուսաւորեցեր։ Օ՛ մի
տանանկն կարօտասցի. եւ մի ըն
ձեզն բարձրամտեսցի. ըստ որոյ (Ա՛առ)
հաճասար բաշխման. եւ լուսոյ 5։45
արեգական տարածման. եւ ջը
րակաև վտակաց զեղման։ Օ՛ ի (Ա՛ժո)
հաճասարացոս բաշխեր երկ 16։18
րած ընդ մանանային զուգա 2Կոր
մանութեէ փոքունդն առա 8։15
ձել քան մեծամեծացն։

Ա՛ռակ այս նեւթոյ տեսաւորու
թեի խորին խորհրդոյ՝ և՛ իբր
նուստ անտուստ հրաշացոս ու
նի զթարգմանութեի։ Այլ զի ոչ
երկիր ինչ չուտափուեութե
անհաստատացոս զտեղի փոխե
ւ ոչ նենգողաբար զբնակուե
ինչեան լքանե։ Ինան զի ոչ
վերնականօք աշուռավք հեր
քի. եւ ոչ չէ դիմակէ ուսիք
ողողել արտաքս ելանե։ Այլ զի
ոսկի պատահումն գոնոյ յհուն

Ա՛ւ արդ՝ մեծութեի քեզ ամե
նակալ առատաձեռն անընբռա
զելի։ Անափոխ առ ի գթութե
թեի ժլատօժար ի բժշկուե։
Օ՛ի մեծութեր խառնեցեր ըզ
մերձաւոր դիւրագիւտ ընտա
նի նիւթոյս զհրաշս անձառա
քուեմ սքանչելից ահաճորու
թեե։ Ինան զի զոր երկին ամ
բարձանց՝ երկրիս լայնութե
ևանդադոյ ներքնոյ խորութե
ծովուց բազմութե՝ ոչ զօրե
տանիլ, այլ իբր զդոյզն ի մեծե
բերի։ Ի փոքր գոյս տեսակա
նեցեր զօրութե սահմանեալ
ձգնարուածոյս անհրապուրելո
Օ՛ի մի նորոգ լիմն երեւելով
յայլ էուի առաջս հարեւանցի
երկեանուե ինչ վարկանիցի՝
վերս հարել քան թե բժշկել ան
ընտրաբար զկարծիս մոտաց։
Ինանզի ոչ մնալոյն քեզ հա
ճաստապես օրինաբանեալ որ
դի ոչ՝ իսկութե ևոչ օրինակ՝
յարդեանցն ցոյնոյ արարչա (Ա՛առ)
ոս միշտ հանդերձեցեր, եւկայ 26։26
լակ կողնդ զարիւն խաղողոյ,
և արդանդ կենաց հոգևոր ծը
նընդեանն զառաւուէ ջուրց (Յով)
յորվոեե։ Այսպես հոգի 20։22
անմահիդ վիմեան սովոե և՛

(ՂԺԱ) ԺԱ:Ա Եւ եղեւ ի գնալ Յիսուսի յԵրուսաղէմ, եւ նա անցանէր ընդ մէջ Սամարիոյ եւ Գալիլեացւոց:

(ՂԺԲ) ԺԱ:Բ Եւ մտեալ նմա ի գիւղ մի, ընդդիմացան նմա երկու այր աշակերտք նորա:

(ՂԺԳ) ԺԱ:Գ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՂԺԴ) ԺԱ:Դ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՂԺԵ) ԺԱ:Ե Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՂԺԶ) ԺԱ:Զ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՂԺԷ) ԺԱ:Է Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՂԺԸ) ԺԱ:Ը Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՂԺԹ) ԺԱ:Թ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(Ի) ԺԱ:Ժ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԻԱ) ԺԱ:ԺԱ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԻԲ) ԺԱ:ԺԲ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԻԳ) ԺԱ:ԺԳ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԻԴ) ԺԱ:ԺԴ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԻԵ) ԺԱ:ԺԵ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԻԶ) ԺԱ:ԺԶ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԻԷ) ԺԱ:ԺԷ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԻԸ) ԺԱ:ԺԸ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԻԹ) ԺԱ:ԺԹ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(Ի) ԺԱ:Ի Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԻԱ) ԺԱ:ԻԱ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԻԲ) ԺԱ:ԻԲ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԻԳ) ԺԱ:ԻԳ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԻԴ) ԺԱ:ԻԴ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԻԵ) ԺԱ:ԻԵ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԻԶ) ԺԱ:ԻԶ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԻԷ) ԺԱ:ԻԷ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԻԸ) ԺԱ:ԻԸ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԻԹ) ԺԱ:ԻԹ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(Լ) ԺԱ:Լ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԼԱ) ԺԱ:ԼԱ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԼԲ) ԺԱ:ԼԲ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԼԳ) ԺԱ:ԼԳ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԼԴ) ԺԱ:ԼԴ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԼԵ) ԺԱ:ԼԵ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԼԶ) ԺԱ:ԼԶ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԼԷ) ԺԱ:ԼԷ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԼԸ) ԺԱ:ԼԸ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԼԹ) ԺԱ:ԼԹ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(Մ) ԺԱ:Մ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՄԱ) ԺԱ:ՄԱ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՄԲ) ԺԱ:ՄԲ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՄԳ) ԺԱ:ՄԳ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՄԴ) ԺԱ:ՄԴ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՄԵ) ԺԱ:ՄԵ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՄԶ) ԺԱ:ՄԶ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՄԷ) ԺԱ:ՄԷ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՄԸ) ԺԱ:ՄԸ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՄԹ) ԺԱ:ՄԹ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(Ն) ԺԱ:Ն Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՆԱ) ԺԱ:ՆԱ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՆԲ) ԺԱ:ՆԲ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՆԳ) ԺԱ:ՆԳ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՆԴ) ԺԱ:ՆԴ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՆԵ) ԺԱ:ՆԵ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՆԶ) ԺԱ:ՆԶ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՆԷ) ԺԱ:ՆԷ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՆԸ) ԺԱ:ՆԸ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ՆԹ) ԺԱ:ՆԹ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(Ծ) ԺԱ:Ծ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԾԱ) ԺԱ:ԾԱ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԾԲ) ԺԱ:ԾԲ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԾԳ) ԺԱ:ԾԳ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԾԴ) ԺԱ:ԾԴ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԾԵ) ԺԱ:ԾԵ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԾԶ) ԺԱ:ԾԶ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԾԷ) ԺԱ:ԾԷ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԾԸ) ԺԱ:ԾԸ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԾԹ) ԺԱ:ԾԹ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(Կ) ԺԱ:Կ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԿԱ) ԺԱ:ԿԱ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԿԲ) ԺԱ:ԿԲ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԿԳ) ԺԱ:ԿԳ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԿԴ) ԺԱ:ԿԴ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԿԵ) ԺԱ:ԿԵ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԿԶ) ԺԱ:ԿԶ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԿԷ) ԺԱ:ԿԷ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԿԸ) ԺԱ:ԿԸ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

(ԿԹ) ԺԱ:ԿԹ Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ արդեօք ոչ ասացեալ է ի Գրոց, եթէ տունդ իմ տուն աղօթից կոչեսցի ամենայն ազգաց. եւ դուք արարէք զայն ի քարանձաւ գողոց:

եղեալ անպատուի։ Այնպէս և մարդ ոչ լուեալ սովաւ, հեշ առաւ խորտակի և մեկուսի է ղեալ առ ինքն՝ ոչ լուսաւորի։

Ասէ սա.քո յ՝ որով զհրա շահալիան զարմանագրեաւ։ Քան զի իբր անգիտելի կամ մուԹիւ կայծր պահպանակաւ ամենապատրաստ չըմարկուիւ պաշտպանել ծածկէ յայլագո նակ խրԹնի եկամտից։ Ո՝ ինչ զի այսու մաքրուԹիւ ԹաԹա ձել՝ի սմա ոչ ներկի արեամբ. և ոչ տխրատեսակ երիւնիւ այ լայլն։ Այ զի և Թափանցանց իմն խառնուԹիւ հոգեպէս ըն ԹանձրուԹիւ մերոյ զայուԹիւ մտել անցանէ։ Ո՝ի ԹէԹ անկիւ սաղմոսողին ձիԹոյ առնաւ ըն ոսկերս ջարին համայնիւ բաշ խի, որչափ ևս հոգիք սուն ճարպով լուսոյ զանարևայի ներքնայն տեսակս կենադր ծեալ ողջացուցանէ։ Զգեաւմն տրճել՝ի խորոց անտի շընչման հագագին մինչև՝ի սպառեալ ծայրին եզերաց՝ զբնաւն ըն կըղմի զիշատակ մարմնոյ մա հաւն արկածելոյ։ Ո՝անզի կեն դանական զօրուիւ.քո միշտ ա հաւոր սուրբ՝ի սմին խառ նեցեալ ըն սոյն իսկ բնակի։

Ա՝ղբիւրն սա.քո յ, որով զհրա շահալիան զարմանագրեաւ։ Ո՝ան զի իբր անգիտելի կամ մուԹիւ կայծր պահպանակաւ ամենապատրաստ չըմարկուիւ պաշտպանել ծածկէ յայլագո նակ խրԹնի եկամտից։ Ո՝ ինչ զի այսու մաքրուԹիւ ԹաԹա ձել՝ի սմա ոչ ներկի արեամբ. և ոչ տխրատեսակ երիւնիւ այ լայլն։ Այ զի և ԹափանցանցԹ խ

ոչ ունի հա-
մար քո բժշկիլ։ Եւ ասէ
ցնոսա մարդկային հնարիւք անդ
ունդ այսոր վարեցեալ
Կանգի իւղով օծանէին և ա-
իւր ազգակից հարազատ ձե-
ռաքեալականացն լծակցութիւք։
դէ աճեստարանչին մարկոսի
ոմաճ շրջեին ոչ բանն ազ
օծեալն։ այլ առաքել առնէին։
Եւ ելանեն ի նահանգն մեծ-
մարտին՝ ի քարոզին հրա
էիրոդին։ քանզի չէմ ես ասէ
ամենայն ոչ ոք ի մեզ բերէ մար
մին զքեզ անուն առանձին
համարել՝ այլ զքրիստոնեայն։
ընտանեաւն նահանգն մեծ-
մարտին՝ ի քարոզին հրա
էիրոդին։ քանզի չէմ ես ասէ
օծեալն։ այլ առաքել առնէին։
դէ աճեստարանչին մարկոսի
ոմաճ շրջեին ոչ բանն ազ

(Մարկ. Զ։ 8

ռելով նշանակել. Թողում ա-
սել թէ յիսկութէ։
Փառք քեզ միշտ եղեալի ան-
մահ Թագաւոր՝ ի յայժմու եւ
ցեալ օրհնաբանութեամս. զոր-
արարեր և կատարեցեր առա-
քարեխնամ. զԹագաւ և երկայ-
նատիւ. Հարմանալ առաւ և ա-
մենայաղթօղ։ Ընդ սոսին ի հար-
ցըն գծագրելով զօրինակըն,
հինգև՝ իբրեւ ամ եղ զիսկու-
թէն ձգմարտապէս։

Ահա լոյս իսկ բնութէ և ա- (Յով 1:4
րեգական մշտապայծառ և զա-
շակերտացն դաս՝ լոյս անճա- (Նաա 3:14
նկոյեր։ Որով զարարածս ամ-
երկրի ճառագայթիւք երջա-
նիկ ընորհն նոցին լցուցեր։ (Յովհ 1:17
Ընկալար զիւղն անուշութէն
յուռեմէ՝ ի յոտս, յօրինակ ըն-
նելութէ մաղթանաց առքեզ- (Աստ 1:13
Դ՝ ի՛հարսն պտղակէ՝ ի բգլուխ,
նշանակ սիրոյ գԹուխդ առ-
ձեզ։ Ուշատփատիագ բաղձանօք
անսահմանելիդ՝ ի սոյն հոտո-
ւել։ Ինչ զի ուխտիճ անփո-
խադրելեաճ օրէնս յարակայս
օրհնաբանելիս քոյինատրման
պատճէրս կենաց ըստ համօրէն
ս քարոզեալ զսակաճաճեան
իւղոյն յարդաճորութէն. զար-
մանս հրաշից լսողացն առա-

հաբար՝ իլուսոյ և ցաճ յառող
ջութէ՝ գիշեր՝ ի տրճնջինէ և
մահ՝ ի կենաց, այսպէս և՝ ի սոյն
երէ տիրապարգեւէ՝ ամ չարին
երեւոյթ մերմին խաւխանին
և բնաճին աւիտուին։ Կանգի
ոգ ձանձ զազրոյք և փղձր զե-
ռունք սարդից և ոնկնամոյց
լբր՝ ի դեղոց մահու յայս նիւ-
Թոյ սպառեալ պակասին։ Ոչն
պէս լրութէ ընորհի օրհնուե
սոյն իւղ զօրացեալ՝ և զայս վա-
նէ։ և զմեռ հակս չարեաց ջնջ։
և զվճիռ մահու պառակտէ։
Էէ աճապան կառարեալ ա-
ռանց օծման օծանդակուն։ (Յով 14:34
Թէ յաճապակացն մահու
խոցման զմարդն առաջին՝ այս
դեղ փրկութէ մատուցել տր
Հաճ։ Թէ անճարակ վիրացն (Յով 10:6
յակոբայ և՝ ի սկն իր պատ
Հաճանյիշատակեցաճ։ Յս իւ- (Ղկս 10:15
ղոյ փափագեալ դաճիթ՝ իբր
Ձիթենի պտղալից՝ ի տանն ած
յուսով յարակայի՝ ընդել զԹոր
փառութէն անդատին զմկրտ
տութէս ընորհ գուշակէ։ Ու
զի է ինձ զպտմանէ ձառել և
համային կարծել հասանիլ։
Որ ոչ վերինքն զօրեն ձեռ-
նարկութ ինչ բանի զոյն խոր
հուրդ՝ ի մանաճորէ ինչ ձա

հրէախուռմբ չար մոլեգնութեն
զանարթելի արեանդ պատուհասել
Ա ընդրէուլ մեծ տապաւորել
զանարթելի արեանդ պատուհասել

Եւ հոգւոյ զի մնքրել զարիածա
փառան փայլեցու՛ց։ արձել
անեղծանելի՛ ի հանդերձեալ
գահոյս։ Օրն նկարել՛ ի մեզ
մատուցես ողորմութեդ ազ
ըլ քեզ՝ ի ժառանգուլ հօրդ
զի արքայաբար որդեգրեա
բարիլ։ արձել և օծուա՛ն.
յօժարամտուե բաղձայ բար
հակառակէն՝ ոչ յինքնասաստ
նուցել։ ուեթէ ոչ ըլ հարցի՛ ի
ծածծուկ երախանիւ լոել ևծ
ը էականին ի՛շեա բաշխութե.
հասարապես ունի զու գութի
զի յայմ տարր արարածոց հա
թուածե ևսկ հու բ,
պոկերակից տրամ պահաբար մ
տեղծածոց՝ և արքունութե
թար սրսխեցեալ՝ իմեզ։ ևս
ի լոյս՝ իբր նախաթիւ գոլ ըս
բարեբաստութեդ անսպառ
կալեալ օրհնութե՛ ի վերնոյդ
լուսոյդ և հոգեւոյդ սրբոյ՝ այս
յարմարաբար և հնգուն ատիպ
առ՛ ի մանաւանդն նմանու թե
դակուածք։ ևստի յաւէտ իմն
դանարարիդ անպակաս բոլոր
զեղեալ։ յառաջելութե կեն
մեկնել զնորհուրդն որ՛ ի մեզ
բայն՝ ասաց երկանիկն առքելոց.
պատնեացն յուսադրութե։
ոչ օծութե ունիք զսրբ

խաբէութե՛ն, որ՝ ի բանասիրկ
հինն ներգործութե՛ նորոգ փո
փոխամբ հզօր և ճշմարտու
թե հօրդ երկնաւորի երկրպա
գեսցո զ·բեռեղ ըլ քեզ յոյ
ոյն հաճատոյք ամենայնիւ գու
Ա՛հա արդարև յաւէտ խոհա
պէս իւղս այս լուսապատար
խնկալիր՝ վերնականիդ սիրոյ
տեսութե։ ևորոյ հպատակ իսկ
պատշաճ վարկաւ՛ ի ձառ դո
հաբանութե՛ն ասելով յայտ
նի, որ էօծ զմեզ ձեռք հան
դերձ՝ ի քո՛ն յա՛ծ է. որև կըն
քե՛ց զմեզ և եհո զառհաւատ
չեայ հոգւոյն՝ ի սիրտս մեր։
Ա՛ւ զարձեալ՝ մի՛ ասէ տըրտ
մեցու ցանկէ զհոգին սբ ոյ.
որով ինքեցեալք յաւուրն փըր
կութե։ ևատկաելի և անվա
նելի օծութե՛ս յորմըրձութե,
իբր՝ ինորում յաւէտ քան՛ ի
հնումն։ ևքանզի բանն զաւե
թե առաքեալսդն զմարկան տը
նօրինականացդ սկըզբնաւոր
կրեցդ խորհրդ ճշմարտաբար
վերս հանել։ ժողովեցան կու
տեցան իշխանք ժողովրդոց
վե՛ տեն և վե՛ օծելոյ նորա։

Ա.Յ.

Յարմարիչ վարուց՝ Հաղկապ
շրթանց՝ Հանդերձիչ կրօնից՝
կերպարանաց՝ Պատկանարան
կերպարանութեան՝ Ոչ ելելութեան այսից՝ Ոչ արդ
ուսաւորութեան աչաց՝ Ոչ եռանագրութեան բերանոց՝
Ոչ արեձեւութեան պատահմանց՝ Ոչ
կարագրութեան երեսաց՝ Ոչ
Ոչ առագայթ չարհաց՝
երդուիդ խառնեցեալ միաւորին՝
օրհնութեանն ձիթոյս յորում՝ որ
յակոբայ՝ այս հիւթականութիւն
խոտախոտս բառնալ յանուն այ
տակիլ յորդիս յուդայի՝ Ակ (յա)
զովեցին անձանիկ՝ և ոչ յիւրա
որոյ ոչէ գրիլ քննեան՝ և ոչ նա
չուիթեդ հարուածատաց՝ առանց
պատճառ՝ վհատգին մասանց
կեցուցչաց ածականաց՝ արար
գաւ գունեալ՝ Ոչ՝ այսոցիկ
երեւուն՝ Ինչ ախնեացն և այսր
բերեալ բարենշան իմն յարմա
դերձեալն ջահաւորին՝ Այո
կերպարանին միկնաւոր բաց
լուսոյ առ՝ի միշ հեղել՝ ի հան
վառիցն՝ Այնպես և այս օծուն
նակ պատրոյգ թացեալ՝ի ձար
պուա՛ ոչ երևեցուցանէ ինչ
նչոյլ՝ միչև հուրբ լուցեալ
ոսաւորութեան աչաց՝ Ոչ երևեցուցանէ ինչ
Ոչ առագայթ չարհաց՝
երդուիդ խառնեցեալ միաւորին՝
օրհնութեանն ձիթոյս յորում՝ որ
յակոբայ՝ այս հիւթականութիւն
խոտախոտս բառնալ յանուն այ
տակիլ յորդիս յուդայի՝ Ակ (յա)
զովեցին անձանիկ՝ և ոչ յիւրա
որոյ ոչէ գրիլ քննեան՝ և ոչ նա
չուիթեդ հարուածատաց՝ առանց
պատճառ՝ վհատգին մասանց
կեցուցչաց ածականաց՝ արար
գաւ գունեալ՝ Ոչ՝ այսոցիկ
երեւուն՝ Ինչ ախնեացն և այսր
բերեալ բարենշան իմն յարմա
դերձեալն ջահաւորին՝ Այո
կերպարանին միկնաւոր բաց
լուսոյ առ՝ի միշ հեղել՝ ի հան
վառիցն՝ Այնպես և այս օծուն
նակ պատրոյգ թացեալ՝ի ձար
պուա՛ ոչ երևեցուցանէ ինչ
նչոյլ՝ միչև հուրբ լուցեալ
ոսաւորութեան աչաց՝ Ոչ երևեցուցանէ ինչ

Ոչ առագայթ չարհաց՝
երդուիդ խառնեցեալ միաւորին՝
օրհնութեանն ձիթոյս յորում՝ որ
յակոբայ՝ այս հիւթականութիւն
խոտախոտս բառնալ յանուն այ
տակիլ յորդիս յուդայի՝ Ակ (յա)
զովեցին անձանիկ՝ և ոչ յիւրա
որոյ ոչէ գրիլ քննեան՝ և ոչ նա
չուիթեդ հարուածատաց՝ առանց
պատճառ՝ վհատգին մասանց
կեցուցչաց ածականաց՝ արար
գաւ գունեալ՝ Ոչ՝ այսոցիկ
երեւուն՝ Ինչ ախնեացն և այսր
բերեալ բարենշան իմն յարմա
դերձեալն ջահաւորին՝ Այո
կերպարանին միկնաւոր բաց
լուսոյ առ՝ի միշ հեղել՝ ի հան
վառիցն՝ Այնպես և այս օծուն
նակ պատրոյգ թացեալ՝ի ձար
պուա՛ ոչ երևեցուցանէ ինչ
նչոյլ՝ միչև հուրբ լուցեալ
ոսաւորութեան աչաց՝ Ոչ երևեցուցանէ ինչ

Ոչ առագայթ չարհաց՝
երդուիդ խառնեցեալ միաւորին՝
օրհնութեանն ձիթոյս յորում՝ որ
յակոբայ՝ այս հիւթականութիւն
խոտախոտս բառնալ յանուն այ
տակիլ յորդիս յուդայի՝ Ակ (յա)
զովեցին անձանիկ՝ և ոչ յիւրա
որոյ ոչէ գրիլ քննեան՝ և ոչ նա
չուիթեդ հարուածատաց՝ առանց
պատճառ՝ վհատգին մասանց
կեցուցչաց ածականաց՝ արար
գաւ գունեալ՝ Ոչ՝ այսոցիկ
երեւուն՝ Ինչ ախնեացն և այսր
բերեալ բարենշան իմն յարմա
դերձեալն ջահաւորին՝ Այո
կերպարանին միկնաւոր բաց
լուսոյ առ՝ի միշ հեղել՝ ի հան
վառիցն՝ Այնպես և այս օծուն
նակ պատրոյգ թացեալ՝ի ձար
պուա՛ ոչ երևեցուցանէ ինչ
նչոյլ՝ միչև հուրբ լուցեալ
ոսաւորութեան աչաց՝ Ոչ երևեցուցանէ ինչ

Ոչ առագայթ չարհաց՝
երդուիդ խառնեցեալ միաւորին՝
օրհնութեանն ձիթոյս յորում՝ որ
յակոբայ՝ այս հիւթականութիւն
խոտախոտս բառնալ յանուն այ
տակիլ յորդիս յուդայի՝ Ակ (յա)
զովեցին անձանիկ՝ և ոչ յիւրա
որոյ ոչէ գրիլ քննեան՝ և ոչ նա
չուիթեդ հարուածատաց՝ առանց
պատճառ՝ վհատգին մասանց
կեցուցչաց ածականաց՝ արար
գաւ գունեալ՝ Ոչ՝ այսոցիկ
երեւուն՝ Ինչ ախնեացն և այսր
բերեալ բարենշան իմն յարմա
դերձեալն ջահաւորին՝ Այո
կերպարանին միկնաւոր բաց
լուսոյ առ՝ի միշ հեղել՝ ի հան
վառիցն՝ Այնպես և այս օծուն
նակ պատրոյգ թացեալ՝ի ձար
պուա՛ ոչ երևեցուցանէ ինչ
նչոյլ՝ միչև հուրբ լուցեալ
ոսաւորութեան աչաց՝ Ոչ երևեցուցանէ ինչ

Եթէ քան զամ սրբուն սրբոց։ Եւ զի անքնին է այս խորհուրդ յա
նախ անուանն նշանակի Ա ը անուանն նշանակի զի անքնին է այս խորհուրդ յա
ցեալ։ քանզի արդարև յիր է չուամն դիմառութիւն չէ օտարա
կամ անտեսական Արև սոյն կո
խաբարշուտ գոլ ևծածկեցեալ
ցանի այսինքն մեծին։ Արև
մեռան զ այլում թառի ցու
նակ մանաւանաւտ, որ ևայս
գեալ մշտահոսութիւնն։
թագաւորի, և զաղբերց հեղե
յեղանակել զնոցա եալ իմ վայ
նոյն ինքն ինքնին, ինչ ինքն
ևծուցիչ կաթին, ինչ ինքն
սաբաւորութիւն։ Ան իբրև զդեղ
ծականուի առաջազան լու
նազ փոփոխմամբ ՚ըստ րց լու
գօղ զվերս բնութիւն զօրացոյս։
Ան կայուն հաստատել զջա
մայր։ Այսինքն առ ինքն ձը
մանք թարգմանել իմանի ինձ
րոնի, Թարգմանել իմանի ինձ
աեալ խնդրեր զբերթութիւնն
ղոյս աչաց գրեթէ զսոյն աղեր
բանեալ զոր մրգրէն կանխաբ
որ յեգիպտացւոց անսէ ըսկը
պարան ահաւոր խորհրդոյ
պատկեր։

Յաղագս Աղաւնոյ Նոյին Ա Եառնի։

Ա Ընդ մեռնս այս օրհնա
ցեալ զոր մրգրէն կանխաբ
ղոյս աչաց գրեթէ զսոյն աղեր
աեալ խնդրեր ըս քերթութիւնն
բառի որ ըս խորութիւնն հոմ
րոնի, Թարգմանել իմանի ինձ
մայր։ Այսինքն առ ինքն ձը
գօղ զվերս բնութիւն զօրացոյս։
Ան կայուն հաստատել զջա
նազ փոփոխմամբ ՚ըստ րց լու
ծականուի առաջազանին լու
սաբաւորութիւն։ Ան իբրև զդեղ
մածուցիչ կաթին, ինչ ինքն
յեղանակել զնոցա եալ իմ վայ
թագութիւն, և զաղբերց հեղե
ղեալ մշտահոսութիւնն։
Նոյ մանաւանաւտ, որ ևայս
մբառն ըս այլում թառի ցու
ցանի այսինքն մեծին։ Արև
խաբարշուտ գոլ ևծածկեցեալ
կամ անտեսական Արև սոյն կո
ցուամն դիմառութիւն չէ օտարա
ցեալ։ քանզի արդարև յիր է
անսի անուանն նշանակի Ա ը
զի անքնին է այս խորհուրդ յա
Հէտ քան զամ սրբուն սրբոց։

Ա Ընդ մեռնս այս օրհնա
ցեալ զոր մրգրէն կանխաբ
ղոյս աչաց գրեթէ զսոյն աղեր
աեալ խնդրեր ըս քերթութիւնն
բառի որ ըս խորութիւնն հոմ
րոնի, Թարգմանել իմանի ինձ
մայր։ Այսինքն առ ինքն ձը
գօղ զվերս բնութիւն զօրացոյս։
Ան կայուն հաստատել զջա
նազ փոփոխմամբ ՚ըստ րց լու
ծականուի առաջազանին լու
սաբաւորութիւն։ Ան իբրև զդեղ
մածուցիչ կաթին, ինչ ինքն
յեղանակել զնոցա եալ իմ վայ
թագութիւն, և զաղբերց հեղե
ղեալ մշտահոսութիւնն։
Նոյ մանաւանաւտ, որ ևայս
մբառն ըս այլում թառի ցու
ցանի այսինքն մեծին։ Արև
խաբարշուտ գոլ ևծածկեցեալ
կամ անտեսական Արև սոյն կո
ցուամն դիմառութիւն չէ օտարա
ցեալ։ քանզի արդարև յիր է
անսի անուանն նշանակի Ա ը
զի անքնին է այս խորհուրդ յա
Հէտ քան զամ սրբուն սրբոց։
ը Հոգելից արանց իմաստնոց
աէն՝ինչ յորմէ՚ն կոչմամբ
ցեալ նշանակի։

Նոյ անուանն խոչդն անգըս
կան իմն տեսակաւ ծանուա
նան իմն ձեռն ՚ինչ զոր ՚ի
ներքնայնոց մեծագուներէն,
նոյնպա բարձրութեի չնորհն
ի՚ մեզ սովաւ ծածկեցեալ յա
նուն քո ամ ար յաքն վայելեա
ձանց, Աւժգնուի դիմեցմանց,
Ստափանիչ յուրթից, Ոակիչ
համբակաց։ Ահանջիչ ձեռ
նածիաց։ Խայտառակիչ կա
խարդաց։ Ոտիչ ազանդից,
Ուռան ախտեան՝ դիմաց։
Վարատիչ ցաւոց։ Աստարիչ
կնքելոց։ Տենչանք երախայից
Ընդունին արտաքնոց։ Ձիա
ցուան հեթանոսաց։ Ամսան
Ձարկուս անհաւատից։ Ա՚եր
կացուցիչ գազանեաց։ Յար
գանք յեսնոց։ Ուառք ստըր
կաց։ Պրճնաւմն կանանց։
Ա՚ձեցումն տղայոց։ Ուրձանք
ծերոց։ Ձեռնադրիչ նրբիրե
լոց։ Օգուտ ուրթի մաբրոց։
Պատկ Թագաւորաց։ Ա՚ոխու
թիւն արքայից։ Յաւաջադրու
թիւն կայսերաց։

Ա Ընդ զորս ինակ ամեն
ին չ՚կնքեալ նշանակիչ իմն է
ներքնայնոց մեծագուներէն,
նոյնպա բարձրութեի չնորհն
ի՚ մեզ սովաւ ծածկեցեալ յա
նուն քո ամ ար յաքն վայելեա
կան իմն տեսակաւ ծանուա
ցեալ նշանակի։

Նոյ անուանն խոչդն անգըս
տէն՝ինչ յորմէ՚ն կոչմամբ
ը Հոգելից արանց իմաստնոց
ցեալ նշանակի։

Նոյ անուանն խոչդն անգըս
կան իմն տեսակաւ ծանուա
նան իմն ձեռն ՚ինչ զոր ՚ի
ներքնայնոց մեծագուներէն,
նոյնպա բարձրութեի չնորհն
ի՚ մեզ սովաւ ծածկեցեալ յա
նուն քո ամ ար յաքն վայելեա
ձանց, Աւժգնուի դիմեցմանց,
Ստափանիչ յուրթից, Ոակիչ
համբակաց։ Ահանջիչ ձեռ
նածիաց։ Խայտառակիչ կա
խարդաց։ Ոտիչ ազանդից,
Ուռան ախտեան՝ դիմաց։
Վարատիչ ցաւոց։ Աստարիչ
կնքելոց։ Տենչանք երախայից
Ընդունին արտաքնոց։ Ձիա
ցուան հեթանոսաց։ Ամսան
Ձարկուս անհաւատից։ Ա՚եր
կացուցիչ գազանեաց։ Յար
գանք յեսնոց։ Ուառք ստըր
կաց։ Պրճնաւմն կանանց։
Ա՚ձեցումն տղայոց։ Ուրձանք
ծերոց։ Ձեռնադրիչ նրբիրե
լոց։ Օգուտ ուրթի մաբրոց։
Պատկ Թագաւորաց։ Ա՚ոխու
թիւն արքայից։ Յաւաջադրու
թիւն կայսերաց։

Եւ մերժեսցէ՛ մահ կենդա-
ճառ խորհրդոյ խաչին քոյ ։
սով վերստին դարձեալ ըն-
րոյս գոյութեան ։ Կատարեմք յու-
կոյտեան քարշ զօրինակ մե-
Թուրդաշն անկել՝ ի ստորև
յեր իմն գիշուբ անվայելուչ
թմբկիս գործականուե ։ Ջրա-
րոխտաշնչական կազմուածոյ
հետս ուժգնաբարբառ խը-
ձաճ վերածածկուե մըղնար
Հայնատրական՝ և կամ զարկ
օգտանամ մեղկութե ղչնա-
ճառ խոհականաց՝ խզեալ կամ հա-
տեալ ի մտոտիասեր մահակեր
պրան տաղտկագազակն հեշ
տութեց հակառակողն ։ որ
Ջոր ձեռն ի վեր ի գլուխ ։ Եւ
մահ զերկաքանչիւրս ածա-
կանացն անգամին յինքնան հա
րըստաբար տիրապես ունին ։
Վասն զի՛ ի կոչումն անճան
բարձրելոյն նմանակերպեալ
կրկին մեծանոյ իւրոց այսնըմի
րեալ ամենաբուրեան ազնիւ
կընդգրկաւ ։ Եւ զի ամ մեր
հուր ծախիչ է ըստ մովսիսի
Եւ դարձեալ լսեմք ըՅօհան
նու ։ Եւստի և եսայի ձգմր

Եւ զի ոչ եթէ ջրոյ օրինակաւ
զազա լինէ լըճանայ, և կամ հա
ցին բնութե զսիրան հաստատէ,
այլ նորոգ ինն յարմարութե՛ի
մեռանելոյն ազդոլականացն տը
նօրինապէս ունագրի ։ ապայն
անհասեթէն վերնականաւ և
զանուն ունի անքնին ։ Վասն
զի ոչ ամ ամ իսկ և իսկ՛ի այս ան
մատոյց ասի իսկ անսահման
փառաւորութէն եղանակաւ
իմն անբաւութե՛ի խաւար
անշնին ծածկեալ իմանի փա
կեալ արտաքուստ՛ի ձեռնար
կութե մերոց իմաստից ։

Այնպէ և այս ծորումն լուսոյ
՛ի լերէզեաց ոմանց ձարտարաց՛ի
ձահ ձեռնութե՛ն դրականապես
անուանարկութե մնայլ առ ձայ
նի ։ վը ոչ զօրելոյ երկրածին
բնութե զինկն գիտելոյ ։

Ոսկ զերկաքանչիւրս ածա
կանացն անգամին յինքնան հա
րըստաբար տիրապես ունին ։
Վասն զի՛ ի կոչումն անճան
բարձրելոյն նմանակերպեալ
կրկին մեծանոյ իւրոց այսնըմի
րեալ ամենաբուրեան ազնիւ
կընդգրկաւ ։ Եւ զի ամ մեր
հուր ծախիչ է ըստ մովսիսի
Եւ դարձեալ լսեմք ըՅօհան
նու ։ Եւստի և եսայի ձգմր

(Տիտ. ա։16.)

(Ղեւտ. ա։5 Բ.օր. դ։24 Յով. ժ։17)

Ա Ոչ իւղ հեղուլեն՝ միշտ
րեալ աճեցուցանէ։
Ոչ՝ թէ զհեղուլեն քրիստոսական ա-
ռակին զնոմա առնէր վերաբե-
ցեալ լը անձեռաց

Եւ զանգի իբր անհաս ու
ընթանայ այս մեծ գործու-
արձակ սրտացմամբ՝ ի Թեա Թե
Թեա մտայ պայմանի անդր
քան զկարծիս ուշոյ իմաստից
անհեան հետեւման անհետ
փախստեան՝ լայն իմն միջոցաւ
իսպառ որոշեալ փակեցաւ ի
նմին։ Ի օրինակեցաւ կցոր
դաւ։ Ի նմանեցաւ զուգա
մանութեան։ Ի սահմանեցաւ
ձեւակերպութեան։ Ի կշռեցաւ
ընկերին չափով։ Այլ ահա ըն
ծածեան խայտիդ նշանի՝ հաւա
սարութեան արեան կեցուցչիդ
հոգեպատեն գերազանցեցաւ։
Եւ արդ՝ օրհնեա զմեզ տէր
սուրբ և՝ ողորմած։ Եւ ա՝
նաւնդ-ը ահաւոր, լուսաւէտ,
երկնաւոր, և զարմանաւոր, ի
գովեստ փառաց անձառիդ մեր
բակրօնիդ բանալիս խնկել
Ի՞նչ, անքնին, անպատում,
բարձրացեալ աղջամուղջ վերին
գեաղ. ճշմարիտ, բարերար, և
նէ։ Ո՞րա սովաւ փրկեալեմ։
Տուր և քաւուխ Պարգեւեա
թժշկութիւն Հանդերձաւորեա
շնորհս։ Ի ուսուսանեան երա
նութեան Յօծեալ այս ձեռամ
երկնանձրեւ լուսոյ անարատ
գաղջ։ Իեւելը այս թեզան

համբարձման և խոնարհեալ
օրինակ ևնմանութեան, ատ ունի
կակաղպատառաւ մատուցել
ջամբի։ Հարթակիւռ և քարե
յարմար քանի կերպարանս։ Ոսկ
համայնից լուծականաց՝ հո
սանուտ ևստարածարելն նիւ
Թից՝ գերափառ վերաշխարհական
հրաշափառ խորհրդոյ ձոհեր։
Վասն զի ևյաման ինչ մարթոյ
արկեալ՝ ոչ ըստ գնեալ ձեռն և
կամ ջրոյ լուացուն մեղկէ, այլ
ի սահման պատշաճին պահէ։
Լ՝ցուցիչ ընկալել զբոյորդ բա
րեաց անհաւասար առաքելոց
Թէ որպէս ոչ կենդանւոյ զսբր
բանըշէր այս օծելութի՝ ձա
կատ գիմացս արեամբ քո զը
րելիք։ և՝ի բնութի ընդոյս հո
գւով քո ապաւորեցիք։ Հաճա
ւացել խորհրդով մեզս Թե
յաւէտ յայտնեցի նորոգ փայ
լեցեալ բազմաճաճանչ ծայր
արձակութի՝ ի տարածումն յոր
նատեսիլ զարմանահրաշ ընդ
ձակութեն։ պատուական իւղոյդ ըն
ծայեալ զոյս ի վառս ապա
նեցին Ճիպերձելոցս այս ձարպ
հոգեւոր երկնային և վերնոցը
շիլ՝ ի դէմս երեսաց քոմ պատ
կերի՝ քաւմամբ նշանաց
ջահաւորեցին։

անմաքրութիւնը՝ իբաց մերկանալ։
Աղբ եղիցուք քեւ՝ ի սոյն հրա
ցեալ։ Սովիմբ պարարեալ։
Սովաւ լռասաւորեալ։ Յոժո
արդարացեալ։ Զատացեալ,
պսակեցեալ, և թագաւորել։
Աւ՝ քեզ միայնոյ միայն օծե
լոյ, յամենեցունց օրհնութիւք
երգոյ։ Աւ՝ լերուք լեզուայ։
Ընչութիւնք ձայնիւք։ Յաղթա
կան օրհնութիւք գովեստից։
Խարեբաստութիւք շրթանց։
Սրբաբանութիւք սաղմոսաց։
Ընդ հօր և հոգւոյդ սրբոյ յա
ւիտեանս յաւիտենից։ Ամէն։

Ի՝ յսիմ ձեռնարկութեի խրբութեի ևայս արձանագրութեի խրբութեին սրբութեի։

Ի փայտն երջանիկ բարեբաստութեան, ժամահարին խորհրդածութեան ազատանալ եդեալ ընդ կերպարանս թարգմանութեի։

գ.էն բարեգութ։
Ա՝նայն մարդասէր։
Ա՝ՐԻՋ երկնի և երկրի։
Որդի այ կենդ անաւոյ։ Ա՝յն ի՝ զ
զարթուցեալ անձկութեն սի
րոյ քոյ յիշատակի՝ ի լռութեի
հնչման փայտիդ հրաւիրման։
Որով բանել զձայնարձակու
թեն զազդարան, սթափե

բանաւորական՝ մի՝ մոցե, և
մի՝ գրաւեսցե տխրականութի
ազտոյ մեղանաց շաղախել եր
բեք զգուշոյս կերպարան։
Ա՝ղեցի սոյն ինքն արոյ մատ
չին օծանիլ սովաւ՝ հարանա
պաճոյճ պարծանօք պըճնիլ
գեղարուեստ վայելչութիւք եր
ջանկապէս յոգի զարդարեալ։
Ա՝ղեցի հաւրս այս լուսափա
ւաձաձիր մերձեցելոցն՝ իսոյն
ընտրութիւն մուխ կրկնեաց՝
և բարեփափագ ջերմեռ ոյղ
յօրինածոյ։ Որով ամիւր ամե
նապարաստ պնդութի՝ կարծ
րականութի անսասան վիճիդ
յարակայ յեցեալ միշտ արձա
նացոյց՝ իւրեզ հաստատել ան
երկմտելի՝ Ի՝ցեի նշանակ վեր
նամբցանակ այսր պարգևի սա
վաւ վառելոյն։ Ա՝յ ողորմիլ
ջուրդ։ Ա՝յ այրիլ հուրդ։ Ա՝յ
ջրտանալ՝ի սաւանութի։ Ա՝յ
մեսասակար հողմով շիջանիլ։
Ա՝յ աղտեղիլ յօդրբական ինչ
պղծութի։ Ա՝յ զպահեալն՝
ջարին մատնել։ Եւ՝ջ՝ի ստորև
ելիցն զմըթերան գանձուն կե
նաց յիմարաբար արտաքս հա
նել Ա՝յ անպատսպար մնալ՝ի
թևոց քոց օգնականութի։ ԵՒ
՝ջ զեացեալն՝ի մեզ օծութի՝

Ո՞վեստ ներբողից քուր
սուխմբ կրկնեցեր։
Ընտրադրական երկրպա
Հուրեցուցեր։
Ո՞վ ընտրադրական երկրպա
թէ զառաւաքեալ հոգիս զար
ցեր։ Ի մեղմութէ մեղմական
վանկի նիրհ համբ ընկղմեցեր,
եւ՛ն անհանգամաբար ահաւորու
թէ զառաւաքեալ հոգիս զար
ցեր։ Ի մեղմութէ մեղմական
վանկի նիրհ համբ ընկղմեցեր,
եւ՛ն անհանգամաբար ահաւորու
թէ զառաւաքեալ հոգիս զար
ցեր։ Ի մեղմութէ մեղմական
վանկի նիրհ համբ ընկղմեցեր,
եւ՛ն անհանգամաբար ահաւորու
թէ զառաւաքեալ հոգիս զար
ցեր։ Ի մեղմութէ մեղմական
վանկի նիրհ համբ ընկղմեցեր,
եւ՛ն անհանգամաբար ահաւորու
թէ զառաւաքեալ հոգիս զար
ցեր։ Ի մեղմութէ մեղմական
վանկի նիրհ համբ ընկղմեցեր,
եւ՛ն անհանգամաբար ահաւորու
թէ զառաւաքեալ հոգիս զար
ցեր։ Ի մեղմութէ մեղմական
վանկի նիրհ համբ ընկղմեցեր,
եւ՛ն անհանգամաբար ահաւորու
թէ զառաւաքեալ հոգիս զար
ցեր։ Ի մեղմութէ մեղմական
վանկի նիրհ համբ ընկղմեցեր,
եւ՛ն անհանգամաբար ահաւորու

կատուցեր վկայ ահրկու կոր
գողտագու։ Վայիսան նորոգ
սիբա այսու փայտեայ ըզդէմ
ի։ Յարինա արձակեցեր պար (Ա.ա
17։19
վաճ հարթեալ տապալեցեր։
րաց զբանուելին բեղխարայ ստ
քան զերկբովին փողոմն եղջ
փառազարդէր։ Վերագոյն (Ա.ա
6։3։10
դուց մայր անարատից՝ սուրբ
բիորդ պանծալի անշուշախ որ
արտաքս առաքիւր։ Ի՞նչ ես
գասին սինայ, ար՛ իւրուն եաչն
վարելչուն ի։ Ամանուէլ պատ (Ա.ա
32։29
Թագու հայ։ Յարդարիչ ծա
ծուկ պճնութեն՝ որ՛ի հոգին է
ընծայ՝ ամենածին կուսին
կցորդուէ։ Ճ քեզաշուք ծոց
սիրարկու անձնահաճ՝ զրն
խրախճանուէ։ Նախատական
քաչալերական՝ մաքրապարիսպ
հեալ ըզ թագրեդ։ Յորդորիչ
փիլց գալստեան՝ ի դշխոյն պա (Ա.ա
24։30
պաթէ։ Այն ինչն աղաղակ
սու պատճառաւ ընտշաճակա
լոզեցեր։ Ա՝ եծացուցեր այ
փայտիւն՝ զճշմարտուէին քա
խրթնստ և ահալկու նէիրել
տաճար՝ի.բո երկրպագուէին։
Նիւք որոցեր զանձն իմ պար (Ա.ա
2։17
ծուէ՝ առաւել յաճախագու
պատիր կուռն բազմաստուա
քեզ ամենախնամ։ զի՝ի սըտա
մանբ խընկոց վեր առաքեմ
որդի՛ն սիօնի՝ ընդէմ աշխար (Ա.ա
9։12
հակալին խաւարի։ Ջօն իմն
ծածանդ կրթուէ կարգել
՝ի հեռուստ այս դրօշած իւ
ղեալ՝ առանց չնանալոյ ևկամ
խափանման։ Ա՝ չանակիչ ժա
մանակի ապագային հատուց
ման իրացուստ անդր ծանուց
մանբն։ Ի՝զգակից հանգունա (Ա.ա
1։24

տուեցիչ։ Ո՜վ այսախտաւն հեծե-
ցուցիչ։ Ո՜վ այսախտաւն հեծե-
ղիւնաւոր բերմունս տարե
կիւղն։ Ո՜վ աւ՛իւղից ցնդե՛ալ
տարր արկածից մահու եր
դուանութե՛ն չնչման խաբողին։ Ո՜վ
հանգիստ մեղաց։ Ո՜վ հոգի
բառնարկչին։ Ո՜վ տաժանա
դըժնդակ խորամանկութե՛ն
վաճ հերքել առ՛ի մէնջ զխեղ
ներգործեա։ Ընդուներ սո
րաներ և հաստատեայ զմեզ
բո հզօր՝ ազատեմ զքեզ կրկին
ծայեմ անմահ թագաւ։ Ո՜վ ա
առաքանութե՛ քեզ վերըն
թարեմանութե՛ անգիծագրել
բարեմանութե՛ անգիծագրել
հին մարգասիրիդ բարեխնա
մութե՛ խնկեալ խորհրդով
կերպարան լուսոյ։ Իր կրկնա
ձիր ներշնչեաւ այսու՝ նեստո ար
ձակեցեր հեռաձիգս ձայնա
տրական՝ օգտչուս՝ ևս յարմա
րաթռիչս՝ ուսնօղս յինքեան ե
գիս կենդանի։ Որով անսխալ
հանգիստմամբ զնպատակն խա
ղարային աղեղնաձորին գաղտ
նութե՛ յաչէս կործանմանէ՛ն
յեաս ընկճեցեր։ Որ զպատ
նեչս ամրաբերձ բերդմամբ
ծանմանն ստնչիս։ Ո՜վ խոր ա
ձեցեալ արմատս մեղայն՝ մե
քենաչիւս այսու խզեցեր։
Ո՜վ Որ ուացել գործոցս իմ պար
տիս՝ այսու երախտեօք ընկա
կատեցեր։ Ո՜վ որ եթէ այլ ինձ
ձայն բանիդ ոչ անհանեմ նա
խապատուհար եկաւորութե՛ն
հզ։ խալեմ, քան թէ ձիմար
տեմ՝։ Ոկար ամենս այսնիւ
թոյ հոգեկիր՝ մեծութե՛ գոր
ծոցդ չեի առաւելապէս պատ
ճառ հուչակի։ Ինքրաւոր օգ
նականութիւնդ վերնապարգեւս և
քոյինատուրս՝ ի յոչ ամպա
տոպար ապաւինութե՛ երկրա
կանոց զարմանագրեցեր։
Ոսոտովանել առունդ անքը
նին մարգասիրիդ բարեխնա
մութե՛ խնկեալ խորհրդով
բարեմանութե՛ անգիծագրել
կերպարան լուսոյ։ Իր կրկնա
ձիր ներշնչեաւ այսու՝ նեստո ար
ձակեցեր հեռաձիգս ձայնա
տրական՝ օգտչուս՝ ևս յարմա
րաթռիչս՝ ուսնօղս յինքեան ե
գիս կենդանի։ Որով անսխալ
հանգիստմամբ զնպատակն խա
ղարային աղեղնաձորին գաղտ
նութե՛ յաչէս կործանմանէ՛ն
յեաս ընկճեցեր։ Որ զպատ
նեչս ամրաբերձ բերդմամբ
ծանմանն ստնչիս։ Ո՜վ խոր ա
ձեցեալ արմատս մեղայն՝ մե
քենաչիւս այսու խզեցեր։
Ո՜վ Որ ուացել գործոցս իմ պար
տիս՝ այսու երախտեօք ընկա
կատեցեր։ Ո՜վ որ եթէ այլ ինձ
ձայն բանիդ ոչ անհանեմ նա
խապատուհար եկաւորութե՛ն
հզ։ խալեմ, քան թէ ձիմար
տեմ՝։ Ոկար ամենս այսնիւ
թոյ հոգեկիր՝ մեծութե՛ գոր
ծոցդ չեի առաւելապէս պատ
ճառ հուչակի։ Ինքրաւոր օգ
նականութիւնդ վերնապարգեւս և
քոյինատուրս՝ ի յոչ ամպա
տոպար ապաւինութե՛ երկրա
կանոց զարմանագրեցեր։
Ոսոտովանել առունդ անքը
նին մարգասիրիդ բարեխնա
մութե՛ խնկեալ խորհրդով
բարեմանութե՛ անգիծագրել
կերպարան լուսոյ։ Իր կրկնա
ձիր ներշնչեաւ այսու՝ նեստո ար
ձակեցեր հեռաձիգս ձայնա
տրական՝ օգտչուս՝ ևս յարմա
րաթռիչս՝ ուսնօղս յինքեան ե
գիս կենդանի։ Որով անսխալ
հանգիստմամբ զնպատակն խա
ղարային աղեղնաձորին գաղտ
նութե՛ յաչէս կործանմանէ՛ն
յեաս ընկճեցեր։ Որ զպատ
նեչս ամրաբերձ բերդմամբ
ծանմանն ստնչիս։ Ո՜վ խոր ա
ձեցեալ արմատս մեղայն՝ մե
քենաչիւս այսու խզեցեր։
Ո՜վ Որ ուացել գործոցս իմ պար
տիս՝ այսու երախտեօք ընկա
կատեցեր։ Ո՜վ որ եթէ այլ ինձ
ձայն բանիդ ոչ անհանեմ նա
խապատուհար եկաւորութե՛ն
հզ։ խալեմ, քան թէ ձիմար
տեմ՝։ Ոկար ամենս այսնիւ
թոյ հոգեկիր՝ մեծութե՛ գոր
ծոցդ չեի առաւելապէս պատ
ճառ հուչակի։ Ինքրաւոր օգ
նականութիւնդ վերնապարգեւս և
քոյինատուրս՝ ի յոչ ամպա
տոպար ապաւինութե՛ երկրա
կանոց զարմանագրեցեր։

ապահապանաց մեծին զօրաշէ
ընթանալոյ եւ այեալ լինելոյն քար
բաւ առ հատիկ ցնծացուք
Ընդեցան ջրոյն առակաւ ի
ձեռն սորին քինամիք խաչելոյն
Նպաստեցաւ ճաշակն պատ
ղոյ առաջին փայտին ։ Տանե
ցաւ նիւթս այս խորհրդա
կան կենաց անճառն ։ Նոր
գեցաւ երկաթ առ իպէտս պա
տերազմի ։ Որ զրկեալ ետն
Օ՛ծաբա
չանի այս փայտ կենաձոյն յար
մարագրեցաւ ։ Ի փուխեցաւ
օծեալս ցպով հովիւն երկնա
նայ սուր իշխանու քեն մարդ
կային ձեռին ։ Ի գծեցաւ ի
քար տաճարին մարգարէ ինչ գործ
ոյ իսկ յօծակերտս խորան
փայտս այս նըշխարել ըլ խաչին
Թեւոց սլացեալ զօրն ։ Ի ձգեալ
լուսոյ ամպոյն ՝ և կամ յեօթ
նից ելոյ գաւազանիցն յան
կեան ուրեք խափանմամբ փո
ղէ ։ այլ ըլ ծագս տիեզերաց ու
ղիղ եղերաց ի ծոցս չորից
բազմաբեղ ծովուց ևկղեցաց
նոյ յաշխատ սաստկութ անար
գել ձայթմամբ իմն ալծայնով
ժանտին հեթանոսաց ։ Զայն
այս փայտիւ յուշմամբ , յան
րեցան սուսերք սատակարին
հեծեցեալ աշխատանէ ։ Ոստ
ամբարձաւ սովամբ ։ Ոստ
ամբարձաւ սովամբ ։ Ոստ
ամբարձաւ սովամբ

տնօրինականացդ։

խստիանական ընդունական

Ղեւս. ԻԹ. 23

կին պատճէն մաքրական առաջ
մամբ ահարկու դիմաց և առ
ջար պատահարաց։
Եւ արդ՝ ընկալայ օրհնաբա
նութիւնէ յարգեալ գովեստիւ
զայս տուր արքունե՝ ինձ պահ
պանութիւն և քո փառաւորուին։
Վասն պաշտօն՝ և իմ գոհութիւն.
անաղանդ արբեսո բարձրու
թեն ազատչական փառաւորու
թեդ։ Ընդէ Ձայնդ այդ ընծա
րել և պատշաճս յօդիցս շաղ
կապութեն. հանել ի յուշ ոյս
զպատիրս դիմաց ևզմուտս ա
նիծից և մեղաց ապականուե.
Զատցես լինիլ զայս իրնշանա
կիչ չնար չահաւորական՝ ան
ջելն նամակ։ Ո՞ պատագով ան

ամենայն ազգաց երկրի։ Օրհնեսցի Հոգեայն սուրբ
առաջի ք. քոյ առ օրհնաբանուե
առաքելոցն՝ ի վեր եղեսցին։

Գործ ԻԵ. 3։15

Ա՛ր ինչ ասացեալ է Հոգեայն սուրբ
ի հին նրբագործանացս աբեստարա
տագրեց։ Այր գործի շնոր
հակոչմամբ այսու առնկաբ զայն
զոր առակողին բան՝ Հաբուն

Գործ ԻԲ. 4

պես բարձեալ յանձանձեն։
Որնակ Ձայնի Հրեշտակին,
ել ղեստականացն զգուշաբորա
կեկեղեցականքս քրիստոնէից՝
չաբանդիցն գլխաբորաց։ զոր
պատուցն կազմրճածոց արար
լիս նորոյս սիօնի։ Ի սա՛ իրա
րուեն առնոյն զարկուցել
դանդաղեցուցեալ և ոչ քար
ընդ վիրգս սալն առանց քաղ
դաղեցուցեալ և ոչ մոտայն այլ
այլ ապրուի առաջն արկեալ։
զան վիրաբորել։ Անախորժ
զաման ուզղոյն անկամակրեք
չար թընդեցուցել։ Ոսկեր
ցըն փուշ խրատուցման յանձն
բաւատուցեալ և ոչ մոտայն այլ
պատուի առաջն արկեալ։
Ա՛ զանգակ նրբեթոյ պընձոյ
րուեն առնոյն զարկուցել
ընդ վիրգս սալն առանց քաղ
դանդաղեցուցեալ և ոչ քար
Պարսկաստան անխորտակ
լիս նորոյս սիօնի։ Ի սա՛ իրա
պատուցն կազմրճածոց արար
չաբանդիցն գլխաբորաց։ զոր
եկեղեցականքս քրիստոնէից՝
ել ղեստականացն զգուշաբորա
պես բարձեալ յանձանձեն։
Որնակ Ձայնի Հրեշտակին,
զոր առակողին բան՝ Հաբուն

Յովհ. ԻԲ. 4

կոչմամբ այսու առնկաբ զայն
տագրեց։ Այր գործի շնոր
հի նրբագործանացս աբեստարա
նին։ Օրհնեսցի Հոգեայն սուրբ

Գործ Գ. 3։15

առաջի ք. քոյ առ օրհնաբանուե
առաքելոցն՝ ի վեր եղեսցին։

նաց անմահականաց։

Վախիցեն յանհուն հեռաստան խորին խաւարի այր փայտ փաւաշորելոյ բարեզեկոյց ձայնարձակութիւն՝ նէստրք ներհակք սրտապատիրն ստորնականաց բազմաձեռնեան խարդաւանողաց։

Ա՛երժեսցին սովաւ յանդոց պաղատահամական արօրադրութեց մերոց սահմանց և՛ իբր միշտ կենդանի երկրի՝ վէրք վատնչից, և հոյլք մորմոքեցք ցիչք։

Ըստեսցին սովաւ յաւել ճածք կրկնատեղ և անվայելուչ պատահմանց՝ ի ճնել ից չարին ի մեզ յայտնելոյ։

Նակապէս վանեսցին սովաւ, որք յերկաքանչիւրոց բունութեց մերոց վերեւին ինքնատեղծուածիք մերձաւորք դաւաճանողաց։ Յուժմէն օտարին վրիպակ մտածմունք. և յոյլ ոմն գարշ գոյութիք անմաքուր զեռնոցն ապականողաց։

Փրկեա՛ զմեզ ազաչեմք զքեզ փրկեա բարերար։ Կարկառեա առիս զձեռդ ամենագով, և օգնեալ ինձ սովաւ՝ զերծ զիս յամենեցունց ըստ դիմացողաց։

Կատարեսցի միացի հրամն քո ի սոյն՝ առ ի փոխարկել զանձս

ծաղկեալ քեզ քո ի պատուղ կենաց երանուն զուսոյդ ի քեզ մեծ պաշտպանութեի ստեղծիչ քոյ լըրից։ Եր արարածոց։ զայս ծառ սաբեկոյ։ որ ունի կախել ի իտակ ոստոյն զաւանդ ընդորոգ այժմու փրկութեան

Ա՛հա պարգեւեա սովաւ քո րեգութ, աղաչեմ հզօր կրկին մեզ ընտրեա պահպանութեի ի գիմամարտից, յաներեւոյթ ևյերեւելեն։

Ընձեռեա մեզ ձեռն ամենակալն, որ բանաս և մատուցանես պատրաստաբար բաշխմամբ ի մատունս բազմապէս սիս, օդոց քաղցրութեան անձրեւաց չահեկանութեի։

Պակասեսցին ջրով հրատնաւ այսու բարբառով՝ հողմունք տապախառն։ Հեղմունք ցաւաբերք յարձակմունք հիննից չար խարդախութեց։ Իսվաւ խափանեսցին ամ դիմամարտութիք զինուորութեց զըժնեայ մատնչին։ Ալեսցին հատցին և մեռցին յերկնանիկ ձայնէ օծեալ այս փայտ՝ որգն և ուսուիչ և ամ նմանք սոցին։ որ ի մերոց մեղաց զօրացեալ ընդ մեզ պատերազմին։

Բնատացք մեզ սովաւ ունկ երանուն զուսոյդ ի քեզ մեծ պաշտպանութեի ստեղծիչ քոյ լըրից։ Եր արարածոց։ զայս ծառ սաբեկոյ։ որ ունի կախել ի իտակ ոստոյն զաւանդ ընդորոգ այժմու փրկութեան

Եւ խնամոյ թէ յաճախեն յա-
ղագս վայելչական գոհու-
թեան փոքր
ինչ ձեռնտու եղեալ տացես ար՝ տագ
նապելոյս անձրև արտաքաց։
Ղեկի քեւ սա մեզ ընդ ցըն
ծուքեն, Զայն ուրախու-
Ի արբառ բերկրութեան ։
Ըմբաց հանդստեան։ Ի սէր
երանութեան։ Պատճառ փրկու
թեան։ Ի ոխիմ քաջութեան։ Ի՝ եր
ժուքն վշտաց։ Ի զուարճ խեղդ
մանց։ Ի նդարձակու ի նեղու
թեաց։ Ի ալածուքն հածութեան։
Ի անեմեւութեան հառաչանաց։
Ի ապահովութեան կարեաց։
Ի արգադրութեան կրից ։ Ի փո
փութեան վհատանաց։ Ի ժշկու
թեան ցաւոց ։ Ի ևականութեան
հեղգութեան ։ Ի աշադրութեան
անտեսին ։
Ի յայս կամուրջ ցանկալի ան
խոտոր ևանխոտորնակ՝ ևիվեր
նաշաւիղ բարձրաբերձ սրբա
հետ սանդաւթս երկնաշուա
հայր քո օրհնաբան ահաւոր
անուն՝ ձգել մատուցես բա
րեպար հոգւոյդ առ Ի նորդու
թեամբ միանալ ևքեզ անըմիջելի։
Ի րով ևսրբոյ միոյ, միայնոյ և
միասնական սրուածեդ՝ և ան
եղծ զարարչութեդ՝ ի կենդա
նեց ևյանշնչականաց հաստե
ղաց վայելչական գոհութիւնս փառ
քի։

Ի ղջացին դարձեալ կազ
դուրել կամք յափրացելոց։
Ի արձեցին ի՛ ձեռն սորին
ընդուք համբուցելոց ։
Ի ոչաւուրեացին ի սոյն ՝ առ
սարանք աչաց, Հայել մաքրանի,
ևքեզ պշուցել անայլայլաբար։
Ի արեցես միանցես զայս նե
ցուկ հրաշից քումդ զքանչե
լեայ՝ ի սերոս ծորեալ՝ ևյո
գիս լքնլս։ ԵՒհաստատեացես
կազուեալ այնդապէս ի կայուն
ուղիղ անսասանելի։ Ոսկ զան
լուստն կակղացուսցես զարթ
նուլ ևզգաստ լինել յոգի հե
զութեն ասծաճանգ քո պատճի
բանիդ՝ ։ ոսկ զպօղոսն

Պտծ. 9·4
Պաւ 9·9

ևզմտաթևսն։

Ի հշեցիմրիզսեր պատճելս այս
փայտիւ՝ զերախտիս խաչիդ ։ ը
րով զանձուան ներդործեցեր։

Ի արձ յինեն կեցուցիչ զվը
տանգ պարտեացս ։ պանծալի

(Ղտից) 31·19

լծակօք ամբառն սլեց նոր տա
պանակիդ։ Ի ացցին կամօք քո
հզօր՝ յայս ձայն կենաց՝ լսե
լիք սրտից յամառեցելոց։

Ի ըհիցեն յայս մեծի բարու
քումդ ակնարկութեն։

(Պաւ) 15·5

ականջք խլից ։

Ի արձեսցին՝ ի ձեռն սորին
ընդուք համբուցելոց ։

(Պաւ) 6·85

Ի ոչաւուրեացին ի սոյն ՝ առ
սարանք աչաց, Հայել մաքրանի,
ևքեզ պշուցել անայլայլաբար։
Ի արեցես միանցես զայս նե
ցուկ հրաշից քումդ զքանչե
լեայ՝ ի սերոս ծորեալ՝ ևյո
գիս լքնլս։ ԵՒհաստատեացես
կազուեալ այնդապէս ի կայուն
ուղիղ անսասանելի։ Ոսկ զան
լուստն կակղացուսցես զարթ
նուլ ևզգաստ լինել յոգի հե
զութեն ասծաճանգ քո պատճի
բանիդ՝ ։ ոսկ զպօղոսն

Պտծ. 9·4
Պաւ 9·9

ևզմտաթևսն։

Ի հշեցիմրիզսեր պատճելս այս
փայտիւ՝ զերախտիս խաչիդ ։ ը
րով զանձուան ներդործեցեր։

Ի արձ յինեն կեցուցիչ զվը
տանգ պարտեացս ։ պանծալի

(Ղտից) 31·19

լծակօք ամբառն սլեց նոր տա
պանակիդ։ Ի ացցին կամօք քո
հզօր՝ յայս ձայն կենաց՝ լսե
լիք սրտից յամառեցելոց։

Ի ըհիցեն յայս մեծի բարու
քումդ ակնարկութեն։

(Պաւ) 15·5

ականջք խլից ։

Ի արձեսցին՝ ի ձեռն սորին
ընդուք համբուցելոց ։

(Պաւ) 6·85

ասպարէս։ Ալենելով պարզ
դիտելոյ դիւացն ի նենգան։ ը
ըստ ոմանց լեզուաց մի՛ջօրեայ
կարդացեալ։ ոչ ըստ եբրայակա
նին՝ հարաւ համբաւեալ։ որ
այժմ կոչի բուրհալք։ Ի բր
թէ հալք և մարգիւք ըստ մերս
դիտմանց՝ բազում գոյութեանց
պատճառական նիւթոց։ Ասոյն
երկաքանչիւր բաւական յաբոյս
բազմածին լերանց հզօրաց և
բարձրագունից, խիստ և հա
տուս հակառակութեանց։ Ըր
կառուցան։ կազմեցան կարգե
ցան կանգնեցան կացին՝ ի
կիցկայից խարխաց բարձից
առանձինն ոտից։ Իբր նախ ն
զոյն՝ սէիր և հագար, ընդդի
մահարք միմեանց և ներհակա
կիրք։ Ընդ կեաս և կարծրա
ծածկոյթ վառելովք կառօք,
լեգէօնախուռճ կաճառօք, ճար
տարաձիգ աւրօտանեն մատան
ցըն զինուք, մի ընդ միոյ մարտու
ցեալ՝ ի հարուստ աճուրս և
յերկայն ամանակս։ Ա՝ ինչ
իսկապէս սաստկութիւն հէր
քեաց ընդանիքն Նոախեան ծո (Ծննդ.
վային զհոյն ցամաքային։ գա 8։7
րեւմտեայնն զոյն՝ արեւելեայնն
ոյժ երբեմն կամբիւանն կիս
րոս զբաբելացին։ Իսկ ամար

Ընդ Ա՛ւ-ՈՒ՛Ր-ՈՍ

Ժամանակաց բազմա
վրդով սաստանութեանց,
որ՛ի կալս և՛ի կոյս կող
մանցն յունաց հարազատուե
արեան զարմին եսաւայ, և որ
գեղոյն մտից արեւու։ որ յա
հարուստն հերոպէի և՛ի ծագ
գիհաճորու թե մասին ասիայ։
Յարեալ և յարմարել՛ի հիւսի
սոյ լիբիահատն, և խիտ ըստ ծի
րանածաւալ ծովային ծոցոյն

Արբուն Հօրն Ա՛երոյ Խրիզորի Հաւքեալ
Ձեռամբ Հինշ տակագրու թե պատուհասա
թե Վերնագոր Ուշոյ Հաստատեան Խա
չին։ Ար իմբերատ ամենակոյեաց Նահա
տեան ակնարկութե՛ե՛ ի տարին կոզմանց
կայից աշխարհի ազգացն յունաց քերեալ
Հանգուցաւ ի սահմանս վայրից Հաճատան
Ա՛ոկոգ, ի հնի Հաճ քնակութե՛ե՛ ուխտին
Արբուե՛ե՛ Ար կոչի Հպատան։

Վ. Ծ.

ծութեն երկրի։ Այլ արարիչն
թեն, լայնութեն տարածման մե
Նա ոտիւք կառավարէն կամիցին.
նմանաբար և ծոքեն լերին զձա
նապարհս հետոց խաղացման
իւրոցն. և գնացին ըստ մերձիկու- (Ղեւ
թեն երջանկին գաւթի գեղջ 101։11
անջրդիս։ Այս կարծրակերտ
կարկառէ պընդակցրգեր մա
րապատեալք վիմահղուզ մա
հարձանօք պարսպաց ոսժ գին
չարժուէ խոպա սասանեալ,
եղեն ի հարթ ձանապարհս
ձորս ի դէմս երեսաց պատկ
րաց անզգայականց վիմաց սո
ւոյ ձոխութեն կայսերական
թեն . ևս վայելչաբար բազմե
ցան և հանդարտութիւն հան
գուցեալ նստան։ Ո առաքիլս
առաքեալ՝ ոստքն սքանչելուղէչ
բարուն ակին բարձրուե։ տի
րական և արքայական հաստ
արմատ անկոյս։ Եղբարքն եր
կոքին հարազատք միաշաւիղք
համակցորդք և զուգածիրա
նիք վասիլ և կոստանդին։
Ուանզի մարտուցեալքն ընդ
աճապէն առուրս նոյ՝ ընկլան
կորացան և խափան սուզան
մերձ առ գարշապարս ընթա
ցից ոտից հզօրացւոյն սպասա
հորաւրէ հպարտութեն նոյ պատ
րաստեալ գտան. որք երբեմն
անձանց նոյ յուսային տիրել՝
ևս եղեն վայրք բնակութեն
առեալեց նոցին անապատ յետին.
և կուբացան շաւիղք նոյ. երբև
ել դիմողաց կամաց գԹառթեն
խնամոյ բարձրութե աջոյն այ.
Սակն ևս իւրեանակս քարոզելիս՝
բազմադիմակս և յղջնապիսիս՝
անեղծականս և անսուտերագի
տաց անզգայականց վիմաց սո

Եւ միանգամայն ասել երկնո-
րին լայնութիւն ամենայն թե
հոցն ձգմանէ զմիջոց բացու-
թիւն եւ արձակատարր յարկի
քենաձին ինչ բազմութիւնակ ծո
ցոյ անթիւ ամբարոյ, իբր զմի
հօտ՝ի միում խմբի, և զմի սիւն
հոդոս՝ի մի ի, և զմի հարան
միում՝առաքաստի, և զմի սի
րելի՝ի միում սիրելի, և զմի
ամուսին՝ի միում տաղաւարի,
և զմի ընակից՝ի միում վերարկ
ուի, և զմի զուգակից՝ի միում
հորանի խորհրդարանի՝ իսէր
վախճանման աներևոյթ աչաց,
՝ի դաւիթ կամաց անձկութիւն
սրտի, կամ՝ի սահման միջոցի
անդաստանի գորովոյ գրկի, եր
կուց միջնորդաց՝ հիւծակցաց
բարի գործակցաց՝ բերողաց
բազկաց դիւրաթար բարձին
Ուրդ այսքանեօք և այսպիսեօք
բարեպատեհ պատահմամբ
ածային համբաւով հզօրանայն
արիւնբ հաճասարաբար հար
թեցին տապալեցին ընկրկեցին
ընտանեցին և՛ի կոր կործան ե
ցին զլեռնականս մոլու՛ի
հարաճայնն բռնութե որդւոցն
հպարտու։ Եւ հաստատա
րեսխ հիմամբ կառուցին պատ
րաստեցին յօրինեցին յարմա

Ձի՝ երկնի և երկրի։ Սակ ա
հաճութիւք Ձհայպարունակ՝
երկրապիրփակ տիեզերապատ
պուռակացն պահպանի, ինչ սի
պունին պիտոյ։ Ի սպաս երևելի
քրօքանկար և արբագուսար
ամենայարմար նոճեայ օճառ,
սքանչելի՝ սիրալի և ասասա
բան սրահի խնամատունն սա
ղմոնի։ Իբրև զդոյգս ձիոց լը
ծելոց հանգարտական հըպա
տակութբ զկանունս մատանց
մարմնոց անգամոց իւրեանց՝
մատուցին յընծանակութիւն հան
գրստեան իրանաց նոցին։
Եւ հետս շաբղաց երիվեւ
կուեց փայտակերտ լաստաց՝
անխարիսխ յարկաց և անշուն
կատաց՝ գերագոյն գիմաց՝ երկ
նագոյն դաշտաց՝ լուծականն լե
րանց՝ անկայուն յատակաց՝ ի
հոյոս կոհակաց՝ կապոյտ կո
տակաց, իբր ի Թռիչս օդոյ՝ի
Թևս Թեթևս և յերագն Թաց
ասպաչու Թռչնոյ երկԹևեան
կենդանւոյ՝ զամենեքումբեան
ցեալ տիրեցին։ Եւ և՛ի բիւս
Ձեռին և՛ի բայլս ոտին՝ Թեպետ
և ոչ զբնաւին տարերս՝ այլ ըզ
բազում տեղիս չափեցին։
Եւ՝ի կշիռս բանից իմաստից
խօսից՝ զդոգուն քանակեցին։

գըրեցին՝ գեղ երեսեցին՝ ձեռ
նաձուլեցին տապարատաշ սը
րագործ անդրագիր արձան
պատմաբանական և անկընկա
կան յիշատակարան՝ իմոխւգացի
քարանց այլայլականաց գեղա
զարդ և գեղեցկագիւտ գոյ
նոց գոյուն։ Եւ միահաղոյն զո
րոյս ամենից բոլորից յրուն՝
ի պատճառ ամուր և իցանգ
հրեղէն և յաչտարակ հզօր ը
պատանեցին։ և բարձրագոյն
քերս բիւրուց բարձ հեռա
հար երկրիս պազաբերեցին։
Եւ զհաղաղութեն հաստա
տութիւն յամենեսին աշխատրա
նեցին։ Եւ ձիրս ընծայից պայ
ծառ պարգեւաց ազգանազգն
զարմիս բաշխեցին։ Եւ զհրա
շալեղօր զպրանաղան զերկրն
կայն հնդիսարան՝ զմեծ անուն
վկայարան սրբաւնունդ և երա
նուհի տիկնոջն սոփեայ, և
քան զևս գեղեցկապանծ նոր
պայծառութիւն և ամրականդը
րութիւն նորոգապէս վայելչա
ցուցին։ Եւ զայնմանէ՛ի
տատանմանէ դողման շարժու
թեն վերին բարկութեն՝ պատ
կանացս պատսպարեցին։ Եւ
անստուեր և անապական և ան
յաղթական զհիմարատութեն

րեցին յարդարեցին գեղապրե
ցին՝ի զարդս պայծառս և երր
երգեցիս զքրիստոնէիցս եկե
ղեցի։ Եւ ձգեցին ձգտեցին
ղպաստակս ձեռացն Տհակա
ցաց ինքնիշխան մատանցն՝ խոնե
ղերս եղերաց երկրի ևծագաց
նի։ Եւ մանրախոյզ ջըջափ
մանբ աչիւ՝ զեղջիւրս արքունից
և կայսերաց մեծաց՝ աճապա
կոյտ ազանց տոհմին փրաց և
խմբից հազուց՝ քաջայ ճենաց
և հայկականաց՝ արիացս կայաղ
Թաղաբար ըմբռնեալ կալանը
ամբակումայ և զաքարիայ կա
նուխ պատգամգրաց։ Եւ ա
և հնացուցանող Տամբաւ տր
ութեն վերհին Տարազատաց եր
կոցունց՝ մարմնացեալ մատու
ցեալ՝ի կերով պատկերի դեմաց
քարաենի ապիտակերանգ ըղ
ձալին գաշտի, Տասին՝ իսուժա
ևի սկիւթացիս։ Եւ քառաքա
նակեան ըղձանակութբ շուտա
ժիր շտապով յընթացս թևոց
հողմավար ամպոյ՝ երապեցին
և յաւաղեցին։ մինչև գուաճե
ցին պատանդեցին և ետուկանե
ցին՝ի մի ծածկութիւն պաշար
ման վարմի կայտառաշնակ ցան
ցի՝ զգերս ցնդման բաժանման
երկրի որդւոց Տին։ Եւ փորա

լցեալ լինցեալ և ուղերձել։
խրատեալ և դաստիարակել։
կեշտակրօն ծնողացն իւրոց
գովելեաց՝ ի դատակարգէ ա-
ջաց՝ ի շառաւիղէ հարազատու-
թեն արեանն մեքենելոյ, ըս-
րոյ նախանկարն խորհուրդ
ապաւորեցաւ յընտրելն ի բա-
նանէ ձիսիդոնէ։ Այսպս սոքա
ըս ամ՝ մանանց պատճելիք ։
Իսկ ըս քնաճանդն գաճանու-
թեն՝ աննմանք ևան հաճատարք։
Յորոց մին ընտրեալ յայ և հա-
հատարիմ ծոյ յիւ, և կամակա-
տար սրտի թարձրելոյն։ Որոյ
անունն Ճանաչիւր գաճիթ։
հանգուցանակից առաջնոյն՝ ան-
համբ և իրօք։ Ա՛ի ձեռն ձե-
ռին մեծուքեն ամծուքենն։ Նա
խանկար հրաճիրանօք ըս յա-
ռաջ գուշակելոյ հոգւոյն քին։
Ու՛ ի բարեպարիշտ և՛ ի պար-
կեշտակրօն ծնողացն իւրոց
գովելեաց՝ ի դատակարգէ ա-
ջաց՝ ի շառաւիղէ հարազատու-
թեն արեանն մեքենելոյ, ըս-
րոյ նախանկարն խորհուրդ
ապաւորեցաւ յընտրելն ի բա-
նանէ ձիսիդոնէ։ Այսպս սոքա
ըս ամ՝ մանանց պատճելիք ։
Իսկ ըս քնաճանդն գաճանու-
թեն՝ աննմանք ևան հաճատարք։
Յորոց մին ընտրեալ յայ և հա-
հատարիմ ծոյ յիւ, և կամակա-
տար սրտի թարձրելոյն։ Որոյ
անունն Ճանաչիւր գաճիթ։
հանգուցանակից առաջնոյն՝ ան-
համբ և իրօք։ Ա՛ի ձեռն ձե-
ռին մեծուքեն ամծուքենն։ Նա
խանկար հրաճիրանօք ըս յա-
ռաջ գուշակելոյ հոգւոյն քին։
Ու՛ ի բարեպարիշտ և՛ ի պար-
կեշտակրօն ծնողացն իւրոց
գովելեաց՝ ի դատակարգէ ա-
ջաց՝ ի շառաւիղէ հարազատու-
թեն արեանն մեքենելոյ, ըս-
րոյ նախանկարն խորհուրդ
ապաւորեցաւ յընտրելն ի բա-
նանէ ձիսիդոնէ։ Այսպս սոքա
ըս ամ՝ մանանց պատճելիք ։
Իսկ ըս քնաճանդն գաճանու-
թեն՝ աննմանք ևան հաճատարք։
Յորոց մին ընտրեալ յայ և հա-
հատարիմ ծոյ յիւ, և կամակա-
տար սրտի թարձրելոյն։ Որոյ
անունն Ճանաչիւր գաճիթ։
հանգուցանակից առաջնոյն՝ ան-
համբ և իրօք։ Ա՛ի ձեռն ձե-
ռին մեծուքեն ամծուքենն։ Նա
խանկար հրաճիրանօք ըս յա-
ռաջ գուշակելոյ հոգւոյն քին։
Ու՛ ի բարեպարիշտ և՛ ի պար-
կեշտակրօն ծնողացն իւրոց
գովելեաց՝ ի դատակարգէ ա-
ջաց՝ ի շառաւիղէ հարազատու-
թեն արեանն մեքենելոյ, ըս-
րոյ նախանկարն խորհուրդ
ապաւորեցաւ յընտրելն ի բա-
նանէ ձիսիդոնէ։ Այսպս սոքա
ըս ամ՝ մանանց պատճելիք ։
Իսկ ըս քնաճանդն գաճանու-
թեն՝ աննմանք ևան հաճատարք։
Յորոց մին ընտրեալ յայ և հա-
հատարիմ ծոյ յիւ, և կամակա-
տար սրտի թարձրելոյն։ Որոյ
անունն Ճանաչիւր գաճիթ։
հանգուցանակից առաջնոյն՝ ան-
համբ և իրօք։ Ա՛ի ձեռն ձե-
ռին մեծուքեն ամծուքենն։ Նա
խանկար հրաճիրանօք ըս յա-
ռաջ գուշակելոյ հոգւոյն քին։
Ու՛ ի բարեպարիշտ և՛ ի պար-
կեշտակրօն ծնողացն իւրոց
գովելեաց՝ ի դատակարգէ ա-
ջաց՝ ի շառաւիղէ հարազատու-
թեն արեանն մեքենելոյ, ըս-
րոյ նախանկարն խորհուրդ
ապաւորեցաւ յընտրելն ի բա-
նանէ ձիսիդոնէ։ Այսպս սոքա
ըս ամ՝ մանանց պատճելիք ։
Իսկ ըս քնաճանդն գաճանու-
թեն՝ աննմանք ևան հաճատարք։
Յորոց մին ընտրեալ յայ և հա-
հատարիմ ծոյ յիւ, և կամակա-
տար սրտի թարձրելոյն։ Որոյ
անունն Ճանաչիւր գաճիթ։
հանգուցանակից առաջնոյն՝ ան-
համբ և իրօք։ Ա՛ի ձեռն ձե-
ռին մեծուքեն ամծուքենն։ Նա
խանկար հրաճիրանօք ըս յա-
ռաջ գուշակելոյ հոգւոյն քին։
Ու՛ ի բարեպարիշտ և՛ ի պար-
կեշտակրօն ծնողացն իւրոց
գովելեաց՝ ի դատակարգէ ա-
ջաց՝ ի շառաւիղէ հարազատու-
թեն արեանն մեքենելոյ, ըս-
րոյ նախանկարն խորհուրդ
ապաւորեցաւ յընտրելն ի բա-
նանէ ձիսիդոնէ։ Այսպս սոքա
ըս ամ՝ մանանց պատճելիք ։
Իսկ ըս քնաճանդն գաճանու-
թեն՝ աննմանք ևան հաճատարք։
Յորոց մին ընտրեալ յայ և հա-
հատարիմ ծոյ յիւ, և կամակա-
տար սրտի թարձրելոյն։ Որոյ
անունն Ճանաչիւր գաճիթ։
հանգուցանակից առաջնոյն՝ ան-
համբ և իրօք։ Ա՛ի ձեռն ձե-
ռին մեծուքեն ամծուքենն։ Նա
խանկար հրաճիրանօք ըս յա-
ռաջ գուշակելոյ հոգւոյն քին։
Ու՛ ի բարեպարիշտ և՛ ի պար-
կեշտակրօն ծնողացն իւրոց
գովելեաց՝ ի դատակարգէ ա-
ջաց՝ ի շառաւիղէ հարազատու-
թեն արեանն մեքենելոյ, ըս-
րոյ նախանկարն խորհուրդ
ապաւորեցաւ յընտրելն ի բա-
նանէ ձիսիդոնէ։ Այսպս սոքա
ըս ամ՝ մանանց պատճելիք ։
Իսկ ըս քնաճանդն գաճանու-
թեն՝ աննմանք ևան հաճատարք։
Յորոց մին ընտրեալ յայ և հա-
հատարիմ ծոյ յիւ, և կամակա-
տար սրտի թարձրելոյն։ Որոյ
անունն Ճանաչիւր գաճիթ։
հանգուցանակից առաջնոյն՝ ան-
համբ և իրօք։ Ա՛ի ձեռն ձե-
ռին մեծուքեն ամծուքենն։ Նա
խանկար հրաճիրանօք ըս յա-
ռաջ գուշակելոյ հոգւոյն քին։
Ու՛ ի բարեպարիշտ և՛ ի պար-

հոգևոր հանգստի։ Եվ ձեռն
որոյ երկրպատեան և գետնա
ծածկոյթ վերարկուի՝ ընդհա
բժշկութեն հրաշակերտս և
հոչակիլս ըստ բազում առիթս
պարգևեալ տարածեցաւ։

Որդ զկնի տերտերէր հան
գըստեան նոր արքանալոյն պա
տանի՝ որդի գոստեր Համածին
եղբօր նոր, ըստ հաճատի ազգա
բանութեն քաղցրածաղիկ ծա
ռոյն բարեհոտ պտուղ՝ ինքին
իսկ երանելոյ ոսկեալ, և հը
շատականգիտ կարգօք հրա
հանգել, և ի ձեռն ածամուխ
ձեռին նոր ձեռնադրել՝ իքհոյե
թի, և վանականաց՝ իվերկացու
թի։ Որ նկարագրեաց իբր ըզ
տարացոյց գեղոյ պատկերի ձե
ռոյ տեսակի՝ զնմանութի նորին
՝ի յանձին։ գեղեցկացաւ հետե
ւել նախանձին։ ակ՝ իփաստասէր
ընտրութե վարժից՝ առքսագէտ
և մրիկաճանաչ և աւետրնա
ժառանգն գիտութեց ևայլոց
բազմայ սուիեստից, վայելչա
պէս համբուրիւ պատահելոյ
ստանօր՝ ի սոյն ամենակի
եղբայր մեր սուրբ երջանկի և
բարեպաշտութեամբ ըստատհ
ման իրիք հանդիպման՝ խոյս
տրբել և թիկունս փոխանակ

Հայելով զերիցմեան լերին հոգի
ընկալ հզօր դիտապետն՝ զերկ
րորդ սկիզբն երջանկաց եղա
ռնիցն կաճառից նահատակ՝
զմարգրեածինն տեսանող՝ հա
ճոյ գտեալ մարդկան և այ, վա
րուք մաքրութե։ Ի՝ինչև ըն
ծայեալ մատուցաւ առաքելա
կան մասին կցորդութե։ վեճա
կին այցելութե ածականամ
անտեսութեն։ երկնաչիր և
ածատուր փոքրն ժառանգու
թե։ սբ և երանելի ոսխոին
պայծառութե։ Ո՝ գնստաւոր
րեալ վայելչութե՝ իսպարկեշտ
պատիճ եպիսկոպոսութե։

Ա՝ոչ յաճուրս ոչ սակաւս այս
քանեօք բիւրուք բարուքե
բազմացեալ բերկրեալ եւբար
դել՝ի ծագ աճարտանն լրուե
հասակի իւրոցն կենաց, իբրև
զցորեն հասեալ՝ի ժնինկս հղն
ձոյ արմտեայ հաճաքման ար
դեանց համբարոյ, հանգեաւ
՝ի քնե։ Ո՝րոյ երջանկի և առա
քինեայ զմաքուր ոսկերան, ըզ
ձական և հրշեկական բազմա
պատիկ նրճագերգութե ամ
փոփեալ հաճաքեցին՝ի քարա
պատար շիրիմ անհկութե
յարկի, կարծրաձեղուն խո
րանի, նահատակեր մերթուե

պայծառ պանծանօք կարդացեալ յայտանիկատ ուշագ տեսողացդ
թար ըս օրինէ նմանուած նորին
հանգուցանէս և հաճատարա
ման գլխոյն կարելոյ։ Ի սուրբ
ծին հեղեալ ի կաւոր ամբարչ
փատայ՝ մարդուս ճաշկեկաւ մա
թերկրանօք բնակել ի սէրս
անզուգական և անհամեմատ
ի ձեզ հրեղէն շատացել
քան սուղ ինչ չափ ուսումն
տի ողջունիւ բայ ձեռ ըլ ին
անճանն նախ նկարեցաք
զարդ ևքեակարգ եպիսկոպոս
հօրն իւրոյ դաւթի սրբալիա
դրից դամբանէ շիրմի եղբօր
ձուց հայրենեացն, միայն ի
նախահինչ ստացուած գան
արարել զբազմածախ և զդիր
թինն։ Այնպես ասորա ան փոյթ
առաւելութիւն անտեսեր և ան
թարշամ փառօք կրկին պատ
կեցաւ մեծաւ միջոցաւ գե
րազանց գտեալ քան զհոմա
նայն գոհանալ զհոգեղէն
պարգև՝ անդրանկարարն ձեռ
նագրութեան։ Ըստ որում յաճէտ
առաւելութիւն անտեսեր և ան
Թարշամ փառօք կրկին պատ
կեցաւ մեծաւ միջոցաւ գե
րազանց գտեալ քան զհոմա
նայն գոհանալ զհոգեղէն
պարգև՝ անդրանկարարն ձեռ
նագրութեան։ Ըստ որում յաճէտ

ցեալ, ուշինչ բերելով Թոշակ
ի ծնողացն. բայց միայն զօր
ին կային մարմնական կենաց
նութեն երկնաշնորհ ևտիրա
ծին հեղեալ ի կաւոր ամբարչ
փատայ՝ մարդուս ճաշկեկաւ մա
թերկրանօք բնակել ի սէրս
անզուգական և անհամեմատ
ի ձեզ հրեղէն շատացել
քան սուղ ինչ չափ ուսումն
տի ողջունիւ բայ ձեռ ըլ ին
անճանն նախ նկարեցաք
զարդ ևքեակարգ եպիսկոպոս
հօրն իւրոյ դաւթի սրբալիա
դրից դամբանէ շիրմի եղբօր
ձուց հայրենեացն, միայն ի
նախահինչ ստացուած գան
արարել զբազմածախ և զդիր
թինն։ Այնպես ասորա ան փոյթ
առաւելութիւն անտեսեր և ան
Թարշամ փառօք կրկին պատ
կեցաւ մեծաւ միջոցաւ գե
րազանց գտեալ քան զհոմա
նայն գոհանալ զհոգեղէն
պարգև՝ անդրանկարարն ձեռ
նագրութեան։ Ըստ որում յաճէտ

որ ի՛ներքուկ ցրպոյն միայն յո
յակոթու զմուաճ ածեալ։
զուարթաբնակուն օտարութենն
բաժանիւր ի հայրենեացն,
րեր։ Ա՛ն նախ յորժամ տարա
կառատեսակ պալատ զինչո
տաբնակ պայծառապսակ ոգի
րեալ։ Ա՛ատուցեալ ի յօգուս
իմաստութենն՝ յաճէտ պարա
Հոր։ Ա՛ոկ ըս ածային հոգելից
Թաւի լեզուի՝ յոյժ պատկանա
դաբանութեն խօսից անթար
մէն այր երագամիտ, և ըս կար
չելոյն կատարեցուալօքն ։
պարիսպբազմաքանակ քաղքին
և անմարմնչելի ամրոցին աքան
վակ անդընդափոս ահագնա
բնակութեն ծովածաւալ ջրա
մայ դիմել հատանէր։ Ըստուն
րոգն դաղմատիոյ, յարքայա
րանն յունաց աղգացն եդուլ
Ճած ծայրիցն ասիոյ, և սկիզբ
մանց հիւսիսոյ մինչև՛ ի սպառ
երագեալ՝ի յարեգ կուսէ կող
դակօրէն խաղացմամբ յառաջ
բազմօրեայ հետոց սուրհան
կորդեաց, ի գնացս ընթացից
դիմաց դարձուցեալ, Թողել
լքեալ ևարուսակացել՝ի յարկէ
բնակուն հայրենեացն իւրոց
դաձաւաէն մեկուց՝ի լեռնէն
տաբնակ պայծառապսակ ոգի
րեալ։ Ա՛ատուցեալ ի յօգուս
իմաստութենն՝ յաճէտ պարա
Հոր։ Ա՛ոկ ըս ածային հոգելից
Թաւի լեզուի՝ յոյժ պատկանա
դաբանութեն խօսից անթար
մէն այր երագամիտ, և ըս կար
չելոյն կատարեցուալօքն ։
պարիսպբազմաքանակ քաղքին
և անմարմնչելի ամրոցին աքան
վակ անդընդափոս ահագնա
բնակութեն ծովածաւալ ջրա
մայ դիմել հատանէր։ Ըստուն
րոգն դաղմատիոյ, յարքայա
րանն յունաց աղգացն եդուլ
Ճած ծայրիցն ասիոյ, և սկիզբ
մանց հիւսիսոյ մինչև՛ ի սպառ
երագեալ՝ի յարեգ կուսէ կող
դակօրէն խաղացմամբ յառաջ
բազմօրեայ հետոց սուրհան
կորդեաց, ի գնացս ընթացից
դիմաց դարձուցեալ, Թողել
լքեալ ևարուսակացել՝ի յարկէ
բնակուն հայրենեացն իւրոց

ՅարեգեցաՀ։

Բանզի Իբրև տեսին զշնորհ
ալրգևացն անզղջականաց հրա
շակերտ նշանաց՝ ինքնակալքն
յուսացաք, որ՝ ի նշխարաց հողոյ՝
քնապահեստ գանձարանի
ածարեալ եղբօր հօրն նոր։
Յայնժամայն ըստ ընթացս բնա
ծին բարի բարուցն բուսոյ՝
սրբեալք և երկիւղածամածար
արտին Իբրեանց ցանկութեն,
և ընտանի սովորութեն որ առ
ետս սպասահարկուե կատա
րեալ կամացն յօժարութեբ։
Ինդէն վաղվաղիկ անդանդաղ
սրտից բազձանօք՝ զանընտել
օտարականն՝ զհեռաւոր Յայ
ինն՝ զանմերձաւորն աչաց սի
րելեաց՝ զանհպատուն հարա
զատաց, իսկ և խոկ՝ ի սմին Յա
խուժմբ երկրագուսմար եբթիւ
բակաճառն առեալ՝ ի փառս ս
բարձրեալ պարգևընկալ պան
ծանաց պատուոյ կուրգէին։
Իդ՝ Իբրև այս ըստ սմին տե
սակիմաին յանգեցաւ եայտ
մարեցաւ, և այրն տարեկ՝
պատճառ և սպասաւոր և
ծանօթ ընտեսական կոյսերին
երեսաց եղէ։ Հարցմանն բանից
համառձակութեբ արժանի գը
տել և գդարձուածան անդէն

Իբրև զարդարն և զանարկա
ընծայն կարգի՝ ի ձահ փոխադ
րեաց։ Յիշատակեցաւ նորո
գեցաւ և պատճառն առաջին
յանակնկալն հանդիպուեբ։
Իբրև աճանդն ըստ մաքուր ըն
ծայիցն, զոր՝ ի յերկրէն Իբրեմ
ըստ իւր կրեալ բերէր։ Իբրև
երկրդ սկիզբն եղև իրին յայտ
նութեբ, և կրկին պատեցաւ
թէ յորմէ այսքան աբանելիք
նշանաց հրաշից գործեցան։
Իդ Իբրև զբովանդակն բնա
ձին լրութեբ իւրով իմացեալ
ծանեան, և ճշմարտեալ ստու
գեցին ոգւոյն տեսութեբ՝ եթէ
եղբայր հօրն նոր պատճառ այնր
գովելոյ և պատուելոյ իրին, այ
նու ըստ նմա առաքել՝ ի փափագ
գիտութեն սիրոյ յորդեցան։
Այս ըստ նմին և զայս և հոգա
ցին և գիտել խնդրեցին, եթէ
ով ոք յընտրելոց հովուէ զտե
ւ քնակութեբ պաշտելի այնր
հանգստի կենդանի մեռելոյ։
Իբրև ուսան յառնէն թէ որ
դիքեան իմոյ ընտրելոյ՝ է՝ իսոյն
գործ պշտօն սպասու, ընծայա
պարգևաց պայծառականաց խոս
տացան ընդ հել՝ ի պատան պի
տոյից նորոգման հանդերձա
նաց խնդրեալ ոսկերացն։ Ոսկ
Իբրև զարդարն և զանարկա

րուց քաղձանաց՝ երկրաւոր
ինչ նիւթ սիրեցին, այլ մանն
փրկութեն անանց մեծուե՝ ի
կենսակերն կենդանագրուէ
անվաճառ Լանդին գանձուն
երկնային պարգեւն՝ անատեէ
րատիայն լուսոյ անկապուտն
կենաց՝ անստերիւր և սրբա
կցորդն լացաճաշոյ քենան նը
շանին։ Ովեցին յարգեցին և
դրբատեցին զշաւիղ խորհրդ
դոյ մաց խնդրոյին։ Ը հաս
տատապէս սեռնատուս գուխք
զմեծուենակ կամն անխտոր
նիկս զՀայոցդին Լսիրոյն այնր
բերձրեալ՝ Հրատարակեցին։
Ապա փութաջար և վաղվա
ղակի կազմեցին և պարատտե
ցին ոսկեկուռս ձուլածուքս
ատեսակ յօրինմամբ զՀատե
սակի մեծեանն հաչի։ Ինմին
կատուցել մանն հատճաղոյ ի
կենսակիրն փայտե տրուներն
փառացն բազմականի։ Ը վե
ռաւել փառս ընծայելոյ նը
մին նշանի, զբնաւին վկայս
կեցուցիչ մահու վնասոյն յին՝
ընծին պատկանութեն գեղա
զարդարեցին։ Լատի ձաշա
կեցան, և սկիծաւ, ևպակե
ցաւ, ևամենապէս պնդմամբ
մեծուցաւ. ևորով՝ ի ծննդենն

խաչունակ ևնշ նաբարձ փոր
կուԹենակիր գովչին գանձուս
։ գիտ բազմեայ՛ի գահոյս ահ
րակին ամծ առաքն աստիճանի՛
հանդարտական հեզուԹե սըր
բամատոյն աԹոռոյ՝ զոր ի
քեռն իւրոյ ընտրելոյ ։ ։ և
ծաճ բարձրուԹե՛ վեհմական
գովուԹե՛ գերարփի ընդհիճ
վեհագոյն գոլով քան զՀօրն
իւրոյ հարազատ՝ և զՀօր եղ
բայր նորին։ ։ նգէն՛ինմին ազ
գային և բնաբընակ լեռնահո
լով և կարծրախարիսխ գաճա
ռին մակաց մյեկոյց մրգոց՛ի
տեղի հանգստեան հոգենորոգ
մարմնոյ հօր եղբօրն իւրոյ և
րանեալն գաՀԹի մեծի եպիս
կոպոսի ։ ։ ր նորոգեաց զնըշ
խար Հայաբաճեալ ազգին՝ երկ
անունն և բազմանշոյլն յաճա
զանէ և՛ի կոչմանէ ։ ։ տ տՀ
մին, և շատաճիզ զարմին։ ։ն
րեալն՝ի Թիւ հանարոյ հանդի
սի գասու եպիսկոպոսաց։ ։ ր
անունն ըս յորջորջանաց կոչ
մանն վերստին ծնընդեանն ա
ւուր իրկու Թե։ ։ տ փաննոս
կարդացեալ։ ։ ր ըս եղբոյ պիա
նին։ ։ պակ առ ձայնիւ՛ ընդ
հաճատի ըսկոչմանն իւրոյ և
ղև պատկ պարծանաց՝ պանծա
ւոր անանկաբար վերացո
ղեցաւ։ ։ այս ամ մասունս ըղ
ձական։ ըս խաչին հիւսել միա
տարեցին։ և պատեհ պատճա
տուբ՝ի տեղին ծխ յ բացուստ
՝ի բաց՝ի ծագս եղերացն՝իներ
քոյ ըռնկացն դրանց՝ երկբա
ցիկ սենեկացն պարագրողաց՝
արձանացուցեալ՛ի հանգիստ
նշանին լուսոյ, առաքելապէս
բաշձանս յուսոյ ըս նոյն խառ
նեցին։ ։ ւ ղբուրման կենացն
բուրվառ այսպիսի կայծա
կաձբս ըս ինդրուկն լցեալ՛ի
ձեռն նորին իսկ յարդարոզի
այնր խորհրդոյ մեծին մանգ
լաճաի, պարգևս բարեաց Ձեր
հայոց կոչմանցն արևելից լե
րանցն կորդաց գաճառին մո
կաց վերստաւաբեցին։ ։ րոյ ին
կ յն իսկ բարձեալ մեծագին
և ոսկեթել վերարկաւ՝ պայ
ծառ վարշամակօք ևանկշեալի
բերկրանօք՝ բերեալ ընակե
ցոյց հուզ՝իպատճական վայրս
հանգստարանի հօր եղբօրն իւ
րոյ սքանչելագործ և կենդա
նական ոսկերացն։ ։ր ևպատա
ճառ իսկ ժառանգուԹե այսր
նախ նա ծանուցաւ։
։ դր իբրև եկն եհաս այրն
ընտրեալ և պարգևաբեր

հիւս՝ սպիտակապատեաս.
Թէ պահեսուի Թիկանց, բազ-
մուի գնդաց զուսմբատակաց
մարտակաց եբրայականաց ա-
րանց քաջաց որ՝ի Թալպիոմէ,
Թագաւիտակ փիջօր պատկեց
Ա՛ւ ա ասբարձման կամարի
վերնայարկն գնաւ Ձգնն կրմ
պեթի՝ ճրշգրտաբար Ճարտա
րապետեցն։ Ա՛ւ գունակ խրա
խաշեր և բազմահաճոյ խորհն
խնձոյից ըբ հաւնարանին՝
զիճամօրն արքասա հման տեն
ջալի տաճարն՝ ամենարքեստ
հիւթիւ յարդարեաց։ Ա՛ւ ան
գանօր համանգամայն զանդ
բանկացն բոլ՝ի միասմ խմբի
բոլորեաց։ Ա՛ւ իբր քաղաք կուն (Բ Եզր. 11.16)
գանեց շինեալ ոչ, խոսեալ չի,
մայր մաքուր որպ ւոց, հանդէպ
տեսանկ դիմաց օրհորդաց փե
սային, երգօր պարոզաց առա
գաստարապատաց ընտրելական
նաց, անպրդժելի արքեստաճո
րեց։ Ա՛ւ լայնատարած դրաբ
անանձուկ կայան բանկ՝ բիւ
րաւոր զօրաց հրշեկականաց
գեր վարագուրեց։ Ա՛ւ ես քան
զևս՝ անստեր փայլմանբ քան
զմնվխեան չինեաց վրանին
վկայականի՝ զանգակատանէ՝
բեհեզազանգեաց՝ մեռա սա
հիւս՝ սպիտակապատեաս.
Թէ պահեսուի Թիկանց, բազ-
մուի գնդաց զուսմբատակաց
մարտակաց եբրայականաց ա-
րանց քաջաց որ՝ի Թալպիոմէ,
Թագաւիտակ փիջօր պատկեց
Ա՛ւ ա ասբարձման կամարի
վերնայարկն գնաւ Ձգնն կրմ
պեթի՝ ճրշգրտաբար Ճարտա
րապետեցն։ Ա՛ւ գունակ խրա
խաշեր և բազմահաճոյ խորհն
խնձոյից ըբ հաւնարանին՝
զիճամօրն արքասա հման տեն
ջալի տաճարն՝ ամենարքեստ
հիւթիւ յարդարեաց։ Ա՛ւ ան
գանօր համանգամայն զանդ
բանկացն բոլ՝ի միասմ խմբի
բոլորեաց։ Ա՛ւ իբր քաղաք կուն (Բ Եզր. 11.16)
գանեց շինեալ ոչ, խոսեալ չի,
մայր մաքուր որպ ւոց, հանդէպ
տեսանկ դիմաց օրհորդաց փե
սային, երգօր պարոզաց առա
գաստարապատաց ընտրելական
նաց, անպրդժելի արքեստաճո
րեց։ Ա՛ւ լայնատարած դրաբ
անանձուկ կայան բանկ՝ բիւ
րաւոր զօրաց հրշեկականաց
գեր վարագուրեց։ Ա՛ւ ես քան
զևս՝ անստեր փայլմանբ քան
զմնվխեան չինեաց վրանին
վկայականի՝ զանգակատանէ՝
բեհեզազանգեաց՝ մեռա սա

ղի ցանկաւ ընձեալ քաղձալի
գովելի և երանելի վայրիցն այ
նոցիկ։ Ա՛ւ ան զի ոչ թերացոյց,
քանթէ լիացոյց։ և ոչ պակասե
ցոյց, քանթէ աճեցոյց զպատ
րաստուն նորոգման վայելից
այնր բնակութեն։ Ա՛ր՝ի բնէ իս
կըզբանէ՝ի վաղուց հետէ՝ի հին
պատմութէ և՛ի հարուստ զրու
ցաբանութէ արանց ծերու
նեց և երիցագունից, ժառան
գուի կայից դոյն ապարանից
դիցն ինչ չինեաց՝ նախագրե
ցեալ էր իբրեանցն հաճուց հզօ
րացն հարց։ Օ՜ այս՝ այն վերըս
տին սահեցմամբ՝ի զարդ պա
ճուճանաց զարմանագործեաց,
Ա՛ւ գրեթէ երկին երկնի՝ի
յերկրի վայելչապէս գեղով
յօրինեց։ Ա՛ւ զկազմած պատ
շաճողութէն հրաշակառոյց խո
րանայն՝ քրովբէաբնական յար
կաց՝ բարենշան կերպիւ հի՛ր
նագրեաց։ Ա՛ւ նմանաձեր սրօ
թագաւթէ սրահին սիոնէի
սիրատենչակ տեսիւ տիրագը
րեաց։ Ա՛ւ հանմանման երկնա
բերձ կայից կանգնեալ աւրո
ցին, որ՝ի համար համբարոյ զի
նուցն օճառաց՝ սպրասուր
սլաքաց՝ ոսկեկուռ նիզակաց՝
ոճաւոր վահանաց՝ յապաճինու

պատճական հիւթ պայծառ
գուշութեն խորհրդոյ մեծի, ի
պատրաստութեն, ի պաշտօն ըզ
անքոյթ տեսութեն՝ ի պատիւ
ջըպետարան իբր զպատրաստ
մանազան՝ իբր զծաղկեղէն ըզ
կազործել քառաշուրթն զար
դեացն դիրս՝ սքանչելի քանդա
կաւործել քառաշուրթն զար
գեստուց հանդերձանս արքա
գաստանըստեր գեղապանծ հր
սինն՝ ի գլուխ ծայրեց լուսեթե
թեզանեաց շրջապարուրեց։
Ասկ զդրանցն երեսաց տիպ՝
նըկարակերտ յանգճածատա
շել կարմրերփեան փայտիւք՝
եւ փղոց ոսկերօք՝ սեռակոտոր
այլայլակ գունովք երանգոց՝
յարակից կայիւք՝ ի պէսպէս
մասանց արհեստիւ կապեաց։
Ասկ զճիշ գաւթի յատակացն
իբր զկնքմի ապակեղէն ամե
նահարթ գոյիւ անխորշ պըղն
դուքն պատշաճ պատրաստեց։
Ասկ զբարձրավանդակ սրբա
րանն դիտանոցի երկնատեսակ
բարձրուեն բեմբին՝ դաբիրա
օրէնն յորինմամբ ըստարասխան
հուսկ եփայլել վերին եթերին՝
ի ստորնայնոցս աստի մեկու
ւեց։ Ասկ զվարագուրացն ան
ջպետարան իբր զպատրաստ
անքոյթ տեսութեն՝ ի պատիւ
պատրաստութեն՝ իպաշտօն ըզ
գուշութեն խորհրդոյ մեծի, ի
պատճական հիւթ պայծառ
գեստուց հանդերձանս արքա
մանազան՝ իբր զծաղկեղէն ըզ
կազործել քառաշուրթն զար
դեացն դիրս՝ սքանչելի քանդա
գեացն դիրս՝ սքանչելի քանդա
կաւործել քառաշուրթն զար
մանազան՝ իբր զծաղկեղէն ըզ
գեստուց հանդերձանս արքա
գաստանըստեր գեղապանծ հր
սինն՝ ի գլուխ ծայրեց լուսեթե
թեզանեաց շրջապարուրեց։
Ասկ զդրանցն երեսաց տիպ՝
նըկարակերտ յանգճածատա
շել կարմրերփեան փայտիւք՝
եւ փղոց ոսկերօք՝ սեռակոտոր
այլայլակ գունովք երանգոց՝
յարակից կայիւք՝ ի պէսպէս
մասանց արհեստիւ կապեաց։
Ասկ զճիշ գաւթի յատակացն
իբր զկնքմի ապակեղէն ամե
նահարթ գոյիւ անխորշ պըղն
դուքն պատշաճ պատրաստեց։
Ասկ զբարձրավանդակ սրբա
րանն դիտանոցի երկնատեսակ
բարձրուեն բեմբին՝ դաբիրա
օրէնն յորինմամբ ըստարասխան
հուսկ եփայլել վերին եթերին՝
ի ստորնայնոցս աստի մեկու
ւեց։ Ասկ զվարագուրացն ան
ջպետարան իբր զպատրաստ
մանազան՝ իբր զծաղկեղէն ըզ
կազործել քառաշուրթն զար
դեացն դիրս՝ սքանչելի քանդա
կաւործել քառաշուրթն զար
գեստուց հանդերձանս արքա
գաստանըստեր գեղապանծ հր
սինն՝ ի գլուխ ծայրեց լուսեթե
թեզանեաց շրջապարուրեց։
Ասկ զդրանցն երեսաց տիպ՝
նըկարակերտ յանգճածատա
շել կարմրերփեան փայտիւք՝
եւ փղոց ոսկերօք՝ սեռակոտոր
այլայլակ գունովք երանգոց՝
յարակից կայիւք՝ ի պէսպէս
մասանց արհեստիւ կապեաց։
Ասկ զճիշ գաւթի յատակացն
իբր զկնքմի ապակեղէն ամե
նահարթ գոյիւ անխորշ պըղն
դուքն պատշաճ պատրաստեց։
Ասկ զբարձրավանդակ սրբա
րանն դիտանոցի երկնատեսակ
բարձրուեն բեմբին՝ դաբիրա
օրէնն յորինմամբ ըստարասխան
հուսկ եփայլել վերին եթերին՝
ի ստորնայնոցս աստի մեկու
ւեց։ Ասկ զվարագուրացն ան
ջպետարան իբր զպատրաստ
անքոյթ տեսութեն՝ ի պատիւ
պատրաստութեն՝ իպաշտօն ըզ
գուշութեն խորհրդոյ մեծի, ի
պատճական հիւթ պայծառ
գեստուց հանդերձանս արքա
գաստանըստեր գեղապանծ հր
սինն՝ ի գլուխ ծայրեց լուսեթե
թեզանեաց շրջապարուրեց։
Ասկ զդրանցն երեսաց տիպ՝
նըկարակերտ յանգճածատա
շել կարմրերփեան փայտիւք՝
եւ փղոց ոսկերօք՝ սեռակոտոր
այլայլակ գունովք երանգոց՝
յարակից կայիւք՝ ի պէսպէս
մասանց արհեստիւ կապեաց։
Ասկ զճիշ գաւթի յատակացն
իբր զկնքմի ապակեղէն ամե
նահարթ գոյիւ անխորշ պըղն
դուքն պատշաճ պատրաստեց։
Ասկ զբարձրավանդակ սրբա
րանն դիտանոցի երկնատեսակ
բարձրուեն բեմբին՝ դաբիրա
օրէնն յորինմամբ ըստարասխան
հուսկ եփայլել վերին եթերին՝
ի ստորնայնոցս աստի մեկու
ւեց։ Ասկ զվարագուրացն ան
ջպետարան իբր զպատրաստ
անքոյթ տեսութեն՝ ի պատիւ
պատրաստութեն՝ իպաշտօն ըզ
գուշութեն խորհրդոյ մեծի, ի
պատճական հիւթ պայծառ
գեստուց հանդերձանս արքա
գաստանըստեր գեղապանծ հր
սինն՝ ի գլուխ ծայրեց լուսեթե
թեզանեաց շրջապարուրեց։
Ասկ զդրանցն երեսաց տիպ՝
նըկարակերտ յանգճածատա
շել կարմրերփեան փայտիւք՝
եւ փղոց ոսկերօք՝ սեռակոտոր
այլայլակ գունովք երանգոց՝
յարակից կայիւք՝ ի պէսպէս
մասանց արհեստիւ կապեաց։
Ասկ զճիշ գաւթի յատակացն
իբր զկնքմի ապակեղէն ամե
նահարթ գոյիւ անխորշ պըղն
դուքն պատշաճ պատրաստեց։
Ասկ զբարձրավանդակ սրբա
րանն դիտանոցի երկնատեսակ
բարձրուեն բեմբին՝ դաբիրա
օրէնն յորինմամբ ըստարասխան
հուսկ եփայլել վերին եթերին՝
ի ստորնայնոցս աստի մեկու
ւեց։ Ասկ զվարագուրացն ան
ջպետարան իբր զպատրաստ
անքոյթ տեսութեն՝ ի պատիւ
պատրաստութեն՝ իպաշտօն ըզ
գուշութեն խորհրդոյ մեծի, ի
պատճական հիւթ պայծառ

րահանուածոյ ըստ իւրաքանչ-
տակս և դարաստանացն խոր-
ակ զարտաւին գաւթացն յա-
կեաց ի մարմնի հոգեղինին։
։Ա։ գրեթէ բոցեղէն յեղանա-
բարանշոյլ լուսով փայլեցոյց
թեղաբորբոք լհաւատ զամ-
արեգականն ջնջադրուե՝ կան
ձակ ծոց արարածոց և երկրի
հաստատեաց։ ։Բ։ իբր զընդար-
այ տեղի՝ ի վէր հաւատոյ վիմին
մին զօրաբաբելի՝ յանդիման
։Գ։ ապա զարձանն ինատես վի
կերպարան տեսակի զօգեաց-
րեաց։ ։Դ։ աճիւր զանձն յամենա
ցունց մասանց նիւթելոց՝ ի մի
չոյ և զգայութեն արգասաւո
յայտնի տեսակի ուսնողաց չընչ
համ ներկայիցս՝ իբր զերևոյթ
ամանակացն զաներևոյթն ա
կէ գեղոյն զըստեղերացել հինն
ղանըկար ծաղկայօրինեօրակ
ոտկերացն կենդնադիրտեսա
լոց քուսաքայտակեց։ ։Ե։ զդե
՛ի կարծրակուի քարանց քերե
գագաթան մեծ արքայուհւոյ,
կալի հասակի մարմնոյ գլխոյ
ռուցումն ափան անշէմոյ՝ յան
թին վերամբարձութի ոտ կա
կէ արքունէ սեղանոյն՝ մածու
ցեալ կապեաց։ ։Ոկ զդմբե

պատառաց եգիպտացի դիպա
կակուռճած բազմատեսիլ ոս
կեփառ և հրակերպ՝ երկնա
ձև աերկ վերարկու՝ շնորհա
զարդ շքով պաճուճեց։ ։Ոկ
զհիրաճանդ և զարարչատուր
կտակիս պաշտաման գործի՝
սրբուե սեղանոյն զբանչելի
զեետան, իբր զնբ սրբուե ը
ճերին մաքրուե՝ և զփայլուն
աղօտակնին աստ պայծառուս
թե, և զձկնարտուվթի ստուեն,
և զնոր լրուվ նախնոյն թերու
թեն, զվերընձեռնակն անբաժ բը
նութե տրուհնոյն մարմնոյ, ՛ի
զնեզան թելոց գունելոց երկ
նակերպ կապուտակատիպ յե
լմացն կղզեաց ծովայնոց, ծի
րանաճրէին կերպասիւք պըճ
նեաց։ ։Ոկ զկապ պատճածոյ
գօտեայն, եթովպացի աբաբե
լոմնացի բազմագանձ ականց՝
բոցանշոյլ յակինթաց՝ գարնա
նանագեղ զմրմրխտաց, աստե
զազարդ մարգարտաց, Թըխա
տիպ սաթեայն կայուտակաց
յեռմամբ առ իրեարս, ամենա
պատիկն համատակօք կըռնե
լովք զուգաչարեաց։ ։Դ։ ոտ
զգըշխոյ ոսն թագակալ հան
դէպ ձակատոյ պայծառ պատ
կերի դրճատելի դիմացդիտա

հանապազ աչք տեսչութեն ը
ղորմուեն այ քան թէ երեսաց
նր՝ ի վեր նորին։ Ա մտից ամին
մինչև ցելս տարւոյն՝ եգրգել
տածել և յանձանձել։

Ա.Ոդ զայս ամ զպատճառ նիւթոյ
բանից պատմութեան նախայի
շեկեալ մեծ եպիսկոպոսն պսակ
սիօնի և ծերն յի, երկակի յոր
ղորմամբ անճառեալն ը բար
բառոյ ձայնի եսաձայ ևխոմայէ
լի յանգեալ կատարեաց ։

(Ա.ա)
5:5

Ա.Ոնգի ոպ սաղովմոն զաճառն
գաճթի զկնի հանգստեն հօրն
իւրոյ վեհի՝ զանճանակերն շի
նեաց այ տաճար՝ սրահն փոր
կութե՝ տանն յուդայի և Ի՞շ
Ա.ոնպս և սա ըն նմա զինոյն
ինորս արծարծեց զշնորհ՝

Ա.ես իբրև զամ զայս այսպէս
կարգեաց, և եգեմ երկիր՝
փառօք առաջնոյն լուսաւորո
գեց։ Ա.պա այնու հետև զընկա
լեալն՝ ինէ ընորհ՝ զփայտն գոր
ծակից կենացն արդ արուեն,
զնշանակն համբերութե կա
մաւոր մահուն յի, զպատկերն
պարկեշտութ անձանց ձգնա
ւորաց, զհաճութե կամաց ած
ուեն հօր, զգործի իւի բարձ
րութե փառացն էմմանուէլի,
զնշանն լուսոյ քենան խալէն,

տենչալի վայրից։ Ա.բրև ըզ
ծառան ան և զիայրան լեբանա
նու լերինն ծուրայ՝ առատա
պա պայծառագործեաց։ Տուն
կըս բերրեց՝ բերողաց բարեց,
ծաղիկըն ծիւղ՝ պըտղածինս՝
արմատարիսխս՝ մրգամատոյց
պտուղաստակիրս՝ պտղապար
գևս։ Ա.ինգս ամենուսակս ըզ
բահոսս և շուշանափայլս ։

Ա.ահմանս վտակարբուս՝ ուղ
խապարարս՝ անձրևասանդնդս՝
ցօղամատոյցս։ Ա.րկեր՝ զոր
պար ան ըս լմեծին մովսէսի գծու
թե ենամոյ իւրոյ դարմանե։

Ո՜նախավկայն զերկ
հոգւոյն։ Ո՜չ ընդ
չին ջրով և մաքրելոյն՝ ինձանէ
ջոյն որոյն կատարեցան, զսրբ
Թեան մեծի պասէքին։ Ո՜վ յի
ճանչն երկոցունց վեհից, խա
կըրպագեցի ։ Հաւաքաբեալ
մարգացելոյ միոյ ոչ յոչ քնի,
հօրն փրկչի։ Ասկ՝ ի կուլմանն
աչող կայից հիւսիսոյ, լա առա
կողեն ընթացից հետոց աչո
ղակ հողւոյն՝ ուներ զաւաքելն
տիրանպտիճս, և զլուսաւորչին
նոր դաճանարանն։ Ասկ ըս հա
րաբոյ դիմաց գարուսոյ՝ զեր
յայեցի ընտրեալ պատանին ըզ
մարտիրոսն ապտըլըսեց։
Եւ հաւաքարձեալ վերադրեց
գերագոյն դրան երկանիկն ա
ռաքելոյ՝ իսեան ուներ խորա
նի նոր ածամօրն՝ ի լինաճ մի
ջոցի որոյն կատուցման, զսրբ
բոյն ասկերս զմկրտչի զարար
չին ջրով և մաքրելոյն՝ ինձանէ

գաւառն կրօնից բարեպարտն
եպիսկոպոսութեն կառուցեալ
կիզքն արարեալ՝ ի սկզբան
նորոգ խրամ նախագահու
թեն։ Ասի և հանձարեց
խորհրդածուքն՝ ինոյն տաճար
վերագոյիլ պատրաստեց նչա
նեն սրբոյ՝ ի յաջուր ուրբա
թաւ մեծի պասէքին։ Ո՜վ յի
շատակ գովութեն պաշտելի ան
ճանչն երկոցունց վեհից, խա
չեն և ածածնին, իմիասին եր
կրպագեցի ։ Հաւաքաբեալ
զոմն ծընօղ զոմն ծանուցօղ
մարգացելոյ միոյ ոչ յոչ քնի,
հօրն փրկչի։ Ասկ՝ ի կուլմանն
աչող կայից հիւսիսոյ, լա առա
կողեն ընթացից հետոց աչո
ղակ հողւոյն՝ ուներ զաւաքելն
տիրանպտիճս, և զլուսաւորչին
նոր դաճանարանն։ Ասկ ըս հա
րաբոյ դիմաց գարուսոյ՝ զեր
յայեցի ընտրեալ պատանին ըզ
մարտիրոսն ապտըլըսեց։
Եւ հաւաքարձեալ վերադրեց
գերագոյն դրան երկանիկն ա
ռաքելոյ՝ իսեան ուներ խորա
նի նոր ածամօրն՝ ի լինաճ մի
ջոցի որոյն կատուցման, զսրբ
բոյն ասկերս զմկրտչի զարար

մեծաճ ահիճ և զգուշական
երկիւղիճ բարձեալ հանգու
ցին յօրինեալ տեղի հրաշակա
ւոյց խորանի նազելի յարկի
նոր կարպտին։ Ո՜ր յաճուրս
իւրոյ վանականութեն սկսել՝
՝ինոմին կատարեաց ընտրեալն
յայցելուի մաքուր գխտողուն
նոսն եպիսկոպոս։ Եւ սրբոյ և
ընտրելոյ առաքելոյն ստեփան
նոսի միտիրոսարանի անճանն
իւրոյ նորոգ յիշատակ՝ ի հան
գիստն գերեզմանաց նախնեց
մեռելոց՝ ի հրաճէր խոստման
անսուտն յարութեն, նպաստա
ճոլութաց յիշատակն քան զայլ
նիլ սրբոյ խաչին գալստեան։
Նոյց զնարպտին տիրաբնակ
և հոգիաշարդ տաղաճարն՝ ի
խորհուրդ յուսոյ աներկբայ
դիտման խաչին գալստեն իբր
ընծայութեն մաքրութեն ուխ
տի նըճիրեաց նախ քան զաթո
ռայն վերակացութեն։ Ոյոյ և
՝ի գալուստ ծագմանն փրկիչ
կանն փայտի՝ իբր՝ ի գուշա
կուածն անճան խոստացեալն չը
նորհիս՝ ՝ինոմին սեպհականե
ցաճ հանգուցել՝ ի տաճար մե
ծի մրիքեին յովհաննու։ Ասկ
զաճածնին չքնաղ կազմեճած
սքանչելաշուք քնակութեն զու

բնակութեն լերանց սիոնի,
կոզմանց հիւսիսոյ յաքուրս
ուռնողաց տանս վասպուրակա
նի։ եղբարց երից վեհից և հզո
րաց հարազատաց։ Ի յարենէ
արքային, ի սերմանէ սքանչե
լեաց, ի տանէ տէրանց, ի գա
ւազանէ հսկայից, ի թէոդ թա
գաւորէ, ի բնութենէ արեայց։ ի
յազգէ աղնըճաց, իտհմէ տի
րողաց, ի գլխաւորութենէ գեղեց
կաց, ի զարմէ զօրեղաց յերկ
րակալ զաւակաց։ սկզբնաւո
րել յերևելի և յերանելի նախ
նեաց, ի քեռն ասուրայ դրս
տեր սեմայ որդւոյ նոյի։
Ի ծնընդաբանութենէ նախապէ
տութենն ներքոյ ի, որդւոյ
քուշայ, զաճակի քամայ։ Ի ր
անդուստ խակ ի շինել նախա
կործան և վաղաստասանական
բազում, պետ և գլխաւոր հրա
մանատար ննջ յաջորդեալ, տէ
րեաց ի սենիար և ի բաղանէ,
խառն ընդ բաբելոն։ Ի ւստի և
ասուր եղբայր՝ մեր ներքոյ
թոյ՝ շինեաց հրամանաւ ներ
քոյիայ զասուր, յորմէ ասո
րիք մեծք և քաջագործիք։
Ո՞րչափ է երորդն՝ի նմանէ նի
նոս։ որ յիւր անուն փոխար
կեալ նինուէ անբանեաց։

որդն աբէլ՝ նորոյս ապահայ
զվշտացն ծնունդ երանեալ։
Ի՞ր եղև հրաբիրօզ մեռելոցո
՛ի նախանին ընդ գրուանս մահց եր
կրին կենդանեաց։ Ո՞յակո
բայ որդւոյն յովսէփայ որ կո
չեր արդար և սակս սընդա
կան կենցաղականութեն՝ եղ
բայր յեխ։ Ո՞ձէ առաքելոյն
անդրէի։ Ո՞չզօրացն վկայից
զընտրեալն ատոմանց։ Ո՞քա
ռասնիցն որ ի պոնտոսէ երկ
րին գամրացոց ընդ զինաւորացն։
Ո՞կոզմայ և զդամիանոսի
զնահատակացն։ Ա՞ր ընդ կայից
հարաւոյ՛ի սեան խորանին՝ ըզ
եր պատանեկին ապտլմեհի։
Ո՞կիպրիանոսի զկարկեդոնա
ցւոյն որ յաւրիկեայ ընդ և ընդ
րանեալ եպիսկոպոսի և վկայի։
Ա՞ր յուստինեայ կուսի և
մատանոյ՝ անարատի և մարտի
րոսի։ Ո՞վերաշնեայ վկայից
ածաչնոր հ.քՀիից փոքրուհւն
զևանդեաննց։ Ի՛յաղթ զամենե
սին զորբոյն պարս՝ ուրև հա
հաքեալ ընդ թևաք իւրովք
իբր զվայր երանելի ամ կենդա
նեաց տիրուհին և ածածինն։
Ի՞րդ ծագեաց նորանշոյլ վայ
լուչմն արբոյ նշանիս՛իմէ լոյ
սոյ ականն արեւու՝ իսահմանս

ղացին ամենան խաչին զորմէ
պատմութիւնէ։ Եւ վերբերէլ
մեծաւ ընծայիւք՝ ի սահման
նել եւ խոստել տեղին ամէն։
որ՝ ի ծործորս միջոցի լերան
ցըն կորզեաց վիճակին մակա
ց։ Եւ յանձանձել անշահ գրա
նօր, ի սրբոյ ուխտին տաճար
հանգուցին։ Ի թիւրճ չափոյ
քանակութեն համարոյ եղանա
կական շրջանակի, հոլովման ա
րուսեակի, որ ըստ ընթացման ա
մանակի այսմիկնկատի, չորեք
ձորդի, երեանեքդի երկիքդի,
յաթեթական տոհմիս տուա
րի։ Եւ անդ գումարեցին խոր
նեցին ժողովս բազմութեն տօ
նողաց ազանց։ Հոչակեցին և
աւանգեցին պաշտօն օրինաւե
կնութիւ աւուրց յաւուրս։ Եւ
մատուցին ընծայեցին շուրջ
զնովաւ ակուամբ զբաւրուանն
ինակոց չահքաւ վաւելովք՝ և
ծխովք անուշիք կնդրկի և
կասիայի խառն ընդ երկրպագ
ելիս հոգւոյ նմին պարգե։ Եւ
աղաղակեցին բերկրալիր բե
րանով օ, հառաչք բարբառով,
ի շրթունս ընտիրս, ի ծնկանս
մաքուրս, ի ձեռունս երկոց, ի
առաքիչ օրինութենէ, ի գոչումն
ագդման, ի ձայն ցնծութեն, ի

ղացին ամենան խաչին զորմէ
պատմութիւնէ։ Եւ վերբերէլ
մեծաւ ընծայիւք՝ ի սահման
նել եւ խոստել տեղին ամէն։
որ՝ ի ծործորս միջոցի լերան
ցըն կորզեաց վիճակին մակա
ց։ Եւ յանձանձել անշահ գրա
նօր, ի սրբոյ ուխտին տաճար
հանգուցին։ Ի թիւրճ չափոյ
քանակութեն համարոյ եղանա
կական շրջանակի, հոլովման ա
րուսեակի, որ ըստ ընթացման ա
մանակի այսմիկնկատի, չորեք
ձորդի, երեանեքդի երկիքդի,
յաթեթական տոհմիս տուա
րի։ Եւ անդ գումարեցին խոր
նեցին ժողովս բազմութեն տօ
նողաց ազանց։ Հոչակեցին և
աւանգեցին պաշտօն օրինաւե
կնութիւ աւուրց յաւուրս։ Եւ
մատուցին ընծայեցին շուրջ
զնովաւ ակուամբ զբաւրուանն
ինակոց չահքաւ վաւելովք՝ և
ծխովք անուշիք կնդրկի և
կասիայի խառն ընդ երկրպագ
ելիս հոգւոյ նմին պարգե։ Եւ
աղաղակեցին բերկրալիր բե
րանով օ, հառաչք բարբառով,
ի շրթունս ընտիրս, ի ծնկանս
մաքուրս, ի ձեռունս երկոց, ի
առաքիչ օրինութենէ, ի գոչումն
ագդման, ի ձայն ցնծութեն, ի

ամաց և կանխութեէ աւուրց
դարուց վաղնջուց, ի ստամ
բակ գուռզուռէ դիւցապաշտ
ինքնակալութեն, ընտրեալ շա
ւաւիղք ածպաշտութեն սոքա
երեքեան։ Նոյն կրտսերոյն
զհաւոյն եդեալ սենեքերիմ
մակագրեալ-իակ միջնոյն գոր
գէն։ Եւնախնեւոյն աղուտ։ Այց
՝ի փրկագործն ծնընդենէ աւա
զանին նորոգութեն՝ ածութենն
որդեգրութեն, անդրանկին սա
հակ, երկրորդին խաչիկ, վերջ
նոյն յովհաննէս։ Ձրեալք և
փառաւորեալք՝ իմիամանակէ
արք բարիք և ածասէրք։ Ստո
հեմութեէ հանճարոյ առաւել
լեալք։ Եւ ըստ պատահման դի
մաց պատկերի տեսման երեսի
յաւետ ցանկալիք։ Սակ՝ի սէր
սրբոց, ի պատիւ ընտրելոց, ի
յարգումն հեզոց, յընդունելու
թէ ուղղոց, ի գարդ եկեղեցեաց
՝ի պատճառութեէ սրբութեն տե
ղեաց եւ անձանց, ի տպաս
մարմնոյ, անկշռիք և
անզուգականք։

Ոչ թէ իսկ մեծաւ հաւատով
առել էր իւրեանս զգուշութիւն
և վկոյտս նախատարութեէ տե
սուչն ազատաց, էր առաջ խո

ամաց և կանխութեէ աւուրց
դարուց վաղնջուց, ի ստամ
բակ գուռզուռէ դիւցապաշտ
ինքնակալութեն, ընտրեալ շա
ւաւիղք ածպաշտութեն սոքա
երեքեան։ Նոյն կրտսերոյն
զհաւոյն եդեալ սենեքերիմ
մակագրեալ-իակ միջնոյն գոր
գէն։ Եւնախնեւոյն աղուտ։ Այց
՝ի փրկագործն ծնընդենէ աւա
զանին նորոգութեն՝ ածութենն
որդեգրութեն, անդրանկին սա
հակ, երկրորդին խաչիկ, վերջ
նոյն յովհաննէս։ Ձրեալք և
փառաւորեալք՝ իմիամանակէ
արք բարիք և ածասէրք։ Ստո
հեմութեէ հանճարոյ առաւել
լեալք։ Եւ ըստ պատահման դի
մաց պատկերի տեսման երեսի
յաւետ ցանկալիք։ Սակ՝ի սէր
սրբոց, ի պատիւ ընտրելոց, ի
յարգումն հեզոց, յընդունելու
թէ ուղղոց, ի գարդ եկեղեցեաց
՝ի պատճառութեէ սրբութեն տե
ղեաց եւ անձանց, ի տպաս
մարմնոյ, անկշռիք և
անզուգականք։

Ոչ թէ իսկ մեծաւ հաւատով
առել էր իւրեանս զգուշութիւն
և վկոյտս նախատարութեէ տե
սուչն ազատաց, էր առաջ խո

Ա՛ւ արեգակնօրէն նշուլիւք
յանկուցել միշտ պակուցանէ։
ցունց մտաց տեսութի՛ն սոյն
ոզք՝ յինքեան ունելով, զաճեն
իսկ խաչելութէն ելոյն փա
դանարար նշան, ըստ թէ զխաչն
բարելոյթե նորոգիչ և կեն
րեցան։ Իսկ ածաստեղծ այս
կենսատու վայրին մասնաւո
տուկ միայնակ՝ի յաշտարակէ
ել սփռեալ տարածեցան, յա
զգս մարդկան՝ և զգայութե առ՝ի
յայտ առնելոյ թէ ո՛չ վայրապար
լինչ գործ՝ կամ խառնախորթ
տարիւր։ Ալ տեսանողացն յա
ռաջատես ևնախագուշակ եր
գաբանութի՝ որ զկենսատու
չարչարանաց և զինքնաժառան
գըն փրկ ամենակալն յի, պատ
մեալ վկայէին ըստ գուշակելոյ՝ի
նե՛ հոգւոյն քրիստ։ Յապիսեաւ
մեծ լոե հրաշազարդութե՛նը
շանս այս աներեւոյթ՝ի խոսմբա
և՛ի հոյլս հոմասեռիցն։ Ի՛ան
զի որք՝ի բզեզ տեղիս բաշխե
ցան, և՛ի քաւակուսեն եղերս
ծի սփռեալ տարածեցան, յա
տուկ միայնակ՝ի յաշտարակէ
կենսատու վայրին մասնաւո
րեցան։ Իսկ ածաստեղծ այս
բարելոյթե նորոգիչ և կեն
դանարար նշան, ըստ թէ զխաչն
իսկ խորհրդածուե՛ն հաճա
քեալ լինքեան՝ իբրև զգլուխ
մարմնոյ անդամոց տեսութի՛ն
ազգման՝ և զգայութե առ՝ի
յայտ առնելոյ թէ ո՛չ վայրապար
լինչ գործ՝ կամ խառնախորթ
խորհրդածուե՛ն իվը խաչին կա

բարձեալ բերէ։ ||Եղ զի ըստ կան ամենանկատ տեսութե՛ն
շայն՝ի յեօթնամանեայ գթութե՛ն՝ի սեռս սորիկա ըս
տեղականաց անաղօտական
ծագմամբ երգեսցի։ Եւ արդ՝
զգիր ընթացից պատմութե՛ն
բանիս աստուստ կնքեսցուք։
Եւ փոխատրեալ այլաբանեա
ցուք՝ի զանազան բարեբաս
տութե՛ն նոր բողական արհես
տահիւսակ առասպցութե՛ն,
Պատեհ պատշաճողութե՛ն, ըս
կզբնաւորեալ՝իպարակապատ
ձէն պետառուն՝իպարս կարգի
բանիս հոլովման, ՚ի հաճասա
րուն հարթուն միամանեայ
նկատման խառնել միասին։
Եւ արդ ահա սկսցուք զկնի
գծագրութե՛ն գումարահոլով
պատմաբանութե՛ս՝ խառնել
գուն ինչ դրութե՛ս համառօ
տագիր դրճատից, նախ նմին
իսկ կենդանարարն անագրու
թե՛ն ածեան խօսին։ Եւ զկնի
սո ին՝ սրբոյ տիրուհւոյն և
ածածնին, ընծայ մատուցել
պատուղ հաճուե կամացն էու
թե՛ն անճառն իսկութե՛ն, զընդիւ
ընորհաց, բերկրալիր չրթանց,
՚ի հոտ անուշից։ Եւաց արդ՝
սկսանիմք՝ի մէջ առեալ զնա

Թղզենոյն, յորով նախահայրն
պատսպարել՝ի պատկեր յօդ
Հածոյ բարձիւն վեր բերելով
՚ի հօրն օրինակ՝ զորդւոյն գար
շապարս օժանդակեաց։ Եւ
զփուշն գաժնաբոյսն ընծաղ
կածինն վայրից դրախտին։
Եւ զարիւներանգն կարմիր՝ի
տարացոյց խակուե մատեանն
ցաւորին, և պատերազմական
փրկչին մարտի նշանակ։ Եւ
զդրժընտեղն սևեռս, ՚ի թե
լադրութե՛ն նահանջման անար
գելն ձեռաց, որ ներհակ հրա
մանի արարչին ձանին յանդգըն
նեալ ձգտեցաւ՝ի փայտին պը
տուղ։ Եւ զըսպունգն գառնա
թորի, ըստ ախորժելի քաղցր
ձաշակմանն։ Եւ զարկանելիս
գլեստու արարչին ծնողն՝ի
շուք պատկառանաց պարտա
Հոլին մեղաց ևայի։ Այս սիկ
զսոսին՝ի միում տե ակի մա
սին, իբր գգանձարան կենաց
պրգևաց փրկուե ձրիոյ։ Ծա
նակն իւր քս ուագրութե՛ն ամ

մամբ՝ ի մեզ մըթութեն իւրն
թեթեւոց, հոգմոց անհնարագ
խուցելէ նա յընթացս թեւոց
փակել։ Անաւանդ՝ ղի փա
րի էութեն։ Այս զիարդ զան
մնոյ՝ հոդագունգաճն քա
նակութեն մեղէն էուն հան
գուցանել զօրեղին։ Աաև ան
յօդակին լուսանչոյլ պարզու
թե, ոտի հեզս և՝ ի խոնարհս
ընանսուան խոստման՝ ընակու
թե առղի ընկալցի։ Ապա յայտ
նապէս խոստովանեալ հաճա
տասցի՝ թէ նախաձառս բանս
գրուածի յապաշնեալս խոր
հուրդ հոգւոյ ակամբն նայի։
Յորում աճարտուանն՝ գերա
լուծի էութենն այ՝ և՝ ի ստո
րինս կոյս ծանուցաճ հանգու
ցեալ՝ ի յօդատեսակ մարմնոյ
խառնուածի։ Այս խոնարհն հը
նազանդութ բազմել՝ ի կառուն
խոնարհութեն կենսակիր ոճ
խոչին։ Ի՞նդի որ քանիր զօ
րուի իշխանական անձնական
գաճեի մարմնեղէն հանձրոյ
մեռց տեսութեան, զանկիրն
բարձրուե երկնի գագաթան,
ազանընդունակն լոյնատաճ
դիմաց երկրիս հարթութե,
բովանդակապէս առիւր պար
փակել։ Անաւանդ՝ ղի փա
խուցելէ նա յընթացս թեւոց
թեթեւոց, հոգմոց անհնարագ
մամբ՝ ի մեզ մըթութեն իւրն
էութեն։ Այս զիարդ զան
շարընթացելոց նիւթոց էուն
մնոյն՝ հոգագունգաճն քա
նակութե մեղէն էուն հան
գուցանել զօրեղին։ Աաև ան
յօդակին լուսանչոյլ պարզու
թե, ոտի հեզս և՝ ի խոնարհս
ընանսուան խոստման՝ ընակու
թե առղի ընկալցի։ Ապա յայտ
նապէս խոստովանեալ հաճա
տասցի՝ թէ նախաձառս բանս
գրուածի յապաշնեալս խոր
հուրդ հոգւոյ ակամբն նայի։
Յորում աճարտուանն՝ գերա
լուծի էութենն այ՝ և՝ ի ստո
րինս կոյս ծանուցաճ հանգու
ցեալ՝ ի յօդատեսակ մարմնոյ
խառնուածի։ Այս խոնարհն հը
նազանդութ բազմել՝ ի կառուն
խոնարհութեն կենսակիր ոճ
խոչին։ Ի՞նդի որ քանիր զօ
րուի իշխանական անձնական
գաճեի մարմնեղէն հանձրոյ
մեռց տեսութեան, զանկիրն
բարձրուե երկնի գագաթան,
ազանընդունակն լոյնատաճ
դիմաց երկրիս հարթութե,
բովանդակապէս առիւր պար
փակել։ Անաւանդ՝ ղի փա
խուցելէ նա յընթացս թեւոց
թեթեւոց, հոգմոց անհնարագ

ցեն մեզ խնամած բանի այժմ
յայնցանէ, որք նախ քան զմեզ
հոգւոյն վարժեալ, և վերին
խնամատուէն կարիստեալ նա
խակարգ յիշատրութե զսոյն
սքանչելի և խորին խորհուրդ
կանխահանդէս խրճիթ սքան
չելի բանիւ տօնեցին։ Աստի
և մեք ըստ ազգման շնորհի մե
րում խնամոյ՝ ի վերնատուո
ղէն բանից զօրուե, քաջայայ
նեսցուք երգոցարարաց բա
րեբանութեիս, այս խաչանիշ
նորագ նշանի, նորոգանըճագ
նկարս բանի, ի կարգ գովես
տի նորագ ներբողի։

Ի՞ր ընթեր գրութե ասիաճ սոփեստի,
յարակցեալ հիւսի, ճառս ներբողի,
լուսակալ խաչիդ նշանի։

ՍՏԵՓԱՆՈՍ ՍԿՕՂ

Նաճորել առ պատմա
կան բանս յարակայ՝
ներպաստաճոր ձեռնտու խոր
հըրդոյս առել զառաճս պատ
գամոց ամովսականն եսայեայ
համբուրիճ օգնուն։ Ի՞սկ
ասէ ահր, երկինն աթոռս իմ է, և
երկիրս պատճանդան ոտից իմ
մոց։ Ի՞րդարև հրաշալինն զո
րութի բանս ցուցանէ. ըստ գրելոյ՝
ի՞նկայս կրաճօրական երկնից
պեան պատկերաց երկնի և երկ
րի էութե։ Այս զիարդ զան
շարընթացելոց նիւթոց էուն
մնոյն՝ հոգագունգաճն քա
նակութե մեղէն էուն հան
գուցանել զօրեղին։ Աաև ան
յօդակին լուսանչոյլ պարզու
թե, ոտի հեզս և՝ ի խոնարհս
ընանսուան խոստման՝ ընակու
թե առղի ընկալցի։ Ապա յայտ
նապէս խոստովանեալ հաճա
տասցի՝ թէ նախաձառս բանս
գրուածի յապաշնեալս խոր
հուրդ հոգւոյ ակամբն նայի։
Յորում աճարտուանն՝ գերա
լուծի էութենն այ՝ և՝ ի ստո
րինս կոյս ծանուցաճ հանգու
ցեալ՝ ի յօդատեսակ մարմնոյ
խառնուածի։ Այս խոնարհն հը
նազանդութ բազմել՝ ի կառուն
խոնարհութեն կենսակիր ոճ
խոչին։ Ի՞նդի որ քանիր զօ
րուի իշխանական անձնական
գաճեի մարմնեղէն հանձրոյ
մեռց տեսութեան, զանկիրն
բարձրուե երկնի գագաթան,
ազանընդունակն լոյնատաճ
դիմաց երկրիս հարթութե,
բովանդակապէս առիւր պար
փակել։ Անաւանդ՝ ղի փա
խուցելէ նա յընթացս թեւոց
թեթեւոց, հոգմոց անհնարագ

պատառելովք աղբեայական
կովք կրկնելովք անդակերովք
ցեալ վտառացն յայտարան, ծըն
ընդհին գրաբական եծածկե
խաչիս մեծ նշան, անջնջական
պատկառ պատճասխրութիւբ
ձականուեցին, այնքան ամենա
դանան սիօնի՝ գուշակողն
ամօրհացոյն ամրոցի խորհրդ
բաւեալ բըլրոյն բարձրութեն
օրթ անուն և հարաճային հմ
թեն պայծառութեի խորհրդոյ
րութեն՝ հմբաւել զձշմարտու
նամբ բացատական բանից զօ
ծաղիկ։ ՚ի՚ եբ որբան կարօտա
տեսանօզս երջանկ։ պարմանն
կայ՝ երգագրեցբանիմեծն՝ի
նօղն էից պարունակեալ յէա
տուեթեն հաւաստուի և զուս
րէն ճշգրտաբանեց առ ճշմար
զուարճականին տեսակ իրօ
ղեալ օթարան։ ՚ե՚ արդ եթէ
Հոր մարմնոյն խառնմամբ և
կան անմահն խակութե։ յօտա
գան զհրաշագան խաչս փրկա
մականէին գաճանեց զերկին,
կայլակաց բանից վտակց՝ բուզ
ի հոգելից լեզէէ՝ բղխումն
ծագոյն արբուե։ ՚ա՚ պատրեան
ընտելուե հայրենի անծանօթ

ունակ և յոտակիակիրն կորբան
տապանակին ընծարան՝ի սուղ
մանեն կառուցել խորանն, ան
կատարքշնուե, ը պօղոսի բա
նին քննութե։ ՚ե՚ արդարուի
թլխատուեն ուխտիւ՝ի քեր
ակ քարոզիւր բնակիլ։ ՚ե՚
գարձել ը այլ տեսութե մար
գարէաձառ ակնարկութեան,
ծառք բուսոց քնաբին անտա
ուաց համայն հրճբանօք խրա
խուսեալ, ցնծան հոգեպէս,
զայտնուի երևման հաստին
ծանուցել։ ՚ե՚ արդ՝ եթէ այս
քիկ ստեղծածքն փոքրունք,
մեծն արարչութե, վայելչական
և բերկրապատարն խնդութ,
զնկողին և զհաստող կենաա
բեր գալըստնի՝ի բայլե ձայ
նի անբան բերանոց, և՝ի ձեռս
յոյսս անտիպ տեսակի, և
յոտս անգերօղս բնուե բար
ձից, բազմադրեաո ձայնիւբ
նըբաձգեն՝ի տեերականն՝ գը
րոյ հրաման ընկալեալ։ ՚ա՚
րըքան՝ի հրատարակիլն յայտ
նութե կենսատուն ներբողել
խաչիս մեծ նշան, անջնջական
պատկառ պատճասխրութե
լել տօներ, անզգայական տաճ
զաց երգարանօքն հնչէր, և ըզ
գու շանայս սրտ ի սարսամփոխ
միշտ երկրպագէր, յարծաթ

մՀ

մեալ անցանել ըստ այս վայր ահեղ
սոսա կալչակն ոտակի. որ դի
դարել ի գեղ պատուճանի առ
քանչելի հնչելին։ ¶ Վէ սա վար
ուժգնահնչակ առիւծանա ըս
մարթ յաչէտ պատգեալ, ձայն
եղեռնալի տոհմին յակոբայ,
նախագուշակ բանիւք կշտամ
բել։ Զինք որք յանդգնութեամբ
րագեալ փութային ի լրտուն
ձառի ձայնի պատմողին, խրա
խոյս միմեանց ձայնելով։
Ի կայք արկցուք փայտ մահ
ի հացն կենաց։ Զորս՞ւմ հե
ղուսեալ անապչակ նոյնութիւ
ներ երկնի և երկրի, իբարձին
գիտանոց կառուցել ի մէջ ըս
րինս վայրի։ Զի և յաշէտ ան
տի ամբարձել գովեալ գերու
նակութիւն, իստոր և վերինն վա
րագուրի նախագրոյ հայրա
կանն ծոցոյ պետն մարքուրէն
համայն էակաց յիս։ որ եմուտ
ի սրբուն վերին սրբութեանցն։
¶ Զոյ ի գիւմուռն երագման ըն
ծացից նորին, իստորինն վայրի
եգեմականս կայից, էքնակու
թեն հոգածնաց մերնակերպ
արիւնորակ ձորձովքս ծած
կեալ։ Զատապետք հրշտկացն
անեղծից, ըստ տեսիլ աչաց նկատ
ման անպատմական պակուց
մարթ յաչէտ պատգեալ, ձայն
ուժգնահնչակ առիւծանա ըս
քանչելի հնչելին։ ¶ Վէ սա վար
դարել ի գեղ պատուճանի առ
սոսա կալչակն ոտակի. որ դի
մեալ անցանել ըստ այս վայր ահեղ
եղեռնալի տոհմին յակոբայ,
նախագուշակ բանիւք կշտամ
բել։ Զինք որք յանդգնութեամբ
րագեալ փութային ի լրտուն
ձառի ձայնի պատմողին, խրա
խոյս միմեանց ձայնելով։
Ի կայք արկցուք փայտ մահ
ի հացն կենաց։ Զորս՞ւմ հե
ղուսեալ անապչակ նոյնութիւ
ներ երկնի և երկրի, իբարձին
գիտանոց կառուցել ի մէջ ըս
րինս վայրի։ Զի և յաշէտ ան
տի ամբարձել գովեալ գերու
նակութիւն, իստոր և վերինն վա
րագուրի նախագրոյ հայրա
կանն ծոցոյ պետն մարքուրէն
համայն էակաց յիս։ որ եմուտ
ի սրբուն վերին սրբութեանցն։
¶ Զոյ ի գիւմուռն երագման ըն
ծացից նորին, իստորինն վայրի
եգեմականս կայից, էքնակու
թեն հոգածնաց մերնակերպ
արիւնորակ ձորձովքս ծած
կեալ։ Զատապետք հրշտկացն
անեղծից, ըստ տեսիլ աչաց նկատ

տին յադին դրախտի գարաս
տան, Հաբանական կամք էա
կէցի հօր՝ Հնդ երձ ինքնի շխան
Հաձուքը անկէրն կարեց վըշ
տաց յանցանաց, ՝ի յժուս կեն (յօհ
սունակ ա՛ծ եղէննազդերի պայ 19.17,
ծառապարծ պանծանօք ար
քայօրէն ձոխութը յինքեան
ամբարձեալ ՝ի մենատեան իս
կուքի գործօն հրաշից ամ
գոյութեց, յանգիման աչաց
նկատման էից ամենից, անպատ
կաս դիմօք, անդանդաղ ձե
պով իբրև զլստեղն խնկոյ ծը
խոյ բուրելոյ, գայր՝ի կարծ կը
տակի գրոյն ըստ եւ ի, Հաստա զուկ)
տել զարիւն ուխտի նորոգ փո 22.20
փոխման՝ի հրաբիրելն տէղ։
Որով՝ի վեր ամբարձել՝ի քայլս
Հանդարտուե ս իրական գնա
ցից ոտից յեղեղման, գերա
զանց գարշապարայն յՀՂ խա
ղացման, զկայ Հանգստեան առ
նոր խաչակեր հետոյն՝ի կարս
ծայրից գողգոթայ։ ՚Ն՚ս Հաս
տատեալ զնոյն՝ի ննկատեալ տե
ղին սեզան սպանդի, նըշխրե
ցած՝ի վերայ նորին գառն ա
նարատ, ՝ի ծուխ պաղատման
Հօրն և այ գրած Հաշուքեն։
Այոյ՝ի Հանդիպել այնմ սա
կալն անպարտական զենման

տեան գիտութեի պարզեալ ըն
ծայեաց։ Ինանզի և նոյն ինքն
ան իբրև զնիւթ կենաց նորո
գութե անկապուտ իշխանու
թե առիթ Հանգստեան վերըս

Նա) 63։)

չապատկն փրկչի՝ի շար առաջ
նոյն յաճելեալ Հոգեկրին, ՚ես
եմ որ Հարի զՀնձան մեղացն
մերոյն։ և Հարեալ կոխեցի զԹըշ
նամին կենաց՝ գործեաւճս մա
Հու պաշտման։ Ստեալ զնա
քառասայր սլաքաւ զորեղ այս
զինու՝ ՝ի կորուստ զենեալ սա
տակման մահու, մահացուցին
զմոլար բռնութի։ Հայտնիկ
ստուգագիր և գրաւոր ականս
գործ գովելի՝ ՝ի բացուստ՝ի
հեռուստ իբր ըստ Հուպ նայե
ցեալ տեսանողս զհիացուցա
նօղն խորհուրդ բանակարգ
բարեզարդութե խաչին քննու
թե, ՝ի զինի հետևօղս զհոգե
շունչն տաւ կարկառեալ ան

Որով՝ի վեր ամբարձել՝ի քայլս
Հանդարտուե ս իրական գնա
ցից ոտից յեղեղման, գերա
զանց գարշապարայն յՀՂ խա
ղացման, զկայ Հանգստեան առ
նոր խաչակեր հետոյն՝ի կարս
ծայրից գողգոթայ։ ՚Ն՚ս Հաս
տատեալ զնոյն՝ի ննկատեալ տե
ղին սեզան սպանդի, նըշխրե
ցած՝ի վերայ նորին գառն ա
նարատ, ՝ի ծուխ պաղատման
Հօրն և այ գրած Հաշուքեն։
Այոյ՝ի Հանդիպել այնմ սա
կալն անպարտական զենման

տապատուն Ճառից պիտակ
բախտեաց ըստ պօղոսեան իմա
հայրենի պարգեաց սիրոյն Ե
մինն մեղաւորն գաւառաբ ի
րարին մերում մահացել մար
մանն կենաց։ Որոշում կենա
նելով թաքուցել առ իւր զար
տիւք հեչակէ։ Ով փայտ մա
հատեսակ աչաց սգալեաց, ու
հաճախ ճառին անտառաց ի մէջ
առեալ բանիս երգուել գովես
ճիւղս ստեղնաձիգս նոճիա
սերմ ծառոյն։ և կամ թէ րզ
րոյն բաստանու։ և կամ թարշ
ի բնակութէնէ հողակոյտ բըլ
ցաւ մեզ։ Ի ձեռն բուսոյ
ձալի երանութեաս որ ընորհե
վ մեծի անպատմելի և բաղ
րութ ի ձիրս ընորհի նախա

մարդոյն ստեղծուլի ։

Ա

Ա

Ա

Հոտոյ կընդրկաց ի հաճութի
նուէ իբր զբուրումն անուշից
ի ձեռն նորին ընտրական քն
ռաքեալ զհոգի մարդկութիւն
յանձն իւր ընկալաւ։ Եւ ա
երգոյին, որ յայանէ քեզ զիղձս
սային։ Եւ Հովիւես քամ հո (Ծն. 1·6
վիւ ասելով, ուր հանդուցա
նես զհօտ քո ընտրեալ ի մի
օրէի, հովանիդ խնամոց նոցին (Ես. 63·11
կառուցեր։ Օ. սա և եւսագի առ
ձայնէ յերկրէ յերկինս ամբար (Բար. 13·20
ձեալ։ Եւ Հովիւն հօտին կա
րապետ անտանօր ընթացեալ։
Այս որ Հովիւս՝ լինի, ի մեծէն
յովհաննէ։ և գառն դաժանել։ (Յով. 13·6
քանզի իբրև զգառն անմեղ ի (Ա Թագ. 11·19
զենուամն մեծաւ։ և իբրև գոչ (Ա Թագ. 35·7
խար անարատ իսպանդ մատու
ցաւ ըստ երեմիայի և եսայեայ։
Ա՛յս Հովիւս՝ հզօր ձեմարիտ,
Ձղջրատաբանութիւն միշտ նշանա (Յով. 11·1
կեալ։ եդ զանձն իւր վասն ոչխա
րացն. իբրև զգառն անարատ՝ ի
վեր սպանդի կենսաւնախ խաչի
Եւ զնախատինս նախատչայ
հօրն իւր քամահողաց՝ որդին
հարազատ՝ հնազանդ հաճութե
յանձն իւր ընկալաւ։ Եւ ա
ռաքեալ զհոգի մարդկութիւն
ի ձեռն նորին ընտրական քն
նուէ իբր զբուրումն անուշից
Հոտոյ կընդրկաց ի հաճութի

Ա. Ծ.

մեզ անմոռոխ և անսահման՝ի
յաբիտենից մինչև յաբիտեան։
Ընդ սոյն յարմարեա՛ և զերգ
երգոցին, որ յայանէ քեզ զիղձս
քաղձանաց հարսին՝ի սէր փե
սային։ Եւ Հովիւես քամ հո (Ծն. 1·6
վիւ ասելով, ուր հանդուցա
նես զհօտ քո ընտրեալ՝ի մի
օրէի, հովանիդ խնամոց նոցին (Ես. 63·11
կառուցեր։ Օ. սա և եւսագի առ
ձայնէ յերկրէ յերկինս ամբար (Բար. 13·20
ձեալ։ Եւ Հովիւն հօտին կա
րապետ անտանօր ընթացեալ։
Այս որ Հովիւս՝ լինի, ի մեծէն
յովհաննէ։ և գառն դաժանել։ (Յով. 13·6
քանզի իբրև զգառն անմեղ՝ի (Ա Թագ. 11·19
զենուամն մեծաւ։ և իբրև գոչ (Ա Թագ. 35·7
խար անարատ՝ իսպանդ մատու
ցաւ ըստ երեմիայի և եսայեայ։
Ա՛յս Հովիւս՝ հզօր ձեմարիտ,
Ձղջրատաբանութիւն միշտ նշանա (Յով. 11·1
կեալ։ եդ զանձն իւր վասն ոչխա
րացն. իբրև զգառն անարատ՝ի
վեր սպանդի կենսաւնախ խաչի
Եւ զնախատինս նախատչայ
հօրն իւր քամահողաց՝ որդին
հարազատ՝ հնազանդ հաճութե
յանձն իւր ընկալաւ։ Եւ ա
ռաքեալ զհոգի մարդկութիւն
ի ձեռն նորին ընտրական քն
նուէ իբր զբուրումն անուշից
Հոտոյ կընդրկաց՝ի հաճութի

մեզ փրկանաց և գրաբ Թողուե
մեղաց։ Օ. ի զանուանակն յանց
ման զանդրանիկն որոյ՝ զմիա
ծինն ծնանդ ծածուկն ծոցոյ՝
՛ի պարսից պատժոց մեղուցե
լոց՛ի ծառն անիծիլ՝ մահագոր
ծակն օրհնութեն առիթն խաչի
կամաբ ընծայեաց։ Հանգի առ
սովաբ հրաման սոսկալի կամ ցն
հօր՝ յորդին աճարտել որ շար
ժել՛ի փրկանս հօտին ցրեալոյ՝
ածէր զսուրն՝ի վէր Հովիւն ա (Ծն. 13·7 Օ. սար
րելոյ։ Օ. արթիր ասէ սուր՛ի
վէր Հովիւն իմոյ ընտրելոյ. զէ քև
զնա հարեալ սպանիցէ, և զՀօտն
ցրեսցէ, և գարձեալ խոպան
առիս իսկ պարուրերից։ Յա
զագս որոյ ևզնոյն փրկող Հով
Հոյ անուն՝ նախաձայն յայտնու
Թէք տեսանողացն միայնակ իշ
խան ինքնակալ՝ գոյից տիրող
տրոհմամբ տիրապէս՝ իւրացու
տեղեաւն Հօտից տածօղ՝ բազկա
ձիւդ գառանցն ժողովօղ՝ ի հն (Ծն. 40·11 Ա՛ղն. 79·2
ռուստ նախաստատեցին։ Ո՞վ
Հովիւսցէ ասէ զնէր Եւ ո՞ւր
որ Հովիւսդ յակոբայ ըզ տանն
եփրեմի, Հայեց՛ի խաչինս քոյոյ
կամացդ արօտիւ՝ Այն գար Ել
յաբելու՛ի ձառս ազգն այսմ
Հովիւի գուշակմանն։ Այն ասէ (Ես. 9·15
ամէն ամէն մեր, և սա Հովիւսցէ զ

կենդանարար նշան խաչին ըս-
տոյգ ծանուցաւ։ Եւ ադամն
վերին՝ի լրումն ներքնոյս փո՛ղն
լքման, եղականացոյս փոխանա՛ն
հաւոյ։ Կանգն զհոգին ներհակ
ընչական կարեաց անվորձ յան-
ցանաց, ՚ի հիւթ զանկաճոյ հո-
ղածինն մարդոյ՝ի լուսանորոգ
խաչիս աշտարակ պարտաւորա-
պես առ հայր արձակեցաւ։ Ընդոյ
զապականագիր մուրհակն պեր
տեաց նախնոյն յանցանաց՝ ան
նորոգելի եղծմամբ պատառեց
Եւ զփախուցեալն յընտրակա
նութիւն դատման օրինին նախա
տուր կոտակին, տիրաճանդ ա-
րարչապարգեւ սահմանին, ձըգ
մամբ ձեռաց՝ի խաչն պարտեց,
զնմանասէր զանկաճածն ըմբըռ
նեաց։ Ընդոյ երասանաւն հան
դարտուն զանկիրթն վարժից
կալմամբ կապանաց հաճատոյն
յաճ՝ յորդեգրուն կարգն վեր
ածեաց։ Եւ իբր ո՛չ՝ի կամ ըս
տեղծողին կամաւ նայեցող ըս
տեղծել պատկերին կեցուցա
նօղն՝ի սահմանադրեալ միջոց
պայմանի վճռին վրիժուց կա
նոնական անիծից զինքն հեղու
սեալ, վերացեալ բարձրացեալ
ամերկ մարմնովն պնդեալ՝ի խո
շոր ևիդ ժամարակիրն այն ապաշ

հաշտուն մարդկան վիրաւոր։
Այլ զինչ էր արդեօք պատճա
րան կամ սեղան ընծայարան,
ուր մատուցաւ զըմարակս փըր
կանք նորոգմանն։ Ո՛չ՝ի բլուր
բագնեաց բազմանիւթ բարձ
րաբերձ ձեռնաստեղծական
սեղանոց կըռնաւալ քանակի ան
մահ զենուամբն։ Այլ՝ի փրկնիւթ
քառադէմ չքնաղակերպ երկ
նահանգոյն սրօքեաւթիպ քառ
աձեայ չորեք կերպեան անօթս
խաչիս։ Ո՛չ՝ի սողոմոնեն սրահ
առաձարին՝ որ զանբանիցն ջրհոս
ամփոփեր։ Այլ՝ի գիրկ միջոյ բը
նաւին Տեառ, հողածին զարմից
ծնողն, ըստ վերնայարկ անձեռա
գործ երկնից կամարաձ, հան
դիպ զամբարաց՝ի ննջման կառու
ցեալ լուսածագողաց։ Որ զն
սրբուածիք յաճէտ առ լցցին եր
կին և երկիր գանձել ստացաւ
ծովք։ Ուստի և զանաղօտ ծա
գումն ընկալել, և լոյս՝ի սմանէ
էից զգեցեալ, ծխալից շարաճ
վիշապին շոգխամգ մըթնէն ըստ
ձերին մուլ շանդաղ նաւմ
խաչին, խաչաձև խոչ ցնգամբ
՚ի բաց փարատեցաւ։ Եւ սու
սեր մահազէն մարտի յաղթա
նակ, ընդխոչ միջոց միջնորդաց
երկուց եզծմանն անորոգութեանց,

մեզ սանձեալ յարձակումն։
Այսպիսի վիճակ ամբարձմամբ հա
նեալ զծանրուն մարդոյս խա
կուն երագ սլացմամբ յինքեան
գերամբարձեալ՝ ածութենն ըն
ծայեցուցանէ։ Այսոքիկ՝ ածա
գործ եւանձառաչնորհ խաչիս
են զօրութիւք զոյս ընթաց բա
նիս գուամարէ։ Այլ զի զմոլո
րական մտաց խակուն զգաստ
յարմարէ։ Օ՜անբանական վըրն
ջողուն աստուն կենդանեաց՝ ոչ
խոհաբար զգնացուցանէ։
Օ՜այլանդականն օտար տե
սութի՝ ընտանի զօրութ ապին
համեմէ։ Օ՜անհարթութին
՝ի պատշաճականն՝ ուղղակի
միաձորութի հանդէպ հաճա
սարէ ըստ քառադիրն ձեռոյ
պատկանատեսակ պատ
կերի իւրոյ։

Ինչ մեր ըստ չափոյ կշռութի զօրութի
մերոյ կենդանարար նշանի ածման խաչիս,
այսուհետև ձօն եւսուք ձայն մաքուր
ընծայից բաղցրաբուրառ բանից
օրհնութի։

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

Հանճարոյն՝ ամենա
ներկատ տեսուն աչացն՝ յարմա
րական ձեւակերպութի քենան
նշան Արեւ՝ի սկիզբն գոյանա
լոյ, յերկն կոչեցաւ տարածու մն

քեզ Հրեղէնական սրբերդ-
թեամբ սլացմամբ զբաժնեալն ի
Քրիստոսէ սաւառնացեալ
զոր պատուէրն սաւառնացեալ
մամբ գուշակեց այս։ Ես պատ-
եր փնտռեալ խաչիդ։ Օ՛ որ տե-
սանողին նախատուէն հոգե
լինցի բանի՝ աթոռ բարձրացել
եվերացել ամբարձաւիդ ձեզ
պանեալ սրովբէական շրջ-
ձեւացեալ կառացն, սերտփնին
սերտատուր սլացմամբ սխրատա
րատ սաւառնամբ, անապատ
քական գնացիւք՝ զքոյդ ձրշ
մարտեր սքանչելատեսիլ երե
ձուն կանուխ յայտնութիւն։
Ինձի անիւ՝ ի յանիւ խառնել
խորհրդիւ, զդրութի խաչիդ
անփոփոխադիր տեսակ՝ ի յին
քեան նկարեր, զոգի կենդա
նի էին ազդեցման, իբր զքո ան
դատապարտ գաղափար յինքեան
ընկալեալ։ Սակ այլատեռ նիւ
Թոյն հալածած յէլէքտրիւն ան
ճոյն կազմած զքո փոփխմանդ
՝ իբայուստանկատեաց՝ քանդն
՝ ի՛ւղ. քոյ հնչեց բարբառ ձայնի
այ սադդայն։ Ասաի ևյայ ը
տիցն տեղիդ, գեղեցիկ երգա
բանութիւն զանեղէն խոկուի՝ ի
քեզ պսակեն, օրհնեալ փառք
այն՝ ի տեղւոջ ևրուսա։

Բանեալ ես նշան զօրութե
ան փնտռեալ խաչիդ։ Օ՛ որ տե
սանողին նախատուէն հոգե
լինցի բանի՝ աթոռ բարձրացել
եվերացել ամբարձաւիդ ձեզ
մամբ գուշակեց այս։ Ես պատ
պանեալ սրովբէական շրջ

գունով, իմ՝ աճապան հնորհու-
կայս խայտաբղետուե մեղացն
ալալեզուս բանզիմիւ զարմի-
Եւ կամ զդ արձեալս ի հակա-
արեան որակի ներկես զագա-
քում շառաւիղի : Այր ի գոյն
գործուի ի գումարտակ երա-
մոյ գառնածին հօտից տանն յա-
բանու : Վանզի ի քոյդ նշան
գեղերմնեալ զուգէրս իգնծնի
զքոյդ տապաւորեալ զարմանա-
կան հօտից նշան արիչ աստեղծ
Այր ի վաղընջուց կան խուժէ
ծին ու վերանըճագեն :
Յողովել գումարուե բանա-
սացոյն ի պատճառ փառաց մե
նակ քումդ անեղծութեն ըզ
մայրն ընտանձոյն, և զսարդն ընդ
քեզ համբաւեալ : Յորոյ օրի
ղբերս շրթանց բանաձարակ
որոճման, ի կոչումն քառից ըզ
Ի բերս շրթանց բանաձարակ
նոքօք պձնեալ պաճուճեաց :
քև փաղեորելոյ ի քառատաձն
շոյլս : Նոյ զորինակին ձշմարիտ
րեն ընտրեալ որոշեաց ի քա
ապագոյց նախանշանակ մարգա
սիօնի՝ նշան գովելի : Յորոյ
ագ անթարշամ զարդուս
ծաղ չարչարել ի քումն պտկերի :
տեսակ կոչի զկրօդ ինքեն նշա
նակ : Այր պաշտե հերկրպգի

նութեն, որ զօրութեց դասուց
անմահից՝ աճապարեալ ձայնիւ
ընդոն դաճանել : Օրոյ խսկու
թեի ծածուկ խորհրդոյ՝ պարզ
ևմեկին յայտնեալ յոհաննու՝
տեսիլ փառացն ասացեալ :
Օրացեալես և պաշտեցեալ
անպատմելի պատճով նազելի
նշան : Այր ի գուշակուածն նշա
նակութեն քումդ խորհրդոյ,
զպնորզմական մրցման մարտին
զտնսակ և զինգիր վրիժուց
տանն իւր գերեցելոցն ի բաբի
լոնի՝ յաճարտուածն ամանակի
դարձին յակոբայ, երիվար աշ
խէտ կարմրերանգ գունոյ մար
գարէին ընտրելոյ ի խորհուրդ
ծածուկ նախանձանուցար :
Ակցին փառաց մեծութեն
հօր նշան պաշտելի : Այր նախ
քան զձշմարիտ շնորհացդ քոց
յայտնութեի, յօրինակին տե
սութեի հայեցեալ եղեկիէլի՝ և
հրաշալի հիացմամբ տեղի տը
ւեալ սքանչէլեցն ի փախուստ
պակեալ շրջեցաւ. և ի քեզ անդ
րէն վերատին ի ձեռաց այնե
ղին զօրացեալ դարձաւ :
Նդ ամենայն անապատ և ան
պարագիր մարմնոյն յոի միա
ձել խորհուրդ պատճելի խաչիդ :
Այնպէս իբրև զերևակ նմին և

վերստին՝ լման հնչ յինչան արար
չակիր։ Օ՛ր սկզբնարարն բա (Այ
րեաց յե՛ մկրտութեի ևբաժակ 20.22
լըճացման մեղաց ևարբման կե
նաց զքեզ դաժանեաց։ Դե ըզ (Մարկ
կցորդուե փառաց խնդրողաց 10.38
որդւոցն որոտման, զկենսունկ
խորհուրդ քո ազդեաց։ ԵՒացա
րան անբաժանելի հրաշից ան
մահին յետ նշան անպարտելի։
ԵՒանզի քև գօտևորեալ միջա
պինդ ամրութե բանն մարմնա
ցեալ տիրեց յոքնաթիւ ազանց
հնթանցս՝ ի ընորհ որդեգրու
թե ծնողին իւրոյ զամենեսեան
զմեզ հրաւիրել։ Հանդիսակիր
նահատակուե նախկի վկայելոյն
խաչ անեղակերտ։ ԵՒան զի՝ ի
քեզ ծանուցաւ բևևռելն ածՙ
մարդ երկրորդ՝ ստեղծիչ աճի
նոյն։ Դե նա որ տարատրտհեց
՝ի կենաց դրախտէն զկողին այր
տակից, նոյն դարձեալ՝ի քեզ
զմահակիցն ինքեան յայն վայր
ցանկալի եմոյծ հրամանօք ի
րովք վերստին։ Զօնարան ըն
ծայամատոյց գառինն անմահի
խաչ ամենազօր։ ԵՒնզի լրումն
ևակիզքն աշքելոց ևմրչիւեից,
մաքրուե կարպան և արարչին
նախընթաց, զբազմապատ՝ի քեզ
գառն անարատ ամ և հօր, ՙի

ՙի ընդ ամենայն ժամ ևս ևս
ընկղմեալ՝ միուամ յամի քան թե
իմի ընծայեցուցանես։ ԵՒսկա
պես լուսով նորոգեալ քեզեան
նշան։ Ար՝ի յանմատոյց փառն (Ղուկ
ամ լուսաճոռեցար։ ԵՒինչ զի՝ 9.20
նկարագիրն կենդանաստեղծ
երեսաց մերոց հոգի ևար քո՝ի
պատկեր տեսակի մերում քև
նշանակի։ Ար երբեմն նոյնինքն
՝ի քեզ յայտնի հանգուցեալ
ամ լուսաճոռեալես ամենա (Ղուկ
զօր նշան խաչիդ փրկութե։ 59.6
Ար՝ի սաղմոսանրճագ երգոյն
յորդորման զքեզ նկար մարմ
նոյս պահապան՝ ևմեզ ընկալաք
նշան փրկութե, անմարտնչելի
սլաքին հրման և չարին աղեղան
ներհակ գոմ վահան։ ԵՒոստո
վանելես խորհրդարան մեծու
թե էին, ևնշան պարծանակ մ
հու յաղթողին։ ԵՒան զի քև
ձիաճոռել գունեալն ձորձով (Նահն
լը մեծին յակոբայ յարիւն խա 49.11
ղողց, արագ ընթանայ՝ի գժաճա
րակս մթին չտեսմարան խո
րին գժոխոց՝ ամայն հոգւոյն
լոյս ծագեալ։ Օ՛ր ևգանիել (Դանի
ազդեաց մեզ յստակ։ որ կայ՝ի 2.22
խաճարի ևլոյս իւր ընդ նմա փայ
լէ համարձակ։ Ընդ զմեզ

բազմեցար։ Ո՛նոզ յաղթուե-
հրդոյ խմաստից գերալրապէս
սական անդր քան զուշ խոր-
զգայականց զետեղել որշեցար,
ի սահմանելի քառից տարերաց
էին կեցուցիչ նշան։ Ո՛ր Թագա-
տուր աճանդ լուսոյ պարգեւեց
պետ սրոյ սրօբէին։ Շ Ընդհա-
քո ընթացիւք զցանկն անձըր-
նեաց։ Խրամատել ինքն իշխան
զքեզ սիրողաց յերկիր կենդա-
զքեզ սիրողաց յերկիր կենդա-
Ո՛ւս տիրապէ միշտ առնդնորդ ես
ձանապհին փայտ նորոգութե-
ծանօթ լանընտել ամենաձուկ
նական բարւոյն հանգստեան։
խոստացել ընորհն աներևևան
ցնծութեն։ Ո՛անզի դուս ես
շան։ Ո՛ւ հաճատչեայ ուխտի
թէ զմեզ հրաբիրող երջանիկ նը
ջածաց լմաց արդար արեգակն
բժշկութե թևովք սլացեալ։
մեզ ազդեց։ Ո՛ագեցից երկիւ-
մաղաքիաս աճապնեալ կանուխ
տուորեաց։ Օ՛ղր հրշեմ անուն
մեզ պայծառ փայլատակեալ
յով պայծառ փայլատակեալ
Ո՛ամբար անշէջ լանստեր բո-
քեզ անպարունակն աճ մարդա-
ցել արտաքոյ բանակին աճու-
թեն ամենածախ հրոյն ի չար
չարին ողջամբ կիզել սրբուի
մեզ ցուցաք։ Ո՛ր լանմահն ան
ընդուք ըս առակաւոր զոհիցն
կիսման։ զձարպ հնազանդու-
թեն հօր ձենձերել զաճապին
հոգին բուրումն անուշից կնդ
րուկ հաշտութե նմին ախոր
ժակ յերկինս արձակեաց։
Ա՛ետարան լընդունարան երկ
նից արքային նշան աճ ընկալ։
Ո՛ճն սքանչելիքն այ առ
քեզ քննել իշրանն սողմնոյ։
Օ՛ի ինա միայն աստեղք լու
սատու շրջան առնուն ձեմելով։
Ո՛ւ վարագոյր տարած եալ ի
մէջ փառացն այլ։ Ո՛յլ դուս զճած
կեալն ինմէ յայտին չոշափել
մեզ ընձեռեցեր։ ևս ձաշակու
մըն հաղորդուե կենացն հացի
լուսաճոխել զիրդկ մատուցեր։
Ա՛ղբութե և բժշկութե
ախտից մեզոց քնաձիր նշան

(Մաղա
4։2

(Մաղա
16։27

(Մաղա
1։19

(Մաղա
4։14

(Դանիէլ
3։24

Ապա ասէ Քահանայն զաղօթսն զայսոսիկ ի ծածուկ.

Տէր Աստուած մեր, որ ընդունեցեր զպատարագս զայս ի ձեռաց մեղաւորաց ի քո սուրբ սեղանդ, եւ ոչ արժանի եղեալ ընդունել զմարմին եւ զարիւն Որդւոյ քո միածնի, այլ ի խոնարհութեան սրտի եւ ի հեզութեան հոգւոյ մատուցեալ զանձինս մեր զոհ ընդունելի առաջի քո, եւ ի քեզ յուսացեալ, մի՛ զրկեր զմեզ ի քո սրբութենէդ, այլ ընդունելի արա զպատարագս զայս ի ձեռաց մեղաւորաց մերոց, եւ ի քո ողորմութեան եւ ի քո մարդասիրութեան ընդունեցի՛ր զմեզ, եւ ի քո սուրբ սեղանդ

երգոց Նոցին | կատարումն յի (Երգ 1.1)
գործ։ Ինդի զվաղաբարբառ
ելիբեզ հանգուցել նշան հրաշ
շակման քաոսաւոր սրբ մրիկ ինյն
խանուել մոլեգնուել չարին պե
տութեն յաչէտ կապտեցաւ։ և
ճանապարհ մոլոց դրախտին լայն
ևլ արձակ միդկան հոդով եղիշ։
Ուխտ աճ ային չնոր հաչն գու
ղեան հանդերձ նշան հրաշ
գործ։ Ինդի զվաղաբարբառ
ելիբեզ հանգուցել նշան հրաշ
շակման քաոսաւոր սրբ մրիկ ինյն
խանուել մոլեգնուել չարին պե
տութեն յաչէտ կապտեցաւ։ և
ճանապարհ մոլոց դրախտին լայն
ևլ արձակ միդկան հոդով եղիշ։
Ուխտ աճ ային չնոր հաչն գու
ղեան հանդերձ նշան հրաշ
գործ։ Ինդի զվաղաբարբառ
ելիբեզ հանգուցել նշան հրաշ
շակման քաոսաւոր սրբ մրիկ ինյն
խանուել մոլեգնուել չարին պե
տութեն յաչէտ կապտեցաւ։ և
ճանապարհ մոլոց դրախտին լայն
ևլ արձակ միդկան հոդով եղիշ։
Ուխտ աճ ային չնոր հաչն գու

Յ ինեզերաց բաժանել ազգաց
զայլ զօրուին ևզիմաստուին։
Ան զի զբա ընկալաբ իմեզ զքո
տակդուքեի կամաց առաքչին։
նին ի քոյդ գլխաւորեալ ուխ
ծայր կատարածի ընթացից բա
յոյնեալ քարոզեաց։ Եւ ըզ
գործօղ անձառիցն մեկնապէս
գործն աճարտեաց ևզ միինքն
խոր հուրդ քումմիրկուքեն ըզ
որոյ պօղոս շինել զհաւատս՝ ի
տուքեիդ արձանացուիչ։ Ի վեր
հինեղոցս՝ ի քեզ՝ վկայ ի հաստա
նացն յիմարուքեն։ Այլ ապա
տորաց հանճարախոյզ խնդրա
տաքնախարհուրդ հեթ ինդ հոգ
կոծան բարուց հրեից խակա
մըտուքեն գայթակղուչի։ Եւար
կան։ Ան զի գու գիւրա
պատճառ հաշտուե
ան անկղբան լե ծուլն սխալա
տեն զանյուսեին գրգել պաշտե
Ախանձան պատճառ հաշտուե
րի անդորրանալ յուսով հնգե
հաճաքման։ Ինդի իմայր դ ալա
դես։ քան զէ անբանից ջոկաց
քնարահարուե՝ գու աւետնոր
ման սաղմոսաց հոգիատաբիլ
բանի ունողաց իբր գործի հրէ
հեշտապէս մարգահոյլ հօտից
ցինշան հաշտեցուչիչ։ Ինդին
հրաբխրակ կուշման՝ ի մի եկեղե

գովեալս՝ խաւհման անաւարտ
տարագոք, օրհնեալ ինկեալ և
բուր նրբիւրօք, ևմնաւօրն պա
սմին նրբագայց, խնացական մա
ամն նրբագայց, խնացական մա
սա այսու հետև գերազանց
վատահացել անեղծ զօրութեան։
նեսցի երկրածինս միմ՝ իմ ընդ
սի ընդունել խոստովա
՛ի քեզ ծանուցաք, ապա զմրպի
թե։ Օ՛ի թէ ստեղծիչն էութեան
գերազանդ ես քանից գովու
և նրբաձայն քոմմ հիացման, որ
յոդակապս բարառնուն՝ միտքս
պնդութեամբ դու խարսխեցար։
Ա՛ այսորիկ խոստովանութեամբ
ցուկ նորին ամրոցի հաստատ
կան վերինն սիոնին՝ սիօն ևնե
հոդոս կաթողիկէ անսասան
ազանց հորդեցաք։ Այս սիօն
սրոյ պարիսպել, քեզ մարդկան
րախտին սենեկին՝ ի բոցեղէնն
քումմ տեսակի մեք ժառանգե
քեան նշան։ Ար զանձագործ
պատճառաստ պարծանաց պատ
ժոյ պսակին՝ ի ձեզ պատկերի
բաւիւք միշտ բարեբանեալ
և ևս ընտրականօք բարեզարդ
Հայաբանեօք Հայսպիսեօք
չափն քո զինդևին աճարտել
գովեալս՝ խաւհման անաւարտ
տարագոք, օրհնեալ ինկեալ և
բուր նրբիւրօք, ևմնաւօրն պա
սմին նրբագայց, խնացական մա
ամն նրբագայց, խնացական մա
սա այսու հետև գերազանց
վատահացել անեղծ զօրութեան։
նեսցի երկրածինս միմ՝ իմ ընդ
սի ընդունել խոստովա
՛ի քեզ ծանուցաք, ապա զմրպի
թե։ Օ՛ի թէ ստեղծիչն էութեան
գերազանդ ես քանից գովու
և նրբաձայն քոմմ հիացման, որ
յոդակապս բարառնուն՝ միտքս
պնդութեամբ դու խարսխեցար։
Ա՛ այսորիկ խոստովանութեամբ
ցուկ նորին ամրոցի հաստատ
կան վերինն սիոնին՝ սիօն ևնե
հոդոս կաթողիկէ անսասան
ազանց հորդեցաք։ Այս սիօն
սրոյ պարիսպել, քեզ մարդկան
րախտին սենեկին՝ ի բոցեղէնն

(ղ՛ոմ)
3.24

հօրն անեղի իսկակիցն որդի՛ ի
Ուրճաշակմամբն լեզուիդ զմմ
սեալ քաջախին՝ զայն ի լուսին
ածել աճարտեաց։ և փառաճո
րել միտացել որդին այ, զերկր
պագուն յիմանալեաց և՛ի զգա
լեաց, ՛ի մի անուանն քո կրկնեց։
Ա՛ռաք անփոխանորդելի եւ կ
նից արքայութեանն ժառանգող
նշան լուսապաճոյճ։ Ո՛անզի
զյառաջադրուն խորհրդոյ կա
մաճոր մահուն իւրոյ յայ քարո
զեալ զայս քեզ անուն սեպհա
կանեալ հաստատեաց։ Որով
և ժառանգեց զփառս սրբասա
ցուցեալ միշտ օրհներգութեամբ՝ պա
՛ի վերնոց՝ և՛ ի ներքինոց, խաղա
զարարն տիեզերաց, որ զձեզնա
մուելն հին՝ ի քեզ նահանջեաց։
Ա՛ղաքնս լուսոյ՝ նոր եմ՛
մա հարձան անմատչելի։ Ո՛նզի
զմոլար աղանդ ստայօդն թիւր
դաճանման՝ որք առաչս երևու
մըն զմարմին բանին մարդկուե
համառեն չրթամբքն նենգուե,
դու ջրեաս զնետս չարութեն ըզ
դեմ կառուցեալ անվան սբ
ձան։ Այս հաստատես՝ ի գիծ
քառանման պատկառելի քոյին
տեսութեն զանկայան հեղուսել
զանմարմինն բևեռեալ, զան
մանն մահացեալ, և մեռեալ՝ ի
հեծելութեն՝ ի քեզ կրեցեր։

անչըպետ գաստիարակուբ ըս
ժէ և յարմարէ զմեր կրօն ան
ծագումն, աղօտանրջազ և ան
ծագելի ստէրիբ | ծածկեալ (Ա՛ա) 13·10
մըթանան։ Ա՛ւ մաքուր ընտրու Գաղե. 3·15
թբ նը պատմուճանին, անդա Մա) 24·29
տապարտ համարձակուբ։
Ի գէմս անպատկառ գեղոյ է
բեսաց, ի հոգի չնորհաց, ի
յոյն կենաց, անբերօղ պար
տեաց, չարին յանցանաց, ի հան
դերձ փրկ, չնորհին հրշեկաց,
միշտ երգեցողաց, զգուշական
և աննիր հելի փառաբանողաց,
զերկրպագուս քումդ նշանի՝
զուգապարակցեա։ Ա՛երեւս՝
նոր յերեկս աճարտման աճուր
այսմ յաբիտեան, արժանի լի
ցուր և՛ի սկիզբն վաղորդային
միտասիճն ժամուս՝ փառաւորել
զքեզ կենսատու, ի կանուխն
ժամանուբ և յանագանն յարա
ձըգուբ, ի գիծն լայնական և՛ի
մակերևուբին հարստական։
Ա՛րես միշտ բարեպարական եր
գաբանուբ երկրպագեալ Յսի
արեամբն մխեալ, և զեն նորին
զօրացեալ, որ է՛ ի քեզ ըբ քեզ
և առ քեզ։ Ա՛ ի միջոց տարած
ման երկնաթռիչ և փայլակնըն
թաց խաչիդ ձեւակի։ Ա՛րով վար
ժէ և յարմարէ զմեր կրօն ան
ծագումն, աղօտանրջազ և ան
ծագելի ստէրիբ | ծածկեալ (Ա՛ա) 13·10
մըթանան։ Ա՛ւ մաքուր ընտրու Գաղե. 3·15
թբ նը պատմուճանին, անդա Մա) 24·29
տապարտ համարձակուբ։
Ի գէմս անպատկառ գեղոյ է
բեսաց, ի հոգի չնորհաց, ի
յոյն կենաց, անբերօղ պար
տեաց, չարին յանցանաց, ի հան
դերձ փրկ, չնորհին հրշեկաց,
միշտ երգեցողաց, զգուշական
և աննիր հելի փառաբանողաց,
զերկրպագուս քումդ նշանի՝
զուգապարակցեա։ Ա՛երեւս՝
նոր յերեկս աճարտման աճուր
այսմ յաբիտեան, արժանի լի
ցուր և՛ի սկիզբն վաղորդային
միտասիճն ժամուս՝ փառաւորել
զքեզ կենսատու, ի կանուխն
ժամանուբ և յանագանն յարա
ձըգուբ, ի գիծն լայնական և՛ի
մակերևուբին հարստական։
Ա՛րես միշտ բարեպարական եր
գաբանուբ երկրպագեալ Յսի
արեամբն մխեալ, և զեն նորին
զօրացեալ, որ է՛ ի քեզ ըբ քեզ
և առ քեզ։ Ա՛ ի միջոց տարած
ման երկնաթռիչ և փայլակնըն
թաց խաչիդ ձեւակի։ Ա՛րով վար
ժէ և յարմարէ զմեր կրօն ան
ծագումն, աղօտանրջազ և ան
ծագելի ստէրիբ | ծածկեալ (Ա՛ա) 13·10
մըթանան։ Ա՛ւ մաքուր ընտրու Գաղե. 3·15
թբ նը պատմուճանին, անդա Մա) 24·29
տապարտ համարձակուբ։
Ի գէմս անպատկառ գեղոյ է
բեսաց, ի հոգի չնորհաց, ի
յոյն կենաց, անբերօղ պար
տեաց, չարին յանցանաց, ի հան
դերձ փրկ, չնորհին հրշեկաց,
միշտ երգեցողաց, զգուշական
և աննիր հելի փառաբանողաց,
զերկրպագուս քումդ նշանի՝
զուգապարակցեա։ Ա՛երեւս՝
նոր յերեկս աճարտման աճուր
այսմ յաբիտեան, արժանի լի
ցուր և՛ի սկիզբն վաղորդային
միտասիճն ժամուս՝ փառաւորել
զքեզ կենսատու, ի կանուխն
ժամանուբ և յանագանն յարա
ձըգուբ, ի գիծն լայնական և՛ի
մակերևուբին հարստական։
Ա՛րես միշտ բարեպարական եր
գաբանուբ երկրպագեալ Յսի
արեամբն մխեալ, և զեն նորին
զօրացեալ, որ է՛ ի քեզ ըբ քեզ
և առ քեզ։ Ա՛ ի միջոց տարած
ման երկնաթռիչ և փայլակնըն
թաց խաչիդ ձեւակի։ Ա՛րով վար

պայծ Ա՛փայլ Աստ Ա՛որնական,
Ա՛ւործի փրկչին յաղթուբեն։
Ա՛եցուկ մեր հաստատուբեն։
Ա՛ծ բարի հովուուբեան։
Ա՛նիք ամուր պահպանուբեն։
Ա՛րաբական միշտ խաղաղուբեն։
Ա՛աշտելի հրշեկաց ևՓրկական։
Ա՛հարկու գիւաց դիմեցման։
Ա՛ատապարտիչ նոցին յաՀեան։
Ա՛րհնեալես փայտ կենացդ որ
գու միայնակ, լուսոյ Ա՛ընակ,
Ա՛խիճ անքակ, չնորհացն գետակ
ծագմանն դիտակ, արիւնն խօս
նակ, միչնորդ համարձակ, ա
մուր աշտարակ։ Ա՛ ընդդ Ա՛իա
Ա՛արաուամն լրման ջրհանակի. Ե
նեակ գարուց վանձանի, յոր
ժամ բնութի Ա՛նեթոց լուծա
նի, միայն գու՛ինդ հիւթ ան
նեթից վեհագոյն, | Ա՛կոել Ա՛ը
գիա Ա՛ի բարձունս երկնից փայ
լականման Ա՛ի տես հայեցման
ամէնուբեն յաՀուր պալատեան
անմահ արքային։ Ա՛ւ զյաղթա
նակ փառացն Յսի յայնժամ Ա՛ի
քեզ լըմնի՛ր առ բերեալ, պար
ծեցուցանես Ա՛ի պայծառուբեն
քումդ տեսակի զքեւ պանծա
ցեալն։ Ա՛ւ փայլումն նշուլից
անօրինակ քո գեղոյ յՀՏ տարա
ծեալ, տեսակ լրութե մեծ լու
սաՀորացդ տարերականաց՝ Ա՛ի

վեստի՝ զսկզբնալոյն կենաց
գոյից՝ ի կիցս բանից ըղձաձայ
նութեց։ Եւ ոպ փողոք տաճ
ղոք ևքնարիւք զգայական սըր
տի շարժեալ զգործն՝ զգերա
զանցեալն՝ ի լոյս անմատոյց՝ ու
րախութիւն վերադրաւատեն։
Եւ զանձաւ արարչութիւն հրա
շագործ ամենատեղծն հերուի
օրհնելով, պատճառ փառաբա
նութեն խոկութեն հասուչին ըզ
հաստաճաճոյս առնուն գոյութի
ան ևձշմարիտն բան յուցանել,
՝ի ստեղծանելն ինձ զայս ամ, Հոբ. 18։7
բոյլք զօրաց դաւուց երկանկըցն
օրհնեցին զիս մեծաձայն։ ևամ
հրեշտակք իմ գովեցին զիս։
Եւ արդ եթէ հրափայլ ևեղ
րագընթացն փառքանչօք՝ վեր
նաթռիչ պատգամաւորօք՝ հո
գևանութիւն ևանեղծական կեն
դանեօքն նա օրհնաբանի։ Ար
թեպո ևնք վեհ քեն քնակութիւ
կայից առոյիցս՝ ևնշուլ երկրիդ՝
լուսոյ առաջնոյն՝ այլ սակայն
յոյժ անտեսաբար տպաւորու
թիւն առ քնութիւն բարի բանին
բարձրելոյ բարեզարդաբար
երկրանօք բերին։ Եւ որ գո
հաբանի առ՝ ինձ նբ ածուին
լայնաձիգ հեռաւորութիւն ևլ
արձակ միջոցաւ յաւետ անդեր

Ասոյն կարդ դասալ իբր ղմիաշար խորհըր
դոյ տնօրէն ընդ ներքուղեին Աստուածային խորհըր
դոյ և գլխաւոյս երգաբանութեանց

ՈՒ ՄԱՐԻԱ

խմբից գասուց երկան
կաց, պատճառիրեն բիւ
բաբեղուն բանիւք գո

զարարչին անհաս անօրինութեն
զանբնին ծնօղ արժանապէս վե
րաբարոզել։ Եւ ան զի թէ ըս (կորն)
ուաքելական ձայնին պօղոսի 2.11
մարդն անձնասէր ըլ յոյժ
պատմի, ապա որ զըրուելն բա
նին էութեն ուծութեն յղացել
կրեց՝ի մարմնի զնարդ զննես
ցէ շարժութեք շրթանց լեզու
մարմնեղէն զնա ձանաչել։ Օ՝ ի
թէ գաք պետութեց անմահից
վեհից վերնոյ բնակութեն՝ ե
կեղեցեաւս յայս խրճուրդ խո
րին յառեցան, ապա յայտե թէ
մեծ առնն հիացումն սքան
չելի գործոյս այսորիկ, քան զը
հասումն երկրաշրջս բանից
պատմութեն։ Եւայց սակայն եր
գեսցէ բանս ոչքան զօրեսցէ
՝ի բաղձանաց սրտի փափագին
նմին ընծայ օրհնաւաք վարաց
տեսչութեն։ Սակզ թէ երկինք (կորն)
փոշոյն այ լինին պատմաբանք՝ և 18.2
յանդրէն դարձ տարագրելոյ
տոհմին յուդայի՝ ժողովք ժո
ղովրդոց տեսին զիւրս անեղին,
ապա այժմ յերևիլ բանին՝ ի
մարմնի և լինիլ մարմին ադա
մեան կերպիւ, հարկէ յոյժ ձա
հողանայս ոչ միայն անմարմնոյն՝
այլ և զգայնոցս արժանաբարբ
ձականութէ հնչել զձայն բերկ
զարարչին անհաս անօրինութեն
զանբնին ծնօղ արժանապէս վե
րաբարոզել։ Եւան զի թէ ըս (կորն)
ուաքելական ձայնին պօղոսի 2.11
մարդն անձնասէր ըլ յոյժ
պատմի, ապա որ զըրուելն բա
նին էութեն ուծութեն յղացել
կրեց՝ի մարմնի զնարդ զննես
ցէ շարժութեք շրթանց լեզու
մարմնեղէն զնա ձանաչել։ Օ՝ ի
թէ գաք պետութեց անմահից
վեհից վերնոյ բնակութեն՝ ե
կեղեցեաւս յայս խրճուրդ խո
րին յառեցան, ապա յայտե թէ
մեծ առնն հիացումն սքան
չելի գործոյս այսորիկ, քան զը
հասումն երկրաշրջս բանից
պատմութեն։ Եւայց սակայն եր
գեսցէ բանս ոչքան զօրեսցէ
՝ի բաղձանաց սրտի փափագին
նմին ընծայ օրհնաւաք վարաց
տեսչութեն։ Սակզ թէ երկինք (կորն)
փոշոյն այ լինին պատմաբանք՝ և 18.2
յանդրէն դարձ տարագրելոյ
տոհմին յուդայի՝ ժողովք ժո
ղովրդոց տեսին զիւրս անեղին,
ապա այժմ յերևիլ բանին՝ ի
մարմնի և լինիլ մարմին ադա
մեան կերպիւ, հարկէ յոյժ ձա
հողանայս ոչ միայն անմարմնոյն՝
այլ և զգայնոցս արժանաբարբ
ձականութէ հնչել զձայն բերկ
զարարչին անհաս անօրինութեն
զանբնին ծնօղ արժանապէս վե
րաբարոզել։ Եւան զի թէ ըս (կորն)
ուաքելական ձայնին պօղոսի 2.11
մարդն անձնասէր ըլ յոյժ
պատմի, ապա որ զըրուելն բա
նին էութեն ուծութեն յղացել
կրեց՝ի մարմնի զնարդ զննես
ցէ շարժութեք շրթանց լեզու
մարմնեղէն զնա ձանաչել։ Օ՝ ի
թէ գաք պետութեց անմահից
վեհից վերնոյ բնակութեն՝ ե
կեղեցեաւս յայս խրճուրդ խո
րին յառեցան, ապա յայտե թէ
մեծ առնն հիացումն սքան
չելի գործոյս այսորիկ, քան զը
հասումն երկրաշրջս բանից
պատմութեն։ Եւայց սակայն եր
գեսցէ բանս ոչքան զօրեսցէ
՝ի բաղձանաց սրտի փափագին
նմին ընծայ օրհնաւաք վարաց
տեսչութեն։ Սակզ թէ երկինք (կորն)
փոշոյն այ լինին պատմաբանք՝ և 18.2
յանդրէն դարձ տարագրելոյ
տոհմին յուդայի՝ ժողովք ժո
ղովրդոց տեսին զիւրս անեղին,
ապա այժմ յերևիլ բանին՝ ի
մարմնի և լինիլ մարմին ադա
մեան կերպիւ, հարկէ յոյժ ձա
հողանայս ոչ միայն անմարմնոյն՝
այլ և զգայնոցս արժանաբարբ
ձականութէ հնչել զձայն բերկ
ամարդ երկրային՝ի կշռոս չափոյ
բերանոյ հողագանգաճաս հնչ
Թոյ մնեցիս մարմնոյ։ Վան զի
անձառութէն անհասականաճ
վեհագոյն ամենեցուն փակեալ
գտանի։ և ոչ զօրեն երկնայինք՝
ամարդ երկրային՝ի կշռոս չափոյ
բերանոյ հողագանգաճաս հնչ
Թոյ մնեցիս մարմնոյ։ Վան զի
անձառութէն անհասականաճ
վեհագոյն ամենեցուն փակեալ
գտանի։ և ոչ զօրեն երկնայինք՝

վերին յովհաննու՝ իբանն յայտ (յայտ 20.11)
նուէ ասէ հիացմամբ, փախեաւ
երկին և երկիր՝ ի մի սասանուէ
՝ի դիմաց էին, և տեղի ոչ գտաւ։
Քանզի արդարև յաւէտ անձ
կուԹիւ առ միմեանս ի քերուածն
բովանդակուէ արդեանն բա
նին հանգամանն։ Ասէ դու ընտ
րեալ՝ի զարմէ և՝ի զանգուածոյ
մաքուր զաւակի սբ ածին։
Տարար զնա՝ ի քեզ ախորժ հան
գըստեամբ կամացն Հաճուեր.
եղեալ երկիր անձնական՝ բա
նական բուսոյն։ Եւ զգայա
կան անդաստան՝ կենացն հայեր
Եւ վառարան բորբոքման, ան
չէջ կայծականն։ Եւ վայր դալա
րաբեր՝ հայրական ծոցածին
ծաղկին։ Եւ ծառ երկնուղէշ՝
անԹարշամ խնծորին։ Եւ գոր
ծարան գոյուԹիւն՝ լուսատու
մարգարտին։ Եւ լեառն արձա
նուն՝ երկրալիր վիմին։ Եւ
այգ արփիասկիզբն՝ աստեղն աղ
ուաւօտին։ Եւ յարկ դիտակե
տին՝ բանական հօտին։ Եւ ար
քայարան լուսակերտ՝ անմահ
ԹագաւորինԻ։ Եւ մայր կաԹնա
մատոյց՝ բնաւիւց ստեղծողին։
Եւ հարսն սրբուհի՝ հօրն քոյ,
Ընդ այս եւս ուրախ լեր ձայնիւ
երգոցս օրհնուԹիւն, քոմիդ ե
մղ.

րանաց բարբառոյ բանից օրհ
նուԹեանց։ Քանզի խոնարհ այս
երկիր՝ եղեալ տիրակիր գտաւ,
լծակից ընծաակիր երկինն վե
րին։ Ընդ այս խրախուսել հոգե
ւորական հրճուանօք երկուցն
դասուց՝ ի մի խումբ պարու՝
տօնս տարեկանս փրկչին փայլ
մանն կատարեն. զգայական սեռս
եղականաց, և անմարմին դասք
հրշեկաց. յերևելիս տեսակա
նաց. և յիմանալիսն ծածկեցեալ
լոց։ Ընդ որս և մեք կցորդք այ
սօր եկեղեցի դուստր վերինն
յարկի երկնայինն առագաստի,
պարեմբ հոգեպտ տարփամբք.

երգելով քեզ ընդ երկնայ
նոցդ ձայն սրբասաց։

Վամենայնբ արարչակալտի
րուհի և ածածին. որ զանտա
նելին երկնի բարձրուն և աներկ
րի լայնուԹիւն, ծովու խորուԹիւն
և անգնդոց անհասուն, զ՚ինքեն
մարմնացեալն խակուր էուԹիւն,
յորովայն անձուկ ընդ քում
սենեկի կրեալ զօրեցեր։ Եւ որ
հայեցեալ երկնակին յոթոյն՝ պատ
ւաբանեաց՝ի ձև առակաց զան
քաւուԹիւն մեծին աքանչացոյց,
յուժմէն դիմաց ասացեալ, Եթէ
չունիմ զնա. և զայլմէ, Թէ չէ
ըստ ինեւ։ Եւ ուր երգակցեալ

(յոբ) 28:14

սլացել յիմանալին վիշտբ ե՜ց եր
Այնքան թեթևուե հոգւոյն
վերնային երկնի լուսապէս ։
բարձար՝ի կաս ար աճարման
մոց հրաշազարդ փառօք տա
Ալր՝ինձին յորդւոյն քոյ խնա
ծին։ Հանգի իբրև զձընշուն
խառնութե խնկոց կնդրկի և
զմռսի ըն տաչխին և կասխայի՝
բորբոքեալ հրով մաքրութե՝
բարդեցեր զծուխ բուրման
անուշահոտ սրբութե՝ի հոտո
տելիս այ և հօր հաճութե ։
Արուբ մաքրեալ, բարութե
լցեալ։ Հեզութե արձանացեալ։
առաքինութե կատարեալ։
քաղցրութե աղբիւրա
ցեալ ընբ ածամայր։

Ա՜նդա և ուրախ լեր յարկ ան
ձառ ծնելոյդ՝ի՝քէն անեղդ այ։
Ալր՝ինձին յորդւոյն քոյ խնա
մոց հրաշազարդ փառօք տա
բարձար՝ի կաս ար աճարման
վերնայինն երկնի լուսապէս ։
Այսօր Թեթևուե հոգւոյն
սլացել յիմանալին վիշտբ ե՜ց եր
ուղխ ձանապարհի զփայտա
կերտըն գործի, հանել՝ի կա
մարն երկնից տաճարի ։ Այս
կանգնեաց վխորանն կրծա
նեալ ադամեան մարմնոյն՝ինո
րոգութե՝ի շինութե քաւական
ուխտին դաշնաւորութե ։
Այդ այսպիսեաց բազմաթիւ
և բարձրագոյն թարեաց ըն
նակ և համատակարար միայն դէ
մաքուր կուսութե էին խնկա
րան տիրուհի օրհնեալ ընբ ած
ծին։ Հանգի իբրև զձընշուն
խառնութե խնկոց կնդրկի և
զմռսի ըն տաչխին և կասխայի՝
բորբոքեալ հրով մաքրութե՝
բարդեցեր զծուխ բուրման
անուշահոտ սրբութե՝ի հոտո
տելիս այ և հօր հաճութե ։
Արուբ մաքրեալ, բարութե
լցեալ։ Հեզութե արձանացեալ։
առաքինութե կատարեալ։
քաղցրութե աղբիւրա
ցեալ ընբ ածամայր։

Տնկասաղարթ մարմնոյ ածու
թեն խառնարան։ Ուղղարան ը
ծելութե քաւական անուանադրու
թե։ Արնախ քան զծնանիլ քա
նին առ՝ի՝քէն՝ անթերի լրակա
նութե հրեշտակական թևոցն
աջողմամբ ցանկ արկեալ պահ
երիր անաղտ անբծութե։ Ու որ
հաճեալ հաճանութե։ Արդարդ
գական վիճակ ածութեն ձա
նապարհ արար հանգստեան։
Ուհանգի հոգին ընբ ելն՝ի՝քեզ
յօրինօրէն անախտ սրբութե, և
բարձրելոյն հօրն զօրուն մըրդ
հովանացաւ՝որդւոյն պատրաս
տել զքեզ ընբանակ։ Այս որ բնա
կեցաւն էակիցն հօր բարձրե
լոյ՝ եր անժամանակ։ Այս որ յա
դաւոր մարմնով՝ի՝քէն ծնաւ՝
սիրզբն ունի էութե նախ քան
զարուսեակ։ Աստի և զյօգա
ժոր մարմինն միակ խառնեաց
ըն ածական բնութե՝ն իւր ան
քակ։ Այս սեպհականեաց զա
Թոռն հօր իւրոյ գաւթի յաւի
տեան։ Թէբերեալ տանա ՝ն և
երկրիս քաղաքի։ Ոլեալ սոցա

զուկ
Ա։ 28

զուկ
Ա։ 33

րանութե բանագովութե ։
Ասրախացիր և ձայնիւ ողջունի
գաբրիէլն աւետեաց՝ բերկ
րեալդ՝ի կանայս։ Ընակարան
արժանաւոր բանին խոնարհութե։

զենման՝ հրեշտակացն պարզ
եալ։ Այսորիկ ի՝ինձ եր-
կոյ տարփման՝ որ ես ածածին։
կով տարփման՝ որ ես ածածին։
ստացար քեզ օրհնաբանս անէ
ստացար քեզ օրհնաբանս անէ
ծոյ զմի՞թերան գոհութիւնք
ծոյ զմի՞թերան գոհութիւնք
ի՝ մարմնի եռուր նկատել։
ի՝ մարմնի եռուր նկատել։
եաչաց մարդկութիւն զանաեսն՝
եաչաց մարդկութիւն զանաեսն՝
րօտաբար կաթամբ լցուցեր։
րօտաբար կաթամբ լցուցեր։
Ար զերութիւն ունօղն գոյից՝ կա
Ար զերութիւն ունօղն գոյից՝ կա
շաւիղ նախնի՝ թաց կուսից։
շաւիղ նախնի՝ թաց կուսից։
Արեգ՝ լրաւեցեալ մաքրուե
Արեգ՝ լրաւեցեալ մաքրուե
ցեր՝ և ընդունել բարձողաց ձե
ցեր՝ և ընդունել բարձողաց ձե
ռացդ բազկօք զանպարագիրն
ռացդ բազկօք զանպարագիրն
էակ մարդացել՝ ի՝ համբոյր հը
էակ մարդացել՝ ի՝ համբոյր հը
պելոյ մատուցման շքերթանցդ
պելոյ մատուցման շքերթանցդ
ողջագուրեցեր։ Որում գտաք
ողջագուրեցեր։ Որում գտաք
մեք ժառնգակիցք աբբայ հայր
մեք ժառնգակիցք աբբայ հայր
զնծ առ ձայնել՝ ի ձեռն քումդ
զնծ առ ձայնել՝ ի ձեռն քումդ
միջնորդութիւնն ածամայր։
միջնորդութիւնն ածամայր։
Արեգ՝ լրաւեցեալ մաքրուե
Արեգ՝ լրաւեցեալ մաքրուե
ցեր՝ և ընդունել բարձողաց ձե
ցեր՝ և ընդունել բարձողաց ձե
ռացդ բազկօք զանպարագիրն
ռացդ բազկօք զանպարագիրն
էակ մարդացել՝ ի՝ համբոյր հը
էակ մարդացել՝ ի՝ համբոյր հը
պելոյ մատուցման շքերթանցդ
պելոյ մատուցման շքերթանցդ
ողջագուրեցեր։ Որում գտաք
ողջագուրեցեր։ Որում գտաք
մեք ժառնգակիցք աբբայ հայր
մեք ժառնգակիցք աբբայ հայր
զնծ առ ձայնել՝ ի ձեռն քումդ
զնծ առ ձայնել՝ ի ձեռն քումդ
միջնորդութիւնն ածամայր։
միջնորդութիւնն ածամայր։

Ա՛ր երբողելեա մաքուրդ փայ
Ա՛ր երբողելեա մաքուրդ փայ
լումն՝ կրօղ արարչին առաքի
լումն՝ կրօղ արարչին առաքի
նութեն։ Ար աքանչելաբեաստ
նութեն։ Ար աքանչելաբեաստ
հրաշիւք ներգործել քեւ՝ իմեզ
հրաշիւք ներգործել քեւ՝ իմեզ
զիմոխոյսն մեծ արգասեաց
զիմոխոյսն մեծ արգասեաց
փառացն ըստ փոքուն յեղանակե
փառացն ըստ փոքուն յեղանակե
ցեր։ Ի՝նձ զի զանհայրն մանուկ
ցեր։ Ի՝նձ զի զանհայրն մանուկ
մայրդ որդեպէս գերագըգեե
մայրդ որդեպէս գերագըգեե
ցեր։ և ընդունել բարձողաց ձե
ցեր։ և ընդունել բարձողաց ձե
ռացդ բազկօք զանպարագիրն
ռացդ բազկօք զանպարագիրն
էակ մարդացել՝ ի՝ համբոյր հը
էակ մարդացել՝ ի՝ համբոյր հը
պելոյ մատուցման շքերթանցդ
պելոյ մատուցման շքերթանցդ
ողջագուրեցեր։ Որում գտաք
ողջագուրեցեր։ Որում գտաք
մեք ժառնգակիցք աբբայ հայր
մեք ժառնգակիցք աբբայ հայր
զնծ առ ձայնել՝ ի ձեռն քումդ
զնծ առ ձայնել՝ ի ձեռն քումդ
միջնորդութիւնն ածամայր։
միջնորդութիւնն ածամայր։

Ա՛ր բանեալեա դու՝ ի լեզուա
Ա՛ր բանեալեա դու՝ ի լեզուա
նքիծս ընտրական շրթանց
նքիծս ընտրական շրթանց
ծաղկիդ յեսսեայ պտղոյն մեր
ծաղկիդ յեսսեայ պտղոյն մեր
կենաց։ Ար՝ ի դրուեթէ խառնու
կենաց։ Ար՝ ի դրուեթէ խառնու
թեք քառից յեղանակեալ տարե
թեք քառից յեղանակեալ տարե
րաց անկցորդ մնացեր՝ ի մանէ
րաց անկցորդ մնացեր՝ ի մանէ
հողածնելոցս հասարակաց։
հողածնելոցս հասարակաց։
Ա՛ր բերօղ ածանրութեն քնակա
Ա՛ր բերօղ ածանրութեն քնակա
կիր համասաեղծս կարեաց՝
կիր համասաեղծս կարեաց՝
այլ քրօքէօրէն հրաբերան բըղ
այլ քրօքէօրէն հրաբերան բըղ
խօղ նշուլից։ Ասաւ երագ ըն
խօղ նշուլից։ Ասաւ երագ ըն
թացիւք հետոց հեռացեալ՝ ի
թացիւք հետոց հեռացեալ՝ ի
վայրն անմատոյց՝ յարփին վե
վայրն անմատոյց՝ յարփին վե
րին ընծայեցար սեբ ածամայր։
րին ընծայեցար սեբ ածամայր։
Սրաթեացիր յաշէտ հրճեանօք
Սրաթեացիր յաշէտ հրճեանօք
բերկրեալք՝ ի կանայս։ Ար դըժ
բերկրեալք՝ ի կանայս։ Ար դըժ
հարընտել զաստխարակաւէխա
հարընտել զաստխարակաւէխա
չին վարժել կրթեցար՝ որդւոյ
չին վարժել կրթեցար՝ որդւոյ
քոյ կցորդակցութ՝ միաւեսակն
քոյ կցորդակցութ՝ միաւեսակն
ժուժկալութէ կրելով զերաշ
ժուժկալութէ կրելով զերաշ
խէպ վշտաց ծնիցելոյդ՝ ի քէն
խէպ վշտաց ծնիցելոյդ՝ ի քէն
ան։ Մշտաչարչարն մեռելութէ
ան։ Մշտաչարչարն մեռելութէ
անձնատուր տօթով խարու
անձնատուր տօթով խարու
կեալ։ Ի՝ բրև զորօղ անարատ
կեալ։ Ի՝ բրև զորօղ անարատ
քինական ընձերմամբ՝ ի վէր սի
քինական ընձերմամբ՝ ի վէր սի
րոյ սեղանոյդ մատեար ասրա
րոյ սեղանոյդ մատեար ասրա
թոյս և աստեագիսակ գեղմնա
թոյս և աստեագիսակ գեղմնա
բարձ մաքուր պատրաստ՝ ձգնա
բարձ մաքուր պատրաստ՝ ձգնա
Հորական վարս ողջակիզեալ՝
Հորական վարս ողջակիզեալ՝
քան թէ՝ ի սրոյ հանդէս խօղխո
քան թէ՝ ի սրոյ հանդէս խօղխո

Ա՛ր զերութիւն ունօղն գոյից՝ կա
Ա՛ր զերութիւն ունօղն գոյից՝ կա
րօտաբար կաթամբ լցուցեր։
րօտաբար կաթամբ լցուցեր։
եաչաց մարդկութիւն զանաեսն՝
եաչաց մարդկութիւն զանաեսն՝
՝ի մարմնի եռուր նկատել։
՝ի մարմնի եռուր նկատել։
Ա՛ր ըրոյ զի՞մ բերան գոհութիւն
Ա՛ր ըրոյ զի՞մ բերան գոհութիւն
ստացար քեզ օրհնաբանս անէ
ստացար քեզ օրհնաբանս անէ
կով տարփման՝ որ ես ածածին։
կով տարփման՝ որ ես ածածին։

բազմելոյն յաթոռ. զրովելոյ
եղեալ կատ՛ր անձնաւոր կայից
աւետ ըց գերգճանօք ընկալար.
ոգ ըս պզմանուկ | զծերն հին (հանդ.
զի ի զոր ընդ ծածկոյթ ճեաս
թեւաքոզելով դիմաց ծածկու
թիւ՛ի բացուստ ակնարկեն,
դու յաւէտ համարձակ նմին
կաճնաձիր մայր ցուցեալ ծա
նուցար. ևիմիչ դաստակաց զե
ամենայն ազգաց ի քեզ ակն
ածեալ ակնկալեն զքեզ
ծայ երկնային աւետաւորին
տաճար սրբափայլ։ Որ լուսով
աճականաւ ուռճացեալ լցար,
և երկրաւոր մարմնով երկնայ
նոյն սքող կազմեցար, և արե

գակնանցս հոլովմամբ | առարու (ղուկ
սեակն երագ ընթացար։ Ոյր (139
բացեալ զբերան պատուոյն (ղուկ
ամլածին որդոյն, օրհներ զօրհ (142
նեալդ՛ի կանայս ընդ ածածկին,
Այո՛ և դու լցեր զտունն զաբա
րեայ | բարբառովն գոհութե, (ղուկ
յօրինակ հանրական եկեղեցւոյ (1.46
որ ի քոյ միշտ օրհնաբան։ Ո՛ (ղուկ
երանեն ահա յայսմ հետէ քեզ (149
ամազգ ընդանի ածազգացիկ
քում դաշանուէ, սկզբնարար
կուսից անարատութե՛ իբերկ
րեալ լեզուս շրթանց զբարի
նոց միշտ բարեբանել ընդ ածա
ծին։ Ո՛անգիս արդ եկեղեցի դա
սուց անդրանկաց զի՛ քէն մար
միին՛ ի բանէն անանձատ համա
պատիճ հօր փառաւորե յերիս
սրբասացս։ Ո՛ր որ հպատուր
գոլով ահաւոր խորհրդոյդ տե
սօղ զանճառն ուրախութի՛ յա
ճէտ վայելես։ Ո՛ի զոր ընդ
թեւաքոզելով դիմաց ծածկու
թիւ՛ի բացուստ ակնարկեն,
դու յաւէտ համարձակ նմին
կաճնաձիր մայր ցուցեալ ծա
նուցար. ևիմիչ դաստակաց զե
ամենայն ազգաց ի քեզ ակն
ածեալ ակնկալեն զքեզ
ծայ երկնային աւետաւորին
տաճար սրբափայլ։ Որ լուսով
աճականաւ ուռճացեալ լցար,
և երկրաւոր մարմնով երկնայ
նոյն սքող կազմեցար, և արե

Ուրախացիր | յողջոյն նախ ընդ (ղուկ
գուժմար դասակցել զմիայն ար
ժանիդ պատճեալ գովչին
ընդ ածածկին։

Ուրախացիր համայն տարփա
նօք բերկրեալդ՛ի կանայս։
Ո՛ր՛ի կոյս ևայնարօր արգանդ
բան բեղնաճորեցեր ցաւոց ա
նիծից արմատ օրհնութե։ Հօրն
ադամայ որդի բերկրութե։ Ո՛
ընդոյ ընդհ ունելով քեզ
օրհնելքս՛ի յորդիդ քոյ փրկիչ
Ով երանելիք քեզ ընդ ածածկին
Ուրախացիր ամբաւ բերկրա
նօք հարսն լուսոյ՝ ոսկեզարդ
զգեստուք պաճուճեալ։ Որ յօ
րէնս երկրայինս աղցաւոր կը
րից՝ զերկինսյինն ածեալ մատու
ցեր ևզսննմանն նմանեաց մա
զանգած ազգի մարդկութե
ի՛չափ հասակի գեղոյ գեղեցիկ
զտեղն վայելուչ՛ի լթբանանէ
մեզ ընդգեցեր։ Աստ զպատ
կեր նախահօրն՛ի քէն ստացեալ
նորոգ հաստատեալ գոհաբա
նելիք զնզբ տիրամայրդ։

պաշտպանեալ ընդ առաքելոյն
գուժմար դասակցել զմիայն ար
ժանիդ պատճեալ գովչին
ընդ ածածկին։

Ուրախացիր համայն տարփա
նօք բերկրեալդ՛ի կանայս։
Ո՛ր՛ի կոյս ևայնարօր արգանդ
բան բեղնաճորեցեր ցաւոց ա
նիծից արմատ օրհնութե։ Հօրն
ադամայ որդի բերկրութե։ Ո՛
ընդոյ ընդհ ունելով քեզ
օրհնելքս՛ի յորդիդ քոյ փրկիչ
Ով երանելիք քեզ ընդ ածածկին
Ուրախացիր ամբաւ բերկրա
նօք հարսն լուսոյ՝ ոսկեզարդ
զգեստուք պաճուճեալ։ Որ յօ
րէնս երկրայինս աղցաւոր կը
րից՝ զերկինսյինն ածեալ մատու
ցեր ևզսննմանն նմանեաց մա
զանգած ազգի մարդկութե
ի՛չափ հասակի գեղոյ գեղեցիկ
զտեղն վայելուչ՛ի լթբանանէ
մեզ ընդգեցեր։ Աստ զպատ
կեր նախահօրն՛ի քէն ստացեալ
նորոգ հաստատեալ գոհաբա
նելիք զնզբ տիրամայրդ։

ի բերանով զպաշտպանդ վերս
անուն փոխադրեց։ Ակս որոյ
ասծ անուանել զմենեսեան յիշ
որոյ ոչ տեսող այ, այլ՝ Ճշմարիտ
նայեցար՝ ինձ, այլև չշափեմբ
ձեռացդ ծանեար։ Ի միայն
ողջունել զանհուսն չսթանց,
այլև ըմբռնեալ։ Ի միայն զըն
նեալ զհաստատակաչքն խորան
մարդացեալ բանին, այլև անէա
նեալ կոչմանբ յս, զքեն այ։ Ի միայն ստեամբդ անուցեր
զանժ մեկն ըստ ըղ, այլև աճ
ման հաստակե զնոյն ընծայեցեր։
Որ խոստովանի հանրական
եկեղեցի զծնեալդ՝ իքեն ասծ
Ճշմարիտ, ըստ նախեղակ գոյակն
միացեալ, ի տեսուչ իմաստից
քննութեն մեր փակեալ։ Որոյ
տիպն ապացուցի խաբօղն յա
կոբ ըմբռնեաց զմարտուցեն
ըստ իւր պնդապես։ և զանխու
խորհրդով զծածաւեան անուն
ընկալաբ։ Այսպես և որ՝ իքեն
ծնեալդ մարմին՝ ի յարգանդ
սրբոյդ սենեկի ըստ ասծ խառնե
ցաբ։ և խաբեալ զեղծմն մարդ
կան թշնամին մարմնով գերա
զանց նմին բարձրացաբ։ Ո
որոյ ոչ տեսօղ այ, այլ՝ Ճշմարիտ
ասծ անուանել, զամենեսեան յիշ
անուն փոխադրեց։ Ակս որոյ
ի կշիռ ձեռին զերկիր և զեր
կին՝ տարար յարգանդն։ Ոչ ոչ
միայն՝ ի տես նկատման աչաց
նայեցար՝ ինձ, այլև շօշափմամբ
ձեռացդ ծանեար։ Ի միայն
ողջունել զանհուսն չսթանց,
այլև ըմբռնեալ։ Ի միայն զըն
նեալ զհաստատակաչքն խորան
մարդացեալ բանին, այլև անէա
նեալ կոչմանբ յս, զքեն այ։ Ի միայն ստեամբդ անուցեր
զանժ մեկն ըստ ըղ, այլև աճ
ման հաստակե զնոյն ընծայեցեր։
Որ խոստովանի հանրական
եկեղեցի զծնեալդ՝ իքեն ասծ
Ճշմարիտ, ըստ նախեղակ գոյակն
միացեալ, ի տեսուչ իմաստից
քննութեն մեր փակեալ։ Որոյ
տիպն ապացուցի խաբօղն յա
կոբ ըմբռնեաց զմարտուցեն
ըստ իւր պնդապես։ և զանխու
խորհրդով զծածաւեան անուն
ընկալաբ։ Այսպես և որ՝ իքեն
ծնեալդ մարմին՝ ի յարգանդ
սրբոյդ սենեկի ըստ ասծ խառնե
ցաբ։ և խաբեալ զեղծմն մարդ
կան թշնամին մարմնով գերա
զանց նմին բարձրացաբ։ Ո

(Ես.) 0,12

տարր ոգւոյ։ Ի անդի զբերօղն
տեղւոյ, այլ՝ ի սենեակ լայնա
րուքեն։ Ի միայն փոփոխմամբ, այլ փոխա
ձաբ մարմնոյ, այլև մարդացաբ
առեալ զկերպարան՝ իքէն սկսե
լոյ։ Ի միայն մի զօդեցաբ քո
յերկուց գոյութեն, այլ և ըն
կրվեցաբ յանապական անօար
էութն՝ մարմնոյն վեր բերուն։
Ի միայն միջնորդաբ անձինն
ըստ հոգոյ միաձուլեցաբ դիմակ
տեսակօք, այլ եռամանն խառ
նել էութիք միաձուլեցաբ ան
չփոթելի։ Ի որդի մերով
քնութիք՝ յաթոռ հօրն իւր
աջոյ՝ յերկնաւորացն միշտ
պաշտպանեցաբ։

Ձիգ զօրոյ և մեք երկրաւորքս
զմտակարարդ և զսպասաւոր
մեծս խորհրդոյ երանելիք ըղ
Ճան երգօք զանժամն էութ
երջանիկդ ծնօղս։ Որ զամի և
ամենեցունց պսակեալն հոգե
շունչ երգօք՝ իքեզ ընկալար։
Ի՝ ի մանկ, այլ՝ ի լրութէ։
Ի հատմամբ, այլ հաստատուք
Ի բաժանբար, այլ ամբողջապ
Ի փոփոխմամբ, այլ փոխա
րուքեն։ Ի՝ ի ծիրս սահմանի

արդարութեան լման Տէր ընձեռ
ու քեզ բնակելոյն, սրբութեանդ
ակերպարանն հօր գոյութեն՝ի
րացուցեալ։ յայնկարագիր
ևս քեզ պատրա
կանեմք երկրպագութեամբ ունել
ընծայիւք. որ այ՛ի ծոցէ
կերպարան ըստեղծման եղեր
պատճառ։ Ո՛ր որ՝ի լըռութեան ա-
ճարման մերձրէական կտակն
հասանիւր՝այն զոր ասէ եղեցի
իմ՝ առն ձեռն քո, ևաջ քո իմ՝
որդւոյ՝ի քեզ խրախուսելոյ։
Ո՛չ ևս կարողութեամբ ևբազուկն
հօր միածինն՝ի քեզ հանգու
ցեալ, ևզամ որդիս մարդկան
վկայս ևերկրպագուս իւր զո
րացուցեալ։ յայնկարագիր
ևս քեզ բնակելոյն, սրբութեանդ
ակերպարանն հօր գոյութեն՝ի
ստեղծած, և այսր աղագաւ ըս
տեղծողին զնորհս կալած։
Այդպէս ևս առաւել քեզ պատրա
կանեմք երկրպագութեամբ ունել
ընծայիւք. որ այ՛ի ծոցէ
կերպարան ըստեղծման եղեր
պատճառ։ Ո՛ր որ՝ի լըռութեան ա-
ճարման մերձրէական կտակն
հասանիւր՝այն զոր ասէ եղեցի
իմ՝ առն ձեռն քո, ևաջ քո իմ՝
որդւոյ՝ի քեզ խրախուսելոյ։
Ո՛չ ևս կարողութեամբ ևբազուկն
հօր միածինն՝ի քեզ հանգու
ցեալ, ևզամ որդիս մարդկան
վկայս ևերկրպագուս իւր զո
րացուցեալ։ յայնկարագիր
ևս քեզ բնակելոյն, սրբութեանդ
ակերպարանն հօր գոյութեն՝ի
ստեղծած, և այսր աղագաւ ըս
տեղծողին զնորհս կալած։

(ղուկ. ա, 26)

երկնային, իջանդանեաց գաճա-
ղումն թերութեն։ Ասկու հի-
պութեն։ Նպակաս աճելուէ,
նակ ուղղութեն, անալէլակ վիճ
անպատկառ ճգնութեց։ (Որի
գիչ։ Ո՛հ յաղագս այսոցիկ ը-
ցուք քեզ երանի մայրդ Յայ։
Ննիրհելի գիտամբ՝ լուսա-
լեր աչօք նկատանալ տեսակ։
տակ մակագիծ, անեղծ պայ-
մանաւ արձան հաստատեալ։
Ահման յարակայ մեծութենն
կցորդութեն, Երկուց միութեն
անպէտլալականի, կապ պատկա
նակիր։ Ի Հնին պատկեր, կեր
պիւ կշռորդեալ (Աթեև պար
զութեի, հիւթիւ բաղկացեալ։
Տատ ապրելական, տողիւ
ձևացեալ։ Տուման տենչալի,
անախալ դրոշմեալ։ Ատեան
մեծութեն, շնորհիւ նկարեալ։
Ամակ ընտրութեն, բանիւք
բարդեցեալ։ Երձան անձնա
կան, յիմաստիւք զօդեալ։ Նիք
մատանոյ, տրամբ կերպագրիլ
Օ գեսա լուսանիւթ, երկնից
արքային։ (Թող սրբութեն ան
մահ բնակողին։ Հարկ վայել
չութեն, անեղ շինողին։ Ուիմ
մարդկութեն, բանի անեղին։
Գործի մարմնութեն, վհհին
բնուն։ Պատճառ պատուճիկ,
անպատկառ ճգնութեց։ (Որի
նակ ուղղութեն, անալէլակ վրի
պութեն։ Նպակաս աճելուէ,
լուման թերութեն։ Ասկու հի
ցուդիչ։ Ա երօրհնելոյն գոր-
ձանձիչ։ Առաւարդողին զգե
ցեալ։ Ի Հնին գրկարան։ Ժնկալին յան
ձին, ի ենդանութեց գաճա-

(Ա՝ա
(Ա՝ա

ցար։ Եւ ամ անբծաց ընտրու
թեն՝ պակ սրբուհե դու դաւա
նեցար։ Եւ իբրև զհանդարտ
երինջ անարատ՝ արարչաճանդ
չծոյն մատուցար։ Եւ իբր յա
ճանակ կատաց անբաւին՝ ա՛ծ
ուենն հետևեցար։ Եւ՝ի խորոց
ծովէ՛ն ելի՛ շուշանական շաւղօք
աւետարձար։ Եւ իբր՝ իդ ծնեայ
միշտ խստութեց՝ չհիս զբաղ
մանց ծաղկեցար։ Եւ իբր՝ ի
դառն արևատոց երկրի՝ քաղց
րաճաշակ պտուղ յայտնեցար։
Եւ երրորդութեանն անտես
թագնուե՝ խորհրդակից սիրոյ
կոչեցար։ Եւ ծածուկ հաւաք
ման բանին՝ իբր լուսատու ձոր
ձով պատեցար։ Եւ անքակ
էին տրութե՝ սահմանն սկսման
վերակարգեցար։ Եւ՝ի սրբաս
նել միջոց քո ստենոյ՝ զանկեան
՝ի տաշխին ծրար թագուցեր։
Եւ՝ի կուսական քուէ թարու
նակէ, զանմահարարն ողկոյզ
հասուցեր։ Եւ մի՛ նորդ կե
նաց երկոցունց՝ սքանչելապէս
հաճիձակեցար։ Եւ համազիւ
՝ի խաղաղութի՛ն, մերկածուփ
շարժմանց կացուցար։ Եւ
խրախակից վերնոյն բարձրու
թե՛ն, անկապտելի անբամբ
պատուեցար։

առանց յանց անաց զաճակ գովե
լի՛ն Մեղուցելոյ կնոջն աեղնոյ՝
բական անբամբ ձոյնեցար։
Եւ մեղուցելոյ կնոջն աեղնոյ՝
պատուակօրէն ձեռվ պաշտեցար։
Եւ հաստոցին ծագաց ելի՛ մայ
րենի կաթամբ ջամբեալ դիե
ցուցեր։ Եւ ոպ Թևովք խնայա
կան պահպանութե զպարուհնա
կօշն պարփակեցեր։ Եւ զկեն
ցաղոյս ընթացս՝ ըստ լուսազարդ
կենացն շաւիղ ձգեցեր։ Եւ ըս
նամանութե արագման օդային
Թռչնոյ՝ ի յանցաւորաց աստի
փոխեցար։ Եւ՝ի մէջ գաստից
հրեշտակաց ունօղ ոյ յայտնել
ծանուցար Եվրուսարիւի ամ՝
պով առ՝ինոցանէ պատուել հի
բրիդ։ Եւ հողեղէն հաստուած
՝իբրոտքէից աղի հանգուցար։
Եւ՝ի կանանց ազանցն կերպից
արուսեակին տեսակաւ տեսար։
Եւ զընդելի բնութե մարդ
կայնոյ՝ յանձառաչընորհ խոր
հուրդ ծածկեցար։ Եւ՝ի
ստեղծողէն քո ևհամայնից՝ հը
պատ

զադամն նոր հոգեղէն, ի լաւ
հասակի առաջնոյն տեսաք։
Եւ զարեգական արդարութե՛ն,
կենդանակից մեր կրցորդ ստա
ցաք։ Եւ զանմահ բանին
էութե՛ն, սկսել ի գաւթայ պատ
մեցաք։ Եւ զանհամեմատն ին
դոյ պատկերի, ըստ նմանութեան
գործով գրեցաք։

Արդ՝ այս քանեաց սրբազնա
կան մասանցս ձառեցելոց՝ դու
միայնակ պատճառ անարատ կու
սից նպատակ կրծնից, տիրամայր
աստուածին։ Զանգի թէ չէր
ի քէն ածեալ ուղէշն երկնային,
ոչէր պղտաբերել զանճառակե
լին ի շրթանցն մեր հաղորդուի։
Եւ թէ չէր երևել հօրն արդա
րութե՛ն ի յերկինէ, չէր սկսել
ճշմարտութե՛ն ի յերկրէ։ (Ղուկ. 3՝ 12
Եւ թէ չէր յղացել յանխորճա
կան դուստր արգանդի, ոչէր ին
մնացեալ։ Եւ թէ չէր յայտնել
մերով բնութիւն, ոչէր չօշափել
եւ ըմբռնել անհան իմաստից։
Եւ թէ չէր կրեցեալ ի գերկ
բարձողաց հողեղէն բազկաց,
ոչէր ծանուցեալ։ Եւ թէ չէր
համբուրեալ երկնաւոր շըր
թամբք, ոչէր ձառեցեալ։ Եւ
թէ չէր հետևեալ ի մարդկան
ընթացս, ոչէր քարոզել հան
դերձ աշակերտաւ քո զանձնական
գործոցդ զհետ։ Եւ թէ չէր
ցոյդն տեսականաց, ի մարդ
կային կերպնկատեցաք։ Եւ
զգովեալ բարձօղն մեղաց, իբր
զգառն ճաշակ ընկալաք։ Եւ
դատելոյն ի չարագործաց, ոչ
այ ճշմարտի երկրպագեցաք։
Եւ զանծանօթն հօր ուրուք,
ազգակցացաք օրհնաբանեցաք։
Եւ զմուրհակ պարտուց անի
ծիցն, ի յաւազանին ջուր ընկղ
մեցաք։ Եւ զանտեսն աշաց հը
րեշտակաց, տղայական տիզք
գըգեցաք։ Եւ զանսահման
բանին բնութի՛ն, ի հասարակա
ծին տիպ համբուրեցաք։ Եւ

Որ՝ն եւ ես ի քանիս երկրորդեմք։
Բայց ասեմ զայս ի ձեզ, եղբարք, զի
զամենայն ինչ ի ձեզ ասացի, զի
ոչ ոք ի ձէնջ ինձ ասասցէ, թէ
ինչո՞ւ ասացեր զայս ամենայն։
Ոչ ոք ասասցէ ինձ, զի ես գի-
տեմ զամենայն ինչ, եւ ոչ ոք
ինձ ասասցէ, թէ ինչո՞ւ ասա-
ցեր զայս ամենայն։ Ոչ ոք
ասասցէ ինձ, զի ես գիտեմ
զամենայն ինչ, եւ ոչ ոք ինձ
ասասցէ, թէ ինչո՞ւ ասացեր
զայս ամենայն։ Ոչ ոք ասաս-
ցէ ինձ, զի ես գիտեմ զամե-
նայն ինչ, եւ ոչ ոք ինձ ասաս-
ցէ, թէ ինչո՞ւ ասացեր զայս
ամենայն։ Ոչ ոք ասասցէ ինձ,
զի ես գիտեմ զամենայն ինչ,
եւ ոչ ոք ինձ ասասցէ, թէ ին-
չ

խօսութիւդ միշտ ապահովեսցէ,
մեամբ ի հաստատութիւն, նա
մեալք եհանգուցեալք, ըստ հո
վանեաւ պաշտպանութե ամենա
պատուարի նը ծածանիդ։
Պատուար պճնայօրէն, ի զա
նազան մաքրազարդ ականց
յարմարեալ։ Պատուար հրա
պարփակ, անմատոյց ընդդիմո
ղացն հնինիդ։ Պատուար բոցա
նշոյլ, անհուպ և անհաս մա
տուցման դժնեայ դժրողաց։ (Ղեբ. 11:12)
Պատուար ամենահրաշ ըստ եզե
կիէլի, որ աղխեալ զմուտքն ձգ
գրատապատումն գրեաց։ Պատ (Ղեբ. 17:9, 289:1)
ճար ջրհապարիսպ ըստ դաւթայ,
որոյ հիմն անշարժութ ի բարձ
րելոյն հաստատեցաւ։ Պատ (Ղեբ. 4:26)
ճար ամրակառոյց քաղքի վերջ
նոյն ըստ պողոսի, որում ակն
նուրբ բնակիչք արարեր։
Ո՛վ անճեղ զնճծ ծնար ի մարմնի,
ևզծնունդս մարմնաւոր սիրով
նի՝ որդիս արարեր վերնումն հո
գևորին։ Որոյ աղաչաւ օրհնե
ցաւ արդարդ ձոյ կուսութի
ի շրթունս նոցին, ևխոստովա
նեցար յամենեցուց մարմնոյն
ւոձեար հօր խնկակերն։ Որով
արդարապէս ի քեզ ընծայեալ
զբան պատմողին, եղեր մեր օգ
նական ևտուն ապահովիչ յու

երկնից։ Իբր անընդունակ ապա
որ սլացել հասեր՝ Իբարձունս
զիմանալեաց փորթամութիւն։
Վերամբարձեալ այսօր՝ Իքեզ
պանդխտիրտմարդ ձեռնտուն։
Ընդունի կրկնեսցի արժանա
պատիւ քումդ պատկերի։
Հայցեա վն մեր առ Ծնեալդ Ի
քէն ամէ Ի մարմնի։
Ոսպէից յոյնաթիւ մասանց
բերկրութիւն, աղքատ և ազանց
արմատ օրհնութիւն։ Ծագ
մանէ փառացն երկնայնոյ, անըլ
Հեր նշոյլ տարփալի շողեալ Ի
սաւրինս տեղի։ Նորիւ հրով
մարթ մերաձաւոր, անմատոյց
լեսոյ անձև խոստումամբ ապատ
նեացն յոսոյ։ Մահու պարտ
տեացն զերծ և զատ քեզ ապաս
տան Ծառայ քաջ քրիստոս որդւոյ։
Յերկրաւոր նիւթոյ մարմ
նաձոր վարուցն՝ երկնայնացն
կրօնից եղեր հպաճոյ։ Արի
սա առիթ տեսու ն նոցին զան
զընին որդւոյն կերպարան։
Աստ տեսին զանկէտն սկսել,
և երանեցին զարմատ և զպատ
ճառ։ Յորմէ և մեք հայցեմբ
զնորոգութիւն կենաց, և պաշտ
պանզտիրտմարդձեռնտուն։
Վերահաս եղեալ այսօր Ի քեզ
զիմանալեաց փորթամութիւն։
Ոսպէից յոյնաթիւ մասանց
բերկրութիւն, աղքատ և ազանց
արմատ օրհնութիւն։ Ծագ
մանէ փառացն երկնայնոյ, անըլ
Հեր նշոյլ տարփալի շողեալ Ի
սաւրինս տեղի։ Նորիւ հրով
մարթ մերաձաւոր, անմատոյց
լեսոյ անձև խոստումամբ ապատ
նեացն յոսոյ։ Մահու պարտ
տեացն զերծ և զատ քեզ ապաս
տան Ծառայ քաջ քրիստոս որդւոյ։
Յերկրաւոր նիւթոյ մարմ
նաձոր վարուցն՝ երկնայնացն
կրօնից եղեր հպաճոյ։ Արի
սա առիթ տեսու ն նոցին զան
զընին որդւոյն կերպարան։
Աստ տեսին զանկէտն սկսել,
և երանեցին զարմատ և զպատ
ճառ։ Յորմէ և մեք հայցեմբ
զնորոգութիւն կենաց, և պաշտ
պանզտիրտմարդձեռնտուն։

Երազանց չափոյ կշռման
երկրային քնութիւն, Աբրոմբէա
կանն նախագաւութիւն եղեալ
Նորին վերոյն Ի վերայ առիւծ անճան
խրոյ։
պատճառս անժամանակ
էին բարձրացեալ ծնօղ։
կամարի գեղապճնելոյ զքեզ
հիւղ այսքանից բարեաց, Ի սոյն
սկզբնաշաւիղ դասուց երջան
կաց։ Այր հիմնադրութիւն հաս
տատութիւն եկեղեցւոյ, Աճնօղ
անարատ բանին այլ։ Օ՜ քեզ յա
ւէտ օրհնութիւն միշտ պսակեմբ
Ի նըշխարեալ տեղիս սրբութիւն
քումդ տաճարի։ Ալի թէս պահ
պանութիւն լայնատարած քումդ
մաղթնաց ունկընելով, զձեռս
մեր Իսամն տարածեմբ։ ԵՒաներկ
բայ յուսով հաւատովք ապրիլ։
Արդ աղչեմբ ընկալ զերգս աբան
օրհնութիւն մերոյս լեզուի։
Ցուհաճեալ տալեստան զձիրս
ընորհից սիւնի և բեթլէհէմի,
Ասաի արժանասցուք ըլնուիլ
մանն փրկութիւն, յաւուր գալս
տեան մեծի յայտնութիւն, փրկ
անեզնի, փրկչին անմահի, քոյ
մըդ միածնի, միոյն ոյ, սեն յի։
Ես իբր զպատճառ սկզբնաշա
հիւղ այսքանից բարեաց, Ի սոյն
կամարի գեղապճնելոյ զքեզ
պատճառս անժամանակ
էին բարձրացեալ ծնօղ։
Նորին վերոյն Ի վերայ առիւծ անճան
խրոյ։
Երազանց չափոյ կշռման
երկրային քնութիւն, Աբրոմբէա
կանն նախագաւութիւն եղեալ

բարեսէր կամաց երջանկիդ, ի
դանուց, միշտ փառատրեսցիս
գու սովին օրհնութիւք, ոյ ան
եղծ պատճառիցդ օրհնաբանու
թիւք։ Աւերեա՛ ի ձեռն զօրեղ
քոյին հայցուածոց, լինի մեզ ան
դադարապարտ համարձակութիւն
յատենի մեծ և ահաւոր ընդ դա
տաւորին։ Եւ գտցուք արժա
նի անբիծ վարուք և ուղիղ դա
նանութիւք հաճատոյն հաստա
տութիւք հանդիպիլ և անդանօր
րնծայի բանից քոմդ երանու
թեն, փուռ որել ընդ քեզ և ընդ քոյն
յանդիման դիմաց պաշտելի և
պսակելի քոմ ամենափայլ լուս
աւորչիդ մեծ պայծառութեդ
գէութեի անքակ ևանքննելի սէր
և արարչութեն։ Որոմ վայել
չական պատիւ և գովեստ ան
դադար երգոց այժմ և միշտ
յաւիտենս յաւիտենից։ ամէն։

Յիշատակարիր պատահեալ Որպէս ընդ
ծայական գրոց երջանկին Եզնկայ եպս
Տեառն ստեփաննոսի Գործոց Նորին
Հոգևաբուխն վարդապետի։

Տ՝ՍԻՐՈՒՀԻՐ Յ՝ՈՒՆՍ

և հոգեւոյ նէր ընտանիք,
ընտրեալդ և ներառնեալդ
այցելու, ըս հայցման հաճոյ

Եւ ինձ տառապելոյս օգնեա
գրուեցեր աղերսեմ ընդհեղ։
յամէ Հայրակայեալ ի հոգևոր
խորհ բերկրանաց ձաշակմամբ
քումդ եկեղեցեց զայս նրբեր
բարեաց բանից ցանկալեաց։
Յորոյ պտուղ վայելեսցես ա
մէն։ Ես գրիգոր՝
յետին վարժապետաց ևկրսեր
բանասիրաց, որդի գոտեր եղ
բօր հօր անանիայի հոգեզարդ
և մտավարժ փիլիսոփայի, ևզբ
վարուց մաքրուե կրօնից գովե
լոյ և հռչակելոյ։ Եւ ընծայեցի
զայս ի ձեր սիրոյ անձկութե սրտիդ
սենեկի, միշտ նորոգ մտածել
զմեզ ի ձերումդ ծնբ խորանի
ասծաբնակի հանդիպ սեղանոյդ
արս ըշնկալն զնս և եղբայրնիմ
զանդրանիկ զյովհաննէս ցան
կալի անուն՝ իմիումմ կարգի որ
գիտականէ և հանճարեղ իմա
տասէր։ Ք զնս առաջել՝ի յաճմի։
Եւ յաճի կեցցեն մեր անձինքս
Ք քեզ։ Ամէն։ Եպ եբոյդ ոգի միասել
Ք մեզ՝ միջնորդաբ էուե բանի,
՝ի մի քրայ ընտրութե հալոցի։
Ընբաժին տեսամբ՝ և անորիշ
սրտից ընչով. և անայլայլակ
խորհրդով և անանջրպետ կամօք
Ի արսխեալ հաստատեալ՝ և
հիմնաճարեալ խորհրդով՝ի քն
յն՝ի նր մեր։ Ամէն։ Ես դրիգոր
էքեսեանս Ամէն։ Ես դրիգ քան զի
անընտել գոլով տեսութե բաղ
ձալի վայրիցդ և սրբոց խորա
նացդ, զմերին լրութե և զպա
կան ածելութե յարմարակն
գրութեդ աղերսեմ ընդհեղ։

դժնդակ այսոցն ընչից նահան-
ջիչք առապականիչք։ Այլ ևս եր-
չանիկ գումարք դասուս առա-
քելոցն։ Ան զի առաձգ ևյա-
ղագս ձեր՝ ի գադարմանէ լռու-
թե շարժեալ կարդ բանիս՝ ի
գովեստ փառաց մեծուն վեհին
հաճուս, անսասանելի գրուք
հիմնացեալ միշտ կառուցանիւ։
Ո՞ զի յաճէտ բնակօղ բարե-
շունչ բանից՝ քան թէ չինճա-
ծոց՝ հականն ամբ դաճանի։

Այս արդ՝ ձօնեսջիք երգոյս
բանի զընորհս մաղթանաց ձե-
րոցմ հայցուածոց, զարժանա-
պատիւ ձեր ուրուքիւ գերա-
հռչակել։ Ան զի՝ ի վեր քան
զձառս շրթանց և զիմաստ բա-
նից զօրուքեն, շուք և զարդ
գեղոյ ճոխանե ձերոյմ բարձ
րուքեդ չքնաղանայ գերահրա-
չակի։ Այս թէ ուչ հրաշալի զը
րեցեալ լսողաց, մերկասցի բաց
ոյն բաց երևեսցի ծածկուքիւ
ծոցոյ բանիս, անեղծականա
ճառել զտեզծականոզ ժամա
նակաւ։ Այս զդեմս ձեր գրել
ընորհօք որդիք էուքեն։ Թէպետ
և ուչ անժամանակ լ անսահ
մանին։ այլ իբր սկիզբն գոյից
յաբիւեանց։ և իբր հիմն ժա
մանակաց սկսեալք ևընտրելք

աղօթիւք, որ յարաժամ դեգե
րիմ յընթեռնուլն։ խակ գործոյ
և ուչ փոքր ինչ ժամանակ սահ
մանեալ որոչեմ։

Այրին Դրիգորի, Երզոզեան Ազգեալ
ի Ամօրեն Ալուձոյ Արզոյ Ազաբեզոյն
Արկաւասանից, Ախալցխոյ Պետութեան
Վ. Լսաձորոյ։ Ար ի Ա երկուզ Արզալեան
Ռ. Հակոբոյեան Վ. Ե.

ղիկ և տուն կամ տեղեա
լիք տան եղեմայ։ Ա դա
մայ նախատեղծին Ծնօնդ՝
և զարիք սիոնին։ Ա ռաք ամ
բարձուղեք զբերդոստեանք։
Ծիրանածայր ընծիուղք և երկ
նագեղք։ քաղցրապտուղք և
ախորժելիք։ Ա րկինընթաց դի
տակք ընտրութեր, լուսասը
նունդք և տիրահաստատք։ շա
հաւէտք և արդիւնականք։ ո
ռոգեալք և արմատացեալք։
պարարեալք և պանծացեալք։
Ա յսօրոյ պարգևողին ընտրակն
աերմանք աճման բարերեցոյ ան
դաստանին։ Ա ղխմունք հանա
պազահոս մշտակայլակք, ևյա
րընթաց։ Ա ետք հանդարտա
հետք, գերածաւալք և գեղա
ծիծաղք, գարնանագուշակք
և արփեական լուսոյն դիտակք
առնական օդոյն սուզիչք, և

պանակի և կանունք ուղղութե
դեն։ Ինձի իւրաքանչ ամենայն
գիտման՝ զարհրածս բարեզար
ի քնուչ անատեր լուսոյն վե
րագարձ լոյսք մշտապայծառ
կուբ տեղալի լուսոյ։ Ի անգի
րուեն ձուլման արծաթոյ։ Ի ղ
պինդ ի հաստատուե, և կարծ
րիք բարութ, և պարզուե տա
թոյ։ Աքուրք վարուք և բա
կափայլք ու պատահման արծա
լեցե ախտից մերոյս զանգուածոյ։
Այծառազգեստք և ապիտա
ընակից յանցման ժողով չարու
ոսկիանալ ի հողոյ նիւթոյ։ Ն

ա
(ա
ա
ա

Հրաշագունք եօթնանշոյլք։
Պայծառաւափիլ լուսաճրուք։
Ծովային ծփանաց ձիս՝ աստե-
ղապսուղիչք եաեքնորդիչք։
Ալրագունք եօթնանշոյլք։
Պայծառաւափիլ լուսաճրուք։
Ծովային ծփանաց ձիս՝ աստե-
ղապսուղիչք եաեքնորդիչք։
Լուսատպէս խրախացուցիչք
եւ արեգաթծիչք։ Ո՛րիսելոց՝ի
դոյզ՝ հասուցիչք եւ հմտացու-
ցիչք։ Ո՛ւժացելոց մտաց խաեա-
րի՝

դիտումն կայից հիւսիսոյ և՛ի
դիմաց ծովու ըլ եկս և ըլ մուտս
ծագման արեւու, կերպարանի
(Ա.ո) ձերում օրինակի լճակ ջրակեր ։
7·23 խաչանիշ ապընձանիւթ յուսով
(Ա.ո ձա) հաճատով՝ ի գաւիթ ծոցոյ սո
դովմանն խորանին յարկի, իբր
եկեղեցական խորհրդածու ըն
վերադիտողք տիեզերաց. ՚ինր
պատ պատճառի նոր նորոգման
զմիրուածքն ջուր սրբելով։
Որով զաներևոյթ մտացն ծա
ծուկ սրբագործեալ, իբր ի ըն
ճերին առհաւ՚ինորս տեսակ
կարկառն լզհինն ապաւառ թա
ղանդի աղեացն որովայնից, որ
մերում մոգութեան ազգակցութի,
իբր մատուցելոց պաճարելի
նաց։ Ըանզի անվրէպ ևանտա
րակոյս նշանակ դիմաց խորհրդ
դոյս կերպի՝ ի ձեզ յարմարի
ժամ ճածարեալք։ Սրտիսաք միան
գամայն և հանդարտք ըստ օձա
կոս զարմի որդոյն եղջերաց։
Ի ձեռն ինամոց և զօրութե
մարդասէր և ամենատեղծ հո
գւոյն՝ ժիղվեալք և մասնաւորել
վիճակաւ բանին ընտրութե ու
նախագուշակ ձայնին եսայեայ՝
Ա՚ահացու ևսատակիչ թունիցն
ասնայի խոպատ սատակիչք
Ի՚ժնդակ խոտութե ընչից վի
(Ա.ո) 7·25 դիտուն կայից հիւսիսոյ և՛ի
(Ա.ո ձա) դիմաց ծովու ըլ եկս և ըլ մուտս
ծագման արեւու, կերպարանի
ձերում օրինակի լճակ ջրակեր ։
խոյ գովելոյն սրժանաձայն միա
զարդելք։ Ասի անխորոց և
անանձրևեալ միակենցաղ ևզու
գակցորդք ըլ քի գոյք փաոեւո
րելք։ Ըանզի ևզսոյն իսկ հայ
ցեց Մովսիսն առ պատճակիցն
վերինծայել զանհնին մաղթնա
կամիմ ևասոցա ըլիս պերճանալ
Հայր՝ իբուս պարգևս քառակի
երիւք գոլոյն բարեաց բազ
դատելք։ Որիք ծագեան մա
սանց էակաց անպատկառ խօս
նակք։ Ի՚նքեան բնութե ե
ղականաց սիրոյ ըստագովք ։
Ընորհազարդ բանին սրբոյն
Հոգեշունչ աւետարանիչք։
Ի՚մոլոք ուղղաձիգք և հանդար
տաքայլ։ Օրբարակք եզանց
բանականք ևնրբիւրելիք։ Ծա
կից կրծնից հաւատեալք և խո
հեմընթացք։ Ի գործի ձևա
կի խաչին խորհրդոյ։ Մարդ
կային սրբոյն անգաստանաս
հերկագործողք։ Ի՚ձագանին
փրկագործութե ունողք և՛ի
պարանոց ազդերի ձերում համ
բարձողք։ Ըանզի և՛ի կոյսս և
առաջս քառից ստորագրեալ
դուն դս երիս՝ Թրջով երկոտա
սան ձուլեալ՝ ինձև կերպագրել
ծրս՝ և արհեստակիւաձաս, ՚ի

նաճառ բանասիրին գլուխ՝
ցեալ այնմ յաղթութեն, զմոլեգ
դաշ երջանկայ Հանգուստակ
լիս կոխողն՝ ասկաճաթիշ գըն
կացմի Նաւէ՝ զերկրածուփ ը
գործակցօք իբր՝ ի գուխ գըր
Հատկրօն դաշնաւհամբոյր
ցաշ։ Յոյնպէս և ասորին իւրով
պատժապարտասիս ըմբ երանե
զկայկենաց կենցաղոյս կարծեց
Ր ևյաճէտ վանեալ անդր քան
կարծրուն ջարին կակղացել։
անգծելի սխրալի և անբերելի
ճառեցաշ անուան սաստկութեի
գևսաճորեալ երջանկին. ապա
դիսի՝ զըրցանակ յաղթութեե
խամարտ հին ասպարիսին հան
կատարման լսյնաձիգ և դժո
կերպաճորուն պակերի բանին
յոբայ, յաբարտուճն լրութե
ձակուելի։ Ուանզի իբր ծած
կելն վարագուրաբ խորութե՝
նուագաբ Յս յաշակերտին Համի
ջին։ Յորում հրաշապէս ծա
՛իբարբերսական վիճակն առա
՛իբոլորեալ խարոյկին բոցոյ՝
հաբաչխ աջոյն պօղոսի՝ երևի
բելական պարգևաձիր և շնոր
տիրամեծար մաքրական և ընտ
որ օրինակ նմնաչար՝ յձեռն
ագուցեալ ոտիցն կօշկօք զխա
ծանողին խորտակել զգլուխ։
ատ ոչ ոք
(2 Կորն
12։2

չապին աճէնոյ պատրողին պատ
րիչք։ Ուրշակ զօրութե։ Օ՛ր
ճարթունք աննիւթ հոգիք։ ուսե
ղէն պատգամաճորք անաչառու
թե բանին դատողն։ Ընծայա
տուրք։ չնոր հաւորգևք կամաց
անեղէն Ուսիերք հոգեճատնէք
ծածկութե խորհրդոյ էին։
Տառք ժամակաց։ Ննդոյ ճիդ
կուեն նրճագք։ Ձախճակ տիրա
գլիճք և ճածադրոշմք։ Ինք նա
ճակատեց հանդերձաձոյն սաղ
մոսայ, ամիճ գերազանցեալք։
Օ՛դեցօղք փուշ քան թէ հան
գերձիւ։ Ննակօղք երկնից քան
թէ կամարաց կենցաղականաց։
Ցօրդակից լուսակերպից՝ քան
թէ երկրայնոց։ Ոգիք թեթևք
ի թանձր մարմնի։ Ննձինք
անբծութե հիւթիճ շաղկա
պեալք։ Իրագունք ի թռիչս
իմաստից բանի։ Մատաս ան
մատոյց՝ մոզք սլացեալք։ Ուրա
շէնն երկնայնոց, երկրաճոր գոյ
ութե պատմիչք։ Ննահին
փառաց, մահացու զանգ ա
ծովքարոզք։ Խորհուրդք գլխա
Հորին գիմաց, կարթիճ հանձա
րոյ։ Ուաղցեալք բռնաճորին
սատկութե, իբր ձագու փորու
գիւր ըմբռնելոյ։ Երկաւոր
մին մատանցն ձեռօք՝ քանի

գաՀաՃեցաՀ քանիՀ անեղինե
րանիէ քեզ սիմօն ժառանգ յո
գաՀաՃեցաՀ քանիՀ անեղինե
նըն դեանն, արժանապէս բար
մամբ Հոգւոյն իմաստից տեսել
զանժՃնկ պատճառ անքնին ծը
նող

և հաճոյակն խորին հանդիսու-
թեր կրաշնան բանից հրաշնան
բարեբաստութեր ի թիւրուց
վարսաւորը ։
Ա՛ղ այսու բարգաճական
ջուանակ ։ Ձեռնաձիգ ուղք
Ա՛աղերաձայակ որթոյն բա
պտղաբեւոք և հրաշանչանք
Ա՛անկոյն կենաց ընծիւղեք։ 16,9
հեալք և փառաւորեալք ։
Ա՛ան հանմատ գովեստիւք պա
պիսեօք, եւեւս բազմօք անկշռ
ուղղութեալք ի նա ։ Ա՛յժ այս
ուրք ի ձեզ, եւ դուք հոգեպես
թե եթէ մրգրեին ։ Ա՛արդ կապս (Յով)
Ա՛արմինն յի ի ձէնդ ը վկայու- (վեր) 21,6
բանկին հօր ժառանգակից ։
Ա՛ղբարբ փառաց միածնին ։
Ընդ ապարդ ազինք գնդից Ա՛նդ
Տիրահաճաք գումարք հօտից
Ա՛առարագելի ամբք գառանց
տելի կորիւնք առաքածուց ։
Ձաճորք եառնջակայք ։ Ա՛նպար
Ձանկանացն եգուշակելոցն մեր
զանց ք օրինացն մովսէսի ։ Ա՛ղ
յուդայէ ։ Ա՛շակերտք գերա
երանութեր ուխտին իսրայելի։
Ա՛արմք եշահիղք աւետեցն
գրկացն ի սահակայ ։ Ա՛երդիք
բահամու ։ Ա՛առանգք գովու
Ձակք խրախութեր գոգոյն աբ
վարուցն մելքիսեդեկի ։ Ա՛ա

Ա՛ստ եւսուած ըստ Ա՛ստուածոյ ընդ
Ա՛ստուածոյ ։ Ա՛ստուած ըստ Ա՛ստուածոյ

Ղուկ. ԺԹ. ԺԴ

Ա Կոր. Ժ. ԺԷ

Ղուկ. Ժ. ԻԹ

Ղուկ. Ժ. ԻԶ

Ղուկ. Ժ. ԻԸ

Ղուկ. Ժ. ԻԹ

Ղուկ. Ժ. ԻԹ

Ղուկ. Ժ. ԻԹ

յորդանիսայ ծոցըն երկոտա-
(Ա.Թագ. ՝ւ.80)
սան։ ՚Եւ զոր հեղիսս կատարե-
ր ՚ի վերայ գեհաժինէ վերացեալ
(Եհեռ. գ.2ե)
երկոտասան։ ՚Եւ վկայական
(Ա.Թագ. ՝ւ.կդ)
եւորք արքունի զայն զօրապետք
2.27)
կոտասան։ ՚Այլակք աղբերաց
վկայեին ՚ի քառասնեակ եր
(Ա.Թագ. 28.21)
նոյ երկոտասան։ ՚Ա ստ այսմ
գլխաւոր Թիւք անդամոց մարմ
տրըննչեան երկոտասան։ ՚Ե տեսակ աՀուրց
երկնասան։ ՚Ե դրուն երկրի ձեւականուե
Թըճով յարմարել, միւնչև ՚ի կա
տարեալ Թիւն երկոտասան։
ուած հնգոր։ ՚Ե այսպիսեաւ
մարտս մարդադատիչ լեբրև ա
կան կաստղ յորենոյ։ Ընդեղա
րև զբեարակ լծաձիգ սրբոյա
արու։ ՚Ե այլ գործական իբ
սոցունց, ոչխար կատարել
քերթողացն ՀահագրուԹե։ ՚Ան զի նըբիւրականէ ումն ՚ի
ԹուԹե և հաստատուԹե, ա
կուց վարողացն և յարմարողաց
երկնի և երկրի, և ասաց շար
Թիւ շարի երկակի հնգիցն և եր
տարազք այլազան զարմի միա
կենցաղ։ ՚Ա նանգիրք կերպա
նաւոր։ ՚Այս հոգեպաշտ քան ԹԷ
մարմնաբար ընտրելուե ձերոյ
կենցաղ։ ՚Ա նանգիրք կերպա
նաւոր։ ՚Այս հոգեպաշտ քան ԹԷ
մարմնաբար ընտրելուե ձերոյ
(Ա.Կոր. ՝ւ.2ե)
կայիցն խորան։ ՚Ա ՚ինակալ ձե
ռին օրհնեցեալք ՚ի գովեցեալ
աՀուրն հնարաւճան։ Ցուսք
համարոյ պատկանաւոր։ Ցոյ
հըրճականԹիւք երկոտասան
(Ես. ՝ւ.28
ա ՚ենապետք գատաստանի ՚ի
սոցակալի աՀուր նորոգման։
՚Ա ՚րդ՝ այսքանեաք խնկելի ևնը
ելոյեալ ևայլ ևս սխրալի ևզար
մանալի մասանքք երանեալք և
բարեբանեալք։ Ասսանչելք
և ուչ Հոգանելիք։ Հոգեգու
մարք և ուչ մարմնագունդք։
ՅաղԹականք և ուչ պարտելիք։
Ընրինակենցաղք և ուչ երկրա
պունդք։ Նապականք և ուչ
մահացուք։ Ռոմբեամաբեբք
և ուչ երկրամեղք։ Ո ՚ի ԹԷպետ
ստուգապէս մարդք ՚իստորնայ
նոցա, այլ հրեշտակք Հաւաս
տապէս՝ բացակայք յերկրային
կրից։ ՚Իայնուամ գլխոյն ՚ի եր
կոտասան յօգեճաճք անդամոց
՚ենգանարար կամաց բարձրե
լոյն Հաճոյական յիշեկարանք։
՚Անզի որք մարմնաւորեն լինել
տեղի ՚ի ուչ կարեն։ ՚Ե գոքա
ՀչեքՔ մարմնով, այլ Հոգեով, ե
ԹԷ իցէք ունողք ՚ի Հոգեոյն
տոց ձերոց ՚ի փառս, յերջանիկ
վայրեան սահման։ Հարանեաց
պարուճն կցորդ, ՚իկենդանեաց
աՀուրն Հմբարձման։ Ցուսք
համարոյ պատկանաւոր։ Ցոյ
հըրճականԹիւք երկոտասան
(Ես. ՝ւ.28
ա ՚ենապետք գատաստանի ՚ի
սոցակալի աՀուր նորոգման։
՚Ա ՚րդ՝ այսքանեաք խնկելի ևնը
ելոյեալ ևայլ ևս սխրալի ևզար
մանալի մասանքք երանեալք և
բարեբանեալք։ Ասսանչելք
և ուչ Հոգանելիք։ Հոգեգու
մարք և ուչ մարմնագունդք։
ՅաղԹականք և ուչ պարտելիք։
Ընրինակենցաղք և ուչ երկրա
պունդք։ Նապականք և ուչ
մահացուք։ Ռոմբեամաբեբք
և ուչ երկրամեղք։ Ո ՚ի ԹԷպետ
ստուգապէս մարդք ՚իստորնայ
նոցա, այլ հրեշտակք Հաւաս
տապէս՝ բացակայք յերկրային
կրից։ ՚Իայնուամ գլխոյն ՚ի եր
կոտասան յօգեճաճք անդամոց
՚ենգանարար կամաց բարձրե
լոյն Հաճոյական յիշեկարանք։
՚Անզի որք մարմնաւորեն լինել
տեղի ՚ի ուչ կարեն։ ՚Ե գոքա

րել ղ-ասաւ՝ Տիեզերաց երկ
կան պարուց։ Տիեզերաց երկ
րի ղ-ասաւ՝ Դուստրք Թա
գաւորաց՝ որ բան զօրեսցէ՝ ինքեա
ներբողիցի։ ¶ Ո զի յամենայնէն
գրուէ աբեւտարանական պատ
մաբանութիւնն՝ մինչ զկնի մաք
րակենցաղ և սիրաքարոզ Ճա
նաչհօրդութիւնն առ առաքօղն
Ճեպեալ հասին և յանդիման ե
պակերին զբարի բերկրանօք
զզօրութիւն անճան կոչողին։ (ղուկ 10 17)
քեան պատմիչն, զմերժուն
սխտիչն ևզհալածականն այսոցն
Այնժամ աբեւտարանեաց Նոյ (ղուկ 10։20)
մեծագոյն յուսոյ տեսութիւն։
Սնդա՞յք ասէ ընդ գրելոյ ան
ճան Ճերոյ յերկինս։ ¶ Վ փափա
գելոյ մեծի ևանեղկևան երա
նութեան. քանզի որ գրեաց զնո
ա՛ծ նոյն ևվկայեց։ Այսու պար
գեաւք անճանակոչել ժառանգե
ւ որդիք մեր արքայութեան։
¶ Վ ա՛ծ ազգեաց։ Ո՞ր գոյիւ
կատարեալ։ Ոսկայն ընդհիւ
պատարագելոյ։ Այնինա պար
գեաւք լցեալ։ Ոօծանանելոյն (ղուկ 2,9)
երկակի լեզուաց՝ այլասեռ Ճայ
նից՝ իմիմեսակ զուգաշուրթն
խօսակցութ համահաճոյիւք։
Ո աժանելոյ յոքնակի ազգաց,
անաստանելի շաղկապք սիրոյ։
Ոասք և դասապետք վայելչա
կան պարուց։ Տիեզերաց երկ
րի դասաւորք։ Ոումարք թա
զմագաւառաց գասուց ընտ
րեալ՝ զանունն երկոտասան։ Այս երկո
տասան թիւք խորհրդակին սըր
բազան անճան Ճերոյ յիշատա
կարան։ Ոչնմանք վկայեալ
վերակարգելոցդ։

Ո՛ւս եւ իսոյն յարեալ հաճբար
Ճից յիմանալեացն անհասուն
զպտղածին Ճիւղ երգոյ տառիս՝
զպակաղ և զնուազօղ անճան
էութեն ամենազօր նբ երրորդու
թեն։ Ոանզի՝ ի սղոցեալս երից
քառերից յորջորջել կոչմամբ
ծանուցեալն մեզ նորութեի միա
փառ և համապատիւ նբ անպա
րագիր և անվայրափակ, հայր
որդի հոգի՝ ի մի շար դասեալ,
զթիւն պատճառել և օրինաբա
նել ելից ազգակցաց երկո
տասան վերանկարե։ Ո՛հա և
յայտսին ցանկալիք, և վեհա
գունեան վկայելիք և անճառե
լիաճն վերագրելիք։ Ոնատանիք
ու, և սրբոց քաղաքակիցք։
Ճ ինճաճք իմանալեաց անքակ
տազաճարք։ Ոարչութեն օթե
ճանք և ևախորժելի բնակարանք։
Ո ակ յեօթանանիցն Ճառ վո
խարինել զգեմն բանիցս՝ յաճե
ղուճանիւ։ Ոանզի զայսքանեց

Ա՚ի պատեալք միայն, այլ և
տուչեալք միայն, այլև ներոգիչք
այլ և յարդեալք։ Ա՚ի մատու
տիրոջ։ Ա՚ի ընծայեալք միայն,
րեալք միայն, այլև մար
Ա՚ի հատակք։ Ա՚ի խոստովանողք
միայն, այլև վկայք։ Ա՚ի չարչա
դոց՝ նկարագիրք ապաւինելոց
Ա՚ի առաքեալք միայն, այլ և նա
սարդ այսքանեաց խորհրդ
Ա՚ի հնոյն օրինաց և ընծայից ա
Ա՚ եդեամբ ազգիս եկեղեցւոյ
լուսաւորչայն երկնայնոյ։
կուս լուսատուս աշաց։ Ա՚ ըզ
կեաց գոյութեան երկնից։ Ա՚ եր
պանակիր տախտակացն։ Ա՚ տա
նաւորացն ազատարնայնոյս։ Ա՚ եր
պատնեշն և ներկայիս։ Ա՚ երկ
թիւ յարակցեալ, ընդանակ ա
սկ զերկուսեան յեօթանասնից
տասանց եօթանց խորհրդա
կանաց, ըստ ժամանակաց յեղե
ղուն շարժութեան դարուց։
Ծառացուցեալ։ Արդ և հինիք
կանաչ թըռուփսանծանաց պայ
միայն վկայեալ այլ և պատշաճա
վերակոչեաց։ Ա՚ ընտրութեան
արդուեն ընչիսար։ Ա՚ չեզ
սրբագունդ դասք առաքելոց

(յօ՛)
ԺԳ՛ ԺԶ

ԺԵ, ԺԶ

դաժառանգք կայսերաց։ Ա՚նք
նակալ պետութիւք իշխանականք
Ա՚ունդք գեղեցկագեղք։ նա
խարարք ազանց պատուելոց։
Ա՚կեղեցիք ընտրելոց երկնից
բնակութեան։ Ա՚ճառակից և
կցորդք դասակցութեան վեհից։
Ա՚ծտք կայունք և անխախտե
լիք անմահին փառաց։ Ա՚ցորդք
հանդիսի իմաստուն Հանճարոյ։
Ա՚մք և այրձակմունք ակնար
կութեն վերնոյն։ Շ՚արք աստե
ղանիք եկեղեցւոյ հարանուե։
Ա՚ՐՀետական ձեռք պսակաց
զարդուսիոնին։ Ա՚օթանասուն
բոյոք արմաւենեաց ի՚նչան ան
Հանն յաղխմայ։ Ա՚ե միանգա
մայն գրելով զա՚ի սկիզն կարգ
բանիս պատկանագրութեն, զնոր
կար անկՀաճոյ Ճառիս դրուա
տն՝ պայճառապէս պճնազար
դեցից։ Ա՚որբանն ՀաճառՀայ
անժամանակ խոկութեն ծնեալ
միայնակ անձին յանքնին ծոցոյ։
Ա՚ր և ի՚նքնոյն կուսէ մաքրելոյ
Հայանարատէ սրբուհոյ, անդրա

(Ծոբ՛)
ՀՅ՛ Ե՛

(Ծոբ՛)
Ա՛, 27

(Ծոբ՛)
Ա՛, 6

ՀՅ՛ Ե՛

ՀՅ՛ Ե՛

ՀՅ՛ Ե՛

մահ խոհ կենցաղ երկրածնացս՝ մա-
նազանդեցուցին։ Եւ զանօղո-
տութիւն կրօնիդ մեհու հր
հերկեցին։ Եւ զմարդկանապա-
տութիւն անդաստան՝ արօրադրե-
ցուցին։ Եւ զկարծրացեալ մի-
տակ՝ իկենդանի ջուրն հեղ
բեռնացելոյն գանձուց մերթերս՝
արիաբար գերեալ կապտեցին։
Եւ զփիւնիկեցի զօրուն գօ-
վածուփ ալիս կոխեցին։ Եւ
չկան բանին երիվարս, զծո-
ցան ոյ պատգամն ըստ աշրաճս
տարած եցան։ Եւ ոչ զարար
ելից զտիեզերս։ Եւ իբր զկա-
մացն

քուր հանգիսիւ կառուցանէ եւ տուն։ Եւ արարողին արագ սուրհանդակք՝ եւ հեռաբնակ վայրս արշաւեցին։ Եւ երբեւ զանձուկ գաւթին յարկն՝ զնա ամոտամբ չափեցին։ Եւ երբեւ գինն արձեսուի վարժիւք՝ զքսակ մատց արտի մաքսեցին։ Եւ ի ձկնորսաց դասուց կոչեցեալք՝ զբանական կոյտս ուռկանեցին։ Եւ ի հալածչաց ի սոյն հրաբխեալք՝ զխաչեալն ձածպատուեցին։ Եւ հեթենաց ոմանց ողորմեալ՝ զմեղեգնապատիր կառուն մաքրեցին։ Եւ ի վճիռ արհեստ բժշկաց ընտրեալ զաչս ոգւոց լուսաւորեցին։ Եւ յաղախնային ծառիյ ըստ բուկք, հրամանատուս տրանց իշխեցին։ Եւ յայս քանեաց նր հասատականաց, ի ծայրագոյն շրջ նորս ժամանեցին։ Եւ իբր զմի ճնազանդ պատանի, զնա ամ աշակերտեցին։

Ակզբնաւորել յեղեմ, զնսեմա նուն վայրն կոչեցաւոյ, զան Հանակիր կոչմանն խամալել թռուրնն հագարու։ Սակս զծովա կան կղզիս քաստացոց զարմին քանանու։ Ո՞վ վիճակն բաժնի ժառանգուն սեմայ՝ բնաւ ին եղերօքն։ Ո՞վ գադիրոն բազմահոլով, եւ առորեսաւն մեծ ևերկայանախաստ։ Ո՞վ նինկորոն դրամբքն պարսից, առհմին եմրանայ արդւոյ քաստուրայ սերմանին աբրահամու։ Ո՞վ վայրս արևելեայն, մարաց արեաց և պարթևականաց, մադանայ և մագիանայ։ Ո՞վ պարսկականն խուժաց, զներթա եւ ծոց հարա Հայն ծովուն հզօրի, բոպելիւ հանդերձ զկողմն ասիոյ։ Ո՞վ բրին՝ի հնգիցն եթովպիայի։ Ո՞ւմն՝ի հնոցանէ և զերկուսն եւ երիս։ Ո՞ւմն՝ի հնգետ զնն փղոտացւոց և զծայգանու։ Հանդերձ ճգկայնոք, և զծուր փիւնիկեցւովք։ Ո՞ւստաղացիս և զկիւթացիս զլատինացիս՝ որ և հռովմայեցիս, եւ դաղմատացիս և ևելիմացիս։ խառն եւ հիւսիսի և արևելս։ յորոմ առաջել քնակեց բան նոյ ևաճանգուն։ ի՞ղ եւ արձակեաց ամ յաթե քի, ըստ մրդեւթեն նոյի, ևթը նակեցոյց՝ իտանն սեմայ։ Ո՞յս ինքն յառաքելական վիճակին բաժնի։ որք՝ի հարազատութեչ սիրեցնալն սեմայ։ Հռովմեցին զնն յարկաւ վերարկու թևոց պատէիրանին պահպանութեն։ Եւ այսպէս արագելով հետուտս և տաժանաքայլ քըրտնա

Պրա՛ւ մեր նախնիք։ Ոդրա՛ւ մեր
րուն, գրեն կրկին նորոգման։
Ա՛ն ուր
9.41

կենաց կանգնեցին։ Ո՛ւեռնե՛ա
յարուցին՝ի կեանս վերստին և
յանտարակոյս փրկութե՛ն։
Ո՛դևս աներևոյթ չարին զօրց
Հոգւով բարկութե՛ կամացն այ
խոպառ հալս ծեցին։ Ո՛եր ըն
թացից երկնային մոլեցն բնա
կութե՛ հողածնաց բացին։
Ո՛ահեակն հեթանոսաց, աչ
ձեռնադրեցին։ Ո՛հրեական
ձեռնարկութե՛ն, իշխանական
բանիւ կապեցին։ Ո՛վայրագն
երեսաց գեղազարդ մեծախեաղն
կերպին՝ ստէրեին տեսակաւ
ցուցին։ Ո՛սրտմտե՛ն սոսկա
լի բարկութե՛ վերին սաստից
արարածս՝ յերկրէ տրտհեցին։
Ա՛յր իբրև ամէն այսքանեօք լը
ցան լնացան և երանեցան, ապա
նըբերել պատրգեցան՝ի սպանդ
վերնական՝ բարձրացեալ սեղա
նոյն։ Ա՛յր նկարագրեալ դրոշմ
ցան՝ի գիր մատենի վերին դրպ
րութե՛։ Ա՛յր ոսկերօք ցամաքե
լովք զօրէն կենդանեացն լինել
փրկանք։ Ա՛յր զմրգանակ փըրկ
չին յաղթութե՛ քարոզեն յանա
պական մահուն։ Ա՛յր բարձրա
հռչակ աւետագրութե՛ զմկր
տութե՛ն, զքաւութե՛ն, և զյա
րութե՛ն, գրեն կրկին նորոգման։

Ա՛յր ուր
8.7

Ա՛ւր ուր
8.12

Ա՛ւր ուր
9.12

Ա՛ւր ուր
9.18

Ա՛ւր ուր
9.19

Ա՛ւր ուր
9.20

Ա՛ւր ուր
9.21

Ա՛ւր ուր
9.22

Ա՛ւր ուր
9.23

Ա՛ւր ուր
9.24

Ա՛ւր ուր
9.25

Ա՛ւր ուր
9.26

Ա՛ւր ուր
9.27

Ա՛ւր ուր
9.28

Ա՛ւր ուր
9.29

Ա՛ւր ուր
9.30

Ա՛ւր ուր
9.31

Ա՛ւր ուր
9.32

Ա՛ւր ուր
9.33

Ա՛ւր ուր
9.34

Ա՛ւր ուր
9.35

Ա՛ւր ուր
9.36

Ա՛ւր ուր
9.37

Ա՛ւր ուր
9.38

Ա՛ւր ուր
9.39

Ա՛ւր ուր
9.40

Ա՛ւր ուր
9.41

Ա՛ւր ուր
9.42

Ա՛ւր ուր
9.43

Ա՛ւր ուր
9.44

Ա՛ւր ուր
9.45

Ա՛ւր ուր
9.46

Ա՛ւր ուր
9.47

Ա՛ւր ուր
9.48

Ա՛ւր ուր
9.49

Ա՛ւր ուր
9.50

Ա՛ւր ուր
9.51

Ա՛ւր ուր
9.52

Ա՛ւր ուր
9.53

Ա՛ւր ուր
9.54

Ա՛ւր ուր
9.55

Ա՛ւր ուր
9.56

Ա՛ւր ուր
9.57

Ա՛ւր ուր
9.58

Ա՛ւր ուր
9.59

Ա՛ւր ուր
9.60

Ա՛ւր ուր
9.61

Ա՛ւր ուր
9.62

Ա՛ւր ուր
9.63

Ա՛ւր ուր
9.64

Ա՛ւր ուր
9.65

Ա՛ւր ուր
9.66

Ա՛ւր ուր
9.67

Ա՛ւր ուր
9.68

Ա՛ւր ուր
9.69

Ա՛ւր ուր
9.70

Ա՛ւր ուր
9.71

Ա՛ւր ուր
9.72

Ա՛ւր ուր
9.73

Ա՛ւր ուր
9.74

Ա՛ւր ուր
9.75

Ա՛ւր ուր
9.76

Ա՛ւր ուր
9.77

Ա՛ւր ուր
9.78

Ա՛ւր ուր
9.79

Ա՛ւր ուր
9.80

Ա՛ւր ուր
9.81

Ա՛ւր ուր
9.82

Ա՛ւր ուր
9.83

Ա՛ւր ուր
9.84

Ա՛ւր ուր
9.85

Ա՛ւր ուր
9.86

Ա՛ւր ուր
9.87

Ա՛ւր ուր
9.88

Ա՛ւր ուր
9.89

Ա՛ւր ուր
9.90

Ա՛ւր ուր
9.91

Ա՛ւր ուր
9.92

Ա՛ւր ուր
9.93

Ա՛ւր ուր
9.94

Ա՛ւր ուր
9.95

Ա՛ւր ուր
9.96

Ա՛ւր ուր
9.97

Ա՛ւր ուր
9.98

Ա՛ւր ուր
9.99

Ա՛ւր ուր
9.100

ՈՐՁՐՈՒԹԻՒՆ

սիօն Հոգևոր դիմաՀոր, ոնձնաՀոր, խնկաՀոր և խորհրդաՀոր, ԵրկնաՀոր խորան լուսաՀոր, գերապառ յաղթօղ սինայի· բերօղն աստՀերին կոտակի անկայի և լուծ ծականի կապտողն ևաչ պՀնողի· Ընդոր խտրոց ևակամ կէտ գ ծր՝ ի միջոցի երկու ց կառուցեալ՝ սահման ծանուցման վեհին և փոքուն, մահաձրին ևկենաշունչ հին, յարկային ևօրաՀորին, երկնայնոյն ևանցաՀորին· Ընդգրկն եղծական, և առ հոգին մնացականն· Ասկս ծ ոչ յական միջնորմ օրինի՛ն, ևտիրական համակցորդ և սիրապատար աՀետարանին· Ոչ ծականն պայման ուխտ, և՛ի վերնայինն շղկապ բանի· Աստ յաՀէտ իսկապէս պարեա, կարպտ գոլով նախնեաց սկզբնաշաւիղ անստՀերական պաշտելի տօնեալ երջանկացն· Ուր հարսնականն միագրուի համակայութեն առօրինն երկրի անկցորդ, և առ հաղորդակայ իր անհաւասար· Ըստ մարմնաւոր հիւթային աչօց պարապ րեալ, և ըստ իմաստից անարգել դիտանն դուն ինչ նկատեալ·

ծնօղք ըստ աՀազանին· Ասքա դաստիարակք մերս իմաստից· Ասքա վրդովեալ աշակերտելոցս· Ասքա դաՀանուն թարեաց ուսուցչիցք· Ասքա եկեղեցւոյ սըրբոյ հիմնադիրք· Ասքա կպորդա կիցք արգարուն պաշտաման· Ասքա խրախոյսք ընտրական կըրօնից· Ասքա ձեռնադրօղք քՀնուԹեանն, ի քէն ընկալեալք և մեզ մատնաՀորելք· Ահաւասիկ ուխտի դաշնաՀօրք· Կայք վե հագոյնք ՈՀատուննս կարգի· Ձեռն սուգա ընկալեալ և հա ձայական մաղԹանաց հայցման աղօԹից, ընկալցուք ևՀք մատն փրկուն՝ ի բարերար գԹուԹեց խնամոյն ՈՀ· Օ օրանալ ձեռին մերոյ՝ ի նորս, ի բժշկուԹիս, ի բաշխուն կենաց ՈՀրգևաց· Ա Ը նոցին ընդ նոսին, իմում հա ճատոյ մասին· քաՀեալք՝ փըր կեալք և արդարացեալք, ի քո յս ի նոր մեր· Ամուսնական փառք յաՀմի ևՀնանվենաՀոր գովեստ անդադար երգոց· ընդ Հօր և ընդ Հոգւոյն սրբոյ, յաՀիտեանս յաՀիտենից· Ամէն·

Ան ներՀիրական գովեստի դրիգորի՝ կարե կացուց Ամէն իմաստասիրին· Ի ածէ ևյերջ նիկ Հայրապետն· Ի սքէն Ճակոբ Ասիական սուս և վերադիտող Ամբոնական Երինահան գետ Ամէնայ Ա Ծբին բաղարին·

Եւ քան զի անմերձէ բանիս
Ձգու մեզ առ անհասուԹի ծա
ծուկ խորհրդոյս, որքան քա
նակուի փոքուն առ ստէրին
գիմակ։ Եւ անձկական գիծ,
առ լայնականն ծիր։ Եւ մարմ
նային յօդ, առ հոգեականն գոյ։
Եւ ձեռին հասուածն, առ մը
տացն երագուածն։ Եւ երկրա
կոհսիւԹաձոյն, առ սերաւիէին
որբաբան։ Եւ մահացու լու
ծականն, առ վերնականն կենաս
ծին։ Ո՞ւ որքան անդր ևւ վեր
կամարն յարկի անգրանկացն
կայից վկայն անդանօր հրաշա
պա ևևաքան զէն գերակայից՝
ևորդիքն լուսոյ դաՀանեն։

Յորոց և զմինն աստանօր ա
ռեալ՝ի գովեստ բանից մատու
ցից։ Ո՞ւ ծանիցես գիտասցես
հայիլ նկատել խորհրդեամբ
իմաստից գոյից երիկամանց,
Թէ որքան փողին ներհիւսին
կուտին յաՀելին՝ի յոքնատարն
յաՀախու ԹիՀ չըմականն յերկա
րուԹիւն, բազմատիպ պատճաճք
՝ի ԹԹելս բանի, առ միոյս սրբոյս
յակովբայ պատճասխրուԹիւն։
Եւ իբր՝ի պատուհուածն զորա
Հարի համայն իսկապէս՝ իսկոյն
ամիոփեալ տիպար երևին։

Որով և առ սոյն բերեալ զբար
բառ տառիդ զհասարակացն
կցորդուԹիւն, ազգապես ցեղա
կանուԹ լուսաբանակ ևերկնա
ժառանգ բարձրագահ օրհնա
բան էիցն խմբակցուԹեց
յիշատակելով։

Պանզի ևս՝ի ծիրս աստեղաց
զարուսանէն երկնից՝ի ՀաճՀէ դա
սել՝ի շար սկսման։ Եւ՝ի պատ
ճառական սկանց գուսմարտակն՝
զոդքնաշաՀ և զյաՀախագինն։
Եւ՝ի մարդս՝ զանՀասս Հմտա
կանաց։ Եւ՝ինչուԹ վեՀագու
նից և գեղազանից, զոսկին սա
փերայ, և կամ զքարն ՀաճՀան
չաՀոր լուսափայլ։ Եւ՝ի կոյտս
կայից բարձրուԹեն լերանց՝ զգ
սիօն։ Եւ՝ի քաղաքս՝ զԵմ
մայսպէս և՝ի գունդս մաքրեցեց
լոց, գծանուցեալն ևզՀռչակելն։
Ո՞ւ ԹէԹ բարի անճանի ծառ
անձնչակն Հողաբոյս՝ինչուԹ ող
փայտից, պսակաճ տենչալի պըտ
ղոյն քաղցրուԹե։ Եւ անդաս (Աբդ.) 6,7
տան արգասաճորական պտղա
ծին, զ առաքելոյ զօրհնուԹեն
ընդունի զվերնոյն։ Եւ սքանչանի
մանանայն Հացի, սակս երկնի։
Եւ ծով դրճատի, ունակ մարդ
գարտի։ Ո՞պա զմրպիսի արժա
նաճոր գովեստ ընկալցի մեր
սկզբնապատիճ, լուսարկու գե

նացել։ պարգևողն վկայից
ցեալ։ պաշտելի բանէ հիմ
այ օծեալ։ կամայ էին կոչե
գարուց նկատեալ։ Ոգուովն
րելոյն բերեալ։ հարուստ
րացել։ յանդարկուել բարձ
գևեալ։ Յաջողակն հողմոյ զօ
գլխոյ տալոյ ծառայ երկրի այր
Յեղեամեան դիմայն ընտրեցեալ
Յելիոյն արևու փայլեալ։
նորոգ գոյութեց յօդեալ։
յամպոց մաքրոց անձրևեալ։
վերուստ անուստ վկայել։
բրահամեան գոգոլն գրգռելը
պարագլխեն արդից ծագելը
տոհմի հզոյ յայտնեալ։
հարցն վեհից երևեալ։
նախանեաց բուսեալ։
կատեղն ոստոյ ընձիւղեալ։
շառաւիղ ելեալ։ գեղեց
սոյն միութեն զուգափայլուե
ստանօր առասին բանի ի
գլուխն գովեալ տրուն։
միասցի յօգեալ մաքրապես ի
Հասարակայն էր՝ մինչև ի
չինեաձն ի յղքունց մասանց
գործոց պաշտամանն առ նոր
մոց խաբէութեէ, ի վաստակ
ժից, ի հաստատել զսբ ի հող
վարդապետս առ դատուածն վար
Ոմանս հովիւս առ
տածուածն ինամոց Ոմանս
բանի Ոմանս հովիւս առ

ղապանճ քողազարդ։ Ալև չը
նորհաշուք մորն սիոնի վեր
նուածն ամրոցի, որ զձեզ ծնաւ
մարդացեալ։ Աւօրինակին տե
տակաւ զանօրակին երկնեցել
զանախտակիր կերպարան։ Աս
տի և աւազանն կենդանարար
տիրագոյ, զսրբազեստին վեր
ընծայեաց զանհամար ազինս
հոգեկրօնս համախորհուրդս։
ասուց դասուց առաւելու
թեի լրական չինուածե եկեղեց
կան կառուցման, ի միաբուն
զուգապարուրեի անմահից փա
ռաբանողաց լուսակերպից։

Ոչ
ՀԱՆ զի անդ ելանէին ըստ
թե ձայնին ազգաց ազգաց։ Ալ
զպաշտօնն յակոբայ վկայել սի
տակ տերացաւ։ Ալ զձեզ երկ
նի ի յերկրի հիւթաճոր կեր
պիւ տեսանել։ Աւ ով թէ ա
Թոռք արկեալ կան ձեռակեր
տական մարդկային բեմբի և
յերկրի կարծրագատ եկասկա
ծափորձ և վճիռակ ընտիր մա
հացու դատեալ դատաղատն։

Ալ դատաւորն համագոյից
կշռօղն սրտից և անգոյիցն նա
խագիտող։ Ալ եդ զոմանս առա
քեալս առ յինքեանէ։ Ոմանս
մրգերս գուշակս ապառնեցն։

Ոմանս աւետարանիչս կենացն

Հուրդ աշտանակիւր ձրագացն
անձառապատում և խորախոր
զօր ճարպաճոռական խուզիլ
սապատրոյկ ճաճանչէդ, ո՛հ
Ո՛րդ յեօթնեակ բերանոյ լու
տողին բանի։ Նո՛ւր նահանջ
կենաց՝ յընթացս ախտի։ Ո՛հ
ման վշտաց տագնապի։ Ահա
ղենի։ Ո՛յնորդ կենդանի դա
հաստատեալ։ Ո՛յ բարերարին
բերանոյ օրհնեալ։
Ո՛նունն խորհրդական։
Ո՛րօնքն վերնական։ Ա՛ղքն մաք
րական։ Ո՛նթացքն հրեշտա
կական։ Ա՛ուշունն դովական։
Ա՛կատուածն ուղիղ միական։
Շ՛աբիրն ամենական։ Ո՛ինքն ան
հասական։ Ո՛՛ճանգն անշարժա
կան։ Ա՛ուրն անկեղծական։
Ո՛ղն անչիջական։ Շ՛ահատքն
անապական։
Ա՛ինն յաղթական խմբից ե
ից։ Ո՛արեհամբաւն ի ժողովս
ազանց։ Ո՛նձանին ի կոյտս բազ
մաց։ Ո՛րձանագրեցն ի մատենս
ազգաց։ Ձ՛րօղն աներևոյթ գա
զանաց։ Ո՛խոյեանն գիմամար
տիկ դիւաց ներհակաց։
Ո՛՛ատամանեկն գեղեցկին լան
ջաց։ Ա՛ետն արարողին կապար
ձաց։ Ո՛՛ղեղն լարեալ յաղթողին
գրկաց։ Ո՛՛արն պարսից նրուա
նոյն ձեռաց։ Ո՛այիսոնն ընտիր
հզօրին կամաց։ Ո՛՛ետրակայեցն
Ձիս մասանց։ Ո՛՛ընկզդուն պար
տեզ մեղանաց։ Ո՛՛նունեակն նիւ
Թոյ յանցանաց։ Ձ՛արօրինակն
մարմնաւորաց։
Ո՛յսն Ճագէ՛ի ստորին երկրէ
Ո՛՛ին արևուս ի՛մէջ Ձի։
Ո՛՛ն Ձն համայն իսկապէս հողե
ղենի։ Ա՛՛ի՛նորդ կենդանի դա
տողին բանի։ Ո՛՛ր նահանջ
մանն վշտաց տագնապի։ Ահա
կենաց՝ յընթացս ախտի։ Ո՛՛հա
րան երկրորդ նորս լիշի։ Ո՛՛պաքնիչ
մահու ի խուսանկ բուրաստանէ։
Ո՛՛ղանակ կենաց ի մահու սաս
տի։ Ձ՛անկ շնչական սատակման
վըճռի։ Ո՛՛ժշկապետ մարմնոց
յօդեալ ըստ հոգի։ Հ՛րաշագեալ
գեղով ի դէմս կերպի։ Ո՛՛օրու
թէ ազգման ի տուր հագագի։
Ո՛՛շալ փրկութեն ընորհացն չի։
Ո՛՛ղջ այաքանեաք ընբռագօք ի զա
նազանական մասունս բանի յա
հէտ պահել երջանիկդ ի գու
մարս գընդի հայրապետական մե
ծարեալ գասուն, ընտրեալ և
գովեալ ըստ ըսբ յակոբ։
Ո՛՛հեհ՛ըօրաց խուժային ոյրս
կական ազգաց, դիւացազանց շա
ռաւիղ լուսոյ ածպաշտութե։
Ո՛՛հովիւ որդւոյ քեռուրայ որ
յաբրահամայ, երկրորդ յակոբ
նախնյն գերազանց։ Ո՛՛րկողն
արեան հարազատ անթիծ ի
վէմն կենաց կառուցեալ։
Ո՛՛ինդ յեօթնեակ բերանոյ լու
սապատրոյկ ճաճանչէդ, ո՛հ
զօր ճարպաճոռական խուզիլ
անձառապատում և խորախոր

Ա՛ն զի նա համասերմ միաբոյս
ցամքի, նահատակ յաղթօղ։

Ա՛ն զի ոչ ասպարիսի՝ երկրիս կեն
ցաղն, նահատակ յաղթօղ։

Ա՛ն զի սորին ասպարիսի՝ երկրիս կեն
ցաղն նահատակ յաղթօղ։

յերկրիս կենդանաւոր անցա-
գառաջ միաւորս։ ¦ և ասէ ցերն
լով երկրաւոր, ըզ բարձրելոյն
քան զձեզ։ ¦ Ձի դուք մեռա՛ք եւ
Ձայնի՛ իւրոյ էն զերկին կանդ-
հիւղն կենացն քանի հովուական
տունկն կենաց բարեցն բերդե-
այս՝ միացեալ հաստատեալ ի՛
ստուգապէս խոստովան եսցի ինքն
հօր իմոյ՝ քակտեսցի և արդ
տունկ ոչ արմատացեալ ձեռամբ
զբոլորիցս բարեսրտեալ, ամ-
զոր ինքեան միտեալ առ պատ-
ղոյն բերումն ամայի։ ¦ և ասէ
ցորդն ինքեան միտեալ առ պատ-
բագործ։ ¦ և դարձեալ զանկը
հայր՝ հանդերձիչ կազմիչ երկ
առ հայրն իւր պատճառիրեալ
ասաղրեալ, և անպարագիրն
որպ սրմատաճոր, և դուք ուս-
բերեալիք։ ¦ և դարձեալ ¦ ես
գովելի, զի դուք չիջեալ պտղա
եդի կազմեցի՛ ի մի ևինոյն հիմն
ես ընտրեալ անկեցի զձեզ և
առ գովել գունդ աշակերտացն,
տապէս գլխաւորեցաւ յասելն
բառ նախաժամանեալ՝ ձեմար
գեալ։ ¦ Ո՛ր ևբանին ՚ի բար
կել, և կենդանի հոգւով նորո
լոյն, ևի ձեռն ձեռին էին մշա
զի ևս ընտրեալ զձեզ ևս
Թագ ¦ Ձեռն ¦ Ձեռն ¦ Ձեռն

Ո՜վ Քանչրու՝ ի կարգս բանից։
Ընդ երկնայնոցն կցորդեցաւ
Ընդ բանս, եգ կառուցաւ։
Ընդ նըշիւրեց, ճենճերեցաւ։
Ընդ մաղթեաց, խնկեցաւ։
Ընդ գուշակեց, կատարեցաւ
Ընդ անէծ՝ արձանացաւ։
Ընդ օրինեաց՝ լցաւ
ուաւուն։ Ընդ օրինեաց՝ լցաւ
Հատակ օրիորդաց եղոյց պա
կեաց քան զէ վերարկաւ։
մոլել պատկերս։ Ի մօթով ծած
ղանակեց։ Ձ Ներուէ՝ ի տղայու
թէ կանխեցոյց։ Ձ գեղացոյց զը
Ձ գոյն հերաց նոր յե
մեծս։ Ձ գոյն հերաց նոր յե
կեաց։ Ձ շանս գործեաց մեծա
Ձ յա
ճախութէ աման՝ զգնացս փա
տեալ յերկարաձգեաց։ Ձ յա
րըստին լոյս։ Ձ հուրս համառօ
հրաշս։ Ձ չայ ընծայեաց զվէ
Ձ վիմին մեծի կատարեաց զը
նեաց և կենդանացոյց։ Ձ ոմն
մահացոյց և գարձեալ կեցոյց։
րար զօրուն։ Ձ եռեալս կանգ
րէն՝ ի մարմնի։ Ձ աղօրածս ը
բակի։ Հոգիս դարձոյց անդ
բաւ բարի, յատեանս հրապա
ձայնի, ՝ի հրմն սաստի, ՝ի համ
Ձ ընթացս բանի, յազդումն
տիրապետ քանթէ մարդկաբար։
Ձ ամենայն վերաձառեղովք։
դասեցի։ Ընդ ձմրէ բարգա
դրճագս բղխման բանիս այսր

Ձ ար յիրաւի զայսքանեցի
տիկ պատճով բիւրաճոր։
կի մերոմս աղցաճոր, յոքնապա
Ձ ե՛ւ ի խիստ վարս կրօնա
ճոր, եղև անձնաճոր միտնչենա
ճոր, վայելչապէ գոյր պսակաճոր
Ձ ե՛ւ ան պատսպար գաճաղան
ճոր, հոգեղջահ ընդրհիւ զինա
ճոր։ Ձ ե՛ւ հնրակայ գոյ նիւթա
ճոր, մարձնագելոյ բանին կեր
պաճոր։ Ձ ե՛ւ ի ատորիցս աստեց՝
անկարօտիցն հանգունաճոր։
Ձ ե՛ւ ի մատպատ գեղպատկերա
ճոր, ըս արիւնբաշնակ խմբին լու
սաճոր։ Ձ ե՛ւ մաքրակենցաղ վա
րուք ձգնաճոր, բազմաժանեգ
որդուովք պտղաճոր։ Ձ ե՛ւ ըն երկ
նային ձրից պատմաճոր, արքայ
ութէ ետն աճետաճոր։ Ձ ե՛ւ հա
ծրէն սեռք բանաճոր, նա կըրկ
նակի ընդուզ հոգևորս։ Ձ ե՛ւ այլք
կայսերաց հրովարտակաճոր,
նա՛ ի վերուստ մեզ պատգամա
ճոր։ Ձ ե՛ւ մրնդրէին հետոց ու
ղևոր, հզօրապես վճռօք թիզր։
Ձ ե՛ւ տանկօրէն կրիւք տիրա
ճոր, ընդեմ վշտաց մահու ահա
ճոր։ Ձ ե՛ւ ի իդ ադարման եղծման
չերմաճոր, արարչական բանին
սպասաճոր։ Ձ ե՛ւ թշնառապէս
յերկրի աստ վտանգաճոր, ըն
քի սիրով երկնաճոր։ Ձ ե՛ւ միա

ներհակօք զիրեարս բախեալ։ Ա-
մէն յաղթէ՛ և ամէն պարտի փախ-
նէ՛ և արշաւէ՛ յանապաՀէն սահ-
ման, և անդէն նահանջի։ Որ-
գուամբք կենդանի զօրաց՝ մի-
մեանց պատահին՝ և անդէն ջր-
բին, քակտին, լուծանին։
Որպէս ազինք զանազան ազգաց
ի զուր խռովելոց յերկրէ կո-
րուսեալ։ Նոյնպէս բարբա-
ռին, անձայն աղաղակեն, անխոր-
հրդաբար խիզախեն։ Եւ ան-
ոչ երևին։ գոն և ոչ էանան։ են
և ոչ ճանաչին։ մնան և ոչ տես-
նին։ Ի փուխրութեան էից առա-
կեն։ Ի խաղացումն ժամանա-
կաց յայտնեն։ Ի սատանայական
աՀուզոց նկարեն։ Ի անցաւո-
րացս բարձրումն գրեն։ Ի լու-
ղակք՝ ի ծովու ահագինք՝ գլխա-
Հորին սաստկութիւ լեռնաձանն
անՀանեալ կիտիճ։ Ի և մա-
նուկք ըստ նովաւ տկարք, բազմա-
ցել օտարատեսակ այլազան զար-
մից։ Ի անայ զկոկորդն ըմբըռ-
նողական, և ձգէ զնա երբ՛ի մե՛ծ
մահու։ և են ներ նուէ պոռոտոյն
պարարման։ Ի ն և յերկրի բը-
առնքբռնադատիչք փոքունց,
որք զօրեն սոցին, երբ նանոցին
Ի են կերակուրք ժանեացն
ծախման՝ ձկունք օրսորդաց։

Թէ դեմատրի էհերձ։ Ո՞երկեր
բաժանեաց ղնանաՀ խաչին շեղ
տակի, քան թէ մովսէս զծոլն
գաՀաղանաւն։ Ի ղբիւր յանա
պատ բղխեցոյց։ Ցանդնդոց
երկրի՝ ջուրս խաղացոյց։ Ի ըս
տորին ծոցոյ անբաւ խորութե՝
վտակս կոչեաց։ Ի րկու թէ՛ ի
թշնաւութեց՝ բազմաց աղօ
թեաց։ Ի արեպատեհ ամաց
հանդիպեաց։ Ո՞մեծն արքայից
օրհնեաց։ Ի ՚ի կարկառեաց՝ ի
գագաթն, զոր հրեշտակք պատ
կէին։ Ի բր առնըազ լաւ՝ օ
ժանդակեաց։ Ի շուք ընդհո
զարդու անմարմնոցն տեսաւ
րեցաւ։ Ի ատակարար մարդ
կային կերպին՝ զնոյ պշտօնեային
հաՀեաց։ Ի տապանակ մարմ
նոյն, զՀոգին յաստեղս փրկեց։
Ի ան զի յիշատակել զլատան
ապրատու նոյեանն վիայի, յո
րում կեցին նըւազք յանբա
ձից, խակոյն՝ ի դէմն առեալ ըզ
խորՀուրդն՝ իմաստանայս տպա
ւորեցոյց։ Ո՞ն իւրայնովքս
պատկեր ծովու ծփեալ՝ իբազ
մաց, ոչ լուծական ալեօք կո
ծեցեալ և այլ՝ ի զանազան պատա
մանց շարժեալ։ Ի խաՀիճ զայրա
ցեալ՝ ժողով պղտորեալ, եղանա
կօք այլայլեալ, և ընդիմական

Ածխ. 14. 16

Յհբ 40. 18

թոյն մարտիկք։ | Եածեն զուս-
տն, եւ մաքրեաց երկրակն մաք-
դիտութիւն։ Եւ վերնոյն դա-
մահացու՝ հին հարիցն խորա-
նին, եւ մեռանել չօշափեն զօրն
վիշապն յօդաւոր եւ պարզակա-
կայից վերին հրեշտակացն, ըզ-
ման ծաղուս ըմպահկեն կածուք
գեալ։ | Նայց ևւ խաղս այսպան
առաւ կերպարան տեսակի զուս-
մակերտուլ երկաքանչիւրոցն
ախտից ընդոգնել՝ ի մի թանականաց
տոհմից ասպարէզ ևճառք զան
գենից աստուստ ընթեռնուն
ածուածն ոտին հետարան։
Կն ևւ ծովու էին ճանապրհք,
և շաւիղք ներ՝ի ջուրս, որ զան
հասուածն ճառ առակէ։ Կշ
յաւէտ քատակ զնմանն ունի
երկիր զծովու։ Կն են ըն բնա
ւին հագներգուածն հայել՝ի
ստորին խորանիս անդնդոց մրուր
կան։ Կւ խաղալ անդնդապետա
կան ածականաց, ասել ըմ
րատեր ազգականութեան, անշա
նակեալ ազգ յայտնապես զա
զանգն ահարկու, պատրանաց
հրկրի ընչեն ուժգին, փինչեն
ախտիւ. օրինակաւ ցոլման առ
տեղաց, ըստ ասուածոյն կանխա
սաց բանի։

Ըրդ ծանուցաւ խսկապես հա
մակերտուլ երկաքանչիւրոցն
առմի կերպարան տեսակի զուս
գեալ։ | Նայց ևւ խաղս այսպան
կայից վերին հրեշտակացն, ըզ
ման ծաղուս ըմպահկեն կածուք
նին, ևւմբռնել չօշափեն զօրն
վիշապն յօդաւոր ըն պարզակա
մահացու՝ հին հարիցն խորա
դիտութիւն։ Նդ վերնումն դա
սուն, ևւմարմնաւորակն մաք
ինքնաւոր անարօրակիր բոյսս
բիւրատեսողուն, ևծատուս զա
նազանս։ Կերդ սերմանց անձա

ևւ ըստ ասուածոյն կանխա
սաց բանի։

Ըրդ ծանուցաւ խսկապես հա
մակերտուլ երկաքանչիւրոցն
առմի կերպարան տեսակի զուս
գեալ։ | Նայց ևւ խաղս այսպան
կայից վերին հրեշտակացն, ըզ
ման ծաղուս ըմպահկեն կածուք
նին, ևւմբռնել չօշափեն զօրն
վիշապն յօդաւոր ըն պարզակա
մահացու՝ հին հարիցն խորա
դիտութիւն։ Նդ վերնումն դա
սուն, ևւմարմնաւորակն մաք
ինքնաւոր անարօրակիր բոյսս
բիւրատեսողուն, ևծատուս զա
նազանս։ Կերդ սերմանց անձա

րըն մեծ ևզնեբ, զաստ հրամա
նի բանին այ՛ի վերա կամակոր
օձին վիշապի. և իբր զնկուն մի
ձագ՝ կապանօք անկառչած բե
րեն, ըստ եսայեայ՝ յորում՝ ևմե

ծին դաւթի։

Յապիսեաճիմ պատրաստութ
անձին հանդերձանաց՝ կուռ
վառեալ, անկապուտ պնդեալ՝
անվան ամրացեալ նախապատուա
այս սրբոյս յակոբայ, նշխարս յի
շատակի մասին օրհնութեն ջա
փաբերականի, զապաւէնն քա
առասանեց մաքրոց ևանմաքրից,
զնախիկերոն փայտի տախտակ
իբրև զհին յիշատակարան հա
ւուցն անցելոցն։ Ո՛ր՝ի ժա
մանակին առասպել վարկան և
զհաճատոցն աչս փակեցին առ
անցել գարուցն յարմարավէպ
ևանվրէպ գործս։ Եւ իբր Թէ
ջից՝ եղեալ իրն էուճ, անպի
տան գրեցին զդէմս բանին և
պարսաւելի, իբրև երկն ևծը
նունդ չարագործ ասս մոսց ըլ վայ
րաձաւից։ Ուստի զայսպիսին
անուն խուժական հնչմանուսօ
րէն փոխաբերին ուրճապտ դև
կալխոն ըլ նոյն ասել. որպէս զոա
պանին յարմարադրութիւն ասդ
րեցին առաքեալ։ Յոսու
պատճառս վրիպեցուցանողաւ

Տէր

ի կշտամբանս յանդիմանութե
Թերահաւատիցն, կառուցանէր
զշնորհեալ շերտին զդպրի հատ
ուածս։ Այսպէս կասկած վար
կածից խորհրդոյն կարծեաց։
Ուստի ոչ իբրև զկեանս հա
մայն խոկային, այլ իբր զկենդա
նեացն հաւաքարան զայս
խնդիր դնեսց։

Ո՞ր զի զօրացելոյն՝ի կեանս
քենաբից, ՚ի փրկութեին ՚ի
զանց։ ՚ի լոյսն աչխարհաց։
՚ի նպատակն վարուցն անբծաց
՚ի յարպասանն տիեզերաց։
՚ի գանձն բարձանց։ ՚ի լու
ծիչն մեզաց։ ՚ի զարդն ամբադր
րոշմ երեսաց։ ՚ի ձիրն արբես
տից արարչին կամաց։ ՚ի խաչն
հաստատին միառաց։ ՚ի վարժա
րանն կրից կուսանաց։ ՚ի կայա
րանն հոգւոյն հոսանաց։
՚ի ճեղորդ ուրեմն զմեծին նը
պաստ զիմաքուն խուզել զնոր
հրդարանն։ Ո՞ գազանային
խմբին ջոկարան։ ՚ի տիրական
բանին ուխտարան։ ՚ի ևանպատ
տելի ձեռնին յաղթարան։
Հա յայսմանպա պատրոյգ քո
ղդ բարեզարդութե ջահաճ
րական բանիս անջպատեցաւ։
՚ի մեծմէն երկնաւոր։ ՚ի տա
պանն ամենակիր։ ՚ի այրն մեծ

կան կենդանեաց՝ ոչխարք պա-
խազք նըշխրելիք։ Յանանձա-
ւորութեն յամէն և ահեկէ։
Եւ գազանական բարոյից՝ նո-
ւրակարան կենդանի, արմիւա-
պարան, հեզութեն հոգւոյ։
պաղիւր ջրոյ։ Հանդարտ կեր
աղքիւր մաքրութեն, քաղցր
Սըճիրակ մաքրութեն, քաղցր
Եւ մանան սիրոյ, պարգև զմեռոյ։
նաց։ Եւ կենդոյ շինածոյ՝ ըզ
տեսանելիք։ Երկակի ունկան
լսողաց, ըզ օրէնսդիրք փառաց
որութեն յամէն և ահեկէ։
Եւ գազանական բարոյից, նո-
խազք նըշխրելիք։ Յանանձա-
ւորութեն յամէն և ահեկէ։
կան կենդանեաց՝ ոչխարք պա-

ընտիր։ Ու կամն անպատիր։
Ու ուղիղ հաճատոյն խնդիր։
Ու խորհուրդն ճառագիր։
Ու գիմական ամենայիր։
Ու եղական պատկերին իր։
Եւ վայրապար ընթացք։
Եւ անկայուն միտք։ Եւ վրի-
պակ հետք։ Եւ սասանել սիրտք
Եւ անհրատ երիկամունք։
Եւ շինել լուզք։ Եւ ամենագոյ
արգասեաց լցել շահաբեր։
ածականաւ՝ հովիւս այս բարի։
Ա՛ն ածն առաջնորդաց։
Պարծանքն լաճաց։
Յարգարիչն եկեղեցականաց։
Հանգիստարանն նահատակաց։
Ի խոյեանն յաղթականաց։
Ստրատեայն հաստատելոյ։
Ցաճախատին մարտիրոսաց։
Ի պաքինիչն մահու երկանց։
Պեղանին խաստութեն վիրաց։
Ի յցելուն ապաշխնողաց։
Ի նահատակն յաւուրս պահոդաց
Ի ուսուն մոխիր վերնամ՝ պրգևաց
Ի նահատակն սուիերի անեղծա
կան գրոյ։ Ի տանէ խոհեմա
կանի պետութեն բարւոյ։
Ի ծովէ մեծէ ակն մրգրտոյ։
Ի գառնարմատ ծառոյ՝ ճաշակ
նոր պտղոյ։ Ի փշագետին ան
դեզոյ՝ սահման գալարոյ։ Ի մէ
թուն սուերէ՝ նշոյլ մեզ լուսոյ

կալուչք յանպիտուցն՝ արձնք
զ՝ի խոնարհայ, եւ առնչնք՝ի կրսե
րացս։ | զձալիք զ՝ի վատթարաց,
եւ հրաշալիք յանարգացս։ Համա
կերտ օրինակութիւնք առ քնաղ
ընտրութիւն սրբոցն՝ յարտհիւս
մամբ ձառիս բազկացաւ։

Ոսկ զանհնարինն հնարաւորու
թիւն՝ յերգագրութեան բանից շա
րադրել, զկոչօղին փառս յաշա
խէ։ | Օ՜ի՛ ետատասկ քաղցրու- (Ես)
թիւն թզոյ, եւ կամ՝ ի փչոյ ողւոյդ 7։16
խաղողոյ ասել մրկչին, ոչ զարն
կոց ալեայեկինաց առ ծառս բե
րուն պտղոյ յոյլ զասուն մա
ղեց բնաւորականաց զկամացն
անփոփոխուն։ | Ոսկ սղբա միա
բանեալ ընդ միմեանս, ելին յերկ
րի՛ ըստ տեսանողին, եւ ոչ ասասանե
ցան կամ յեղանակեցան ըստ
դաւթեն երգոյն։ | Ա երկիր՝ի
նորոգ կրծս, եւ աք՝ի վերստին
համբոյր ևընտրական բարս։ Ա
զի եւթն երկնակաց աբբա
կօբ՝։ | յոմանց ազգաց փանա
քին մտախոյզ ինաստասկան ախ
տարակայ խարդեմայ հմայից,
իբր թէ ստեղծին աեմ՝ ազդեց
մամբ՝ կոչեցաւ զգօն, այսինքն է
հանդարտ։ իբր թէ հեզ։ որէ
հաստատուն։ այսէ անփոփոխ։
որէ լրութ՝ի կատարելութե։

տարագելիք։ | չարեաց հեթա
նոսականաց, աննրբազ բարիք։
| խաչարանունդ Հարց, մանկունք լուաց։ | խակերտել քնե՛, առ այլ՝ի յայլմէ։ | սպա նոզաց մարմնոյ՝ կենդանապար գեւք հոգւոյ։ | ե այսու առին ոչ խուն մի ստորագրին, քան թէ ճճապանճ պարճանօք ՚ի լոյս ներբողն։

Ա՛ե թէ պարտ զտարացոյց փոքուն առ ճճին օրինակ դա սել, ոմն աքանչանի թիւրակէս ՚ի խածանօղ մահացու սողնոց առկենացս նիւթ պատրաստել. յորոց ոմք զբժշկայինն միշտ համբուրեն կրթականութիւն։ | Թորմանէ բոստոյ՝ կայլակ կաթճածոյ։ | քառ առանեաց անմաքրից, ներկճածք կայսերական հանդերձից։ | զազիր գարշութեց որդանց, պատճառ կանխութք մետաքսից։ | գետ համատ եվմադարան գազանց, առ կերպատուցն գնդեցկութե ատեք սրբից։ | ժանեց փղոց եվապակաց, աթոռ ոտն յօրինեցան կառուցմունք հանդերձանաց արքայից։ | չէ՛ի խղճայթից խաւոց արմատոց՝ որդան կարմրու թէ գունեղանգ բարձից։ | ե արդ վայելուչք՝ իտգեղաց, եւ ընտրեալք յանդիմանութեան՝ ի ներբողն։ | Ա՛ոսկ զանհնարինն հնարաւորութիւն՝ յերգագրութեան բանից շարադրել, զկոչօղին փառս յաշխէ։ | Օ՜ի՛ ետատասկ քաղցրութիւն թզոյ, եւ կամ՝ ի փչոյ ողւոյդ խաղողոյ ասել մրկչին, ոչ զարնկոց ալեայեկինաց առ ծառս բերուն պտղոյ յոյլ զասուն մաղեց բնաւորականաց զկամացն անփոփոխուն։ | Ոսկ սղբա միաբանեալ ընդ միմեանս, ելին յերկիր՝ի ըստ տեսանողին, եւ ոչ ասասանեցան կամ յեղանակեցան ըստ դաւթեն երգոյն։ | Ա երկիր՝ի նորոգ կրծս, եւ աք՝ի վերստին համբոյր ևընտրական բարս։ Ա՛զի եւթն երկնակաց աբբա կօբ՝։ | յոմանց ազգաց փանա քին մտախոյզ ինաստասկան ախտարակայ խարդեմայ հմայից, իբր թէ ստեղծին աեմ՝ ազդեց մամբ՝ կոչեցաւ զգօն, այսինքն է հանդարտ։ իբր թէ հեզ։ որէ հաստատուն։ այսէ անփոփոխ։ որէ լրութ՝ի կատարելութե։

Յորում ձառս յիշատակի հրա-
հոմբիս պատճառարութեի:
ձէն նամակատատոյց առ Ճծի
հանդակ բանիս աճեռատպատ
Հայաստանեայցս պահպանուել
մերձաւորագոյն . և առ դէմս
բանիս մերում տպաւորգոյն,
վիճակաւն գաւազանի ընտրու-
թեն մեզ ընտանեգոյն: Ուստի
և մեք հետևեցուցաք զսուր
զայականի՝ առ պայման կա-
ռուցման անդամոցն բերման:
Եւ քանզի յաղթէ սրբոյս այս
պատիճ սակաւամանեայ մեր
գովեստի, և գերազանց փո՛ղն
նշոյլ առդաստ խմբի երջանկաց
պարու: Եւ քան զնմանիսս յաղ
Թական և պայծառագոյն . և
մերձաւորագոյն . և առ դէմս
վիճակաւն գաւազանի ընտրու-
թեն մեզ ընտանեգոյն: Ուստի
և մեք հետևեցուցաք զսուր
հանդակ բանիս աճեռատպատ
ձէն նամակատատոյց առ Ճծի
հոմբիս պատճառարութեի:
Յորում ձառս յիշատակի հրա-

ձեալ, որ հաստատեաց
զձեզ ի սոյն՝ ամէն:
Եւ արդ՝ ի պատճառն յարել
կենաց՝ ի սկզբնահայրն բա
րեաց յայ, օրհնաբանեցուք զնա
ի ներս նր ը սաղմոսողն: Եւ
ևս նորին՝ զերկիւղած անձան
փրկողին մերոյ Հոգւոյ բարձրե
ցոյն փառաւորեցուք: Եւ կնիք
գլխաճորութե բանիս աճարտ
մանն՝ զոսկալն և զպաշտելն ը
նուէնն այ՝ սահման փրկութե և
կետ կենդանուե նկարեալ դի
ցուք: Իբր զգլուխ մարմնոյ
զգայականի՝ առ պայման կա
ռուցման անդամոցն բերման:
Եւ քանզի յաղթէ սրբոյս այս
պատիճ սակաւամանեայ մեր
գովեստի, և գերազանց փո՛ղն
նշոյլ առդաստ խմբի երջանկաց
պարու: Եւ քան զնմանիսս յաղ
Թական և պայծառագոյն . և
մերձաւորագոյն . և առ դէմս
հայաստանեայցս պահպանուե
բանիս մերում տպաւորգոյն,
վիճակաւն գաւազանի ընտրու-
թեն մեզ ընտանեգոյն: Ուստի
և մեք հետևեցուցաք զսուր
հանդակ բանիս աճեռատպատ
ձէն նամակատատոյց առ Ճծի
հոմբիս պատճառարութեի:
Յորում ձառս յիշատակի հրա-

զօրեղ՝ մերոնք սատակման սա
րեաց։ Ընդդէմ դիւագունդ
դասուն՝ հաճատոցն բանիւ մը
ուսուցեաց։ Բայց նահատակ հան
դիսայարդար՝ ի կատարածի լըր
մանն գոչեաց։ Եւ ոչ խրախոյս
բոլորից երկրի, ի մերձանակ
ձակատուն ձայնեաց։ Եւ իբր
նախաշաւիղ առաքնորդական
յանտարակոյս յարկ հրաւի
րեաց։ Եւ գայթակղելոց ան
ձանց, յարուցիչ ձեռն կարկա
ռեաց։ Եւ զվեղացն կապ, աղօ
թիւն սուսերբ խզեաց։ Եւ ըղ
պակասումն ամաց, մաղթնացն
հայցմամբ կրկնեց։ Ահու և
կենաց, երկատեսակ բուրումն
բարդեաց։ Հանգստեանն ա
ձիւն, փրկութիւն աճանդ մըթե
րեաց։ Գրեալ մուրհակ ոչ
տուցս գոյ, պարգևական բա
նիւ պատառեաց։ Արծաթ
փրկանաց անցաւոր վարձու՝
ոչ գրաւեաց։ Նկաշառ ոստի
կան, ամ հոգւոց խորհրդաբա
րեաց։ Ջրելական հանդեր
ձիւ փութց, զինքն զգեստաւորեց։
Ո՛ռաքելօրէն պահպանմամբ,
զխայթոց բանսարկուին կոխեց։
Եւ զանձն ըստ փայտ խաչին յի՛
տենչանօք կախեաց։ Եւ ածոր
դուն կենդանարար կրկին հա

չապատում դրաճանի, և հրեշ
տակական լեզուին դիւր երագ
և հրանիւթական երգոյն գոր
ծի, բարեբան բանիւ յաղթական
ձայնի, կասել նահանջի։ Եւ զն
եւ լուսակերպապէս ի Թեթև
Թևս բարձրուեւ ի հովտէս մա
հացեաց երկրի՝ յանդրանկացն
վերհիւ վիճակ, ի նշան ազգևացն
ուխտի։ Եւ կենդանուցն ըս ա
սացելոյն՝ ի միջոյ մեղաբերց փո
խեցաւ։ Ընդ՝ իպատիբրանաց
հոգւոյն զարթուցեալ և ի մաստ
նացեալ, ատեաց զամ չարեաց
ընթացմանն։ Եւ զշնորհ ընդ
հին յի՛, ի պատակեր իւր կերպա
հորեաց։ Ալաղթօղ մահու երե
ւել ցուցաւ։ Եւ գերակայ ա
պականութեն յայտնեցաւ։ Եւ
զվաստակ աշխատաւորական ը
ստին ձգանց արիապէս ի գլուխ
իւր կապեաց։ Եւ կայսերական
դիմաց ահագին տեսաւորեցաւ։
Եւ՝ ի՛մաքրականն գործակնի՝
սրբութեն ազդումն ամենայն։
Ո՛ղացոյց վտակս կենդանա
կանս յապառաժ սրտի։ Ջան
զըղչական հոգւոյ՝ հառաչանս
հեծեծանաց հաստատեաց։
Ո՛ տեսանելեաց աչաց արդա
րացուցիչ արտասուաց վիժակս
վայրաբերեց։ Իբրև կենդանի

ձասարեց։ Եւ ի հարեբրական մարտին յաղթութեն միաբա նեաց։ Եւ կերպարանին խոր հրդեայ կամայն իւրոց կըցոր գեաց։ Եւ նորոգաձայ յարուե կական լուսոյն հաղորդեաց։ Օ, հիանան երկնից խորհրդաշէն համայն հերքեաց։ Օ, հեթանոսաց սիրտ, ի քաջազնդութիւն ընդճահեաց։ Եւ ինեղուե մեծ անդորրութիւն մեզ ընձայեցիր։ Քանակ բարձրելոյն ոտից, ի յեր կըրի աստ հիմնաճորեաց։

Ո՞ղորմդոց բազմաց, անբա ժիծ դաստ գումարեաց։ Ենդա նաբաշխ ա՞ք քահինեց, յիմնադ լինն համարձակեաց։ Օ, ողբոց և զարեաց հոյս, ինքեան ձեռաք պաշտեաց։ Նոր մարմնոց կարեաց, և ղոգուծն կէաս կատարեաց։ Եւ ձապետ կամ ծառակարար, խնամատուիչ բնաւից անտեսեաց։ Եւ առաւաքար զորութիւ հոգւոյն, առ համօրէնս մանաճորեաց։ Ոսկերս օգտա կարս և ձակեղոյցս՝ մատենա գրեաց։ Որով սահմանաւ կըշռուեաւ թանի, զչարախօսաց բերանան կարկեաց։ Եւ ջերմ հաճոզականն խիստ դաճանութիւ, ամիս իսկ ըմբերանեաց։

Ընդհանական կանոնս, յաւետնա յարակայեաց։ Եւ իբրև զայս մասունս հանդրձանաց բարձրութեց նիւթեաց, ապա մատուցաւ անարատաձոյս կամաց բարձրելոյն ի հոտ անուշից, զեր նուամն հաճոյական ազօհբանական։ Ոյժդ մեքրական ինընչի բուեն ընտրական։ Ռովանդակ կապես քեզնպաեին մեծի, վեր նայինն երկրի ընծայեալ։ Օ, ի իբրև զդժնեայ գոռոզ մարտակից, զմարմնոյս քարութիւ վանեաց։ Եւ անճանն իւրոյ յիշատակ, զամենակալ զորութիւն էին հրաւիրեաց։

Եւ արդ՝ արժանապէս և իրաւաբար հաւատարակուի այս քանեաց վերջ սին գանձեաւ։ Հիւսովսացաւ ի վեր համբարձեալ յառհաւատեայ ակնկալութեն։ Եւ ի մասունս ոսկերացդ մարմնոյն, զանձս խելի պիրգևան տնկեց, որով յուսացոյց և եղոյց զյարուին կենդանուե։ Ուրամակարկատ գըտաւ ցանկոյն հաւատոյ։ Շտարակ կինգ նեաց զբարեսիրդ դիտաւորութեն ընդհին։ Բանի հիմնեցաւ գրովնկարեալ քաջալերութեն։ Ո՝ահարձակ կենաց կատուցաւ հալածելոյ ապաւինաւթիւ։

Սիւն երկաթի ձգեցաւ, եկե

ցուք մատանեաք հաճատոյի փա-
ռաց մերոց Յիսուսի Քրիստոսի
Աստուծոյ մերոյ եւ Փրկչին
մերոյ, որում կ՚արժանանալ հա-
ճատոյ ի Հոգւոյն սրբոյ յանդի-
ման աղօթից սրբոյդ յակոբեայ:
Եւ մարմնոյ, բարեխօսութեամբ հայց
մեծի աղօթից կաթողիկոսաց անձին
քոյ լցի. ևս քահանայ՝ էպիսկո-
պոս կարօտականաց անձին
թերացի եւ վերծանիցէ՝ հոգւով
քով լցի. ևս քահանայ՝ էպիսկո-
պոս կարօտականաց անձին
ժանդակեսցես կանոնեալ պա-
տարագիս տառի, զի որ ըն-
նարատանիս առ քեզ հետևիլ:
Եւ հոգելի զօրութիւն օրհնեալ
հաճատոյ պնդմամբ: Եւ գերա-
կայ փորձութեանց գտեալ անտա-
նել ամենայն ախտից եւ ցաւոց
եւ ամենայն ախտից եւ ցաւոց
ամենայն ախտից եւ ցաւոց
ամենայն ախտից եւ ցաւոց

Ա՛հա ընկալ՝։

վերջինս այսօր ծանուցեր։ Մահու և թեւակոխ յաշխարհն Հրով զՇանապարհ յաղթողն Հրամայեցեր ահ այնպես, զի ոչ ոք ոչ ոք համարձակեցաւ ի քեզ հարցանել, թէ՝ Ո՞վ ես դու։ Գիտէին զի Տէր է։ Գայ Յիսուս, և առնու զհացն, և տայ նոցա, և զձուկն նոյնպէս։ Այս արդէն երրորդ անգամ յայտնեցաւ Յիսուս աշակերտաց իւրոց, յետ յարութեան իւրոյ ի մեռելոց։ Եւ ասէ Սիմոնի Պետրոսի՝ Սիմոն Յովհաննու, սիրես զիս քան զսոսա։ Ասէ ցնա՝ Այո՛ Տէր, դու գիտես թէ սիրեմ զքեզ։ Ասէ ցնա՝ Արածանող զոչխարս իմ։ Ասէ ցնա երկրորդ անգամ՝ Սիմոն Յովհաննու, սիրես զիս։ Ասէ ցնա՝ Այո՛ Տէր, դու գիտես թէ սիրեմ զքեզ։ Ասէ ցնա՝ Հովուեա զոչխարս իմ։ Ասէ ցնա երրորդ անգամ՝ Սիմոն Յովհաննու, սիրես զիս։ Տրտմեցաւ Պետրոս զի ասաց ցնա երրորդ անգամ՝ Սիրես զիս։ Եւ ասէ ցնա՝ Տէր, դու ամենայնի գիտես, դու գիտես թէ սիրեմ զքեզ։ Ասէ ցնա Յիսուս՝ Արածանող զոչխարս իմ։ Ամէն ամէն ասեմ քեզ, յորժամ երիտասարդ էիր, գօտեպատեայ էիր զանձն քո, և երթայիր ուր կամէիր։ Իսկ յորժամ ծերասցիս, երկնցուցանես զձեռս քո, և այլ գօտեպատեսցէ զքեզ, և տարցէ ուր ոչ կամիս։ Զայս ասաց՝ նշանակելով զինչ մահու փառաւորեսցէ զԱստուած։ Եւ զայս ասացեալ՝ ասէ ցնա՝ Հետեւեա ինձ։

Հանգարտ նայն առ հեղհեղուս Պատմաբանիչ հրովարտակք քոյինաշունչ պատգամագրութեանցն։ Ա՛ւ յապաղային տեսողք հրամայեցեր ճշմարտապէս, զի ոչ ոք համարձակեցաւ ի քեզ հարցանել, թէ՝ Ո՞վ ես դու։ Գիտէին զի Տէր է։ Գայ Յիսուս, և առնու զհացն, և տայ նոցա, և զձուկն նոյնպէս։ Այս արդէն երրորդ անգամ յայտնեցաւ Յիսուս աշակերտաց իւրոց, յետ յարութեան իւրոյ ի մեռելոց։ Եւ ասէ Սիմոնի Պետրոսի՝ Սիմոն Յովհաննու, սիրես զիս քան զսոսա։ Ասէ ցնա՝ Այո՛ Տէր, դու գիտես թէ սիրեմ զքեզ։ Ասէ ցնա՝ Արածանող զոչխարս իմ։ Ասէ ցնա երկրորդ անգամ՝ Սիմոն Յովհաննու, սիրես զիս։ Ասէ ցնա՝ Այո՛ Տէր, դու գիտես թէ սիրեմ զքեզ։ Ասէ ցնա՝ Հովուեա զոչխարս իմ։ Ասէ ցնա երրորդ անգամ՝ Սիմոն Յովհաննու, սիրես զիս։ Տրտմեցաւ Պետրոս զի ասաց ցնա երրորդ անգամ՝ Սիրես զիս։ Եւ ասէ ցնա՝ Տէր, դու ամենայնի գիտես, դու գիտես թէ սիրեմ զքեզ։ Ասէ ցնա Յիսուս՝ Արածանող զոչխարս իմ։ Ամէն ամէն ասեմ քեզ, յորժամ երիտասարդ էիր, գօտեպատեայ էիր զանձն քո, և երթայիր ուր կամէիր։ Իսկ յորժամ ծերասցիս, երկնցուցանես զձեռս քո, և այլ գօտեպատեսցէ զքեզ, և տարցէ ուր ոչ կամիս։ Զայս ասաց՝ նշանակելով զինչ մահու փառաւորեսցէ զԱստուած։ Եւ զայս ասացեալ՝ ասէ ցնա՝ Հետեւեա ինձ։

զքեզ ընտրելն և զօրացուցեալ
զքեզ ընտրելն և զօրացուցեալ
ձուկք և ստորինք։ Նկալցիս
գևի անաչառ բաշխմամբ՝ քար
գևի անաչառ բաշխմամբ՝ քար
Ժող. ութ 8։9 Ժողովեսցես զամենայն զուարճութիւնս քո յերկրէ քումմէ։ Ո՛չ եղիցի ձեզ անդ ցորեան և գարի և խաղող և թուզ և նռնենի։ Ո՛չ եղիցի ձեզ անդ ջուր ըմպելի։ Եւ կերիցես զհացն քո անկշիռ, և ոչ պակասեսցէ ինչ ի քեզ։ Եւ ոչ եղիցի ձեզ անդ ոչ աղքատ և ոչ անդամալոյծ։ Զի ոչ ապրեցուցանէ զքեզ Տէր Աստուած քո ի մէջ ազգաց երկրին, զոր Տէր Աստուած քո տայ քեզ ժառանգել զերկիր նոցա, զոր ինքն ունի ի ժառանգութեան։ Եթէ լսելով լսիցես ձայնի Տեառն Աստուծոյ քո, պահել զամենայն պատուիրանս զոր ես պատուիրեմ քեզ այսօր, զոր արասցես զբարին առաջի Տեառն Աստուծոյ քո։ Եւ եղիցի եթէ ոչ լսիցես ձայնի Տեառն Աստուծոյ քո, պահել զամենայն պատուիրանս նորա և զհրամանս նորա, զոր ես պատուիրեմ քեզ այսօր, եկեսցեն ի վերայ քո զամենայն անէծքս զայսոսիկ և հասցեն քեզ։ Անիծեալ դու յաւանի, անիծեալ դու ի դաշտի։ Անիծեալ է պահեստ քո և ամբարանոց քո։ Անիծեալ է պտուղ փորոյ քո և պտուղ երկրի քո, ծնունդ արջառոց քոց և հօտք ոչխարաց քոց։ Անիծեալ դու յերթալ քում, և անիծեալ դու ի գալ քում։ Առաքեսցէ Տէր ի վերայ քո զանէծս և զխռովութիւն և զանիրաւութիւն ի զամենայն գործս ձեռաց քոց զոր գործեսցես, մինչև ոչնչացուսցէ զքեզ և մինչև կորուսցէ զքեզ վաղվաղակի յերեսաց չարութեան գործոց քոց, որով թողեր զիս։ Մինչև ոչ կցեսցէ Տէր ի քեզ զհարուածս մինչև կորուսցէ զքեզ ի վերայ երկրի, յորում դու մտանես անդ ժառանգել զնա։ Հարցէ զքեզ Տէր ի սպառ և ի տենդ և ի տապ և ի տրտում և ի սուր և ի ցողունս և ի ժանգ, և հալածեսցեն զքեզ մինչև կորուսցեն զքեզ։ Եւ եղիցի երկինք քո որ ի վերայ գլխոյ քոյ պղինձ, և երկիր որ ի տակ քեզ երկաթ։ Տացէ Տէր զանձրեւ երկրի քո փոշի և մոխիր յերկնից իջցէ ի վերայ քո մինչև կորուսցէ զքեզ։ Տացէ զքեզ Տէր կոտորեալ առաջի թշնամեաց քոց։ Մի՛ եղիցի ձեզ ճանապարհ մի՛ առաջի նոցա, և ի վերայ ամենայն թագաւորութեանց երկրի ցրուեսցես զքեզ։ Եւ եղիցի դիակունք քո կերակուր ամենայն թռչնոց երկնից և գազանաց երկրի, և ոչ եղիցի որ վանեսցէ զնոսա։ Եւ զարհուրեսցէ Տէր զքեզ զարհուրմամբ Եգիպտացւոց և ի գաղտ հարցէ զքեզ և ի խոց և ի քոս և ի քոր, զոր ոչ կարասցես բժշկել։ Եւ զարհուրեսցէ Տէր զքեզ զարհուրմամբ մոլորութեան և զկուրութեան և զխելագարութեան։ Եւ եղիցի որպէս շօշափեսցէ կոյր ի խաւարի, և ոչ յաջողեսցէ ճանապարհ քո։ Եւ եղիցիս միայն բռնաբարեալ և կողոպտեալ ամենայն աւուրս, և ոչ եղիցի որ փրկեսցէ։ Նշանակեալ կին առցես, և այր այլ հանգուցանիցէ զնա։ Տուն շինեսցես, և ոչ բնակեսցես ի նմա։ Այգի տնկեսցես, և ոչ ուրախ լինիս ի պտղոյ նորա։ Եզն քո սպանցի առաջի քո, և ոչ կերիցես ի նմանէ։ Էշ քո յափշտակեսցի առաջի քո, և ոչ դարձցի քեզ։ Ոչխարք քո տացին թշնամեաց քոց, և ոչ եղիցի որ փրկեսցէ։ Որդիք քո և դստերք քո տացին ազգի այլում, և աչք քո տեսցեն և հալեսցին ի սէր նոցա ամենայն աւուրս, և ոչ եղիցի զօրութիւն ի ձեռն քո։ Զպտուղ երկրի քո և զամենայն վաստակս քո ազգ զոր ոչ գիտացեր կերիցէ, և եղիցիս միայն բռնաբարեալ և ճնշեալ ամենայն աւուրս։ Եւ եղիցիս խելագարեալ ի տեսլեանց սրտի քո զոր տեսանիցես։ Եւ զարհուրեսցէ Տէր զքեզ զարհուրմամբ չարաչար ի վերայ ծնկանց և ի վերայ սրունկաց, որով ոչ կարասցես բժշկել, յորմէ ոչ կարասցես ապրել, յորմէ ոչ կարասցես ազատել, յորմէ ոչ կարասցես փրկել։ Տանիցէ զքեզ Տէր և զազգ քո զոր կացուցանիցես ի վերայ քո առ ազգ զոր ոչ գիտացեր դու և հարք քո, և ծառայեսցես անդ աստուածոց այլոց փայտից և քարանց։ Եւ եղիցիս ի զարհուրանս, ի խրատ և ի նախատինս ամենայն ազգաց, յորս տարցէ զքեզ Տէր անդր։ Սերմանիս զսերմանիս բազում, և սակաւ ինչ հնձես, զի մարախ ուտիցէ զամենայն։ Այգի տնկեսցես և գործեսցես, և գինի ոչ արբցես և ոչ ժողովեսցես, զի ուտիցէ զամենայն որդն։ Ձիթենի լիցին քեզ ամենայն սահմանք քո, և իւղ ոչ օծցիս, զի թափեսցի ձիթենի քո։ Որդիս և դստերս ծնցես, և ոչ եղիցին քեզ, զի գերութեամբ երթիցեն։ Զամենայն ծառս քո և զպտուղ երկրի քո ճարակ ոլոմպոսի ուտիցէ։ Եւ պանդուխտ որ ի քեզ ելանիցէ, բարձրասցի ի վերայ քո բարձրութեամբ, և դու իջցես ի խոնարհութեան։ Նա ողորմեսցի քեզ, և դու ոչ ողորմեսցիս նմա։ Նա գլուխ լիցի, և դու պոչ լիցիս։ Եւ եկեսցեն ի վերայ քո զամենայն անէծքս զայսոսիկ և հալածեսցեն զքեզ և հասցեն քեզ մինչև կորուսցեն զքեզ, զի ոչ լուար ձայնի Տեառն Աստուծոյ քո, պահել զպատուիրանս նորա և զհրամանս նորա, զոր պատուիրեաց քեզ։ Եւ եղիցին ի քեզ և ի զաւակի քում ի նշան և ի զարհուրանս մինչև յաւիտեան։ Վասն զի ոչ ծառայեցեր Տեառն Աստուծոյ քո ուրախութեամբ և սրտի բարութեամբ ի բազմութենէ ամենայնի։ Եւ ծառայեսցես թշնամեաց քոց զոր առաքեսցէ Տէր ի վերայ քո, ի քաղց և ի ծարաւ և ի մերկութեան և ի պակասութեան ամենայնի։ Եւ դիցէ լուծ երկաթի ի վերայ պարանոցի քո մինչև կորուսցէ զքեզ։ Առաքեսցէ Տէր ի վերայ քո ազգ ի հեռաստանից, ի ծագաց երկրի, որպէս թռչի արծիւ, ազգ զոր ոչ լուիցես լեզուի նորա, ազգ անողորմ, որ ոչ ակն առնուցուն ի ծերոյ և ոչ ողորմեսցի տղայոց, և կերիցէ զպտուղ անասնոց քոց և զպտուղ երկրի քո մինչև կորուսցէ զքեզ, և ոչ թողուցուն քեզ ցորեան և գարի և գինի և իւղ և զպտուղ փորոյ արջառոց քոց և զհօտս ոչխարաց քոց մինչև կորուսցէ զքեզ։ Եւ պաշարեսցէ զքեզ ի բոլոր քաղաքս քո մինչև անկցին պարիսպք քո բարձունք և ամուրք, յորս դու յուսացեալ էիր ի բոլոր երկրի քում, և պաշարեսցէ զքեզ ի բոլոր քաղաքս քո յամենայն երկրի քում զոր Տէր Աստուած քո տայ քեզ։ Եւ կերիցես զպտուղ փորոյ քոյ, զմարմին որդւոց քոց և դստերաց քոց զոր Տէր Աստուած քո տայ քեզ, ի պաշարմանէ և ի նեղութենէ, որով նեղեսցէ զքեզ թշնամի քո։ Այր մեծատուն ի քեզ և ի տան քում, և աչք նորա ի սէր նոցա ի կնոջ իւրոյ և ի զաւակի իւրոյ զոր ինքն ծնցէ, զի ոչ տացէ ինչ ի նոցանէ ի կերակուր, զի ոչ ինչ մնացեալ իցէ նմա ի պաշարմանէ և ի նեղութենէ, որով նեղեսցէ զքեզ թշնամի քո ի բոլոր քաղաքս քո։ Կինն մեծատուն ի քեզ և ի տան քում, որ ոչ ինչ ի ներգործեցեալ ոտից իւրոց ի գետին դնիցէ ի սէր մեծութեան իւրոյ և ի սէր նրբութեան իւրոյ, և ոչ ինչ ի ներգործեցեալ ոտից իւրոց ի գետին դնիցէ, զի ոչ ինչ մնացեալ իցէ նմա ի պաշարմանէ և ի նեղութենէ, որով նեղեսցէ զքեզ թշնամի քո ի բոլոր քաղաքս քո։ Եւ ի սէր նրբութեան իւրոյ և ի սէր մեծութեան իւրոյ, զոր ոչ ինչ ի ներգործեցեալ ոտից իւրոց ի գետին դնիցէ, և ի սէր զաւկի իւրոյ զոր ծն

դիսի՝ բարեբանական գթութիւ-
օրհնեալդ՝ի բարձունս։ Հա-
յիշեցես ևողորմեցիս ննջեց-
ոյն յուսով յարուցթե, խընդ-
րեմք ։ Եւ ևս առաւել ։
Ոսեալ զմարմինս մեր՝ի մի շա-
բիղ ընտրութե ընդոյ սիրոյն
որ առ ՚ր, խնդրեմք՚՚։
Երազանց կոչումն և ձայն
կենդանի։ Հաւոր մեծ անուն
հզոր։ Հոգի հեզութե մարդա-
սիրութե գթուե և ողորմութե։
Արեխաոութե կուսի խոհու-
հոյդ մորդ կենդանեաց հան
դերձելոյդ՝ի քէն տիրամորդ և
ածածնի։ Աղթողակին աղերս
արկուբ մեծին՝ի ծնունդս կա
նանց մկրտութե կարապետ,
և համագոյակցիդ քոյ Հեռնագ
րողն։ Նկանըճեր հոյցմամբ
երջանկացն՝ առաքելոցն և մար
գարէիցն։ Արտիրոսակին հան
դիսիւ սրբոյն ստեփաննոսի, որ
և նուաճ զօրացան վկայք ։
Ն՝ եծ ավաստակ առաքինութե
դաւանողին զքեզ սրբոյն գրի
գորի և ամենեցուն մեր լուսա
ւորչի ։ Աքրտակրօնիդ աղանց
միանձանց և զքեզ ՚ած խոստո
վանողաց ։ Ր՚ի վերջնումն ա
ւուր մեծի յայտնիս նորոգել
միայն ողորմած զ՚ի քեզ գոյա

մամբ եկեալ՝ ի՛ծուրայ։ Իսկ ընդ
(Ա) 23։17 միմեանս եկեալ՝ ի՛ծուրայ։ Իսկ ընդ
(Ա) 10։1 թեան եղեկիէլի։ Այր հրաշիւր
(Ա) 4։2 լուսոյ։ Աղեղն պարփակել ալեօք
օ՛ծա պղնձի։ Ակնեաձայլ աշտանակ
ծելի և պատճար ամուր եդել
նեալ երկաթեղէն, սիւն անկար
Զեղապաճոյճ աշտարակ կանգ
քոյ խորհուրդ։ Ա՛հա։
ման ձեր, ըս տեսանողացն անշա
Հոգս, փողով ձայնարկու կոչ
Ա՛մբարձել նշան յազգս հեռա
սակիր, լեառն ոտն և ոտուն այլ։
Ա՛ենձին սաղմոսմանի տձիր լու
ղաց բարձր։ գարիզին ընտրեաց
Կատակ մատենի, գ՛ատիչ խօսո
րոնեան վրան պաշտաման։
մեր ելից և հետք իշման։ Ա՛հա
արձան ետուն այլ։ Անդու ղբ
լութենն աբրահամու։ Ծնել
Տաղաբար նախնոյ հիւրընկա
տապանին և՛ինամ զապրեալսն։
դին ևզինի զադամ։ Ցօդաճա
Նայինան։ Հաստատեցեր զ
Ձգեցեր զերկին և անդ զերկ
յա՛ն զբնակին՝ ապա զբս զմեան
չազարդ իրն հաճեցար լինիլ։
կատոյց զայս կերպարան հրա
նէց։ Ար յոկզբնաձեուն յաջո
պատուհակերտ կազմ չհամայ
Ամասաքրծ անսխալաստեղծ
ազանց բաղորից։ Ա՛հա ընկալ՛
ցեալքս։ Ար այժմ ողոր՛
Ա՛ստղն Ա՛ստղոյն Ա՛ստղ
Եկեղեցի։
Գ՛ԱՆՁ բազմալի բարուքեն
մեծին, գտեալ և ծածկեալ։
ղուքեն անթերի՝ բերող հա
մայնից, և գու ինքն՝ լրնաբաս
ղոր ոչ լսակ տաներ երկինն վե
րին՝ անվայր քո խորան՝ եթերն
անմատոյց։ Ա՛ՆՉպետ ըլ քեզ
զարմից հրանեքեից ցուցար
սահմանել։ Ա՛նքանակ պատկեր
գթութեանց խնամոց։ Ա՛յսքոտ
փառաց, թէր բարձանց՝ ի վեր
քան զբան։ Ա՛հա ընկալցիս զա
ղերս աղօթից յարմարեալ խըն
կօգ քոյ յարկ նըշխարեալ ընդ
եկեղեցի, ազաչեմք։
Ա՛ահձան պերճալի, կուշումն
ընտանի, ձայն ախորժելի, ան
այրագրելի։ Ա՛ր՝ի թեւս թեթեւս
հոգմայինս օգուտ ամենավստահ
կատարումն քոյ գաղեալ տէ
րապետ, արկեր քեզ գահոյս յա
ուակս խորհրդոյ աշեսեցաց և
լինի լման։ ածօղդ՝ ի յարմար
զերին կատարումն, նկատեալ
զվայր քոյին բնակութեանդ։
պատճանդան։ Չեղէ լուսատարր
միշտ։ Օ՛ղն աթոռ և զալն
Ա՛ՀՉՓԱՆ անըզպետ, ևյոգիս մեր
Ա՛ղաչեմք՝ ի՛ բարձանց ողորմի
ցեալ ի՛ մեզ։ Ա՛ղաչեմք՝ ի՛ բարձանց
ողորմեալ ի՛ մեզ։ Ա՛ղաչեմք՝ ի՛ բարձանց
ողորմեալ ի՛ մեզ։ Ա՛ղաչեմք՝ ի՛ բարձանց

դիր իմաստից դիմեալ՝ի սաքայ։
Յօտարասերմազանց քանանե
Յօժարընթաց՝ի քաւեալումէն։
Ստոցեալ ոգի սսրով փեսայն։
Ոսուն հիւսեալ մայրատախ
տակօք։ Կարկնք բիւրեղ ըլ
կարկեհանաց։ Պաղպաջունք
արփիանկարք։ Ոահարձանօք
արծաթեղինօք։ Կաղաք կեն
դանի շինել ըսյ։ Հոգւոյ ազդեց
մամբն խօսեալ չի։ Եառն պա
րարտ մաճել սրբուբէ։ Ոչա՝
Ասրահ ըեր դհնոյ հարսն պան
ծալի, պսակաւոր մեծ զար
մանուհի։ Կազմազաւակ կու
սուբէ բերկրեալ։ Որ իսկզբան
անդ գծագրեցար։ Ըե աստ՝ի
Նորումս հանդերձեցար ոսկիա
փայլ զգենուլ գոյութբ։ Յեղանա
կաւ կոչմանն հագարու, փ՝ խել
աղախնոյն՝ի սինայէ՝ի սահիմ։
Ո՛ կել ինքնին անդրանիկին հօր
առնուլ զքեզ կցորդ ըլ լքեայե
լոց ազինն յակօքայ։ Որկել քեզ
հիմունս պաշտելիս՝ զառաքե
լոցն գումարութիւն։ Ստեղա
նիչ լուսաշուքութբ բոցաձա
ձանչ շքով պաճուճեալ։ Յար
գանդ մաքուր ևւիծնուհպան
ախտ՝ երինեալ անդստին ժա
ռանգ ես։ Որբ օրինակ առ
Հեռն յուսով ակնկալուբ զնա

ղաղուի գտեալ խակայն։ Ոհա։
Ոաքուն լուսոյ հզօր թագր
փեսայն երկնաշուք։ Ոնձառ
խորհրդով՝ի հանդէս խնճոյից
պարու կարգեաց քեզ կանոն
անփոխելիս։ Ոազմանանեայ
օրինակ կերպից՝ինոյն տեսուի
բոլոր էուբ՝ի կերպարանս բիւ
րատեսակս առ՝ի շինուած կա
թողիկէի։ Հասակ տոհմից զա
նազանուբ՝ի մի ժողովեալ հա
զանդութբ։ Ցուն և տեղի և
յարկ ծածկուբիւ։ Ոարակ տօ
թոյ վեմ օգնականի։ Ոարմա
գոյից հոգեհաճբ։ Ոճծ ընդ
մարդկան ընտանեցուցիչ։ Հա
մանուռնակ ազանց կուտելոց։
Ցոյս քաւութբն պարտաւորե
լոց։ Ոախտացուցակ համարձա
կելոց։ Ոատարելոց անձանց
խմբարան։ Ոհա։
Ոամաստուբեն հօր բնակուի,
եօթնատեղեան սեամբք կա
ռուցեալ։ Ցորում օրհնեալն
պատգի՝իսպանդ կամաց ճաշակ
ման երկնաշուք հացին՝ի գահա
ւորակ սրբոյ սեղանոյն։ Ոենաց
մանանայն և գառն երկնաշուք։
որ բառնայ զմեզս կենդանեաց
ևննջեցելոց։ Ոսոյն ինքն ամ և
յաւիտ զենուն մեծ քան զհա
բելին։ Որ զգրեհալան տնօ

մահ թիշեւոր ։ Ո՛չ իւնկեսցին
և անընդ միջելի մերձաւոր ան
զանել ։ Ընհատանելի հեռւոր
զգալեացս ։ Համագոյ անթարգ
նելի օրհնանուն կենդանի ։
Ընձառ իսկութեի փակեալ ի
բարի, երիքսրբեան անսահման
խօսս ըլ քեզ ընկալցիս առ ի հաշ
տութեի պարտաւորելոցս՝ զաղ
աւիրն անմահից կենաց՝ զկա
րապետն կոչման սրբոց, և զպըղ
ատն մարտիրոսաց, աւրքելովք
եմրձրեխիւք ։ Եւոր մերն է լուսա
Հոյիչ Հանդերձ միանձամբ ձգ
նաժօրօք ։ որք են ժառանգ այ
ծնեալք յորդեդրութի սըբ աւա
զանէն անանձկապետ հոգետո
մութեբ ։ Յորում կրկին հայ
ցեացես նորոգել զփոքրն ի մե
լայնութեի փոյ անպարունակ
բացարձակութբ զմայրն մաքուր
զաշակօք հանդերձ, ուխտիւք
պահակելովք յայնմ առագաստի
յաւուր ահաւոր երեւման մեծի դ
այ ։ Ես այժմ ողորմեաց մեզ ։

ԱԾ ընկալ

Ո՛րպէս Արդարոյ Նոյ ընտրեալ ի
ժամանակի իւրում ։ Ո՛չ ի ներկայ
ժամանակի ։ Ո՛չ ի ներկայ ժամանակի
ընդ ամենայն ազգս մարդկան

կենսաւնակ տախտակ անխոր տակելի, և աճանդ նորոյ օրինի սրբասանութեանդ անեղծանելի Յոյժ մեծ ցուցմանց կանխապատմութեանց աւետեաց ըղձից։

Եբեւրուց հիւթից մեղ՝ի յօգնութեան սոյն իսկ ծանուցար։ Տիպ պաշտելի գրաւ Տէր, զաբիղ անհետացուցանելի։ արեամբ արարչին նկարեալ՝ի փառս լուսոյ։ Հա խնկեսցին դարձեալ խնդրուածք մեր առաջի։

Աքսունեցն պետ և Ձիր իմաստից տուր յայտնի։ միայն ուսուցչէ զանխմանալիսն որ ոչ գծագրի յայսմ յաւետեան։ Պատկեր հօրանհաս՝ի վեր քան զբան։ Աղ ղեալ յայնշան, հաստատեաց սովին պնդութեանդ զսիւնս Տէր։

Պահեալ ամրութեանդ ընդումդ՝ի բաժանց զհովւապետն խաչանց քոց բանաւար հօտ։ Օ՜ երիս կոնդակս երիցաւրեք ևասարկաբաց։ Օ՜ վարդապետ դպրոց և հագոյ։ Օ՜ թեքերն մեր իբնաւին իսկ պաշտօնէիւք եկեղեցական օք։ Օ՜ թեքերն մեր իբրովք ծննդոյ հանդերձ պետականաց նահանգօք հնազանդեցեալ լովք։ Յրաւոյս լինիլ երկիւղածութեանդ սրտի խաչիդ պարծանաց՝ի քեզ զօրացեալ

ՕՏԱՐ ՈՒ ՅՈՒՂԱՐԿ

Ցիշատակարան Աստեղծո Ստեփանոսի Ստեփանոսեան

ընթացից ամանակաց յՀՀ
շարժութեան, որ ըստ լրագրատարն
նշանակեալ, արիւնաճաճանչ,
լուսակիր, օրակիզիչ մեծափա
րատ ակնապարար ականն արե
ւոյ, ստեղծականն արուսեակն
Ար հայրարէ կուսէ ամաց յո
ղորմած մեզ տէր Աստ մեր,
ըս ամէն։

Ար այժմ
րուք յաչուրն Աստ։ Ար ամ
կելոյն ընդ քեզ խաչակիր վա
Ար ամ ընտրելոց պատ
Ձանց Ար ամ
կատարած ութեանդ մաքուր միան
նըբիւրողն։ Ա շտապաշտօն բազ
լուսաւորչին Ալանձրձենալիսն
բոյն գրիգորի հայաստանեաց
վանողական գաւանութեանդ սըրբ
Ար հաստատեալ ուղղափառ
Ար հաստատեալ ուղղափառ
Ար հաստատեալ ուղղափառ

ՈՒՐԲ ՀԱՅՐՈՍ

Մեր ՀԾծաշնորհ՝ քահանայապետ և կրօնաւորաց Գրիգոր Երիցու՝ Ներսիսեան

Վասն Հայրոջ Սուրբ Հօրս մերոյ Գրիգորի Նարեկացւոյն։

Գրիգոր, եր՝ ի նարեկայ վանից՝ ի Հայս՝ ի գահաւոն վասպուրականի՝ ի ժամկի Թզրացն

Ժողովեցի՝ ի լեզուս գարուց ընդ սպառ ևկենդանանորոգ առաքելական յաճախեսնիս։ Ոչ յաճար տուեալ կատարման լիներեակ յոքեկինն՝ ի սկիզբն պսակելոյ մըրի տանեկին յաբեթեական տոհմիս տուամարի։ Յետ երից ամաց անցելոց որ զկնի գալըս տեան՝ ի կայս և՝ ի կոյս կողմանց հիւսիսոյ դիմաց արևելից յազ թազ և ժեծ կայսերն հռոմոց վասլե։ Յորժամ ընդհակ և մանագահեի կանոնաւ սպիւռռ տաշծեր լնասահման և անխըտ թոց սահմարակարկատ կոթողս կարծրարձանաց՝ ի ձգումն ձեռին և յանխզելի լծրս պարա նաց երկարագունից։ Ընդ թաքի՝ ինոյն վերասլացել՝ ի յայլ ևյայհեակ սեպհականել յաճե լոլ բաժինս մասանց վիճա կաց խմբից Հայ՝ ի ծաց իւր։ Ընդ՝ յայսմ անդորրութեն մի ջոցի, յորում եզերել ընտանեցան Թշնամիք եկեղեցւոյ։ Սահացեալ հիմնեցի, կառուցի, կարգեցի, կոռեցի, արձանացուցի, դիզեցի, բարդեցի, կացուցի, ցուցի, հաստատելով՝ ի հրաշակերտութեն միագոյ իրի զգաստեղնեան դրճագս դրութեն այսմ սուիերի արգասաւորի։ Ո՞ Գրիգոր կրօնաւոր քննի, յետին բանահիւսաց, և կրտսեր վարժապետաց։ գոր ծակցութեն եղբօր իմոյ ընտրեցի՝ Յովհաննէս կաթողիկոսի։ Սարեկայ մեծափառ և բարձրապատիւ ուխտի վանականի։ Որք իբրև զմի միտին բանակին յերկուց առ մի կերպարան շինելոյ դիմաց՝ կենցաղակցելով։ Ընդ միայն հարազատք, այլև միաշունչք, միակրօնք, համապատիք, զուգահաճանք՝ ի քառից աշաց առ մի ևնոյն շահիլ խորհրդոյ տեսեալք։

Ընդ՝ հայցեմք՝ ի ձեռակողադիր յայսմ սեղանոյ յոքնօրէն և աղաւորժահամ հնդերձեցելոյ յիշատակել զմեզ՝ ի մաղթանս ուղիղս և՝ ի պատկանաւոր խնդրուածս, սեան սիրով՝ ի միտս բարիս։ Որով և դուք եղիջիք զբեալ՝ ի մատեանս կենացն ի դարուցն։

պիրս, և զորդեականի մ՝ Տայր
Յիշեցեք ի Տէր զգրիգոր դը
Հոգին։
Եւ քեզ փառք յա
ճիտեանս ։
Հօրս մերոյ Գրիգորի ։
Եւ քեզ փառք յա
Անդիտոյ ։
Օ՜ հաղթանա սուրա արծարծել
ի հուր թախծութեն սրտիս ,
հանգերեմ ի քէն յա քո՜ ընկալի
հիքոյս՝ բարեխօսութէք սրբոյ
Գուռեան Ընծաճնին՝ զոր ևյի
շէ՛ խօսյն գիրս։ Եւ ներբողեն
առաքելոցն դասուց խմիտաին։
Եւ բան գովեստի՛ ի՞ձեն ։ Յա
կոբ եպիսկոպոսն մըծբնայ ։
Ընդունք և խօսս սուրբ ի վը եր
գոց երգոյն համառօտ։ Եւ քա
րոզս տօնից խորհրդոյ՝ Գոգին
սրբոյ, Խաչի, և Յ կեղեցւոյ ։
Եւ ըստ թիւս աղօթից գրքոյս՝
զբանն որ ի՞ ժամահարին ։ և
սրբարար սրբոյ Մեռոնին։ Օ՜ այ
սոսիկ Թողեալ յեկեղեցի՛ քում՝
կենդանի յետ իւր յիշատակ ,
ինքն գնաց՝ իմիշտ կենդանեացն
քաղաք ։ Ո՞վ և՞ս հասարակեալ
զընթացս կենաց։ Ո՞վ յերիտա
սարդական տիս վախճանեալ։
Որոյ պատճական մարմինն ե՞
դե՞լ կայ՝ ի նոյն նարեկայ վանս։
Հուպ եկեղեցւոյ Սրբոյ Հոյն
Անդիտոյ ։
Օ՜ հաղթանա սուրա արծարծել
ի հուր թախծութեն սրտիս ,
հանգերեմ ի՛ քէն յա քո՜ ընկալի
հիքոյս՝ բարեխօսութէք սրբոյ
Հօրս մերոյ Գրիգորի ։
Եւ քեզ փառք յա
ճիտեանս ։
Ընդ
Յիշեցեք ի Տէր զգրիգոր դը
պիրս, և զորդեականի մ՝ Տայր
Գուռեան Ընծաճնին՝ զոր ևյի
շէ՛ խօսյն գիրս։ Եւ ներբողեն
առաքելոցն դասուց խմիտաին։
Եւ բան գովեստի՛ ի՞ձեն ։ Յա
կոբ եպիսկոպոսն մըծբնայ ։
Ընդունք և խօսս սուրբ ի վը եր
գոց երգոյն համառօտ։ Եւ քա
րոզս տօնից խորհրդոյ՝ Գոգին
սրբոյ, Խաչի, և Յ կեղեցւոյ ։
Եւ ըստ թիւս աղօթից գրքոյս՝
զբանն որ ի՞ ժամահարին ։ և
սրբարար սրբոյ Մեռոնին։ Օ՜ այ
սոսիկ Թողեալ յեկեղեցի՛ քում՝
կենդանի յետ իւր յիշատակ ,
ինքն գնաց՝ իմիշտ կենդանեացն
քաղաք ։ Ո՞վ և՞ս հասարակեալ
զընթացս կենաց։ Ո՞վ յերիտա
սարդական տիս վախճանեալ։
Որոյ պատճական մարմինն ե՞
դե՞լ կայ՝ ի նոյն նարեկայ վանս։
Հուպ եկեղեցւոյ Սրբոյ Հոյն
Անդիտոյ ։
Օ՜ հաղթանա սուրա արծարծել
ի հուր թախծութեն սրտիս ,
հանգերեմ՝ ի՛ քէն յա քո՜ ընկալի
հիքոյս՝ բարեխօսութէք սրբոյ
Հօրս մերոյ Գրիգորի ։
Եւ քեզ փառք յա
ճիտեանս ։
Ընդ
Յիշեցեք ի Տէր զգրիգոր դը
պիրս, և զորդեականի մ՝ Տայր
Գուռեան Ընծաճնին՝ զոր ևյի
շէ՛ խօսյն գիրս։ Եւ ներբողեն
առաքելոցն դասուց խմիտաին։
Եւ բան գովեստի՛ ի՞ձեն ։ Յա
կոբ եպիսկոպոսն մըծբնայ ։
Ընդունք և խօսս սուրբ ի վը եր
գոց երգոյն համառօտ։ Եւ քա
րոզս տօնից խորհրդոյ՝ Գոգին
սրբոյ, Խաչի, և Յ կեղեցւոյ ։
Եւ ըստ թիւս աղօթից գրքոյս՝
զբանն որ ի՞ ժամահարին ։ և
սրբարար սրբոյ Մեռոնին։ Օ՜ այ
սոսիկ Թողեալ յեկեղեցի՛ քում՝
կենդանի յետ իւր յիշատակ ,
ինքն գնաց՝ իմիշտ կենդանեացն
քաղաք ։ Ո՞վ և՞ս հասարակեալ
զընթացս կենաց։ Ո՞վ յերիտա
սարդական տիս վախճանեալ։
Որոյ պատճական մարմինն ե՞
դե՞լ կայ՝ ի նոյն նարեկայ վանս։
Հուպ եկեղեցւոյ Սրբոյ Հոյն
Անդիտոյ ։
Օ՜ հաղթանա սուրա արծարծել
ի հուր թախծութեն սրտիս ,
հանգերեմ՝ ի՛ քէն յա քո՜ ընկալի
հիքոյս՝ բարեխօսութէք սրբոյ
Հօրս մերոյ Գրիգորի ։
Եւ քեզ փառք յա
ճիտեանս ։
Ընդ

Ի ծածուկ եւ բացայայտութիւն հպել
եւ բանիւ լուսոյ յղ
որբոյ մոռնիս։
Լուսն։

ՊԱՏԱՐԱԳՆ ՀԱՒՈՒՏ

քանզ։ Ի ծածուկ։

Ա՛ւդ մեզմէս յամին ծաղումն. և յոյնեան՝ի փոր ձկան, նոյնպես եբաս գոչէ։ Այս ծչ անյօդ և անշնչական ձայն, այլ յօդել և անշնչական աղօթից խօսելոյ ընդայ։ բան՝ Հուր թախծութեան։ ընդ՝ Ցաժարութեան կամացն աստ յաղօթս, և զվառուածն սրբոյ տին։ Ա՛ւդ խոնկին՝ի կրակին ըզ հոտն հանէ. նոյնպէս և անձն զըղջացեալ՝ զաղօթս՝ի բոլոր սրտէ, և իբր զպտուղ՝ի ծառէ զփա փագ մոռացն ընծայէ։

բան՝ Ի ողորմապատուէ ընդ Ա՛ղջա

կէն՝ի չորից պատարագացն, որք են այսոքիկ։ Ցոչն փրկութեան։ Պատարագն գոհութեան։ Ա՛ն մեղացն. և Աղջակէն որ է նըշէր այ. այսինքն բաժին։ բան՝ Ցխոյն բարդութեան։ ընդ՝ Որպէս ծուխն բալթալ ելա նէ՝ի թեւրվառէն, նոյնպէս և աղօթս՝ի մտացս։

բան՝ Ի խորոց աստղ զգայութեանց։ ընդ՝ Ցհինկ զգայութեանց հոգւոյն ասէ, որ են այսոքիկ։ Հասարակ զգայութեին, որ է հաճասար տեսութեի. բայց ան կատար է և կիսատ առանց զքննութեան։ Ցայ հասարակ տեսութեասն և ոչ բոլոր։ է Արևակայութեի, ե Կարծիքն. է Տրամախոհութեին։ ը Միտքն։ որ է խորհրդակիր սենեակ։ Այս զի հոգւոյն է են զօրութիքք. գիտնական, և կենդանական։ Այս գիտնականին մասունք՝ այդ են զոր վերոյ գրեցաք։ Ցակ կեն գանականին՝ կայք, ընտրողութի, յօժարութի. բարկութի։ Այս՝ի սոցանէ՝ են որ բանականին են և են որ անբանին։ Ցանականին են Միտք Կարծիք, Տրամախոհութի, Կայք, և Ընտրողութի։ Ցակ անբանին որ է անասնային՝ երե

բան՝ Ի սա հին գիտաճաշին։

Եւ գերեալ զին ի՛ւմոյ։

Նեռ Հակառակ օրինացն քո։

Նեռ զալ օրէնս յանդամն իմ զի։

ի՛մ ինձ։ Ի՛նչ ասէ։ գալ Հեզ բառը

քել առիս, եւ ինձ ոչ լսել։

բան՝ Ի՛ողորմելոյն Դաւթեայ։

ջ՝ Ո՛ր ասէ։ գալ Հեզ բառը

Հրդեհաց անեակ։

բան՝ Ի՛որ Հրդեհակիր սենեկին։

ջ՝ Ո՛սկրան ասէ։ զի նման խոր

դէ։ ջ՝ Ի՛նչ որ ասէ, Ի՛նչ

ոտ ի՛ ձարպոյ անիրաւուն նո՛ր։

բան՝ Ի՛ոյն վրէժխնդրութե։

ջ՝ Ո՛կոտորումն այլազգեացն

ասէ յաւուրն յովսափատա։

որ գրեալ է ի՛ մեծացուդան։

բան՝ Ո՛ն առ առաւսեր խորհըր

դոյն։ ջ՝ Ո՛պատերազմ բնու

թեան ասէ, որ ցանկայ մարմնա

հակառակ հոգւոյս. որոց օրի

նակ էր ժողովուրդն այլազգեաց

ի՛ վէմ ելին։ Ի՛նչ ասէ պօղոս տես

տաղ կանոնին ի՛ բաբելացոցն

ջ՝ Ո՛այն ասէ, որ ամենատես

բն՝ Ո՛աներաւութեին բաբելացի

ոտ ևս ասէին՝ ոչ զոյ մեզ տեղի

պարգ մատուցանելոյ ատեան։

Ա՛ս կին զիւրեանն խոկ զվատթա

րանալն ի՛ բաբելացոն ասէ։ Ցկտոյ

գարշէր ամբ։ Ի՛ն ևս ասէին՝ ոչ գոյ

մեզ ժամ բանալ զբերանս մեր։

բն՝ Ո՛որ տակ Ճգնաժամին ազ

գէ։ ջ՝ Ի՛նչ որ ասէ, Ի՛նչ

ոտ ի՛ ձարպոյ անիրաւուն նո՛ր։

բան՝ Ի՛ոյն վրէժխնդրութե։

ջ՝ Ո՛կոտորումն այլազգեացն

ասէ յաւուրն յովսափատա։

որ գրեալ է ի՛ մեծացուդան։

բան՝ Ո՛ն առ առաւսեր խորհըր

դոյն։ ջ՝ Ո՛պատերազմ բնու

թեան ասէ, որ ցանկայ մարմնա

հակառակ հոգւոյս. որոց օրի

նակ էր ժողովուրդն այլազգեաց

ի՛ վէմ ելին։ Ի՛նչ ասէ պօղոս տես

տաղ կանոնին ի՛ բաբելացոցն

ջ՝ Ո՛այն ասէ, որ ամենատես

բն՝ Ո՛աներաւութեին բաբելացի

ոտ

թան՝ Ա՛ստէն գնագրեն։ ըստ. Ո՛վ կիրս կատարածին ասէ, որ վերադրեցաւ յօրինակագիր։

թան՝ Մենավարանս ըստ. Յամ դիմաց շնչաբանիկ մեղաւորին յաւուրն ահագին. յորմէ զերծուցէ զմեզ քոյն ով աստի

Ա՛ստէն գնագրեն։ ըստ. Ո՛վ կիրս կատարածին ասէ, որ վերադրեցաւ յօրինակագիր։

թան՝ Մենավարանս ըստ. Յամ դիմաց շնչաբանիկ մեղաւորին յաւուրն ահագին. յորմէ զերծուցէ զմեզ քոյն ով աստի

Հանդիպեսցի օձէ։

թան՝ Ա՛ստէն գնագրեն։ ըստ. Ո՛վ կիրս կատարածին ասէ, որ վերադրեցաւ յօրինակագիր։

թան՝ Մենավարանս ըստ. Յամ դիմաց շնչաբանիկ մեղաւորին յաւուրն ահագին. յորմէ զերծուցէ զմեզ քոյն ով աստի

Հեսցի արջոյ. և անտի զերծել՝ նուագու որ յառիւծու՝ պատա

զանդ արար նմա զհեթանոսս
վն ուղղութե իւրոյ։ Ասէ յոր
ժամ հնացաւ ժամանակաւ՝ որ
պարտէր նմա առաւել զգաս
տանալ՝ ի սէրն այ, նա յիմարե
ցաւ ետ զբար մանուկ՝ ի կա
պաշտութիւն, և ինչ զգաց զհա
սակին իւրոյ ետ պաշտութեն
զկատարելոսն։ Յոլ ծաղկեալն
՝ի վեր նր ալիքն մեղաց, և նա ինչ
զգաց լինել և գառնալ՝ի մեղաց։
բան՝ Ղաճնիս միշտ յիմարութ
ւբ՝ Ղաճնի եմ ասէ յիմար, և
ինչ միամիտ. որ է հեզ։ Այս՝ ե
ղաճնին է քաղցրատես և հան
գարտ և ընտել մարդկան։ Ասէ
տուն եմ երեմեան զկերպն միւսն
ուներ աղաճնոյ։ Ի անճառն
լինէր, և գործովքն ինչ։ Ի փո
խանակ հանդարտութե զոր ու
նի աղաճնին՝ նա յիմարեալ էր։
Ի բնէ մանգամ տեսին զոչ
տունս իւրեանց աւերեալ յայլ
աղգեաց, և ինչ ընթոստացան։
Ոպ և է բարք աղաճնոյն։
բն՝ Ես եղեռնայինս՝ Ուրքն
ես օձ ընտրեցայ ասէ, իմից նը
մանեցայ. որ՝ի յղանալն զհայրն
ևւ՝ի ծնանիլն զմայրն սպանանէ։
բան՝ Ա երջին հարճածոյն եմ։
ը՝ Ո՞ տիտուխն ասէ։
բան՝ Արանց վտահարան։

Ա ոճմոնն եղիսդէ գէհոյն։
բան՝ Յ՝Ա մառեցեալ քան զամա
ղէկ։ ը՝ Ո՞ չարուհի ամաղեկա
ցուոյն ասէ որք յամառելըն դէմ
հացին լինի յերկն յեգիպտոսէ։
բան՝ Ն՝նբժշկական քաղաքս դը
բօշելոյ։ ը՝ Ո՞ քաղաքան ասէ՝
յորս եղեն նշանքն քրիստ և ինչ
հաճատացին։ Ա՝ու կամ զայն ա
սէ՝ որ յաճուրան ինելն՝ պահա
պան ածէր նմա, և նոքա զպատ
կերս կուռն՝ի պարիսպն դրօշէ
լեն՝ի պահպանութե քաղաքին։
բան՝ Ա՝պստամբութե հինն լինի։
ը՝ Ա՝ր ապստամբեալ յայ՝
կանգնեաց զերկնէն՝ի
դան և՝ի բէթէլ։
բան՝ Ա՝խտազանցուն յուդայ
ը՝ Ա՝ր յայ՝ Ասր՝ի բաբելացոյն
Ա՝ յ ասէ երեմիա՝ արձրացաւ
ապստամբութե՝ն ինչ առուխ
տազանցութե՝ն յուդայ։
բան՝ Ա՝շտամբեալ գեր բան զը
ծուր։ ը՝ Ա՝ր նախատեալ պար
սաւեցան յայ և՝ի մրգրէից նր։
բան՝ Ա՝լեքս եփրեմի։ ը՝ Ա՝բրև
զտզայ սիրեց ածէ զինէ և կոչեց
զնա յանուն որդւոյ. ոպ ասէ
ովսէ, տղայ էր ինէ և սիրեցի զնա,
և յեգիպտոսէ կոչեցի զորդի իմ։
Ա՝ւ այլ ինչ՝ տրգի անգրանիկ է
քմ ինէ։ ը՝ Ո՞ր մեծացոյց և հնա

յծբ ՝ ՝ ՝

ալ կրնար այն եր թէ՝ ով խոնդ
հոգին թէ ապատուհասեցաւ
եւ թէպետ եվրիպեցաւ։ Այնպէս
եաւրելէր պատուոյ արժանիներ,
հեցաւ, յաշխարհս զորինչ տասան
հեցաւ փարիսեցին, ըչ թէ պատ
արարել։ Եւ այն որ ասէ՝ պատ
նելով, ի մտաւորան ապաստան
յիշելով եւ զմասանցն զանց առ
տուականն. միայն զգլխաւորսն
մեղացն որ՝ի բնութեան մեր պը
Աստուն ի իր ցուցանէ աչօ
յիշես եւ համեմատ՝ի տեսական
րութիւնք լինին եւ կայծակունք։
պըսակ տեսանել յորժամ որոտ
եւ վրդովման անունէ. ոչ ևս յամ
Աւրէ արքայն ոգին՝ որ խոնդ
էած՝ի տատճառին եւ որոտացաւ
բան՝ Ընդրոպք. ըստ Յոհաննէս
Աւ՝ գեղոյն առասպել. ըստ
ըստ Ճառս Գրիգորի Վեհապետի։
կոթ եւ յագեցաւ. եւ այլն։
ըստ Ճառս Վեհապետի Գէհոյն։
բան՝ Ի զինք որ ասէ, եկեր յա
թէ։ ըստ Ի յինէ որ ասէ, եկեր յա
բան՝ Ովսիանան յանդիմանու
բան՝ Ընդունել զի՝ի թշնամին
ըստ Ճառս Գրիգորի Վեհապետի։
Ծննդեանն։
Յոթոյ անիծանելն ասէ զոր
բան՝ Ի զձայնէր ըս գրոյն։ ըստ
պահպանութեին հրեշտակաց։
ըստ Ճառս Յուսոյ Վեհապետի։
բան՝ Ի նախնի ժամն։ ըստ
Ծննդեանն։
բան՝ Ոչեցել չափու արբունն։
ըստ Արիմաթիական Յոսկին.
Ի Կատարած աւուրն. ըստ
Ի նոյնէն զորաւոր աւետա
թանի, ասէ ըս առաքեցաւ վար
ձել զմշակսն, ևսր՝ի կարգին։
բան՝ Ընդհատոյ բարձայ ծնաւ։
ըստ Ճառս Գրիգորի Վեհապետի։
բարձրամտեալ. ևկամայն որ
զհպարտութեին՝ի բնութէ ունին։
բան՝ Ղեւնագործ։ ըստ Յարա
գործ. որ ևլոյ արժանի։
բան՝ Խոտ սրբանէր. ըստ Ըս
տասուքն քն Ադե գրեացի ևի
փրկուել կարգեացի. ըստ Ադե ու
մեր սոված փրկութեի եղեցի. և
թէոր սիրով Յուսով զերբա
գրեացե ևստասցի։
բան՝ Համբարտան՝ զատահու
թե ըստ Ի շարակն սրբուե։
բան՝ Յուսոյն Հրգաբան. ըստ
Ի ար յուսոյն՝ որ հաճատն։
բան՝ Ընձնականքն որե ցաւ
Հոգւոյն։
բան՝ Ընկրուզել ըստ Ընկոմեալ։
բան՝ Ծաղրից։ ըստ Ի լուգայթից։
բան՝ Ահպանակն վստահուե։

բան՝ Ի՚ենդ աՀՀնուՄն միշտ միա

բան՝ Ի՚ռասան։ ը-ծ՝ Ի՚ասան ։

բան՝ Ի՚ռաջին։ ը-ծ՝ Ի՚նկար ։

բան՝ Ի՚ռաջնորդ։ ը-ծ՝ Ի՚նկար ։

բան՝ Ի՚ռաջնորդել։ ը-ծ՝ Ի՚նկարել ։

բան՝ Ի՚ռաջնորդելութիւն։ ը-ծ՝ Ի՚նկարելութիւն ։

բան՝ Ի՚ռաջնորդիչ։ ը-ծ՝ Ի՚նկարիչ ։

բան՝ Ի՚ռաջնորդութիւն։ ը-ծ՝ Ի՚նկարութիւն ։

բան՝ Ի՚ռաջնորդող։ ը-ծ՝ Ի՚նկարող ։

բան՝ Ի՚ռաջնորդուհի։ ը-ծ՝ Ի՚նկարուհի ։

բան՝ Ի՚ռաջնորդուիլ։ ը-ծ՝ Ի՚նկարուիլ ։

բան՝ Ի՚ռաջնորդուած։ ը-ծ՝ Ի՚նկարուած

ազգ խուռնիկ խառնեալ ա-
մենայն բանիւ՝ ի բերանն առեալ՝ ի
ձեռն ձեռին՝ ի ձեռն ի՞նչ ձեռն
ասէ արդ արանալ՝ ի մեղաց, ոչ
զնըկարելն յորովայնի։ բան՝ ի
ձեռն ձեռին՝ ի ձեռն ի՞նչ ձեռն
ասէ հօր ի՞ր ըստ ծիծաղելն
առնելն հեծէ։ ի՞նչ ոչէ մո
ռացել մեղաւորն զերկիւղն այ,
յորժ՝ յորդոր ծիծաղ յոգ ց
հանէ դարձեալ ևհատ այէ։
բն՝ Սկիսար նշուլից։ ի՞ ընաց
ճած յուսոյն, բան՝ Հուր նշա
նաւորէ։ ի՞ Հուր տաճարին որ
կ՝ ամ մնաց՝ ի տիղմն ջհորոյն
իբր զքնել մարդ՝ որ ակն ունի
զարթնուլ։ նոյնպէս և յոյսն՝ ի
սիրտ մեղաւորին մնացեալ՝ զօ
րի՝ ի փրկութէ դարձին։
բիւ։ խոր տրտմելոյ
բն՝ Հանդերձից։ ի՞ տարտաստի
բան՝ Յրբեմն աղացմամբ։ ի՞
ազգ խուռնիկ խառնեալ ա-
մենայն բանիւ՝ ի բերանն առեալ՝ ի
ձեռն ձեռին՝ ի ձեռն ի՞նչ ձեռն
ասէ արդ արանալ՝ ի մեղաց, ոչ
զնըկարելն յորովայնի։ բան՝ ի
ձեռն ձեռին՝ ի ձեռն ի՞նչ ձեռն
ասէ հօր ի՞ր ըստ ծիծաղելն
առնելն հեծէ։ ի՞նչ ոչէ մո
ռացել մեղաւորն զերկիւղն այ,
յորժ՝ յորդոր ծիծաղ յոգ ց
հանէ դարձեալ ևհատ այէ։
բն՝ Սկիսար նշուլից։ ի՞ ընաց
ճած յուսոյն, բան՝ Հուր նշա
նաւորէ։ ի՞ Հուր տաճարին որ
կ՝ ամ մնաց՝ ի տիղմն ջհորոյն
իբր զքնել մարդ՝ որ ակն ունի
զարթնուլ։ նոյնպէս և յոյսն՝ ի
սիրտ մեղաւորին մնացեալ՝ զօ
րի՝ ի փրկութէ դարձին։
բիւ։ խոր տրտմելոյ
բն՝ Հանդերձից։ ի՞ տարտաստի
բան՝ Յրբեմն աղացմամբ։ ի՞

զգայականն զզգայուածն, նշնչա-
նակ։ Այլ այնպէս պարտ է ասել
ոչ կենդանին զկենդանուն, և
զգայականն զզգայուածն, նշնչա-
նակ։ Այլ այնպէս պարտ է ասել
ոչ կենդանին զկենդանուն, և
զգայականն զզգայուածն, նշնչա-

Լ. Ճառ. ծ. ե. գլխոյն։

բան՝ Յառաջնումն ղոլմանն
ես՝ Օ վեցերորդ Ճառի բանն ասէ
որ զտեսական մեղացն Թրէեաց։
բան՝ Լրգահաճել ես՝ Թով
լինամբ։ ոչ մայր զոր ղայն գորո
վելով խրատէ՝ նոյնպէս և հօ։
Լ. զի՝ ի յուսոյ մտաց իմոց, և է՝
ի խնամեցն ոչ վստահացայ։
բան՝ Լոչուամն ընտանի։ ես՝
Լր հայր կարդամ զնա։
է՝ Ա՝ հայելեայս է կենդանուն։
ես՝ Լչ Թէ վն ապագային պար
գևացն ասէ աղաչեմ զնա՝ որ
զվարձականսն սեր ցուցանէ
ևս վն զի ապրեցայց ի մեզայ և
փրկեցայց ի տանջանաց կարդ
առնա՝ որ ծառայականին է նշա
նակ։ Լր այնպա պաշտեմ զնա՝
ոչ կենդանին զկենդանուն, և

զայն՝ ի սպաս խորանին։ այ՝ կնդ
րուկ, Ահաղտան, Օաւակուկն,
Հեռաւորն նմանապէս և մարդս
չորիւք առաքինեալքն՝ որ ես խո
հեմանէ, արիւնէ, ողջախոհեայ,
ևարդարուէ, խաղաղ ես ձ առա
քինուէ ածային, որ ես հաճոյն,
յոյսն, և սէրն։ Լն յորժամ այ
ազիւք մատչի ոք աղաչել զնա,
ք զմանուշակեօթ խունկս ա
ռաքել հաճոյ և պիրուամբ ընդ
բան՝ Հոգին եղիազար։ ես՝ Լր
դին ահարանի։ որ ժէ մեռաք ես
աշագ եղբարցն։ Լն կամ զայն
եղիազարն ասէ՝ որ՝ իւերորդ
գիրս մակաբայեցւոցն առաքի
նացաւք հաճատով, և մեմ ժողո
վեցեալքն ապրեցաք՝ ի
հոմանոց փղացն։
բան՝ Օ օրինակին տըէրութեն։
ես՝ Լ՝ նովք որ տուժ եաց զտու
գաս նախահօրն մեր՝ ևհօր նիւ
թովք, և երկինս փոխեցաք։
է՝ Լ բուսոյ տիհաս հասակին։
ես՝ Այսի հարսունքն են որքէին
է՝ ի դատերացն կայենի։ որք հա
ճատով՝ ինոյ և յորդիսն իր յարե
ցան ևհ կորեան։ Այսմ թաղ
ևհ ևհ ևհ ևհ ևհ ևհ ևհ ևհ
ռուեթ, որք նախամայր լինելով
քն՝ ի կամրն երկնից հիբրաձան,
բան՝ Օ մերս ենթադրելով ես։

ընծայեսցէ ի տաճարի Տեառն։

Եւ ասէ Տէր Մովսիսի ասել. Ասա՛ քահանայիցն որդւոց Ահարոնի եւ ասասցես ցնոսա. Զի մի՛ ոք պղծեսցէ զանձինս իւր ի սրբութիւնս որդւոցն Իսրայէլի, զոր նոքա սրբեսցեն ինձ։ Ես Տէր։ Ասա՛ ցնոսա. Ամենայն ազգ ձեր ի ձեզ եւ ամենայն որ մերձենայ առ սրբութիւնս, զոր սրբեսցեն որդիքն Իսրայէլի Տեառն, եւ պղծութիւն նորա ի նմա իցէ, կորիցի անձն այն յերեսաց իմոց։ Ես Տէր։

Եւ ասէ Տէր Մովսիսի ասել. Ասա՛ ցնոսա. Ամենայն ազգ ձեր ի ձեզ եւ ամենայն որ մերձենայ առ սրբութիւնս, զոր սրբեսցեն որդիքն Իսրայէլի Տեառն, եւ պղծութիւն նորա ի նմա իցէ, կորիցի անձն այն յերեսաց իմոց։ Ես Տէր։

Եւ ասէ Տէր Մովսիսի ասել. Ասա՛ ցնոսա. Ամենայն ազգ ձեր ի ձեզ եւ ամենայն որ մերձենայ առ սրբութիւնս, զոր սրբեսցեն որդիքն Իսրայէլի Տեառն, եւ պղծութիւն նորա ի նմա իցէ, կորիցի անձն այն յերեսաց իմոց։ Ես Տէր։

Եւ ասէ Տէր Մովսիսի ասել. Ասա՛ ցնոսա. Ամենայն ազգ ձեր ի ձեզ եւ ամենայն որ մերձենայ առ սրբութիւնս, զոր սրբեսցեն որդիքն Իսրայէլի Տեառն, եւ պղծութիւն նորա ի նմա իցէ, կորիցի անձն այն յերեսաց իմոց։ Ես Տէր։

Եւ ասէ Տէր Մովսիսի ասել. Ասա՛ ցնոսա. Ամենայն ազգ ձեր ի ձեզ եւ ամենայն որ մերձենայ առ սրբութիւնս, զոր սրբեսցեն որդիքն Իսրայէլի Տեառն, եւ պղծութիւն նորա ի նմա իցէ, կորիցի անձն այն յերեսաց իմոց։ Ես Տէր։

Եւ ասէ Տէր Մովսիսի ասել. Ասա՛ ցնոսա. Ամենայն ազգ ձեր ի ձեզ եւ ամենայն որ մերձենայ առ սրբութիւնս, զոր սրբեսցեն որդիքն Իսրայէլի Տեառն, եւ պղծութիւն նորա ի նմա իցէ, կորիցի անձն այն յերեսաց իմոց։ Ես Տէր։

Եւ ասէ Տէր Մովսիսի ասել. Ասա՛ ցնոսա. Ամենայն ազգ ձեր ի ձեզ եւ ամենայն որ մերձենայ առ սրբութիւնս, զոր սրբեսցեն որդիքն Իսրայէլի Տեառն, եւ պղծութիւն նորա ի նմա իցէ, կորիցի անձն այն յերեսաց իմոց։ Ես Տէր։

Եւ ասէ Տէր Մովսիսի ասել. Ասա՛ ցնոսա. Ամենայն ազգ ձեր ի ձեզ եւ ամենայն որ մերձենայ առ սրբութիւնս, զոր սրբեսցեն որդիքն Իսրայէլի Տեառն, եւ պղծութիւն նորա ի նմա իցէ, կորիցի անձն այն յերեսաց իմոց։ Ես Տէր։

Եւ ասէ Տէր Մովսիսի ասել. Ասա՛ ցնոսա. Ամենայն ազգ ձեր ի ձեզ եւ ամենայն որ մերձենայ առ սրբութիւնս, զոր սրբեսցեն որդիքն Իսրայէլի Տեառն, եւ պղծութիւն նորա ի նմա իցէ, կորիցի անձն այն յերեսաց իմոց։ Ես Տէր։

Եւ ասէ Տէր Մովսիսի ասել. Ասա՛ ցնոսա. Ամենայն ազգ ձեր ի ձեզ եւ ամենայն որ մերձենայ առ սրբութիւնս, զոր սրբեսցեն որդիքն Իսրայէլի Տեառն, եւ պղծութիւն նորա ի նմա իցէ, կորիցի անձն այն յերեսաց իմոց։ Ես Տէր։

Եւ ասէ Տէր Մովսիսի ասել. Ասա՛ ցնոսա. Ամենայն ազգ ձեր ի ձեզ եւ ամենայն որ մերձենայ առ սրբութիւնս, զոր սրբեսցեն որդիքն Իսրայէլի Տեառն, եւ պղծութիւն նորա ի նմա իցէ, կորիցի անձն այն յերեսաց իմոց։ Ես Տէր։

Եւ ասէ Տէր Մովսիսի ասել. Ասա՛ ցնոսա. Ամենայն ազգ ձեր ի ձեզ եւ ամենայն որ մերձենայ առ սրբութիւնս, զոր սրբեսցեն որդիքն Իսրայէլի Տեառն, եւ պղծութիւն նորա ի նմա իցէ, կորիցի անձն այն յերեսաց իմոց։ Ես Տէր։

Եւ ասէ Տէր Մովսիսի ասել. Ասա՛ ցնոսա. Ամենայն ազգ ձեր ի ձեզ եւ ամենայն որ մերձենայ առ սրբութիւնս, զոր սրբեսցեն որդիքն Իսրայէլի Տեառն, եւ պղծութիւն նորա ի նմա իցէ, կորիցի անձն այն յերեսաց իմոց։ Ես Տէր։

բան՝ Ա՛ստուածոյ ողորմեա՛ ինձ՝ Տա
րերքդ մի զմի վակնէլեն։ Ջուրն
զՀողն։ Հօդն զՋուրն։ և Հուրն
ըզՕդն։ Եւ Թէրն որ՛ Հաստատե
Թէ՝ զՀուրն։ Ջնեղէն կամարն
զՀաստատուԹէն։ և վերին ար
վին ղՋուրն։ և այն՝ տեղիք է Հր
րեշտակաց և կոյանք սրբոցն։
և ասծ է՛իմ ես։

ըս-Ծմոյ։ Ա՛ստուածոյ ողորմեա՛ ինձ։

բան՝ Ա՛ստուածոյ ողորմեա՛ ինձ՝ Ո՛ր
պէս ասէ՝ որ Ժէ կանգուն
վերջիւ Ջուր հեղեղին առնոյիւն
բն՝ Հակիրճ Հատուցմանէ։ ինձ՝
Ա՛ն պատուիրէն և անդ ամալուծ էին
անցիր Թողել լիցին քեզմէղ քո
բն՝ Ա՛ստուածոյ ողորմեա՛ ինձ՝
զմեզս իմ՝ և զոս Թողցես։

բան՝ Ա՛ռ երկարաձիգս անօրէ
նուԹէն։ ըս-ծ՝ Ո՛ղջ Հասյն ասէ,
վայ այնոցիկ որք ձգեն զմեզս
խարէնց իբրև երկայն պարեզ։

ըս-Ծմոյ։ Վերջապահ։ ինձ՝ Տա

բերքդ մի զմի վակնէլեն։ Ջուրն
զՀողն։ Հօդն զՋուրն։ և Հուրն
ըզՕդն։ Եւ Թէրն որ՛ Հաստատե
Թէ՝ զՀուրն։ Ջնեղէն կամարն
զՀաստատուԹէն։ և վերին ար
վին ղՋուրն։ և այն՝ տեղիք է Հր
րեշտակաց և կոյանք սրբոցն։
և ասծ է՛իմ ես։

ըս-Ծմոյ։ Ծ ե՛ւսպէ գԼեսոյ

բան՝ Ա՛ստուածոյ ողորմեա՛ ինձ՝ Ո՛ր
պէս ասէ՝ որ Ժէ կանգուն
վերջիւ Ջուր հեղեղին առնոյիւն
բն՝ Հակիրճ Հատուցմանէ։ ինձ՝
Ա՛ն պատուիրէն և անդ ամալուծ էին
անցիր Թողել լիցին քեզմէղ քո
բն՝ Ա՛ստուածոյ ողորմեա՛ ինձ՝
զմեզս իմ՝ և զոս Թողցես։

բան՝ Ա՛ռ երկարաձիգս անօրէ
նուԹէն։ ըս-ծ՝ Ո՛ղջ Հասյն ասէ,
վայ այնոցիկ որք ձգեն զմեզս
խարէնց իբրև երկայն պարեզ։

ըս-Ծմոյ։ Վերջապահ։ ինձ՝ Տա

բերքդ մի զմի վակնէլեն։ Ջուրն
զՀողն։ Հօդն զՋուրն։ և Հուրն
ըզՕդն։ Եւ Թէրն որ՛ Հաստատե
Թէ՝ զՀուրն։ Ջնեղէն կամարն
զՀաստատուԹէն։ և վերին ար
վին ղՋուրն։ և այն՝ տեղիք է Հր
րեշտակաց և կոյանք սրբոցն։
և ասծ է՛իմ ես։

ըս-Ծմոյ։

բան՝ Ո՞վ ընդ[illegible]
ղջ՝ Ո՞վ ընդ[illegible]
ղջ՝ Ո՞վ ընդ[illegible]
ղջ

խե ՝ ՝ ՝

բան՝ Աննօղն յարկին կառուց
բիւրտոսիւ սպանաւ։

դանացաւ։ ըստ՝ Աեղքն՝ որ ձեզ
բան՝ Աչանեաւն կրկին ինձ կեն
կերպին։ ըստ՝ Հոգոյս ևս ինձ
որ նախ կայր յիս։ ըստ՝ Արկդիմի
Սախուեսակ։ ըստ՝ Յայն մեղացն
յետ խոստովանութեան։ բան՝
լայնացեալ։ բան՝ Աշնացեալ
ինձ պահել։ ըստ՝ Ա՛ր ձեզ մեղացն
ա՛լար։ ըստ՝ պինդ ապիրակ կո՛ր
ա՛ւաճ մինչև դրձել փոխի՛ ինայնն։
մեղքն կենդանացաւ ևս ինքն ես
երևի պղծի գարձեալ։ ապ թէ
պան զանդամս վերկրաճարս։
Ա՛յս թէ ուրեք կենդանութեն
դակ մարդն մեռաւ մեղացն ևրս
մարինն՝ երբ է։ ապ թէ բովան
խարէ։ Ասկ թէ տարածիլ յաճ
րիմի՛ իմեզն կացն՝ ըստ ամապաշ
կրկին ըստ մեղացն։ այս է՝ թէ տա
որ այս կենաց մարդն ապրհարի
Ջացն։ ևս օրն՝ այս կենցաղեն։
հաճրեացն զնա քննին մինչև ող
բարէ։ Ալղ եացն զնա յիւ պիղծ
ասաց օրէնքն՝ երկուց ևս օր։
թէ ոչ տաճկի և տեղն ոչ խորա
նայ՝ նշանն է։ և թէ յետոյ կրկնի

ցաճ՛ի քան ճառին։

ղ-ծ-ո-ն-ե-ի-ե-ե-ա-ե-ե-ե

բան՝ Ոգի ամիսումիան։ ը-ծ՝ Ա՝էջնաբէին։ բ՝ Ասելք ջրթանցն ը-ծ՝ Ներանն ևշուրթն նաբէին լսայնմ թէ՝ Յերննջէր իմեալս նոբէին։ բան՝ Պատպաճուհք։ ը-ծ՝ Պեղեցկուհթիք որ՝ինաբէին լի նին տախտակամածք՝ ահեռք եամահիջք։ բին՝ Ա՝ընդակապատ ը-ծ Ար՝իմէնաբէին միջնակ լինի ածած եաբաժնե տուն՝իտանէ բան՝ Յատակեցաբ։ ը-ծ՝ Ա՝յնպէս անկաբ որ յատակն երևեցաբ։ բան՝ Պահաբորակ ։ ը-ծ՝ Օմա հիճքն ասէ։

բան՝ Պեգերեալ ։ ը-ծ՝ Պ՝ենկ ռեալ և շիբարեալ։

բան՝ Ա՝ն քնաբէին մեռեալ՝ Ան։ ը-ծ՝ Ա՝ն կոշինատար այրն որ մատեաբ առ կայսրն յուլիա նոս և Հայեցեր աղօրմաբի, և նա՛ ասաց նմա թէ՝ զի կեաալես զարե գակին ևզգերեզմանն։ զի կիսո վըն կենդանի եր և կիսովին՝ի գե րեզմանի։ և ես նոյնպես եմ ասէ Ան և ասյ։ և զգերեզմանն։ Օ՝ի կիսովին մեռելըր և կիսովին կեն դանի՝նոյնպես և ես Ան և ասյ։ բան՝ Ա՝ջ կերմ՝սոսկ և ահ ցուրտ ը-ծ՝ Պաղ և աղտաղտին երկեր։ ևայլ ասէ տեսիլն յոհաննու՝ Օ։ բին՝ Ա՝րիցս ատելի։ ը-ծ՝ Հոգւովս,

բան՝ Ա՝նցին՝ի մասնէ։ ը-ծ՝ Ա՝սախաճառեալքն։ բին՝ Ա՝րիք ալեանն։ ը-ծ՝ Յերիք դիմաց հողմոց։ կամ ջ կից ա՛ լիքն որ պատահին բարձրացել և ուռուցեալ մի զկնի միոյն։ բ՝ Այլ՝ին՝ Ա՝արինն է։ ը՛ սիւնն։ կամ որ՝ի ծայր սեանն է խոտոր նակ ձողն՝որ պարզէ զկտաւն։ բին՝ Ա՝ռաջարանն։ ը-ծ՝ Ա՝րմիանն է բին՝ Ա՝ռասանք ձգողականացն։ ը-ծ՝ Ա՝րհանիներն։ բան՝ Ցեսարան։ ը-ծ՝ Ա՝ւր նաբա պետն նաոի և գիտէ։ Ա՝յս կամ նշանն է նաբին։ ըստ այնմ՝ որ ասէ, գտաք նաբ մի՝ որ ուներ զգ գեոսկաւրացոց նշանն։ բան՝ Ա՝ջաբանդակն։ ը-ծ՝ Հաստ ձոպանն է։ զոր մալուխ ասեն։ բին՝ Ա՝ուծք ստուարք։ ը-ծ՝ Հաստ փայտ է։ յորոյ վր՛ նաբն է, և՛ի քարեն կէցեն՝ի միմեանս։ բին՝ Ա՝միքն։ ը-ծ՝ Ա՝կակ փայտն է ուր զնկն ցրցեալ է։ և կամ զգնեկն ասէ։ բին՝ Ա՝սա հիմանն։ ը-ծ՝ Յատակ նաբին՝ ուր սիւնն հաստատի։ բան՝ Օ՝տին հաստաած ։ ը-ծ՝ Ա՝նաճ-ճածք ողնափայտին։

զոր քանն գտանել և յերեսոյթ ածել, ապարտեցոյց զի անվթա րելիս էր. այս է անպակասելի բն՝ Պատկանեալ՝ Խնայել և հաստատել բն՝ Սիթք ցաՀոց ը՝ Ոմանակ կենդանութիւն որ՝ իլերկին ըստ երակն բաշխի, խիթք ցաՀոց բաշխին ագնան. բան՝ Հազմահատած էութիւն ը՝ Օն՝ի ոչ տարերս հատել է. որ թշնամիք անհաշտելիք են ոչ ծայրիւն, չորութքն ևմոնաՀուԹքն՝ չերմութքն և ցրտութքն՝ Պրծել՝ են ևսիրելիք անքակտելիք. զի ոչ ծայրիւն միաբանին. չերմութ հրոյն և օդոյն, ցրտութ ջրոյն և հողոյն՝ Պրծել չորութ հրոյն և հողոյն. գիՀութ օդոյն և ջրոյն. Օն իւրաքանչ իւրոք ըստ ծայր ունի. ոպ թէ ըստ ձեռն ունի հողն, և ձգեալ ըզ չորութ՝ի հրոյն, և զցրտութ՝ին՝ի ջրոյն՝ Ոմանապէս և ջրոյն ունի զցրտութ՝ին՝ի հողն. և զը գիՀութ՝ին՝ի հրոյն՝ Ոմանպէս և օդն ունի զխոնաՀութ՝ին՝ի հրոյն, և զչերմութ՝ին՝ի հողն. և զչոր և հրոյն ունի զտաքութ՝ի ընդ օդոյն, և զցամաքութ՝ի ըստ հողոյն՝

ը=ծ=ո=ա=ց՝ ի՝ է՝ ե՝ ի՝ ո՝ գ՝ և՝ ո՝ ց՝

բան՝ Ոսր հարկ կինքեալ ըստ չինք ուսուք անցանել ը=ծ՝ Ոն

զկորստական խոտս չափել՝ և ժողքս, և մարմնով՝ Ոչ գար ձեալ ի զգրութ՝ի հոգւոյս, բա նիւ, ցասմամբ, և ցանկութ՝ի՝ ի մի գիծ աՀարտեալը՝ Օ՝ամէն տան յեռք՝ ի մի գիր աՀարտել կրկին չուք տայ բանին կարգաց բն՝ Ոչինս մի ունկի՝ ը=ծ՝ Ոնունկ՝ յարդի մեռեալն է. որ մզնաձև պատեալ զհատն՝

բան՝ Ոյլ եղանակ լինէ ը=ծ, Ի ըմէ զբանն. զի այս ըստունես որ վերագրեցաք՝ յառակ քան քարաթաքուցինէ՝

բն՝ Ոնոյն պայմանի՝ը=ծ՝ Ոնոյն սահմանի, որ յեռքն ամէն իւրինի և ուչ թէ զոզքս փոխեցի, այլ՝ ոզք՝ ի վեր ոզքոց կընքեցի՝

բան՝ Ոնհատական թիւ՝ ը=ծ՝ Օն ուչ հատանի տուն ի տանէ ի չափոն յայ ի վանկ՝ի հեգ եւ վաղաՀութ՝ի միաչափ են՝ Ոյս խոր հրդականէ թիւս երկոտա սան՝ ի պարտուցն ժխտեալ տանէն մինչև ցայս՝ երկոտնեան տունէ. ըստ կենդանատեսակացն ևայլոցն, թէ որոնես չատ գտա նես բան՝ Ոստունը=ծ՝ Ոտէն այրիմ՝ի խղճէ մտացս յիշատա կաՀ գտատստանին՝

բան՝ Օ՝ուչինն պարտուքիւն ան վրթար՝ ը=ծ՝ Ոուշիմ՝ի ձեռն առն

սեղանոյն ըմբռներ և ապրեր։
բան՝ Քաջ զարմեան։ ընդ Արյե
րիւքով զաղջան և զկուռց լե
զուն գողացաք, ձեզ բարկացաք,
և անկաճ մահ՝ իբանակն։ Ննա
չխոստովանեցաք մինչ որ վիճա
կաճ յայտնեցաք։ Եապա ասաց
Լեհ մեղայ։ ձայ անընդունելի եղև
և ձերդրացաք։ այլ համաջինչ
տամբն կարծանեցաք։
բան՝ Աաճուղ կիսեան։ ընդ Յոր
ժամ առաքեցաք յամաղեկա
ցին կռտորել զմարդ և զանա
սուն, և նա տեսել զագագ թա
գաւորն նոց գեղեցիկ՝ ի տես և՝ ի
հասակ՝ խղճաց և ձգ սպան։ այլ
կենդանի էած առ սատուել և
նա բարկացել սպան զնա գաճա
զանաճն։ Ի յուտել զօրացն՝ ի
մոյ ամանոյն ամաղեկացւոց՝
զոր չէր հրամեալ ձայ և մրդե
ետ սաճուղ մեղայ՝ և ձչ արգա
րացաք։ Ի յայլ ուր ասաց սա
մուէլ սաճուղայ Թէ՝ ահա ինձ
մինչ ես եկից և մատուցից զպա
տարագն։ և սաճուղ չմնաց մար
դերեն։ և մրդերն եկել բարկա
ցաճ նմա՝ ետ մեղայ և ձչ արտիւ։
բան՝ Յուդա սիմոնեան։ ընդ
Որ զերն մատնեաց, երբ բանն
արդիւնացաճ՝ ապա ասաց Թէ՝
մեղայ։ և չընդունեցաք։

ղայնե զորոց զկնիքն ձչ ճած կո
տորե, և ձչ այլոք։ բան՝
Ինմբռնելի մեռաց զսածանիցէ։
ընդ՝ Ինքան խորին զօրութիւն
ունի մեղայն, որ անհնաե մեռաց։
բան՝ Ուերջին դատակնիք դա
տուն լքելոյ։ ընդ՝ Ոևքն զվեր
ջին դատակնիքն ընկալան։ այս
ինքեցաճ՝ իվեր նշ դատապար
տուին։ զի ձչ գտաճ՝ ինն մեղայն
բան՝ Ընդունին խզել համառօտ։
ընդ՝ Օր Թէ ասացեալէին յետոյ
մեղայ լինէր Թէ հատելիք վրէժ
մահուն հասելոյ։ յորմէ ի մեղա
յէն ընտրուի զոր ընտրեաց առ
նել զբնօրէնութի և զսահման
մարդեղութեն ոչէր եղել։ կամ
զոր ընտրեց և ասահմանեաց յա
ւիտենական զվրէժ մահուն՝
Թէ գտեալէր՝ ինոսա մեղայ՝ ան
գործեր եղեալ այս սահմանս։
բան՝ Ասակեալ։ ընդ՝ Խոլորեալ։
բան՝ Խարգաճաճի։ ընդ՝ Որ
Թամանայ՝ ի ընդհաբաշխութի
ճածուէն՝ յորժամ մարդս զղջայ
և մեղայ ասէ։ բն՝ Ուան զի ոմոք
կալաճ զեղջերն։ ընդ՝ Որ ընդն
հին՝ կազմեալէր եղջիւր սեղա
նոյն՝ ի տաճարն սրբութե։ զի
յորժամ ուղիք ակամայ սպանու
Թի և կամ այլ ինչ ոս հանդիպէր
՝ի տաճարն դիմեր և զեղջիւր

բան՝ Ո՞ւննուց յհանից և Թրէոց
ւ ա֊ծմո֊նե֊ է֊ն֊ ե֊ր֊ւ֊ե֊ գէ֊ն֊ն֊ն֊.

բան՝ Ո՞վ անկեր պագրելին ջրիշակե
լն։ ըստ՝ Ո՞ր միաքն տպաւորին
տեսակք մեղաց, զոր չէ պարտ
յիշել։ բան՝ Ո՞ւս դրուն հեշ
տականաց։ ըստ՝ Ո՞ր յիշելովն հեշ
տանայ։ բան՝ Ո՞անզի ոչ պիտակ
լինչ սոսկ։ ըստ՝ Ո՞չ հօր և զորդւոյ
և զՀոգւոյն սրբոյ ասէ Թէ՝ ոչ
սոսկ և պիտակ. այլ անճամբ
միայն ասել ըստ սաթեղի. այլ յա
տուկ և որիշ դաճանիմ զամե
նայնբ երիդուին և զմի ճածուին։

բան՝ Ո՞ր ճճէ պատասխանատուր
ճուխիս։ ըստ՝ Ո՞յս քան զամ
ճետիս ճածային տնօրինուխեն
մեծագոյն պարգևէք գէմ յան
գիման զքն տեսանել. և այսու
առաճել վստահուխիւն խօսա
կից լինել քո, քան ամ երախ
տեօքն՝ որ յաճետարանին։
բան՝ Ո՞ւգս հայրղականա։ ըստ՝
Ո՞ւր ասէ սողոմոն՝ սիրտ հոգա
ցօղ՝ ցեց ոսկերաց։
բան՝ Ո՞նդ աճմուն։ ըստ՝ Ո՞նդ ճճ
անհնարինք՝ որ ըստ միտս անցանեն
բան՝ Ո՞ր մուն անկատար։ ըստ՝
Ո՞անամ ելանել յառաքինուխի,
և անկատար մնամ ի ջանեամ խոս
նարհուխ, և ոչ կամ հաստատ։

բան՝ Ո՞ւր մարդն՝ ի մեղաց. ոչ աճազանն.
թէ և այն ձրի, և այս աշխատուխ։
բան՝ Ո՞ւեռն յոգի հարեալ։ ըստ՝
Ո՞ւնդ զմարմնոյ կամըն ասէ.
որով հարկանի հոգին մեղօք։
և այլ՝ զի բառամբ զկուրծս հար
կանէ մարդ, որ ընդկէ զՀոգին.
զի ծեծելովն զսիրտն՝ յուցա
նէ զնա մայր և պատճառ մեղացն
որ անկանի ըստ միտն՝ և կրի ըստ
անձն։ Ո՞արձեալ մարմնական
հեշտալի գործովք, այլ ձեռօք
յոգի հարեալ՝ի պիրգ մարմ
նոյն այլ և կամ՝ի մեռանն ոչ,
կամ յայլ խորհուրդ եկեղե
ցւոյ՝ի խաչ և յաճետարան.
բան՝ Ո՞րկին աշխար։ ըստ՝ Ո՞այ՝ի
վէր վայ։ բն՝ Ո՞ի ոնչին առ որ
չեմս։ ըստ՝ Ո՞ւ արդարս։
բան՝ Ո՞արտ քնայարդարս։
ըստ՝ Ո՞րբել զարտաքին թաղկին։
բան՝ Ո՞ին պարծանաք։ ըստ՝ Ո՞ւզ
փուչ ընկուզն որ ձրեռվ ևկե
ձեպով արտաքոյ զարդարեալ
երևի, և մէջն սին է։
բան՝ Ո՞ր տեսի աչօք։ ըստ՝ Ո՞սեն
թէ՝ ոչ. ոչ ետես զքն աչօք բա
ցօք գէմ յանդիման։ Ո՞ւ կամ
զայն ասէ՝ որ յայմ ուրեք տեսա
նի քո՝ի ոչ սեռանն պարգաւճն

բան՝ Աղօրդս այս անձն իշխան։
ը֊ծ՝ Հոգին և մարմինն կը֊որդ
են միաբանց և հակառակ։ բայց
մարմինն քարշէ զհոգին զհետ
կամայ իւրոց և առնէ արածօզ

Հոգմոց չար ցանկութեանն։

Բ՝ Հասողին փախչուլը՝ Հոգին
գժ֊ժար ուներլիէ, և փախչի՛ ի
հասողէն։ այր թէ չանան արգի
լել՝ ժչ կարեն։ նմանապէս և անձն
իշխանականն՝ ի մարդս փախչի
վայրաքարշութ՛ի ձշմարիտ հա
սողէն այր։ բան՝ Ընդնապատճա
ռեան ամենավարան։ը֊՝ Ի հաղ
մապտճառեն ախտալանք մարմ
նոյս, որ զմիտս և զհոգիս որսան
՛ի կորուստ, ե զգայութիւնս յա
րեալ՛ ի հեշտութի՛ն։

բան՝ Ի մկանակք ե։ը֊՝ Ի թխայ։
զի զընձայնէն յե կարծիս լինի։
մնայ պատուհասից վն մեղաց։
և թըմբի ընդունել զհոգութի՛ն վն
զղջմանն։ բան՝ Ի շտամբանք ե։
ը֊՝ Ի ն միոյ մեղաց ե յանդիման
նուի։ ատ և՛ն հանդերձեալն։
բան՝ Ի ըզգակունք ե։ը֊՝ Ի աստ
յուսահատի ծանրութ մեղացն
և հաւաքարի, և անդ կիզանի յաւել

տեղական տանջանաքն։

բան՝ Ի եղակարծ։ը֊՝ Ի անկարծ
և եղակարծ։ բան՝ Ի մկ լրթա
գոյն։ը֊՝ Ի ևաւ և մրթագոյն։

երից։ը֊՝ Ի ն։ ծ։ ձ֊ծ։ և չո
րեակ ՟ի ևս։երից թըմբոց՝ Ը և
մի այլ ՟ի։ դ թիւն որ գայ ևս
Ի։ և կամըզ՝ ևս թիւն ե կատար
ած ևի և ՟ի։ որ դ թիւն ՛ի
ներս մտանէ։ թ։ծ՝ ա։ ևի ե։
՟ի։ դ։ Ի։ և այլ՝ զև թաղուեցի մե
ղաց առանց հաւատոց յուսոյ
և սիրոյ ժչ լինի։ և ձշմարիտն
այսէ զի ամ ևիչ խորհուրդ՝ եր
բորդութե անեամբն կատարի։
բան՝ Հուեթ երկրի յօդս հնձել
ը Ի անրամագ փուշին որ խաղայ ՛ի
չոլն։ զի նոյ աատեղք երկնից ան
թիւքն մեզ, և դու ևոր զամե
նեսեան զնա յանձանէ կոչես,
սոյնպէս և փուշն չոլին քեզ միայնէ
գիտելի։ նմանապէս և քրիստ ողոր
մութի՛ն անչափ է։ նոյ և դու ան
առհմանես։ բան՝ Ի ևան ևնէ նա
խագրեալ համարդ։ը֊՝ Ի ն
միայն քան զայս զոր ևնէ ուսուս
ցեր թաղուել Հ եկեղի ե ևնմանիլ
քեզ։ այլ յոյժ առաքել դատանէն
քո թաղուիդ առ քրիստ գթութի՛ն։

Ի ը֊ծ֊ն֊ե եբևնեբրոդ գևևոյն։

բան՝ Ի ազմագ ևելին։ը֊՝ Ո՞ւեւ
ևանասնից ե ասէ։ և այնպէս
կանոնեաց թէ ևյեաւին շուներն
լից՝ թաղուելի՛ն գտանէ։ և թէ՛ ի
մէջ չարութե՛ն փոխադրէ զըմբ
մամբ՝ լրբարին՝ առաքել պատճի

Հոտոյ խնդրոյն, որ էր տուպ և տես
կաբ: ևծ՝ Օն տունն լինելով՝ ի
բան՝ Ի չնարհալիր տանն տեսա

ղուածոյն. լէ. երորդ գլխոյն.

որ առաքաստին գլուխն է. և
կամ սիւներն նաբեն:
բան՝ Յետնեալս՝ ինախադրու-
թեց: ևծ՝ Յոլին սրբոյն. այլ
ըն անհամարձակն և նկուն
հայցեմ զողորմութիւն քո: բան
Օ՝ի մահ գլորանս ցուցից կեր
պարան: ևծ՝ Ասու՝ որ յերկիր
եդեալեմ զերեսս՝ ի ծուռն, ցու
ցանեմ Թէ՝ի մահ գլորեցայ և
ըն անասունս համարեցայ:
բան՝ Ա խոսայար: ևծ՝ Ալր կորանայ
՝ի վր գաբազանին:
բան՝ Ա՛ր քեզ հայր ամարին տե
ողն: ևծ՝ Արպես ասէ, Ա՛ր ամր
համբարձի զանձսիմ:
բան՝ Ա՛ասեացին: ևծ՝ Ալ պար
սըն հեռացուցանէ զքարն:

ղուածոյն. լէ. երորդ գլխոյն.

բան՝ Ա՛չնարհալիր տանն տեսա
կաբ: ևծ՝ Օն տունն լինելով՝ ի
հոտոյ խնդրոյն, որ էր տուպ և տես

ղուածոյն. լզ. երորդ գլխոյն.

բն՝ Ա՛ուրհնեսցէ զքեզ: ևծ՝ Ա՛ր
Ա՛ստուածն՝ անքաբէ և անսասան
Թիւռ զի՛է գիրն երկար է ըստ
բականին, և զէութինն այ ընշա
նակէ. որ է միշտ և անգիտելի է
սահման էնին, և անհաս Թիւռ է ը
ստզանին որդոց. և ոչ ունի
կէտ սահմանի այլ կոյս ունէ՛ի
ներքոյ տասնին. ոչ կու ծնանի
յայլմէ ոչ ըն՛ի միոյն՝ և ըն յեր
կուցն, և ըն յերիցն, և ըն՛իչո
րիցն, և ճ՛ի ճգիցն. և առաբել
զանճառն ունի վիճակ, և գրճ
հարատարգմանելի է էն. զի այ
նմանէ: բան՝ Ա՛ինաբերեալքն: ևծ՝
Ալ՝ ձիաբորն՝ի վր սուսկանացն,
այսպէ ևնքքն ահարկաբեն՝ իվր
դիբաց: բան՝ Հետևակ սպառա
զէն արիութիբ: ևծ՝ Ալ՝ հետե
Հակն յաղողակ է՛ի գօտեմարտն
լինիլ ընդնոյնպէ և հոյլք ճգնաբերին:
բն՝ Ա՛չեա մռառացեալ: ևծ՝ Օ՛նն՝
կամ՝ ի՛նձէ, միչ՛ի Թատերս խա
ղացողաց. և՛ի միոս չարաց և
խստաց անկանիս: Ա՛չդու զնա
մռառանաս և ոչ նորա զքեզ:
բան՝ Ա՛օթամբքն ևծ վարակեալ:
ևծ՝ Ա՛նէ առղումն՝ եԹէ է անձմ
աղաչէ ըզքեզ Թշնամին քո մի
հաբատար նմ՝ Ա՛յս մարդկանէ
սահման. բայց այն եօԹանաս

Յայս ձառս զորքս ածից դա
տախազ ինձ։ բան՝ Յորինակէ
ժանեաց կորուսչին ։ ընդ՝ Այն
ասէ սաղմոսն ,ածի միջեւցէ զա
տամուննդ, և զժանիս առիւ
ծուց խոր՝՝։ Այս ամենայն ասէ,
ոչ հովիւն մի որ Քաւիչ ի բերա
նոյ առիւծուս աքեացս է, կամ
բլթակ մի ուսկան ։ Այս երե
միա ասէ ,զերծուցից զքեզ ի
ձեռաց չարաց , և ի ժանդաց
ապրեցուցից զքեզ։
բան՝ Արձոք վարձ կամացս ։
ընդ Այն ասէ ոչն իգնատիոս Թէ՝
զոր օրինակ վարձն ը վաստա
կածէ,նմանապէս և ընորհն ը յոս
սոյն կշռի։ լսորում ասէ սղջին,
Աղեցի ողորմածն քո ոչ՝ ի վէր
ս եր ոչ յոստացաք ի քեզ։ Այս
ոչն ասէ ,որու ժ շատ Թողուցաւ՝
շատ սիրէ։ բան՝ Օ յոյծ մածեաց
վերջնումն։ ընդ Օ մածեաց վերջ
նումդ՝ զաշազանն խրհրդոյն
ասէ՝նախ քան զհաստատիլ ը
րեղէն կամարին, զոր լոյծ մած
եաց և վերջին վարագոյր ասեն
բան՝ Արձեալ կրկնեացն։ ընդ՝
Օ ի մինչ յայս՝ որ մաքս ի վեր
հայեցայ ի լոյս իմաստից քոց ,
նոյն լուսոյ զօրուն հրաշապէս
ազդէ յիս ,և յայտնի մնացս։ և
զայս այնու ճանաչեմ, որ խոս

Նման արձանի կամ ոսկի ։
բան՝ Ոսկն յարկ մուծից։ ընդ՝
զանազանէ ,ջորեք կուսի աղեւսա
սակ լուսնի ամ Ձկ։ ոսկ և աշ
սաց ոչ, թէ՝ ուր և քարոզեացն
աւետարանս, և այլն։
բ Ինկլտաբելի ի բանբասանաց
ընդ Ազմանն Ար ասէ իւզ մեղա
հոյի մի օծցէ ։ բան՝ Օմրիգրէին
կերպարան ։ ընդ՝ Այ ովսէ էառ
զպառնիկ կանայն և սրբեաց
նոյնպէս և ոչն մեր էառ զբնու
թիս մեր և սրբեաց ։
բան՝ Ինդուստ առ ասելն։ ընդ՝
Ի մրիգրէին առակէն՝ առ մերս
բնուի վերաբերեալ զընդորին։
բան՝ Ինդ անանունական գաւազան։
ընդ՝ Օր ասէ մրիգրէն ի դիմաց
ոչ առ պռունկել ժողովուրդն,
եա եւտեքեզ գարի և արծաթ,
գինի և ձէթ և կտաւ։
բան՝ Ինդ զերծման գլխաշուք
կըտաւոյն ։ ընդ՝ Այս սպառնա
լիքն են, որ ասաց մարգրէն առ
ժողովուրդն ,առից զկտաւդ ի
գլխոյդ քոյ , և զպատարանչանա
և զայլն։ փոխանակ այսոցիկ մարմ
նականացս զոր ետուր նոցա ,և
առեր վասն անարժանութեանն,
մեզ զհոգևորն շնորհեցեր ։
բան՝ Ինդ քառապերճութեամբ լան
ջացն։ ընդ՝ Առաւանանեակին վը
զանազէ ,ջորեք կուսի աղեւսա
սակ լուսնի ամ Ձկ։ ոսկ և աշ
սաց ոչ, թէ՝ ուր և քարոզեացն
աւետարանս, և այլն։
բ Ինկլտաբելի ի բանբասանաց
ընդ Ազմանն Ար ասէ իւզ մեղա
հոյի մի օծցէ ։ բան՝ Օմրիգրէին
կերպարան ։ ընդ՝ Այ ովսէ էառ
զպառնիկ կանայն և սրբեաց
նոյնպէս և ոչն մեր էառ զբնու
թիս մեր և սրբեաց ։
բան՝ Ինդուստ առ ասելն։ ընդ՝
Ի մրիգրէին առակէն՝ առ մերս
բնուի վերաբերեալ զընդորին։
բան՝ Ինդ անանունական գաւազան։
ընդ՝ Օր ասէ մրիգրէն ի դիմաց
ոչ առ պռունկել ժողովուրդն,
եա եւտեքեզ գարի և արծաթ,
գինի և ձէթ և կտաւ։
բան՝ Ինդ զերծման գլխաշուք
կըտաւոյն ։ ընդ՝ Այս սպառնա
լիքն են, որ ասաց մարգրէն առ
ժողովուրդն ,առից զկտաւդ ի
գլխոյդ քոյ , և զպատարանչանա
և զայլն։ փոխանակ այսոցիկ մարմ
նականացս զոր ետուր նոցա ,և
առեր վասն անարժանութեանն,
մեզ զհոգևորն շնորհեցեր ։
բան՝ Ինդ քառապերճութեամբ լան
ջացն։ ընդ՝ Առաւանանեակին վը

ուսուցչ չափոյ։ ըստ՝ Այս ես ձեզ այ
կացն ասեմ, ըն՝ Ի՞նչ ասհման կրշ
հեթանոսաց ու թըշնոց հրեշտա
ալոց։ բայց՝ կացոյց սահմանս
նալինան կարգեաց։ ոչ միքայէլ
լինի, և գաբրիէլ պարսից, և այլ
նայ՝ ըստ ոմանց։ Ես եմ՝ ըն՝ Ո՞վ
բինակ։ ըստ՝ Ո՞ր ետես եղեա,
շարժուածն, հողմ, և հուր։ Ո՞վ ի
մըձերն հայցեր յայ շարժիլ եր
կըրի և կորուսանել զմարդիկ։
հողմ ու ժգին ելանել ևայրել
զմարդիկ։ հուր սաստիկ՝ և այ
րել զնս։ յորս ոչ գոյր կամքն
այլ, այլ՝ ի քաղցր օդն, որ զհե
զուքին այ ցուցանէր։ և այլքն

զմարդկան խստուքին։

բն՝ Որինակ եէմի։ ըստ՝ Ի՞նդ
այս եէմիս և վերնոյն ասեն՝ որ
ողորմած։ զի մի թափուր կայ
սակաճամարդ լինի՝ ի մըէկանէ
այս այն է զոր ետես՝ ի դարձի
գերուքենն։ զի կայր միքայէլ
կարմիր ձիով և՝ ի վեր քան զՂ
նա։ այլ ումն պետ աշխետ ձիով,
որ ասէր առ միքայէլ, մինչև
յերբ ոչ ողորմիս եէմի։ Ի՞նչ
գործ քո՞ւյն է, զոր ետ ած հրել
տակացն աղօթել վա՞ մարդկան,
որ էր եէմ խոհերդ լուսաճոր
վերնոյն եէմի։ վերոյ մաղքէին՝
ողորմած եէմի։ և զայս միշտ ա
սեն, ողորմած գու ստեղծեր մի
կորուսաներ։ և զգործս ձե
ռաց քոց մի անտես առներ։

լուծմունք։ էջ։ երեսէ գէ[illegible]

բան՝ Ատակարարուքեց։ ըստ՝
Ինաամարկուքեց երկրի՝ զերկ
նայինսն կարգեաց։ ոչ միքայէլ
լինի, և գաբրիէլ պարսից, և այլ
ազգ։ ըստ՝ Ո՞վ ետես եղեա, զի
մարդկան խստուքիւն։ ըն՝ Ո՞ր
ետես եղեա, զի մարդկան խստուքիւն
զոր ետես եղեա, զի մարդկան խստուքիւն
զոր ետես եղեա, զի մարդկան խստուքիւն

զօրուն արքունեն երեւի վանօղ
բազում ցուցանել, որ սակաւ
է իսկ զնա ասակար սխալանան
ընդեաղն՝ի քէ զանցն ասէ եւ վայե
բան Արկրորդս առաւելութե-
ցի Օ. խոստովանութենան ասէ,
որ զշնորհ աճապանին ունի։
բան Պահատպ սերոեցեր։ ըն-
Որբեցարուք և սրբեցիք զը-
ձեզ ասաց առ մովսէս։ բան

Յանդգնաբար։ ընդ Ալինս զոր ես
տուր ցնա՝ Լայլն։ բն Ըստակա
նասպաս։ ըն Հ ան լսին է։
բան Լաղկանձողական։ ըն
Վհնել և կծկինծելնէ։

ըն-ծմոռ-ե։ ընվեցերորդ գլխոյն։
բան Արկնակապէն կաշառ։ ցի,
Օ որ յուդայի եւտուն ևպահա
պանացն։ բան՝ Յորսայեակ։
ըն Արեսի վար ձգել։ բան
Հանգոյն մօվաբուս։ ցի Ալինն զով
տայէ, որ դարձաւ արձան ազի։

ըն-ծմոռ-ե։ ըներկրորդ գլխոյն։
բն Ըզքայազունքեն։ ցի Ուռքն
և ապտակն և այլն՝ անթիւ բա
րեաց մեզ երախտաւորքեն։ և
անհամար օրհնութեց արժանա
ւորք։ բ Ըզ այսոսիկ զընչին։ ցի
Ըզայս անբաւ շնորհս յորժ
նայն ոք՝ և զիւր նիւթն յիշէ թէ
ի Հողոյ եմ և ապա զինչն օտար
և անդրժան իմանայ այն շնորհին։

ըն-ծմոռ-ե։ ընե. երորդ գլխոյն։
բն Ուխաւորացն օրինակութե։
ըն Օր՝ի ձ ձառին ասաց, ոմն
և ըզնշդուղք իւր, և այլն Ընդ
զտեսակս մերձ կէ գրեց։ և ասա
զարդ ըստ թես ըն Ներկոսնն
ընըճայն՝ի քէ զանցն ասէ և վայե
լէ իսկ զինչ ասակար սխալանան
բազում ցուցանել, որ սակաւ

Նու շանդար կոչել մրձսեր, այլ
մարդ եղեր և վերստին մեծարե
ցեր զբնութեն մեր, իվեր քան
զչափ և զկշիռ մեր։
բան Ա՛առէք անբաժիցըն Ի՛վ
կարէ գրել և ձառել զեղմունս
երախտեաց քոց ի մեզ։
բան Օ անապակ ծորմանն։ ըն
Օ օրէնսն ասէ որք զծորանս
հոգւոյն արբին, և կամ զայն
ասէ, որ զօրուն բզմ եղանէր՝ի
նմանէ, և բժշկեր զամենեսեան։
բան Ամանց վն ինքեանց։ ցի Այ
բառոտացն, և կուրացն, տեառ
տեսին, և պոռնկին։ Այս կիսոց
մեալոց, որպ ձապատին, և թիւրա
զինն, և քանանուհոյն, և անպա
մալուծինքեան՝ Ըշխատս բազ
մօրինակ ըն Ալր ձեռօքն առ
նէր։ ոպ զկաճ՝ի վէր աչաց կու
րին, զլեզուն ունել, և ըզ
մատն յականջն հասուցանել։
բն Օ անմաքուրս հոգի սբ հաս
տել։ ըն Ա՛եծէ քան՝ի բնէ հո
գի սբ ստեղծել, զըճացեալն
խոնվանութե անախտ պահելն
բան Արկրորդս առաւելութե
ըն Օ խոստովանութենան ասէ,
որ զշնորհ աճապանին ունի։
բան Պահատպ սերոեցեր։ ըն
Որբեցարուք և սրբեցիք ըզ
ձեզ ասաց առ մովսէս։ բան

քակտիլ շընչոյն՝ խափանի բան
կանին ու՞ե օտար։ Այսպէ՛ս զի՛ի
շնչական ի՛ մէզ՝ ի բանէ բանա
ին Հոգին կենդանարար, եբաւն
բանականին։ շ֊ Ո՛վ Հոգին
Սուրբ եւ Հոգին սրբոյ։
Հոգի կենդանարար՝ Հոգւոյն
Հօր եւ որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ։
Հոգի կենդանարար՝ եբաւն
մունք ոչ գոյ։ Բանդի պարզե
իմաստասիրողաց։

Խնդ Նմին հետեւեալ ար
ած գլխուն ձառին լուծումն
ու կայ յաղագս պարզ գոլոյն։

լուծմունք Կոչ. Երզոյ գլխոյն.

բան՝ Բժշկական կրթականութե
շ֊ Ախրթեա յառողջացնելն, և
ամենաշնար ափոխ ամ կարեց
ւցաւոց։ բան՝ Ո՛չ գու՛ իչխ
ը մրգրէին։ շ֊ Ա՛ւե գնացից ի՛
նուա աբնակեցայց ինու։
Ո՛չ թէ ես եմ՝ իմիջն ձերում
եբաննիմ եհոգին։

լուծմունք Կոչ. Երզոյ գլխոյն.

բան՝ Ո՛րինակն նուրբ։ շ֊
Ո՛վսէս որ սրբմանբ ձեռացն
զքնին նշանակեր զարշչեանն։
բն՝ Ակենսախրախոյան բանի։ շ֊
Ո՛ր ասէ թէ բաժին իմ ենա. ա
այնորիկ ակն կալայց և հանբե
րեցից նմա։ բան՝ Ո՛ւբաս կրկ
նեցիս։ շ֊ Ա՛ւե բիւր անգամ
կրկնեա՛ք ի՛ քննել՝ ոչ չափի։
բան՝ Հոգի կենդանարար։ շ֊
Օրինակ տայ հանականեն
հօր եւորդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ։
Այդ Հոգին կենդանարար՝ եբաւն
բանականին։ շ֊ Ո՛վ Հոգին
շնչական ի՛ մէզ՝ ի բանէ բանա
կանին ոչ ե օտար։ Այսպէ՛ս զի՛ի

Ո՛րդե այ, ձառին լուծ
մին ի շուրջ եւյոգե։

բան՝ Ցօրինակս երիս։ շ֊ Ո՛մար
րիքն գործեն զչարիքն։
բան՝ Ո՛ատեանս ընչական։ շ֊
Ո՛արդե ը եզեկիէլի, որ ե
տուն ինա մատեան թէ կեր և
կծլ։ եեր գրեալ յ֊ե դիմացն
վայ եողբ։ բան՝ Ցարտամ տագ
նապ։ շ֊ Ցարտամն յամր ասի,
և տագնապն յշրջապիլ նեղու
թեն ի բեռուն ցաւոցն։ Ո՛այն
ասէ ձբս թէ՝ նեղուին սաէպէ,
և փրկուին յամր։ զի ամ օր որ
տագնապի ելս իրացն խնդրէ,
եւիմն տարտամութեի՝ խառնէ
ընդ տագնապիս։

լուծմունք Կոչ. Երզոյ գլխոյն.

բան՝ Ո՛ահիոյ շ֊ Ո՛իւ տեղւոյ։
բան՝ Ո՛յտակ։ շ֊ Ո՛ոց։ բան՝
Ո՛պականութեես կարես։ շ֊
Ո՛ողութեին, պոռնկութին, եայլ
այսպիսիքս, ոչ թէ բնաեորա
կանք են՝ եևամ գոյութեն պատ
ճառք, այլ հեշտասիրութե հարկին
զգուռնկութեին գործէ, եագա
հութեն զգողութեին, և այլք
նմանապէս։ Ոպ ասեն թէ կա
րիքն գործեն զչարիքն։

Ո՛ատեանս ընչական։ շ֊
Ո՛արդե ը եզեկիէլի, որ ե
տուն ինա մատեան թէ կեր և
կծլ։ եեր գրեալ յ֊ե դիմացն
վայ եողբ։ բան՝ Ցարտամ տագ
նապ։ շ֊ Ցարտամն յամր ասի,
և տագնապն յշրջապիլ նեղու
թեն ի բեռուն ցաւոցն։ Ո՛այն
ասէ ձբս թէ՝ նեղուին սաէպէ,
և փրկուին յամր։ զի ամ օր որ
տագնապի ելս իրացն խնդրէ,
եւիմն տարտամութեի՝ խառնէ
ընդ տագնապիս։

երեսայց առ հայրն իմ ուստի եկի
եւ զղջացաւ՝ իսրտի ևասաց
նմա՝ Մեր գործեցաք՝ ի սրտի ևասաց
ասկերնաւորս ապաքինեսցե
եւ ոչ եկն՝ Ոմն ասէ՝ ի նոցանէ
Յօդիցս՝ եւ Ոտից ամենևին՝
Ի պաբան՝ եւ Ի նբան՝ բան՝
որ ձանձրանայ լսօղն ։ բան՝
Ի համար մեղացս ։ բան՝
Ի սիրտ ապաշխարք
Ի ձեռն մեղաւորին՝ Ի անասելի
բան՝ Ո պարտուցս սակ՝ եւ
Ի սիրել մասցս ։ բան՝
Ի ալեկան
նաց երգ ։ բան՝ Ի սէր մտացս ։
Ի ներերգութեան ։ եւ Ի ալեկա
եղ՝ Ի եղայ ասելովն
Հաստատ մարդ յուսով ։ բան՝
Ի բարւոյն կարկ ուեալ
լոծմոնք ։ խե ։ երդ գլխոյն ։

զգայարանքս ։

դամբ ։ Ե օր շաբաթուն, և Ե
բացս ։ Քահան ամիսք, և Ժ քան
եղնակօք, և մարդս՝ի Ը տարե
Հայօդ ։ Տարին Ը
Ի ևոյնպէս մարդոյն ։ Տարին Ը
Ի ևոյնպէս մարդոյն ։ Տարին Ը

բանականին ։

լոծմոնք ։ խե ։ երդ գլխոյն ։
բան՝ Ի ևարդ յոյս բարեաց տէր
կնէ ։ եւ Ի ոյժ հետև ամենայնք
երորդ ուրեմն առ կեանս փոյթ
և սթափ այսու բարի յոյս տէր
կեալ՝ ի սրտի քոյ անձն իմ կոր
ծանեալ ։ Ի նդ քնաւորակա
նացն ։ եւ Ի նաւորէ քաղցն և
ծարաւն, քունն և այլն իսկ ե
կամուտ՝ չարն ։ որ միշտ՝ ի մէզ
ոպ բնուն ։ բան՝ Ո քանին սեր
մանականութեան ։ եւ Ի նչիսկ
բերանն է, որ միշտ զանպատեհ
սէն խօսի և ասէ ։ և ոպ սերմնա
կաձն յօրէնսն պիղծ էր, նոյնպէ
վայրախօսն և շատհաղն՝ի նորս
բն ։ Ո հլեցն շաբիղ ։ Ո թոյնս
կարձին ասէ, որ ծածկեալ
մաշկաւքն ։ որ շուրջ փակեալ
ուն ոպ կապ զթոյնսն, զի մի
ելցէ մինչև հարցէ ։

լոծմոնք ։ խզ ։ երդ գլխոյն ։
բան՝ Ո րինակին շնորհէ ։ եւ
Ի պ ձև ացար ով մարդ ուշադր
՝ի ձև հրեշտակի, և՝ի տիպ աշտա
նակի, զձրագն՝ի գլուխդ ունե
լով տեսանել զօրինակն քո և
զսկզբնաւորսն ։ բան՝
Ո գայա
նութեդ, յօրինել մտաւքդ

և ջափ իմաստուն՝ սողոմոնի,
և ոչ ոք իմար էրեկ առ սահմանի։
Ա։ Ուրա՛ պայմանն բանի։ ըստ՝
Ե։ Ո՛վ որ ինձ ծիք դիւթուիթեր կուգն քա
նայլոյգքան՝ Ա։ Ըզձանն փեգով
րայ։ ը՝ Ա։ Ըզբաղակաւ խաբելք՝
կանգնեցին արձան բելայ՝ի փե
գովը ևերկրպագին։ Ա։ Անոք ըզ
բէլ ասեն պատկեր, և զփեգովը
տեղի. և այլք զփեգովը ասեն
պատկեր, և զբէլ տեղի. ուր ա
տուցին զոհս որգիքն իւրեանց, և կե
րուին զմեռելոտի. վայ մահ էած
նոյ զի սատակեցան բազումք ը
սողոմոնի թէ՝ Պղծեցան նոքա ի
բէլբեգովրէն՝ Ե։ Ազիր տեսակ
ը՝ Ե։ Կանացի ամօթն ասէ աս
տարատոյ զոր բահաղու մար
գարէքն պաշտէին։ բան՝
Ա։ Ուայս պայմանն բանի։ ը՝
Ե։ Ո՛վ որ չիմար իցէ առ սահմանն
և ջափ իմաստուն՝ սողոմոնի,
և ջուն զջափ իմաստուն՝ նր և
յաճ յուսացի՛, ոչինչ կրե՛ ինո
րոյնոցն չարաչար ախտից։ բան՝
Ա։ Մատեանս քննիցին։ ը՝ Ե։ Հետ
գարձին՝ քննիքն խոսեցան ևգը
րեցին բազմ բանս վն սողոմոնի,
և ևաստ վն այլ իրի, և չէ այժմ՝ի
մէջ, որ բազմ ինչ պատմեցին վն
ձրձին սողոմոնի։ այլ և աբիա սի
լոնացին ասէ վն զղջմն սողոմոնի։
բան՝ Ե։ Ոփոթ իւրում ընթացիցն։
ը՝ Ե։ Իւր փոթն՝իմէ ղս սող
մոն յուշանայնուն գիրան ողորմ
լի ասէ. և զամ ինչ յայնմ ժամ զբ և
անշահ ասէ։ Ա։ Կնարատա պրշու
թիք։ ը՝ Ե։ Որ բոզք՝ ծարու
րեն և կազմեն զդէմս իւրեանց
բան՝ Ա։ Մպահականաց։ ը՝
Ա։ Ըրհամարհանաց։
բն՝ Ա։ Որ զհնմն յուսադրուիթե։
ն՝ Ա։ Ի մեղաւորաց յուսադրուիթ
հինեն սողոմոն իւր մեղաց և
իւր զղջմունքն. մանաւանդ յոր
ժամ ասէն էջ՝ի դժոխս, նա՝ յա
ռաջեցաքան զամ հոգիս մրգիրէի
ցըն և խոստովանեցաւ զքն փրկ
կիչ։ բն՝ Ե։ Իշատակաւ խորհրդ
դոյ՝՝։ ը՝ Ե։ Սողոմոնի առաջին
խորհուրդն յիշեա, և ողորմած
քուամ արժանացի զնս և զնա։
բան՝ Ա։ Ծորն կրկին գերազանցեց
ը՝ Ե։ Ի գաւիթ արտաքսն

զնա հեծման թանայր, և սողոմոն
զսենեակն ողողեր ։ բան՝
Պրբեատիկոս ոմն։ը՝ «Սիւսա
ցին արգահատեր, այ հոգայր և
ողբեր վե սողոմոնի։ և եպիփան
՝ի մեկնելն զայ՝ խրաճունան ,
վարձուց արժանի համարի զզ
սողոմոն վե զղջմանն ։ բան՝
Աստացուն։ը՝ Յորմէ գիրն
սողոմոն գրեաց, և նա որ այնպի
սի բանս ստեղծանէ ՝ ոչ միայ
Թարց ողորմութեն ։ բան՝
«Նախահրաման սաստկութե
ը՝ «Նախ զիրաճամբք դատելն
ասէ, իսկ երկիրդ զողորմութեն
այ, զի խոնարհ ողորմութեն ըն
ձգմարտութեն այ ոչ և սովոր
է այ՝ միշտ՝ի մէջ բարկութեն
զողորմութեն յիշել։

լուծումն։ խե։ երեք վկայու
բեն՝ Յ կարիս մեղացը՝ Յ ըրս
՝ի բնութեն։ և հոգիս մեր է
ասմանեայ ։ բան՝ ցասումն՝ և
ցանկութեն։ Այլայ այնպէս քս
տեղծաբ է՝ զի բանն խոհեմ
լինէր՝ և ցասումն արի ընդմէջա
րին, և ցանկութեն յոգնախոհ
յայծ և՛ի աքս ։ և ոչ զղջախոհու
թե՛ի մեղ ։ Այլ զի զնասունա
մարմնոյս ասացից, յորոց բաղ
կացեալ է ։ և ունի ադահութի
և ծուլութե՛ի հողոյն, գինջու
թե՛ի ջրոյն, ցոփութե և հպարտու
թե՛ի յօդոյն, ցասումն և բարկու
թե՛ի հրոյն։ Այսպիսի ասէ կարիս
մեղաց որ՝ի պատրանաց չարին
կարևորք եղեն՝ի բնական մա
սունս։ բան՝ Ալախա կենաց։ը՝
Ընկրտութինէ։ որ միանգամ է
և անփոխադրելի։ բան՝
Այս տուր ընորհաց։ը՝
Ողորմութե մեզացն ասէ, քան
զերկինս երկրայնոքն և քոյ զեր
կիրս երկրայնոքս վայելուչ և
պատշական։ բան՝ Աղերձեալ
լե՝ Զգեալ՝ ուղեալ յաբելիլ։
զի՝ի քաջաբելոյն Ճանաչիս, և յողոր
միլն առաբել երևիս քան՝ ի լոս
տեղծանել զի՝ի միոյն արարիչ
միայն Ճանաչիս, իսկ՝ի միւսոյն
առաբել կոչմանէն, այսինքն ա
րարիչ և երախտաբեր։ բան՝
Վնջք մեզաց յոգի։ը՝ Ի Թըղ
հառութե դառնամ և ծանրա
նայ Ձեռն քո յիս, այ իրաճունք
դատաստանին, զի հարան յիս
փուշք մեզաց ։ Յ՝ի յորժամ
ոչ Թողցես զնոսա ինձ, ի Թշնա
առութե դառնամ և ծանրանայ
Ձեռն քո յիս։ այլ զօրացն զքաղց
րութե աջոյդ պարգևաց, որ ե
ղորմութեն։ Այս դարձել այս
պէս իմաստիս զմիսուն Ձեռաց

վերտուի ուստի և անդեռուի
ի ջրոյն, ցոփուի և հպարտուի
ի յօդոյն, ցասումն և բարկուի
ի հրոյն։ Օ այսպիսի կարիս
մեղաց որ ի պատրանաց չարին
կարևորք եղեն ի բնական մա
սունս։ Բան։ Ալեխա կենաց։ ը-
Ընկրտուելոյն է, որ միանգամ է
և անփոխադրելի։ Բան։
Օ այս տեսր շնորհաց։ ը-
Օ Թողութեի մեղացն ասէ, քան
զերկինս երկրայնոքն և զեր
կիրս երկրայնոքս վայելուչ և
պատշական։ Բան։ Ալեղեաալ։
ը-Զգեալ։ ուղեալ։ յաճելիլ։
զի։ իքահելոյն Ճանաչիս, և յողոր
միլն առաքել երևիս քան։ ի ըս
տեղծանել։ զի։ ի միոյն արարիչ
միայն Ճանաչիս, իսկ։ ի միւսոյն
առաքել կոչմանէն, այսինքն աշ
րարիչ և երախտաւոր։ Բան։
Վնջք մեղաց յոգի։ ը-Ալեը
հառուելի դառնամ։ և ծանրա
նայ Ձեռն քո ինձ, այ իրաւունք
դատաստանին, զի հարան յիս
փուշք մեղաց։ Օ ի յորժամ
ոչ Թողես զմեղս իմ, ի Թշնա
առելի դառնամ և ծանրանայ
Ձեռն քո ինձ։ այլ զօրացն զքաղց
րութիլ աջոյդ պարգևաց, որ է
ողորմութիլն։ Եւ դարձեալ այս
պէս իմացիս զմխուան Ձեռաց

լուծմանն։ ինն։ երեք դէմսոյն
բան։ Օ կարիս մեղացդ։ Օ ընդ
ի բնութիլէս։ և Հոգիս մեր ե
ռանդնագոյ։ բան։ ցասումն և
ցանկութիլն։ Ուսյայ այնպէս ըս
տեղծաւ թէ։ զի բանն խոհեմ
լինիր։ և ցասումն արի ընդէմ ե
րիլն, և ցանկութիլն յողջախոհ
յած ևի նմա։ և ոչ ընդ ջախոհու
թիլ։ ի մեղս։ Եւ զի զմասունս
մարմնոյս ասացից, յորոց բաղ
կացեալ է։ և ունի ադահութիլն
և ծուլութիլն, ի հողոյն, գինուի

զմահիճան թանապր, և սողոմոն
զանեցակն ողորդեր։ բան։
Պրճեսիկոս ունիլ։ ը-Ալեսա
յին արգահատեր, այ հոգայր և
ողորդեր վն սողոմոնի։ և եսպիսիան
ի մեկնելն զայծ իրաւունան,
վարձուց արժանի համարի ըզ
սողոմոն վն զղջմանն։ բան։
Ա)ատացոյն։ Օ յորմէ գիրն
սողոմոն գրեաց, և նա որ այնպի
սի բանս ստեղծանէ։ ոչ միայ
Թարց ողորմութեն։ բան։
Ալախահրաման սաստկութեն
ը-Ալախ զերաճամբք դատեն
ասէ, իսկ երկրդ զողորմութեն
այ, զի խառնէ ողորմութեն ը
Ճշմարտութեն այ ասպ և սովոր
է այ։ միշտ։ ի մէջ բարկութեն
զողորմութեի յիշել։

պագութիւն առնէ. եւ այնէր պատ-
որ եւ մոռանան ի տաճարն երկրի
ասէ. բան՝ Ի՞նչ աւանդն է՝ ըստ՝
Օ՞ քարոզութիւն քրիստոնէական է
սէ զոր առի ի պահել յօր մկրտ-
տութենէն. բան՝ Ի՞նչ անուն է՝ ըստ՝
Քրիստոնեայ. բան՝ Օ՞ որ գրելն
խակ մեծ է. ըստ՝ Օ՞ որ ինչ խօսես
ցար՝ կարծեմ թէ ոչ ես բաւա-
կանէ ըս յօհանուս. Եւ կամ
զայն ասէ՝ թէ մեծ եւ սարսափե-
լիւ գրել թէ ած մարդ եղեւ.
Կամ զմեղացն ասէ՝ թէ այնքան
զեղծայ որ թիւ չկայիմ չարեցն

ը-ծոմոտ. ծ. երեքշ. գլխոյն.

բ՝ Օ՞ քրիստական վերնամարտու-
թիւն. ըստ՝ Հրէական մեղք ասէ
զայն՝ որ Թիքրին զատ առնեն.
եւ այնպիսին մահապարտ է՝ ան
բարեխօս. ոչ եւ մանաւանդ էր.
Եւ կամ զայն ասէ, որ զպատ-
կեր չորեք դիմին հալեալ ձու-
լեաց՝ իբրայս. բան՝ Հեւանայ ու
մեծն. ըստ՝ Հեւանն կիներ բազ
եւ պոռնիկ, գարշ եւ զազիր քան
զամ կանայս, եւ զի՞ւ պաշտօնա
տարս արար իւր վն աղտեղու-
թեն. եւ այնքան՝ մինչ զի յետ
ստեղծմանն՝ զամօթոյ պատկեր
պղծոյն՝ քեռանոյ՝ ձուլեաց մա
նասէ եւ կանգնեց ի ՚ի դէմ ած
տաճարին. Օ՞ յայմէն դրանէ ըն
կալայ յաւետարանն. բան՝
Ի՞նչ պարգեւն է՝ ըստ՝ Օ՞ հոգին ած
ցընել զծանր բեռն պարտուցն
յանցանաց, ոչ եւ մարդիկք ձե
ռամբ ունին ի վայր զբեռն.
Եւ դարձեալ ասէ՝ ձեռն քո բար
կուե մխիս յիս, վն փղոց մեղացն՝
ծանր առնելով ինձ զմեզս իմ
քան զքաղցրութեն պարգեւս

ը-ծոմոտ. ծ. երեքշ. գլխոյն.

բան՝ Ի՞նչ պարտաւոր պաշտօ-
ըստ՝ Ինձ վն մեր մեղք եւ անէծք
կոչեցաւ. բան՝ Իսրաէն հինգ՝
Ի՞նչ սօզոմոնէ ասացեալ, թէ մի
նստիր յառաջին բարձին. կամ
ղդաւթեին որ ասէ, ոչ նստայց
ես յաթոռս նանրութց. բան՝
Ի՞նդ թէ ես և թէ նա. ըստ՝ Այս
ինքն թէ ես և թէ այլոք ընկա
լեալ զՀոգեւոր խրատս հանձա
րեցայն՝ մեծարիմք ի նմանէ, որ
ասաց բարեկամ ի վեր մաքուր
և զերծանիմք ի բանքաստանաց
մրգրէին թէ՝ մի յիս մերձենար
զի նըբ եմ բան՝ Յաստուածատուիս
ն՝ Օ՞ դանիէլէ և զի՞ մանկանցն
ասէ որ ասէին, մեղաք անօրինե
ցաք բան՝ Օ՞ հաստուածս ըստ՝
Օ՞ քաղաքս ևզմատուն բան՝
Ի՞նչ փղոսն ըստ՝ Օ՞ որ կորոյս
ագամ՝ իդրախտին՝ զնոյն ես ըն
կալայ յաւետարանն. բան՝
Ի՞նչ պարգեւն ըստ՝ Օ՞ հոգին ած

և զաշխատութիւնս քո կենարար
և զօրինացն՝ աւետարանաբեր,
զոր հաստատեալ զլուծն՝ լաւ
բան՝ յաւերտակեալ զլուծն՝ լաւ
կարկամեալ ձեր ամաւ՝ իսկոյն։
կինն տեառատես, և միւս կինն
մաքուր։ լաւ՝ յարիսեցին։
մանեան՝ հաղթից՝ լաւ՝
զպռնիկն։ բն՝ Գարծեցեան
և Մաքսաւորն՝ զաւազակն՝
Մատուցեալն՝ լաւ՝ Շուշան
Ի ծերոցն։ բն՝ պարտաւորն։

Ա՛յս կատարեալ խոստումն
օրէնսն ոչ ունէր։

բն՝ Արծրն քեզ Հոսանուտ։
լաւ՝ Այր պարիսպն երիքովի։ և
լոյծն պինդ, ոպ ծոցին և յորդա
նան։ Հուրն ցօղ, ոպ ի մնկանցն։
և անձրևն բոց, ոպ սոդոմայն
բն՝ Քարն բաւեա։ լաւ՝ ասէ
կարօղէ ա՛ծ՝ ի քարանցս այսց
նէ որդիս աբրահամու։ Ընդունիչ
արձան։ լաւ՝ Կինն ղովտայ։ բան՝
Մատուցեալն՝ լաւ՝ Շուշան
Ի ծերոցն։ բն՝ պարտաւորն։
և Մաքսաւորն՝ զաւազակն՝ և
զպռնիկն։ բն՝ Գարծեցեալն
մաքուր։ լաւ՝ Յարիսեցին։
բան՝ Մանեան՝ հաղթից՝ լաւ՝
Կինն տեառատես, և միւս կինն
կարկամեալ ձեր ամաւ՝ իսկոյն։
բան՝ Յաւերտակեալ զլուծն։ լաւ
Օրինացն՝ աւետարանաբեր,
և զաշխատութիւնս քո կենարար

Այս կատարեալ խոստումն
օրէնսն ոչ ունէր։

բան՝ Արկին ըստ միոյ հաճեցար։
լաւ՝ Ինդ միոյ իմոյ ողորմութեան՝
կրկին ընդհես. աստ զձեռապա
տիկն, և անդ զկեանան յաւիտե
նականս։ բան՝ Անդուստ ըզ
մուտս։ լաւ՝ Կինն ընդուս հա
մեմատ. զանդուստ ընդհն որ
ի հնուամն իբրև ըստ լուսարանիւ
և նեղ պատուհանիւ ըստ աղօտ
ծագէր զնշոյլս ընդհանի, ի նո
րումն իւրում իսկ սողոմոնիկ և ինձ
ըստնմին բացեր և արձակեցեր
զընդհս լայնս և պայծառս։
Ի՛ ի հնումն ըստ աղօտեր Թողու
թիւն, և՛ի նորումս ընդարձակ զոր
ետես զայս սողոմոն և եհայ
Թողութեն. և ես այժմ ընդնմին։
բն՝ Որըստ ինձ մանաւորօք
լաւ՝ Այս աւետաւոր յիշեցիս
ի նորումս զձերից պարգևաց ի
մերձեցանալ մարդկէին ըստ ինձ
իմն ածելին մանաւոր ասելով,
դարձրուք առ ես առձեզ։

պատարագաբեր։

բան՝ Ո՞ր մեղս կենդանութիւն։
ը֊ծ՝ Եղայց կենդանուն յան
դամս մարմնոյս, թէ եւբիւր ա
մաց ունիցիմ, որքան կարէ զօ
րել յորժամ դու վն մեր զենանիս
օրստորէ անպիտկանդ մահու։
բն՝ Մոռս վն իմ։ ը֊ծ՝ Ոչ եմ իմ
մատուցանիս, եւ իբր ընդ քոյդ
էութեն ես իսկեմ կցորդեալ մար
մնով եւ միացեալ եմս մատու
ցանիմ ընդ քեզ պարտնակողիդ
զիս։ զն ես դու եմ։ եւ դու ես
միութեն։ եւ վնիմ դու մատու
ցանիս, եբէ՝ ես պատարագ։
բն՝ Ո՞ւ իմ անուան յանցաւորա
պէս։ ը֊ծ՝ Ոչ օր զաւեր յիմս
անուն մեռանիս յանցաւորապէ,
ոչ թէ կամաւ ընդ քեզ ես մե
ռանիմ։ բան՝ Ոչ ողբաւոր։
ը֊ծ՝ Որ մի ազօթող այնպես ա
սէր, որ անհաւատալի թուէր,
մեծ եւ անկշռելի առ սուին քոյն
նէր եւ ասէր առ պատարագիս
մատուցումն եւ անյարմար ան
ձին։ Ասե մեղուցեալ անձին
յոյս դնէր եւ մեղուցելոյ ոչ յար
մարէ քո մարմնոյն։ կամ թէ ան
յարմար բանասէրքոյս դնել եւ
այնե զոր ասէր, հաւատամ ըզ
փառս եւ զերջանկութեն, ի կեչա
տակէ մահուն քո, այ՛ի պատա
րագիս։ զոր ասէր, հաւատամ
եկեղեցի, զի ոչ ասէ զայս բաւա
կան համարեր եւ ասէր սոյնպես,
եւ ընդունիմ։ Այլ թէ զայս բաւա
քաւութի ընդունել եւ Թողութի
տուն։ այ՛ թէ՝ այս՛ի վերէ քան զը
Հաղորդութե քաւելոյն, քան զվը
կայական արեամբ կատարելոյս։
Յուսոյս օրինակ ասէր յարգա
Հորութե գրել զիս՝ ի փառս
այսմ փրկանօք մարմնոյ Հարեն
տուն։ այ՛ թէ՝ այս՛ի վերէ քան ըզ
քաւութի ընդունել եւ Թողութի
եւ շնորհս։ Այլ թէ զայս բաւա
կան համարեր եւ ասէր սոյնպես,
բազկին առաւել ընկնիլ, քան թէ
մարտիրոսութե իսկ, եւ կամ այլ
առաքինութե։ այս է ուղղութե
ամ թշնառութե մարմնոյ որ
ուղղութե վաղնանելոյ չէ հաւա
սար, այլ եւ ոչ մարտիրոսութե
կատարեալն՝ այն փութայն որ՝ ի
զորդութե քո մարմնոյն լինի,
զանձառութե խորհրդոյս զոր
նա ասէ այսու տեսից որ զինի
ասէ։ Այս թէ եւ մաքուր ոչ է
անձամբ առանց պատարագի չէ
կատարեալ։ Այս սոյնպէս յոյսայր
աղաչօրն թէ մեղաւորիս մասին
կրկին մատուցար բաժինն քան
մարդոյն։ Արդ եւ այն թէ՝ ես եմ
զեր ձշմարիտ։ Այսինքն մեղաւոր
Այս զիմս դաժանութի քոմէ
համեղուած խառնել պիտիգեալ
ինութե զանգաժոյ այ՛ նուիրա
կան մարմնովգ։ բան՝ Ոչ հնարա
Հոր ախտիդ՝ Օ՜այս դեռ ողո
քօրն ասէ, Լիներ ցուցանէ, ըզ
հաղորդութե քաւելոյն, քան զվը
կայական արեամբ կատարելոյս։
Յուսոյս օրինակ ասէր յարգա
Հորութե գրել զիս՝ ի փառս
այսմ փրկանօք մարմնոյ Հարեն
տուն։ այ՛ թէ՝ այս՛ի վերէ քան ըզ
քաւութի ընդունել եւ Թողութի
եւ շնորհս։ Այլ թէ զայս բաւա
կան համարեր եւ ասէր սոյնպես,

եմ, բայց յորմ՝ը գործոց հա
յ՝ոսինքն Թէ՝ պատ քաղցր լեռներու
ն՝յոսկ՝ը Թէ՝ պատ քաղցր լեռներու
ջե՝ Վ՝ան զօրինակդ զօր ասացի՝
ես ձշմարտու Թիս օրինակին՝
ատելի եմ առաջել։

ը՝ն՝ն՝ն

տուցանեմ, ո՞յ երկրաբոր տան
Չանացս հաճասարէ այնմ զոր
ես ածեմ՝ ի վը՛ր, ոպ զՔՀեղեղն.
և զՀրացան անձրևն սոդոմայ,
և՞պ զՀրահատն քարեայ կար
կուտն երիքովի, և զայլն ամ.
Թեղ զմանՀ յաՀիտեանական։

Ո՞ՀԸ ՈՐՏ՝ ԻՐԻՄԱՅ ԻՒՐ ԱՌԵԼ
ասէ, ո՞ յարիցէ և Հաճասա
րեսցի ինձ՝ ի չարիս։

բան՝ Ի նախատակի ուՀեմն։ ը֊ծ՝
ՎՀղատոնի, որ ասաց զմանՀ չար՝
ձէ գիտողացն զնա։ ոպ ասէ, մահ
գիտելի՝ կեանք է, և մահ անգի
տելի մահ է։ և ազգնոն ասէ՝
մահ մեղաՀորին չարէ։

ԼՈՒԾՄՈՒՆՔ Ծ. Ը ԵՐԳՔ ԳԼԽԻՑ։

Բ՝ Վայուքի լերդիս վիմական։
Ը՝ Ի երան և լեարդն որեն պատ
Ճառք կենդանուքեն մարդկան՝
կախուղէն առ՝ ի զգալ զցաւս
Հոգւոյն իսկ քարացեալ սիրտն
ձէ խնանայ։ Օ՝ ի՛ ինկազուն ի մար
դոյն կենդանուքեն՝ խնդրանէ,
և առաղջուքեն՝ ի լեարդն։ արի
ուքեն յերիկամունն և խնամ
տուքեն յուղեղն։ ոպ բանն՝ ի
միտն, խօսքն՝ ի լեզուն։ Հանճ՝ ի
բերանն, տեսուքեն՝ ի աչքն,
լուքն՝ ի ականջն, Հոտն՝ ի քիթն,
արՀեստն՝ ի ձեռն, գնալն՝ ի յոտն
բան՝ Օրինական աննըՀաբ

ը֊ծ՝ Ա՛ն գիրք։ ը֊՝ Ա՛ՀՀ աճապարանք
ձէ՝ Ա՛ստ ձայնին դաՀճի և ըս
մոմակալ։ ը֊՝ Ա՛ոպ և կարգեցին
քՀնդիւցն օրՀնել զժողովուրդն
ասելով, աՀճ ողորմեսցի ձեզ և
օրՀնեսցէ զձեզ։ զայս մօտէս կա
նոնաց՝ ևդաՀիճ շրջեալ ասե
լով, աՀճ ողորմեա մեզ և օրՀնեա
զմեզ բան՝ Վերներէն սկզբնա
ւոր։ ը֊՝ Օ՛ի զառաջին ապտակն
չոխ՝ նա էաճ, և ապա այլքն
Համարձակեցան։ բան՝
Օ՛ստուկ։ ը֊՝ Ի ապտիզող և խար
դախող անուանէ։ Օ՛ի՝ ինչ ան
կեալէր՝ ի մանՀիճն շէ ամաղա
զակեր թէ ոչ զոր ուՀիմ՝ որ
ածէ զիւր յաՀաղանն։ բան՝
Ա՛ստեն գիրք։ ը֊՝ Ա՛՛ի ապՀաղանչ

Հեցեր զնա, ի միտ առեր գոհ-
գովութիքեն ան՛ձին: Տ՛ր փոր-
սաժխես մինչ՛ ի կատարումն
Հայնեալ: ե՛ւ սկզբանէ սաղմ-
րեալ: ե՛ւ սկզբանն նախա-
Հանութե՛ւ ալլով ախտիւ պղտո-
թէ լինի երբեք, Հայն ամբարտա-
արտօսր ե՛ր եւ պարզ եւ խնդ
ի՛ Աթիվ մի պղտոր: ե՛ւ Աորայն

Արդ ելոյզ: ե՛ւ Արդ ախաբ:
Հաճոյ եղէց առաջի ն՛ոյն: բան՛
ի՛ սաղմոսն ըզ անգամ ասացել
Տ՛կրկին երկրորդեալ ես: ե՛ւ
պարսպին կանգնէին: բան՛
Ըզոյ արձանին: ե՛ւ Ալ ի՛ վէմ
կեր էր ինչ քամուածոյն և այլն:
բան՛ Ա՛ստարտայ: ե՛ւ ըզ՛ ցինդ պատ
զխ ոսն տափողաց արծ-արծ-եր
և լինել զայն պաշտեր: բան՛
ողը կառուցեալէին՛ ի պատկեր
կանացի՛ ի բաց ունելով զամօ
Թոյ անդամն. որ՛ ի տեսանելն
անթիւ են ստեղծուածք բանից
ի գիրս ՚ն՛ըս՛ որ ցուցանեն զգո
ւոութի՛ ողորմութե՛ւդ քոյ. իակ
առարդարն լռեալ են զքո ան
քննին և զահաւոր խնամդ
գովութի՛ք հնչակել:

բան՛ ի՛ Աշխարհսն առակ է: ե՛ւ
Ապակայն մեղաւորին ասէ ած
Թէ գոռ լեր բնաւ պատմես:
բան՛ ի՛ չնչելոցն արտասուաց:
ե՛ւ ի՛ բազմաց կշտամբիչ լինէ
բանիցն որ արտասուաց արժա
նիեմ զմին բաւական է յիշել
ի՛ Ասուծոյ ազեացն արկածից.
ե՛ւ Ողջոյն ած և ողորմութի՛ն
բազում զհեթանոսուն հոգւոյն
որ յապիրն մեռանի է: բան՛
Ի՛ նասուն կենդանեաց՛ ի՛ մէջ
գալարոց: ե՛ւ Արդ ես՛ որ ի՛
մէջ ծաղկանց ած-ային գրոյն
բանից ղջիմ և զմահացուն ձա
ղիցեր զիս՛ ի՛ միտ առեր գոհ-
գովութի՛ք ես՛ ի՛ ձեռն ողորմու
թե՛ւդ քո քարոզեն:

բան՛ Ո՛ր ընութի՛ւս չափ: ե՛ւ
Ի՛ մանանայ թէ տկար է ադիւ
րագիթելի: իակ միւսն յանձին
վատահուի զՀեռն հարեալ՝ և
ժ՛ի՛ւքո ընդհանուր զոր
կարուի՛ թ՛նութի՛ւն թէ մեզան
չական է: Ընդոյ առաքեալքն
անթիւ են ստեղծուածք բանից
ի գիրս ՚ն՛ըս՛ որ ցուցանեն զգո
ւոութի՛ ողորմութե՛ւդ քոյ. իակ
առարդարն լռեալ են զքո ան
քննին և զահաւոր խնամդ
գովութի՛ք հնչակել:

Ար յայտքանեաց շրջագրուի։
Ա՛։ազանն որ եղև օձ անթոյն,
զի եղև օձ ճշմարիտ և եկաց մի
նաց բնութե փայտին։ իսկ Ջուրն
յարիւնս։ ամենայնիմար զօրութե՛ն
ոյ որ էր կամին մարդ եղև յեր
կրի։ ոչ Ջուրն ի գետինն ա
րիւն։ և ձեռն բորոտեալ ըզ
մարմնանալն այ դուցանէր, և
դառնայն իգոյն մարմնոյն, վեր
արբէին և զմաքսաւ լինին յայտ
նէր, որ շրջեալ յայլ լինէ մարդ ա
սէրապէս զմեր գիւտն այնու
գուշակեցեր թէ ոպ նոք փոխե
ցան՝ և մեք ի չարեացն մերոց։
բան՝ Օ մեռեալն յանշնչականէն
լծ՝ Ա՛նշուշէ երկիր, և բոյսք և
ուն կ՛ը ի սերմանին մեռանին
ևապա բուսանին։ ասյնմ՛ եթէ
ոչ հատն ցորենոյ անկեալ յեր
կիր մեռանիցի։ բան՝
Յայլ նմանութիւնէ՝ Օ արեգա
կանն զլուսանին եզաստեղաց շր
ջագայութիւնն ոպ դու գիտես
՝ի հանդերձեալ աշխարհն յայլ
նմանութի փոխես։ եզամմուն
աստեղսն յանմանէ կոչես։ բան՝
Հնոյս արկա՝ լծ՝ Ա՛ոպ ոստայ
նակքն զԹելան առ էջն անկ
են՝ նոյնպէս և դու զիմ և զգիշեր
բան՝ Ա՛ստ գրոյն երջանկութե՛ն
լծ՝ Ա՛րպէս ասէ յոբ, որ արար
զարկ բանին՝ Ա՛ղօթից նոյ
լսէ՝ մինչև զողջասլին և զուրա
խալին ասէ։ Ա՛ահէ որ զամենն
սեան ոյք սիրեն զնա և զնամ
մեզաշխոյս՝ սատակէ որ։ բան՝
Ա՛։ գլուխ լրումն գրոցս։ լծ՝ Ա՛։
վերջին կանոնս և յետին փոխս
զհատուցումն արդ արոց՝ և մե
ղաշխոյն ասէ որ՝ի կ ատարեմ
աշխարհս լինելոյդ։

ԼՈՅՍ ՆՈՒՅՆ ՀԻՆ ԷՋՈՒՔ ԳԼԽԱՅՆ.

բան՝ Ա՛։ րկեսակ բնութե՛ն՝ ինչն
արձանին։ լծ՝ Ա՛լինն զօվտայ ապ
և արձան։ ոչ լը գատերացն պա
հել։ և ոչ լը սոգումայեցուցն պատ
ժեալ բն՝ Օ մեռալին գառնու
թիւն։ լծ՝ Ա՛սաց աճ մօսէս
առնուլ զվայան զոր եցոյց և
ընկենուլ ի ջուրն մեռալին։ և
գառնութիւնն քաղցրացեալ պի
տանի եղև։ Օ ի՛ գալ ժողո
վրդեանն ծարաւել յանապա
տին և հանդիպեալ աղբերն ա
ռաջինն որ էարբ՝ աղազակեաց
Թէ դառնէ։ և երկրորդն խմեց
և ասաց՝ մեռայ։ և ոպ զջուրն
զայն փայտիւն քաղցրացուցել՝
կենաց ետուր պատճառս, սոյն
պէս և զմիտս մարդկան զոր ի
քեզ յանկեա կենաց փայտին
հաճատուին։ բան՝

եղիա ինչ, ընդր կաղապ յերկու
կողմն, թէ բահաղէ ասծ, գնա
ցէք զհետ նր, եւթէ որ՝ գնայէք
զհետ նր։ էն՝ Աւնիմ զմովսէս։
ը-ծ՝ Ա՝ եծատան առակն է որ
ասաց, առաքեա զղազարոս, և
այլն։ որ մանաւանդ յարմարի՛ի
վր ե զգայուԹեց, որ յըզփացել
ակն տեսանէ զաղքատն և ոչ
ողորմի։ և թերանալիս ոչ խօսի
քաղցրուԹիւ՝ ոանկն ուչ լսէ ա
խորժելով զաղերսն, և այլն։

ը-ծ՝ Ա՝ տոմիկեցիս։ Ն ևլլաԹէ, որ
գաՀատէ իմաստասիրաց և եր
կիւղ անպատուղ։ Ա՝ ոչ վատԹար
ասէ, եւմարդիկն իմաստունք, որ
մեծ բարեբախտուԹիւ իմաս
տուԹիւն, և ես լս անպտղուե եմ
ատտիկեցի և ուչ լս իմաստուե։

ը-ծ՝ Ա՝ ոգիեն անապականէ
և գրաՀական յարուԹիւ։ Ա՝ մ
զիրքս ասէ, որ Թէ և ես մեռա
նիմ և ապրականիմ, բան գրոյս
որ խոստովանուԹիւն մեղաց և
դաՀանուԹիւն յած՝ մնայ յերկրի
անապական և միշտ աղաղակէ
ընդ իս։ բան՝ ( )Ճառք։ ը-ծ՝ ։ ըմբռ
հրՀռուն այն որ պատեալէ ըզ
խոչափոշն։ և ոչնովաե յարմա

յԹը

զմեծամեծս և զփառաւորս և
զհրաշակերտս։ բան՝
Օ՝ ՀաշտուԹեն մերում փրկա
նակ։ ը-ծ՝ Օ՝ խաչն և զչարչա
րանսն։ զի նորա վերօքն
ասէ քժշկեցաք։

Ա՝ զինչ այսր՝ կէ գլուխս որ
ասէ, Ա՝ յրդ՝ ընդէր, և այլն,
ինքնին լուծեալէ։

ը-ծ՝ Ա՝ էջդ գլխոյն։
բան՝ Ա՝ յրդ արացար վերին իմաս
տուԹիւ անայլայլական։ ը-ծ՝
Օ՝ փողեցեր ինձ յորդորակն
բանիւ՝ի Հանգիստն առաքինու
Թեն, և ես խնդուԹիւ յանձն ուչ
առի։ զողբականն ասացեր ըզ
սատան և զպատանալիսն գեՀե
նինն, և ես ուչ կոծեցայ։ Ա՝ որ
դեգրեալքն ընորՀօք որքան գո
վեստիւ օրՀնեն զեզ, կրկինն
վկայեն քո արդարուԹեդ՝ի վր
իւ՝այնու, զի ինքեանք անզեղջ
մնացին՝ի Հրամանս քո զի ինձ ևնդ
Հաճասար փողեցեր ևես ուչ լը
Հայ։ Ա՝ ղկնուրք արքայից՝ի Ա՝
զմակեդոնացւոցն, զբաբելացւ
ւոցն, և զպարսից։ զորս բարձ
բացուցեր և խոնարՀեցուցեր
բն՝ Օ՝ օրինակ նմին։ ը-ծ՝ Ա՝ ասէ
եսայ՝, ով պատմեացե՞ ձեզ Թէ
Հոս։ բ զորբաբելացի կայ։ բան՝
Արկինն կաղապ՝։ ը-ծ՝ Ա՝ ասաց

գիս մեր, բայց քեզ չ՚ջանան։

ստրոֆոս. ի՚. երդե գլխոյն։

բան՝ Ո՚րոց զանէանան առաչել
բոլամ և՚ի դառնալն պատա
ուեցաւ յառիւծու։

ստրոֆոս. ի՚. երդե գլխոյն։

բան՝ Ո՚նկարգս խօսիլդ՝ Օ՚հ
մոլեգնեալքն ընդ վայր խօսին.
նմանապէս բանս իմ առ քեզ որ
աճեցուցանէ առիւծ զպարտիս
իմ քան թէ հնարս հաշտութեան
կազմէ առքեզ։

բան՝ Ա՚յսհանուամբ անիծից։ ը՚ն
Ա՚ընացուածք առ մեզ լուն՝ ա
նիծն՝ ոչինչ. զի անմոռաց պա
հեսցի առ մեզ յիշատակ հան
դերձելոց տանջանացն. զի մի
անընտելք դիպեսցուք։

բան՝ Ա՚նաստուածդ՝ յո՚ արաբացիս։

ստրոֆոս. ի՚. երդե գլխոյն։

բ՚՝ Ա՚նիծագունիցն տեսակս՝ ը՚
Ա՚ձրձեացս բարձրացուցանեմ
զբանս, և փոխեմ՚ խորհուրդն տե
սակս՝ ինահապետս՝ իմրիդրէս՝
և յառաքեալս զոր ասէ անաչա
ռուեն. որ թէպետ մերձաւորքեն
այ և ձեզ՝ հանդէս իրաւանցն
այ ես աշտուէ՚ ինձեզ վնիմ։

բան՝ Օ՚ քազմացն գուամրուեթիւնդ
Օ՚ ալլոց սրբոց մրիդրէիցն։ որք
ես կարացին օգնել յօվստու
առէ որ եկն՝ ի բեթէլ առ երո
բոամ և՚ի դառնալն պատա
ուեցաւ յառիւծու։

ստրոֆոս. ի՚. երդե գլխոյն։

բան՝ Օ՚րոց զանէանան առաչել
և՚ի մեզ Թաքնաթար ևտանջեն զհո
րի քան և ձայն՝ նմանապէս և
խաչիդ կիրք օժանդակել լինէ
յարմարեացն։

բան՝ Ո՚րտուանքն յուռեթի։ ը՚ն Հորդ
ևոլոան ոլոան խառնել արեամբ։
է՚ Ասածմունս աղէկանաւ։ ը՚ն
Ա՚ղ
Ճականն քաղցր ասի՝ և ախտից
ցանկականին խածուածն քաղցր
Թըմբի։ զի խախտէ զանդամն։

ստրոֆոս. ի՚. երդե գլխոյն։

բան՝ Ա՚նրագոտս՝ ը՚ն՝ Ա՚քպըտ
զի մանրագոր ասի՝ որ զծաղկին
՚ի ծայրն ուներ։ ոչ մասուրն և
սինծնե։ Ա՚ն գարձ ազգի խըն
ծոր կայ վաղահաս որ մանրա
գոր ասի՝ կարմիր է և անուշա
հոտ։ ուսան քաղեաց ուրբենե։

բան՝ Ա՚զահաղեալ ը՚ն՝ Ո՚որա
ցեալ և՚ի վայր թափեալ։

ստրոֆոս. ի՚. երդե գլխոյն։

բան՝ Ա՚ղերականք Ջայլեց։ ը՚ն՝
Ա՚լականացն Ջոկք։

բան՝ Ա՚ուռն գաՃազան։ ը՚ն՝ Օ՚վ
րոդրեալզգ ասէ զոր մրիդրէն
զոր մեծ կոչէ այ, Թէ և անգէն
և ոչինչ երևիլ։ ոչ ժանկն և
Թրթուրն։ կամ զփարաՃօն ա
սէ, որ բռնաւներ և վիՃակաՃ յաղ
Թող՝ հարաՃ ևստուածեաՃ զօ
րութիւնն այ։ և նոյն օրինակաՃ
անօրէնութ չարիքն որ կրին՝ ի
մեզ Թաքնաթար ևտանջեն զհո

վասն մեղաց խոց։

լոծմունք. ՀԷ. երեսդ գլխոյն.

բան. Ա՝ երկամարմին չէ՝ Օ՝ ինչ հոլին պարտէ զերահիւք սպա առաքինել. և աղօթաւորք մերկա մարմին գոլով զէն զհոգին պա ուանինէքան՝ Ա՝ երակուր նորա ըն տիրքն։ չէ՝ Օ՝ ոչ յորս ասէ վե լևի Թանայ յոլինակ սընկի. բան՝ Ա՝ ընծայ յոտմանէ. չէ՝ Ա՝ Թէ փարիսեցինէ, այլ անհիմ կրօ նաւորէ մի։ Ա՝ մոզկ նման ետր։ Ա՝ և ձճլնայիս աեր, ոչ յառա ջեաց ասելովն քանԹէ գԹեաց. զի զանյարմարն աեաց ոտ չարչ հովիւքն լէի որ յափշտակէին զաստաչաեածս ժողովրդեանն և ասէին՝ օրհնեալ ետր և փարեա մայրաք. որ ուներ զկերպա րանս փարիսեցւոյն։

լոծմունք. ՀԷ. երեսդ գլխոյն.

բան. Ա՝ նոցա տեսանելէ չէ՝ Ա՝ տես մեռայս աչաց բերեալ զայն ձանապարհն և զգործս իմ. երեք բնակութենն հայի հիւանդըն պրկեալ յանկողինն մերձ՝ ի յա ձանդուածն ոգւոյն, և զմտաբ ա միշտ նկատէ զերկնից շարիւղ։

բան. Ա՝ մահիք։ չէ՝ Ա՝ կերք։

լոծմունք. ՀԷ. երեսդ գլխոյն.

բան. Ա՝ ըզտասիւք։ չէ՝ Օ՝ ըզտասիւն Թէն ի լըլկել զիս և՝ ի դատել զիս ամ՝ արարածական բնու Թիւն։ ի մեռանել և ի յարուցեալ կամաւք։ այլ խոստմն ի պատուա ստ՝ ըրք լինէ անպտաւք են և բեզ զիս սպանանել զնոսա։ Ա՝ մանաւ զայս ետ դաւիթ՝ ի վերմահանըն Ա՝ ելոյ մինչ զդաւիթ հալածէր՝ էր՝ ետ՝ ինն սպանանել։ Օ՝ ի սա ասէ՝ դաւիթ զդաւիթ հալածէր՝ զեզբող դաւստր իւր ետ առն այլոյ մարդոյ ծնանել զայս ետ դաւիթ՝ ի վերմահանըն դիտս սպանանել զնոսա։ Ա՝ մանաւ

դուրթին աղօթքէ եւ դաւանանու-
թիւն։ Օ՛ր ինչ ածային հոգեւոյն
առաքելքն սահմանեցին եւ այ-
սեան մեզ՝ միւէ ածէ հայր եւմի որ
յերկինս՝ մի եհոգին սէր, ասէբ հար
քըն զնոյն հասատացին՝ ինչիկիա-
զոր երկրորդեմ եւ ես զնոյն դա-
հանուի եւ դնեմ մեկնանի վե ե
կեղեցւոյ ծր յանդուն ք քարանց
կազմի։ որ եւ երանաւէծր կերպա
գըրթթին սուրբ անձառելի։
զերանուէթին ասէ կամ կրկնա
պատիկ երկրորդուի՝ զի կրկին
տեսակ եւ է կերպարան այս
ճառս, աղօթք եւ դաւանանուի։ Բ՝
Ի՛նկզմեալ զմայլեալ։ ը՛ծ՝ Յան
ճառուեթի մեծի պարգեւացդ եւ
առատ երախտեցդ միոյ ընկերդ
մերոյ ծածկեցոյ եզմայլեցոյ։
վայ մատուցանեմ աճանդեմ զո
վեստ դաւանման ձշմարիտ բա
րերարիդ։ բան՝ Հերձուածակա
նին չարափառութեը։ ը՛ծ՝ Ի՛ան
սարկէին որ ասաց ևայի թէ ոչ
այնպէս զոր ասաց ած՝ եւայլն։
բան՝ Ի՛ըդ՝ միաբարականաես այ
սու։ ը՛ծ՝ Ի՛նբիծ դաւանութե
զամենանբ եղիդուիդ՝ որ միաբո
րականէ, միւսանգամ՝ ի՛ննոյն
բարձրանամ յորմէ անկայ։ բան՝
Ի՛ըզքանզի յարգանդէ յորում
յղացայ։ Ի՛զքանզի եկեղեցին
զի եւ այս առ ամենանբ երրոր
դ Թէ վերստին յաճելուած։
Ի՛ն Թէ վերստին յաճելուած։
բան՝ Ի՛ընմին կրկնապատիկ։ ը՛ծ՝
Ի՛ծանցական։ ը՛ծ՝ Ի՛ր ի բըմ
Թել ական՝ ածի եւ անցանէ ըն
մարդոյ աչըք։ ոպ կայծակն ի
ամպոց։ Թէ կամիս՝ այլ շուտով
զիս արձրացնես ոպ միոյ կանգ
նոյ բարձրութե կամ ի դուռէ
անկեալ։ բան՝ Օ՛ վանգս կրիցս
ը՛ծ՝ Հաճասար տաս զպարգեւս
եւ զպատիւս արդարոց եմեղա
հորաց։ նախ զի ոչ ինչէ արդար
եւոչ միւ։ ըզ Թէ եւ արձրեն գոյ
Ի՛նն մանաւանդ չարութի։ որ
արժանի լինին պատուհասիդ մե
ղաց եւ այնու աստէն վըճարեն
զնա։ զի միւ անդէն գատապար
տեսցին։ եմեղբորք արժանի են
այնմ։ Ի՛սկ Թէ կարի անմեղք
իցեն եւաստէն պատժին, զի ան
դէն պարգեւքն յաճելցին։ բան՝
Ի՛սկ որք զերկիր ընարեցին։ ը՛ծ՝
Ի՛եղաճորք որ հաճասար վայե
լեն ըզ արդարոցն ի ծագումն
արեգականն եւանձրեւին վընո
րոցուԹենն այ՝ զի Թերեւս դարձ
ցին։ այսպէս որ ասէ՝ կշռեաս հա
Հասար եւ սահմանեաս։
ը՛ծ՝ Ի՛ընմին կրկնապատիկ։ ը՛ծ՝

կաճագան ցուցեր ։ Եւ տա
լով գՀոգին և զբնակիչս։
Եւ փչեմք յառաքեալն՝ զե
պեկեղեցիսն։ Եւ որ ձեռն դնէ
լով օրհնեցեր զնա և հաւքար
ձար յերկինս, զկնքուղկոսացն։
բան՝ Օ՝ աղիկն պատրաստ։ Օ՝ ի
նախ ծաղիկն է, Հասալ պտուղն
ծաղիկն որ՝ի կուսէն, Հպտուղ
մեր փրկութիւն՝ի խաչին։ բան՝
Եղեալ յերկրէ հացն կենաց։
ը՝ Ո՝յ ինքն քո ծննդեամբն՝ի
կուսէն Հայրութիւն՝ի գերեզ
մանէն. Ոչ ասէ յորմ՝ երկիր Հի
Նմանէ եղեւ Հայց ։ բան՝
Պահանականին պարզութիւն։ Օ՝
Որ նախ ածուքին պարզեր
առանց մարմնոյ ։ բան՝
Զոր քան զլուր։ Օ՝ Ի վերնա
տունն Հոգին միայն, Ա՝ի տունն
կուռանելեսի՝ի Հոգին միայն մի
կըրտեցան։ բն՝ Օ՝ անձինն օրի
նակ։ը՝ Ոչ՝ի հինն փոխանակ
մեղուցելոյն անասուն մատուցա
նէին, Հ մեղուցեալն դներ ըզ
ձեռն իւր՝ի վէր գլխոյն Հասցան
նէին զանասունն, Հզարիւնն ա
ռեալ սրսկէին՝ի սեղանն սրբու
թիւն՝ մեղուցելոյն փոխանակ։ զի
արիւնն կենդանութիւն անաս
նոյն Հանձինն փոխանակ զա
րիւնն մատուցանէին։ Ոչ թէ

ծնաւ զիս աճազանաւն՝ պրտե
լինէ սահման դնել Հկանոն գո
վեստի մեծ Հանապատ գՀոգին
մերն իմոյ ի՝Հուսից իակուհի։ Ո՝
Ո՝յսէ՝ ասոյգ Հաճելարիւտ կոյս։
Հ կամ տիրուհի։ զի իսկապէս
կոյս ամ կուսից զեկեղեցի ոչ
ասէ ոչ զնոր սէյ բանիւ արձա
նագրել պրտիմ յայսմ մատենի։
բան՝ Ոչ այս օրինակ հոգենկար։
ը՝ Ո՝բանիս օրինակս որ հո
գենկարէ՝ զի ուղիղ դաւանու
թիւն Հ գովասանութիւն մերս խո
րանէ՝ ընկալ զիս գթած քաՀել
Հ արբեալ՝ի սմին եկեղեցիս ։
բան՝ Ո՝ի սուկ զմտիցն՝ Հ միւսն
օգուտ զելոյն։ ը՝ Ջերմացեալ
Հաւատով Հ Համբուրիւք ողջու
նեմ զսեամն զդրունն Հզոր
մունս տաճարին. մի ուրեմն
ցուրտ Համարիր զմուտն իմ
յեկեղեցին. Հ մի՝ անօգուտ
զելն իմ՝ի սմանէ եղիցի։ բան՝
Ո՝բքն իսկ վարդապետեալ ը՝
Օ՝ կարգս եկեղեցւոյ դաժ ոս
ուցեր։ Օ՝ի յորժամ առեալ
զեսային ընծերդար, զկարգ ա
նագանոսացն աճանդեցեր։ Ո՝ւ
խարազանաւն՝ի տաճարէն Հա
նեալ զմաճառականսն, զկարգ
կիսասարկաճագացն տբեր։
Ո՝ւ յոտնալըճային՝ զկարգ սար

տիցս չիջուսին անվառելին Ջեռու-
ցիչ։ Ո՞վ ամերս սառնացեալ սիրտս
ջի՞ Ո՞վ ամերս սառնացեալ սէր սըր-
բական հիւանդին, և դու ասէր
զհոգեւոյս շարժողութիւն։
բան՝ Ա՞նխոցելիոյդ առակին։
ջի՝ Պաղհոն ասէ թէ՝ մարդ ոչ
փոխի յաւիտեան։ բան՝ Արկին
եղիցի։ ջ՝ Արկին է։
բան՝ Ասր տապանն նախայան
ցիւղն։ ջ՝ Պատմայ միւշև՝ ինոյ
մեղուցելոցն՝ նոյն տապանն լի
նի դատաստան։ Ա՞ր կըտակա
բանն մովսէսի՝ ժողովրդեան
ելիւք։ Ա՞ր հասչն՝ ի քէն հաճատա
ցելոցս։

լուծմունք. ի. երկրորդ գլխոյն։

բան՝ Ո՞քանս ևզաղօթս որ լեզ
ջի՝ Ո՞քանս ևզաղօթս որ լեզ
հաւս արեւստեաղ խօսիմ. զի
արեւստ լեզուին յառաջ բերէ
զբանն ի մտացն։

լուծմունք. հլ. երկրորդ գլխոյն։

բան՝ Ո՞ննեա ինձ դարձեալ ա
մենընթաց ջ՝ Այլ թժիշկն զե
րական հիւանդին, և դու ասէր
զհոգեւոյս շարժողութիւն։
բան՝ Ա՞նխոցելիոյդ առակին։
ջի՝ Պաղհոն ասէ թէ՝ մարդ ոչ
փոխի յաւիտեան։ բան՝ Արկին
եղիցի։ ջ՝ Արկին է։
բան՝ Ասր տապանն նախայան
ցիւղն։ ջ՝ Պատմայ միւշև՝ ինոյ
մեղուցելոցն՝ նոյն տապանն լի
նի դատաստան։ Ա՞ր կըտակա
բանն մովսէսի՝ ժողովրդեան
ելիւք։ Ա՞ր հասչն՝ ի քէն հաճատա
ցելոցս։

լուծմունք. ի. երկրորդ գլխոյն։

բան՝ Ո՞քանս իմ նախնի։ ջ՝
Ո՞գումարք խմբեցին ասէ, որ
յաւուրսն էր ասացեալ։ բան՝
Ո՞րն իմ տագնապի։ ջ՝
Ո՞գումարք խմբեցին ասէ, որ
յաւուրսն էր ասացեալ։ բան՝
Ո՞քանս իմ նախնի։ ջ՝
բան՝ Ո՞քանս իմ նախնի։ ջ՝
Ո՞գումարք խմբեցին ասէ, որ
յաւուրսն էր ասացեալ։ բան՝
Ո՞րն իմ տագնապի։ ջ՝
Ո՞գումարք խմբեցին ասէ, որ
յաւուրսն էր ասացեալ։ բան՝
Ո՞քանս իմ նախնի։ ջ՝

լուծմունք. հլ. երկրորդ գլխոյն։

բան՝ Ո՞վ բանս ևզաղօթս որ լեզ
ջի՝ Ո՞քանս ևզաղօթս որ լեզ
հաւս արեւստեաղ խօսիմ. զի
արեւստ լեզուին յառաջ բերէ
զբանն ի մտացն։

լուծմունք. հլ. երկրորդ գլխոյն։

բան՝ Ո՞վ ամերս սառնացեալ
ջի՝ Ո՞վ ամերս սառնացեալ սէր
բական հիւանդին, և դու ասէր
զհոգեւոյս շարժողութիւն։
բան՝ Ա՞նխոցելիոյդ առակին։
ջի՝ Պաղհոն ասէ թէ՝ մարդ ոչ
փոխի յաւիտեան։ բան՝ Արկին
եղիցի։ ջ՝ Արկին է։
բան՝ Ասր տապանն նախայան
ցիւղն։ ջ՝ Պատմայ միւշև՝ ինոյ
մեղուցելոցն՝ նոյն տապանն լի
նի դատաստան։ Ա՞ր կըտակա
բանն մովսէսի՝ ժողովրդեան
ելիւք։ Ա՞ր հասչն՝ ի քէն հաճատա
ցելոցս

նել. և կամ այլ ձեռագործ կու-
առնէր բան՝ Ա.եթէև կացո. ը-
Ա.եթէևացո զաչխատութիւնս ըս-
կիզբն: բան՝ Ա՛նապարհ հիւ. ը-
Ո՛գործոյն ճանապարհն ասէ.
և կամ հանդերձէլէր ի ճանա-
պարհ գնալ՝ ի ծով մտանել նա
ւով. վեյ ասէ, ի թափիչս ամբարձ
ման փուԹացուցես: բան՝
ՀարԹեա զխտրոց: ը-
Յարն
ըմ ՚ի քէզ խտրոցէ իմ և քոյ, հատ
զնա, և ըստ ամբակումայ՝ իմաս
տութիւն հոգւոյս իմ ՚ի նմա է:
բան՝ Ոչ ինձ ընդհեա յատենի
ը-
Ո՛ի յատենի խօսիլ կամիր
իմաստութիւն կամ այլ ինչ: բան՝
Ո՛աստեաց կենցաղոյս: ը-
Ո՛ի ծուխն պատկերէ ՚ետ, և
՚ետ ծուխէ ասացեալ. Թէ աստ
՚ի ծոմիս ողորմուԹիւն քո կամիս
զի, ծուխ այս կարծր լինի քան
զվէմ: բան՝ Ո՛ամենակարծն: ը-
Ո՛ի ծուխն ՚ամի կարծիքէ ա՛հ
ադաղուամն և յայմ ժամու ակն
ունին ընկղմիլ: բան՝
Յ՚արձ ՚ի քոյոց ընկ. ը-
Ա՛յլ ինչ, այլ զըստորաբեր ևզստ
ճար պարտիս իմ Թողուլ. և ը-
օրինակի բանիդ ՚ի քէզ միացայց
հայր ՚ետ ևնա. զի ասաց հայր
դու յիս ևես՝ ՚ի քեզ և ես՝ ինն,
զի և նոքա ՚ի մեզ եղիցին: բան՝

ցանեն բորբոքիլ և այրիլ անշէ
Ջանելն ՚ի սեղան մտացս՝
խորանի մարմնոյս:

լուծմունք ՚ի Ե.որդ գլխոյն.

բան՝ Յայլուս բանի պաշտեցի.
ը-
Ո՛տիեզերաց ծաղիկն ասէ:
բան՝ Ուանական դիպուածք:
և ուսմունքն բազմանգամ մնասէ
բուսոց և ունկոց մնացնէ և ժան
կահար առնէ. վերոյ ասէ, արե
գակն ՚ի տրէճ քեզ մի՛ մեղեցէ,
և մի՛ լուսինն ՚ի գիշերի:

լուծմունք ՚ի Զ.որդ գլխոյն.

Ո՛ն ինքնաթոյնա. ը-
Ո՛ղն ինչ:
բան՝ Ոնկան սա ինչ կուսուԹն.
ը-
Ո՛ինչ կուսին ՚ի ցից կան
ապին. և ՚ի թափիլ կուսուն՝
անկանին սոքունքն և Թուլանան:
բան՝ Ոարմնապնան կցորդուի-
ը-
Ո՛ովսէ հաս զկինն պոռնիկ
և հէ պղծեցաւ, այլ զպոռնիկն
սրբեաց բան՝ Ոարուամն մօրից:
ը-
Ո՛ճաՀուԹէ և զզազրու-
ԹէՀ տգմին ասէ:

լուծմունք ՚ի Է.որդ գլխոյն.

բան՝ Յեղանակիչ անրիծոց: ը-
Ո՛երազն ՚ի բարին փոխես. բն՝
Ո՛ամադրուն: ը-
Ո՛երկմիտն
՚ի մի խորհուրդ հաստատես:

լուծմունք ՚ի Ը.որդ գլխոյն.

բան՝ Ողղեա զյաղՀողՀածս: ը-
Ո՛գրոցս աղաչէ՝ ՚ի կատար ելա

մոլորեալն՝ի չար ճանապարհէն,
փրկէ զանձն իւր, և այլն։ բան։
Օ կտեալ խածճածս։ ը-ծ՝
Օ բզրոտն ասէ որ կէտ կէտ
լինի։ զոր պխտակոտ և ևպռոտ
ասեն։ բան՝ Օ որ առեալ եհեղ
ի սկահառակէ։ ը-ծ՝ Ամմուհէ
մարդերէն վե անօրէնութենն ստ
Հուդայ և յանցանաց ժողովրդ
դեանն՝ աղօթէր յոյժ արտաս
ձօք։ և զայն առեալ՝ի կնդայ՝ է
հեղ առաջն այ։ ուչ վե փոխարու
թե՛, այլ յօրինակ ժողովրդեննն։
բան՝ Ինդ հաճոյականացն։ ը-ծ՝
Ինդ մրգրէից որք հաճոյա
ցան քեզ՝ի սպասաւորութե իւ
րեանց։ և ըստ առաքելոցն սրբոց,
որոց գրեանքն կան իքր զարձան
յաւետնից առաջն երեսաց քոց։
նմանապես և մեք կացցե՛ք մնասցե՛ք
և բարբառեսցի՛ շնորհաւք ընտրե
լոց քոց հրշտակաց որքեն աշե
զայք և միակեցունք։ բան՝
Ռրսքն։ ը-ծ՝ Ո՞եղքն որ իբրև
զրոս կան թաքուցեալ։ կամ
չարին որսքն։
Ւ՞ւ աստ։ ձե։ ճառս որ ասէ,
ձե և ոչ, կեանք և արարիչ
իւրոյն լուծեալէ։

ը-ծմոնե։ ղ։ երդե գլխոյն։
բան՝ Ապառումն վհատութեց։
ը-ծ՝ Տարակուսանաց կրից ա

ը-ծմոնե։ ֆ։ երդե գլխոյն։
բան՝ Ընդար կոչեսցուք։ ը-ծ՝
Յորժամ ըստ հաճոյարութե
տարերացս զմեզ կշռեսցուք,
այ ընդ ծանրին ոչ՝ի վայր քար
չիմք, և ընդ թեթևան՝ի չափի
կալցուք զմեզ խոհեմութե արի
ութե և ողջախոհութե։ Օ՞ի
ծուլութենն և ագահութենն՝ի
հոգւոյնեն։ անգթութենն և գի
ջութենն՝ի ջրոյն։ ցուխութենն և
հպարտութենն՝ի յօդոյն։ սրտմ
տութենն և բարկութենն՝ի հրոյն
Ւ՞յլ և հակառակն սոքա։ թե
հրային մնասմբն որ՝ի մեզ՝ի
քո սերն ջեռնուք, ջուրն ցրը
տուքն առընթերք և խափանք
Ւ՞ւ թե օդակնաձն ջանամք
թեթևանալ և հրեշտակաց նմա
նութե յերկինս վերանալ, հոգն
ծանր՝լիայր կու հակէ։ և անդ
բանիկ կոչէ զհոգն, զի գիրք
յաճախ զնա յիշեն։

ը-ծմոնե։ ֆ։ երդե գլխոյն։
բն՝ Օ գայթակղեալ մարդն։ ը-ծ՝
Ո՞ր անբանաբար գլորին՝իմեզս,
զոր կանգնել հրաւայեցեր ա
սելով թե՝ որ դարձուցանէ զ

ձայնն եհաս։ և ահ նա զանշուշ
եղև նետս։ և ահ նա զանշուշ
մխանան։ և ահ կենդանի ան
ձակեցեր զձայնն բախմամբ ըն
տեն զոր չնորհեցեր, նետս ար
ձակեցեր զձայնն բախմամբ ըն
թակաւին որ երգիչն և փայ
Արկնաձիր։ ըստ՝ թէ Աշանաճա
Հու եկիր, որչափ հաճեսցիս և
այժմ առաւել վտանգաւորիս
կրից կարեկցիլ։ և ըստ իմաղօթել
միշտ ազգակցաւ մարմնոյդ։
բան՝ Օ անդաստանս պաշտեալ։
ըստ՝ Օ երկիրս ասէ, որ՝ ի գերեզ
մանին հողացեալ՝ ծարաւիմ ը
զորմութեն քոյ։

Եւ աստ ինձ ճառս որ ասէ՝ Ի յաբիսեենական իւրովի լու ծեալէ։

լուծմունք. ղե. երդոյ գլխոյն.

բան՝ Ստորհրդածութեան։ ըստ՝ Ար կոչէ զհաւատացեալս ի խոր հուրդ սէր եկեղեցւոյ։ այլ և ու նի զխորհուրդ վերջին փողոյն։ բան՝ Ա.արգմանութեան։ ըստ՝ Ընդ աղօթից և մեկնութեն ե ժամահարին։ որ կոչմամբ թա կաղնի՝ ի վեր փայտին՝ զանբժշ կելի վերս որ յիս՝ յիշեցուցանէ անմոռաց ուսանել՝ իմսի, և առօղ ջուխ խնդրել։ Օ ի եթէ մոռա նամբ՝ ուշ դիմակք, կամ զվերան ստնչի ասէ անողջանալի։ զի միշտ վիրաւորի սովաւ։ բան՝

լուծմունք. ղբ. երդոյ գլխոյն.

բան՝ Ա.արդ՝ զթերութեն վրիպա նաց։ ըստ՝ Օ որ ես ուշ կարծցի ա սել և ասխալեցայ, դու ար յա՛ք ամենազօր բանիւդ ընիմ լցո և մատո։ Ո՛ր քոյ աղերս հաճու թեն։ Օ ի թէ վնիմ՝ ի փորձ մա

Թարգմանեցար՝ ուսաք թէ այս
լծ՝ Յայնմանէ զի դու օծեալ
Աստուծոյ մեկնաւոր Թարգմանել։
սրբոյ որով զարդարեցան։ բան՝
Նաւթքեն վե՛ւ մեռոնին որ է՝ ինքն
Տէր։ բան՝ Այո՛, ամէն ։ լծ՝ Ո՛վ
բիտ. եղիցի ։ Այս ալէլուիայն
ուրախութեն երգե. որէ օրհնե
ցէք զՅր, ևկիմ գովեցէք զՅծ.
ուչ կարաց տանել ուրախութեն՝
զայս իմիք էած ևաց՝ ալէլուիա
բեն՝ Ասու միայն աւիթ պատճա
ռաճորաց։ լծ՝ Այնինքն արարա
ծոց. որ թէպէտ բազումպատ
ճառքեն՝ ոպ տարերք ՚ձիս, և
լոյսն հրշտկաց, և ծնունդք ծնընդ
ոց, և արեւստաճորք արեւս
տից, բայց դու միայն ես ամենե
ցուն պատճառ։ Այս գարձեալ՝
զի հայրէ պատճառ որդւոյ, որով
եղեն եղեալքս ամ. և Հոգւոյն
սրբոյ որով զարդարեցան։ բան՝
Աստ մեկնաւոր թարգմանեալ։
լծ՝ Յայնմանէ զի դու օծեալ
Թեցն սրբութի Աստն ։

լս-ծմոն. ղբ. երէք գլխոյն։
բան՝ Ղօթք թարգմանօրէն ։
լծ՝ Ո՛ղօթս խառնեալ մեկ
նութքեն վե՛ւ մեռոնին որէ ինքն
Յս։ բան՝ Այո՛, ամէն ։ լծ՝ Ղ՛ամա
րիտ. եղիցի ։ Այս ալէլուիայն
ուրախութեն երգե. որէ օրհնե
ցէք զՅր, ևկիմ գովեցէք զՅծ.
ուչ կարաց տանել ուրախութեն՝
զայս իմիք էած ևաց՝ ալէլուիա
բեն՝ Ասու միայն աւիթ պատճա
ռաճորաց։ լծ՝ Այնինքն արարա
ծոց. որ թէպէտ բազումպատ
ճառքեն՝ ոպ տարերք ՚ձիս, և
լոյսն հրշտկաց, և ծնունդք ծնընդ
ոց, և արեւստաճորք արեւս
տից, բայց դու միայն ես ամենե
ցուն պատճառ։ Այս գարձեալ՝
զի հայրէ պատճառ որդւոյ, որով
եղեն եղեալքս ամ. և Հոգւոյն
սրբոյ որով զարդարեցան։ բան՝
Աստ մեկնաւոր թարգմանեալ։
լծ՝ Յայնմանէ զի դու օծեալ
Թեցն սրբութի Աստն ։

Նեւտսէ ։ բան՝ Աղբութեի ասն ի
սանձս ։ Աղ ասէ զաքարիա, որ
ի սանձս ձիոյ էց՝ սրբութեի
ասն կոչի. ևսա սանձէ ալբ ձիոյն
որէ խաչն քէ ։ բան՝
Ղ՛ակողին բան ։ լծ՝ Յարիցեն
ի ձայն հաւուն, զժամահարս
տպաւորեաց ։ բան՝
Ո՛րթուցիչ Հոգւոյն ։ Ո՛յր
ժամ երգեր սաղմոս երգուն՝ ի
լուր եղիսէի զսաղմոն տաճղօք
գայր Հոգին ի վրէ եղիսէին։ Այս
յորժամ՝ ևչ գայր ։
Ո՛մանապէս ևսա ի մեզ առա
ճել զարթուցանէ՝ զՀոգին ։ բն՝
Ո՛չ ևթակաց Չնար ։ լծ՝ Ղործի
է երաժշտական՝ տաճիս ողբեր
գակցութենց. ևողբերգակցու
թենն յերաժշտականն է. զողբա
կանն ևզտրամականն չարժել
մատն ։ Աղ աղեքսանդրու շար
ժեաց որփևս զպերմականն
ի մէջ խրախուսել, միչ զի յա
րեան ի զէնս ։ բն՝ Ղարացուցա
կան։ լծ՝ Այրաժշտականութենն
զբարան իւր ըստնի յայտնէ թէ՝
խրախամիտ է, թէ առնտէ, և
թէ այլինչ ։ սոյնպէս ևփայտս
այս առաճել սկզբնարար ևու
րախարարէ քան զնմտաճիղ
բան՝ Ղոր տապանակիդ ։ լծ՝
Ո՛ւո մարմնոյդ կամ ևկեղեցւոյ

ՀԱՐՑ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ

Ո՞ր է ամենէն հին ազգը աշխարհիս։

Ազգ մը կ՚ըսուի հին, երբ ունի հին պատմութիւն, հին լեզու, հին գրականութիւն, հին կրօնք, հին սովորութիւններ, հին օրէնքներ, հին արուեստներ, հին գիտութիւններ, հին քաղաքներ, հին շէնքեր, հին դրամներ, հին զէնքեր, հին նաւեր, հին ճանապարհներ, հին կամուրջներ, հին ամրոցներ, հին դիտարաններ, հին գրադարաններ, հին թանգարաններ, հին դպրոցներ, հին հիւանդանոցներ, հին գերեզմանոցներ, հին արձանագրութիւններ, հին տապանագրութիւններ, հին ձեռագրեր, հին տպագրութիւններ, հին հրատարակութիւններ, հին թերթեր, հին ամսագրեր, հին գրքեր, հին հեղինակներ, հին գրագէտներ, հին գիտնականներ, հին բանաստեղծներ, հին արուեստագէտներ, հին նկարիչներ, հին քանդակագործներ, հին ճարտարապետներ, հին երաժիշտներ, հին երգիչներ, հին նուագարաններ, հին նուագախումբեր, հին ընկերութիւններ, հին միութիւններ, հին ակումբներ, հին հաստատութիւններ, հին ընդհանրութիւններ, հին ընտանիքներ, հին տոհմեր, հին ցեղեր, հին ազգեր, հին պետութիւններ, հին կառավարութիւններ, հին թագաւորներ, հին իշխաններ, հին զօրավարներ, հին զինուորներ, հին ռազմիկներ, հին նահատակներ, հին սուրբեր, հին հերոսներ, հին աստուածներ, հին դիցուհիներ, հին կուռքեր, հին տաճարներ, հին եկեղեցիներ, հին վանքեր, հին հոգեւորականներ, հին հայրապետներ, հին կաթողիկոսներ, հին պատրիարքներ, հին եպիսկոպոսներ, հին վարդապետներ, հին քահանաներ, հին ժողովուրդներ, հին ցեղեր, հին ազգեր, հին պետութիւններ, հին կառավարութիւններ, հին թագաւորներ, հին իշխաններ, հին զօրավարներ, հին զինուորներ, հին ռազմիկներ, հին նահատակներ, հին սուրբեր, հին հերոսներ, հին աստուածներ, հին դիցուհիներ, հին կուռքեր, հին տաճարներ, հին եկեղեցիներ, հին վանքեր, հին հոգեւորականներ, հին հայրապետներ, հին կաթողիկոսներ, հին պատրիարքներ, հին եպիսկոպոսներ, հին վարդապետներ, հին քահանաներ, հին ժողովուրդներ,

ցար։ Եւ Օ՜ այս եղեկիէլ Թէոդո-
Յորժամ եղեր և հանդերձեա-
մահուն ընկղմէ ։ բան՝
մինեան բոլոր. և ամենիւ զվիշտակ
ծայրիցն. այր՝ ի մորթն. եւ՝ մոր
նեա զօրութեն. մինչ խաչելու-
քատքն առաւել փափագին լու-
(Ոչ՝ աղ
Ոչ՝ ի՞նչ ։ բան՝ Ոչ ինչ ։ Եւ
(

զհոգին ևս որով կենդեցայք։ Բ
Երրեւութեի մեծ տպաւորելը
ընծ Յաւելթ յորժամ եաես զդ
սաւուղ ի քուն և ոչ եսպան ա
սելով ոմն որ ձգէ զձեռն իւր
յօծեալ ևն և քաւեսցի նշանա
կեաց մրջրեաբար զանդգնու
թի հրեից ի սորդ ։ Բան՝
Ա՝ի դարձուցաներ զերեսս քո
յօծելոյ քումմէ։ ընծ՝ Յապա
գայից օծելոցս ի քրիստոնէից։
Ա՝ւսալ թէ նայեա յերեսս օծե
լոյ ։ Բն Ա՝յս է կերպարանին։ ընծ՝
Ա՝ւղղա մեկնուած կերպարանքն
այս է զոր ասացաք ։ Բան՝
Յուսթից։ ընծ՝ Ա՝ղբարից կա
խարդաց։ Ասկ հմայեկին այնէ՝
որ ի տղայոց վիզն կապեն։ Բան՝
Ասկ անուն անդրստին ։ ընծ՝
Ա՝եռուցիչ ախտից ։ Բան՝
Ա՝ջուրց լուծականութի։ ընծ՝
Ա՝ջուրն որ յաշազանն՝ կամ
զմեր բնուխ՝ մեռոնն խառնել՝
յիւր լուսաւորութին գարձու
ցանէ։ Բան՝ Ա՝ստ գծագրած այն
գումարութեն։ այլ ըստ յունացն և
ասլոց աղգացն՝ որոց գիրն ինչ
խակ ինչ գիրն՝ որ է ի մերս նոսն՝ և
ի՝ խդինն ին։ և զայն գնես ի տեղի
Հային որ ի մերս չ Համարի և
ի՝ նոցայն է պին։ և լինի Հինգն
Հինսդ մեր գրովս ըս մեր լեզուի՝
ասէ զՆոսնն քն յն և ոգի նո
ը որս՝ մասկ՝ մի տրտմեցուցանէք
Հինգ մեր գրովս ըս մեր լեզուի՝
Հինգ մեր գրովս ըս մեր լեզուի՝

գեղոյս օծեալս միմոցէ ևայլն.
ծչ այրել հուրբք ոչ ողողիլ
Ջուրբ։ Ա՛ւ Տէր քեզ օծե
լոյն ով ձգտարատ փառք
յաճիտեանս ։

Ամէն։

* ԱՆԱՀԻՏ *

Տէր Աստուածն Աբրահամի եւ Հաւատոյ,
Աստիճարի Երդից Երանելոց Պարիգորի
Տաճարացոյ, Տիեզերալոյս Պաղատպետի։
Աստուածաշունչ գովութեանդ ի վեր Սրբոյն
Պարիգորի Արեւելցւոյ ։

Ա փիսկան լոյս երկնային.
Յոյ քեզ հօր միոյ ծին.
լոցեր զնարհիւ քո անքը նին.
զնքըն գրիգոր նարեկա ցին։
Խըղճել աղքատ ան հիւծակին.
անճառ հոգեւոփ ճաճա կան.
ժեղուցելոց յոյս փրկու թեան.
յանցաւորաց ազգի մարդկան։
Պանձ անըսպառ անապական.
անհուն նիւթով շարադրական
զի որք առնուն փարթամանան
շահով երկնից արքայութեան.
Ի ժեղ խոցելոյդ ի բանասարկէն.
և անվատութեան ի չար սխ ատէն.
մեզ օգնական լինիր և գէն.
ընդդէմ այսոց նեռաձագ ղէն.
գեղոյս օծեալս միմոցէ ևայլն.
ծչ այրել հուրբք ոչ ողողիլ
Ջուրբ։ Ա՛ւ Տէր քեզ օծե
լոյն ով ձգտարատ փառք
յաճիտեանս ։

Ամէն։

* ՎԱՐ Ք. *

Տէր Աստուածն Աբրահամի եւ Հաւատոյ,
Աստիճարի Երդից Երանելոց Պարիգորի
Տաճարացոյ, Տիեզերալոյս Պաղատպետի։
Աստուածաշունչ գովութեանդ ի վեր Սրբոյն
Պարիգորի Արեւելցւոյ ։

Ա փիսկան լոյս երկնային.
Յոյ քեզ հօր միոյ ծին.
լոցեր զնարհիւ քո անքը նին.
զնքըն գրիգոր նարեկա ցին։
Խըղճել աղքատ ան հիւծակին.
անճառ հոգեւոփ ճաճա կան.
ժեղուցելոց յոյս փրկու թեան.
յանցաւորաց ազգի մարդկան։
Պանձ անըսպառ անապական.
անհուն նիւթով շարադրական
զի որք առնուն փարթամանան
շահով երկնից արքայութեան.
Ի ժեղ խոցելոյդ ի բանասարկէն.
և անվատութեան ի չար սխ ատէն.
մեզ օգնական լինիր և գէն.
ընդդէմ այսոց նեռաձագ ղէն.
լեւ ամբարձմանն այն է որ
ասէ՝ թէ լաճականն նիւթից ջը
րոյ և գինւոյ՝ ի վեր շարժի և
գերամբարձ գայ։ Բան՝
Յեղեալ այս թէզան։ Լ-ծ՝
Աւետեանն թէ ասի. ի թեզս հո
գեւոյն թէ ասի. ի թեզս հո
և նոցա գրոցն ընդոցայն։ Այս
՝ի մերս՝ի ոչ չորիցն ներքևեն
այս գրերս. և այս գրելովս աշ
սէ զայս խորհուրդ խորին զոս
տուգաբանուել անհան Հիթոյս
Թարգմանեմ և ջամբեմ հեշ
տալի ճաշակ ուսուցմանասիրացն
շրք հաղորդին սմա. և յարմար
կազմեմ զնուագս անուանն՝ի ըս
տուգաբանութենէն որ է կերպա
րան խորհրդոյ նիւթին. զի և խոհ
րդոյն նիւթ ասի. և զմի կերպա
րան ունի՝ յինքեանս բերեալ
զնաւանելիսն։ Բան՝ Այլ իւղ հե
զութեան։ Իւղ հեզութեան ասէ
որ համբարձմանն և խոնարհեա
նշանակէ։ Ուր այս է խոնարհու
թեն կերպարանն զոր ասէ թէ՝
առ ոմն պատառաճ ջամբէ.
կիմ հոգևոր իմա զջամբելն կիմ
մարմնաւոր։ կամ այս է պատա
ռաճն, զի կաթ կաթ ինչ՝ի վէր
ուրուսն, և էմի կաթն՝ի միոյն
պատառեալ վէ թանձրութենն։
Ինակ եթէ ոք այլ լաճ կարէ իմա
նալ՝ տեսցէ և ասծ յայլոցէ։
Ի այդ ամբարձմանն այն է որ
ասէ՝ թէ լաճականն նիւթից ջը
րոյ և գինւոյ՝ ի վեր շարժի և
գերամբարձ գայ։ Բան՝
Յեղեալ այս թէզան։ Լ-ծ՝
Աւետեանն թէ ասի. ի թեզս հո

Աստուած մարմնով ընդ քեզ.
զօրհանապազ միշտ յաղօթի.
գրիգորիոս լոյս գերար փի.
լուսաւորիչ մեզ ի հո գի:
Ովաղիկ յաշխան ժողովեցիր.
անմահութեան հոտ բուրեցար.
գրիգորիոս ծառ ծաղկեցար.
պտուղ կենաց պարգեւեցար:
կեանք մեզ ընդ քում ցուցեր.
յուսահատից յոյս կանգնեցեր.
գրիգորիոս բանս երգե ցեր.
յանցաւորաց կանոնս ե դեր.
Հաղորդն չարին անխզե լի.
որ ըստ մարդ կան պատուասեցի.
գրիգորիոս սուր երկայ րի.
ընդ աղօթիւքդրդ խորտա կի:
Ձայնիւ քոյին հնչողա կան.
սանոյ արամէտքն ահիւ դողան.
գրիգորիոս դու անկը ման.
հողանիւթեայ բնութեա մէ ին
Ոսմբարափայլ ճաճանչ փեց.
ի գաւառին ըրջտու նեաց.
քան զարեգակն ըստ աստղաց.
նոյնպես քան քո ըստ այլ կոտակաց
Ո՛րպէս եղեալ յաշտանա կի.
ըստ հրամանի նոյն ինչ.
գրիգորիոս մարմնով յերկրի.
հոգւով ի դասս հրեղէն գնդի:
Շուտ հասան հոգւոյն ան ձա.
յարմարեցեր բանիւ մեզ ձառ.
գրիգորիոս միտոք պայ ծառ.
վարատեցեր զմեղաց մը ռայլ:

Երանելի սուրբ գրի գոր.
դուռըն բացեր մեզ հոգևոր.
ահագին ցուցեր մըտաց մեղոր.
բանիւ քոյին արդիւնա ձոր.
Ովարքայն երկնից այսօր տեսեր
զհոգին նոր նոր ընկա լար.
հօրըն լուսոյ ուռ կազմեցար.
յորմէն քիւ պատճառեաց ցար:
Ի լինհրոմէն մաքրե ցար.
անտես բոցմէն վառե ցար.
ընդ այ խօսակցե ցար.
մեղուցելոց ցուցեր դուռ ձար:
Ինորեակ ծաղիկս ի նոր գրոց.
հաճաքեցեր ի մի շա րոց.
դեղ կազմեցեր հիւանդ հիւծոց.
պարգեւեցեր ձիր միդկայնոց:
Ոսխանձանաց բանս լալագին.
բարբառեցար գու ի խո րին.
խորտակեցեր զժանիս չարին.
զդիւաց գընգին լեզու նին:
Ոսամանակաւ յեսին ցուցար.
քան զառաջինսըն պատուեցար.
յերեկոյիս լոյս ծագե ցար.
քան զմիջօրեայ պայծառացար:
Ամաստուածք.քո անքը նին
անբիծ վարուքդ խսկ իմարուին.
եղեր պարծանք տանս արարչին.
ասքանազեան հայկ զարմ նին:
Ոսւսաւորչին հաւանը ման.
գրիգորիոս արթուն ան ձան.
զի ոյք նովաճ ի լոյս գարձան.
Եւս առաւել քեւ ցընծա ցան:

Յանեղ լուսոյն լոյս կոչեցար·
յաշտանակի մարմնոյդ ե դար·
եկեղեցւոյ Քահ վառե ցար·
խաչար հոգւոց դու լուսաւոր·
Ո՛վ հինաւուր հարանց վարուց·
Ճգնաւորաց նախնի դա սուց·
գրիգորիոս ցանկ խորհ տուց
բանս խոսեցար վա՛ն նո ցուն·
Շ ատաբիղոբ րաբունա կան·
առեր զնորհս ևգաբա զան·
քարոզ լինիլ որդւոց մարդկն·
կոխելով զօձն անդընդական·
Հրահանան յաւէժա կան·
ազգըս հայոց Թորգոմա կան·
յորժամ լըսեն զքո խոսել բան·
որ դեղ կենաց է փըրկու Թեան·
Ոարին յաղԹեմբ քոյին երգով·
և զնա ուժգին խոցոտե լով·
զըսպիս մեղաց մեր մաքրե լով·
քաղցրանուագ այսու դե ղով·
Պարզ վերնոյն հրակերպեան·
եղեր մարմնով համանը ման·
գրիգորիոս կանգնեալ արձան·
ըղՇտուներաց ծուխն յանդիման·
Ո՛վ ընդՀիմնկ զաղտըս մեղաց·
ՈՐ աղօԹիւք քո յոտըն կաց·
գրիգորիոս տեղ պարծա նաց·
ակըն լուսոյ հայաստա նեաց·
Հետին կենաց մեզ կազմեցեր·
սաստատակս մեզ բաշխեա ցեր·
գրիգորիոս հոչ արա բեր·
զքաղցրեալս հնչով կերակրեցեր·

Ելք և մաքուր բանից քոյ լի·
այլասեռից ազգ ցանկայ կեն·
եռաւիւրագ սիրով ե լեն·
և զըծագրեալ առեալ գնացին·
Ը ղՇտայելոց դու մըխի թար·
և նեղելոց անդորր ա բար·
ՈՐ ՈՐ գրիգոր հայր բարերար·
այսահարից դեզ և հե նար·
Տ աղանդ ընորհաց զոր ընկալար
բազմապատիկ զայն շահե ցար·
գրիգորիոս կատարեալ այր·
ՈՐծու Թեըն կատա րար·
Ր ամից ստեղծողին խոսա կից·
Ճրգնաւորաց աղօԹա կից·
վարդապետաց հանուրդ վարժից·
գրիգորիոս պետ բազձա լից·
Հ ընծան մանկունք ՈՐ հՀաւոյ
Ը լուսակեր աղօԹըս քո·
գրիգորիոս դու սիւն լուսոյ·
հայաստանեաց եկեղե ցւոյ·
Ի՛ թանդ հՀուըս միդկայնի·
բարեխոսեա՛ ՈՐն ՀՈ լեն·
ՈՐ աղօԹից քոյ կըցար դեն·
բանք տիրամօր ՈՐծաց նենւ
Վայրըն կենաց սրբոյ խաչին·
և ձայն սըրբոյ կարապե տին·
ստեփաննոսին ՈՐ գրիգո րին·
յորդիս լուսոյ զմեզ ծընո դին·
Ո՛վ և ըզքո փառաբա նեմք·
Ը հօր հոգւով երկըրպագեմք·
ԵրդուԹեն փառս վերերգեմք·
ՈՐծուԹե՛ն միդ դաւա նեմք·

սրբել։ Զգեաց զձեռն իւր և հասոյց ՚ինա յա և ասէ կամիմ սրբեաց։ և վաղվաղակի սրբեցաւ ՚ի նմանէ բորոտութիւնն։ Եւ ասէ ցնա յի, զգոյշ լեր՝ մի՛ ումեք ասիցես։ այլ երթ ցոյց զանձն քո քահանային, և մատո՛ ընդ պատարագն՝ զոր հրամայեաց Մովսէս ՚ի վկայութիւն նոցա։

Եւ մտեալ ՚ի կափառնայում՝ մատեաւ առ նա հազարապետն։ և զաչէր զնա և ասէր՝ տէր՝ մանուկ իմ անկեալ կայ ՚ի տան անդրանգիծ չարաչար տանջեալ։ Ա՛ստ ցնա յա՛ս եկից և բժշկեցից զնա։ Պատասխանի ետ հազարապետն և ասէ, տէր՝ չեմ բաւական եթէ ըղ յարկաւ իմով մտցես. այլ ասա բանիւ, և բժշկեսցի մանուկ ինձ։ Ա՛նաղի և ես այր մի եմ ըղ իշխան նուաքն, ունիմ ըղ ինև զինուորս՝ ասեմ ասա երթ, և երթայ։ և այլոյ եկ՝ ածա այլ իմում թէ արա զայս և առնէ։ Լուաւ յն զարմացաւ և ասէ ցամենայնի՝ որք զհետն եր թային, ամէն ասեմ ձեզ և ոչ յիսրայէլ այսպիսի հաւատ գտի երբեք։ Բայց ասեմ ձեզ՝ զի բազումք յա րևելից և յարևմտից եկեսցեն և բազմասցին ըղ աբրահամ՝ և ըղ իսահակ՝ և ըղ յակովբոս

Ա՛ստ ըղ ասէ տեառն՝ այրն որ հաւատայ ՚ի ձեզ՝ զի բժշկեցի զնա։ Եւ ասէ ցնա տէր՝ ես երթամ և բժշկեցից զնա։ Պատասխանի ետ հազարապետն և ասէ, տէր՝ չեմ բաւական եթէ ըղ յարկաւ իմով մտցես. այլ ասա բանիւ, և բժշկեսցի մանուկ ինձ։ Ա՛նաղի և ես այր մի եմ ըղ իշխան նուաքն, ունիմ ըղ ինև զինուորս՝ ասեմ ասա երթ, և երթայ։ և այլոյ եկ՝ ածա այլ իմում թէ արա զայս և առնէ։ Լուաւ յն զարմացաւ և ասէ ցամենայնի՝ որք զհետն եր թային, ամէն ասեմ ձեզ և ոչ յիսրայէլ այսպիսի հաւատ գտի երբեք։ Բայց ասեմ ձեզ՝ զի բազումք յա րևելից և յարևմտից եկեսցեն և բազմասցին ըղ աբրահամ՝ և ըղ իսահակ՝ և ըղ յակովբոս

եթէ հանձն զմեզ առնէ, հրա-
ման տուր մեզ երթալ յերուսաղէմ
խոզիցն։ Եւ ասէ ցնոսա՝ երթայք,
և նոքա ելեալ գնացին յերուսաղէմն
խոզից, և դիմեցաւ ամբոխն
իւրաքանչիւր անտի ի ծով. և մեռան
ի ջուրսն։ Եւ հոգաբարձքն փա-
խեան, և երթեալ ի քաղաքն պատ-
մեցին զամենայն, և զկրս դիւահարացն։
Եւ ահա ամենայն քաղքն ել ընդառաջ
Յիսուսի. և երբ տեսին զնա աղաչէին
զի գնասցէ ի սահմանաց նոցա։
Եւ մտեալ՝ ինաւ էանց յայնկոյս
և եկն ի քաղաքն իւր։ Եւ ահա
հասուցին առ նա անդամալոյծ
մի, որ դնէր ի մահիճս. և տեսեալ
Յիսուս զհաւատս նոցա ասէ ցանդամա-
լոյծն, Որդեակ լուիցէ քեզ մեղք քո։
Եւ ահա ոմանք ի դպրացն ա-
սէին ընդ միտս՝ հայհոյէ դա։
Եւ ծանուցեալ Յիսուս զմտօրհնդա-
նոցա՝ ասէ ցնոսա, ընդէր խորհիք
դուք չարիս ի սիրտս ձեր։
Ո՞րն իշդիւրինէ ասել՝ Թողեալ
լիցին քեզ մեղք քո, քան ասել՝ ա-
րի և երթիր։ Այլ զի գիտասջիք
եթէ իշխանութիւն ունի որդի
մարդոյ յերկրի Թողուլ զմեղս։
Յայնժամ ասէ ցանդամալոյծն
արի առ զմահիճս քո, և երթ՝ ի
տունս քո։ Եւ յարուցեալ գնաց
ի տուն իւր։ Երբ տեսին ժո-

Եւ որդիքն արքայութեն ելցեն
ի խաւարն արտաքին, անդ եղ
ցի լալ և կրճել առամանց։
Եւ ասէ յն ցհարիւրապետան՝
երթ և ոպ հաւատացերդ, եղի
ցի քեզ, և ողջացաւ մանուկն
նորա յաւուրն յայնմիկ։
Եւ եկեալ յն ի տունն պետրոսի,
ետես զի զրքանչ նորա անկեալ
դնիւր տապացաւալ։ Եւ շաւիղ ըզ
ձեռանէնէր և եթող զնա ջերմն
յօտն եկաց՝ և պաշտէր զնա։
Երբև երեկոյ եղև, մատուցին
առ նա դիւահարս բազումս,
և եհան զոգիսն բանիւ. և զամե-
հիւանդան բժշկեց։ Որ լցցի
բանն որ ասացաւ ի ձեռն եսայեայ
մարգարէի, նա զհիւանդութիւնս մեր
վերացոյց և զցաւս մեր եբարձ։
Եւ երբև էանց յայնկոյս յեր
կիրն գերգեսացւոց, պատա
հեցան նմա դիւահարք երկու
ելեալք ի գերեզմանացն չարա
չարք յոյժ, ոպ զի ոչ ոք հնար ան
ցանել ուղիք ընդ ձանապարհն։
Եւ ահա ազաղակեցին և ասեն՝
զի կայ մեր և քո յն որդի աստ,
կիր տարաժամ առնել զմեզ։
Եւ էր հեռագոյն ի նոցանէ երա
մակ մի խոզից արօտականն։
Եւ դեւքն աղաչէին զնա և ասէին՝

ղաղակէին և ասէին , ողորմեա մեզ որդի դաւթի : Եւ երբ եկն ի տաճն , մատեան առնա կոյրքն և ասէ ցնա Յս՝ հաւատայք , եթէ կարօղեմ առնել ձեզ զայդ ասեն ցնա՝ այո տեր : Յայնժամ մերձեցաւ յաչս նոցա և ասէ ըստ հաւատոց ձերոց եղիցի ձեզ : Եւ բացան աչք նոցա , և ասաց տեաց նոցա : Յս և ասէ՝ զգուշ կացէք՝ մի ոք գիտասցէ : Եւ նոքա ելեալ համբաւեցին զնա ընդ ամ երկիրն ընդ այն :

Եւ ելանելն նոցա արտաքս՝ ահա մատուցին առնա զայր մի համր դիւահար : Եւ յելանել դիւին խօսեցաւ համրն . և զարմացան ժողովուրդքն՝ և ասեն, թէ ևոչ երբեք երևեցաւ այս պիսի ինչ յիսկ : Իսկ փարիսեցիքն ասէին թէ իշխանաւն դիւաց հանէ դա զդեւս :

Եւ շրջէր յս ընդ ամ քաղաքս և ընդ գիւղս՝ ուսուցանէր ի ժողովուրդս նոցա , և քարոզէր զաւետարան արքայուն , և բժշկէր զամ ախտս և զամ հիւանդութիւնս ի ժողովրդեանն : Եւ տես սեալ զժողովուրդն գթացաւ ՚ի նա , զի էին աշխատեալք իբրև զոչխարս , որոց հովիւ Յայնժամ ասէ ցաշակերտսն

ղովուրդքն , զարմացան՝ և փա ռաւոր առնէին զաւետ զտրիւչն այնպէս իշխանութեամբ մարդկան :

Ընդ նմին գեռ նա զայս խօսէր ընդ նմա ահա իշխանն մի մատուցեալ երկիրպագանէր նմա և ասէր , դուստր իմ արդ ևս վախճանեցաւ , այլ եկեալ դիցես զձեռն քո՚ի վերայ նր , և կեցցէ Յս և գնաց զկնի նր աշակերտ ոքն հանդերձ : Եւ ահա կինն տեառնտես երկոտասան ամեայ մատուցեալ յետոյ մերձեցաւ ՚ի դրօշակս հանդերձի նորա : Քան զի ասէր ՚ի մտի իւրում . Թէ միայն մերձենամ ՚ի հինդեր ձըս նր փրկիմ : Նակ Յս իբրև դարձաւ և ետես զնա՝ ասէ , քա ջալերեաց դուստր . հաւատք քո կեցուցին զքեզ , և փրկեցաւ կինն ՚ի ժամն յայնմանէ :

Իբրև եկն Յս ՚ի տունն իշխանին , և ետես զփողահարսն և զամբոխ յոյժ , ասէ ցնս՝ ՚ի բաց գնացէք : Քի ոչ եթէ մեռեալ աղջիկդ՝ այլ նընջէ : Եւ ծաղր առնէին զնա , և իբրև եւարհոնն իքաղ , հմուտ կալաւ զձեռանէ նր և յարոյց աղջիկն : Եւ եել համբաւս այս ընդ ամ երկիրն ընդ այն :

Եւ մինչ գեռ անցանէր ընդ այն Յս , ահա եղեն նր կոյրք ե-

Օ բրմացան ամէն ժողովուրդքն և ասեն, մի թէ սա՞ իցէ քո՞ն որ դու դաւթի։ Նայց միարնեցեալքն իրեարս ըզբան ասեն, ծ իրիք հա՛ն դա զդևս՝ եթէ ոչ բէէլզեղ բուղաբ իշխանաւն դիւաց։ Եւ ելեալ անտի Յի՛ գնաց ի կողմանս տիւրոսի և սիդովնի։ Եւ ահա կին մի քանանացի՛ ի սահմանաց անտի նո՛յ, ելեալ աղաղակէր։ և ասէր ողորմեա՛ ինձ տէր՝ որդի դաւթի, զի դուստր իմ չարաչար սկսաւ հարի։ Եւ նա ծ՛ չէ ետ նմա պատասխանի։ և մատուցեալ աշակերտքն նո՛ր աղաչէին և ասէին, արձակեա՛ զդա՝ զի աղաղակէ զհետ մեր։ Ա՛ն պատասխանի ետ և ասէ, ծ՛ ուրեք առաքեցա՛ եթէ ո՛չ առ ոչխարս կորուսեալս տանն իսրայէլ։ Եւնա մատուցեալ երկիր պագանէր նմա և ասէր, տէր օգնեա՛ ինձ։ Պատասխանի ետ նմա Յի՛ և ասէ, ոչ է բարւոք՝ առնուլ զհաց մանկանց և արկանել շանց։ Եւնա ասէ այո՛ տէր։ քանզի և շունք կերակրին՝ իփղանաց անկելոց՝ ի սեղանւոյ տեառն իւրեանց։ Յայնժամ պատասխանի ետ նմա Յի՛ և ասէ, ով կին դու, մեծ են հաւատք քո։ եղիցի քեզ ո՛պ և կամիս։ և բժշկեցաւ դուստր

նորա յժամուն ա՛յնմիկ։ Եւ գնացեալ անտի Յի՛ եկն՝ ի ծովեզուրդն նոյ։ Եւ անդ ելեալ ի լերինս՝ նստէր անդ։ Եւ եկին առ նա բազումք՝ ունելով ընդ իւրեանս կաղս, կոյրս, համրս, նուաստս, և այլս բազումս՝ և արկին զնոսա առ ոտս նորա։ և բժշկեաց զնոսա։ Եւ զարմացեալ էր ամենայն ժողովուրդն՝ տեսանելով համրս խօսեցեալս, և կաղս գնացեալս, և կոյրս տեսանելով։ և փառաւորէին զաստուած իսրայէլի։ Եւ Յի՛ կոչեալ զաշակերտսն իւր, ասէ, ողորմիմ ես ի վերայ ժողովրդեանս, զի արդ երիս աւուրս համբերեցին ինձ, և չունին զինչ ուտիցեն, ոչ՝ կամիմ զնոսա անօթիս արձակել ի տուն իւրեանց, զի մի՛ ուրեք նուաղեսցեն ճանապարհի։ Եւ ասեն աշակերտքն նորա ցնա, ուրո՞ւր մեզ յանապատի՝ այնչափ հաց, զի յագեցուցանիցէ զբազմութիւնս այսչափ։ Եւ ասէ նոցա Յի՛, քանի՞ հաց ունիք դուք։ Եւ նոքա ասեն, եօթն, և սակաւ ինչ ձկունս։ Եւ պատուիրեաց ամբոխին՝ հանգուցանել ի վերայ երկրի։ Եւ առեալ զեօթն հացսն և զձկունսն՝ գոհացեալ կոտրեաց և ետ աշակերտացն իւրոց, և աշակերտքն՝ ամբոխին։ Եւ կերան ամենեքին և յագեցան։ Եւ վերացուցին զաւելորդսն կտորոցն՝ եօթն սպիւռս լի։ Եւ որ կերան՝ էին չորեքհազարք այր, առանց կանանց և մանկանց։ Եւ արձակեալ զամբոխսն՝ նաւեցաւ ի նաւակն, և եկն ի սահմանս մագադանու։ Եւ մերձեցեալ փարիսեցիքն և սադուկեցիքն՝ փորձելով հարցանէին նմա, նշան յերկնից խնդրել ի նմանէ։ Եւ նա պատասխանի ետ նոցա և ասէ, երեկոյ եղեալ՝ ասէք, պայծառ է ցերեկ, զի կարմրեալ է երկինք։ Եւ առաւօտ՝ ասէք, ձմերուկ է այսօր, զի կարմրեալ է երկինք ի ծանր։ Ով կեղծաւորք, զերեսս երկնից գիտէք զատել, և զնշանս ժամանակացն ո՛չ կարէք։ Ազգ չար և շնացող նշան խնդրէ, և նշան ո՛չ տացի նմա, բայց զնշանն յովնանու մարգարէէ։ Եւ թողեալ զնոսա՝ նաւեցաւ դարձեալ։ Եւ մոռացան աշակերտքն հաց առնուլ, և ոչ ունէին ընդ իւրեանս ի նաւին՝ բայց զմի հաց։ Եւ պատուիրէր նոցա՝ և ասէր, տեսէ՛ք զգուշացարո՛ւք ի խմորոյ փարիսեցւոցն և ի խմորոյ հերովդէսի։ Եւ խորհուրդ առնէին ընդ միմեանս՝ և ասէին, զի հաց չունիմք։ Եւ գիտացեալ Յի՛ ասէ ցնոսա, ընդէ՞ր խորհիք զի հաց չունիք։ Ո՞չ դեռ գիտէք և ոչ իմանայք։ Ո՞չ դեռ կարծրացեալ է սիրտ ձեր։ Աչս ունիք՝ և ո՞չ տեսանէք, և ականջս ունիք՝ և ո՞չ լսէք։ Եւ ո՞չ յիշէք զի հինգ հացիւ զհինգ հազարսն կերակրեցի՝ և քանի՞ զամբիոնս լի կտորոց վերացուցէք։ Ասեն ցնա, տասն և երկու։ Եւ զեօթն հացիւ զչորեքհազարսն՝ և քանի՞ զսպիւռս լի կտորոց վերացուցէք։ Եւ ասեն ցնա, եօթն։ Եւ ասէ ցնոսա, ո՞չ դեռ գիտէք։ Եւ եկն ի բեթսայիդա։ Եւ բերին առ նա կոյր մի՝ և խնդրէին ի նմանէ զի մերձեցուցցէ զնա։ Եւ առեալ զձեռն կուրին՝ հանեալ զնա արտաքս ի գեղջէն՝ և թքեալ ի բերան նորա՝ և դիցեալ ի նա զձեռս իւր՝ հարցանէ զնա եթէ տեսանէ՞ զինչ։ Եւ նայեալ նա՝ ասէ, տեսանեմ զմարդիկ զի իբրև զծառս շրջին։ Եւ դարձեալ դիցէ զձեռս իւր ի վերայ աչաց նորա՝ և հաստատեալ զնա՝ ետ զնա տանել ի տուն իւր՝ և ասէ, մի՛ ի գեղջն մտանիցես։ Եւ ելեալ Յի՛ և աշակերտքն նորա ի գեղջս կեսարիոյ փիլիպպոսի։ Եւ ի ճանապարհին հարցանէր զաշակերտսն իւր՝ և ասէ ցնոսա, զիա՞ ասեն մարդիկ զիս եղեալ որդի մարդոյ։ Եւ նոքա ասեն, զոմանք զՅովհաննէս մկրտիչ, և զոմանք զէլիա, և զոմանք զմի ոմն ի մարգարէիցն։ Ասէ ցնոսա, դուք զիա՞ ասէք զիս եղեալ։ Պետրոս պատասխանի ետ և ասէ, դու ես քրիստոս որդի աստուծոյ կենդանւոյ։ Եւ պատասխանի ետ Յի՛ և ասէ, երանի՛ քեզ սիմոն բարեայ, զի ոչ մարմին և արիւն յայտնեցին քեզ, այլ հայրն իմ որ յերկինս է։ Եւ ես ասեմ քեզ, զի դու ես պետրոս, և ի վերայ այսր վիմի շինեցից զեկեղեցի իմ, և դրունք դժոխոց ոչ յաղթեսցեն նմա։ Եւ տացեմ քեզ զբանալիսն արքայութեան երկնից։ Եւ զոր կապեսցես ի վերայ երկրի՝ կապեալ եղիցի յերկինս։ Եւ զոր արձակեսցես ի վերայ երկրի՝ արձակեալ եղիցի յերկինս։ Եւ պատուիրեաց աշակերտացն իւրոց՝ և ասէ, զայս ոչ ոք ասասցէ ոչ ումեք։ Յայնժամ սկսաւ Յի՛ ցուցանել աշակերտացն իւրոց՝ զի երթայ ի երուսաղէմ՝ և բազում չարչարանս կրել ի ծերոց և ի քահանայապետաց և ի դպրաց՝ և սպանանել զնա՝ և յերրորդ աւուր յարիցէ։ Եւ առեալ զնա պետրոս՝ սկսաւ նզովել զնա՝ և ասել, ողորմեսցի՛ քեզ տէր, ո՛չ եղիցի այդ քեզ։ Եւ դարձեալ նայեալ Յի՛ ասէ ցպետրոս, երթ՝ յետս իմ սատանայ, ո՛չ համեղ ես ինձ, զի ո՛չ զաստուածայինսն խորհիս, այլ զմարդկայինսն։ Եւ կոչեալ զամբոխսն՝ և զաշակերտսն իւր՝ ասէ ցնոսա, եթէ ոք կամի զհետ գալ ինձ՝ ուրասցի՛ զանձն իւր՝ և առցէ զխաչ իւր՝ և հետեսցի ինձ։ Զի որ կամիցի զանձն իւր կեցուցանել՝ կորուսցէ զնա։ Եւ որ կորուսցէ զանձն իւր վասն իմ՝ գտցէ զնա։ Զի զի՞նչ օգուտ է մարդոյ՝ եթէ զաշխարհս ամենայն շահեսցի՝ և զանձն իւր կորուսցէ։ Եւ զի՞նչ տացէ մարդ փոխանակ անձին իւրոյ։ Զի որդի մարդոյ գալոց է ի փառս հաւր իւրոյ՝ հանդերձ հրեշտակօք իւրովք։ Եւ յայնժամ հատուսցէ ամենայնի՝ ըստ գործոց նորա։ Ամէն ասեմ ձեզ, եթէ կան ոմանք յայսոսիկ որ կայցեն՝ մինչև տեսցեն զորդի մարդոյ գալ ի թագաւորութեան իւրում։ Եւ ետ զնա տանել ի տուն իւր՝ և ասէ, մի՛ ի գեղջն մտանիցես։ Եւ ելեալ Յի՛ և աշակերտքն նորա ի գեղջս կեսարիոյ փիլիպպոսի։ Եւ ի ճանապարհին հարցանէր զաշակերտսն իւր՝ և ասէ ցնոսա, զիա՞ ասեն մարդիկ զիս եղեալ որդի մարդոյ։ Եւ նոքա ասեն, զոմանք զՅովհաննէս մկրտիչ, և զոմանք զէլիա, և զոմանք զմի ոմն ի մարգարէիցն։ Ասէ ցնոսա, դուք զիա՞ ասէք զիս եղեալ։ Պետրոս պատասխանի ետ և ասէ, դու ես քրիստոս որդի աստուծոյ կենդանւոյ։ Եւ պատասխանի ետ Յի՛ և ասէ, երանի՛ քեզ սիմոն բարեայ, զի ոչ մարմին և արիւն յայտնեցին քեզ, այլ հայրն իմ որ յերկինս է։ Եւ ես ասեմ քեզ, զի դու ես պետրոս, և ի վերայ այսր վիմի շինեցից զեկեղեցի իմ, և դրունք դժոխոց ոչ յաղթեսցեն նմա։ Եւ տացեմ քեզ զբանալիսն արքայութեան երկնից։ Եւ զոր կապեսցես ի վերայ երկրի՝ կապեալ եղիցի յերկինս։ Եւ զոր արձակեսցես ի վերայ երկրի՝ արձակեալ եղիցի յերկինս։ Եւ պատուիրեաց աշակերտացն իւրոց՝ զի այսոց պղծոց հանել զնա և բժշկել զայմ ախտս՝ և զայմ հիւանդութիւնս։

Եւ գնացեալ անտի Յի՛ եկն՝ ի ծովեզուրդն նոյ։ Եւ անդ ելեալ ի լերինս՝ նստէր անդ։ Եւ եկին առ նա բազումք՝ ունելով ընդ իւրեանս կաղս, կոյրս, համրս, նուաստս, և այլս բազումս՝ և արկին զնոսա առ ոտս նորա։ և բժշկեաց զնոսա։ Եւ զարմացեալ էր ամենայն ժողովուրդն՝ տեսանելով համրս խօսեցեալս, և կաղս գնացեալս, և կոյրս տեսանելով։ և փառաւորէին զաստուած իսրայէլի։ Եւ Յի՛ կոչեալ զաշակերտսն իւր, ասէ, ողորմիմ ես ի վերայ ժողովրդեանս, զի արդ երիս աւուրս համբերեցին ինձ, և չունին զինչ ուտիցեն, ոչ՝ կամիմ զնոսա անօթիս արձակել ի տուն իւրեանց, զի մի՛ ուրեք նուաղեսցեն ճանապարհի։ Եւ ասեն աշակերտքն նորա ցնա, ուրո՞ւր մեզ յանապատի՝ այնչափ հաց, զի յագեցուցանիցէ զբազմութիւնս այսչափ։ Եւ ասէ նոցա Յի՛, քանի՞ հաց ունիք դուք։ Եւ նոքա ասեն, եօթն, և սակաւ ինչ ձկունս։ Եւ պատուիրեաց ամբոխին՝ հանգուցանել ի վերայ երկրի։ Եւ առեալ զեօթն հացսն և զձկունսն՝ գոհացեալ կոտրեաց և ետ աշակերտացն իւրոց, և աշակերտքն՝ ամբոխին։ Եւ կերան ամենեքին և յագեցան։ Եւ վերացուցին զաւելորդսն կտորոցն՝ եօթն սպիւռս լի։ Եւ որ կերան՝ էին չորեքհազարք այր, առանց կանանց և մանկանց։ Եւ արձակեալ զամբոխսն՝ նաւեցաւ ի նաւակն, և եկն ի սահմանս մագադանու։ Եւ մերձեցեալ փարիսեցիքն և սադուկեցիքն՝ փորձելով հարցանէին նմա, նշան յերկնից խնդրել ի նմանէ։ Եւ նա պատասխանի ետ և ասէ, երեկոյ եղեալ՝ ասէք, պայծառ է ցերեկ, զի կարմրեալ է երկինք։ Եւ առաւօտ՝ ասէք, ձմերուկ է այսօր, զի կարմրեալ է երկինք ի ծանր։ Ով կեղծաւորք, զերեսս երկնից գիտէք զատել, և զնշանս ժամանակացն ո՛չ կարէք։ Ազգ չար և շնացող նշան խնդրէ, և նշան ո՛չ տացի նմա, բայց զնշանն յովնանու մարգարէէ։ Եւ թողեալ զնոսա՝ նաւեցաւ դարձեալ։ Եւ մոռացան աշակերտքն հաց առնուլ, և ոչ ունէին ընդ իւրեանս ի նաւին՝ բայց զմի հաց։ Եւ պատուիրէր նոցա՝ և ասէր, տեսէ՛ք զգուշացարո՛ւք ի խմորոյ փարիսեցւոցն և ի խմորոյ հերովդէսի։ Եւ խորհուրդ առնէին ընդ միմեանս՝ և ասէին, զի հաց չունիմք։ Եւ գիտացեալ Յի՛ ասէ ցնոսա, ընդէ՞ր խորհիք զի հաց չունիք։ Ո՞չ դեռ գիտէք և ոչ իմանայք։ Ո՞չ դեռ կարծրացեալ է սիրտ ձեր։ Աչս ունիք՝ և ո՞չ տեսանէք, և ականջս ունիք՝ և ո՞չ լսէք։ Եւ ո՞չ յիշէք զի հինգ հացիւ զհինգ հազարսն կերակրեցի՝ և քանի՞ զամբիոնս լի կտորոց վերացուցէք։ Ասեն ցնա, տասն և երկու։ Եւ զեօթն հացիւ զչորեքհազարսն՝ և քանի՞ զսպիւռս լի կտորոց վերացուցէք։ Եւ ասեն ցնա, եօթն։ Եւ ասէ ցնոսա, ո՞չ դեռ գիտէք։ Եւ եկն ի բեթսայիդա։ Եւ բերին առ նա կոյր մի՝ և խնդրէին ի նմանէ զի մերձեցուցցէ զնա։ Եւ առեալ զձեռն կուրին՝ հանեալ զնա արտաքս ի գեղջէն՝ և թքեալ ի բերան նորա՝ և դիցեալ ի նա զձեռս իւր՝ հարցանէ զնա եթէ տեսանէ՞ զինչ։ Եւ նայեալ նա՝ ասէ, տեսանեմ զմարդիկ զի իբրև զծառս շրջին։ Եւ դարձեալ դիցէ զձեռս իւր ի վերայ աչաց նորա՝ և հաստատեալ զնա՝ ետ զնա տանել ի տուն իւր՝ և ասէ, մի՛ ի գեղջն մտանիցես։ Եւ ելեալ Յի՛ և աշակերտքն նորա ի գեղջս կեսարիոյ փիլիպպոսի։ Եւ ի ճանապարհին հարցանէր զաշակերտսն իւր՝ և ասէ ցնոսա, զիա՞ ասեն մարդիկ զիս եղեալ որդի մարդոյ։ Եւ նոքա ասեն, զոմանք զՅովհաննէս մկրտիչ, և զոմանք զէլիա, և զոմանք զմի ոմն ի մարգարէիցն։ Ասէ ցնոսա, դուք զիա՞ ասէք զիս եղեալ։ Պետրոս պատասխանի ետ և ասէ, դու ես քրիստոս որդի աստուծոյ կենդանւոյ։ Եւ պատասխանի ետ Յի՛ և ասէ, երանի՛ քեզ սիմոն բարեայ, զի ոչ մարմին և արիւն յայտնեցին քեզ, այլ հայրն իմ որ յերկինս է։ Եւ ես ասեմ քեզ, զի դու ես պետրոս, և ի վերայ այսր վիմի շինեցից զեկեղեցի իմ, և դրունք դժոխոց ոչ յաղթեսցեն նմա։ Եւ տացեմ քեզ զբանալիսն արքայութեան երկնից։ Եւ զոր կապեսցես ի վերայ երկրի՝ կապեալ եղիցի յերկինս։ Եւ զոր արձակեսցես ի վերայ երկրի՝ արձակեալ եղիցի յերկինս։ Եւ պատուիրեաց աշակերտացն իւրոց՝ զի այսոց պղծոց հանել զնա և բժշկել զայմ ախտս՝ և զայմ հիւանդութիւնս։

Եւ գնացեալ անտի յոի եկին
ի ծովեզրն գալիլեացւոց։ Եւ
ելեալ ի լեառն նստէր անդ։
Ա՛ստեան առնա ժողովուրդք
բազումք՝ որք առնէին ընդ ի-
րեանս կաղս՝ կոյրս՝ համրս՝
մատակողմանիս, և այլս բազումս։
Եւ ընկեցին զնոսա առ ոտս նո՛ր, և
բժշկեաց զնոսա։ Ա՛ինչև զարմա-
նալ ժողովրդոցն որք տեսանէին
զի համրքն խօսէին, կաղք
գնային, մատակողմանիք բժշկ
կեին, կոյրք տեսանէին, և փա-
ռաւորեաց զԱստուած Իսրայէլի։
Եւ երբեմն եկին ի ժողովուրդն,
մատեաւ այր մի՛ ի ծունր ի քո
նէր և ասէր, Տէր ողորմեաց որ
դւոյ Եմաւա՛ զի լուանոսի՝ ևչա
րաչար հիւանդանայ։ բազում
անգամ անկանի ի հուր՝ և յեր
բեմն ի ջուր։ Եւ մատուցի զնա
աշակերտացն քոց՝ և ոչ կարա
ցին բժշկել։ Պատասխանեաւ Ես
ու և ասէ, ով ազգ անհաւատ
և թիւր։ մինչև յերբ լինիմ ընդ
ձեզ։ մինչև յերբ անասցեմ
ձեզ։ բեր զնա առ իս։ և սաստեաց ի նա
և ել ի նմանէ դեւն, և բժշկ
եցաւ մանուկն ի ժամուն յայն
մանէ։ Յայնժամ մատեան աշա
կերտքն առ Յիսուս, և ասեն ցնո
ա, Ընդէր ոչ կարացաք հա
նել զնա։ Եւ Յիսուս ասէ ցնոսա՝ վա՛յ
թերահաւատութեան ձերոյ, ա
մէն ասեմ ձեզ, եթէ ունիցէք
հաւատս քան զհատն մանան
խոյ, և ասասջիք լերինս այսմիկ՝
փոխեցաց աստի անդր, և փոխեա
ցի, և ոչինչ անկարելի լինիցի
ձեզ։ Այլ այս ազգ ի չ ելանէ,
եթէ ոչ աղօթիւք
և պահօք։

Եւ յելանել նոցա յերկրէն՝
գտանացին զհետ նո՛ր ժողովուրդք
բազումք։ Եւ ահա կոյրք ե
նստէին առ ճանապարհն, և
իբրև լուան թէ Յիսուս անցանէ՝ ա
ղաղակեցին և ասեն, ողորմեաց
մեզ Տէր որդի դաւթի։ Եւ ա
բեկն սաստեաց նոցա՝ զի լռեա
ցեն, և նոքա առաւել աղա
ղակէին և ասէին, Տէր՝ ողորմեաց
մեզ որդի դաւթի։ Ո՛վ տեղի
եառ Յիսուս կոչեաց զնոսա և ասէ
զինչ կամիք զի արարից ձեզ։
Ասեն ցնա՝ Տէր զի բացցին աչք
մեր։ Եւ գթացեալ Յիսուս մերձե
ցաւ յաչս նոցա, և վաղվա
ղակի տեսին և գնա
ցին զհետ
նորա։

Յ[ի]սմբ մերում յիշ[ի] Ք[ի]շ ։

ԼՈՒՍԱՆՑՈՒՅՍ

կափառնայում, եւ իսկ եւ իսկ՝ի շաբաթուն մանր՝ի ժողովուրդն ուսուցանէր զնոսա։ Եւ զարմանային ըստ վարդապետութեանն, զի ուսուցանէր զնոսա իբրեւ իշխանութիւն ունի, եւ ոչ ետ դպիրքն։ Եւ էր՝ի ժողովրդեանն նոցա այրմի յորում այս պիղծ դեւր՝ի նմա։ որ աղաղակեաց եւ ասէ։ Ա՛հայդ տեառ, զի կայ մեր եւ քո՞ նազովրեցի, եկիր կորուսանել զմեզ։ գիտեմ զքեզ ովքես ես։ դու ես Սատանայ՝ի նմանէ։ Եւ զարկոյց զնա այսն պիղծ, եւ աղաղակեաց՝ի ձայն մեծ, եւ ել՝ի նմանէ։ Եւ զարմացան ամենեքին, մինչեւ հնծծել ըստ միմեանս եւ ասել։ զինչ է այս նոր վարդապետութիւն։ զի իշխանութիւն այսոց պղծոց ատամէ եւ կիշազան դիմեն սմա։ Եւ ել լուր նորա ըստ ամ կողմն գաւիլեացւոց ։

Եւ վաղվաղակի եղեալ՝ի ժողովրդենէն եկին՝ի տուն սիմոնի եւ անդրեայ, յակոբաւ եւ յովհան եւ հանդերձ։ Եւ զաքանչ սիմոնի դնիւր ջերմացեալ, եւ վաղվաղակի ասեն ցնա վ[ի]ն նորա։ Եւ մատուցեալ յարոյց զնա՝ կալեալ զձեռանէ եւ եթող զնա տենդն՝ եւ պաշտեր զնոսա ։

Եւ իբրեւ երեկոյ եղե՝ի մտնել արեգականն, բերէին առնա զամ հիւանդս եւ զդիւահարս։ Եւ էր ամ քաղաքն ժողովեալ առ դրունսն։ Եւ բժշկեաց զբազում հիւանդս՝ի պէս պէս ախտից եւդեւս բազումս եքս հան։ եւոչ տայր խօսիլ դիւացն, զի գիտէին զնա Թէ քո՞նէ ։

Եւ ըստ այգն ըստ առաւօտն յարուցեալ ել եւ գնաց յանապատ տեղի, եւ անդ կայր յաղօթս ։ Եւ գնաց զհետ նր սիմոն՝ եւ որք ըստ նմայն էին։ Եւ իբրեւ գտին զնա ասեն ցնա՝ Թէ ամենեքեան խնդրեն զքեզ ։ Եւ ասէ ցնա եկայք երթիցուք եւ յայլ մատաւոր գիւղաքաղաքսն՝ զիւեւ անդ քարոզեցից, զի յայս իսկ եկեալ եմ։ Եւ քարոզէր՝ի ժողովուրդս նոյն ըստ ամ գալիլեացիս, եւդեւս հանէր։ Այլ առնաքո րոտն՝ ուղղէր՝ի ծունր ինքնէր եւ ասէր։ Տէր եթէ կամիս, կարօղ ես զիս սրբել ։ Եւ նա գթացեալ՝ձգեաց զձեռն եր

գործել՝ եթէ չար առնել ոչն
ժանէ՛ի շաբաթու՝ բարի ինչ
մի՞ջ։ Եւ ասէ ցնոսա, զինչ ար
չեռն գօսացեալէր, արի անց՛ի
զնմանէ։ Եւ ասէ ցայրն՝ որոյ
շաբաթուն ձի չարախօսացին
օձին նմա եթէ թմշկիցէ զնա՛ի
զուժդուդն՝ եւեր անդ այրմի՛ որոյ
ձեռն գօսացեալէր։ Եւ ապա
թէ այսպէ ինչ երբեք ոչ տեսար
փառաւորս առնել զնա՛ եւ ասել՝
զմանհիճան եւ առնի ամենեցուն
միւնչև զարմանալ ամենեցուն եւ
Եւ յարեաւ վաղվաղակի առնել
զմանհիճան քո՝ եւերթ՛ի տուն քո։
դամալոյծն քեզ ասեմ արի՛ սա
երկրի Թողեալ զմեղաւսն ցան
խանութէն ուրդի մրդոյ՛ի վեր
քո։ Ա՛ղ գիտասջիք եթէ իշ
սա զմահիճս քո՝ եւերթ՛ի տուն
քեզ մեղք քո, եթէ ասել՝ արի
ցանդամալոյծն՝ Թողեալ լինին
տոս ձեր։ Օ՞րինչ դիւրինէ ասել
և ասէ՝ զի խորհիք զայդ՛ի սիր
պէս խորհէին՝ի սիրտս իւրեանց
Եւ գիտաց Յս յոգի իւր՛ Թէ այն
ղուլ զմեզ՝ եթէ ոչ՝ մի ասէք։
սա զհայհոյուխս։ Ոչ կարէ Թո
և ասէին։ Օ՞րինչ այս՝ որ խօսի

դպրաց անտի՝ որք անդ նստէին՝

քեզ մեղք քո։ Եւ էին ոմանք՛ի
լոյծն՝ որդեակ՝ Թողեալ լինին
զհաւատս նոյ՝ ասէ ցանդամա
անգամալոյծն։ Եւ տեսեալ Յս
Յս՝ և՛ բացեալ զառաստաղն ի
ջուցին զմահիճն յորում կայր
տի՝ քակեցին զյարկն ուր էր
մէջ՝ եւ ասէ ցնոսա՝ զինչ ար
ձեռնասու առնա յամբոխէ այն
զամանն։ Եւ գայն առնա՝ բե
զան։ Եւ գայն առնա՝ եր
նիլ եւս առագրանն։ Ա՛խաւեր՛ն ն
բազումք՝ միւնչև տեղի եւս այլ
ղե եթէ՛ի տանէն եւ ժողովեցան
նաւա՛մ յետ աւուրց։ Եւ լր
մեալ դարձեալ՛ի կապա
գայնն առնա յամ կոլմանց։
տաքոյ յանապատ տեղիս էր, և
պէս՛ի բաղաք մատանել։ այլ ա
ծչեւս կարօղ լինիլ նմա յայտնա
հուչակ հարկանել զբանն՝ մինչ
եղեալ սկսաւ քարոզել յոյժ՝ և
մոխէս՛ի վկայութի՛ն նոցա։ Եւ նա
զիս քոյ պարտ՝ զոր հրամայեաց
ղքեզ քէնին։ Եւամառ վն արբու
թե քոյ պարտ՝ զոր հրամայեաց
մուխ՝ ասեցես՝ այլ երթ՝ ցոյց
զքեզ քէնին։ Եւամառ վն արբու
վաղվաղակի՛ Եւասէ։ Օ՞գուշիր
առաստել նմա Եհան արտաքս
բարուսաւթին՝ Եւարբեցաւ։ Եւ
ցնա՝ վաղվաղակի գնաց՛ի նմանէ
ձեցաւ՛ի նա և ասէ ցնա՝ կա
միմ սրբեաց։ Եւ իբրև ասաց
Եւ խորհէին՛ի սիրտս իւրեանց
Եւասէին։ Օ՞րինչ այս՝ որ խօսի

Եւ եկն յայնկոյս ծովուն յերկն
զի մի յայտնի առնիցեն զնա։
Եւ այսք պիղծք յորժամ տեսա
նէին զնա՝ անկանէին առջի նորա
զաղաղակէին եւ ասէին թէ դուս
որդի ես Որդի՝ ասէ՝ եւնա յոյժ սաստէր նոյ
զի մի յայտնի առնիցեն զնա։
Եւ եկն յայնկոյս ծովուն յերկն
կորուսցեն զնա։
Իսկ յն աշակերտաքն իւրովք
գնաց՝ի ծովեզերն։ եւ բազում ժողո
վուրդք՝ի գալիլեացւոց երթայ
ին զհետ նորա՝ եւ՝ի հրէաստա
նէ։ եւ յերէմէ՝ եւ այնկոյս յորդա
նանուս։ եւ որք՝ի տիւրոսէ եւ՝ի սի
դոնէ՝ բազմ ժողովուրդք խրթե
լսէին՝ որչափ ինչ առնէր՝ գայէին
առ նա։ Եւ ասէ ցաշակերտան
իւր՝ զի նաւակ մի պատրաստա
կան կայցէ նմա՝ վասն ամբոխին՝
զի մի նեղեսցեն զնա։ Քանզի
զբազումս բժշկեաց՝ մինչ գոլ
խառնիլ զնովաւ զի մերձենային
առնա՝ որք ունէին ախտս ինչ
Եւ այսք պիղծք յորժամ տեսա
նէին զնա՝ անկանէին առջի նո՛
զաղաղակէին եւասէին թէ դուս
որդի ես Որդի՝ ասէ՝ եւնա յոյժ սաստէր նոյ
զի մի յայտնի առնիցեն զնա։
Եւ եկն յայնկոյս ծովուն յերկն
կորուսցեն զնա։
Իսկ յն աշակերտաքն իւրովք
գնաց՝ի ծովեզերն։ եւ բազում ժողո
վուրդք՝ի գալիլեացւոց երթայ
ին զհետ նորա՝ եւ՝ի հրէաստա
նէ։ եւ յերէմէ՝ եւ այնկոյս յորդա
նանուս։ եւ որք՝ի տիւրոսէ եւ՝ի սի
դոնէ՝ բազմ ժողովուրդք խրթե
լսէին՝ որչափ ինչ առնէր՝ գայէին
առ նա։ Եւ ասէ ցաշակերտան
իւր՝ զի նաւակ մի պատրաստա
կան կայցէ նմա՝ վասն ամբոխին՝
զի մի նեղեսցեն զնա։ Քանզի
զբազումս բժշկեաց՝ մինչ գոլ
խառնիլ զնովաւ զի մերձենային
առնա՝ որք ունէին ախտս ինչ

զնա յոյժ և ասէր, Թէ դուսա-
նի մերձէ՛ ի մահ. զի եկեալ դնէ
ցէ նմա ձեռն. ապ զի ապրեցի,
և կեցցէ։ Եւ գնաց ընդ նմա, եր-
թայր և ժողովուրդ բազում
զհետ նորա, և նեղէին զնա։
Եւ կին մի էր՝ ի տեղւոյն ոմն
արեան զերկոտասան ամ։ Եւ
յոյժ վշտացեալ ի բազում բժշ-
կաց. և ծախեալ զինչս իւր զամ
և չէր ինչ օգտեալ, այլեւս առա-
ճել զայրացեալ։ Երբ լըճաե
զնա՝ եկն՝ ի մէջ ամբոխին յետոյ
և բռնեաց եզր զհանդերձ նո-
ցա. վասն զի ասէր՝ ի մտի Թէ. միայն
մերձեցայց՝ ի հանդերձս նորա
փրկեցայց։ Եւ վաղվաղակի ցա-
մաքեցաւ աղբիւր արեան նո՛ր,
և գիտաց՝ ի մարմին իւր Թէ բը-
ժշկեցաւ՝ ի տանջանացն։ Եւ
անդէն վաղվաղակի գիտաց Յի-
սուսն ի իւր զզօրութիւնն որ ել
՝ի նմանէ. դարձաւ յամբոխն և
ասէ, ով մերձեցաւ՝ ի հնդերձս
իմ։ Եւ ասեն ցնա աշակերտքն,
տեսանես, զի ամբոխ նեղէ զք
զի և ասես, Թէ ո՞վ մերձեցաւ
՝ի հանդերձս իմ։ Եւ շուրջ
հայէր տեսանել Թէ ո՞վ զայն ա
րար։ Եւ կինն զարհուրեալ և
դողացեալ ա՛ն որոյ գաղան արար,
քան զի գիտէր զինչ եղեւ նմա.

եկն յերկիր առաջի նորա, և ա-
նուանեալ զնա ամենայն ժո-
ղովուրդ զի ընդ նմա էր։ Եւ
ահա մի՝ ի ժողովրդոց ա-
զատ դասեցաւ գայր, որում
անուն էր յայրոս, և երբ եւս
զնա անկաւ առաւս նո՛ր։ Եւ աղաչէր
զնա յոյժ և ասէր, Թէ դուսա-
նի մերձէ՛ ի մահ. զի եկեալ դնէ
ցէ նմա ձեռն. ապ զի ապրեցի,
և կեցցէ։ Եւ գնաց ընդ նմա, եր-
թայր և ժողովուրդ բազում
զհետ նորա, և նեղէին զնա։
Եւ կին մի էր՝ ի տեղւոյն ոմն
արեան զերկոտասան ամ։ Եւ
յոյժ վշտացեալ ի բազում բժշ-
կաց. և ծախեալ զինչս իւր զամ
և չէր ինչ օգտեալ, այլեւս առա-
ճել զայրացեալ։ Երբ լըճաե
զնա՝ եկն՝ ի մէջ ամբոխին յետոյ
և բռնեաց եզր զհանդերձ նո-
ցա. վասն զի ասէր՝ ի մտի Թէ. միայն
մերձեցայց՝ ի հանդերձս նորա
փրկեցայց։ Եւ վաղվաղակի ցա-
մաքեցաւ աղբիւր արեան նո՛ր,
և գիտաց՝ ի մարմին իւր Թէ բը-
ժշկեցաւ՝ ի տանջանացն։ Եւ
անդէն վաղվաղակի գիտաց Յի-
սուսն ի իւր զզօրութիւնն որ ել
՝ի նմանէ. դարձաւ յամբոխն և
ասէ, ով մերձեցաւ՝ ի հնդերձս
իմ։ Եւ ասեն ցնա աշակերտքն,
տեսանես, զի ամբոխ նեղէ զք
զի և ասես, Թէ ո՞վ մերձեցաւ
՝ի հանդերձս իմ։ Եւ շուրջ
հայէր տեսանել Թէ ո՞վ զայն ա
րար։ Եւ կինն զարհուրեալ և
դողացեալ ա՛ն որոյ գաղան արար,
քան զի գիտէր զինչ եղեւ նմա.

կանց և արկանել շանց։ Ա-
ծէ բարեաբար առնուլ զՀայ մա-
նուկսն Նախ յագեսցին մանկունք՝ զի
նախ յագեսցին մանկունք՝ զի
Եւ յայս ասէ ցնա՝ Թէպէտ տուր՝ զի
զի զուարճ հանցէ ի դստերէ նո-
ւայրի յազգէ. և աղաչէր զնա՝
Եւ կլինէր հեթանոս փիւնիկ
ծոյ, եկն անկաւ առաջի նո-
Եւ ընդ ամենայն ժամ ի գիշերի
գուստրն նեղեալ էր յայսոյ պըղ
ընծայ կարացեալ ծածկել։
Եւ ընդ ամենայն ժամ կային մի զնմանէ՝ որոյ
և մտեալ ի տուն՝ ծէծ կամէր
յայտնել, ևծէ կարաց ծածկել։
Եւ անտի յարուցեալ եկն ի
սահմանս տիւրոսի և սիդոնի,
միանգամ մերձեցան փրկեցան
գերձի նոր մերձենայցեն, և որք
ձաղէին զի գոնէ ի բզկանցս հան
ձրակս դնէին զթոտաժէտսևս
՛ի քզ՛քս կամ յագարակ՝ ի հրա
Եւ ուրև մտանէր՝ ի գեօղս կամ
սկսան մահճաք բերել զամ հի
Հանդս՝ ուր լսէին թէ անդ էցէ։
Եւ ի բրև եկին՝ ինաւէ անտի,
խակ և խակ ծանեան զնա արք
տեղւոյն այնորիկ։ Եւ ընթա
ցեալ այսր անդր, ըստ ամ գաւառն,
Եւ ի բրև անցին յայնկոյս, է
կ՛ին յերկիրն գեննեսարէթ։
զան և առաց տալ նմա ուտել։
Եւ երբեմն անցին ընդ ծով
տայր նմ յոյժ մի ոք գիտասցէ
զարմանալեաւ։ Եւ ոչ առէր
զարմանալեաւ։ Եւ ոչ առէր
կոտնանից. և զարմացան մեծաւ

ռեալ զՀեռանէ կուրին եհան
արտաքոյ լինելն, եթէ ոք յաչս նր,
և ձեռն եդ՝ ի վէր նր, և հարցանէր
ցնա թէ տեսանիցէ ինչ։ Եւ
ցաշ և ասէր, տեսանեմ զմարդիկ
դիակք զի շրջին իբրև զծառս։
Յարձեալ եդ զՀեռն՝ ի վէր աչաց
նր, եթող և տեսանէր ամենայն
և տեսանէր համարձակ զնա։
Յղձակեաց զնա՝ ի տուն իւր և
ասէ, ՚ի շէնդ մի մտանիցես, այլ
երթ՝ ի տուն քո, և յորժամ
՚ի շէնն մտանիցես՝ մի ուրուք
ասիցես ՚ի շինին։

Եկիալ առ աշակերտսն, ՚ի
տես ամբոխ շուրջ զնովք, և
զգրիսն զի վիճէին ընդ նոսա։
Եւ յանդիման ամ՚ի ոգևորդն
իբրև տեսին զնա զարմացան
և ընթացեալ ողջոյն տային
նմա։ Եւ եհարց զնոսա, թէ զինչ
վիճիք ընդ նմա։ Ասաստխանի
ոք ՚ի ժողովրդենէն և
ասէ, վարդապետ՝ ած ՚ի զորդի իմ
առ քեզ, որ ունի այս հայր։
Եւ ուր հասանի զարկուցանէ
զնա և փրփրէ, և կրճտէ զա
ռատնանա իւր՝ և ցամաքի, և ա
ցաւի ցաշակերտսն քո զի հան
ցնն։ Եւ ոչ կարացին հանել զնա։
Ասաստխանի ետ նոցա և ասէ՝
ով ազգ անհաւատ մինչև երբ
ես ամենայն ՚ի քէն։ Եւ
ես ամենայն ՚ի քէն։ Եւ
ես ամենայն ՚ի քէն։ Եւ

առաջի նր կորմն, և աղաչէին
զնա զի մեկնեսցի ՚ի նոսա։ Եւ ա
Եան ՚ի թեթսայիդա, ասածն
լսել տայ՝ և համարձ խօսիլ։
Եան ՚ի թեթսայիդա, ասածն
զարմանային և ասէին, զամ ինչ
բարեաց գործեաց սա, զի խլից
ձեռ քարոզէին։ Եւ ևաքան զևս
պատասխանի ետ և ասէ, ո՛ր և
շունք՝ իշխանաց սեղանոյ մանն
կանգն կերակրին։ Եւ ասէ ցնա
վն այդր բանի, երթ, ել դևն ՚ի
դստերէ քումմէ։ Ինաց ՚ի տուն
իւր՝ և եգիտ ելեալ զդևն, և
զդուստրն զի անկեալ գնիւր՚ի
մահիճս։ Եւ ելեալ միւսանգամ
՚ի սահմանացն տիւրոսի և սի
դոնի, և եկն ՚ի ծովեզրն գալի
լեացւոց ՚ի մէջ սահմանացն ՚ի
դեկապօլիս։ Եւ բերին առ նր
խուլմի և համր, և աղաչէին զի
ձեռն դնիցէ ՚ի վր նր։ Եւ առեալ
զնա ՚ի մէկուսի յամբոխէ անտի,
էարկ զմատունս իւր ընդ ականջս
նր և ՚ի թուք անդր և կալաւ ըզ
լեզուէ նր։ Հայեցաւ յերկինս՝
յոգոց եհան՝ և ասէ ցնա, եփփա
թա՝ որ է բացիր։ Եւ նոյն ժա
մայն բացան լսելիք նր, և լու
ծան կապանք լեզուի նր և խո
սէր ուղիղ։ Եւ պատուիրեաց նց
զի մի ումեք ասիցեն, և որչափ
նա պատուիրէր նց, նք և առա
ւել քարոզէին։ Եւ ևաքան զևս
զարմանային և ասէին, զամ ինչ
բարեաց գործեաց սա, զի խլից
լսել տայ՝ և համրից խօսիլ։

հարցին ցնամեք ընդ ոչ կարա
ցաք հանել զնա։ Եւ ասէ ցնս,
այդ ազգ ոչ լինիք եւանէ, եթէ
ոչ պահօք եւ աղօթիւք։

Եւ գան յերիքով. եւ ընդ ելանել
նր յերիքովէ աշակերտ օքն և
բազում ժողովրդով, որդի ա
մէի բարտիմէոս կոյր՝ նստեր
մուրացիկ յանցս ճանապարհին։
Իբրև լըճաւ թէ յիս նազովեցի
է՝ սկսաւ աղաղակել և ասել,
որդի դաւթի ողորմեա յինէ։
Եւ սաստէին նմա բազումք զի
լռեսցէ։ Եւ նա առաւել ևս ա
ղաղակէր. որդի դաւթի, ողոր
մեաց ինձ։ Ո՛տեղի եաւ յս և
հրամայեաց կոչել զնա. կոչեն
զկոյրն եասեն ցնա քաջալերեա՛ց
արի կոչէ զքեզ։ Եւ նր ընկե
ցեալ զձորձա իւր՝ յարեաւ և
եկն առ յս։ Պատասխանի եւ
նմա յս և ասէ՝ զինչ կամիս
եթէ արարից քեզ, ասէ ցնա
կոյրն բաբունի, զի բացայ
Եւ յս ասէ ցնա երթ՝ հաւատք
քո կեցուցին զքեզ։ և վաղ
վաղակի բացաւ, և եր
թայր ըզհետ նորա
՚ի ճանապարհ
հին։

✠

խցեմ առ ձեզ։ մինչև ցերբ ան
սայցեմ ձեզ։ ածէք զնա առ իս։
Եւ ածին զնա առնա՝ իբրև է
տես զնա այսն՝ վաղվաղակի շար
ժեաց զնա. և անկեալ յերկիր
Թաւալեաւր՝ և փրփրայր։ Հարց
ցհայր նր և ասէ։ քանի՞ ժամա
նակք են յորմէ հետէ այդ եղև
դմա։ Եւնա ասէ՝ ի մանկութենէ։
Ի սպառնալ անգամ ի հուր ար
կանէ զդա և ի ջուր, զի կորուա
ցէ, արդ թէ կարօղ ինչես՝ օգ
նեա մեզ եւ գթացեալ ի վերա մեր։
Եւ յս ասէ ցնա՝ ասացեր թէ
կարծեաս, եամ ինչ հնարաւոր
այնմ, որ հաւատայն։ Եւ վաղ
վաղակի աղաղակեաց հայր ման
կանն և ասէ, հաւատամ՝ եր
օգնեա անհաւատութեան իմում։
Իբրև ետես յս եթէ կուտի
ժողովուրդն ի վե՛ր, սաստեաց այ
սոյն պղծոյ և ասէ, հանդի և
խուլ այս, ես տամ քեզ հրամանն
ել՚ի դմանէ, և այլ մի՛ևս մտանի
ցես՝ ՚ի դա։ Եւ աղաղակեաց և
յոյժ ըլկեաց զնա և ել։ և եղև
պատանեակն իբրև զմեռեալ,
մինչև բազմաց իսկ ասել թէ
մեռաւ։ Եւ յս կալաւ զձեռա
նէ նորա՝ յարոյց զնա և կանգնեաց
ցաւ։ Եւ իբրև եմուտ նա ՚ի
տուն, աշակերտքն առանձինն

ՅԻՇԵՑ ՄԵՐ ՅԻՆ ՎԱՅ.

ՈՒ ՅԱՐՈՒԿԱՒ փառնաւուտ ի քրիստոսէ լուսեացւոց՝ և ուսուցչաց նոցա զնոսա ի շաբաթին։ Եւ զարմանային ընդ վարդապետութիւնն նորա զի իշխանութիւն էր բանն նորա։ Եւ էր ի ժողովրդենն այր մի, զոր ոգին այս դիւի պղծոյ. և աղաղակեաց ի ձայն մեծ։ Եւ ասէ Թուլայծ, զի կայ մեր ընդ քոյ Յնազովրեցի, եկեր կորուսանել զմեզ գիտեմ զքեզ ով ես սուրբ Աստուած։ Եւ հասեաց ինա Յն և ասէ՝ պապանձեաց և ել ի նմանէ։ Եւ զեռնեաց զնա դիւն ի միջի անդ. և ել ի նմանէ, և ոչ ինչ վնասեաց նմա։ Եւ եղեն զարմանալիք ի վերայ ամենեցուն. խօսէին ընդ միմեանս և ասէին, զինչ է բանս այս, զի իշխանութիւն և զօրութիւն սաստէ ոգւոց պղծոց և ելանեն։ Եւ էր Թայր հրեշակ զնմանէ ընդ ամ տեղիս շուրջ զգաւառսն։

Եւ յարուցեալ ի ժողովենէ անտի եմուտ ի տունն սիմոնեան, և զոջանչ սիմոնի տագնապեալ ջերմամբ մեծաւ, և աղաչեցին զնա վն նր։ Եւ կաց առնա. սաս տեաց ջերմանն և եթող զնա։ Եւ վաղվաղակի յարեաւ, և պաշ տէր զնն։ Եւ ընդ արևուն մտա նել՝ ամենեքեան, որոց էին հի ւանդք ի պէս պէս ցաւս, բերէ ին զնս առնա։ Եւ նա իւրաքան չիւր ումեք ի նոցանէ դնէր ձեռս և բժշկէր զնս։ Եւ ելանէին դեռն ի բազմաց՝ աղաղակելն և ասելն, եթէ դուս որդի այ։ Եւ նա սաստեր նոյ և ոչ տայր Թոյլ խօսիլ. զի գիտէին զնա Թէ քն է։

Եւ եղև ի հասանիլն նր ի մի քա ղաքաց, և ահա այր մի լի բորո տութէ իբրև եռաս գոյ, ան կեալ ի վերայ աղաչէց զնա և ասէ, եր եթէ կամիս, կարող ես զիս սրբել։ Զգեաց զձեռն իւր հասոյց ի նա և ասէ. կամիմ, սրբեաց։ Եւ վաղվաղակի գնաց ի նմանէ բորոտութի։ Եւ նա պատուիրեաց նմա մի ումեք ա սել. այլ Թէ երթ ցոյց զանձն քո քհնին, և մատոյց զպատարագ վն սրբուԹէն քոյ ինչ և հրամայեաց մաքս ի վկայուԹինդ։ Եւ յորդէր առաւել քան զնմանէ և ժողովին ժողովուրդք բազումք լսել և բժշկիլ ի հիւանդուԹենէ իւրեանց։ Եւ նա խոյս տայր յանապատ տե ղիս, և կայր յաղօԹս։

Եւ իջեալ ընդօրէն հանդերձ ի միմեանս՝ թէ զի՞նչ առնիցեն ընդ լցան յիմարութեան իւրեանց։ Եւ ասէին ընդ միմեանս՝ թէ ահա ձեռն աջ գօսացեալ է։ Եւ ընդ այսօր նոր նշան։

Հիւծ եւասեն՝ թէ տեսաք

Եւ եղև՝ իմիւսում շաբաթին մտանել՝ ի ժողովուրդն և ուսուցանել՝ եւ ահա անդ այր մի որոյ ձեռն աջ գօսացեալ էր։ Եւ ընդ պասէին նմա գպիրքն և փարիսեցիքն թէ՝ իշաբաթուն բժշկիցէ զի գտանիցեն շարախօսութիւն զնմանէ։ Եւ նա գիտեր զխորհուրդս նոցա՝ ասէ այրն որոյ ձեռն գօսացեալ էր՝ արի անց՝ի մէջ։ Եւ նա յարուցեալ եկաց։ Եւ ասէ ցնոսա Ես հարցից զձեզ զինչ արժան է՝ ի շաբաթուն՝ բարի՝ զինչ առնել՝ եթէ չար գործել՝ զոգի՞ մի ապրեցուցանել՝ եւ թէ կորուսանել։ Եւ հայեցեալ շուրջ զամենեսեան զայրն ասէ ցնա՝ Ձգեա զձեռն քո։ Եւ նա ձգեաց՝ և հաստատեցաւ ձեռն նորա իբր զհիւանդն։ Եւ ելեալ փարիսեցիքն՝ խորհուրդ ընդ հերովդիանոսս ի վերայ նորա՝ թէ զիա՞րդ զնա մահասցեն։ Եւ Յիսուս՝ ընդ աշակերտս իւր՝ քաշեցաւ առ ծովն։ Եւ ամենեցունց ի Գալիլեացւոց՝ և ի Հրէաստանի և ի Երուսաղեմէ՝ և ի Տումէացւոց՝ և յայնկոյս Յորդանանայ՝ և որ ի շուրջ զՏիւրոսաւ և զՍիդովնաւ՝ բազմութիւն մեծ՝ որ լուեալ էին զամենայն զոր ինչ առնէր՝ եկին առ նա։ Եւ ասաց աշակերտացն իւրոց՝ զի նաւակ մի կացցէ նմա՝ վասն բազմութեան՝ զի մի նեղեսցեն զնա։ Զի բազումս բժշկեաց՝ մինչեւ անկանէին ի վերայ նորա՝ զի մերձեսցին նմա՝ որ ունէին չարս։ Եւ հոգիք պիղծք՝ յորժամ տեսանէին զնա՝ անկանէին առաջի նորա՝ և գոչէին՝ եւ ասէին՝ թէ դուն ես Որդի Աստուծոյ։ Եւ նա սաստիկ ինչ պատուիրէր նոցա՝ զի մի՛ զնա յայտնի առնիցեն։ Եւ ելանէ ի լեառն՝ և կոչէ առ ինքն զորս կամէր՝ և գնացին առ նա։ Եւ արար տասն և երկուս՝ զի լինիցին ընդ նմա՝ և զի առաքեսցէ զնոսա քարոզել։ Եւ ետ նոցա զիշխանութիւն՝ զի բժշկեսցեն զհիւանդսն՝ և զդեւսն հանիցեն։ Եւ եդ զանուն Սիմոնի՝ Պետրոս։ Եւ զՅակոբոս զորդի Զեբեդեայ՝ և զՅովհաննէս զեղբայր Յակոբայ՝ և եդ նոցա անուն Բոանեգէս՝ որ է որդիք որոտման։ Եւ զԱնդրէաս՝ և զՓիլիպպոս՝ և զԲարթողիմէոս՝ և զՄատթէոս՝ և զԹովմաս՝ և զՅակոբոս զորդի Ալփէոսի՝ և զԹադէոս՝ և զՍիմոն զԿանանացի՝ և զՅուդա Իսկարիովտացի՝ որ և մատնեաց զնա։ Եւ գան յերկիր Թողուլ զՄարդոյ յերկրի Թողուլ զմեղս։ Եւ ցանդգաւազիսն՝ քեզ ասեմ՝ արի՛, առ զմահիճակ քո և գնա յտուն քո։ Եւ յարոյց և գնաց յտուն իւր։ Եւ տեսեալ զայն ամբոխքն՝ զարհուրեցան՝ և փառաւորեցին զԱստուած՝ որ տուեալ էր զայսպիսի իշխանութիւն մարդկան։ Եւ անցեալ անտի՝ տեսանէ զՄատթէոս զորդի Ալփէոսի՝ նստեալ ի մաքսատան՝ և ասէ ցնա՝ Հետեւեա՛ ինձ։ Եւ նա յարուցեալ՝ հետեւեցաւ նմա։ Եւ եղև՝ ի սեղանատանն նստելոյ նմա՝ ի տան իւրում՝ և բազումք մաքսաւորք և մեղաւորք՝ նստեալ էին ընդ Յիսուսի և ընդ աշակերտս նորա՝ զի բազումք էին և հետեւեցան նմա։ Եւ գրագիրքն և փարիսեցիքն՝ տեսեալ զի ուտէ ընդ մաքսաւորս և ընդ մեղաւորս՝ ասեն ցաշակերտս նորա՝ թէ ընդէ՞ր ընդ մաքսաւորս և ընդ մեղաւորս ուտէ և ըմպէ Վարդապետ ձեր։ Եւ լուեալ Յիսուսի՝ ասէ ցնոսա՝ թէ ոչ պիտոյ են առողջացելոցն բժիշկ՝ այլ հիւանդացելոցն չարաց։ Ոչ եկի կոչել զարդարս՝ այլ զմեղաւորս ի ապաշխարութիւն։ Եւ նոքա ասեն ցնա՝ թէ վասն զի՞ աշակերտք Յովհաննու պահեն յաճախ՝ և աղաւթս առնեն՝ նոյնպէս և աշակերտք փարիսեցւոց՝ և քո աշակերտքդ ուտեն և ըմպեն։ Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս՝ միթէ կարեն որդիք հարսանեացն՝ զի ընդ նոսա իցէ փեսայն՝ զամս որ ընդ նոսա է փեսայն՝ չկարեն պահել։ Եկեսցեն աւուրք յորում վերանիցէ ի նոցանէ փեսայն՝ յայնժամ պահեսցեն յաւուրսն յայնոսիկ։ Եւ ոչ ոք կարկատան ի նոր ձորոյ ածէ ի հին հանդերձ՝ զի մի առնուցուն զլրումն նորն՝ ի հնոյն՝ և պատառ նորն ի հնոյն մի՛ համաձայնի։ Եւ ոչ ոք ածէ զգինի նոր ի հնոտի՝ զի մի՛ պատառեսցէ զգինին նորն զհնոտիսն՝ և գինին հեղցի՝ և հնոտիքն կորիցեն։ Այլ գինի նոր ի նոր հնոտիս ածեն՝ և երկոքինն միանգամ պահեսցին։ Եւ եղև՝ ի միում ամի աւուրց՝ և նա երթայր ընդ ցորենեացս՝ և աշակերտք նորա սկսան հնձել զհասկս՝ և ուտել՝ ի ձեռս իւրեանց տրորելով։ Եւ փարիսեցիքն ասեն ցնա՝ ահա զի՞նչ առնեն աշակերտքդ՝ զոր ոչ արժան է՝ ի շաբաթուն։ Եւ նա ասէ ցնոսա՝ ոչ ընթերցարուք զոր արար Դաւիթ՝ յորժամ պիտոյ եղև նմա՝ և որ ընդ նմա էին՝ զի քաղցեալ էին նա և որ ընդ նմա էին՝ զիա՞րդ մտեալ ի տունն Աստուծոյ՝ ի հարցն Աբիաթարայ քահանայապետի՝ և զհացն երեսաց կերեալ՝ զոր ոչ արժան էր ուտել՝ եթէ ոչ քահանայիցն միայն՝ և ետ և ընդ որ ընդ նմա էին։ Եւ ասէ ցնոսա՝ թէ շաբաթն վասն մարդոյ եղև՝ և ոչ մարդ վասն շաբաթուն։ Ուրեմն տէր է Որդի մարդոյ և շաբաթուն։ Եւ եղև՝ յայլում շաբաթի՝ մտանել նմա ի ժողովուրդն և ուսուցանել։ Եւ անդ այր մի որոյ ձեռն աջ գօսացեալ էր։ Եւ ընդ պասէին նմա գպիրքն և փարիսեցիքն՝ եթէ զի՞ արասցէ նմա զպիրքն և գտանիցեն զնա մեղադրել։ Եւ նա գիտեր զխորհուրդս նոցա՝ ասէ ցայրն որոյ ձեռն գօսացեալ էր՝ արի անց՝ի մէջ։ Եւ նա յարուցեալ եկաց։ Եւ ասէ ցնոսա Ես հարցից զձեզ զինչ արժան է՝ ի շաբաթուն՝ բարի՝ զինչ առնել՝ եթէ չար գործել՝ զոգի՞ մի ապրեցուցանել՝ եւ թէ կորուսանել։ Եւ հայեցեալ շուրջ զամենեսեան զայրն ասէ ցնա՝ Ձգեա զձեռն քո։ Եւ նա ձգեաց՝ և հաստատեցաւ ձեռն նորա իբր զհիւանդն։ Եւ ելեալ փարիսեցիքն՝ խորհուրդ ընդ հերովդիանոսս ի վերայ նորա՝ թէ զիա՞րդ զնա մահասցեն։ Եւ Յիսուս՝ ընդ աշակերտս իւր՝ քաշեցաւ առ ծովն։ Եւ ամենեցունց ի Գալիլեացւոց՝ և ի Հրէաստանի և ի Երուսաղեմէ՝ և ի Տումէացւոց՝ և յայնկոյս Յորդանանայ՝ և որ ի շուրջ զՏիւրոսաւ և զՍիդովնաւ՝ բազմութիւն մեծ՝ որ լուեալ էին զամենայն զոր ինչ առնէր՝ եկին առ նա։ Եւ ասաց աշակերտացն իւրոց՝ զի նաւակ մի կացցէ նմա՝ վասն բազմութեան՝ զի մի նեղեսցեն զնա։ Զի բազումս բժշկեաց՝ մինչեւ անկանէին ի վերայ նորա՝ զի մերձեսցին նմա՝ որ ունէին չարս։ Եւ հոգիք պիղծք՝ յորժամ տեսանէին զնա՝ անկանէին առաջի նորա՝ և գոչէին՝ եւ ասէին՝ թէ դուն ես Որդի Աստուծոյ։ Եւ նա սաստիկ ինչ պատուիրէր նոցա՝ զի մի՛ զնա յայտնի առնիցեն։ Եւ ելանէ ի լեառն՝ և կոչէ առ ինքն զորս կամէր՝ և գնացին առ նա։ Եւ արար տասն և երկուս՝ զի լինիցին ընդ նմա՝ և զի առաքեսցէ զնոսա քարոզել։ Եւ ետ նոցա զիշխանութիւն՝ զի բժշկեսցեն զհիւանդսն՝ և զդեւսն հանիցեն։ Եւ եդ զանուն Սիմոնի՝ Պետրոս։ Եւ զՅակոբոս զորդի Զեբեդեայ՝ և զՅովհաննէս զեղբայր Յակոբայ՝ և եդ նոցա անուն Բոանեգէս՝ որ է որդիք որոտման։ Եւ զԱնդրէաս՝ և զՓիլիպպոս՝ և զԲարթողիմէոս՝ և զՄատթէոս՝ և զԹովմաս՝ և զՅակոբոս զորդի Ալփէոսի՝ և զԹադէոս՝ և զՍիմոն զԿանանացի՝ և զՅուդա Իսկարիովտացի՝ որ և մատնեաց զնա։ Եւ գան յերկիր Թողուլ զՄարդոյ յերկրի Թողուլ զմեղս։ Եւ ցանդգաւազիսն՝ քեզ ասեմ՝ արի՛, առ զմահիճակ քո և գնա յտուն քո։ Եւ յարոյց և գնաց յտուն իւր։ Եւ տեսեալ զայն ամբոխքն՝ զարհուրեցան՝ և փառաւորեցին զԱստուած՝ որ տուեալ էր զայսպիսի իշխանութիւն մարդկան։ Եւ անցեալ անտի՝ տեսանէ զՄատթէոս զորդի Ալփէոսի՝ նստեալ ի մաքսատան՝ և ասէ ցնա՝ Հետեւեա՛ ինձ։ Եւ նա յարուցեալ՝ հետեւեցաւ նմա։ Եւ եղև՝ ի սեղանատանն նստելոյ նմա՝ ի տան իւրում՝ և բազումք մաքսաւորք և մեղաւորք՝ նստեալ էին ընդ Յիսուսի և ընդ աշակերտս նորա՝ զի բազումք էին և հետեւեցան նմա։ Եւ գրագիրքն և փարիսեցիքն՝ տեսեալ զի ուտէ ընդ մաքսաւորս և ընդ մեղաւորս՝ ասեն ցաշակերտս նորա՝ թէ ընդէ՞ր ընդ մաքսաւորս և ընդ մեղաւորս ուտէ և ըմպէ Վարդապետ ձեր։ Եւ լուեալ Յիսուսի՝ ասէ ցնոսա՝ թէ ոչ պիտոյ են առողջացելոցն բժիշկ՝ այլ հիւանդացելոցն չարաց։ Ոչ եկի կոչել զարդարս՝ այլ զմեղաւորս ի ապաշխարութիւն։ Եւ նոքա ասեն ցնա՝ թէ վասն զի՞ աշակերտք Յովհաննու պահեն յաճախ՝ և աղաւթս առնեն՝ նոյնպէս և աշակերտք փարիսեցւոց՝ և քո աշակերտքդ ուտեն և ըմպեն։ Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս՝ միթէ կարեն որդիք հարսանեացն՝ զի ընդ նոսա իցէ փեսայն՝ զամս որ ընդ նոսա է փեսայն՝ չկարեն պահել։ Եկեսցեն աւուրք յորում վերանիցէ ի նոցանէ փեսայն՝ յայնժամ պահեսցեն յաւուրսն յայնոսիկ։ Եւ ոչ ոք կարկատան ի նոր ձորոյ ածէ ի հին հանդերձ՝ զի մի առնուցուն զլրումն նորն՝ ի հնոյն՝ և պատառ նորն ի հնոյն մի՛ համաձայնի։ Եւ ոչ ոք ածէ զգինի նոր ի հնոտի՝ զի մի՛ պատառեսցէ զգինին նորն զհնոտիսն՝ և գինին հեղցի՝ և հնոտիքն կորիցեն։ Այլ գինի նոր ի նոր հնոտիս ածեն՝ և երկոքինն միանգամ պահեսցին։ Եւ եղև՝ ի միում ամի աւուրց՝ և նա երթայր ընդ ցորենեացս՝ և աշակերտք նորա սկսան հնձել զհասկս՝ և ուտել՝ ի ձեռս իւրեանց տրորելով։ Եւ փարիսեցիքն ասեն ցնա՝ ահա զի՞նչ առնեն աշակերտքդ՝ զոր ոչ արժան է՝ ի շաբաթուն։ Եւ նա ասէ ցնոսա՝ ոչ ընթերցարուք զոր արար Դաւիթ՝ յորժամ պիտոյ եղև նմա՝ և որ ընդ նմա էին՝ զի քաղցեալ էին նա և որ ընդ նմա էին՝ զիա՞րդ մտեալ ի տունն Աստուծոյ՝ ի հարցն Աբիաթարայ քահանայապետի՝ և զհացն երեսաց կերեալ՝ զոր ոչ արժան էր ուտել՝ եթէ ոչ քահանայիցն միայն՝ և ետ և ընդ որ ընդ նմա էին։ Եւ ասէ ցնոսա՝ թէ շաբաթն վասն մարդոյ եղև՝ և ոչ մարդ վասն շաբաթուն։ Ուրեմն տէր է Որդի մարդոյ և շաբաթուն։

չեմ բաժակն եթէ ըմպեսցեմ յարկաբ
լմով մահանից։ Այնուհետեւ ոչ
զանձն հանարեցայ արժանի
առքեզ գալոյ, այլ ասա բանիւբ,
եւ բժշկեսցի մանուկս իմ։
Ասէ ցնա եւս այլ մի եմ կար
գիլ ըմպել իշխանութեանդ ընդ ինձ
զինեաւթս։ եւ ասեմ ասա երթ, եւ
երթայ, եւ այլուսմ թէ եկ, ագայ,
եւ ծառայի իմում թէ արա զայս,
եւ առնէ։ Եւ իբրեւ լուաւ զայս
յն զարմացաւ։ դարձաւ առ
ժողովուրդսն որք երթային ընդ
հետ նորա եւ ասէ, ամէն ասեմ
ձեզ թէ ոչ յիւրի այսչափ հա
ւատս գտի։ Եւ դարձեան անդ
րէն պատգամաւորքն՝ տուն եւ
գտին զծառն հիւանդ՝ բժշկեալ։
Եւ եղեւ՝ ի վաղիւն, երթայր՝ ի
քաղաք մի որում անուն էր Նայ
ին, եւ երթային ընդ նմա աշակերտ
քն նորա եւ ժողովուրդք բա
զումք։ Իբրեւ մերձ եղեւ՝ ի դու
ռն քաղաքին, եւ ահա ելանէր մե
ռեալ մի որդի միամօր մօր իւ
րոյ։ Եւնա էր այրի, եւ ժողովուրդ
բազում քաղաքին էր ընդ նմա։
Իբրեւ ետես զնա Տէր՝ գթացաւ
՝ի նա եւ ասէ՝ մի լար։ Եւ մատուա
ցաւ՝ ի դագաղն եւ որք բարձեն
տանէին՝ զտեղն առին, եւ ասէ՝
պատանի դուք քեզ ասեմ արի՛
Եւ իջեալ նոքօք հանդերձ՝ի
տեղւոյն տափարակ եւ ժողով
աշակերտացն Տեր եւբազմութի
յոյժ ժիլվոդեանն, յամ հրեաս
տանէ եւ եմէ եւյայնմ կողմանէ
եւ՝ի ծովեզերէն տիւրոսէ եւ սի
դոնի։ Որք եկին լսել՝ի նմանէ
եւբժշկիլ՝ի հիւանդութենէ իւ
րեանց, եւնեղեալքն յայսոց պըղ
ծոց բժշկեին։ Եւ ժողովուրդն
խնդրէր մերձենալ՝ի նա, զի զօ
րութենէ բազում ելանէր՝ի նը
մանէ եւբժշկէր զամենեսեան։
Եւ եղեւ իբրեւ կատարեաց
զամ զբանս իւր՝ի լսելիս ժո
ղովրդեանն, եմուտ՝ի կափարա
նաւմ։ Հարիւրապետի ուրումն
ծառայ չարաչար հիւանդացեալ
մերձէր՝ի վախճանիլ՝ որոյ նմա
պատուական։ Եւ իբրեւ լուաւ
զնէ, առաքեաց զծերս հրէից,
աղաչէր զնա, զի եկեսցէ, եւապ
րեցուսցէ զծառն նր։ Եւնոքա
եկեալ առ Յս աղաչէին զնա ըս
տէպ եւասէին, թէ արժանի է ը
րուամ զնորհս զայս առնես զնմ
սիրէ զազգս մեր, եւզժողովրդա
նոյն նա շինեաց մեզ։ Եւ Յս
գնաց ընդ նոսա, իբրեւ ոչինչ կարի
հեռւիէր՝ի տանէն, յղեաց առնա
Հապետն բարեկամս, եւասէ ցը
նա, Տէր մի՛ նչ աշխատ լինիր, զի

Թակղեսցի յիս։

Եւ նաեւ եկին ի Յեր
գեսացւոց. որ է յայնկոյս հան
դէպ գալիլեայ։ Եւ ըն ելանելն
նր՝ի ցամաք՝ պատահեցաւ այր
մի՝ի հաքաղաքէն յորում էին դեւք.
եւ բազում ժամանակս չէր հան
դերձ զգեցեալ՝ եւ չի տան բնա
կեալ այլ՝ի գերեզմանս։ Եւ տես
եալ զՅս աղաղակեց՝ եւ անկաւ
առջի նր՝ եւ ասէ մեծաձայն. զի
կայ իմ եւ քո Յս որդի Աստ բար
բելոյն. աղաչեմ զքեզ՝ մի տան
ջեր զիս։ Քանզի հրամայն տայր
այսոյն պղծոյ ելանել՝ի մարդոյ
անտի. քանզի բազմ ժամանակս
յափշտակեալ էր զնա. եւ կապէր
ի շղթայս եւ պահէր յերկաթս.
եւ խզէր զկապանսն՝ եւ վարեր
ի դիւէն յանապատս։ Հարց
ցանայ Յս եւ ասէ. զինչ անուն է քո.
եւ նա ասէ լեգէօն. զի դեւք բա
զումք մտեալ էին ի նա։ Եւ աղա
չէին զնա՝ զի մի հրամայն տայցէ
նոյն երթալ յանդունդս։ Եւ էր
անդ երամակ մի խոզից բազմաց
արօտական՝ի լերինն, եւ աղաչե
ցին զնա, զի հրամայն տացէ նոյ
մտանել՝ի նս՝ եւ հրամայեաց նոյ։
Եւ ելեալ դեւքն յառնէն մտին ի
խոզսն՝ եւ դիմեաց երամակն
՝ի գահ՝ի անտի՝ի ծովակն՝ եւ հեղ

նժգ

Ալանգնեցաւ եւ նստաւ մեռեալն,
եւ սկսաւ խօսիլ եւետ զնա ցմայր
իւր։ Եւ ահ կալաւ զամենեսին.
եւ փառաւորր առնէին զԱստ եւ ա
սէին մարգարէ ոմն մեծ յարու
ցեալ է՝ի միջի մերում. եւ թէ՝ այց
արար Աստ ժողովրդեն իւրում
՝ի բարութիւն։ Եւ ել զրոյցս այս
ընդ ամ հրէաստան վն նորա՝
եւ ընդ ամ կողմանս շնն։

Եւ պատմեցին յովհաննու՝ ա
շակերտքն իւր վն ամ այսորիկ
Եւ կոչեաց առնքն երկուս ի
մանս յաշակերտացն իւրոց յով
հաննէս, առաքեաց առ Տր ասել. դո՞ւն ես որ գալոցն ես, եթէ
այլ՞ւս ակնկալցուք։ Եւ եկեալ
արքն առ նա ասեն՝ յովհաննէս
մկրտիչ առաքեաց զմեզ առ քեզ
եւ ասէ՝ դո՞ւն ես որ գալոցն ես, է
թէ այլ՞ւս ակնկալցուք։ Եւ՝ի
նմին ժամու բժշկեց բազումս
՝ի հիւանդութենց եւ՝ի հարց
ծոց ևայսոց չարաց, եւ կոյրս
բազմաց շնորհեաց տեսանել։
Պատասխանի ետ նց եւ ասէ՝ եր
թայք պատմեցէք յովհաննու
զոր տեսէքդ եւ լուայք, զի կոյրք
տեսանեն, կաղք գնան, բորոտք
սրբին, խուլք լսեն, մեռեալք
յառնեն, աղքատք աւետարա
նին։ Եւ երանի որ ոչ գայ

ղովուրդքն նեղէին զնա։ Եւ
կին մի էր՝ ի տեառատեսութե աշ
րեան յամաց երկոտասանից, որ
՝ի բժիշկս ծախէր զամ՝ինչս
իւր, ոչ ումեք կարէր լեալ հնար յոգ
մէք բժշկիլ։ Ա՝ետուցեալ յե
տոյ մերձեցաւ՝ ի դրօշակ հան
դերձի նորա, և նոյն ժամայն եկաց
բղխումն արեան նորա։ Եւ ասէ
ցե՝ովէ որ մերձեցաւ ինձ՝ իբ
րև ամենեքեան ուրանային, ասէ
պետրոս առաք ել նմաէին. վար
դապետ, ժողովուրդք պնդեն
և նեղեն զքեզ։ Եւ ասէ յե՝ովէ
մերձեցաւ ինձ. քանզի գիտացի
եթէ զօրութի՛ն ել յինէն։ Իբրև
տեսս կինն՝ եթէ ոչ ծած կեցաւ
՝ի նմանէ, եկն դողալով և անկաւ առաջի նորա։ Եթէ վասն որոյ ել
րաց մերձեցաւ՝ ինձ, պատմեաց
առջի ամենայն ժողովրդեանն, և եթէ
ոպէ բժշկեցաւ առ ժամայն։
Եւ ասէ քաջալերեաց զուստր
հաւատոյ քո կեցոյցին զքեզ՝
երթ՝ ի խաղաղութի՛ն։

Եւ մինչ դեռևս խօսէր, գայ
ոմն՝ ի տանէ ժողովրդապետին
և ասէ ցնա, մեռաւ դուստրն քո,
մի՛ ևս աշխատ առներ զդա։
Իսկ յե՛ովէ լսեաւ, պատասխանի
եա նմա և ասէ, մի՛ երկնչիր,
միայն հաւատա և կեցցէ։ Եւ

ձաւ։ Իբրև տեսին խոզարածքն
զերան որք եղեն՝ փախեան, և
պատմեցին ՝ի քաղաքին և յայգա
րանս։ Եւ իբրև ելին տեսանել
զգործսն եղեկին առ՝ յե՛ովէն
զայրն, ուստի դևքն ելեալէին՝
զգեցեալ և զգաստացեալ նստեր
առ ոտն յե՛ովէ և երկեան։ Պատմե
ցին նո՝ա որոց տեսեալներ, թէ
զնա՛րդ փրկեցաւ դիւահարն։
Եւ աղաչէր զնա ամ՝բազմուի
ղուրջ զկողմանքն գերգեսա
ցւոց, գնալ՝ ի սահմանաց նո՝ա
քանզի ահիւ մեծաւ տագնապ
եկեն։ Եւ նա մտեալ՝ ի նաւ դար
ձաւ անդրէն։ Ղաչէր զնա այ
րըն ուստի դևքն ելեալէին՝ զեր
ջիլ ընդ նմա։ Ոչ հաւանեաց զնա
և ասէ. գնա՛ ՝ի տուն քո և պատ
մեա՝ զոր միանգամ ալար քեզ
տէր՝ և ողորմեցաւ քեզ։ Եւ գնաց՝ ի քաղաքն և քարո
զէր՝ զոր ինչ արար նմա յե՛ովէ։

Եւ իբրև դարձաւ անդրէն
յե՛ովէ, ընկալաւ զնա ժողովուրդն,
քանզի ամենեքեան ակնունէին
նմա։ Եւ ահա եկն այր մի՝ որոյ
անուն էր յայրոս և նա էր իշխան
ժողովրդեանն, անկեալ առ ոտն
յի՛ աղաչէր զնա մտանել՝ ի տուն
նո՛ր։ Ո՛ի դուստր միամօրէր նո՛ր,
ամաց իբրև երկոտասանից՝ և էր
մերձ՝ ի մահ, և ընդ երթալն նո՛ր ժո

ազգ անհաւատ լեթիւր, մինչև յերբ եղէց ընդ ձեզ և անսայցեմ ձեզ. մատե այսր զորդին քո։ Եւ մինչ դեռ մատչիւր, զայր կայց զնա դէն և շարժեաց։ Ասետեաց յա այսոյն պղծոյ, և բժշկեաց զմանուկն, ևետ զնա ցհայր իւր։ Եւ զարմանային ընդ մեծնեքն ի մէր մեծամեծացն ասոյ։ Եւ ի զարմանալ ամենեցուն ի մէջ ասի զոր առնէր. ասէ ցաշակերտսն իւր, դնէք դուք ի լսելիս ձեր զբանս զայսոսիկ, զի որդի մարդոյ մատնիլոցէ ի ձեռս մարդկան։

Եւ հանէր դէմ հարց, և եղև յեկանել դիւրին խօսեցաւ համարըն ևզարմացան ամենեքին։ Եւ ասէ նոցա, թէ ոչ գիտէք զայս առակ, և զկնա՞ գիտասջիք զամենայն առակս։ Զորդեակն հանեալ ցորոմոյ, և զբանն որ ցանի։ Եւ սոքա են որ ի ճանապարհի լինին, ուր ցանի բանն, և իբրև լուիցեն, անդէն գայ սատանայ, և տանի զբանն որ ցանեալ էր ի սիրտս նոցա։ Եւ սոքա են որ ի վէմ ցանին, որ իբրև լուիցեն զբանն, անդէն ընդունին զայն ուրախութեամբ, և ոչ ունին արմատ ի ներքս, այլ ժամանակաւոր են, ապա ի գալ նեղութեան կամ հալածանաց վասն բանին, անդէն գայթակղին։ Եւ սոքա են որ ի մէջ փոր ցանին, որ լուիցեն զբանն, և երթեալ ի մէջ հոգսոյ աշխարհի խեղդին զնա, և պտուղ ոչ բերեն։ Եւ սոքա են որ ի բարի հող ցանին, որ լուիցեն զբանն, և ընդունին, և պտղաբերեն, մինչև երեսնորդ, և վաթսնորդ, և հարիւրորդ։ Եւ ասէ ցնոսա. Թէ արդեօք բաժանեալ յանձն իւր աւերի, և տուն բաժանել յանձն իւր կործանի։ Ապա ե՞թէ ասացից, թէ ասացեալ յանձն նէ, զի՞արդ կայցէ Թագաւորութիւն նորա, զի ասէք զինէն թէ բէեղզեբուղաջ իշխանաւն հանէ դա զդեւս։ Եւ թէ ես բէեղզեբուղաջ հանեմ զդեւս, որդիք ձեր ո՞վ հանեն զնոսա, վասն այնորիկ նոքա դատաւորք ձեր լինիցին։ Եւ եթէ ես մատնեալ ի մատնչէ հանեմ զդեւս, ապա հասեալ ի ձեզ արքայութիւն Աստուծոյ։ Զի զորոյ ոչ ուրանայ զինեալ զտունն իւր, մինչև յերբ եղէց ընդ ձեզ և անսայցեմ ձեզ. մատե այսր զորդին քո։ Եւ մինչ դեռ մատչիւր, զայր կայց զնա դէն և շարժեաց։ Ասետեաց յա այսոյն պղծոյ, և բժշկեաց զմանուկն, ևետ զնա ցհայր իւր։ Եւ զարմանային ընդ մեծնեքն ի մէր մեծամեծացն ասոյ։ Եւ ի զարմանալ ամենեցուն ի մէջ ասի զոր առնէր. ասէ ցաշակերտսն իւր, դնէք դուք ի լսելիս ձեր զբանս զայսոսիկ, զի որդի մարդոյ մատնիլոցէ ի ձեռս մարդկան։

Եւ հանէր դէմ հարց, և եղև յեկանել դիւրին խօսեցաւ համարըն ևզարմացան ամենեքին։ Եւ ասէ նոցա, թէ ոչ գիտէք զայս առակ, և զկնա՞ գիտասջիք զամենայն առակս։ Զորդեակն հանեալ ցորոմոյ, և զբանն որ ցանի։ Եւ սոքա են որ ի ճանապարհի լինին, ուր ցանի բանն, և իբրև լուիցեն, անդէն գայ սատանայ, և տանի զբանն որ ցանեալ էր ի սիրտս նոցա։ Եւ սոքա են որ ի վէմ ցանին, որ իբրև լուիցեն զբանն, անդէն ընդունին զայն ուրախութեամբ, և ոչ ունին արմատ ի ներքս, այլ ժամանակաւոր են, ապա ի գալ նեղութեան կամ հալածանաց վասն բանին, անդէն գայթակղին։ Եւ սոքա են որ ի մէջ փոր ցանին, որ լուիցեն զբանն, և երթեալ ի մէջ հոգսոյ աշխարհի խեղդին զնա, և պտուղ ոչ բերեն։ Եւ սոքա են որ ի բարի հող ցանին, որ լուիցեն զբանն, և ընդունին, և պտղաբերեն, մինչև երեսնորդ, և վաթսնորդ, և հարիւրորդ։ Եւ ասէ նոցա. Թէ արդեօք բաժանեալ յանձն իւր աւերի, և տուն բաժանել յանձն իւր կործանի։ Ապա ե՞թէ ասացից, թէ ասացեալ յանձն նէ, զի՞արդ կայցէ Թագաւորութիւն նորա, զի ասէք զինէն թէ բէեղզեբուղաջ իշխանաւն հանէ դա զդեւս։ Եւ թէ ես բէեղզեբուղաջ

Եւ ուսուցանէր՝ ի մէջ ժո-
ղովրդանոցացն՝ իշաբթեան: Եւ
ահա կինմի զոր ունէր այս հի-
ւանդութեն ամս ութտասան
եւ էր կարկամեալ եւ ոչ կարէր ա-
ժանեւին՝ ի վեր հայել: Եւ տե-
սեալ զնա յի՛ս կոչեց առնէր զ-
ասէ ցնա, կին դու արձակեալ
՛ի հիւանդութենէ քումմէ: Եւ
եդ՛ ի վր՛ նր զձեռն, եւ առ ժա-
մայն ուղղեցաւ եւ փառաւորէր
զԱստուած: Պատասխանի ե-
ժողովրդապետն ցասուցեալ
թէ չէր՝ ի շաբաթու բժշկեացն զնա:
Եւ ասէ ցժողովուրդն՝ Ք տ՛ց
յորս արժան է գործել՝ զայնս
եկայք բժշկեցարուք, և մի՛ յա-
ւուր շաբաթու: Պատասխանի
ետ նմա տէր, և ասէ, կեղծաւորք
իւրաքանչիւրդ ոք՝ ի ձէնջ՝ ի շա-
բաթու ոչ արձակէ զեզն իւր
կամ զէշ՝ ի մսրոյ և տանի տայ
ջուր: Սակ զայս դուստր աբրա-
համու էր, զոր կապեաց սատն
ահաւադիկ զուարթուտասան ամ,
ոչէր արժան արձակել՝ ի կապա-
նացն այսմ՝ ի շաբաթու: Եւ
զայս իբրեւ ասէր, յամօթ լինէին
ամենեքեան որք հակառակ կային
նմա: Եւ ամ ժողովուրդն ու-
րախ լինէր՝ ի վր՛ ամ փառաւոր
ութեանն որք գործեին՝ ինմանէ:

Եւ ասէ ցնոսա, մինա
ջանդ երանի այնոցիկ, որք լս
ուն զբանն այ և առնեն զնա:
Զի եկեսցեն աւուրք յորս ասիցեն
ամենեքեան՝ երանի՛ ոտնաւորիկ
ներին զքեզ՝ և ատենանցն որք գիւեցու-
ցին զքեզ: Եւ նա ասէ, մինա
երանի՛ է որովայնին որ կրեացն
զքեզ՝ և ատենանցն որք գիւեցու-
ցին զքեզ: Եւ նա ասէ, մինա
ջանդ երանի այնոցիկ, որք լս
ուն զբանն այ և առնեն զնա:
Զի եկեսցեն աւուրք յորս ասիցեն
ամենեքեան՝ երանի՛ ոտնաւորիկ
ներին զքեզ՝ և ատենանցն որք գիւեցու-
ցին զքեզ: Եւ նա ասէ, մինա
երանի՛ է որովայնին որ կրեացն
զքեզ՝ և ատենանցն որք գիւեցու-
ցին զքեզ: Եւ նա ասէ, մինա
ջանդ երանի այնոցիկ, որք լս
ուն զբանն այ և առնեն զնա:

զօրինու Քէի ։

ղօվրդեանն տեսեալ տայր

եւ երթայր ի հետ նորա՝ եւ փա
ռաւոր առնէր զԱծ։ Եւ ամ ժո

եւ ինքն սամարացի պատմեսցէ
ետ յա եւսագ, ոչ ի տղայ սրբե
ցան։ իսկ արդ ինուքն ուրեմն։
Օ՛ի ոչ գտան դառնալ եւտալ
փառս Ծ, բայց միայն այլազգիս
այս։ Եւ ասէ ցնա։ արի գնա զի
հաւատք քո կեցուցին զքեզ։
Եւ եղեւ՝ի մօտիլ նոր յերիքով՝
կոյր ոմն նստեր առ ճանապար
հաւն մուրացիկ։ Եւ երբ լըսեաւ
զանցանել ժողովրդեանն, հար
ցանէր թէ զինչ իցէ այն։ Եւ
պատմեցին նմա թէ յս Նազովրե
ցի անցանէ։ Ողաղակեաց եւասէ,
յս որդի դաւթի, ողորմեայ ինձ։
Եւ որք առաջի երթային, սաս
տեին նմա զի լռեսցէ։ Եւնա եւս
առաւել աղաղակեր, որդի դաւ
թի՝ ողորմեայ ինձ ։ Օ՛ տեղի
եաւ յս և հրամայեաց ածել
զնա առ իւր, եւերբեւ մերձ եղեւ
առնա՝ եհարց զնա եւասէ, զինչ
կամիս դու՝ զի արարից քեզ, և
նա ասէ՝ ՏԸր զի բացցին աչք իմ,
և տեսից։ Եւ յս ասէ ցնա՝ հայ
եաց, հաւատք քո կեցուցին զք
քեզ։ Եւ առ ժամայն ետես,
և երթայր ղՀետ նորա՝ և փա
ռաւոր առնէր զԱծ։ և ամ ժո
ղովրդեանն տեսեալ տայր

Եւ եղեւ՝ի մտանելն նր՝ի խոուն
ուրումն իշխանացն փարիսե
ցւոց՝ի շաբաթու ուտել հաց՝
և նոքք սպասէին նմա։ Եւ ահա
այր ոմն էր առ ջրգողեալ առջի
նր։ Պատասխանի ետ յս և ասէ
ցօրինաւորս եւգիտարիսեցիս և
Թէ՝ արժանի՞ իշաբաթու բը
ժշկել։ Եւ նոքա լռեաց եղեն։ և
բռուեն հարեալ զնմանէ բժշկ
կեաց զնա, և արձակեաց։ Եւ
ասէ ցնոսա՝ որո ուրուք՝ի ձէնջէ
կամ եզն անկանիցի՝ի ջրհօր, և
ոչ վաղվաղակի հանիցէ զնա յա
րուաբ շաբաթու։ Եւ ոչ կարա
ցին տալ նմա պատասխանի առ այն։
Եւ եղեւ մինչ երթայրնայ՝ի
և ինքն անցանէր ըմէջ սամա
րիայ և գալիլեացւոց։ Եւ մինչ
դեռ մտանէր՝ի գեօղ ուրումն,
պատահեցան նմա ՃԺ արք բո
րոտք, որք կացին՝ի հեռաստանէ
և արձակեն զձայնս եւասեն։ Յի
սուսին վարդապետ՝ ողորմեայ մեզ։
Եւ երբեմն ետես զնոսա ասէ ցնոս,
երթայք ցուցէք զանձինս ձեր
քահանայից։ և եղեւ երբեմն գնացին
առ ժամայն սրբեցան։ Ի նոսա
ի՝ինչ իբրեմն ետես Թէ բժշկե
ցաւ, դարձաւ անդրէն, ի ձայն
մեծ վհատաւոր առնէր զԱծ։
Եւ նկաւ առաւնէր՝ի վէր երեսաց

ՅԻՇԵՑԷՔ ԶԱՐ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ։

Ա ՅՑՈՏ ԵՐ

կուշտ աճուրդ եղ անտի և գնաց՝ի գալիլեա։ Օր ինքն իսկ յիւրում վկայեաց՝ եթէ մարգարէ յիւրում գաւառի պատիւ ոչ ունի։ Իբրեւ յորժամ եկին նա գալիլեա, ընկալան զնա գալիլեացիքն, զի տեսեալ եւս էր զամենայն զոր արար յԵրուսաղէմ՝ի տօնին։ քանզի և նոքա եկեալէին՝ի տօնին։ Այն դարձեալ՝ի կանայ գալիլեացւոց, ուր արար զջուրն գինի։ և անդէր թագաւորն մի, որոյ որդին հիւանդ կայր՝ի կափառնաում։ Այս իբրև լուաւ եթէ յիսուս եկեալ է՝ի հրէաստանէ՝ի գալիլեա, եկն առ նա, և աղաչէր զի իջցէ և բժշկեսցէ զորդի նր, քանզի մերձ էր՝ի մեռանիլ։ Ասէ ցնա յիսուս, եթէ ոչ նշանս ինչ և արս հեստս տեսանէք՝ ոչ հաւատայք։ Ասէ ցնա թագաւորն, տէր՝ էջ մինչ չև մեռանիցէ մանուկն իմ։ Ասէ ցնա յիսուս, երթ որդին քո կենդանի է, և հաւատաց այրն բան նին զոր ասաց ցնա յիսուս և գնաց։ Եւ մինչ դեռ իջանէր՝ընդ առաջ եղեն նմա ծառայքն նր, աւետիս ետուն և ասեն թէ մանուկն նր կենդանի է։ Հարցանէր ցնա վ ժամուն՝ յորում ապաքինեաց, և ասեն ցնա՝ երէկ յհինգերորդ ժամուն եթող զնա ջերմն։ Գիտաց հայրն նր եթէ յայնմ ժամու՝ յորում ասաց ցնա յիսուս թէ որդին քո կենդանի է։ և հաւատաց ինքն և ամենայն տուն իւր։ Օ այս դարձեալ երկրորդ նշան արար յիսուս եկեալ՝ի հրէաստանէ՝ի գալիլեա։

Յետ այսոցիկ տօնէր հրէից, և եկ յիսուս յԵրուսաղէմ։ Ե՛ւ էր յԵրուսաղէմ՝ի պրոպատիկէ աւազանին որ կոչի եբրայեցերէն բեթհեզդայ՝ և սրահ։ Յորս անկեալ դնիւր բազմութիւն յոյժ հիւանդաց, կուրաց՝ կաղաց՝ գօսացեալոց՝ որք ակնուն էին ջրոյն յուզել։ Ա՛ւ հրեշտակ տէր իջանէր յաւազանն՝ և յուզէր զջուրն, և որ նախ՝ի շարժուածն ջուրցն իջանէր յաւազանն՝ բժշկիւր, ոչ ումեքէւք ըզնշան հիւանդութեան։ Ա՛ւ անդէր այր մի, որ ՚ի և ընդ ամ էր՝ի հիւանդութեան իւրում։ Օ՛նա իբրև ետես յիսուս զնա անկեալ դնիւր, և գիտաց եթէ բազմ ժամանակք են այնուհետև, ասէ ցնա կամիս ողջ լինել, պատասխանի ետ

սպանանել զնա, զի ոչ միայն ըս-
ծանէր զշաբաթս, այլև Հայր
իւր կոչէր զԱստուած, և հաւասար
առնէր զանձն՝ ընդ Աստուծոյ։

Եւ մինչ դեռ անցանէր յա-
ետս զայր մի կոյր ի ծնէ. և
հարցին զնա աշակերտքն նո՛ր և
ասեն, Ռաբբի՛ այր միւսոյ, որ
թէ հօր և մօր իւրոյ, զի կոյր
ծնցաւ։ Պատասխանի ետ յի՛նչ
գործ եղև զի կոյր ծնաւ, և ոչ հօր և մօր
իւրոյ, այլ զի յայտնի լինին գործք
Աստուծոյ ի նմա։ Եւ ինձ պարտ է
գործել զգործս այնորիկ որ ա-
ռաքեացն զիս, մինչ օր կայ. գայ
գիշեր, յորժամ ոչ ոք կարէ գոր-
ծել։ Իսկ դեռ յորժամ լինիմ
ես ի՛ Յաշխարհի, լոյս
եմ ես։ Այս իբրև ասաց, ե-
թուքի գետին, և արար կաւ ի
թքոյն, և ածեփեաց զկաւն ի վրայ
աչաց կուրին։ Եւ ասէ ցնա
երթ լուա՛ յաւազանին սելով
մայ որ թարգմանի առաքեա՛լ ես
քաւ։ Լուաւաւ՝ եկն և տեսանէր
և դարձեալ եկեալ տեսնէր
զնա յառաջագոյն եթէ մուրա
ցիկ էր ասէին՝ ո՞չ սա էր որ նըս
տէր և մուրանայր, կէսքն ասէ
ին նմա, այլքն ասէին՝ նո՛ւ, այլ նը
ման նմանէ. և ինքն ասէր թէ ես
եմ։ Ասէն ցնա՝ իսկ զի՞նչպէս բա
ցան աչք քո։ Յայ ետ պատասխանի

տեսիք, կամ թէ՝ ոչ եբաց զաչս
գորա մեք ոչ գիտեմք, ցդա՛ իսկ
հարցէք ինքեան՝ ի չափ հասանել
ինքն իսկ խօսեացի վասն իւր։
Ոյս ասացին Ծնօղքն նոր զի
երկիւղէին՝ երկեցին, քանզի ուխտ
եդեալ էր հրէից, եթէ ոք խոս
տովանեացի զնա քրիստոս կաց
ցէ՛ ի ժողովրդենէն։ Վասն որիկ
ասացին Ծնօղքն նոր, թէ ինքնին
՝ի չափ հասեալ՝ ցնա իսկ հար
ցէք։ Յարձեալ կրկին անգամ
կոչեցին զայրն՝ որ կոյրն էր, և
ասեն ցնա, տուր փառս Աստ
ուծոյ. մեք գիտեմք՝ զի այրն այն մեղաւոր է։
Եւ նա ասէ, թէ մեղաւոր իցէ՝
ես ոչ գիտեմ, բայց զայս գի
տեմ՝ զի կոյր էի՝ և արդ տեսա
նեմ։ Յարձել ասեն ցնա, զինչ
արար քեզ՝ զի արդ եբաց զաչս
քո։ Պատասխանի եառ նոցա, այժմ
ասացի ձեզ՝ և ոչ լսեայք՝ զի կա
միք միւսանգամ լսել, մի թէ և
դուք կամիք աշակերտել նմա։
Յոքա հայհոյեին զնա և ասէին,
դու լինիր նորա աշակերտ. մեք
մովսիսի աշակերտ եմք։ Մեք
գիտեմք զի ընդ մովսիսի խօսե
ցաւ Աստ, զսա ոչ գիտեմք ուս
ա՛ր իցէ։ Պատասխանի եառ այրն
և ասէ ցնոսա՝ այդ իսկ են սքանչե
լիք՝ զի դուք ոչ գիտէք ուստի

այր մի, որում չեն ասեն, կուռ
արար՝ և ծեփեաց զաչսիմ՝ և լա
սէ ցիս երթ՝ի սելովամ՝ և լուա՛,
ջրեայ՝ լուացայ՝ և տեսանեմ։
Ասեն ցնա՝ ո՞ւր է նա՝ ասէ ցնո՝
ոչ գիտեմ։ Ածին առ փարիսե
ցիսն զնա՝ որ երբեմն կոյրն էր։
Եւ էր շաբաթ յորժամ զհաւն
արար չուս, և եբաց զաչս կուրին։
Յարձեալ հարցանէին զնա փա
րիսեցիքն թէ զիարդ տեսանես,
և նա ասէ ցնոսա՝ կաւ եդ՝ի վրայ աչ
ացս իմոց, և լուացայ, և տեսա
նեմ։ Ասեն ումանք ի փարիսե
ցւոցն, ոչէ այրն այն յաստ՝ զի զշա
բաթն ոչ պահէ, կէսքն ասէին՝
իսկ զիարդ կարէ մարդ մեղա
ւոր այսպիսի նշանս առնել, և
էին հերձուածք՝ի մէջ նոցա։ Ասեն
դարձեալ ցկոյրն դա՝ զիա՞սես
վասն նորա զի եբաց զաչս քո։ Եւնա
ասէ՝ թէ մարգարէ է։ Եւ ոչ հաւա
տային հրէայքն զնմանէ՝ եթէ
կոյր էր՝ և բացաւ, մինչև կոչե
ցին զծնօղս բացելոյն։ Հարցին
ցնա և ասեն՝ սո՞ւ է որդի ձեր,
զորմէ դուքն ասէիք թէ կոյր
ծնաւ, արդ զիարդ տեսանէ։
Պատասխանի եառուն նոցա ծնօղքն
նո՛ր՝ և ասեն, գիտեմք՝ զի սա է որ
դի մեր և զի կոյր ծնաւ։ Եւայց
զիարդ այժմ տեսանէ ոչ գի

գալեսո լինիս մեր, և հանին զՔ
նա արտաքս: Եւ երբեմն յո եթէ
հանին զնա արտաքս, և իբրև
եգիտ զնա ասէ ցնա, գուռ հա
ճատաց յորդւն այ: Եւ պատաս
խանի եաս և ասէ, ամէն, ասեմ զի
հաճատացից ինձ: Եւ ցնա
յո, և տեսեր զնա, և որ խօսի
ընդ քեզ նա է: Եւ նա ասէ,
հաճատամ տէր, և երկիր
եպագ նմա:

ինչ, և զնա զաշս եբաց:
Պետեղբ զի ոչ մեզ առաքեցաւ
ոչ նա, բայց եթէ ոչ ծովապաշտ
ոք ինչ, և զկամն նր առնիցէ,
նմա լսէ: Յաւիտենից ոչ ոչ
լսեաւ, եթէ եբաց ոք զաչս
կուրի ի ծնէ կոյր ծնեալ:
Եթէ ոչ էր այրն այն, ոչ
կարէր առնել ինչ: Պատասխանի
եւտուն և ասեն ցնա, ի մեղս խոկ
ծնեալ ես ամենևին, և դու զմեր

Ա. Ինչք պաղատանաց ըստ զօ
հիցն իւիւ և խընկոյն գաճ
թի և հատուցման գատաս
տանին. և քի փրկութենն.

Բ. Բանք նշանակականք անձինն ը
րինել լինել և՛ի պաղեստին և առ
ի՛ փրկութենին այ յուսադրուն:

Գ. Ընդ՚ի առաքապարգևութին այ:
և օրհնութենք. և կրցորդութեն
ամենից կարեաց. և ընծաերցո
զայն բուժմունք և օգ
նութենք՚ի սմանէ:

Դ. Բան՚ի վանումն բարեաց
գործոց:

Ե. Բան՚ի յաւետեղծումն մարդոյս
և՛ի յոչ պատժիլն՚ի կարդալն
առնա, և՛ի յերախտամո
ռացութենս մեր:

Զ. Բանք՚ի բաժանմանէ մեզայ

Է. Բանք զղջականուն և զօրուն
արտասուաց. և եղկուլի անձին:

Ը. Բանք՚ի յահեղութենին դատա
նին և յարհամարհանս անձին.

Թ. Բանք բռնաբաւանաց անձին
նմանեցութենս յոգունս ը
բռնեալ գերեզմանի:

Ժ. Ընդ՚ի յանասուն և՛ի գազան նը
մանութենի անձին: և առ յենով
և՛ի հաճատոյ մեծութենին:

ԺԱ. Բանք առ՚ի հաճատալ՚իքն, և
ազատութեն նր, և՛ի զօրութենին

ամենատեսար, ի յենովք և յայլն
և յաճազակն և՛ի պօղոս. և յու
սալ քեզ՚ի փրկուել, և յարդարա
ցուցանելն այ հասանել ընդօրէ

Ժ.Բ. Ընդհանուն յուսադրական բա
նիւք և առ՚ի գիշերային
արհաւէրս:

Ժ.Գ. Ընդ՚ի յերրորդութենի՝ միութեն
և ուրոյնութեն բանք. և մարդ
կային բարեգործութենք ևս զօ
րանալ քան զաճ այինն:

Ժ.Դ. Ընդ՚ի ձեռս աճազակաց անկե
լոյն յօրինակ. լուծուանաբար

Ժ.Ե. Բանք մոլորեալ ոչխարին տա
րայոյց:

Ժ.Զ. Ընդ՚ի կարողութենին այ. և ի՛ջա
նելոյն քեզ՚ի դժոխս.

Ժ.Է. Պաղատանս ոչ տալ պատիժս.
և՛ի լուսաւորութենի կուրին, և
ի սրբութենի բորոտին, և թո
ղութենի պտուկին:

Ժ.Ը. Ընդ՚ի պեսպես բժկութենան
ձոնկրի քի:

Ժ.Թ. Ընդ՚ի պեսպես պատիժս մատ
նութեն. և յոչ՚ի սանձահարելն
զմարմնոյ ցանկութենիս, և կա
տարել զբարերարութենի:

Ի. Ընդ՚ի յերից մանկանց հնդանիկ
լի աղաչանս յարեալ. և՛ի բարձ
րամտելն մարմնոյ. և աղաչանս
հանձրձ արհամարհելք անձինն

ԻԱ. Ընդ՚ի ցուցումն զանձին վատ

ե Ա՛ւ ի ազատարարութիւնն որ ի
բախտ. և առ տանջանսն քո՛ւ
գրելոցն. և առ՛ի բանաձօրս դը
ղ Ա՛ւ ի զօրագոյնութիւնն վերա
ոչ պատժեաց զնո՛ւ
շ Ա՛ւ ձեռասպանիցն թէ զի արդ
օ լինակք ։
պ Ա՛ւ ի վերջ աշխարհիս քանանացի
մարդանալոյն քո՛ւ. և յերկնակղմիլն
սեաւրոսի և՛ ի լինի քանանացի
տակս աղաչօղս վասն եէմի ։
ռ Ա՛ւ ի մրջեսեր կոչելոյն և՛ ի
խստութիւնն նո՛ւ. և առ՛ի հրեշ
նութիւն. և՛ ի տախտակքն մով
սէսի. և առ եղիա մրիքէն, և՛ ի
ս Ա՛ն՝ ինքն հոգին, հասանել յօգ
աղօթք պատարագամատոյց ։
տ Ա՛ւ ի իւղաբերեան համեմատու
թիւն. և ի կինն պոռնիկ զոր հան
ովսէ. և առ՛ի յորդանան մարգա
րէից. և առ ահ հաղորդութեանն
և՛ ի հերքումն դիւականայ ։
ւ Ա՛ւ ի յիսուսէ քրիստոս կոչելոյն
և սրբութեամբ հերացն պոռնկին.
կոթիք՝ի մեծազօրութիւն այս
ձաղս յօրինել ինքեան. և նշանա
մատեալ զանձն, և ըստ եէմի ա
ր Այսպէսչանն՝ըստ տակաս համե
լինին և բարիք ։
ոչ ոք որ ծանուցեալէ զնա
և չիցէ նորա. ոպ՝ի մէջ չարաց
Հակառակ գոլն ասի ան այ. և թէ

թ Ա՛ւ ի վանգ պատահմանցն՝ի
մեղանաց ։
ժ Ա՛ւ՝ համարիլ արժանի խնդրել
լինիլ՝ի բարեգործելոյն ածայնոց.
ժա Ա՛նք նմանեցուցանելոյ զկեն
ցաղս ծովու, և զմարմինս նաւի։
ժբ Ա՛ւ՝ի յողբերգութիւնս լալակա
նաց կանանց նմանութեն կըս
կըծման սաժանմանց կիւրք ։
ժգ Ա՛նք մեղայից ևզօրութեն ներ.
ևյոչ օգտին աքարայ հասաւու
շայ ևյուդայի. և դարձեալ
կրկնութեամբ՝ինոյն ։
ժդ Ա՛շանակութիւնք ծածկելոց
խոստովանաբար և զմեղանն
թողուլ կարողապէս։ Ա՛ւ ընդ
դէմ դիւահարութեան ևերկանց։
ժե Ա՛ւ՝ի թողուլ զմեղս յաւուրն
եօթանասնեկին է. և՛ի յայտ ա
ծեալ թէ ովոք է որ մեղանչէ
ևոչ գղջանայ. և կամ զինքն ոչ
պարտաւէ ըստ մաքսաւորին ։
ժզ Ա՛ւ օգնութեն զղջմանն թէ և՛ի
շունչն յետին. կամ՝ի մէջ մե
ծութեն մեղայ և գտառնութեն
մարմնականին. և պատշաճ ըզ
պատժուածն վարկանելոյն ։
ժէ Ա՛ւ՝ի հաւատն աբրահամու՝
սաւաչի և աննայի. և առ՛ի բա

մ՚ին յաւելին բարձին մեկնօքէն։
Յաղագս բնաւէին ձչ յոյժ քէ
լինելոյ օգնութիւն · այլ միայն
յայ · և՚ի սաղմոսն ձբ · և՚ի մա
նաւք թիւոյն ելին։
Ը՚ի մրրիկ եաւթիւն որ դարձա
րեալքն առին · և՚ի նաւուցմ փըր
կութիւն · և ձ՚ի անալոյն մարդկան
Թ՚ի կարողութիւն այ և՚ի զո
րութիւն պատարագին։
Ժ՚ուանց այ ոչ ոք կարէ զօրել
յիւր · եւոչ ձեռամբեւ · և ոչ յայմ
իր կարել յայմ լինչ գնալ ան
ձամբ · և՚ի խորհուրդն ժառան
գին · և՚ի ողորմն · և՚ի ծուխս հե
զեալ ողորմին մարդոյն։
ԺԱ՚խնդրուածոց բարի ստելեցն
լսել այ · և աղաչանք · և՚ի յանի
ծանելն ոչ լսել · և զո լուղակ
գազանին անզգայի անկանիլն՚ի
վարմս չարին · և զհամ չար և
բարի համարելոյն · և առ՚ի պա
տուհասնա պատահարաց մարմ
նոյ · և առ՚ի զօրանալ կամիցն
՚ի նուրբ ստանալոյն։
ԺԲ՚ի հակառական անձին, որք
են՚ի մարմնի։
ԺԳ՚հանկարծութիւն մարմնոյս և
՚ի կարողութիւն այ · և առաջէ ըղ
ձնորհատրբութիւն այ · ընդորս
յիշէ և զթէնն պետրոսի · և
զմեղայն դաւթի։

ետրյ քն, և՚ի յայտ արար դա
տաստանն նր, և բարկութեն։
Ղ Ողջս բազմօրինակս ը Ձայնին
եղէկիէլի։
Ա՚ի յաչ ուրիք կարել թագ
ցել՚ի գտտաստանէն այ · և պա
տանս առ՚իմարզուածն մեղաց
Ի՚իշխելոյն աղօթամատոյց առ
արդին այ։
Ը՚ի յաճախակն աղաւնեան
Թ՚ի բժշկութիւն ձծ այլն · որ
չ կարօտանայ դեղոյ և ժամա
նակի · և անպարագրելի գոլոյն։
Ժ՚ի յառաքեալն հօր և հո
գւոյ զրիածինն՚իշարչարանս վե
մարդկան · և յօրինակն առաքինի։
ԺԱ Նշանակութիւնք սահմանաց
խոստովանութեան աւրքանաւ
թեն մեղանաց ընծեռնութեան։
ԺԲ Յաղագ գշնորհ և զպատիժ մար
դոյն, և յանդամսն · և ըստ
գտանս անձին։
Ա՚ի մանասէի մեղայն և անա
նակ որդւոյն։
Բ՚ի հայրն գթած · և աղաչանս
աւո · և՚ի յարքայն սաղմոն · ի
մեղանչումն և՚ի զղջմանէ նր։
Գ Ոանք՚ի բարերարութենէն այ
Դ՚ի յիշ օգնելն արդարութեն
որ առանց խոստովանութեն, և
յոչ ընտսելն մեղաց · և առ յայտել
անեսայի և յառաւն · և՚ի բազ

Աթէ ոչչ ինար փրկուելոյ յե
կեալ վիշ Նուաէ հնդիքման ։
տարմ ինոցաց ևլըշոց յօրինա
առաքեցու զպարտիսն Լատ
միաձորի. և թէ այսու խօսիւք
զնոյց ևկամ կակղանալոյ որով
վճանիչք լինելոյն ։
պատրաստէն զինքն յերս յերս.
ևառարերքս և ամ ստեղծուածք
և իքազմութիւս ըլշականաց. և
զծննդեան օրն անիծել. և ուխ
ևյայնմ ևսա՛ի գերեզմանն իւր և
՚ի տարագրուելն. և յուսալն
փրկութենն այ ։
Լան որ թէ որ ոք ևատցէ զինա
իպազատանս, ինքն ևս կցորդ
գտցի ըստ նմա ևս՚իգերեզմանին.
ևմի ըստ նըբևատուե մերում դի
մահարիլ ևն, աղաչանք և՚ի դի
մակութի դիմին, դիմակայ գոր
ծիք ջարշարանացն. և՚իսկ ծա
կոծիլն իւր. զևատս զայս
միշտ կարդա։
Լու իրաՀունեան ՀՀի որ՚իմարդ
և՚իսպնյ. և՚իքազմերախտութի
յայտնութեն. ևանձին պարսա
Հանս նմանութե իրաց իրաց.
ևոր ասիս անգոսնուելն և
անդ նախատինք ։
Լը՚ի արտասուս յոլովագոյնա
ևս՚իքազմութիս ըստ կանաց.
զծննդեան օրն անիծել. ևչ՚ի
պատրաստէն զինքն յերս յերս.
ևառարերքս և ամ ստեղծուածք
վճանիչք լինելոյն ։
Ինմանութի՚իքրայուելն չ՚ևմարդ
զՀոյ ևկամ կակղանալոյ որով
միաձորի. և թէ այսու խօսիւք
տարմ ինոցաց ևլըշոց յօրինա
առաքեցու զպարտիսն Լատ
՚ի տարագրուելն. ևյ

Ի՛ւր որ՝ ինչիկիայն սահմանեցաւ
բան. և՛ի խորհուրդ սրբոյ ե
կեղեցւոյ ընդեմ մանիքեցւոց։
Ի՛ւր ոչ փուփոխին այ. և՛ի կա
րողութիւն մ ծութեանն այ։
Ի՛ւր մեծի օրն ուրբաթի չար
չարանացն ամն ևխոնարհուեն։
Ի՛ղաչանք առ՛ի քո, զի մի ուն այն
լնցի չարչարանքն որ վն մեր. և
մի յայտ ածել զմեր մեղանս։
Ի՛ւր ինամն չայ ին գոլոյն միտք
մարդկան. և՛ի դատաստանն այ։
Ի՛անդ պաղատանաց առ սրբու
հի կոյսն ածածին։
Ի՛անդ մաղթանաց յերկնային
զօրան։
Ի՛ւր բարեխօսութիւն առաքե
լոց և ամ սրբոց և գթութեանն
այ. և աղաչանս ոչ տարագրել։
Ի՛ւր խնդրել թշնամեացն բա
րի. և այց առնելոյ ամ վերաց.
և առ՛ի արեգակնս. և առ՛ի
բարերարն խր։
Ի՛ւրաճօտուն գալոյ ածագմանն
արևուս. և պահպանութեն մաղ
թանս։
Ա՛ւ կարեաց և գործոց, և ձա
նապարհի նաճելոյ և առ՛ի
ջրհնեղեն։
Ի՛անդ առ՛ի ողորմիլն այ ամ
հոգւոց անպատրաստից. և առ
՛ի քառից հակառակաց քրստեղ

ղականաց սրբոց թէ ևի բովան
դակ հնոց և նորոց հայցեսցէ։
և առ՛ի յովաս մարգարէն՝ ի ձա
նապարհին դարձելոյն խափա
նօք և՛ի դիմել առ ած լը գաճ
թի պատժոյն. և առ՛ի յիւչ նը
ճաստացուցանելն զմիրկեալն,
այլ զմիրկօրն մեծացուցանել։
Ի՛արեթանուելիք՝ ի՛նքեան այ և
աղաչանք առ՛ի՛նոսա պարտէ և
նոքօք յած։ Ի՛ւրանք պանծա
լիք հաշտեցուցիչք այ. և որ
հանդիսանայ՝ ի բանքըս բարե
բաստ՝ և՛նահանջն. և օրինա
կեալ՝ ի հինն կայն ընտրածը
նեալքս. զոր և պետքն ըբ՛ի պա
տիժս մատեան. և առ՛ի լոզակն
ծովային. և աղաչանս՝ ի ած։
Ի՛անք խրատու առ՛ի յայնս,
որք յայսմ սեղանոյ ձաշակեն.
և առ ոն որ ուչէ պարտաճարել
զանձն. և զատնեալ զինքն մատ
նեպաշտատաստանի. և ուչ
հեզարի կերպարանեալ. և ուչ ոք
մեղապարտ գոլ քան զինքն։
Ի՛ւր յօրն մահու բանիք։
Ա՛ւ մեծութեին այ է այն, որ
անդ ողորմի, միչ ակն ունի
պատժոյ՝ և մեծարի. և աղա
չանք ուչ պահել զեղանս մեղա
ւորին, և մեղանաց ոչընչութեն
առաջի մեծութեանն այ։

ընտրհիւն այս։ Որև է՝ Տ՝ կա
թեմ բառիւնե բանից ուղղեցաք
զուտ ինչ սխալանաս և պակասու
վերայ եր քան զայլան։ Յորմէ բա
տաք հին օրինակ մի՝ որ գերի
տեղով։ Որ՝ իմանացուցն այ՝ զը
մարիամ աճապարեն ։
Աներբողեան՝ ի սրբուհի կոյս
Աներբողեան՝ ի յերկոտասան
առաքեալս, և ի Տէր աշա
կերտան քի ։
Աներբողեան՝ ի նոր յակոբ և
պիսկոպոսն մ՚ծբնայ ։
Բարոզչ՚ի նոր հոգին աճ և՚ի
նոր խաչն և՚ի
Նկեղեցին ։
✝
Ցուցակ Ա Տոմարի ։

Ա ԲՈՒՄ Ա ՈՒՆ Ա ՀՐ
և ողորմութիւն Նորին՝ տայե
ցաք նոր Պ՚իրքս աղօթից
Ա բբոյն Պ՚ուիգորի Պ՚ատրիարգ
կաց՝ և ճգնազգեաց Պ՚ատրա
պետի ։ Ի բազում շատ օրինա
սրբագրութեն ։ զայլ և այլ օրի
նական ընդ միմեանս հաւասա
տեղով։ Որ՝ իմանացուցն այ՝ զը
տաք հին օրինակ մի՝ որ գերի
վերայ եր քան զայլան։ Յորմէ բա
զուտ ինչ սխալանաս և պակասու
թեն բառիւնե բանից ուղղեցաք
ընտրհիւն այ։ Որև է՝ Տ՝ կա

Ա՚ Ա Իմանք առ՚ի յերկնիկ վիպոն
ժամահարին ։
Գ՚ Իմանք առ՚ի սրբալոյս խուզն
միւռոնին ։
Դ՚ Իմանք առ՚ի սրբալոյս խուզն
և՚ի քահանայութեան զօրութեն նր ։
Ե՚ Ի՚ պահպանութեն՚ի դիմեաց
Զ՚ Իմանք առ՚ի ձէ կամիլն այ կո
րընչել ուժգ՚ի փոքրկանց ։ և
Է՚ Իմանք առ՚ի պահելն
զնոն հաւասար՝ և արդրանալոյն
ծանիլն մարդոյս ։ և՚ի պահելն
Ը՚ Ի՚ ս՚ ը ս արտասաճոյն սամուէլի
ընդունիլ այ զբանս պաղատա
նաց՝ պարսաւագէմ
Թ՚ Ի՚ ովաբանութիւն այ ։
Ժ՚ Իմանք առ՚իապաքինութենն ի
րաց իրաց այ ։ և առ՚ի նահան
ջուն հակառակաց դիմաց և
մարմնաւորաց՝ և որք ընթերց
ցին ամ հասակ զայս աղերս՝
գոցեն զազատութիւն յայ ։
ԺԱ՚ Ի՚ ս՚ի յերկինչին յայ անմահ
նոյն վերին ։ և՚ի զարհուրումն
ամ դիմաց՝ նշանաւն սրուն
կանաւ ։ և՚ի պահպանութեն գոր
ծեաց չարչարանացն ։ և առ՚ի
բարձումն ամ իրաց գիսիա
ծոց ։ և՚ի յօգնութեն հասանել
լոյ ամ երջանկացն ։
ԺԲ՚ Ի՚ ս՚ ը արեանն սրն վերացին ամ
հնծեծութեք ։ և հասցեն
ողորմութիւնն ։
ԺԳ՚ Ի՚ ս՚ի պահպանութեն՚ի դիմեաց
և՚ի քակտումն զօրութեն նր ։
ԺԴ՚ Իմանք առ՚ի սրբալոյս խուզն
միւռոնին ։
ԺԵ՚ Իմանք առ՚ի յերկնիկ վիպոն
ժամահարին ։

Ժողովուրդ Աստուծոյ, ի Կոստանդնուպոլիս, Լիակեղեցական պայծառութիւն. որպէս նորոգ քան զինուելն եղև ի ժամուկս առաջ, քէ ի ներ Աստուած Յորում յիշատակեցան քէ որ կոչի Օհնոթ պատմագիրն: կայ ի վերջնում փոքրիկ գրքին մառօտ լինի պատմութիւն եղեալ զաքիս: զորմէ իրակութիւն հա Կոստանդնուպոլսոյ մեծի Վա պեղեցիկ Տաճարն, և գիշերն՝ արգելութեամբ Հրեայն Յակոբայ մանաւանդ զինն յաթոռ Պատրի նատուցին արքունական հրա ուախտին այնորիկ: Այս բերեալ որք բնիկ ծառայէին արքայ աքեն և Ալիքրաչին որ ի տարան՝ զայսոսիկ կոչեցին բազում պա ղատանօք ի ինդրակատար տա նէ սրբոյն Յօհաննու կարասե տացէ Տէր Ինձ մեր: Այս ի պատրիարգութեան Աբէլն Ընդ ի Մենապայծառ Լիա ռոյն՝ Տեառն Աւրիգորի Ալբե նազգեաց Հայրապետի:

Ասկ ի Պատուհասէն Ա՝ եճի Քաղաքիս Կոստանդնուպօլսոյ՝ Տեառն Յօհաննու Ոսկեբե պիս կոպոսի: և այցելուի Սրբոց Տնօրինական տեղեացն Վրի Ա՞ մերոյ:

Այս արդ՝ յիշելի՛ է ասա, զի ի ժամանակս երկուց լուսաւո րուցս այսոցիկ՝ այսինքն Տեառն Աւրիգորի և Յօհաննու՝ շքե ղացաւ ասվ Աբէ Ընթռան ամ Հայոց՝ որ յԱՆԴ. այսինքն արք բոյն Յակոբայ՝ Տն եղբօրն Ք՝ի մինչև՛ ի տասն բարդուն պատուոյ սբոյ Տանն այնորիկ՝ օր ըստ ջեր էանելոյ էր. որ է հա յանտանելի դառնութեան և չքա

տարութեն տպեցման՝ ի Թըշնին Հայոց՝ ՌՃՀԵ, ի լրումն տա բուոյն. այսինքն ի վերջնում դեկտեմբերի:

Ի Հայրապետութեն Սրբոյն Ընդհանուր Վերադաս Ընթռոյն Օէյթունցի Սորապակ Ի Խոպտի Տեառն Կարապետի և Սրբազան Պիղկոսի Ընդ Հայոց՝ որոյ կեանս երկարատացէ Տէր Ինձ մեր:

Ընդ ի Պատրիարգութեն Աբէլն Ընդհ Ընդհանուր Վերադաս Ընթռոյն՝ Տեառն Աւրիգորի Ալբեզ նազգեաց Հայրապետի:

Ասկ ի Պատուհասէն Ա՝ եճի Քաղաքիս Կոստանդնուպօլսոյ՝ Տեառն Յօհաննու Ոսկեբե պիս կոպոսի: և այցելուի Սրբոց Տնօրինական տեղեացն Վրի Ա՞ մերոյ:

Այս արդ՝ յիշելի՛ է ասա, զի ի ժամանակս երկուց լուսաւո րուցս այսոցիկ՝ այսինքն Տեառն Աւրիգորի և Յօհաննու՝ շքե ղացաւ ասվ Աբէ Ընթռան ամ Հայոց՝ որ յԱՆԴ. այսինքն արք բոյն Յակոբայ՝ Տն եղբօրն Ք՝ի մինչև՛ ի տասն բարդուն պատուոյ սբոյ Տանն այնորիկ՝ օր ըստ ջեր էանելոյ էր. որ է հա յանտանելի դառնութեան և չքա

առաջեցաւ կանոն իմն այսպիս. Հայոց կաթողիկոսն, որ ի Սսոյ է, ի ձեռն Եպիսկոպոսաց եւ արքեպիսկոպոսաց եւ այլ պատրաստ գործ կուգայ ընտրեալ Պատրիարգացս այսոցիկ, եւ այլ Եպիսկոպոսաց եւ Վարդապետաց Հայոց, որ ի Հռոմ եւ ի Կոստանդնուպոլիս եւ ի Երուսաղէմ եւ ի Կիլիկիա եւ ի Սեբաստիա եւ ի Կեսարիա եւ ի Մելիտինէ եւ ի Սիս եւ ի Կարին եւ ի Տարսոն եւ ի Մարաշ եւ ի Հաճըն եւ ի Կարս եւ ի Գանձակ եւ ի Շամախի եւ ի Նոր Նախճուան եւ ի Կաֆայ եւ ի Ղրիմ եւ ի Լեհաստան եւ ի Վենետիկ եւ ի Մարսիլիա եւ ի Ամստերդամ եւ ի Վիեննա եւ ի Մատրիտ եւ ի Լոնդրա եւ ի Պարիզ եւ ի Վալլատոլիտ եւ ի Հնդկաստան եւ ի Պարսկաստան եւ ի Ղարաբաղ եւ ի Ղարադաղ եւ ի Ղափան եւ ի Ջուղա եւ ի Սպահան եւ ի Նոր Ջուղա եւ ի Մասկաթ եւ ի Մոկս եւ ի Ռոստով եւ ի Ղրիմ եւ ի Ղրղըզստան եւ ի Ղազարիա եւ ի Ղազանի եւ ի Ղազախստան եւ ի Ղազիկստան եւ ի Ղազիկստան եւ ի Ղազիկ

քուր մաղթանս Ձեր ՚ի Տիգոր և զՅովհաննէս վերոգրեցեալ անճամբ և եթ վարդապետաց. որ շատ փափագանօք կամեցաք զպատուն սորա. և ՚ի նոյն փափագանս մեր ողորմութիւն իւրեանց։ Արդ անհատ գոհութիւն և փառք։

Յիշեալիք և զաշխատաւորս որ դեռևին մեր ըզգաստապար գտիրն սերբաստեան. որոյ արդեամբքն և գոյիւք տպեցաւ սա Պատարագ յիշատակ հոգւոյ իւրոյ և ածնողացն։ Յիշեալիք և զընթերցաս սեր որդեաքն մեր զտէր յարութիւն նորընծայ աբեղայն, որ բազում երկունս կրեաց ՚ի ժողովելն զվկայութիւնս զոր յիշեալ եմք ՚ի յաձեալաբանութեան գրքոյս։ Ընդ նմին և զփոքրիկ աճեպուիք եղբայր նորին ըզ Հոգեծին որ դեռևին մեր ՚ի սէր հանգուցեալ. որոց նա ՚ի տղայական հասակին ընթեռնոյր զսաղմոսարանս տառս. և մինչ գտանէր զբառս ոմանս համեմատս բառից աղօթականգրքոյս այսորիկ՝ ասէր խնդալով ահա վկայութիւն մի այլ գոհ։ Ասէ մէք վն շահելոյ զբոզոյ միտս նորա՝ ոչ ձգեաք յետս թէ այդ չէ պիտոյ. այլ գնեաք խոյն ՚ի լուսանցն հանդէպ այնմ

թէ յայսմ հետէ եկամուտ որ որ ՚ի տունն այն չէիցէ անեալ և զեղուամուտ նոր չիցէ խմացեալ և յանդգնիցէ առալ նորդ լինիլ նմա, կամ վէքիլ՝ նզովեալ եղիցի։ Թէ որ յայսմ հետէ զաշխատ հական որ պապա անճամբ կամ այլինչ կոչմամբ առնէ վերակացու սրբոյ տանն այնորիկ նզովեալ եղիցի։ Թէ որ յայսմ հետէ պատճառ լիցի զպատարագս թէ սրբոյն եկեղեցի առալ նորդութիւն կոստանդնուպոլսոյ՝ կամ այլ ինչ տեղւոյ՝ որ մեծ պատճառն այս էր սրբոյ տանն աճեցման՝ նզովեալ եղիցի։

Արդ յիշեցաք զայս՝ զի զգուշութիւն լիցի ապառնեացն, և ոչ ի փառս ներկայ եղելոցս։

Աղաչեմք զբարեմիտս և զներհառանգ ընթերցողսդ սուրբ մատենիս՝ զի ՚ի ճաշս կենաց Ձեր ՚ի հոգևոր սեղանոյս յայսմանէ, որոյ քաղցրութիւն առհասարատ, յիշեալիք ՚ի մա

ցրել ը իւրում ողայական կա-
րեացն՝ յիշեսջիք և զմայր սոցին։
Յիշեսջիք և զայլ աշխատաւորս
Տ պագրատանս ըզԹիփլիզեցի
էրաձի որդի տէր գէորգ ու-
սումնասէր քահանայն. և զտի-
րացու տէվլէԹն, և զմեզարկ
եսային։ Եւ դուք յիշեալ լինիջք
ի Տ Ի Ր Ո Յ մերմ.
Ա Մ Ի Ն։

Հուսկ յետոյ քան զամենեսին՝
և զիս զարբեագրօղ սրբոյ մատե-
նիս, զմեզապարտ պաղտասար
ջընչին դպիրս, և զանձանձիր
վարժապետն իմ զՔՔահրապատ
ցի աղաւնի Յ Ր Ի Ս տաուր վարդա-
պետ, և զծնօղսն մեր յիշեսջիք
ի տէր։ Յորմէ և դուք անմո-
ռաց լինիջք ողորմութեամբ
աստն։

Հայր մեր որ յերկինս։
Սբ եղիցի անուն քո։

Հայ ԽՍՀ Գրականության
Գոս. Գրադարան
ՀՍՍՌ-Արմ.ՍՍՀ
Ա. Մյասնիկյան

բառին, առ իբորբոք պահելոյ զը-
սեր ընթերցմանն նորին։ Ընդորս
յիշեսջիք և զայլ աշակերտան և
զբոլոր միաբանան մեր ի Տ Ր։

Յէլոտկութան փողէ։

Տ պեցաւ ինձ գիրքս արդեամբ
և գոյիւք վերոգրեցեալ ծա-
սեր և բարեպաշտօն գասպար
դպրի սեբաստեան։ Որոյ ինր
Հատուսցէ զվարձս սիրոյ և փա-
փագանաց նորին ի Հոգի իւր և
ծնողաց նորին գրիգորին և եղի
սաբեթին, և ամ զաւրից
նորին։ Ա Մ Ի Ն։

Յիշեսջիք աստանօր և զիս ըզ-
մեղապարտ տպագրօղ գրքոյս՝
զմահտեսի գրիգոր գպիրս՝ և
զծնօղքս իմ. որ բազում աշխա
տանս կրեցի ի չինելն զմանրա
գիրս և զծաղկագիրս տորին, և
զայլ ևս որպիսութիւն տպագրա
տանս։ Յիշեսջիք և զբազմաշ
խատ որդեակին իմ զյուսէփ ծե
րութեն իմոյ զտիրացու ներսէսն
որ նահ շարօղ և գրօղ արձանա
տուիցս։ ընդ նմին և զդեռա
բոյս բազբող որդեակն իմ զտի
րացու Թագվորն։ որ նա և ա՛ի
մանկական հասակէն՝ բազում
աշխատանս կրեաց՝ ի շարել և՛ ի

